Predmet: IT-03-67-T 95460
Beograd, 12.06.2014.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По$_2$ број 48/10
Дана 11.02.2014. године
Б е о г р а д
Устаничка 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Снежане Николић Гаротић, председника већа и судија Винке Бераха Никићевић и Растка Поповића, чланова већа, са записничарем Наташом Арсић, у кривичном поступку против оптуженог Топлице Миладиновића и др. због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у саизвршилаштву у вези са чл. 22 КЗЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ- 4/10 од 10.09.2010. године која је последњи пут измењена 05.12.2013. године,након одржаног главног, јавног и дела претреса са кога је јавност била искључена и коме су присуствовали заменик Тужиоца за ратне злочине Драгољуб Станковића, опт. Топлица Миладиновић са браниоцем адв. Гораном Петронијевићем, опт. Срећко Поповић са браниоцем, адв. Бориславом Борковићем, опт. Славиша Кастратовић са браниоцем адв. Боривојем Стругаром, опт. Бобан Богићевић са браниоцем адв. Крстом Боботом, опт. Радосав Брновић са браниоцем, адв. Вучићем Шћепановићем, опт. Вељко Корићанин са браниоцем, адв. Небојшом Перовићем, опт. Абдулах Сокић, са браниоцем адв. Дејаном Крстићем, опт. Милојко Николић са браниоцем адв. Драганом Палибрком, опт. Ранко Момић са браниоцем адв. Огњеном Радићем, опт. Синиша Мишић са браниоцем адв. Мирославом Ђорђевићем, и опт. Дејан Булатовић са браниоцем адв. Зораном Брадићем, једногласно је донео дана 07.02.2014. године и дана 11.02.2014.године у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Драгољуба Станковића, оптужених Топлице Миладиновића, Срећка Поповића, Славише Кастратовића, Бобана Богићевића, Радосава Брновића, Вељка Корићанина, Абдулаха Сокића, Синише Мишића и њихових бранилаца, а у одсуству опт. Милојка Николића, Ранка Момића и Дејана Булатовића јавно објавио

П Р Е С У Д У

1. Опт. **МИЛАДИНОВИЋ ТОПЛИЦА** звани „Топ“, [redacted]

2. Опт. **ПОПОВИЋ СРЕЋКО** звани „Ћале“, [redacted]

3. Опт. **КАСТРАТОВИЋ СЛАВИША** звани „Ђура“ и „Кастро“, [redacted]

[redacted]

4. Опт. **БОГИЋЕВИЋ БОБАН**, [redacted]

5. Опт. **БРНОВИЋ РАДОСЛАВ**, [redacted]

6. Опт. **КОРИЋАНИН ВЕЉКО**, звани „Вељо“, [redacted]

[redacted]

7. Опт. **СОКИЋ АБДУЛАХ**, звани „Босанац“, „Бошко“ и „Вампир“,

[redacted]

8. Опт. **НИКОЛИЋ МИЛОЈКО**, звани „Шумадија“ и „Шумадинац“,

[redacted]

9. Опт. **МОМИЋ РАНКО**, звани „Боске“, „Босанац“ и „Ракун“,

[redacted]

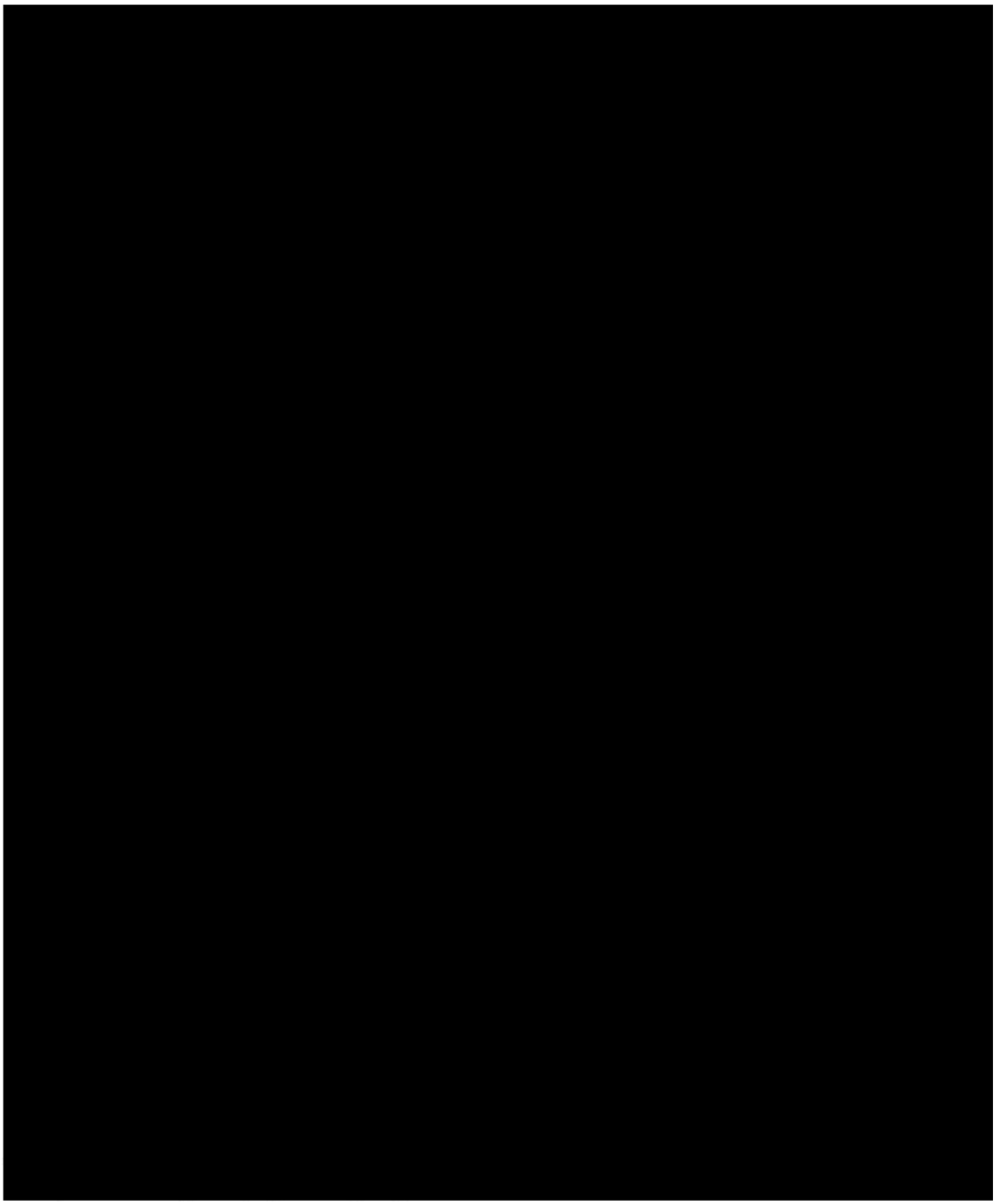

10. Опт. МИШИЋ СИНИША,

[redacted]

11. Опт. БУЛАТОВИЋ ДЕЈАН, [redacted]

А.

опт. МИЛАДИНОВИЋ ТОПЛИЦА, опт.ПОПОВИЋ СРЕЋКО, опт. КАСТРАТОВИЋ СЛАВИША, опт. БОГИЋЕВИЋ БОБАН, опт.СОКИЋ АБДУЛАХ, опт. НИКОЛИЋ МИЛОЉКО, опт. МОМИЋ РАНКО, опт. МИШИЋ СИНИША, опт. БУЛАТОВИЋ ДЕЈАН,

КРИВИ СУ

што су:

За време оружаног сукоба на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија, између Војске СР Југославије и Полицијских снага Републике Србије са једне стране и припадника наоружане војне формације Ослободилачке војске Косова са друге стране, који је немеђународни оружани сукоб, те истовременог оружаног сукоба који се водио између оружаних снага СРЈ и оружаних снага Коалиције НАТО пакта у периоду од 23. марта до 10. јуна 1999. године као међународни оружани сукоб,

као припадници српских оружаних снага и то: оптужени Миладиновић Топлица командант 177. Војнотериторијалног одреда Пећ (у даљем тексту ВТОд-а Пећ), оптужени: Поповић Срећко, Кастратовић Славиша, Богићевић

Бобан, Момић Ранко, Николић Милојко, Мишић Синиша, Булатовић Дејан, Абдулах Сокић, припадници тзв. Интервентног вода у саставу истог одреда,

кршили правила из члана 3. став 1. тачка 1. под (а.), члана 33. став 2. и члана 49. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и правила из члана 51, 52, 75, члана 85. тачка 3 а, и 4.а. Допунског Протокола уз Женевске Конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба (Протокол I) и правила из члана 4., 13. став 2 и члана 17. став 2. Допунског Протокола уз Женевске Конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II),

тако што су :

I - оптужени **Миладиновић Топлица**

издао наредбе сада пок.Минић Небојши, командиру Интервентног вода 177. ВТОд-а Пећ да изврши напад на цивилно становништво албанске националности и да изврши расељавање овог становништва тако што ће их приморати да напусте своју територију из разлога који су у вези са сукобом, и то дана 01.04.1999. године у селу Љубенић, а дана 14.05.1999.године у селима Ћушк, Плављан и Захач,

иако је знао да ће припадници јединице који у нападу учествују уништавати и пљачкати цивилну имовину и вршити убиства цивила, што су они и чинили, о чему је имао непосредна сазнања, зато што се за време напада на село Љубенић налазио на самом улазу у село, а за време напада на села Ћушк, Плављан и Захач био у сталном контакту са припадницима своје јединице одржавајући радио везу са командиром Интервентног вода сада пок.Минић Небојшом, па је на ове последице пристао;

II – а ове наредбе, под командом пок. Минић Небојше, извршавали оптужени припадници Интервентног вода заједно и истовремено, делујући у саставу једнице и наоружани пешадијским наоружањем, саглашавајући се свако са радњама осталих, свесни да заједнички делују и извршавају наредбу

па су тако извршавајући наредбе,

-предузели нападе на цивилно становништво, који су имали за последицу смрт и тешке телесне повреде код више цивила, и имовина цивила је опљачкана, претресали породичне куће власништво албанских цивила, истеривали ове цивиле из кућа и приморавали их да се окупе на једно или више места у нападнутим селима, где су силом одвајали војноспособне цивиле мушкарце који су лишавани живота,

-пуцали изнад глава и испред ногу цивилног становништва албанске националности и приморавали их да пешице или у тракторским приколицама напусте своја пребивалишта, из разлога који су у вези са сукобом ,

-противзаконито и самовољно је уништавана у великим размерама имовина цивила што није било оправдано војним потребама, паљене су породичне куће Албанаца у циљу да расељено становништво нема где да се врати,

и у селима Ђушк, Плављан и Захач

-одузимали лична документа од цивилног становништва, која су уништавали

-вршили пљачкање имовине цивила албанске националности,

-спаљивали посмртне остатке убијених цивила у циљу онемогућавања њихове идентификације и како би прикрили извршена убиства,

и то:

II 1. дана 01.04.1999. године, у селу Љубенић, оптужени: Кастратовић Славиша, Богићевић Бобан, Момић Ранко, Николић Милојко, Мишић Синиша, Булатовић Дејан,

а. извршили напад на цивилно становништво, са пок.Минић Небојшом и другим НН припадницима 177. Војно-територијалног одреда Пећ, у коме су лишени живота: Бушати Адем, Алимехај Хисен и Јахмуратај Смајлај,

тако што су у јутарњим часовима, из правца регионалног пута, преко ливада и прилазног пута ушли у село, наоружани пешадијским наоружањем-аутоматским пушкама и пушкомитраљезом, па подељени у више група, све време пуцајући, претресали породичне куће, истеривали цивилно становништво албанске националности из кућа, претећи да ће их побити и пуцајући им изнад глава и испред ногу, приморали становнике да се окупе у центру села,

па након што су од окупљеног становништва у центру села издвојили око 60 цивила мушкараца,

б. извршили расељавање цивилног становништва, заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, тако што су преостало становништво, жене, децу и старије мушкарце, пуцајући изнад њихових глава и испред ногу, приморали да пешице напусти територију села Љубенић и крене према Републици Албанији, што су становници морали учинити, те су праћени од стране НН припадника српских оружаних снага, дошли до Ђаковице одакле су прешли у Републику Албанију,

а подметањем пожара и паљењем је уништен већи број породичних кућа и других помоћних објеката чији су власници били цивили оштећени: Армуш Аличкај, Аљи Рустемај, Џемал Хускај, Садик Бериша, Хамзај Ариф, Хамзај Селим, Јахмуратај Шабан и син Јахмуратај Иса, Јахмуратај Екрем, Харадинај Адем, Харадинај Рустем, Харадинај Хазир, Харадинај Рама,

Бушати Исуф, Бушати Иса и Бушати Џафер, у циљу да расељено становништво нема где да се врати;

в. вршили убиства цивила тако што су, након протеривања становништва, издвојене цивиле мушкарце постројили поред зида дворишта куће Мухамет Шошија, па за време док су оптужени Кастратовић Славиша, Богићевић Бобан, као и Момић Ранко, Мишић Синиша и Николић Милојко, и други НН припадници 177. ВТОд-а Пећ, стајали у непосредној близини окупљених, и пазили да не побегну или не пруже отпор,

сада пок. Минић Небојша, најпре, пуцањем из свог оружја лишио живота оштећене Харадинај Адема и Бушати Уку, који су стајали у групи издвојених цивила, а затим оптужени: **Булатовић Дејан и НН припадници 177. ВТОд-а Пећ**, лишили живота цивиле, испаљујући у њих пројектиле из својих пушака, а по извршеном стрељању, оптужени Милојко Николић, газећи по телима погинулих и рањених, узвикивао и проверавао ко од стрељаних лица даје знаке живота и у њихове главе испаљивао пројектиле из аутоматске пушке, па су лишили живота најмање 42 лица, и то: Шоши Ганија, Авдулах Гезима, Алимехај Хација, Тахир Арифа, Локај Илира, Рустем Салија, Хамзај Рамиза, Хускај Фехима, Укшинај Руждија, Реџај Реџа, Авдулах Рама, Бушати Бајрама, Алимехај Фадила, Алимехај Шабана, Алимехај Хазира, Алимехај Рустема, Боби Бајрама, Боби Бекеа, Боби Мухарема, Бушати Смаила, Бушати Уку, Хамзај Селима, Хамзај Јашара, Хамзај Џавида, Харадинај Адема, Хускај Харадина, Хускај Тафила, Хускај Османа, Хускај Наима, Хускај Некеа, Хускај Раму, Хускај Смаила, Јахмуратај Мусу, Јахмуратај Кадрија, Морина Цуна, Морина Ризу, Шоши Сефера, Силај Селаима, Укај Рустема, Укшинај Раму, Алимехај Бајрама и Хускај Метуша,

и нанели тешке телесне повреде у виду прострелних рана једанаесторици оштећених и то: Авдулахај Јусуфу, Алимехај Мацуну, Јахмуратај Садику, Хускај Бесиму, Аличкај Џевдету, Бериша Садику, Шефћет Бобију, Бушати Ганију, Бушати Иберу, Јахмуратај Шабану и Укшинај Демушу;

дана 14.05.1999. године,

оптужени: Поповић Срећко, Богићевић Бобан, Момић Ранко, Николић Милојко, Мишић Синиша, Булатовић Дејан и Сокић Абдулах,

II 2. у селу Ћушк

а. извршили напад на цивилно становништво албанске националности који је имао за последицу смрт 8 лица, тако што су наоружани пешадијским наоружањем, заједно са НН припадницима 177.

ВТОд-а Пећ, ушли у село и подељени у више група, пуцајући према цивилима и њиховим кућама, претресали породичне куће и то:

оптужени **Поповић Срећко, Богићевић Бобан, Булатовић Дејан и Сокић Абдулах,** у насељу породице Гаши и породице Кељменди,

а потом, заједно са оптуженим **Мишић Синишом,** у насељу породице Чеку,

и заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ у насељу Дечанска махала,

истеривали цивилно становништво албанске националности из кућа, па су силом оружја приморали преко 40 чланова породица Гаши, Шаља, Рама и Тахирукај да се окупи двориште ошт.Брахима Гашија, преко 50 чланова породица Чеку и две породице избеглица које су код њих били смештени, да се окупи у двориште ошт.Чеку Кадрије и око 40 чланова породице Гаши да се окупи у дворишту куће ошт.Гаши Хакија,

па су у овом нападу лишени живота: Чеку Кадрија, Чеку Хасан, Хаки Гаши, Селим Гаши, Чауш Љуши, Гаши Ибиш, Саљи Рец и Бериша Авдија, а у центру села у насељу Хасан Бећ, у кући Дема Гашија (насеље Хасан Бећ) још осам цивила: Гаши Ахмет, Гаши Брахим, од оца Шабана,, Кељменди Бесим, Кељменди Ердоган, Кељменди Брахим, Кељменди Ментор, Љуши Сефедин, и Љуши Рамиз, док је овај напад преживео Рец Кељменди ,

након чега су напредујући са нападом пуцањем истеривали преостало становништво из кућа и наређивали им да се окупе у центру села- у насељу Хасан Бећ,

б. извршили расељавање цивилног становништва албанске националности из села Ћушк, тако што су заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, становнике окупљене у двориштима оштећених Брахима Гашија, Чеку Кадрије и Гаши Хакија, углавном жене децу и старије мушкарце, претећи оружјем и пуцајући изнад глава, након што су им одузели лична документа, тако што су их приморавали да им предају или да их одбаце на земљу, приморали да пешице или на тракторским приколицама, напусте село и крену главним регионалним путем према Пећи за Републику Албанију, а од становника окупљених у центру села, насељу Хасан Бећ, најпре издвојили и задржали 32 цивила мушкарца, па је са овог места у тракторима са приколицама село напустило преко 250 жена, деце и стараца, међу којима чланови породице Кељменди, Љуши, Гаши, Мет и Бериша, а одузета лична документа су спалили,

а овом приликом је пожаром и паљењем уништен већи број породичних кућа и других објеката у селу, чији су власници били цивили оштећени: Расим Рам, Тахирукај Незир, Гаши Ибрахим, Гаши Рам, Африм Чеку, Хусеин Чеку, Сул Чеку, Бајрам Чеку, Даут Чекуа, штала Чеку Хасана; породична кућа Халила и Хакија Гашија, њихова штала и гаража, куће Гаши Селима, Гаши Нимана, Гаши Ајета, Гаши Шабана, Гаши Суља, Гаши

Халида, Гаши Исмета, Гашија Бајрама, Гаши Мухарема Хаџи Вокшија, Гаши Сахита, Гаши Деме, Гаши А. Хакија, Муч Ломиа, Бериша Севдије, Тахирукај Зећира, Гаши Тахира, Гаши Јашара, Гаши Мује, Гаши Рамадана, Гаши Салија, Гаши Ђевдата, Гаши Бећира, Ћазим Сафуја, Пајазит Хајдара, Кељменди Тахира, Љуши Уке, Љуши Чауша, Гаши Мађура, Соколи Бека, Дрејтан Шкрелија, Бериша Авдула, Зукан Викчија, Кељменди Ибера, Кељменди Скендера, Кељменди Хазира, Рец Кељмендија, кућа и штала Гаши Исе, а у циљу да расељено становништво нема где да се врати

в. у центру села у насељу «Хасан Беђ», пљачкали имовину цивила на тај начин што су, поступајући по Минићевом наређењу,

оптужени **Мишић Синиша, Поповић Срећко, Сокић Абдулах, Богићевић Бобан, Булатовић Дејан, Милојко Николић и Ранко Момић**,

у двориштима Хакија Гашија и Сађи Гашија, где су биле окупљене жене, деца и старци, пуцали у ваздух и испред ногу цивила, и од њих отимали златан накит, новац и друге драгоцености,

а затим у дворишту Ајета Гашија, где су били издвојени мушкарци, стајали у непосредној близини, са оружјем у рукама пазећи да неко не побегне или не пружи отпор, и приморали их да лична документа, новац, златан накит и све драгоцености које поседују одложе на тло испред себе, што су ови и учинили, па је тада мал. Љуши Ерзен приморан да све драгоцености, новац и документа које су предали мушкарци, покупи са земље, спакује у две торбе величине ђачког ранца и преда пок.Минић Небојши, а све са НН припадницима 177 ВТОд-а Пећ, а новац од покојног Чауш Љушија у износу око 80.000 марака, оптужени Мишић Синиша је одузео и предао пок. Минић Небојши,

па су тако, противзаконито и самовољно од цивилног становништва окупљеног у центру села, одузели златан накит и драгоцености у неутврђеној вредности, од Љуши Чауша 1.500 ДМ, и од Рец Кељмендија 100 ДМ и сат марке „Сеико", од његове супруге 200 ДМ и златан накит, Хазира Берише 150 ДМ, Исе Гашија 200 ДМ, а од Исине супруге и ћерке 300 ДМ и златан накит, Шпресе Кељменди 2.000 ДМ и златне минђуше, од Ахмета Гашија возило «Опел Омега» беле боје, од Скендера Кељмендија камион марке „Мерцедес", од Дема Кељмендија путничко возило марке „Пежо", а у насељу Гаши НН војници су одузели од Гаши Зимрете 700 ДМ, а од Туше Гаши 200 ДМ,

г. вршили убиства цивила албанске националности и то :

- оптужени **Булатовић Дејан** из групе цивила коју су оптужени **Поповић Срећко, Богићевић Бобан, Сокић Абдулах** окупили у дворишту ошт.Брахима Гашија, издвојио оштећене Рам Расима, Мухамет Шаљу и Брахима (Дервиша) Гаши, одвео их у двориште куће Расима Раме, где их је пуцањем из свог наоружања лишио живота,

- оптужени **Сокић Абдулах** пуцањем из свог наоружања код улаза у кућу-балкона Ајета Гашија, лишио живота оштећене Гаши Суља званог „Мухарем“ и Гаши Скендера,

- у насељу Хасан Бећ оптужени **Поповић Срећко, Богићевић Бобан и Сокић Абдулах,** са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, са оружјем у рукама опколили групу од 32 мушкарца и пазили да неко не побегне или не пружи отпор, па је из ове групе оптужени **Булатовић Дејан** заједно са још 3 НН припадника 177. ВТОд-а Пећ, присилио 10 цивила: Гаши Муса, Гаши Џафера, Љуши Абдулаха, Љуши Џафера, Љуши Аријана, Аљијај Зећира, Шаља Исуфа, Краснићи Емруша, Скендера Љушија и Бериша Хазира да уђу у кућу Гаши Сахита, у које је из пушкомитраљеза испалио више хитаца и тако лишио живота девет цивила, осим Бериша Хазира, који је, мада рањен, успео да побегне, након чега су НН припадници 177. ВТОд-а Пећ запалили кућу са посмртним остацима,

оптужени **Момић Ранко и Николић Милојко** са НН припадником 177. ВТОд-а Пећ из групе издвојили 12 цивила и одвели до куће Азема Гашија, па је у кући убијено 11 цивила: Гаши Емин, Гаши Јашар, Гаши Рам, Гаши Хаљиљ, Кељменди Ибер, Кељменди Скендер, Кељменди Дем, Љуши Ук, Љуши Осман, Динај Исмет, Авдиљај Гани, док је оштећени Иса Гаши мада рањен успео да побегне, након чега су кућа и посмртни остаци убијених запаљени,

II-3. у селу Плављан

а. извршили напад на цивилно становништво албанске националности, заједно са НН припадницима177. ВТОд-а Пећ

тако што су из два правца, споредним путем и регионалним путем Приштина-Пећ, ушли у село, неконтролисано и насумично пуцајући изнад глава и испред ногу цивила који би им се нашли на путу, претресали породичне куће, силом сво становништво истерали из кућа, па су у овом нападу лишени живота, у кући Гаши Нимона–Гаши Зимер, а у кући породице Никчи- Никчи Весел, Никчи Џејране и Никчи Хатице, а ова кућа са посмртним остацима је запаљена, као и Агим Сељманај, Шабан Кељменди, Хаџи Дрешај, Нимон Гаши, Муђ Љуљај и Зенун Шаља, који су издвојени из групе цивила окупљених у дворишту Агима Сељманија, спроведени до куће Гаши Зимера, и у кући убијени тако што су у њих испаљени пројектили из наоружања, након чега је кућа запаљена, заједно са посмртним остацима убијених цивила ,

а у овом нападу је противно члану 3. став 1. тачка а. и ц. и члана 27 став 2. Четврте Женевске конвенције у вези са чланом 77. тачка 1. Допунског протокола I и чланом 4. став 2 тачка е. Допунског протокола II, оштећена Ганимета Никчи, која је тада имала 13 година, приморана да уђе у собу, у

кући извесног Џуфе, где је најпре ударана шакама и оружјем по глави и телу па је онда силована,

а имовина око шездесет становника, окупљених у дворишту Агима Селманаја је опљачкана, јер су цивили уз речи «Дајте паре, злато, све што имате, иначе ћете сви бити побијени!», и док су држани на нишану, уз пуцњеве изнад њихових глава или испред ногу, били натерани да испред себе, одложе на земљу личне исправе, новац и драгоцености, које је затим тада дванаестогодишњи ошт. Фидан Селманај био приморан да покупи и преда војницима;

6. Извршили расељавање цивила албанске националности, заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, тако што су их истерали из кућа, претили да ће их побити и тако их приморали да напусте територију Плављана, и крену пут Албаније према Пећи, па је једна група цивила трактором са приколицом кренула пут Пећи, друга група жене и деце, међу којима је била оштећена Иљфета Хајијај кренула пут Гораждевца, и трећа група, која је била окупљена у дворишту ошт. Агима Сељманаја, и у којој је било око шездесет цивила, крене пут Албаније према Пећи, а подметањем пожара и паљењем су уништене куће и други објекти у селу чији су власници били оштећени: Никчи Рам, Никчи Шабан, Никчи Али, Никчи Хаџи, Селмани Зећир, Гаши Зимер, Никчи Весел, Никчи Сали, а у циљу да расељено становништво нема где да се врати;

П-4. у селу Захач,

а. извршили напад на цивилно становништво, заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, који је имао за последицу смрт више лица и повреду телесног интегритета 1 лица, тако што су из три правца: из села Плављан, са друге стране асфалтног пута Пећ-Приштина и од стране шуме код реке Бистрице, и без икаквог војног оправдања, претресали породичне куће и цивилно становништво силом истерали из кућа, неконтролисано и насумично отварали ватру из аутоматских пушака, пуцајући у ваздух или испред ногу цивила, натерали их да се окупе у центру села, код српског гробља и код куће Азема Мехметија њих око 200, међу којима су били чланови породица Хисени, Ђокај, Рама, Добра, Мурати, Смајљај,

и у овом нападу, након што су издвојени из колоне цивила која је напуштала село и кретала се ка Пећи, лишени су живота, у ауто сервису «Куч», пок. Добра Фазли, Добра Мухамет, Добра Халит, Хисени Шпенд, Хисени Бајруш, Хисени Исмет, Хисени Наим, Хисени Сабит, Хисени Агим, Рамо Шабан, Делиа Беким, Ђокај Фехми, Ђокај Хисен, Хаташи Дем, Смајлај Зимер, Смајлај Шабан, Мурати Хамез, и тешко телесно повређен ошт. Смајлај Бајрам од стране неидентификованих припадника 177.ВТО Пећ, у

кући Шабан Незири, а у штали Сани Уке убијени Садри Рама, Фатон Рама, Ваљдет Рама, а штала са телима је запаљена, док се спасио Бајрам Рама,

а опљачкана је имовина окупљеног становништва код српског гробља и код кућа Азема Мехметија и Рам Салихуа, јер су због претње оружјем окупљени цивили били принуђени да предају све драгоцености, златан накит и новац који поседују, као и лична документа, па је тако од Азема Мехметија одузето 600 ДМ, његовог зета 300 ДМ, Зиле Добра златан накит у вредности од око 2.000 ДМ и новац у износу од 200 ДМ, у дворишту од Сани Уке одузето 1200 марака и од мајке Шабана Незирија 200 ДМ и од Бајрама Рама у штали Санија Уке златан дукат, а од групе осталих цивила новац у неутврђеном износу све у немачким маркама,

б) оптужени Момић Ранко одузео путничко моторно возило марке «Ауди», непознатог власника,

в) извршили расељавање цивилног становништва из села Захач, заједно са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, тако што су окупљеним цивилима претили да ће их побити ако не крену за Албанију, и тако их приморали да напусте село, а пожаром и паљењем су уништене породичне куће и други објекти у селу, чији су власници били цивили оштећени: Незир Кастрати, Зиле Добра, Садри Рама, Сани Ук, куће Мери Зекија, Мери Бекија и Мери Хајија, а у циљу да расељено становништво нема где да се врати;

- чиме су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ, у вези са чланом 22 КЗЈ.

Па их суд на основу наведеног законског прописа и чланова 5, 33, 38, 41, 50, а у односу на оптужене Бобана Богићевића и Славишу Кастратовића и чланова 42 и 43 КЗЈ,

О С У Ђ У Ј Е

опт.Топлицу Миладиновића, опт. Дејана Булатовића и опт. Милојка Николића на казне затвора у трајању од **по 20 година** у које им се урачунава време проведено у притвору **и то** опт.Топлици Миладиновићу од 12.03.2010.године па до 28.12.2011.године, а опт. Милојку Николићу од 08.04.2011.године до 18.03.2013.године,

оптуженог Ранка Момића на казну затвора у трајању **од 15 година** у коју му се урачунава време проведено у притвору **од** 19.04.2011.године до 06.02.2013.године,

оптуженог Абдулаха Сокића на казну затвора у трајању **од 12 година** у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.05.2010.године до 21.12.2012.године,

оптуженог Срећка Поповића на казну затвора у трајању **од 10 година** у коју му се урачунава време проведено у притвору од 07.04.2010.године до 25.06.2012.године,

оптуженог Синишу Мишића на казну затвора у трајању **од 5 година** у коју му се урачунава време проведено у протвору од 04.11.2011.године до 25.03.2013.године,

оптужене Славишу Кастратовића и Бобана Богићевића на казне затвора у трајању **од по 2** године у које им се урачунава време проведено у притвору и то опт. Славиши Кастратовићу од 12.03.2010.године па до 28.12.2011.године, а опт. Бобану Богићевићу од 12.03.2010.године па до 24.12.2010.године.

Оптужени се ослобађају обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и исти падају на терет буџетских средстава суда

Оштећени се за остваривање имовинско правног захтева упућују на парницу.

Б

На основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП

оптужени Брновић Радослав и оптужени Корићанин Вељко

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да су:

За време оружаног сукоба на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија, између Војске СР Југославије и Полицијских снага Републике Србије са једне стране и припадника наоружане војне формације Ослободилачке војске Косова са друге стране, који је немеђународни оружани сукоб, те истовременог оружаног сукоба који се водио између оружаних снага СРЈ и оружаних снага Коалиције НАТО пакта у периоду од 23. марта до 10. јуна 1999. године као међународни оружани сукоб,

као припадници српских оружаних снага и то Радослав Брновић као командир Полицијске станице Клинчина, а Вељко Корићанин који се у униформи прикључио јединици у селу Захач

кршили правила из члана 3. став 1. тачка 1.под (а.), члана 33. став 2. и члана 49. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и правила из члана 51, 52, 75, члана 85. тачка 3 а, и 4.а. Допунског Протокола уз Женевске Конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба (Протокол I) и правила из члана 4., 13. став 2 и члана 17. став 2. Допунског Протокола уз Женевске Конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II),

II - које наредбе под командом пок. Минић Небојше извршавају оптужени припадници Интервентног вода заједно и истовремено, делујући у саставу своје једнице и наоружани пешадијским наоружањем, свесни да вршећи нападе на цивилно становништво албанске националности и расељавање цивилног становништва албанске националности, остварују заједнички циљ и испуњење наредби оптуженог Миладиновић Топлице,

па су тако извршавајући наредбе:

-предузели нападе на цивилно становништво који су имали за последицу смрт и тешке телесне повреде код више цивила, претресали породичне куће власништво албанских цивила, истеривали ове цивиле из својих кућа и приморавали их да се окупе на једно или више места у нападнутим селима, где су силом одвојили војноспособне цивиле мушкарце које су лишавали живота,

-пуцали изнад глава и испред ногу цивилног становништва албанске националности приморали их да пешице или у тракторским приколицама напусте своја пребивалишта, из разлога који су у вези са сукобом

-противзаконито и самовољно уништавали у великим размерама имовину цивила што није било оправдано војним потребама, пожаром палили породичне куће Албанаца у циљу да расељено становништво нема где да се врати,

у селима Ћушка, Павлан и Захач

- одузимали лична документа од цивилног становништва, која су уништавали

- вршили пљачкање имовине цивила албанске националности, и на крају

-спаљивали посмртне остатке убијених цивила у циљу онемогућавања њихове идентификације и како би прикрили извршена убиства,

14.05.1999.године, у селу Захач

а. извршили напад на цивилно становништво у селу Захач који је имао за последицу смрт 17 лица и повреду телесног интегритета 1 лица, тако што су из три правца: из села Плављан, са друге стране асфалтног пута Пећ-Приштина и од стране шуме код реке Бистрице, сви заједно и истовремено, делујући у саставу своје јединице, извршили напад на цивилно становништво у селу Захач и без икаквог војног оправдања, претресали породичне куће и цивилно становништво силом истерали из кућа, неконтролисано и насумично отварали ватру из аутоматских пушака, пуцајући у ваздух или испред ногу цивила, натерали их да се окупе у центру села, код српског гробља и код куће Азема Мехметија њих око 200 /двестотине/, међу којима су били чланови породица Хисени, Ђокај, Рама, Добра, Мурати, Смајљај,

па су у овом нападу лишени живота у ауто сервису „Кучи" оштећени Добра Фазли, Добра Мухамет, Добра Халит, Хисени Шпенд, Хисени Бајруш, Хисени Исмет, Хисени Наим, Хисени Сабит, Хисени Агим, Рамо Шабан, Делиа Бекима, Ђока Фехми, Ђока Хисен, Хаташи Дем, Смајлај Зимер, Смајлај Шабан, Мурати Хамез, и тешко телесно повређен опт. Смајлај Бајрам од стране неидентификованих припадника 177.ВТО Пећ

б. па су сви оптужени заједно извршили расељавање цивилног становништва из села Захач, тако што су окупљеним цивилима претили да ће их побити ако не крену за Албанију, тако их приморали да напусте село, а оптужени **Брновић Радослав** окупљеном цивилном становништву у центру села наредио да у формираној колони пођу за њим и да прате његово службено полицијско возило на магистралном путу у правцу Пећи,

те подметали пожаре и палили породичне куће и друге објекте у селу, у циљу да расељено становништво нема где да се врати, па су тако пожаром уништили најмање 7 породичних кућа, чији су власници били цивили и то оштећени: Незира Кастрати, Зиле Добра, Садри Рама, Сани Укеа, куће Мери Зекија, Мери Бекија и Мери Хација.

д. пљачкали имовину окупљеног становништва код српског гробља и код кућа Азема Мехметија и Рам Салихуа, где је оптужени **Корићанин Вељко** са пушком у руци стајао испред окупљених цивила пазећи да неко од њих не побегне или не пружи отор а **оптужени Кастратовић Славиша**, претио оружјем и наредио окупљеним цивилима да предају све драгоцености, златан накит и новац који поседују, као и лична документа, што су ови и учинили, па су тако од Азема Мехметија отели 600 ДМ, његовог зета 300 ДМ, Рамуша Раме новац и златан накит у вредности од 3.000 ДМ, Рама Раме и чланова његове породице 1.500 ДМ, златан накит, укупне вредности од 4 до 5 хиљада ДМ, Хајруле Хисенија 3-4 златна прстена и готов новац 4 хиљаде до 5 хиљада ДМ, Зуле Добра златан накит у вредности од 2.000 ДМ и новац у износу од 200 ДМ, а од групе осталих

цивила укупно 7.000 ДМ, па су овај новац и злато преузели оптужени **Мишић Синиша** и покојни Минић Небојша

ђ. на главном путу Приштина-Пећ, код ауто-сервиса «Кучи», оптужени **Брновић Радослав** је зауставио и задржао колону, за време док су за сада НН припадници 177 ВТОд Пећ принудно одвајали војноспособне мушкараце из колоне, док је оптужени **Корићанин Вељко** стајао са пушком у руци у близини заустављене колоне цивила, а потом у и близини издвојених цивила постројених уз зид ауто сервиса, пазећи да неко од њих не пружи отпор или не побегне, након чега је оптужени **Брновић Радослав** наредио цивилима у колони да крену даље предводећи колону или пратећи је својим службеним полицијским возилом усмеравао њено кретање у правцу Пећи,

што је учинио и са протераним цивилима из Ћушке који су у тракторској колони излазили на главни пут Приштина-Пећ, које је сачекао код аутобуске станице села Ћушка,

-чиме би као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗЈ, у вези са чланом 22 КЗЈ

Трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ бр. 4/10 од 10.09.2010.год., која је из техничких разлога исправљена дана 16.09.2010.год., оптуженима Миладиновић Топлици, Поповић Срећку, Кастратовић Славиши, Богићевић Бобану, Цветковић Звонимиру, Брновић Радославу, Корићанин Видоју, Корићанин Вељку и Сокић Абдулаху стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у вези члана 22 КЗЈ.

Оптужницама Тужилаштва за ратне злочине: КТРЗ бр. 4/10 од 01.04.2011. год., оптуженом Обрадовић Зорану, КТРЗ бр. 7/11 од 27.04.2011. год., оптуженом Николић Милојку, КТРЗ бр. 9/11 од 31.05.2011. год., оптуженом Момић Ранку, КТРЗ бр. 19/11 од 07.11.2011. год., оптуженом Мишић Синиши и КТО бр. 5/12 од 26.09.2012. год., оптуженом Дејану Булатовићу стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у вези члана 22 КЗЈ.

Решењима Вишег суда у Београду Одељење за ратне злочине КВ.По$_2$ 39/11 од 20.04.2011. год., КВ.По$_2$ 42/11 од 09.05.2011. год., КВ.По$_2$ 59/11 од 13.06.2011. год., КВ.По$_2$ 95/11 од 09.11.2011. год. и КВ.По$_2$ 94/12 од

17.10.2012. год., поступци према опт. Обрадовић Зорану, опт. Николић Милојку, Момић Ранку, Мишић Синиши и Булатовић Дејану, спојени су са поступком против опт. Миладиновић Топлице и др. с обзиром да се ради о истом кривичноправном догађају, у коме су оптужени означени као саизвршиоци.

Дана 27.09.2012. год., Тужилаштво за ратне злочине је проширило оптужнице против свих оптужених за нове радње и догађаје, изузев Миладиновић Топлице и Цветковић Звонимира. Ова оптужница је прихваћена решењем Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 48/10 од 14.11.2012. год.

Дана 17.12.2012. год., Тужилаштво за ратне злочине доставило је јединствену измењену оптужницу, која је прецизирана на главном претресу дана 20.12.2012. год., и поднеском од 11.01.2013. год.

Дана 17.12.2012. год., заменик тужиоца за ратне злочине одустао је од оптужбе у односу на оптуженог Цветковић Звонимира, па је решењем Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине, К.По 48/10 од 17.12.2012. год., кривични поступак обустављен.

Решењем Вишег суда у Београду-Посебно одељење Стр.пов.број По2 4/12 од 15.01.2013. год., прихваћен је споразум о сведочењу, који је закључен дана 28.12.2012. год., и допуњен дана 11.01.2013. год., између Тужилаштва за ратне злочине и окривљеног, који је затим испитан под псеудонимом А1.

Дана 02.07.2013. год., заменик тужиоца за ратне злочине је поднеском одустао од оптужбе у односу на оптуженог Корићанин Видоја, па је решењем Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2.бр.48/2010 од 02.07.2013. год., обустављен кривични поступак.

Дана 02.10.2013. год., Тужилаштво за ратне злочине је проширило оптужницу против свих оптужених за нове радње и нове догађаје, а ову проширену оптужницу изменило је на главном претресу 16.10.2013. год., Проширена оптужница прихваћена је решењем овог суда донетим на главном претресу дана 05.11.2013. год. У односу на оптуженог Миладиновић Топлицу и Мишић Синишу оптужница је проширена за радње предузете у селу Љубеник, док је у односу на опт. Сокић Абдулаха проширена за радње предузете у селу Ћушк.

Дана 05.12.2013. год., Тужилаштво за ратне злочине је суду доставило проширену оптужницу у односу на Николић Милојка и измењену у односу на све оптужене, а ова оптужница прихваћена је решењем суда донетим на главном претресу дана 18.12.2013. год.

Одбране оптужених

Оптужени Топлица Миладиновић

Наводио је да није извршио кривично дело и у одбрани, почев од саслушања у полицији 12.03.2010., код истражног судије 13.03.2010., као и на претресу 20. и 21. децембра 2010. год., је објашњавао како је стекао образовање за војну службу и каријеру у војсци.

Почетком фебруара 1999.год., добио је наредбу о премештају у команду војног одсека Пећ на место референта за обуку и наставна питања војно територијалних јединица, а почетком марта је наредбом пребачен на место референта општих послова. У то време команда војног одсека Пећ обухватала је територијално Ђаковицу, Исток, Клину и Пећ и за сваку од ових територија формирани су војно територијални одреди. Објашњавао је састав команде, организацију ВТО и јединице.

Командант 177. ВТО (Војно територијалног одреда) Пећ постао је крајем марта 1999. Дан, два пре почетка бомбардовања добио је усмено наређење од команданта војног одсека, потпуковника Антића, да прими ВТО Пећ, а истовремено је имао обавезу да врши мобилизацију. О овом распореду писана наредба му је уручена у другој половини априла. Тада је био у чину артиљеријског активног поручника. Потпуковник Душко Антић и потпуковник Гојковић (начелник Штаба) били су му надређени, од њих је добијао задатке, одлазио је код њих углавном сваки дан, а некад и ванредно. Задатке је даље давао командирима чета, а они су ангажовали своје људство и спроводили наредбе. Задатке и наредбе добијао је и од начелника штаба 125.моторизоване бригаде.

Мобилизација 177. ВТО је трајала од почетка НАТО агресије, од 24. до 27. или 28. марта. Мобилизацијско место је било у основној школи на периферији Пећи у насељу Брежаник, и ту је примао новорегрутоване добровољце и упућене резервисте.

Представио је организацију 177. ВТО тако што је објаснио да се овај одред састојао од три пешадијске чете и три самостална вода. Јединица је формирана почетком априла 1999. године. Тачан датум не памти, али је то, као и сви задаци, уписано у ратни дневник, који је водио и предао у Војни одсек Крушевац. У прво време податке који се уписују у ратни дневник уписивао је у обичну бележницу, а ратни дневик на прописаном обрасцу добио је тек крајем маја. Ратни дневник који је у списима он није писао. Седам или осам дана по почетку бомбардовања наручио је ознаке одреда беле боје, ширине 10 цм, са бројном ознаком, да би се разликовали од других јединица. Намена одреда којим је командовао је била статичка одбрана територије, пре свега заштита виталних објеката у граду, обезбеђење градске болнице, центра за пречишћавање воде-водовода, спољно обезбеђење поште, објекта за лечење реуматизма у селу Бање, чак и касарне иако у њој није било војске, верских објеката, осим православне патријаршије и католичке цркве и као најзначајнији задатак, обезбеђење пекаре која је опскрбљивала хлебом свакако не испод 7 хиљада људи-цивила и војске. Да би пекара функционисала обезбеђивали су и појединце-Албанце који су у њој радили,

пратили их од куће до посла и натраг. На обезбеђењу пекаре било је ангажовано око 22 војника и он је сачињавао редну листу. Обезбеђивали су и локално становништво. Осим обезбеђења објеката, задатак јединице као формације типа Б која није за офанзивна дејства је био да, када се запоседне место које је претходна јединица и формација ослободила или на други начин утврдила, на ту локацију, дођу, запоседну, ископају ровове и тако даље. Објашњавао је и које је све објекте у граду користио за команду.

Од наоружања и опреме у јединици углавном су имали аутоматске пушке, противтенковске бацаче старог типа, две врсте бестрзајних топова- 60 и 81 милиметар. За везу су имали преносне радио уређаје РУП 12, 22, РУП 3 или 33. Моторола је команда војног одсека одобрила крајем маја, када је био мобилисан један од директора из предузећа Карића. Оне нису уведене формацијски, већ по дозволи. Имали су 12 моторола од којих је једну он задржао, четири су дате у команду, три су послате јединици на Кошарама, а остале су подељене командирима чета и једна возачу. Међутим, приликом саслушања у полицији је навео да је у то време поделио петнаестак радио станица- моторола, по формацији: командирима чета, водова и за обезбеђење неких објеката. Имао је на располагању формацијску радио станицу, а касније РУП 3 и ручну радио станицу. У почетку је шифра за комуникацију била је «Јаблан» а касније «Шакал». Он је тада имао позивни знак «Шакал 1». Не сећа се да је комуницирао са «Мртвим», тако да не зна који је био његов позивни знак или шифра. Међутим за назив «Шакал» је на претресу навео да га је први пут чуо када је ухапшен, да то није била његова шифра за комуникацију.

Од акција које је предузео 177. ВТО сећа се Кошара за коју се јавио Небојша Минић и неки из његове групе, који су евидентирани и поименично набројани у ратном дневнику.

У вези осталих оптужених у овом поступку навео је да Вељка Корићанина не познаје, као ни Радослава Брновића, Бобана Богићевића, да је Срећка Поповића и Славишу Кастратовића знао из виђења као припаднике ПЈП који су становали у оквиру полицијског објекта у касарни. Сећа се и групе муслимана која је дошла крајем априла или почетком маја и које је вероватно он распоредио, али није познавао Сокић Абдулаха. Начелника полиције Бору Влаховића није познавао, али је чуо за њега. Са њим никада није разговарао, никада се са њим није ни свађао, никада га овај сведок није упозоравао да војници врше кривична дела или чине нешто недопуштено. Навео је да није тачно да је у време бомбардовања био често пијан, нити да је почетком априла у Пећи важила забрана точења алкохола.

У односу на пок. Небојшу Минића и групу којом је он командовао током поступка се различито изјашњавао.

Приликом саслушања у полицији навео је да се у првој чети налазила група добровољаца коју је предводио Минић Небојша звани «Мртви», родом из Пећи, као и да су са њим су били Ивановић, Рашковић, Шумадинац,

Срећко Поповић, Џудовић који је напустио групу, Кастратовић који је био једно време у полицији и један Рус. По његовом мишљењу, то је била једна дружина која је избачена из полиције и пребачена у 177. ВТО, а сматрао их је паравојном формацијом. Ова група отела се контроли, није имала старешину и то пре него што су се придружили 177. одреду. Када је пок. Минић дошао у 177. ВТО већ је имао наоружање. Пок. Минићу и његовој групи није дао сандук са оружјем и муницијом, као ни униформе, а ни војне таблице за чију доделу је био одговоран начелник позадине војног одсека Пећ.

Као активно војно лице и командант 177. ВТО није могао да има ауторитет над групом добровољаца. Пок. Небојша Минић- «Мртви» у почетку је долазио код њега у команду два пута недељно, касније много ређе и само због питања исхране за своју групу војника. Никада ништа друго није тражио, ни муницију и сл. јер је за то био надлежан водник из позадинског органа. Од те групе добровољаца имао је само сметње. Тражио је од команде да се на неком од састанака реши његов захтев и да се ова група удаљи из 177. ВТО. Међутим, није објаснио о каквим је непријатностима реч и није му познато да ли је та група на подручју општине Пећ вршила убиства Албанаца, протеривање албанског становништва, пљачкање.

У одбрани је доследно на сваком саслушању тврдио да пок. Небојши Минићу није наредио да иде у чишћење села Ћушк. За догађаје у овом селу чуо је тек касније из медија или, како каже на претресу, тек када је приведен. Иначе, 14. маја или тих дана, не зна да се одвијала било каква акција, активност његовог одреда, а последња наредба је била акција «Ђурђевдан» за коју је наредбу издала команда војног одсека. Ова акција није спроведена.

Такође, није наредио добровољцу из те групе Славиши Кастратовићу да иде у Гораждевац и даје стражу код реке Бистрице. Према војној организацији и хијерархији овако нешто није могуће, а није ни логично да он са положаја који је имао контактира и издаје наредбе појединцу добровољцу. У то време село Гораждевац није било у његовој зони одговорности. Међутим, у погледу ове чињенице на претресу одговарајући на питање браниоца опт. Кастратовића, адв. Миленка Радивојевића (Стр. 84 и 85 транскрипт од 21.12.2010.год.,) навео да је видео оптуженог Кастратовића, познато му је да је сеоска слава у Гораждевцу 13. и 14. маја, па је могуће да је оптуженом Кастратовићу рекао да иде на славу. Тада је командно место било на раскрсници према Гораждевцу и зато је могуће да је видео овог оптуженог и рекао му да иде у село и да провери стање страже у селу.

На претресу је објаснио да се не сећа одбране коју је раније износио, тврди да је Минић је био у саставу прве чете у другом или трећем воду, али да није био командир вода, није имао никакву улогу у његовом одреду и да се јавио као добровољац. Минића је виђао као и остале припаднике ПЈП у касарни 1998. године. Никада код њега Минић није дошао у канцеларију, није му дао наоружање, муницију нити посебне ознаке за возило. Са пок.

Минићем није имао никакав контакт, никада му ништа наредио, нити му је Минић подносио извештаје. Такође, оставио је могућност да је у полицији под утиском хапшења и полицијских просторија рекао да је Минић са својом групом добровољаца био дружина која је претходно избачена из полиције и пребачена у 177. ВТО Пећ.

Био је изричит у томе да је сваки припадник јединице имао своје задужење са наоружањем које се држало у магацину које је имало број и било запаковано. Због тога и није могуће да је он дао Небојши Минићу аутоматске пушке. У случајевима мобилизације редовног резервног састава, на мобилизацијском збориштy задужена је група војника која из магацина или из места где је ускладиштено наоружање, оружје узима, доноси на место мобилизације и даље се на тај начин и по списковима врши подела личног наоружања сваком од војника. Као командант одреда није имао никакав увид, нити улогу у подели наоружања, већ је само надгледао тај рад. Конкретну поделу наоружања формацијски је вршио један од командира из позадинске чете. Кад су у питању добровољци, одлуку да ли ће неко да буде примљен у територијални одред резервног састава, доносио је орган мобилизације у команди војног одсека заједно са органима по питању безбедности и морала и неко из команде позадинског дела. Према броју добровољаца се припремало наоружање, а припрему су вршили они који обављају проверу. Добровољци су упућивани у чету која је била најмање попуњена и то је била прва чета. Упућивање је вршио Ивичић. Он никада ни једном добровољцу или групи није дао наоружање нити већу количину наоружања. Са поделом оружја није имао никакве везе. За време бомбардовања постојала је могућност да се уз одобрење команде заплени одређено цивилно возило, а он сам није могао да одобри тако нешто. Бонове за гориво је издавала служба начелника позадине, потпуковника Новице Новаковића, или помоћника команданта за позадину.

Обавештење о доласку припадника ОВК у одређена села и одређене објекте у Пећи нису добијали, на састанцима није било речи о исељавању албанског становништва, није имао информације о паљењу и пљачкама. Како за оваква дешавања није ни чуо, то их није ни уписао у ратни дневник. Такође, није му познато да је 27. марта око 80% Албанског становништва напустило Пећ у превозу и аутобусима које су обезбедиле српске власти.

Издавао је наредбе да се у неком селу провери да ли има оружја, и то је обично радила пешадијска чета. Овакве наредбе је и он претходно добијао на састанку код команданта или начелника штаба, а извештај да ли је акција извршена је добијао од командира чете. Радило се обично о усменом реферисању. Са терена се реферисало радио уређајем – РУП и то обично на почетку и на крају акције. У односу на 125. МТБР, 177. ВТО по војничко територијалном критеријуму је био парарелно подређен, та бригада је била најстарија и нису имали заједничке акције. Није имао потребе да контактира

са Миличком Јанковићем. Начелник безбедности био је Булатовић, а у јединици војне полиције, командир је био Душан Микић.

Мисли да је акција у селу Ћушк била у априлу месецу. Зна где је ово село и да је из њега родом Агим Чеку. Акцију је наредио или командир војног одсека Антић или Гојковић, а наређења је иначе примао и од команданта Николића. Колико се сећа у ову акцију је ишао део прве и друге чете, педесетак војника, није било проблема. Он је дошао пред крај акције. Тада је пронађено и одузето оружје - око 30 пушака, карабина, ловачко наоружање, класичне пушке и нешто пиштоља. Писмени извештај о томе да је извршена акција у селима Ћушк и Захач нису поднели, а оружје је предато и ускладиштено. Ова акција обављала се у склопу редовних активности, јер се дешавало да се у читавом реону врши претрес, у Захачу, Наклу и сл.

На примедбу да је у ратном дневнику који се налази у списима за дан 14.05. уписано «настављено са редовним активностима, тежиште на претресу села Ћушк, Пављан и Захач, наишли на отпор оружане терористичке групе», није могао да се изјасни јер то није дневник који је водио. У то време водио је дневник у импровизованој бележници, а дневне извештаје је подносио пок. Гојковићу. Ни у једном од тих извештаја није споменуо Ћушк.

Након подношења проширене јединствене оптужнице на претресу 20.12.2012.год., навео је није издао наредбу да се изврши напад на села Захач и Плављан, као ни на село Љубенић, чак шта више за напад на село Љубенић сазнао је касније када је ухапшен и покренут кривични поступак против њега. У селу Љубенић није био, а оптуженог Дејана Булатовића не познаје.

Оптужени је дана 25.11.2013. год., изјашњавајући се о поново проширеној оптужници допунио одбрану и навео да није издао наређење да се дана 01.04. изврши напад на село Љубенић, и да није био у том селу. Неистинити су наводи А1 да су разговарали и да је он питао А1 да ли све иде по плану. Тога дана -1. априла је био у селу Бање и вршио смотру. Због информације да у селу Бање ништа не функционише, пре свега командовање, јер је постојао сукоб између командира чете- Јовице Дашића и његовог заменика Михајла Петрушића, од команде-пок. Гојковића, је добио налог да оде тамо и по могућству реши несугласице. У селу Бање је била јединица резервног састава, а мобилизација је ишла споро и слабо. Отишао је 31. марта, пред ноћ са возачем Ламбулићем, пошао је и Ивичић, ишли су са два аутомобила. Успут према селу Бање су се зауставили на неких 20 минута, како би се видео са рођацима. У селу Бање су их дочекали Дашић и Петрушић. Ујутру је извршио смотру. Вратио се у Пећ око 2-3 сата поподне, и одмах по повратку отишао је да изјави саучешће породицама погинулих официра. Тога дана није имао никакву информацију о догађајима у Љубенић, нити је ко о томе причао. Села Љубенић, Ћушк, Захач и Плављан нису била његова зона одговорности, већ је то била десна обала реке Бистрице и преко, а простирала се на можда 200 до 300 метара у односу на реку Бистрицу. Зона одговорности је била почев од Руговске клисуре лево до брда Јарињa и петог

до седмог километра касније и унутар Руговске клисуре, и доле испод Пећи, скретање пута за Гораждевац. Пут Пећ-Приштина није био у његовој зони одговорности. Објаснио је да на карти коју је суд добио од ВБА нису тачно уцртане зоне одговорности, да је бела испрекидна линија која је на путу кроз Ћушку, делила село и да оно што је испод пруге и те линије није било његова одговорност. Дана 28.11.2013. год., је на карти обележио зону одговорности своје јединице, и нагласио да, иако села Ћушка, Плављан, Захач и Љубенић припадају општини Пећ, нису била у његовој зони одговорности.

Додао је да је војник од 14. године, радио је увек са професионалном регуларном војском, где је другачији однос од односа са резервистима као у 177. ВТО, први пут му је да је постављен за команданта такве јединице (при чему је писану наредбу о овоме добио 17. априла). У 177. ВТО није познавао људе, другачији је однос него у регуларној војсци, није могао да контролише целу јединицу, све чете, али се трудио.

Оптужени Срећко Поповић

У одбрани пред истражним судијом 08.06.2010. год., и на претресу 21.12.2010. год., је негирао извршење кривичног дела.

У односу на акцију у селу Ћушк навео је да су јутра 14..ог маја у штабу добили наређење да иду у село Ћушк јер се тамо налази Агим Чеку. Из њихове тзв. бригадне полиције кренуло је мало војника, били су наоружани аутоматима и паповкама, а неки су имали нагарављена лица. На излазу из Пећи прикључили су им се војници из друге јединице, те су се поделили на четири групе и кренули према селу. Небојша Минић је са својом групом ишао путем, а оптужени је са својим другом и још двојицом војника кренуо са позиције Луг-Плављане. Донео је одлуку да његова група крене са ове позиције да им се нешто не би догодило. У Лугу је ОВК пуцала на њих, дошло је до мањег окршаја, али су се пробили и дошли до насеља Чеку. Успут нису свраћали ни у једну кућу. У насељу Чеку у дворишту су били окупљени цивили, Халит Чеку, Хасан Чеку, госпођа са дететом и још неки људи. Около су били резервисти који су само стајали, цивили нису били опкољени. Ови резервисти су отишли, када је он са групом дошао.

Питао је Хасана Чеку, кога познаје од раније, да ли је [redacted] био у селу, а овај је рекао «Вала није». У том тренутку се из правца града, са леве стране из једне куће чула пуцњава. Видео је Небојшу Минића, Рашковића и њихову дружину, који су се понашали као да су били пијани или дрогирани. Оптужени се због тога разбеснео, напустио ово насеље и продужио путем. Успут је сретао групе војника којима је говорио да раде шта хоће, да га више ништа не интересује, видео је да ће бити проблема. Акцију је напустио из бојкота због онога што су радили Минић и Рашковић.

Прошао је кроз села Ћушк, Плављан и Захач, и код железничке станице у Захачу-Хосне задржао се са групом од око десетак цивила који су стајали испод дрвета и од којих је узео личне карте и исцепао их. Било је ту још око десетак припадника његове јединице и доста униформисаних војника. Са овим цивилима и војницима је отишао до раскрснице, сачекао војника који је дошао колима и који га је одвезао кући. Тога дана био је са «Шумијем» који је припадник јединице, а мобилним телефоном су позвали да неко аутом дође и одвезе их у Пећ. У Пећ их је возио Николић.

Објаснио је да су «Шуми», «Шумадинац» и Николић различите особе, да је «Шуми» Босанац, и да није тачно оно што је говорио у истрази да је са њим био «Шумадинац» и двојица рањених војника. Када је овом поступку спојен поступак против Милојка Николића, и након што је тај оптужени изнео одбрану, оптужени Срећко Поповић је навео да је дана 14. маја био са оптуженим Милојком Николићем, а да је «Шуми» о коме је говорио војник који им је прикључен, младић од око двадесетак година који је причао како уме добро да вози па га је Поповић прозвао Шумахер и Шуми.

Богићевић Бобан је у овој акцији био у другој групи, али му је он дао личне карте које су скупљене од Албанаца у Захачу и које је исцепао. Оптужени Кастратовић је био припадник јединице, али га у овој акцији није видео, као ни Корићанина који није био у јединици. Тога дана видео је Брновића на путу како одржава ред међу цивилима који су били у колони. Очигледно је било да Брновић није учествовао у акцији већ се затекао на путу, јер је оптуженог питао шта се дешава у селу. Оптуженог Сокића добро познаје, на крају рата он је помогао његовој породици да изађе из Пећи.

У одбрани код истражног судије и на претресу, оптужени је навео да је 1998. припадао посебној јединици полиције Пећ, групи «Муње», до 15. новембра, када се вратио послу у пивари. У «Муњама» су били и опт. Николић и опт. Босанац, као и Минић док га командир Шалипур није избацио.

У вези ступања у јединицу код Минића навео је да га је опт. Николић позвао у кафић на око десетак дана пре бомбардовања, да је ту разговарао са групом момака који су му понудили да, пошто је искусан борац, буде са њима у јединици. То је била бригадна полиција, посебна јединица у оквиру 177. ВТО. Време које је провео у овој јединици му је уписано у војну књижицу. Командант му је био Топлица Миладиновић, а командир Небојша Минић. Команданта Топлицу је ретко виђао, можда сваких седам до десет дана, али је Небојша Минић ишао на састанке и говорио да од Топлице добија наређења.

Задатак јединице у којој је био, бригадне полиције, био је да одржава ред у јединици, док је за подручје града постојала војна полиција. Није му познато да је јединица требала да носи беле траке око руке, нити да им је задатак био да чувају објекте - фабрике и сл. Пок. Минић је носио моторолу, користио је цип. Од пок. Минића је први пут крајем априла чуо да јединица

треба да се зове «Шакали», али се због тога побунио, чак је на три-четири дана напуштао јединицу. Пок. Минић почео је да од ове јединице прави приватну војску. На понашање које му се није допадало, на Минића, Рашковића и још неке жалио се Дејану Булатовићу који је био задужен за безбедност у војсци. Познато му је и да су војници вршили кривична дела у Пећи. У односу на то што су многи Албанци указали на њега као извршиоца навео је да је радио у пивари и да су га многи познавали. Осим тога његова фотографија из 1998. године је објављена преко интернета, па су сви били у прилици да га виде, упамте, и касније само због тога укажу на њега. У акцији 14. маја учествовао је онако како је објаснио, није пуцао на цивиле, а сматра да је сведок Рашковић садиста и да је цивиле он убио. Уосталом, у селу Ћушк Албанци које су затекли, нису били цивили већ припадници ОВК који су преко дана били преобучени у цивилну одећу, а по ноћи ратовали. Није могуће да је тога дана убијено 40 мушкараца. Тек у овом поступку је сазнао да је убијен Хасан Чеку кога је добро познавао. Навео је да је ОВК терористичка организација, да у селу Ћушк није никога убио, али да му је сада жао што то није учинио. Говорио је о акцијама у којима су страдали Срби. Прочитао је имена убијених или страдалих Срба или оних који се воде као нестали из рата 1999. године, као и деце која су убијена у Гораждевцу, после бомбардовања. На претресу дана 24.02.2012. год., је допунио одбрану тако што је истакао да је он био војник војске Југославије, 177. одреда, а не паравојне формације под називом «Шакали».

Након што је оптужени Милојко Николић изнео одбрану оптужени Поповић је на претресу дана 21.06.2011. год., навео да је у време дешавања на Косову имао и носио мобилни телефон који је на поклон добио од покојног Шалипура, али да је телефон био ван функције јер није имао домет.

Након што је поднета проширена јединствена оптужница на претресу 20.12.2012.год., навео је да везано за догађај од 14. маја 1999. год., нема шта да дода и да је био је у Плављану онако како је испричао. У односу на догађај од 01. априла у Љубењићу је навео да је био припадник јединице у то време, али да у овом селу није био, нити је до овога поступка знао да у том селу живе Албанци. На претресу одржаном дана 18.12.2013. год., након што је поднета поново проширена оптужница, навео је да никада није био командант, да на телу нема ни једну тетоважу, никада није присуствовао силовању, нити би дозволио да се то деси. Сматра да је очигледно да оштећена Ганимете описује пок. Минића и Рашковића, они су управо тако изгледали. Како би потврдио своје наводе предложио је да се подвргне полиграфском испитивању.

Оптужени Славиша Кастратовић

Износио је одбрану у полицији 12.03.2010., пред истражним судијом 13.03.2010., на претресу 22.12.2010. год. и увек тврдио да није извршио кривично дело.

1998. године је припадао резервном саставу полиције, а у фебруару или почетком марта 1999. године мобилисала га је војска и упућен је на границу, у Бабај Бокс. Када је почело бомбардовање распоређен је у јединицу код Топлице Миладиновића у 177. ВТО. Задужио је униформу, оружје и осталу опрему, а извесни Иванковић, или Ивичић га је распоредио у први вод, у прву чету, у одељење код Небојше Минића. Непосредни претпостављени били су му поручник Топлица Миладиновић - командант 177. ВТО, кога је познавао од раније, и Небојша Минић - командир одељења. У току дана оптужени Топлица Миладиновић би позивао Минића на састанак и давао наређења, због чега сматра да је постојао ланац команде. Оптужени наводи да састанцима није присуствовао, али је о њима говорио Минић. Осим што је ишао на састанке код Топлице, Минић је имао комуникацију радио везом са претпостављенима, РУП-ом и моторолом. Моторолу је осим Минића имао и Топлица, а у акције су мотороле носили и «Шумадинац» и Ранко Босанац. Такође, и он повремено. Јединица је имала називе, које је одређивао Небојша Минић, био је то и назив «Шакали», што је био позивни знак Минићев за радио везу. Осим шифре «Шакал» за радио везу коришћене су и шифре «Јаблан», «Јавор» итд. Одељење је бројало 20 припадника, а осим њега ту су били и Зоран Рашковић, А1, Ранко Босанац, «Шумадинац», Мемо, Синиша Мишић, Срећко Поповић, Мацо Вуковић, Бобан Богићевић, Сокић зв. «Вампир» који се јединици касније прикључио, Синиша Дунђер, Милан Каљевић, Лекић Бато и један Рус. У јединици нису били оптужени Брновић и оптужени Корићанин. Од припадника јединице од раније је познавао само Богићевића и Поповића. У војну књижицу уписано му је време које је провео као припадник војске на Косову, и никада није био припадник паравојне формације. Били су смештени у приватним кућама у Пећи, а он је био највећи део времена у кући код Гимназије. Надимак му је био Петроније.

Један од задатака јединице је био обезбеђивање несметаног кретања конвоја са Албанцима који су ишли ка Албанији. Имали су и акције са припадницима војне полиције из Београда, чишћења терена, где су водили борбе са ОВК. Чишћење је подразумевало употребу оружја само уколико неко из ОВК пуца, при чему је у Пећи и околини било доста припадника ОВК. Никада се ни у једној акцији није дирало цивилно становништво.

Једна од акција била је у Брежeнику, када се радило чишћење које је подразумевало трагање, лоцирање припадника ОВК и протеривање из тог дела града и по потреби њихово елиминисање уколико се они упусте у борбу и пруже оружани отпор. Тад је била ангажована скоро цела 177. јединица, а требало је да пресеку одступницу у извлачењу припадника ОВК.

Такође, и у селу Љубенић су имали акцију «чишћења» терена и у тој акцији је учествовала комплетна 177. ВТО. У овом селу се и пуцало, само код џамије, а он је био на супротној страни села. Пре почетка ове акције на уласку у село Љубенић видео је оптуженог Топлицу Миладиновића.

Акције у селу Ћушк и селу Захач су биле истог дана. Најпре су кренули у село Ћушк у коме је пар дана пре тога био Минић са групом војника из одељења ради проналажења оружја. Причало се да су тада Албанци предали само пар комада оружја, па је због тога наређено да се изврши чишћење села. У тој акцији је учествовао.

Јединица се кретала из правца Пећи, главним путем до Ћушке и ушли су у село. Оружани отпор није пружан, ушли су без опаљеног метка. У селу, у једном од дворишта затекли су окупљених око стотинак мештана, углавном жена, деце и старијих људи. Такође, мештани су били окупљени и у центру села, а међу њима била је и његова школска другарица која га је питала шта да раде. Нико му се од цивила није жалио да је опљачкан, у селу није било пуцања. Приметио је дим и претпостављао је да је горела нека кућа. Касније је чуо да је убијено 40 особа у овом селу, али он је био ту само у пролазу и не зна ништа ближе о томе. Не зна где је гробље у том селу. Познато му је да је из села Ћушк Агим Чеку и чуо је за причу да је Небојша Минић заклао његовог оца. Такође, чуо је за приче да су неки Албанци из овог села опљачкани. Јединица је морала да прође и кроз село Плављан у ком су живели само Албанци, али ни у овом селу није било оружаних сукоба. Мештане није видео. У том селу, односно на уласку у село Захач, срео се са остатком јединице и Небојшом Минићем. Ту су били и Рашковић, Сокић, припадници из Босне, «Шумадинац», Ранко Босанац, Поповић Срећко и остали. Ни у селу Захач нису имали сукобе са ОВК. У Захачу, на игралишту видео је окупљене мештане око 100 до 200, углавном стараца, жена и деце и био је тек понеки војно способни мушкарац. У том селу је разговарао са Капланом Кастрати кога је познавао од раније, били су другови и колеге са посла, обојица су радили у предузећу ДОО «Трговина Пећ». Кастрати га је замолио да интервенише код претпостављених и Минића да их не дирају. Рекао је Кастратију да слободно [redacted] који су се сакрили у лугу, да нико неће да их дира. Разговор је био пријатељски, фамилија Кастрати се тада вратила својој кући, а мештани су се организовали и напустили село. Вероватно су ишли за Албанију. Није му познато да је издата наредба да се становништво исели јер се дешавало и раније да Албанци са различитих подручја заједно иду за Албанију. У селу Захач појединци су одузели неколико аутомобила, а један «мерцедес» узео је и користио Минић. «Мртви» је возио касније и «БМВ 850» црне боје, у Београду и у Краљеву, али не зна да ли је овај аутомобил с Косова и из ког места. У Захачу, док је он био тамо, није било убистава, о чему може да посведочи Каплан Кастрати. Породица Кастрати је из захвалности због овог догађаја касније нудила помоћ његовом стрицу у храни.

Није видео да се неко од локалних мештана Срба прикључио јединици у пролазу док су вршили акције у овим селима.

Он је у време бомбардовања, а и раније живео у Пећи у изнајмљеном стану у заједници са Зекијом Исуфи, Албанком из Ђаковице, са којом је касније дошао у Краљево. Увек се по завршетку акције враћао одмах кући. Никада није поступао без наређења, нити је у граду Пећ и околним селима са неком групом пљачкао Албанце. На терен и у акције је најчешће ишао са Бобаном Богићевићем, са њим се виђао и по завршетку бомбардовања, и за њега може да гарантује да није убио ни једног цивила. Позната су му села у околини, Јабланица која је била највеће упориште ОВК, те је више пута је било чишћење тога села, Љубенић на путу према Дечану, Пашино село недалеко од села Витомирица, где је од окупљених мештана на центру Синиша Мишић узимао новац, углавном девизе и који је касније делио са Минићем и неким другим припадницима јединице.

Навео је да није учествовао у злочинима, нити га је било ко од саслушаних сведока и оштећених препознао. Сматра да ОВК није војска већ терористичка организација, а пут кроз села Ћушк, Захач, Плављан је познати коридор кроз који су се пребацивали припадници ОВК из Ћушка преко Љоће према Радонић језеру и према Албанији. Једном приликом спасао је оптуженог Сокића који је био у сукобу са Минићем. Поједини у једници, па и он, су се дистанцирали од Минића, али не зна да ли су претпостављени били упознати са понашањем Небојше Минића.

У односу на 14. мај, на главном претресу је делимично променио своју одбрану дату пред полицијом. Наиме, саслушан пред полицијом навео је да му је то јутро, пре него што је јединица кренула у село Ћушк, Топлица Миладиновић рекао да оде до Гораждевца и да постави стражу код Бистрице да Албанци не крену на село, што је он и учинио. Када су мештани поставили стражу, отишао је да се придружи јединици, док је на главном претресу одбрану изменио утолико што је навео да је 13. маја питао за дозволу да оде у Гораждевац одакле је родом на сеоску славу Јеремијин дан. Отишао је и тек увече се вратио у Пећ. Ујутру 14. маја, Топлица Миладиновић кога је срео у команди у дворишту му је дозволио да оде у село на славу и рекао му да тамо постави сеоску стражу. Није могао да напусти једницу без одобрења, а том приликом и Небојши Минићу је рекао где иде. У Гораждевцу су га мештани видели и сви могу да посведоче да је био у селу тог јутра. Осим да постави стражу није имао други задатак.

Прегледао је фотографије из списа и објаснио да међу одузетим фотографијама има оних из села Љоће, на фотографији број 5 се налазе припадници одељења «Босанац», затим покојни Шалипур, Милан Каљевић, ‹‹Шумадинац››, Босанац из Београда, слика 14 је са последњег положаја 1999.године из места Бандере. На њој су Рус, Рашковић, Босанац, покојни Минић, Мајо Вуковић и Дунђер. На фотографији број 15 и 24 је он са брадом која је стара недељу дана, почетком рата.

Након што су поднете прецизиране и проширене јединствене оптужнице, на претресу 20.12.2012.год., и 25.11.2013. год., је остао код одбране да није био у селу Ћушк, осим у пролазу, и осталим наводима. У односу на село Љубенић навео је да је поред овог села пролазио, али да у селу никада није био, иако је у полицији на саслушању споминьао да је учествовао у овој акцији.

Оптужени Бобан Богићевић

Оптужени је приликом саслушања у полицији 12.03.2010. год., пред истражним судијом 13.03.2010. год., и претресу 22.12.2010.год., негирао извршење кривичног дела које му се ставља на терет.

Априла или маја 1998. године, као добровољац јавио се у резервни састав полиције СУП-а Пећ, и изашао је из ове јединице у септембру.

Марта 1999. године, добио је позив да се као резервиста јави војном одсеку Пећ. Распоређен је у касарну Пећ да даје стражу, али је овај положај самовољно напустио јер се уплашио бомбардовања. Десетак дана касније, прикључио се 177. ВТО којим је командовао оптужени Топлица. Небојша Минић није имао чин, али је командовао одељењем јачине 40 до 50 резервиста и био подређен Топлици. Касније је Небојша Минић добио чин водника. Штаб Минићевог одељења био је у насељу Бреженик у Пећи, а касније у насељу Црни врх, близу Гимназије у Пећи. Припадници овог одељења били су осим њега и А1, Рашковић, Небојша Павићевић, Славиша Кастратовић, Срећко Поповић, Далибор Бањац, Мајо Вуковић, Абдулах Сокић, Синиша Мишић, Мемо из Босне, као и Милојко Николић – «Шумадија» из Аранђеловца и Ранко Момић који су хијерархијски у јединици били одмах иза «Мртвог».

Униформе које су имали биле су војне маскирне зелене, били су наоружани аутоматским пушкама са РАП-ом, ручним бомбама и зољама. Од возила су користили теренски џип марке «Тојота» боје кафе, касније префарбан у маскирну зелену боју, тегет «Голф 3», жути «Голф 1», зелени «Фолксваген пасат», белу «Ладу караван», возило «Голф 2», а неки од припадника су долазили својим приватним возилима, сведок А1 «БМВ кабриолетом», Синиша Мишић сивим «Мерцедесом». Камионе и аутобусе нису имали. За превоз су се у тој јединици користила и одузета цивилна возила чији су власници били Албанаци. Иако је приликом саслушања пред полицијом навео да су за ова возила од команданта Топлице добили војне таблице, на главном претресу мења своју одбрану утолико што наводи да на возилима нису имали војне таблице, већ залепљене војне ознаке у облику троугла које им је давао «Мртви» и за које претпоставља да их је «Мртви» добијао од Топлице као надређеног. Командир Небојша Минић је имао моторолу преко које је одржавао везу са Топлицом, када су држали положај

на подручју општине Пећи или када су одлазили у акције, на подручја на којима има албанских терориста.

Једнога дана, не зна да ли у априлу или мају месецу, у јутарњим часовима, када их је ‹‹Мртви›› организовао у договору са командантом Топлицом, ишли су у акцију у село Ћушк ради провере да ли има албанских терориста. Чуло се да је одатле било пуцања, а ово село је и родно село Агима Чеку- команданта ОВК, што је био повод и разлог за ову акцију. Циљ акције је био да нађу скривено оружје и терористе. Нико од припадника јединице није знао да ће у селу бити убистава, пљачкања, уништавања имовине и протеривања становништва. Иако у полицији наводи да је у ову акцију кренуло њих 40, 50 резервиста, на главном претресу наводи да их је било око 20. Наоружани аутоматским пушкама су ушли у село у колони. Наводи да је био у маскирној униформи, био је наоружан аутоматском пушком, нису гаравили лица, јер то нису чинили за све акције већ само по наредби (иначе лица када су гаравили и то обично масном бојом од ауспуха, то су чинили да би се због бомбардовања маскирали, а не да би застрашивали људе или се прерушавали да их неко не препозна). Одмах по уласку су се развили у стрелце и поделили у мање групе ради провере терена и објеката-кућа и помоћних објеката. О томе ко је предводио групе различито је наводио, па тако приликом саслушања у истрази наводи да су вође група били Срећко Поповић (у чијој групи је био и он) и Славиша Кастратовић кога је видео када су кренули из Пећи, док на претресу тврди да то није тачно. У групи са њим су били А1 и још двојица припадника јединице. Извршили су претрес куће, у којој није било терориста. «Мртви» је био у кући до њих и вршио претрес. У селу су тада били мештани жене, деца, старци, мушкарци средњих година. Видео је да из кућа припадници јединице изводе људе у дворишта и легитимишу. Док је он био у селу није било пуцњаве ни спорадичне ни рафалне. Командир Небојша Минић, му је на самом почетку акције, дао кључеве путничког возила «БМВ» тегет боје са швајцарским таблицама и наредио да возило са сведоком Зораном Рашковићем одвезе у Пећ [redacted] Да је Рашковић био са њим запамтио је јер се и Рашковићу ауто допао, а овај ауто је «Мртви» касније возио у Београду. Власника аутомобила видео је у селу како са породицом стоји у дворишту. Одвезао је аутомобил, паркирао испред зграде, а кључеве дао [redacted] Након тога су отишли кући. Небојшу Минића видео је тек сутрадан.

У селу Ћушк је провео можда пола сата. Касније је чуо да је у селу било убијања, пуцњаве и да се делио плен који је из те акције. Познато му је да је истог дана Небојша Минић водио резервисте у претрес још два села, од којих је једно Захач. Не зна шта се догодило у тим акцијама, чуо је да су Албанци из Захача протерани, али да није било убијања нити паљења кућа.

Оптужени је навео и да ни у једној акцију у којој је учествовао није било убијања ни пљачкања. На претресу је навео да је заправо све што је

причао о уласку у село Ћушк, аутомобилу који му је наредио пок. Небојша Минић да одвезе било у априлу месецу, јер и Албанци говоре о томе да је такав аутомобил одузет у априлу када је вршен претрес села. Накнадно након проширене оптужнице навео је да у селима Плављан и Захач није био, а да је возило «БМВ», а по изјави сведока – супруге власника овог аутомобила одузето 17. априла. У односу на Љубенић, није желео да се изјашњава, навео је да нема шта да каже.

Оптужени Радослав Брновић

Оптужени је износећи одбрану у полицији 12.03.2010. год., пред истражним судијом 13.03.2010. год., и на главном претресу 23.12.2010. год., негирао да је извршио кривично дело које му се ставља на терет.

Навео је да је у полицији радио од 1971. године, а у СУП-у Пећ 1990. распоређен је на радно место командира ПО Клинчина и на том месту радио је до 10.06.1999. године, када је напустио Косово. Клинчина је од Пећи удаљена 17 км. Руководио је одељењем које је имало седам или осам активних полицајаца и исто толико резервног састава полиције, а за време бомбардовања били су смештени у кући. Задаци током бомбардовања били су 24 часовно обезбеђење објекта одељења полиције у Клинчини и о томе је сачињавао распоред. Нико од припадника одељења полиције, нити редовног нити резервног састава, као ни он, није учествовао у било каквим борбеним акцијама, нису радили чак ни патролну делатност, никад нико није приведен, јер није било ни просторије за задржавање. За групу «Шакали» је чуо тек у овом поступку, а од оптужених познаје само Срећка Поповића и Славишу Кастратовића. Тог дана када се одиграо догађај у селу Ћушк радио је до 12 сати, након чега је у цивилном оделу кренуо кући у Пећ службеним возилом. Носио је само пиштољ и био је са колегом Армуш Милорадом.

Око 12, или 12 и 15, када је пролазио кроз село Захач које је удаљено од Клинчине неких 10 километара, а од Пећи 20 километара, видео је групу људи и међу њима Ђоровића, управника поште, Мију Брајовића, Шабана Ђељај, Азема из продавнице и Кастратија. Видео је да нешто није у реду и успорио возило. Приметио је дим. Окупљени људи су му рекли да се нешто дешавало у Ћушку, од ујутру је било пуцања. Када је дошао у Ћушк, видео је тројицу или четворицу мушкараца и са леве стране трактор. На уласку у Пећ, код фабрике батерија је била колона од седам, осам трактора, било је пуно стараца, жена, деце. Паркирао је и изашао из возила. Неколико њих му је пришло, познавали су га, неко га је позвао и по имену и презимену и рекао «Брновићу шта нам урадише у Ћушки, побише нас». Преко радио везе је назвао шефа дежурне службе и пријавио да се у селу Ћушк нешто дешава, да има и мртвих, и добио обавештење да су они упознати са тим, а командир Стојановић му је рекао да покуша да убеди људе да се врате у село. Када и после убеђивања Албанци нису желели да се врате, отишао је у Пећ да

усмено обавести старешине, али су му наредили да се понаша редовно. Увече, око 18 часова, је отишао до дежурне службе да се интересује шта је било и речено му је да су се људи вратили у Ћушку. Након тога није био у прилици ни да се распита ни да сазна шта се десило у селу, то није била његова надлежност, нити је имао времена за то. После извесног времена пронела се прича да је у селу Ћушк био «Мртви» са својим људима и направио масакр. Од колега је чуо да се ради о Небојши Минићу, за кога је знао да је вишеструки извршилац тешких кривичних дела. Чуо је да се нешто догодило и у селу Захач и да су убијени Албанци. Није чуо за догађаје у селу Плављан. Из села Ћушк је познавао Азима Гаши [redacted], Нимона Гаши и Скендера поштара. Зна да је Агим Чеку из Ћушка. Тога дана му је једна Албанка коју познаје пријавила да су војници ушли у Ћушку њеног оца убили, а њу покушали да силују, па је то проследио надлежнима.

На претресу 20.12. и 21.12.2012.год., након достављања проширене, јединствене оптужнице, остао је код одбране коју је износио током поступка, навео да је пролазио кроз село Захач и разговарао са Мијом Брајевићем, али није усмеравао колону и упућивао Албанце у Албанију. Из села Захач познаје Хајрулаха Хисени, Рашида Ђокај, Бајрама Рам, и са свим Албанцима из овог села је био у добрим односима. У овом селу тога дана видео је Срећка Поповића. Сведоци који тврде да је он предузимао нешто према цивилима што је незаконито, чак ни не описују како је изгледао и који је ауто возио тога дана. На претресу одржаном 26.11.2013. год., окривљени је навео да је у лошим односима са сведоком Веском Вулевићем који га терети, јер га је једном приликом приводио код истражног судије, да је село Ћушка било у надлежности полицијске станице из Озрима, да је штитио полицијску станицу која је више пута била мета напада. Кривично дело није учинио.

Оптужени Вељко Корићанин

Приликом саслушања у полицији дана 12.03.2010. год., пред истражним судијом дана 31.03.2010. год., и на главном претресу 24.12.2010. год., оптужени Вељко Корићанин навео је да није био припадник групе «Шакали» и да није извршио кривично дело.

У периоду НАТО бомбардовања, па до краја јуна радио је у пећкој пивари, имао је радну обавезу, одлазио је на посао редовно и то је бележено. Не зна шта се догађало у Пећи, јер је пивара на улазу у град, радно време је било од 6 до 14, био је доста заузет на послу. Ујутру се уписивао на пријавници да је дошао, а у току радног времена није могло да се излази. За случај да се не дође на посао постојале су санкције. Директор је био Данило Меденица, а да је радио у пећкој пивари могу да потврде Трифун Корићанин, Спасоје Мартиновић, Чедомир Церовић, Јеремија Марковић, Зоран Максић, Мило Цалић, Вукоје Марковић и други. Никада није био припадник

територијалне одбране, нити полиције, и никада није био ангажован и мобилисан, није имао оружје. Навео је да са Албанцима никада није имао сукобе, одлазио је на Косово 2000. и 2007. године у село, и није било проблема. Његова маћеха одлазила је после бомбардовања без проблема на Косово. Ово свакако не би могли да је он нешто урадио. Заправо, његова кућа и 40 српских кућа у селу срушене су, фотографије рушевина које је сачинио 2007. год. показао је на претресу. Пријавио се за повратак на Косово. 14. мај за њега није неки посебан дан, радио је као и свакога дана, није приметио избеглице на путу. Слађана Поповић, Вукоје Марковић, Петар Марковић и Жика Корићанин могу да потврде да он није био у селу Ћушка 14.маја. Село Накло, у коме је живео, је од Пећи удаљено око шест, седам километара и за пут до пиваре му треба аутом неких пет, шест или седам или десет минута. Накло-Захач су удаљени два, три километара. У Наклу је живео у засеоку Велика Башта која је од Захача удаљена километар и по. Зна где се налази село Ћушк, јер је школа у Требовићима била заједничка, за ово и његово село. Ту школу је похађао и Агим Чеку. Срећка Поповића није познавао иако је и он радио у пивари. Познаје мештане Ћушка и од њих је чуо да се нешто догодило, да су цивили убијени, али он са тим нема везе. Нико га од оштећених није препознао у врсти, нити се ради о њему када оштећени говоре о онима којима су ујаци Живановићи и о Даринкиним [redacted] јер је његова мајка Ружица. Живи сада као избеглица, од социјалне помоћи, жена му је инвалид, рано је остао без оца и мајке, тако да живи тешко. На претресу 21.12.2012. год., након што је поднета проширена оптужница, је остао при одбрани коју је износио и навео да Албанци – оштећени и сведоци њега сигурно нису видели ни у једном од села, али да сведоче против Срба који су били полицајци или им је неко, као њему, из породице био у полицији.

Оптужени Абдулах Сокић

Оптужени је пред истражним судијом 07.06.2010. и 25.08.2010. год., и на главном претресу 24.12.2010. год., негирао извршење кривичног дела које му се ставља на терет.

У одбрани навео је да је на Косово дошао другог дана бомбардовања, као добровољац. Пријавио се у Новом Саду. Око 200 добровољаца, са којима је био, прво је у Бубањ Потоку, задужио оружје и муницију, па су у Нишу распоређени у разне јединице. Затим је у Жегри провео око месец и по дана. После тога је са Синишом Дунђером и Пеђом Босанацем упућен у Пећ.

У Пећи, у команди, поручник Топлица их је примио, задужили су аутоматске пушке и одмах су упућени у неко село поред Пећи где је провео десет, петнаест дана. Задатак је био да чувају село које је гранатирано минобацачима. Једнога дана ту је дошао Небојша Минић звани «Мртви» са неколико бораца који су имали нагарављена лица и са поручником Топлицом

и тражио да му Топлица додели борце. Топлица Миладиновић је одредио њега, Синишу Дунђера званог «Вук» из Републике Српске и Пећу Босанца из Приједора.

У Пећи су затим провели неколико дана у импровизованој команди, у албанској кући, изнад факултета и тада је упознао Кастратовића, «Шумадинца», А1, Зорана Сердара (сведока Зорана Рашковића), Булатовића, «Ћалета» - Срећка Поповића, «Жабца». У тој кући био је и Ранко Босанац. Познаје Топлицу Миладиновића, и код њега је у јединици био 15 дана, а остатак код Минића, али се радило о истој команди. У јединицу код Небојше Минића дошао је 12. маја, назив јединице био је интервентни вод 177. ВТО, а «Шакали» је била шифра за радио везу коју су од «Шакал 1» до «Шакал 9» користили у јединици. Из куће у којој су били смештени су кретали у акције, ишли у Ћушк, десетак дана били у селу Бандере, на положају. У Пећи није било акција јер је град био очишћен. Није видео колоне избеглица, прва акција у којој је био, била је акција Кошаре.

Једно вече «Мртви» им је саопштио да је Топлица јавио да се у селу Ћушк налази већа група ОВК, и да је од Топлице добио наредбу да иду у село и то провере. Отишли су сутрадан.

Сви из јединице били су у војним комбинезонима, са шеширима, нагарављених лица, да их нико не би препознао. Неки су носили фантомке. Он је имао обичну војничку униформу и партизанску капу. И он је пред полазак у акцију, лице нагаравио, тако што је узео чађ из ауспуха и намазао.

У акцију су ишли пешке, на челу је био «Мртви» у џипу «пајеро», маскирне боје на који је био стављен пушкомитраљез. Укупно је било њих 20 или 22 борца. Џип је возио «Вук» из Републике Српске. На улазу у селу распоредили су се у две групе које су отишле лево и десно од сеоског пута, али командири тих група нису били одређени. Био је у групи са леве стране, испод пута, а са њим Сердар (Зоран Рашковић), «Вук», «Ћале» (Срећко Поповић) и други-укупно њих седморица или осморица. Срећко Поповић који је познавао пут ишао је напред, испред окривљеног је ишао «Вук», а иза Рашковић, у таквом поретку су обично ишли. Не може да се сети да ли је Срећко Поповић имао моторолу. У другој групи били су «Шумадинац», А1, Млађо, Ранко Босанац, «Жабац» (шурак Ранка Босанца), «Мртви».

У селу Ћушк, Небојша Минић је наредио да се претресу све куће, да се цивили окупе у школском дворишту. Он није ишао у куће, у кућама више није било никога, сви сељаци- њих око 150 су већ били окупљени у школском дворишту. У центру села су, а када је он стигао, већ биле запаљене две, три куће. По наредби Минића сељаци су изведени из дворишта и постројени на путу испод школе. «Мртви» је најпре наредио борцима да донесу шаторска крила, а када су их поставили на земљу, наредио је цивилима да сва лична документа, драгоцености и све што имају у џеповима ставе на њих, па када су то урадили, Минић је наредио свом куму, и још

двојици бораца да се све скупи и стави у џип. У расподели плена нису учествовали сви, већ Ранко Босанац и Сердар, јер су се они знали од раније.

Након тога су по наредби «Мртвог» издвојене жене, старци и деца из те групе, као и мушкарци за које је «Мртви» сматрао да нису борбено способни. Војно способни мушкарци су постројени испред школе. «Мртви» је наредио да млађи, они који знају да возе, довезу тракторе са приколицама. На два трактора са приколицама, мештани су се укрцали и кренули ван села, чини му се да нису ишли према Пећи. Они нису могли да виде шта се касније догодило. Оптуженом Бобану Богићевићу, који је са осталима ушао у село, «Мртви» је дао кључеве и наредио да један ауто «BMW» одвезе за Пећ и Бобан се више није вратио. Тај ауто је стајао у дворишту где су били окупљени цивили и био је тамнозелене боје.

У односу на убијање цивила у селу Ћушк све време је тврдио да су војноспособни мушкарци подељени у четири групе, али се током поступка различито изјашњавао о томе ко је вршио одвајање и убиства цивила.

Код истражног судије дана 07.06.2010. год., навео је да је «Мртви» из групе војно способних мушкараца издвојио њих десетак, увео у улицу која се налази код школе и да се одатле чула пуцњава. Није видео да је «Мртви» пуцао у њих, већ је само чуо пуцњаву. После тога А1 издвојио је, са још двојицом бораца чија имена не зна, десетак мушкараца, увео у прву кућу иза школе, па се и одатле чула пуцњава. Након тога Синиша Дунђер звани «Вук» је такође издвојио мушкарце, не зна колико, и одвео у једну кућу у близини које је оптужени стајао, поред школе, увео их унутра и чула се пуцњава. Ова група цивила је била мања него претходне. Дунђер је сам био када је одвео ове људе и имао је пушкомитраљез. Када је изашао, кућу је запалио. Преостале мушкарце је Зоран Рашковић са двојицом бораца, одвео у једну кућу одакле се чула пуцњава. Могуће да је у групи са Рашковићем био Ранко Момић. Куће су затим запаљене. Зна да су упалили четири куће. Запаљена је и кућа у коју је А1 одвео цивиле.

Приликом саслушања код истражног судије 25.08.2010. год., а исто је наводио и на претресу, навео је да је прву групу одвео и убио «Мртви», другу Мацо Вуковић, то није био А1, погрешио је приликом првог саслушања. Са Мацом су била још тројица бораца. Трећу групу је одвео Ранко Босанац и са њим је био «Вук» који је носио лаки митраљез. «Вук» је сам ушао у кућу и убио те људе. Рашковић је одвео четврту групу. Поред сваке куће где су водили сељаке стајао је један борац. Одвајање и одвођење цивила гледао је са удаљености око десетак-двадесет метара, из групе која је правила обруч, јер је «Мртви» наредио да стоје испред кућа и да поставе обруч да нико не би могао да прође и нападне их, па су на тај начин сви Албанци били опкољени.

У Ћушку је у овој акцији убијено 40 мушкараца, 10 су били сељаци, мештани, остали су били ОВК борци. Сви су били у цивилу. Тога дана нису палили аутомобиле ни тракторе. Када су излазили из села запалили су једну

празну кућу. После ове акције у друга села нису ишли. Вратили су се у Пећ, у команду, а све је до подне било готово. Био је присутан када су Небојша Минић и његов кум разговарали да са комуналцима организују да се тела из Ћушка пребаце одговарајућим возилима и извезу са Косова. Није му познато да је Минић после акције поднео било какав извештај Топлици. Оптужени је Топлицу видео свега можда два пута.

Тврдио је да се у овој акцији само затекао, није извршио кривично дело, код Небојше Минића је постојала група која је убијала и чинила злочине, а коју су чинили «Вук» из Билећа из Републике Српске, Зоран Рашковић, Млађо који је држао кафић у Пећи, али да се против њих поступак не води, а међу оптуженима овде у поступку има оних који ни мрава нису згазили. Не познаје Радослава Брновића, Вељка Корићанина, за њих је први пут чуо у овом њиховом поступку. У јединици су имали лош однос према њему, а неки су покушавали да га ликвидирају због тога што је муслиман. Милојко Николић је чак пар пута покушао да га физички нападне. Сведок Рашковић га је вређао и називао «Балија». На крају је морао да се прекрсти у цркви у Гњилану, на то га је натерао Синиша Дунђер.

Оптужени је на фотографијама из списа показао оне оптужене које познаје и навео да су Рашковић и Минић били нераздвојни и да је Рашковић био одан команданту, да је Поповић био у акцијама у групи са Ранком Босанцем. Навео је да Кастратовића познаје, да је дан пре ове акције Кастратовић био у селу Гораждевац код своје породице, и не зна да ли је Кастратовић учествовао у акцији.

О проширеној измењеној оптужници и догађајима у селу Плављан и Захач, на претресу 20.12.2012. год., није желео да се изјашњава наглашавајући да није крив.

На претресу одржаном 29.11.2011. год., након што је спојен и поступак против оптуженог Синише Мишића, навео је да је Синиша Мишић био кум «Мртвог», и били су блиски. Мишића је затекао у јединици, али је «слабо» ишао у акције. Није сигуран да је Мишић учествовао у акцији на село Ћушк, а познато му је да је био у акцији која је била на Кошарама, док га у Дашиновцу није видео. Такође објаснио је да што се тиче поделе плена из акција између ‹‹Мртвог››, његовог кума, «Шумадинца», Ранка Босанца и Сердара (сведока Рашковића), а како је то раније наводио, он то није видео већ су то само претпоставке. На претресу 22.05.2012. год., предао је мапу коју је сачинио о селу Ћушк, означио место где се налазио, означио где је био сведок Рашковић и навео да сведок није могао да га види са тог места. Означио је и где је била школа, око 15 м даље, и преко пута велико проширење, где су мештани били постројени. У селу није могло да буде појединачних убистава јер су куће биле празне, а сви цивили у дворишту школе, јер су највероватније знали да они долазе у село. Цивиле нису протерали, већ они су сами отишли

Оптужени Милојко Николић

У истрази се бранио ћутањем. Одбрану је изнео на главном претресу 21.06. и 22.06.2011. год., и навео да није крив. Навео је да је прво био добровољац у рату у Босни, и тамо му је командант IV озренске бригаде Новослав Николић предложио да пређе у Арканову гарду. После обуке у Ердуту, био је командант вода и борио се у саставу војске Републике Српске. На ратишту у Босни је упознао Ранка Момића, Небојшу Минића, Сашу Цудовића, Елвиса Шуњевића. Сви су били у Аркановој гарди-«Тигровима». Два пута је рањаван.

Када се опоравио од рањавања почели су сукоби на Косову, а Елвис Шуњевић који је био полицајац, позвао га је да дође на Косово, па је од 1998 био припадник посебне јединице полиције - ПЈП Пећ. У Пећи је затекао и Минића и Цудовића. Сви су били припадници ПЈП Пећ - одред «Муње». У «Муњама» су били и Срећко Поповић, Славиша Кастратовић, Ранко Момић. Када су се полицијске снаге повукле и он се раздужио. Остао је у Пећи и нашао посао у обезбеђењу две кафане, јер су се власници у то време бојали напада УЧК. Те објекте је чувао неких пет, шест месеци, док није почело бомбардовање.

Пред почетак бомбардовања, пријавио се као добровољац. Резервни састав полиције је био попуњен, па како је чуо да 177. бригада прима резервисте, 177. ВТО.-у прикључио се првог дана бомбардовања. Штаб је био у српској кући близу школе, а пријављивање се вршило у школи. Припадник 177. ВТО већ је био Небојша Минић ког је затекао у штабу. Са Минићем је био и Зоран Рашковић. Ранко Момић је такође био у ВТО. По доласку у јединицу задужио је аутоматску пушку, оквире са муницијом, дводелну војничку униформу, иако је већ имао војни комбинезон. Учешће у јединици евидентирано му је у војној књижици. Припадници јединице су били смештени у кући у близини штаба, а у својим кућама су били Минић, Момић, Поповић, Кастратовић који је у то време живео са једном Албанком, и А1 који је одлазио код девојке која је живела у близини.

У акцију у селу Ћушк су ишли јер је према информацијама у околини било припадника ОВК. Не сећа се да ли је увече или ујутру Минић дошао и саопштио им за ову акцију, али сигуран је да су кренули ујутру око осам, пола девет.

Из штаба је повезао Срећка Поповића аутомобилом марке «голф» и још два борца. Били су део колоне, у којој је био и џип који је возио Минић, комби и још два-три возила. Славиша Кастратовић није био у акцији, већ у свом селу Гораждевцу. Код фабрике «Застава», оставио је ауто и кренули су пешице. Остали војници су продужили. Тада није знао ни једно од села Ћушк, Плављан, Захач и Љубенић, али је упамтио да су прво ушли у лугове (а да су то лугови објаснио му је Срећко Поповић када су стигли). Ти лугови су се налазили десно од пута Пећ- Приштина, а од првих кућа удаљени око

300-500 метара. На путу ка селу, а када су ушли у Луг, на њих је извршен напад из аутоматског оружје. Притајили су се, залегли, па узвратили.

Када је ватра престала, наставили су путем до неких кућа. Први пут је био у селу и не зна чије су куће. Било их је неколико и изгледало му је као да су и оне у шуми. Срећко Поповић је ушао у једну од кућа, разговарао са неким човеком. Тада су се појавили Небојша Минић и сведок Рашковић и почела је препирка. Срећко Поповић и двојица војника који су били са њима, кренули су путем, а оптуженом је Срећко рекао да довезе ауто и да се нађу у селу. Није био сигуран којим путем да иде, али полицајци који су били на путу, упутили су га да вози право и да у село скрене десно. Сматра да је и полиција учествовала у акцији јер су стајали на путу са прслуцима и комплетном опремом, било их је око 15. На путу су били и борци у сличним униформама, за које претпоставља да су територијалци.

Када је стигао, затекао је пуно света, углавном жена, деце, видео је тракторе. Речено му је да је акција завршена. Можда се из две три куће дизао дим, није било пуцања. Задржао се свега пет минута, и са Срећком и двојицом војника вратио у Пећ. Видео је у селу Момића, Богићевића који је стајао са Сокићем, Кастратовића, за кога не зна како се ту нашао, јер је чуо да му је командант рекао да иде у Гораждевац. Касније је у штабу видео А1. Није имао шта да тражи у селу где нема припадника ОВК и борбе. Све је трајало укупно два- до два и по сата. Није знао да је Агим Чеку родом из Ћушке. Није ишао у неко друго село осим Ћушке. Могуће је да је тада био у селу Захач које се надовезује на село Ћушк, како је то рекао Кастратовић. За убиство цивила чуо је тек сутрадан, али није чуо да су запаљене куће у селу. Чуо је да је пронађено оружје, и да су неки цивили спроведени до Пећи.

Навео је да није тачан део исказа сведока Рашковића да је увео цивиле у кућу, да је на њих пуцано, да је псовао када је изашао из куће јер је метак рикошетирао и погодио га у ногу и да је из те куће изашао и Момић. Током боравка на Косову био је рањен у пределу главе од гелера.

Сутрадан, или после два дана, били су у акцији са војном полицијом у месту Дашиновац, а док је трајало бомбардовање били су на положајима и борили се са ОВК.

Ишли су у акције и пре 14. маја и села Ћушк, ради проналажења оружја. Наредбе за акције издавао је Минић, који је ишао на реферисање у команду, где је и добијао наредбе. Минић је увек после одласка у команду говорио да је био у команди, каква је наредба и где се иде. Команда је била у шуми према Пећкој патријаршији али он не зна ко је био командант.

Акције, а када се задатак састојао у провери да ли има припадника ОВК, су се одвијале у претраживању, што је подразумевало да се прегледају куће, амбари, а цивиле никада нису дирали, никада никог нису истерали нити претили, нико није узимао новац ни драгоцености, никада није упаљена ни једна кућа, нити су неког убили. У оваквим акцијама био је четири до пет пута. Осим акција претраживања села, обезбеђивали су и објекте.

Није био у селу Љубенић. У априлу месецу није био ни у Захачу, ни у Плављану, ни у Ћушки. Није му позната операција «Ђурђевдан» ни Пашино село и Набрђе. Од војних операција у којима су се борили против ОВК навео је село Љоћа 1998. године

Припадници јединице били су Синиша Мишић, Кастратовић, Ранко Момић, момак из Босне, са надимком «Вук», који је носио аутоматску пушку и «84 митраљез». Оптужени Абдулах Сокић у јединицу је дошао касније. Његов надимак је био «Бошко» и «Вампир». Са Срећком Поповићем познаје се јер су били припадници полицијске јединице «Муње». Срећко у то време није имао браду, мисли да је и он носио шешир. Вељка Корићанина видео је у суду први пут. Најближи је био са Кастратовићем и Момићем. За Топлицу Миладиновића је чуо, зна да је био командант, али га никад није видео, у штаб је ишао само Минић.

Оптужени је навео да је његов надимак «Шумадија», да су га неки звали «Шуми», да се од тог доба до претреса није много променио. У време док су се одвијале борбе на Косову 1999. године, није носио мараму повезану око главе, тако је изгледао у Босни. Понекад је носио маскирни шешир.

Иако је имао велико искуство због учешћа у претходним ратовима, где је у ПЛП имао чин наредника и командовао водом од 30 војника, а Момић чин потпоручника и команду над три, четири вода, у Пећи је командант њиховог вода који је бројао 25 до 30 војника био Минић, који је родом из Пећи и познавао је људе, месне прилике и околину. Небојша Минић је био строг, држао се неких својих правила, био је суров, пред крај рата се и није много дружио с њим, али му се никад није супротстављао нити одбио наредбу. Ни раније као борац у Босни није се никад супротстављао претпостављеном. Једном приликом се са Ранком Момићем супротставио Минићу, а Минић им је рекао да ако се раздуже чека их метак. Никада није чуо Небојшу Минића да говори «Идемо да терамо Немце». Обично је говорио да иду да се боре са УЧК или ОВК. Минић је увек носио две мотороле јер је морао да комуницира са штабом, видео га је да то ради пре и после акције. Оптужени и Момић били су извиђачи, нису били по рангу у јединици иза Минића, што је тврдио Богићевић, нити је учествовао у подели плена, како је рекао Сокић. Није учествовао ни у подели плена у кафани како је то говорио сведок Рашковић. Није носио моторолу. Јединица није имала назив «Шакали». При крају рата није био близак са Минићим, удаљио се, јер је наслућивао да он, Рашковић и Мишић раде нечасне ствари. Последњег дана рата раздужио се у вратио у Шумадију. Био је частан ратник, три године провео на ратишту у Босни, а за тај период није покренут никакав поступак. Ни на Косову није ништа учинио.

Фотографије које су у списима, у фотоалбуму фотографија одузетих приликом претреса куће Радосаве Минић број 44, 46, 50 и 53 сачињене су на слави у Бијелом Пољу 1998.године.

Након што је поднета проширена измењена јединствена оптужница, на претресу 21.12.2012. год., је остао при одбрани коју је износио раније, везано за 14. мај 1999. године, и навео да није извршио кривично дело, нити био у селима Плављан и Захач, као ни у селу Љубенић. У односу на 1. април и село Љубенић навео је да исказ сведока Рашковића како он пуца и виче «Па зар и ти Алија» личи на сцену из филма «Лепа села лепо горе». Навео је да није тачно да је пресрео малолетну девојчицу и тукао је, то је невероватно јер је он ратник и децу никада није дирао.

Након што је у односу на њега 05.12.2013. год., проширена оптужница, на главном претресу 18.12.2013. год., навео је да није силовао оштећену Ганимете Никчи, да су то учинили пок. «Мртви» и Рашковић који је у то време носио црвену мараму. Опис који наводи оштећена, висок, плав, одговара изгледу сведока Рашковића, а не ономе како је он изгледао, нити он зна албански језик, спреман је да се подвргне полиграфском испитивању.

Оптужени Ранко Момић

Пред истражним судијом дана 19.05.2011. год., на главном претресу 26.09. и 27.09.2011. год., се бранио да није извршио кривично дело које му се ставља на терет.

Навео је да је родом из Босне где је и учествовао у рату. Након обуке у Ердуту био је у Аркановој гарди. Из рата у Босни изашао је са чином потпоручника. После рата живео је у Београду и радио као обезбеђење на сплаву «Распућин». У фебруару 1998.год. отишао је у Пећ, као добровољац, да ратује за своју земљу. Позвали су га Саша Цудовић и покојни Елвис Шуњевић, које је, као и оптуженог Милојка Николића, упознао за време рата у Босни. У Пећи се сместио у хотелу «Метохија», затим у кући Милана Каљевића, а радио је у Посебној јединици полиције. Када се прикључио јединици задужио је униформу и оружје. Ишли су у акције на места која су била највећа упоришта терориста - Горњи и Доњи Преказ, Ћићевица, Јабланица, Глођане. У ПЛП припадао је јединици «Муње», која је добила име вођи Шалипуру-Муњи. Овој јединици припадали су и «Мртви», као и опт. Милојко Николић, Срећко Поповић и Славиша Кастратовић. Међутим, ова јединица је расформирана, а формиране су Оперативно-потерне тактичке групе-ОПГ. Није имао држављанство Србије па није могао да буде припадник ОПГ, иако му је «Гури» који је био вођа ових група предлагао да тражи држављанство.

Иако више није био припадник полиције, остао је у Пећи, јер се у међувремену оженио, и жена је била у другом стању. Радио је као обезбеђење у хотелу «Метохија». Живео је као подстанар, пуким случајем, у стану тетке Жељка Ражнатовића Аркана. Ту га је затекло бомбардовање.

Сећа се дана да је негде пред јутро укључио телевизор, чуо је тенкове како се крећу, велику буку. Био је сигуран да је у граду много припадника

ОВК, почело је бомбардовање, а он није имао никакво оружје. Због тога је отишао у касарну да се пријави као добровољац. Упућен је у 177. ВТО који је добровољце примао. Испред школе, у којој је био штаб, затекао је Небојшу Минића - «Мртвог» ког је од раније познавао. «Мртви» му је рекао да је у воду његов друг и рођак Топлица Миладиновић. Заиста је у школи, када се пријавио и предао војну књижицу, у једној од канцеларија био Топлица Миладиновић од кога је задужио аутоматску пушку и РАП. Топлица је рекао да ће преко «Мртвог» јавити за дан, два шта ће да се ради. Униформу тада није добио јер је имао своју маскирну, као и прслук. Иначе, током рата Миладиновић Топлицу није виђао, осим једном, испред куће где је била команда, када је «Мртви» ишао на реферисање, а је Топлица изашао и поздравио их. Команде је за све акције добијао од Небојше Минића који је говорио да одлази код Миладиновића да га пита за акције, и након што би се вратио говорио где се иде. Претпоставља да је Минић нешто предузимао и на своју руку. Миладиновић никада није непосредно њима издао наредбу. Минић је имао и по две, три мотороле, «Шакали» је био позивни знак, претпоставља да је имао везу са Топлицом. Осим Минића, само је оптужени Срећко Поповић, као најстарији имао радио станицу.

Истога дана када се јавио у 177. ВТО, поподне или увече, у кафани «Славица», близу места где је «Мртви» живео, скупило се друштво-неколико момака, међу којима је био и он и одмах се знало да ће командант бити «Мртви». Није било никаквог договарања, ни гласања око тога. Јединица је била смештена у једној албанској кући. Ишли су у акције, већином је то било безопасно, али је било и ситуација када се пуцало на њих. Сећа се и акције у селу Ћушк. Никада раније није био тамо. За ову акцију наредбу је издао «Мртви» који је пре тога био у команди, разговарао је на реферисању са командантом. Задатак у селу Ћушк је био да се обезбеди једна врста зида, да се становништво исели, а лична документа исцепају, и тако омогући да се изврши планирана акција на Дашиновац. Албански терористи су били у селу Ћушк и у селу Дашиновац. У Дашиновцу су се водиле велике борбе, доста полицајаца из Новога Сада је ту настрадало или рањено. Због тога је планирана већа акција на то село. Из Ћушка и Захача су требала да се обезбеде леђа, јер је у овим селима било доста припадника ОВК, а искуство је говорило да Албанци ноћу ратују, а дању се преоблаче и баве цивилним пословима и пољопривредом. Говорило се «дању сију, а ноћу ратују».

У ову акцију ишао је аутомобилом «Голф 3» металик плаве боје, пећке регистрације, који је од првог дана возио, са војним ознакама, као војни ауто при чему у истрази наводи да је аутомобил добио од Топлице Миладиновића. Не сећа се ко је био са њим. Кретали су се од Пећи у колони возила, у којој је био и маскирни џип у коме су били сведок Рашковић и «Мртви». Мисли да је сиви «Голф» возио Милојко Николић. Аутомобиле су маскирали. У акцију је кренуло око тридесетак припадника јединице, а на

улазу у село чекали су их војници за које не зна којој су јединици припадали. Не сећа се да су се пре уласка у село поделили у групе.

Тог дана је носио прслук ЈСО, са џеповима (прслук за оквире), аутоматску пушку, мисли да тада ништа није имао на глави, а иначе је носио маскирни качкет. Неки припадници јединице су били маскирани, неки су на глави носили црне капе, неки мараме, а он је увек носио пешкир око врата. У истрази је навео да су црвене мараме са црним или жутим тачкама носили Бобан, «Була», «Вук» и Александар-Рус.

Већ на улазу у село код првих кућа са десне стране магистралног пута Пећ видео је два, три леша у јарку за шта му је «Мртви» рекао да је он то урадио дан или два раније. Неколицина војника, па и он зауставила се код првих кућа на улазу у село. Ушао је у велики кућу у којој је тада било много жена и деце, а са њима и мушкарац, стар можда 30 до 35 година. Мушкарац је био изузетно уплашен и говорио да немају где да оду. Смиривао га је, али му је и рекао да пролазе разне војске, да то место није сигурно, да му он неће ништа урадити, али да прети опасност од других и да сви требају због тога да напусте кућу. Тај мушкарац му је тражио и цигаре, па се оптужени понудио да му их донесе из Пећи. Тада га је Албанац одвео до стаје где је држао краве, неких 50 метара даље од куће, показао му пласт сена, подигао га и испод је био стари «Ауди», сигурно '83. или '84.годиште, и рекао да ће му поклонити ауто. Оптужени је узео аутомобил, одвезао га одмах у Пећ и у село се вратио након двадесетак минута. Не сећа се ко га је довезао после у село, али је донео овоме Албанцу цигарете.

Затим је са војником, са којим је и иначе тога дана кренуо у акцију, наставио даље, ишли су до краја макадамског пута који се одвајао десно од магистралног пута Пећ-Приштина. Са леве стране се налазила велика кућа, чесма, а испред је видео цивиле. Испред куће су била паркирана два трактора, жене и деца су били на једном. Он је једној Албанки, са чесме, у флашу коју му је додала, наточио воду. Ту су били и припадници његове јединице сведок Рашковић, «Мртви», «Вук», момак са митраљезом- извесни Булатовић, који је волео да буде примећен (носио је женске наочаре за сунце и слично). «Мртви» је викао на оптуженог- «Где си ти до сада, где се смуцаш», и слично. Код једне куће, поред које је прошао видео је црвени «БМВ», који је Небојша Минић касније возио у Београду. Сигуран је да је то исти аутомобил јер га је добро загледао. Сећа се да је након тога «Мртви» са још двојицом бораца повео групу цивила у кућу. Из правца где су одвели цивиле чули су се пуцњи.

Оптужени је кренуо даље. Ишао је путем, са десне стране није било кућа, а са леве тек по нека. Видео је дим и куће које су гореле, али не зна ко их је палио. Јединица је из села Ћушк наставила даље. Дошли су до неког засеока за који се касније испоставило да је Захач. Он је отишао лево, била је узбрдица, између сваке куће је био ред асфалта. Видео је «Вука», излазио је из штале која је горела. «Вук» је рекао «И краве сам побио». После тога,

причао је како је одвео двојицу или тројицу Албанаца и убио у тој штали. Оптужени је наставио даље и дошао до центра села где је видео окупљене цивиле. У првом наврату у групи цивила, где је видео сведока Рашковића и Минића, било је негде око 20 бораца, али их је у центру било више. Завирио је кроз једну капију, и видео како «Мртви» и Рашковић кроз једну капију пропуштају цивиле, ту капију затварају и бацају документа. Цивили су испред себе бацали паре и злато. Са «Мртвим» су увек били «Вук», Булатовић и Рашковић. Сећа се и да је «Мртви» са још неким војницима викао на једног Албанца са брковима да довезе ауто. Оптужени је отишао неких 20 до 30 метара иза цивила, међу којима је видео и жене, и тамо затекао Кастратовића како седи на једној ливади, набио је капу на главу, и рекао да га је срамота и да га људи из села познају. Тога дана није видео ни Милојка Николића, ни Срећка Поповића. Никада није узимао новац од цивила. Једини контакт који је тог дана имао са цивилима је био када је жени са дететом додао воду. У селу Захач није видео да горе куће. Није видео да неко излази из села, никога није било ни на путу. Тог дана у овим селима није било млађих мушкараца, само жене и старци. На претресу 14.11.2012. год., сачинио је скицу која се односи на села Ћушк, Плављан и Захач, и на њој показао куда се кретао и где су се одиграли догађаји о којима је говорио. Означио је где се налази село Плављан објашњавајући да у овом селу није био.

Када су напустили село сви цивили су остали у центру. Касније је чуо да су из села Ћушк цивили кренули на тракторима, али да су их вратили натраг. Не зна којим се путем вратио у Пећ. У команди, видео је «Мртвог» како са Рашковићем улази у једну собу и да носе кесу или торбу. «Мртви» је викао да недостаје 8000 марака и тражио да онај ко је узео то хитно врати. За злочин над цивилима, оптужени је чуо када је ухапшен. Није чуо за убиство у каналу у Захачу, нити за село Љубенић. Навео је да није могуће да је тада у селу Ћушк убијено 40 или 45 мушкараца у кућама, а да се за то сазна после рата, у овом поступку. Никада није пљачкао цивилно становништво на Косову, нити отимао новац како је описано у оптужници. Спреман је да се суочи са свим преживелим Албанцима и да га они погледају и изјасне се да ли га познају. Нико од оштећених и сведока није ни описивао њега из ових догађаја. На фотографијама у списима се види како је изгледао у то време.

На претресу 21.12.2012. год., након што је Тужилаштво доставило јединствену проширену и прецизирану оптужницу, је изнео одбрану у односу на села Љубенић, Плављан и Захач. Навео је да је одмах на почетку бомбардовања, након што је бомбардована касарна, одвезао у Ковин [redacted] и било је опасно да остану у Пећи. До Радевца су га испратили Поповић и Николић, а у Ковину је остао око недељу дана и супругу водио код лекара. Све то осим Поповића и Николића који су потврдили одбрану да су га испратили из Пећи, могу да потврде [redacted]. Када је

полазио у Ковин, претпоставља да се јавио Минићу и да је евидентирано да је отишао са одобрењем. Осим што није био у акцији у Љубенићу, сматра да су многи Албанци били припадници ОВК, да су рањени или убијени у борбама, али да Албанци страдале пријављују као цивиле и жртве злочина, вероватно због одштете. Сведок Рашковић га лажно терети. Имали су сукобе прво у Пећи, када је сведок супрузи оптуженог причао ружне ствари о њему, па је оптужени морао да му запрети. Други сукоб био је после рата у Црној Гори, када је оптужени био припадник МУП Црне Горе и учествовао у откривању кривичних дела која је вршио сведок Рашковић са још неким лицима. Тада је покушано и убиство оптуженог.

Објаснио је да није имао посебан положај у јединици, био је извиђач, никада се пре акције није договарао са Минићем, нити се овај са било ким консултовао. Оптужени је навео и да је био у лошим односима са «Мртвим», сведоком А1, са «Булом», «Вуком» и Сокићем и да је хтео да напусти све и оде из Пећи, али му је «Мртви» рекао да може само да га «сачека дуга цев», а на њега је «Мртви» потезао пиштољ у кафићу у Пећи. Није учествовао у подели плена, «Ауди» који му је дао Албанац, дао је Русу који је био припадник јединице, а покојни Минић му је узео ауто «Голф 3» са образложењем да мора Топлици да врати. Зато је, када је излазио из Пећи, после рата, морао да позајми ауто од рођака. Једном приликом «Мртви» му је дао 500 или 1000 марака да у «Арми шопу» у Београду купи униформе и опрему, међутим није стигао јер га је ухапсила војна полиција. Допуна оружја у јединици се вршила тако што је Небојша Минић доносио у команду сандуке и свако би узимао колико му треба. Није му познато одакле је Минић добијао муницију, али претпоставља да је од војске или из касарне. Акције јединице углавном су се сводиле на тражење оружја у селима и проналажење ОВК. У акције су ишли колима и пешке, имали су џип са пушкомитраљезом, а «Мртви» је одузимао возила у акцијама. Некада су у акције ишли са полицијом. У то време наредба за исељавање је важила за читаво становништво, али он није никоме рекао да се исели. Сигуран је да је у то време Топлица знао шта се дешава, мада га нико од припадника јединице о томе није обавештавао. Пуковник Антић је био главни за град Пећ у току бомбардовања, претпоставља да је он био претпостављени Топлици. Миличко Јанковић је био командант тенковске бригаде или командант гарнизона

Описујући како је изгледао, оптужени наводи да никада није носио црни маскирни комбинезон, нити мараму око главе. У то време је имао кратко ошишану косу на тројку. Ни Поповић, ни Кастратовић нису имали браду. Булатовић је у то време имао мало косе и стално је носио наочаре за сунце и мараму око главе. Вељка Корићанина видео је први пут у судници. А1 добро зна из тог доба, он није био увек сасвим при себи, возио је брзо кола, тукао се, трчао, нису се дружили. Топлица Миладиновић се доста променио од тог доба те га није препознао у судници, а у време 1999. године

је изгледао официрски-није имао ни браду, ни бркове, Абдулаха Сокића се сећа, али није знао да је он Муслиман. На фотографијама у фотоалбуму са називом одузетих слика од Раде Минић показао је себе, оптуженог Николића и друге особе које су биле њима у селу Ћушк и у јединици.

Оптужени Синиша Мишић

Пред истражним судијом бранио се ћутањем, а на главном претресу дана 29.11.2011. год., навео је да није извршио кривично дело.

Објаснио је да је рођен у Вуковару и да је почетком рата '91.године на путу ка Београду, ухапшен и задржан пар дана, па је после тога дошао у Србију, више се није враћао у Хрватску, нити је учествовао у том рату. Међутим, за рат у Босни се пријавио у Семберијску бригаду и у Босни био до 1997.год. Никог од оптужених не познаје из тог доба. После рата у Босни, од 1997.год. радио је у обезбеђењу Вука Драшковића, али је крајем те године почео да побољева, [redacted].

Крајем 1997. или почетком 1998.год., у оквиру програма насељавања Косова и Метохије, пријавио се и добио смештај у студентском дому Пећ. После извесног времена у Студентском дому почео је да ради као обезбеђење и домар за мање поправке у дому. У дому је упознао пок. Минића и сведока Рашковића. У то време је чуо хвалоспеве о групи «Муње». Бобана Богићевића и Кастратовића упознао је касније, а често је одлазио у село Гораждевац одакле је његова супруга. Када је почело бомбардовање Пећи, 25.марта колико се сећа, у граду је била општа мобилизација, а он се иако је био болестан, пријавио у територијалну одбрану града. Тада су се у ТО пријавили и Небојша Минић, сведок Рашковић, Милојко Николић - «Шумадија». Задужио је зелену маскирну униформу, наоружање-снајпер 7,9 мм, потписао је реверс, предао војну књижицу. Минић, Николић и Рашковић, који су били раније у полицији имали су плаве полицијске униформе. Топлица Миладиновић, кога је осим када се пријавио, срео још једном или два пута, одредио је да његов командир буде Небојша Минић. Речено му је да припада команди 177. одреда ВТО и то војној полицији. Задатак јединице је био да врше патроле у граду и чувају важније објекте као што је Патријаршија, водовод. Касније су у јединицу приступили и други добровољци. Плату су од војске редовно добијали, и током рата и касније, а када је после болести, након шест или седам месеци, отишао у Крушевац, добио је заостале дневнице.

Од пок. Минића јединица у којој је био је добијала наредбе за све акције у које су ишли. Не зна коју је опрему имала јединица, али је сигуран да је пок. Минић носио моторолу. Он није задужио моторолу. У јединици се користило и возило «голф двојка», црни или тамно сиви, сведок Рашковић је возио «Опела», а Минић џип. Минић је био напрасит, иако су се познавали и

били у коректним односима, већ на почетку рата су дошли у сукоб, јер се пок. Минић љутио што оптужени због болести, честих температура и грозница није могао да прати јединицу у свим акцијама.

У то време упознао је [redacted] Небојша Минић [redacted] а Бобан Богићевић [redacted] Док је спремао документацију за венчање, Минић му је одузео оружје, «сиви мерцедес 190», возило које му је претходно дао, и избацио га из јединице. Објаснио је да му је пок. Минић претходно дао тај ауто пећких таблица и снабдевао га горивом које је имао у канистерима код куће. Оптужени наводи да је у то време [redacted]. Међутим, није био сигуран да ли је био код лекара у марту, пар дана после бомбардовања, датум не зна нити поседује медицинску документацију, која се сигурно чува у установи. Сигуран је да је [redacted] остао је у болници пар дана [redacted] Вратио се кући [redacted] узео ствари и напустио Пећ, отишао у Беране [redacted] затим у Чачак [redacted]

У селу Ћушк био је само једном, у акцији заједно са војном и цивилном полицијом и територијалном одбраном града Пећ, то је било пре његовог венчања. У акцију су кренули на брзину, као испомоћ полицији. До села је дошао комбијем, сећа се да је било лепо време и сунце, али не зна које је било доба дана, ни који датум. Село је од Пећи удаљено око 10 или 15 минута. Не сећа се ко је од припадника јединице био у акцији. Ишао је иза полиције која је била у борбеним возилима, и вероватно претресала куће. Био је наоружан снајпером, али у селу није пуцао ни на кога, нити је неко на њих пуцао, није видео упаљене куће, нити окупљене цивиле у селу, није видео колоне цивила на путу. У селу је можда провео око сат времена, а стигао је када је акција већ била завршена. Није видео ни једно убиство, нити је чуо да се неко убиство десило. Био је са јединицом када је кренула на Кошаре, али не зна да ли је ово било пре или после Ћушке. Сматра, како је навео на претресу 27.09.2012. год., да сведок Влаховић прикрива која је јединица заиста била у селу Ћушк, јер је сведок са јединицом ОПГ био у том селу. На претресу 21.12.2012. год., када је оптужница проширена, бранио се да 01.04.1999. год., вод није ни био формиран, а да је како је наводио, 14.05.1999. год. био болестан и није учествовао у акцији са јединицом. На претресу 25.11.2013. год. је допунио одбрану наводећи да није од Чауша Љушија узео 80.000 марака, да је возило «Тојота» одузео А1, да у селу Љубенић није вршио убиства издвојених цивила, није видео да су цивили убијени, о томе ништа није чуо. Видео је да су куће биле запаљене, на јединицу су у том селу пуцали, па су и они узвратили.

Показао је да је налази на фотографијама број 16, 17, 18 и 19 у фотоалбуму који је одузет од Радославе Минић.

Оптужени Дејан Булатовић

У истрази се бранио ћутањем. На главном претресу 13.11.2012. год., изнео је одбрану, при којој је остао током читавог поступка, не признаје да је извршио кривично дело које му је оптужницом стављено на терет. Не зна где је село Љубенић, нити село Ћушк, за села Пављане и Захач је чуо, али не зна где се налазе. Не може тачно да се сети 14.маја, али је сигуран да је у мају месецу [redacted] о чему нема медицинску документацију.

Године 1998. био је ангажован у полицији, у резервном саставу, у јединици покојног Славка Перовића до септембра-октобра 1998. године. Када се раздужио, почео је да ради у пивари за време до бомбардовања. Током 1998. год. терористи су његовог [redacted] отели из воза на путу Пећ- Приштина, и о њему се од тада ништа не зна.

За време рата на Косову био је војно ангажован у 177. ВТО, не зна да ли му је то уписано у војну књижицу, дневнице и плату није добијао. Пар дана после бомбардовање са позивом је дошао у касарну, задужио оружје-аутоматску пушку и маскирну униформу и како му је речено, јавио се команданту, оптуженом Топлици, који га је распоредио, јер је он вршио распоређивање по водовима. Не може да се сети ком је воду или одељењу припадао, не зна ко је био командир. У одељењу где и он, били су и оптужени Славиша Кастратовић, кога је познавао од раније, из Гораждевца, и оптужени Срећко Поповић. Сви су у јединици имали аутоматске пушке, он је своју носио о рамену, муницију у прслуку, никада није носио укрштене реденике. Претпоставља да је неко носио и пушкомитраљез. У јединици су се возили војни «пинцгауер», или «110-ке». Током рата носио је наочаре за сунце. Показао је да је фотографисан на фотографији бр. 1 у «Фото-албум униформисаних лица на фотографијама снимљеним 1999. год. на Косову и Метохији», има наочаре и цигарету. На претресу одржаном дана 21.12.2012. год., допунио је одбрану наводећи да он митраљез никада није носио и да се на свим фотографијама види да држи пушку.

Као припадник 177.одреда био је ангажован на обезбеђивању објеката у граду, болнице, Патријаршија, насеље Јеринак и слично. Сећа се акција у које је ишла јединица, у селу Бандере, пред крај рата, у селу Грабовац, али је он обично био обезбеђење у граду, један објекат је обезбеђивало пет, шест војника. Познато му је да су мештани сами обезбеђивали села у околини. Не зна име ни једног старешине који је одређивао радне задатке. У одељењу где и он било је десетак војника, али осим оптужених које је познавао од раније не зна никога, пок. Минића знао је из виђења, сретао га је у пролазу, он је био «незгодна фаца», сведока Рашковића не зна. Док је обезбеђивао објекте у

граду Пећи, приметио је цивиле који су пролазили градом. Пушкарања у самом граду је било, пуцало се на полицију, убијани су полицајци и цивили. Након рата, раздужио се, оставио оружје у команди.

У завршној речи:

Заменик Тужиоца за ратне злочине Драгољуб Станковић анализирао је све изведене доказе. Образлагао је да су сви оптужени у наведено време били припадници 177. ВТО, као и околности које су везане за статус оптуженог Радослава Брновића и оптуженог Вељка Корићанина, анализирао статус оштећених, наступеле последице, доказе да се у радњама оптужених стичу обележја кривичног дела, степен одговорности, околности које сматра да су од значаја за одмеравање казне и предложио да суд оптужене Топлицу Миладиновића, Ранка Момића, Милојка Николића, Синишу Мишића, Дејана Булатовића осуди на казне затвора у трајању од по 20 година, Абдулаха Сокића и Срећка Поповића на казне затвора у трајању од по 15 година, Славишу Кастратовића, Бобана Богићевића, Радослава Брновића и Вељка Корићанина на казне затвора у трајању од 5 до 8 година. Приложио је завршну реч и у писаном облику.

Пуномоћник оштећених, адв. Мустафа Радоњићи указао је на тешкоће у вођењу поступка. Сматра да из свих доказа несумњиво произилази да је извршено расељавање, убиства, застрашивања, силовања, пљачкања и паљења, а све у циљу да се Албанско становништво не врати и да заувек напусти територију Косова, што је био државни план. Ово произилази из исказа саслушаних сведока, а ради се о ноторним чињеницама јер је и у поступку пред Хашким трибуналом то тврдио највиши генерал Српске војске. Указао је на околности од значаја за одмеравање казне и то испољен степен суровости, безобзирности приликом извршења дела, понашање током поступка и одсуство кајања. Истакао је имовинско-правни захтев, али га због обимности није определио.

Пуномоћник оштећених, адв. Никола Чукановић сматра да је занемарена улога полиције у овим догађајима, као и улога хијерархијски виших официра. Придружио се захтеву пуномоћника за накнаду штете настале кривичним делом.

Бранилац опт. Топлице Миладиновића, адв. Горан Петронијевић навео је да радње оптуженог, онако како су описане, не представљају облик извршења кривичног дела саизвршилаштва, јер је описано подстрекавање, и то са евентуалним умишљајем. Детаљно је анализирао исказе А1, сведока Рашковића, Влаховића, Марка Вукотића, завршну реч пуномоћника оштећених и заменика тужиоца за ратне злочине, и приложио је фотографију оптуженог из рата 1999.године, на којој се види трака коју је носила јединица да би се разликовала од других. Образлагао је да се на Косову

одвијао сукоб са терористима, а не оружани сукоб са ОВК. Предложио је да суд оптуженог ослободи од оптужбе.

Бранилац опт. Срећка Поповића, адв. Борислав Борковић жали и саучествује са жртвама, али није несумњиво доказано да је оптужени починио ово дело, није доказано да је он био у селу Љубенић, нити се из исказа оштећене Ганимете и сведокиње Аријете може поуздано закључити да је учествовао у догађају у коме је оштећена Ганимете силована. Указао је на тешке прилике у којима живе оптужени и његова породица и негодовао због неразјашњених злочина над Србима на Косову.

Бранилац опт. Славише Кастратовића, адв. Боривоје Стругар сматра да радње наведене у оптужници немају обележје кривичног дела, у односу на село Љубенић, А1 и Зоран Рашковић сагласно тврде да је оптужени био на ободу села, па се не може прихватити теза да је учествовао у нападу, у селу Ћушк није био, у селу Плављан према исказу сведокиње Иљфете Хаџијај он је заправо спасио цивиле од даљег насиља и помогао им, а селу Захаћ спасио је породицу Кастрати.

Бранилац опт. Бобана Богићевића, адв. Крсто Бобот сматра да се ни из исказа сведока инсајдера не може закључити да је оптужени био у селима Ћушк, Плављан и Захаћ, док је у селу Љубенић био на ободу села, а његово припадништво регуларној војној јединици и евентуално учешће у акцији са овом јединицом, не представља радњу извршења кривичног дела, јер нема умишљаја. На радње треба применити кривични закон који је у међувремену од извршења кривичног дела до данас важио и по коме је општи запрећени максимум казне15, а не 20 година затвора,.

Бранилац опт. Радослава Брновића, адв. Вучић Шћепановић наводи да су радње у оптужници контрадикторне и непрецизне, доказа нема.

Бранилац опт. Вељка Корићанина, адв. Небојша Перовић наводи да нема доказа, искази Бајрама Рам и Азема Мехмети нису такви да на њима може да се заснује пресуда у односу на овог оптуженог.

Бранилац опт. Абдулаха Сокића, адв. Дејан Крстић, сматра да су наводи оптужнице у односу на овог оптуженог више пута мењани, а тврдње да је он убио двојицу Албанаца, потпуно су исконструисане. Из исказа сведока Албанаца произилази да су многе злочине заправо извршили А1 и Зоран Рашковић.

Бранилац опт. Милојка Николића, адв. Драган Палибрк, сматра да је незаконито спроведена истрага у делу који се односи на села Плављан, Захаћ и Љубенић. Указао је на разлике и неистинитости у исказу сведока Зорана Рашковића. Сматра да нема ниједног доказа у прилог оптужбе, анализирао је обављена препознавања пред ЕУЛЕКС-ом, понашање и исказ оштећене Ганимете Никчи.

Бранилац опт. Ранка Момића, адв. Огњен Радић навео је да у оптужници нису конкретизоване радње оптужених, већ је уопштено наведено да су сви нешто радили, а све ово посебно важи за радње које се

оптуженом Ранку Момићу стављају на терет. Једино сведок Зоран Рашковић терети овог оптуженог, при чему, иако своју оптужницу базира на овом исказу, Тужилаштво ни само не верује сведоку Рашковићу. Овај сведок има мотива да терети оптуженог.

Бранилац опт. Синише Мишића, адв. Мирослав Ђорђевић у односу на село Љубенић наводи да нема доказа да је оптужени учествовао у стрељању 43 цивила, док у односу на села Ћушк, Плављан и Захач нема доказа да је оптужени уопште био у овим селима, јер је у то време био тешко болестан. У акцијама у овим селима су учествовале здружене војно-полицијске снаге, учествовали су и припадници других јединица, па је немогуће да су у овим догађајима учествовали само овде оптужени.

У односу на опт. Дејана Булатовића, бранилац адв. Зоран Брадић наводи да је суд требало да испита Милку Булатовић која би потврдила да је са оптуженим била 01. априла 1999. године, као и сведока Зорана Коматовића, који би потврдио да је у време када се одвијала акција 14. маја, оптужени носио је [redacted] и због тога у акцији није могао да учествује. Искази четворице сведока везани су за 14. мај и они потврђују одбрану оптуженог, а за 01. април суд мора да цени околност да су А1 и Зоран Рашковић говорили да је извесни Дунђер пуцао из пушкомитраљеза, као и да нема доказа да је 01. априла оптужени био припадник јединице.

Сви браниоци су предложили да суд оптужене ослободи од оптужбе, с тим што је бранилац оптуженог Синише Мишића образлагао олакшавајуће околности за случај да суд због припадништва јединици и присуства у акцији нађе да има елемента кривичног дела, а бранилац оптуженог Абдулаха Сокића предложио да суд евентуално примени институт крајње нужде због односа у јединици, карактера и темперамента Небојше Минића, јер оптужени није могао, да било како избегне или склони се од акције

Оптужени су се придружили речима бранилаца, оптужени Радослав Брновић приложио ради увида потврду о примањима за болесну ћерку на име помоћи и неге другог лица, а оптужени Булатовић пресуду Врховног суда Србије Кж1-712/00 од 22.12.2000. год., из које произилази да је осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци због кривичног дела убиство на мах у покушају из чл. 48 КЗРС у вези члана 19 КЗЈ.

Изведени докази

У доказном поступку на главном претресу испитани су сведоци и оштећени: Борислав Влаховић, Миладин Милојевић, Миличко Јанковић, Радосав Церовић, Радосава Минић, Душко Антић, Ерзен Љуши, Мустафа Хисвукај, Рец Кељменди, Хазир Бериша, Хаџи Чеку, Лирије Гаши, Бетим Гаши, Халит Гаши, Бранко Сајичић, Слађан Машић, Драган Симоновић, Чедомир Церовић, Обрад Ђошовић, Крсто Ђуричић, Слађана Поповић,

Ифете Чеку, Зелфије Гаши, Сабрије Љуши, Шпреса Кељменди, Тахир Кељменди, Муј Гаши, Ардијан Кељменди, Видоје Јашовић, Зоран Јашовић, Зоран Рашковић, Веселин Бешовић, Снежана Бјелановић, Милан Ивичић, Радисав Радосављевић, Ненад Стојковић, Југослав Стевановић Дулић, Миливоје Здравковић, Милена Дабовић, Владан Стевановић, Светозар Јовичић, Душко Милинковић, Саша Цудовић, Дејан Булатовић, Рајко Балтић, Јовица Новаковић, Вујадин Ђоровић, Милош Стојановић, Марта Стојановић, Далиборка Момић, Мирјана Новићевић, Марко Вукотић, Него Томовић, Славко Рудинац, Шехрије Баља, Горан Јовановић, Дин Шоши, Мејреме Хамзај, Ељхаме Харадинај, Ђул Бушати, Аљбан Бушати, Кумрије Јахмуратај, Чедомир Кордин, Кумрије Хамзај, Хајрије Хускај, Велимир Вулевић, Милисав Марјановић, Лазар Павловић, Милан Ивановић, Владан Крстовић, Ганимете Никчи, Милојица Алексић, Срђан Остругнај, Милан Ивичић, Јован Дашић, Ламбулић Душан, Драган Поповић, сведок из Војно географског института Зоран Аврамовић, као и судски вештаци др. Ана Најман, др. Бранко Мандић, проф. др. Ђорђе Алемпијевић, проф.др. Драган Јечменица, проф. др. Петар Стојанов, проф. др. Слободан Савић.

Бранилац оптуженог Бобана Богићевића, адв. Крсто Бобот противио се испитивању сведока путем видео линка. Међутим, суд је у складу са одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и члана 9 Другог додатног протокола уз ову Конвенцију, након што је од ЕУЛЕКа добио допис и обавештење да одређени сведоци не желе или не могу да сведоче непосредно на главном претресу, сведокеИсу Гаши, Ћазима Шаља, Садика Гаши, Фатиму Љуши, Хаки Гаши, Лиријy Гаши [redacted] Туше Гаши, Фатиму Гаши, Фадила Бериша, Незира Тахирукај, Ајше Кељменди, Ерзена Љуши (25.06.2012.године), Ильфете Хаџијај, Ђејлоне Гаши, Халита Гаши, Љауретy Рама, Рашида Ђокај, Сани Ук, Хајрулах Хисени, Бајрама Рам, Амруша Укшинај, Мифтара Укшинај, Бесима Хускај, Садика Јахмуратај, Алија Никчи, Незира Кастрати, Шабана Кастрати, Исмета Авдиа, Тане Никчи, Фазлије Хисени, Авдуља Хисени, Хајрије Демаку, Фатона Демаку, Хазира Бериша (06.06.2013.год.), Сервете Сељманај, Салија Никчи и Аријете Никчи, испитао путем видео линка. Сведоци Шабан Кастрати ([redacted]) и Фазлије Хисени ([redacted]), Али Никчи ([redacted]), су преко ЕУЛЕКС-а обавестили да због здравствених здравствених проблема не могу да сведоче непосредно на главном претресу. Видео конференцијске везе успостављане су из просторија ЕУЛЕКС-у Приштини, а пре испитивања сведока од стране истражитеља из ЕУЛЕКС-овог тима за истраживање ратних злочина, утврђен је и потврђен идентитет сведока.

Неки од сведока и оштећених, као што је Бетим Гаши, Хазир Бериша, Иса Гаши из Ћушке и други, позивани су више пута, на предлог одбране. Ради се о томе да су оштећени показивали на неке од оптужених на

фотографијама или описивали некога од војника, па када су у међувремену спојени поступци против још неког од оптужених, они су поново позивани, али су они одбијали да поновно сведоче из разних разлога, болести, сведочење их узнемирава, и сл., па како поновни долазак није могао бити обезбеђен, у ове исказе је извршен увид.

Сведоци Исуф Абдулахај и Мајун Алимехај су преко ЕУЛЕКС-а обавестили да не желе да сведоче, Фидан Сељманај није био доступан за сведочење, Азем Мехмети није могао да сведочи због здравствених проблема, а сведок Рамуш Рам је у међувремену преминуо, па је суд извршио увид у њихове раније дате изјаве.

Приликом испитивања оштећене Ганимете Никчи на главном претресу одржаном 27.11.2013. год., решењем је одређено да је посебно осетљиви сведок у смислу члана 103 ЗКП, због животног искуства и здравственог стања, посебно имајући у виду изјашњења судског вештака Ане Најман, о [redacted] Оштећеној су, у смислу члана 104 ЗКП-а, питања постављана преко председника већа.

Извршен је увид у писане доказе из књиге 1 истраге: изјаву Исе Дервиш Гаши дату Еулекс-у 28.07.1999. год., изјаве Реџа Кељменди на записнику КТРР 22/05 од 07.06.2005. год., Радосава Церовића на записнику КТРР 22/05 од 29.09.2005. год., Хазира Бериша на записнику КТРР 22/05 од 07.06.2005. год., Рама Гаши на записнику КТРР 22/05 од 07.06.2005. год., решење Окружног суда у Београду Врз.КиВ.8/2005 од 15.03.2006. год., којим је обустављена истрага против Небојше Минића, изјаву Борислава Влаховића на записнику пред МУП-Дирекција полиције, УКП, Служба за откривање ратних злочина 03/4-3-1 бр. 230-4399/08 од 05.03.2010. год., решење МУП-ДП-УКП Сорз, 03/4-3-1 бр. ЛС.24/10-Ку.12/10 од 12.03.2010. год., о задржавању Славише Кастратовића, решење МУП-ДП-УКП Сорз, 03/4-3-1 бр. ЛС.27/10-Ку.12/10 од 12.03.2010. год., о задржавању Топлице Миладиновића, решење МУП-ДП-УКП Сорз, 03/4-3-1 бр. ЛС.32/10-Ку.12/10 од 12.03.2010. год., о задржавању Вељка Корићанина, решење МУП-ДП-УКП Сорз, 03/4-3-1 бр. ЛС.29/10-Ку.12/10 од 12.03.2010. год., о задржавању Радослава Брновића, решење МУП-ДП-УКП Сорз, 03/4-3-1 бр. ЛС.26/10-Ку.12/10 од 12.03.2010. год., о задржавању Бобана Богићевића, решење К.По2 83/10 од 13.03.2010. год., о одређивању притвора за Топлицу Миладиновића, Славишу Кастратовића, Бобана Богићевића, Радослава Брновића, Вељка Корићанина, записник КТРН 19/05 и КТРЗ 4/10 од 25.11.2009.год., о саслушању сведока „ПС", састављен пред ТРЗ,

из књиге 2 истраге: транскрипт сведочења Хазира Исуф Бериша, у поступку број Ит.05/87/1 Међународног кривичног суда за бившу Југославију против Властимира Ђорђевића од 18.05.2009. год., допис МУП-ДП-УКП, 03/4-3-1 ст.пов.230/15410/09 од 17.03.2010. год., са извештајима о претресању за Славишу Кастратовића, Бобана Богићевића, Топлицу Миладиновића, Радослава Брновића, Вељка Корићанина, записник о

претресању стана и других просторија МУП-ДП-УКП 03/4-3-1 бр. 230/4458/09 од 12.03.2010. год., за Славишу Кастратовића са потврдом о одузетим предметима, записник о претресању стана МУП-ДП-УКП 03/4-3-1 бр.230-4458/09 од 12.03.2010. год., за Бобана Богићевића, записник о претресању МУП-ДП-УКП 03/4-3-1 бр. 230-4458/09 од 12.03.2010. год., за Топлицу Миладиновића са потврдом о одузетим предметима, записник о претресању МУП-ДП-УКП 03/4-3-1 бр. 230-4458/09 од 12.03.2010. год., за Вељка Коришанина, записник о претресању стана МУП-ДП-УКП 03/4-1 бр. 23-15410/09 од 12.03.2010. год., за Радослава Брновића са потврдом о одузетим предметима, изјаву Хазира Бериша од 22.05.2008. год., дату истражитељима Хашког трибунала, изјаву Тахира Кељменди од 22.05.2008. год., дату истражитељима Хашког трибунала, изјаву Брахима Љуши пред ЕУЛЕКС-ом 28.07.1999. год., ради употребе пред МКТЈ, изјаву Фљора Кељменди, дату пред ЕУЛЕКС-ом 28.09.1999. год., ради употребе пред МКТЈ, изјаву Хаџије Чеку, дату пред ЕУЛЕКС-ом 13.09.1999. год., ради употребе пред МКТЈ, изјаву Реџа Кељменди, дату пред ЕУЛЕКС-ом 28.07.1999. год., ради употребе пред МКТЈ, документа „Ćusha ekshumacija", на енглеском језику.

из књиге 3 истраге: документа ексхумација у Ћушки са обдукционим налазима, закључцима, цртежима и фотографијама у електронском и штампаном облику, извештаје из КЕ МУП, Дирекција полиције координациона управа за КиМ, Полицијска управа за Пећ, бр. Пу.531/10 од 26.03.2010. год., за Радослава Брновића, бр. Пу.533/10 од 26.03.2010. год., за Вељка Коришанина, бр. Пу.539/10 од 26.03.2010.год., за Топлицу Миладиновића, бр. Пу.538/10 од 26.03.2010. год., за Бобана Богићевића, бр. Пу.535/10 од 26.03.2010. год., за Славишу Кастратовића,

из књиге 4 из истраге: записнике о саслушању сведока Халита Гаши, Хазира Бериша, Реџа Кељменди са записницима о препознавању и фотографијама са препознавања, ДВД диск, Ћушк ЕУЛЕКС 2/2 који садржи наснимљене куће, разрушене куће Халита Гаши, фотографију Тахира Кељменди и фотографије осумњичених за злочин у селу Ћушк,

из књиге 5 из истраге: записнике о саслушању сведока Ерзена Љуши, Хакија Гаши, Хаџије Чеку, Бетима Гаши, Ардијана Кељменди, Лирие Гаши, са записницима о препознавању и фотографијама са препознавања, записник о саслушању сведока Садика Гаши, извештај о лишењу слободе Ку.12/10 Лс.44/10 за Срећка Поповића, са решењем о одређивању притвора Ки.По2 83/10 од 07.04.2010. год., решење о продужењу притвора Ки.$По_2$ 83/10-Кв-$По_2$ 23/10 од 12.04.2010. год., ЦД са фотографијама са препознавања, решење о одређивању притвора за Абдулаха Сокића Ки.$По_2$ 83/10 од 14.04.2010. год., решење о одређивању притвора Ки.$По_2$ 83/10 за А1, Предрага Вуковића, Милојка Николића, Синишу Мишића, Ранка Момића, са наредбом за издавање потернице од 14.04.2010. год.,

из књиге 6 из истраге: ЦД-ове са фотографијама које се налазе у књигама 4, Плављан и Захач са ексхумације, фотографије са ексхумације рада патолога, фотографије са ЦД-а које су у списима у фотокопији из картона о издатим личним картама, допис МУП ДП УКП 03/4-3-1 Стр.пов 230-15410/09 од 16.04.2010. год., са извештајима и скенираним картонима о издатој личној карти, и фотографијама за оптужене Топлицу Миладиновића, Славишу Кастратовића, Срећка Поповића, Милојка Николића, Бобана Богићевића, Радослава Брновића и Вељка Коришанина,

из књиге 7 из истраге: одговор послат тужиоцу Драгољубу Станковићу од шефа Мисије ЕУЛЕКС-а са потписаним изјавама сведока Хазира Бериша, Лирије Хаци Гаши, Ерзена Љуши, Лирије Целседин Гаши, Реца Кељменди, Ардијана Кељменди, Исе Гаши, Хаџије Чеку, Ифете Чеку, Шпресе Кељменди, Бетима Гаши, Незира Тахирукај, белешке са разговора вођених са Ћазимом Шаља, Мујом Гаши, Халитом Гаши, Мустафом Хисвукај, извештај са ислеђивања у Ћушки, хронологија догађаја од 14.маја и скице сеоског трга,

из књиге 8 из истраге: документа у коверти о доказима и ланцу чувања које је предао Дански форензички тим о ексхумацијама на Косову и ексхумацији у селу Ћушка са ЦД-ом и документацијом на енглеском која се односи на ексхумацију и аутопсију са фотографијама.

из књиге 9 из истраге: документацију са ексхумације у селу Ћушк са фотографијама, захтев за евидентирање припадника резервног састава Војске Југославије на Косову 1999. год., редни број 135. за Славишу Кастратовића у фотокопији и војну књижицу и личну карту за овог окривљеног у фотокопији,

из књиге 10 из истраге: исказ сведока Предрага Никчевића од 13.03.2010. год., исказ сведока Илије Пантовића од 13.03.2010. год., информацију о негативним понашањима припадника Војске Југославије на терену РС МУП-СУП од 30.04.1999. год., насловљену на Штаб МУП-а Приштина, у фотокопији.

из књиге 11 из истраге: исказе сведока од 04.06.2010. год. и то Обрада Ђошовића, Слађане Поповић, Бранка Сајичића, Драгана Симоновића, Крста Ђуричића, Слађана Машића, фотокопије извода из матичне књиге рођених за Вељка Коришанина за матично подручје Захач, под текућим бројем 9 за 1960.год., изјаве Вељка Коришанина Косовској повереничкој агенцији Приштина од 16.08.2007. год., жалбе Вељка Коришанина Косовској повереничкој агенцији Приштина од 16.08.2007. год., и молба коју је он поднео заведена у ПКБ «Пећка пивара» бр. 808 од 23.12.1998. год.,

из књиге 12 из истраге: пропратни акт упућен из Управе за обавезе одбране бр. 1991-7 од 01.07.2010. год., извод из ратног дневника 177 ВТО, решење о укидању притвора за Радослава Брновића од 16.07.2010. год., Ки-По$_2$ 83/10, допис Јединице за заштиту о укључивању у програм заштите сведока «ПС», исказ сведока Горана Радосављевић од 17.08.2010. год.,

из књиге 13 из истраге: решење од 23.08.2010. год., о одређивању мера посебне заштите сведоку под псеудонимом «ПС», решење о прекиду истраге против Предрага Вуковића, А1, Милојка Николића, Синише Мишића, Ранка Момића, Зорана Јашовића, Видоја Јашовића од 30.08.2010. год.,

из претресних регистратора књиге 2: фотографије које је ТРЗ примило од организације Хјуман Рајтс Воч, фотографије добијене од МКТЈ 26.11.2010. год.,

из књиге 3: уверење регионалног центра МО Београд, Центар МО Палилула, Уп-1 бр. 128-1 од 03.12.2010. год., за Вељка Коришанина, извештај МУП Дирекције полиције координациона управа за АП КиМ ПУ за Пећ, бр. 021-1046/10 од 08.12.2010. год., извештај БИА-Кабинет директора, бр. 02-25654 од 20.12.2010. год., фотокопије фотографије из фотоалбума који је одузет од опт. Вељка Коришанина, скицу из истраге са кућама у којима су убијени цивили, и осталим објектима на којој је на главном претресу 24.12.2010.год., уцртавао пуномоћник оштећених Мустафа Радоњичи, део списа Окружног суда Пећи, HPQ број 142/00 (доставио адв.Миленко Радивојевић уз поднесак од 30.12.2010.год.), са исказима сведока Брајима Садри, Хакије Гаши и Хазира Бериша, фотокопију потврде о привремено одузетим предметима од Славише Кастратовића, и фотокопије из предмета Веселин Бешовић: скице зграде магацинског простора «Застава» из предмета, захтев за спровођење истраге против Веселина Бешовића, решења о спровођењу истраге, нови захтев за спровођење истраге, дописа упућеног Окружном суду Пећ потписаног од стране председника председништва села месне заједнице Гораждевца од 17.10.2000. год., записника о саслушању осумњиченог Веселина Бешовића, исказе сведока Ћамила Кастрати, Рамуша Битићи, Шкурте Гаши, Шабана Шаља, Ђељадина Шаља, Исмаила Гаши, Зоје Хамзај, Шефћета Бобиј, Исе Гаши, Муја Гаши, Реџа Кељменди, жалбе упућене Врховном суду Косова, и решења о укидању притвора К.По$_2$ 48/10 од 24.12.2010. год., за Бобана Богићевића, Звонимира Цветковића, Видоја Коришанина и Вељка Коришанина са решењем о одређивању мере забране напуштања места боравишта.

књиге 4: допис ТРЗ од 13.01.2011. год., са фотографијама које су прибављене приликом претреса куће Радосаве Минић 23.12.2010. год., извештај лекара Окружног затвора у Београду од 31.01.2011. год., за Срећка Поповића са специјалистичким извештајем, службену белешку Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима К.ПО2 Су. 7/11, од 22.02.2011. год., извештај Шефа правосудне страже Посебног одељења Вишег суда у Београду од 18.08.2010. год., фотокопију странице из књиге евиденција странака на дан 29.06.2005. год., за Радосава Церовића, допис суда упућен Полицијској управи Крагујевац за Полицијску управу Пећ за доставу службених белешки извештаја из књиге догађаја за ПО Клинчина и за

догађаје који се односе на криминално деловање припадника резервног састава војске Југославије.

из књиге 5: допис МУП РС, Дирекција полиције Управа Крим.полиције, 03/4-3-1 стр.пов.бр.230-2098/11-1 од 07.03.2011. год., са записником са састанка од 22.07.1998.год., записнике са састанка Штаба МУП РС за АП КиМ од 23.07.1998.год., 28.07.1998.год., закључке са састанка од 26.10.1998.год., 03.11.1998. год., 05.11.1998. год., 02.11.1998. год., 21.12.1998. год., 17.02.1999. год., 04.04.1999. год., 07.05.1999. год., 11.05.1999. год., допис и закључке са састанка у Штабу МУП-а од 12.05.1999. год., информације о кривичним делима извршеним на штету Албанаца (Досије КиМ), допис МУП РС-Координациона управа за АП КиМ-полицијска управа за Пећ бр. 230-150/11 од 28.02.2011. год., са прилогом-информацијом о негативним понашањима припадника Војске Југославије на терену од 30.04.1999. год., негативна понашања припадника Војске Југославије према припадницима МУП-а, допис упућен Штабу МУП-а Приштина за Тому Благојевића бр. 235-268/99 од 17.05.1999. год., кривичну пријаву КУ.бр. 356/98 од 13.07.1999. год, и изјаву Зађе Кући [redacted] од 01.10.'98. год., записник сачињен дана 23.09.'98.год., од стране ОСЛ ОРДБ Пећ о узетој изјави од лица Ибера Гргоци, све у фотокопији, допис канцеларије Тужилаштва од 21.03.2011. год., допис канцеларије МКСЈ у Београду од 17.03.2011. год., у вези ратног дневника, скице које су на гл.претресу сачинили Ерзен Љуши 28.03.2011. год., Хазир Бериша и Мустафа Хисвукај 29.03.2011. год., и Халит Гаши 31.03.2011. год..

из књиге 6: извештаје Министарства одбране РС-Сектор за људске ресурсе-Управа за кадрове бр. 2443-2 од 30.03.2011. год., и бр. 2798-3/11 од 08.04.2011. год., за Славишу Кастратовића, изјаве оштећених дате ЕУЛЕКС полицији на енглеском језику, допис БИА са прилозима од 12.04.2011. год., информацију о оружаним сукобима на граници са Републиком Албанијом са посебним освртом на сукоб на Караули Кошаре.

из књиге 7: извештај Министарства одбране РС-Сектор за људске ресурсе-Управа за обавезе одбране бр. 2411-5 од 14.04.2011. год., за Славишу Кастратовића, допис Вишег суда Лесковац Су.бр. 74/11 од 18.04.2011. год., увиђај у селу Ћушк, допис Вишег суда Лесковац Су. бр.75/11 од 18.04.2011. год., допис ТРЗ од 25.04.2011. год., са списком страдалих лица у селу Ћушк од марта до јуна '99.године, које је тужилаштву доставила ЕУЛЕКС полиција, на албанском језику са преводом, допис МУП РС-Координациона управа за АП КиМ-Полицијска управа за Пећ бр. 205-352/11 од 21.04.2011. год., са подацима за страдала лица из Ћушке, допис МУП РС, Дирекција полиције Управа Крим.полиције, 03/4-3-1 бр. 230-4002/11-1 од 18.04.2011. год., решење о спајању поступка против опт. Милојка Николића КВ.По2 42/11 од 09.05.2011. год.,

из књиге 8: дописе Министарства одбране РС-Сектор за људске ресурсе-Управа за обавезе одбране бр. 2614-2 од 20.04.2011. год., и

25.05.2011. год., за Абдулаха Сокића, решење о спајању поступка против опт. Ранка Момића КВ.По$_2$ 56/11 од 10.06.2011. год., допис МУП РС Сектор за нормативне послове и међународну сарадњу Одсек за међународну правну помоћ у кривичним стварима бр. 713-01-03235/2010-08 од 24.05.2011. год., о екстрадицији Ранка Момића, и истог органа бр. 01-03282/2010-08 од 13.06.2011. год., о екстрадицији Милојка Николића, допис МУП РС УКП, Одељење за међународну полицијску сарадњу-Национални централни биро ИНТЕРПОЛ-а од 15.06.2011. год., са изводом из КЕ за Ранка Момића прослеђен од стране ИНТЕРПОЛ-а Сарајево, (МУП Републике Српске, Центар јавне безбједности Добој бр. 09-02/6-234.3-547/10 од 24.06.2010. год.), извештај МУП РС-Управа за извршење кривичних санкција-Окружни затвор у Београду од 16.06.2011. год., о здравственом стању за Абдулаха Сокића, извештај МУП РС-Управа за извршење кривичних санкција-Окружни затвор у Београду бр. 713-1-3548/11-04 од 06.07.2011. год., и налаз [redacted] за Абдулаха Сокића,

из књиге 9: молбу-петицију мештана Гораждевца за укидање притвора Славиши Кастратовића, извештај МУП РС-Управа за извршење кривичних санкција-Окружни затвор у Београду бр. 713-1-4247/11-04 од 04.08.2011. год. [redacted] за Абдулаха Сокића [redacted] налаз и мишљење вештака др. Бранка Мандића и Ане Најман за сведока «ПС» од 08.09.2011. год., списак запаљених кућа који је предат суду 21.09.2011. год., а који је сведок Хаџи Чеку руком написао,

из књиге 10: записнике Кри.По2-87/11 о препознавању А1, Николића и Момића од стране оштећене Ифете Чеку, и преписи истих записника од 27.09.2011. год., записнике Кри.По2-95/11 о препознавању истих оптужених од стране оштећених Муја Гаши и Ардијана Кељмендија од 03.10.2011. год., скицу на којој је показивао сведок Тахир Кељменди и скицу коју је сачинио овај сведок дана 04.10.2011. год.,

из књиге 11: решење о спајању поступка против опт. Синише Мишића КВ.По2 95/11 од 09.11.2011. год., извештај МУП РС Управа за извршење кривичних санкција, Окружни затвор у Београду 713-1-6816/11-04 од 24.11.2011. год., [redacted] Абдулаха Сокића, допис МУП РС-Координациона управа за АП КиМ-Полицијска управа за Пећ бр. 205-352/11 од 25.11.2011.год., за оштећене, допис МУП РС, Дирекција полиције УКП, 03/4-3-1 Стр.пов.бр. 230-702/11-9 од 30.11.2011.год., преписку са г-дином Фајезом Ришегом у вези ДНК анализа оштећених, извештај Министарства одбране, Управа за војно здравство ВМА бр. 08-1943 од 07.12.2011. год., извештај МУП РС, Управе за извршење кривичних санкција Окружног затвора у Београду бр. 713-1-7211/11-04 од 12.12.2011. год., о [redacted] Синишу Мишића.

из књиге 13: извод из матичне књиге венчаних за Синишу Мишића, за матично подручје Пећ бр. 64 за '99.годину, оверени превод са енглеског језика доказног материјала Данског форензичког тима - Ексхумације на

Косову 1999. године, тражење од ВБА да скине ознаку тајности са докумената које је доставила, записник о препознавању опт. Топлице Миладиновића од стране сведока Зорана Рашковића са фотодокументацијом са препознавања, скицу са објашњењима и ознакама сведока Зорана Рашковића са гл. претреса 28.12.2011. год.,

из књиге 14: допис Клиничког центра у Нишу – [redacted] бр. 1684/11 од 29.12.2011. год., са комплетном медицинском документацијом за окр. Синишу Мишића, допис Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ бр. 4/10 од 19.01.2012. год., у вези претњи сведоку Зорану Рашковићу, документацију коју је сведок Зоран Рашковић предао суду на главном претресу дана 25.01.2012. год., писмене примедбе на исказ сведока Зорана Рашковића адв. Драгана Палибрка,

из књиге 15: транскрипте о испитивању сведока ‹‹ПС13›› од стране истражног судије по замолници Међународне канцеларије Јавног тужилаштва у Стокхолму у кривичном поступку против Милића Мартиновића од 28.07.2011. год., 06.12.2011. год., допис Тужилаштва са ратне злочине од 07.02.2012. год., са изјавом Исе Баља дате истражитељима ЕУЛЕКС-а од 29.03.2011. год., извештај из КЕ МУП-а РС – Дирекција полиције – Координациона Управа за КиМ – ПУ Призрен 01 ПУ бр. 20/12 за Срећка Поповића од 21.02.2012. год., налаз и мишљење судског вештака специјалисте судске медицине Слободана Савића од 23.02.2012. год.,

из књиге 16: допис из Канцеларије специјалног тужиоца за Косово, одлуку Министарства одбране о престанку врсте, степена тајности и начина заштите тајних података садржаних у документима ПрК-а, достављено од стране Министарства одбране – ВБА, бр. 2544-2 од 23.02.2012. год.,

из књиге 17: допис Министарства правде, Сектор за нормативне послове и међународну сарадњу, Одељење за међународну правну помоћ у кривичним стварима 713-03-0773/2012-8 од 03.05.2012. год., са дописом Министарства правосуђа Републике Хрватске, Управе за казнено право, Одјела за прекршајне евиденције, Класа бр. 740-04/12-03/2779 УР. бр. 514-04-02-03-12-02 од 21.03.2012. год., и дописом ‹‹Извадак о подацима из прекршајне евиденције за Мишић Синишу››, допис Министарства правде, Сектор за нормативне послове и међународну сарадњу, Одељење за међународну правну помоћ у кривичним стварима бр. 713-03-0773-2012-8 од 03.05.2012. год., са дописом Министарства правосуђа Републике Хрваске, Управа за казнено право, Одјел за прекршајне евиденције Класа бр. 703-04/12-034/4771 Ур.514-04-02-02-12-02 од 15.03.2012. год., са подацима из КЕ за Синишу Мишића, допис Републике Српске, Министарство унутрашњих послова, Управа криминалистичке полиције бр. 02/5-4187/12 од 12.04.2012. год. (са ознаком Босне и Херцеговине, Министарство правде Сарајево) са подацима из казнене евиденције за Ранка Момића, извештај Босне и Херцеговине, Министарство правде Сарајево са подацима из КЕ за окривљеног Албдулаха Сокића од 05.04.2012. год., бр. 08-03/8-3-5-04-2-11-

74/12, скицу коју је приложио Абдулах Сокић на дан 22.05.2012. год., примедбе опт. Срећка Поповића од 22.05.2012. год., на исказ сведока Дејана Булатовића,

из књиге 18: писане примедбе опт. Срећка Поповића од 31.05.2012. год., решење о укидању притвора за опт. Срећка Поповића и замену притвора мером забране напуштања боравишта од 25.06.2012. год., замолницу упућену Вишем суду у Подгорици од 10.07.2012. год., и позив за Мију Брајевића из Берана, обавештење Вишег суда у Бијелом Пољу о поступању по замолници за Мија Брајевића, са извештајем ПЈ Беране.

из књиге 19: извештај Окружног затвора у Београду 713-1-7229/12-04 од 16.08.2012. год., о здравственом стању Абдулаха Сокића и извештај Окружног затвора 713-1-7336/12-04 од 24.08.2012. год., о здравственом стању за Ранка Момића, акт ТРЗ КТРЗ 4/10 од 28.09.2012. год., уз који је достављен регистратор означен ознаком V са пописом списа.

из књиге 20: решење о спајању поступка за Дејана Булатовић К-По$_2$-8/12 – Кв-По$_2$-94/12 од 17.10.2012. год., решење Вишег суда у Београду Кв-По$_2$-92/12 – К-По$_2$-48/10 од 19.10.2012. год., којим је потврђена проширена оптужница, акт КТРЗ 4/10 од 06.11.2012. год., којим ТРЗ доставља записнике за 36 лица лишених живота 01.04.1999. год., у селу Љубенић који се налазе у посебном регистратору названом ‹‹обдукциони записници са 36 лица Љубенић›› као и форензичко-технички извештај Данско форензичког тима који се налази у посебном регистратору ‹‹Форензички дански технички извештај Данско форензичког тима››, решење Апелационог суда Кж-По$_2$-246/12 од 08.11.2012. год., скицу коју је сачинио опт. Ранко Момић у допуни одбране на главном претресу 13.11.2012. год.,

из књиге 21: решење К-По$_2$-48/10 од 14.11.2012. год., о прихватању проширене оптужнице, извештај МУП РС, Дирекција полиције, УКП 03/4-3-1 стр.пов. 230/702/11-18 од 03.12.2012. год., за лице Зимер Гаши, решење Апелационог суда Кж-По$_2$-57/12 од 12.12.2012. год., решење К-По$_2$-48/10 од 17.12.2012. год., о обустави кривичног поступка за Звонимира Цветковића, уговор о купопродаји непокретности закључен у Крагујевцу између Славка Милојковића и Срећка Поповића од 05.04.2006. год., Ов.бр. 2639/06, решење К-По$_2$-48/10 од 21.12.2012. год., о укидању притвора према опт. Абдулаху Сокићу и одређивању мере забране напуштања боравишта, налаз и мишљење вештака проф. др. Слободана Савића – специјалисте судске медицине од 24.12.2012. год., о вештачењу обдукционих записника за Плављан и Захач,

из књиге 22: решење К-По$_2$-48/10 од 21.12.2012. год., о укидању мере забране напуштања боравишта према Видоју Корићанину, Вељку Корићанину, Топлици Миладиновићу и Славиши Кастратовићу, службену белешку од 24.12.2012. год., извештај ЕУЛЕКС од 11.01.2013. год., са подацима за сроднике убијених у Плављану, решење о прихватању споразума о признању и сведочењу стр. пов. К-По$_2$-4/12 од 15.01.2013. год.,

из књиге 23: захтев тужилаштва за одређивање статуса заштићеног сведока од 23.01.2013. год., захтев сведока за одређивање мере заштите од 25.01.2013. год., извештај МУП РС – Дирекција полиције – УКП 03/4-3-1 стр. пов.бр. 230-702/11-25 од 21.01.2013. год., о извршеним проверама за Абдулаха Сокића, записнике о испитивању пред ЕУЛЕКС-ом оштећених Незира Кастрати од 21.04.2010. год., Тане Никчи од 22.04.2010. год., Сервете Сељманај од 11.03.2010. год., Хаљида Гаши од 17.03.2010. год., Сељима Херечи од 10.03.2010. год., извештај МУП Србије – УКП – Служба за откривање ратних злочина 03/4-3-1, ст.пов.бр. 230-702/11-25 од 21.01.2013. год., скицу коју је сачинио А1 и копије скице која се налази у списима под бројем 1601/229 у које је А1 вршио уцртавања, решење К-По$_2$-48/10 од 01.02.2013. год., о издвајању извештаја о спроведеном поступку препознавање, решење Апелационог суда Кж2-По2-10/13 од 13.02.2013. год., решење Апелационог суда у Београду Кж-По$_2$-8/13 од 06.02.2013. год., о укидању притвора према Ранку Момићу и одређивању мере забране напуштања боравишта,

из књиге 24: допис тужиоца са фото-албумом лица за препознавање лица са КиМ од 1 до 90, који је користила Јединица за истраживање ратних злочина ЕУЛЕКС на АП КиМ, топографске карте за села Ћушк, Захач, Плављан, Љубенић и топографску карту на којој је уцртан магистрални пут Пећ-Приштина достављену од стране МО ВБА дана 14.03.2013. год., решење Апелационог суда Кж-По$_2$-16/13 од 18.03.2013. год., о укидању притвора према опт. Милојку Николићу и одређивању мере забране напуштања боравишта, решење К-По$_2$-48/10 од 14.03.2013. год., о укидању мере забране напуштања боравишта А1.

из књиге 25: фото-албум локација места злочина и друге локације у Љубенићу (достављен од тужилаштва 22.03.2013. год.), решење К-По$_2$-48/10 од 25.03.2013. год., о укидању притвора према опт. Синиши Мишићу и одређивању мере забране напуштања боравишта, примедбе Срећка Поповића од 02.04.2013. год., фотографију коју је доставио адв. Крсто Бобот на претресу 22.04.2013. год., допис Министарства одбране ВБА, стр. пов. 3295/11 од 26.04.2013. год., извештај МУП Србије – УКП – Служба за откривање ратних злочина 03/4-3 бр. 2302949/13-1 од 16.05.2013. год., о провери података за Милојка Николића.

из регистратора ‹‹Ћушка 2›› КТРЗ 4/10, КТО 5/12, КТИ8/12 и КТНИ 5/12 Дејан Булатовић: записник о испитивању Зорана Рашковић КТИ 8/12 од 18.09.2012. год. пред КТРЗ, са записником о препознавању лица, извештај ЕУЛЕКС 62-9EWC3 о спроведеном поступку фото идентификација дана 22.08.2012. год., од стране оштећеног Хазира Бериша на енглеском и на српском, записник о прикупљању обавештења од грађанина Хазира Бериша у смислу чл. 504ђ КТРР 22/05 од 07.06.2005. год., извештај ЕУЛЕКС 62-9EWC3 о спроведеном поступку фото идентификације дана 19.09.2012. год., од стране оштећеног Бетима Гаши на енглеском и српском, решење К-По$_2$-

8/12 од 12.09.2012. год., којим је према осумњиченом Дејану Булатовићу одређена мера забране напуштања боравишта,

из регистратора КТРЗ 4/10 – КТО 5/12 – КТИ 8/12 – КТНИ 2/12 ‹‹Захач III››: извештај ЕУЛЕКС-а са обдукционим записницима од 01.11.2010. год., обдукциони записник за Садри Рама бр. 03/99/ДК-С од 10.08.1999. год., обдукциони записник за Ваљдет Н. Рама бр. 01/99/ДК-С од 10.08.1999. год., обдукциони записник за Ваљдет Рама бр. 02/99/ДК-С од 10.08.1999. год., обдукциони записник за Шабана Незири бр. 04/99/ДК-С од 10.08.1999. год., фотографије из Захача достављене од МКТЈ, фотоалбум униформисаних лица на фотографијама снимљеним 1999. године на Косову, службени извештај јединице за истрагу ратних злочина ЕУЛЕКС-а 62-9EWSI3, списак убијених лица у Захачу у периоду март-јун 1999. године, извештаје о спроведеном поступку препознавања са фотографија од стране оштећеног Сани Ук од 07.03.2011. год., записник о прикупљању обавештења од грађанина Зорана Рашковића по члану 504ђ КТРН-19/05 од 17.11.2010. год., изјаве дате ТРЗ-у од стране оштећених Хајрулаха Хисени од 25.06.2010. год., Азема Мехмети од 25.06.2010. год, Рамуша Рам од 24.06.2010. год., записник о испитивању Рамуша Рам пред ТРЗ КТНИ-2/12 од 28.06.2012. год., Сани Ук пред ТРЗ под истим бројем од 27.06.2012. год., изјава Сани Ук дата ЕУЛЕКС полицији 31.03.2010. год., Рашида Ђокај пред ТРЗ КТНИ-2/12 од 27.06.2012.год., и Рашида Ђокај дата ЕУЛЕКС полицији од 04.05.2010. год., изјаве Љаурете Рама пред ТРЗ КТНИ-2/12 од 28.06.2012.год., и ЕУЛЕКС полицијом од 20.04.2010. год., записник о испитивању оштећеног Аљија Никчи пред ТРЗ КТНИ-2/12 од 28.06.2012. год., и ЕУЛЕКС полицијом од 10.06.2010. год., изјаве грађанина дате ЕУЛЕКС полицији Бајрама Смајиљ од 18.03.2010.год., и Бајрама Рама од 14.04.2010. год., изјаве о препознавању оштећених Алија Никчи од 21.02.2011. год., Рама Никчи од 18.02.2011. год., Тане Никчи од 21.02.2011.год., Зекије Цукај од 22.02.2011. год., Ганимете Никчи од 09.03.2011. год., Халита Гаши од 08.03.2011. год., Ифете Хаџијај од 10.03.2011. год., Ђељоне Гаши од 08.03.2011. год., Селима Херечи од 09.03.2011. год., Сервете Сељманај од 09.03.2011. год., Шехиде Добра од 14.03.2011. год., Сани Ук од 07.03.2011. год., Рашида Ђокај од 22.02.2011. год., Незира Кастрати од 16.02.2011. год., Љаурете Рама од 23.02.2011. год., Зиље Добра од 08.03.2011. год., Вахиде Шаља од 23.02.2011. год., Хамита Добрај од 08.03.2011. год., Хајрулаха Хисени од 10.02.2011. год., Барјама Рама од 22.02.2011. год., Азема Мехмети од 16.02.2011. год., Аљбана Реџај од 11.03.2011. год., Бесима Хускај од 14.03.2011. год., Мацуна Алимехај од 14.03.2011. год., Мифтара Укшинај од 07.03.2011. год., Џевдета Аљичкај од 10.03.2011. год.,

из регистратора ‹‹Захач, Љубенић, Пављан, photo body identification››, обележен бројем 2, број КТРР 49/09: фотоалбум униформисаних лица на фотографијама снимљеним 1999. године на Косову, фотоалбум лица са КиМ за препознавање,

из књиге V ‹‹Плављан›› КТРЗ 4/10 – КТО 5/12 –КТИ 8/12 - КТНИ 2/12: извештај ЕУЛЕКС-а (пропратни акт) за обдукционе записнике 62-09-EWC и форензичко технички извештај за село Плављан – Данског форензичког тима на енглеском, записник о испитивању Ђељоне Гаши КТНИ-2/12 од 27.06.2012., и њена изјава дата ЕУЛЕКС полицији 28.04.2010. год., Ганимете Никчи КТНИ-2/12 од 27.06.2012. и дата ЕУЛЕКС полицији 18.03.2010. год., Иљфете Хаџијај КТНИ-2/12 од 28.06.2012., и њена изјава дата ЕУЛЕКС полицији 08.06.2010. год., изјава ЕУЛЕКС полицији Рама Никчи 24.03.2010. и јединици за откривање ратних злочина ЕУЛЕКС полицији 19.10.2010. год.,

из регистратора ‹‹форензичко технички извештај Плављан и Захач››: превод документације коју је сачинио ЕУЛЕКС приликом истраге у селима Плављан и Захач који се налази у књигама ‹‹IV Пављан›› и ‹‹III Захач››, пропратни акт ЕУЛЕКС-а 0062-09- EWC-03 од 01.11.2010. год., форензичко технички извештај Данског форензичког тима број ДК99-0006-1 од 21.02.2000. год., за Весела Никчи, Ђељоне Никчи, Хатице Никчи са фотодокументацијом од 22.01.2000. год., и извештајем о извршеној обдукцији бр. 006-008/99/ДК-С од 21.08.1999. год., форензичко технички извештај Данског форензичког тима ДК99-0006-2 од 22.02.2000.год., са фотодокументацијом, извештај о извршеној обдукцији број 001/99/ДКС од 21.08.1999. год., за Имера Гаши, форензичко технички извештај Данског форензичког тима бр. ДК99-06-3 од 22.02.2000. год., са фотодокументацијом и извештајем о извршеној обдукцији бр. 002-005/99/ ДК-С од 21.08.1999. год., за Нимона Гаши, Зенуна Шаља, Муђа Љуљај, Агуша Селманај, Хаџије Дрешај, Шабана Кељменди, форензичко технички извештај Данског форензичког тима бр. ДК-006-4 од 23.02.2000. год., са фотодокументацијом, извештај о обдукцији бр. 009/99/ДК-С од 21.08.1999. год., за Ајше Гаши, форензичко технички извештај Данског форензичког тима ДК-99-006-5 од 23.02.2000. год., са фотодокументацијом од 24.02.2000. год., извештај о извршеној обдукцији број 0011/99/ДК-С од 21.08.1999. год., за Укшинаја Кељменди, форензичко технички извештај Данског форензичког тима ДК99-008-1 од 29.02.2000. год., са фотодокументацијама од 03.11.1999. год., за аутобуску гаражу у селу Захач, форензичко технички извештај Данског форензичког тима ДК-99-008-3 од 04.11.1999. год., са фотодокументацијом од 04.11.1999. год., у вези убиства Хамзи Мурати,

из регистратора Љубенић КТРЗ 4/10 – КТО 5/12 – КТИ 8/12 – КТНИ 5/12 књига V: службени извештај ЕУЛЕКС, Јединице за истрагу ратних злочина 0031-10-EWC-03 од 07.09.2010. год.,, записник о обдукцији Морина Риза БА03-45Т од 11.07.2002. год., Хускај Неке БА03-61Т од 11.07.2002. год., Муса Јахмуратај БА0364Т од 11.07.2002. год., Селима Хамзај БА03-69Е од 11.07.2002. год., Илира Локај БА03-101Т од 17.07.2002. год., Хаџије Алимехај БА03-122Т од 24.07.2002. год., Феима Хускај БА03-140Т од 22.07.2002. год., Хускаја Рам БА03-142Т од 26.07.2002. год., Бајрама Боби

БА03-150Т од 24.07.2002. год., (сви са записницима о извршеној идентификацији), записнике о обдукцији Рама Укшинај БА05-488Т од 01.11.2002. год., Бајрама Бушати БА05-499Т од 04.11.2002. год., Ружлија Укшинај БА05-514Т од 06.11.2002. год., извештај ЕУЛЕКС-а од 30.09.2010. год., записник о прикупљању обавештења од грађанина Зорана Рашковића КТРН-19/05 од 18.01.2011. год., записник о испитивању оштећеног Садика Јахмуратај КТНИ-5/12 од 04.09.2012., и његова изјава дата ЕУЛЕКС полицији 18.10.2010. год., записник о испитивању оштећеног Бесима Хускај КТНИ-5/12 од 04.09.2012., и његова изјава дата ЕУЛЕКС полицији 23.06.2010. год., записник о испитивању оштећеног Аљбана Реџај КТНИ-5/12 од 04.09.2012., и његова изјава дата ЕУЛЕКС полицији 17.08.2010. год., записник о испитивању оштећеног Амруша Укшинај КТНИ-5/12 од 04.09.2012., са скицом и фотографијом, и његова изјава дата ЕУЛЕКС полицији 20.07.2010. год, изјаве оштећених дате ЕУЛЕКС полицији и то Џевдета Аљичкај од 06.09.2010. год., Мацуна Аљимехај од 17.08.2010. год., Ганија Бушати од 24.08.2010. год., Исуфа Абдулахај од 24.08.2010. год., Садика Бериша од 18.08.2010. год., Мифтара Укшинај од 02.09.2010. год.,

Извршен је увид и у писане доказе: одлуку 2544-1 од 20.02.2012. год., Министарства одбране, ВБА са документацијом - извештајима бр. – стр.пов. бр.692-1/20 од 14.04.1999. год., бр. 692-1/21 од 15.04.1999. год., бр. 692-1/22 од 16.04.1999. год.; бр. 692-1/23 од 17.04.1999. год.; бр. 692-1/24 од 18.04.1999. год.; бр. 692-1/25 од 19.04.1999. год.; бр. 692-1/26 од 20.04.1999. год.; бр. 692-1/27 од 21.04.1999. год.; бр. 692-1/28 од 22.04.1999. год., бр. 692-1/29 од 23.04.1999. год.; бр. 692-1/30 од 24.04.1999. год.; бр. 692-1/31 од 25.04.1999. год.; бр. 692-1/32 од 26.04.1999. год.; извештајима 33 од 27.04.1999. год.; 34 од 28.04.1999. год.; 35 од 29.04.1999. год.; наређењем команде 125. моторизоване бригаде стр.пов. бр. 1844-1 од 15.04.1999. год., наређењем команде 125. мтбр стр.пов. бр. 1840-3 од 15.04.1999. год.; распоредом јединица команде 125. мтбр стр.пов. бр. 1852-2 од 17.04.1999. год., наређењем команде прве мтб/125 за ангажовање јединица за уништење ШТС стр.пов. бр. 1810-1 од 12.04.1999. год., извештај о несталом војнику команде 125. мтбр 2090-1 од 28.04.1999. год., рефератом о стању борбене готовости 125. мтбр стр.пов. бр. 2365-1 од 14.05.1999. год., борбеним извештајем команде 125. мтбр за период од 14.04. до 29.04.1999. год., извештајима стр.пов. 1768-5 од 14.04.1999. год., 1768-6 од 15.04.1999. год., 1768-7 од 16.04.1999. год., 1768-8 од 16.04.1999. год., извештајем команде 125. мтбр 1768-9 од 17.04.1999. год., извештајима 1768-10 од 18.04.1999. год., 1768-11 од 19.04.1999. год., 1768-12 од 19.04.1999. год., 1965-1 од 21.04.1999. год., извештајем стр.пов. бр. 1965-2 од 22.04.1999. год., извештајима 1965-2 од 23.04.1999. год., 1965-4 од 24.04.1999. год., 1965-5 од 24.04.1999. год., 1965-6 од 26.04.1999. год., 2072-1 од 27.04.1999. год., 2072-2 од 28.04.1999. год., 2103-1 од 29.04.1999. год., 2072 од 29.04.1999. год., прегледом попуне и подацима о губицима команде ПРК стр.пов. бр. 6-28/3

од 26.05.1999. год., информацијама о оружаним сукобима припадника ВЈ са припадницима ОВК на територији општине Пећ у периоду од 23. марта до 15. маја 1999. године, као и подацима о формацијама ОВК и кретањима њихових јединица на територији општине Пећ са прилозима, редовним борбеним извештајем команде 125. стр.пов. 380-2 од 04.04.1999. год., 1722-4 од 04.04.1999. год., 380-3 од 05.04.1999. год., 1768-1 од 05.04.1999. год., 1768-2 од 06.04.1999. год., 380-2 од 08.04.1999. год., шемом организације ОВК на КиМ по замисли НПК марта 1999. године, шемом распореда оперативних зона ОВК на територији КиМ, прегледом снага ОВК у ОЗ Дукађин у периоду јануар-јуни 1999. године, организацијском структуром 135. бригаде ОВК, прегледом организацијско-формацијске структуре 135. бригаде ОВК ‹‹Агим Зенељи››, организацијском структуром 136. бригаде, прегледом организацијско-формацијске структуре 136. бригаде ОВК „Ругова“, списком припадника 136. бригаде ОВК ‹‹Ругова››, акт ВБА 12244-9 од 04.11. о ангажовању А1 у оружаним сукобима на КиМ, информацијом ВБА 12309-3 од 04.11.1999. год., о 177. ВТО са ратним дневником команде вода Пећ од 25.05.1998. год., подацима о војно-територијалној организацији у граду Пећ–у прилогу ратне дневнице за Топлицу Миладиновића, наређењем за групно путовање од 24.04.1999. год., бр. 786-1, списком активних војних лица и цивилних лица вода Пећ која су учествовала на војној вежби и групном путовању у времену од 16.03. до 24.03.1999. год., бр. 786-1 од 24.04.1999. год., наређењем за групно путовање од 24.04.1999. год., бр. 786-2, списком активних војних лица ИЦЛ ВОД – Пећ која су учествовала на војној вежби и групном путовању у времену од 24.03. до 01.04.1999. год., бр. 786-2 од 24.04.1999. год., наређењем за групно путовање од 09.04.1999. год., бр. 658, списком активних војних лица и цивилних лица вода Пећ која су учествовала на војној вежби и групном путовању у времену од 01.04. до 09.04.1999. год., бр. 658-1 од 09.04.1999. год., наређењем за службено путовање од 23.09.1999. год., бр. 3-606/1, списком резервних старешина у В/О ВП за исплату накнаде трошкова у периоду од 16.04. до 15.05.1999. год., Војне поште 6592/48 Ниш, наређењем за службена путовање ВП 6592 бр. 4-159/1 од 23.02.2000. год., ВП 6592 бр. 3-818/1 од 03.11.1999. год., ВП 6592 бр. 3-738/1 од 20.10.1999. год., списком старешина, цивилних лица и ВП Војне поште 6592/48 Ниш за исплату накнаде трошкова за време од 16.04. до 15.05.1999. год., актом ВБА бр. 15006-3 од 18.11.2011. год., са подацима о постављењу опт. Топлице Миладиновића на дужност команданта 177. ВТО Пећ са прилозима, оценом поручника Миладиновића од 06.09.1999.год. и 08.03.2001. год., акт ВБА стр.пов. бр. 12254-5 од 18.11.2011. год. – подаци о војном ангажовању Абдулаха Сокића, заповестима за подршку снага МУП-а у разбијању и уништењу ШТС у реону села Дреница, бр. 793-3 од 07.04.1999. год., бр. 1619-1 од 25.03.1999. год., бр. 1619 од 23.03.1999.год., заповестима за подршку снага МУП-а у разбијању и уништењу ШТС у реону села Малишево бр. 1675-1 од 28.03.1999. год., бр.

1675-2 од 28.03.1999.год., наређењима о ангажовању снага ПРК на обезбеђењу и контроли територије и блокади реона Јабланице, и ангажовању снага 125. бр. 1723-1 од 01.04.1999. год., бр. 1723-2 од 02.04.1999. год., ангажовањем јединица за уништење ШТС стр.пов. бр. 1810-1 од 12.04.1999. год., заповестима за напад стр.пов. бр. 1847-1 од 19.04.1999. год., бр. 1847-2 од 16.04.1999. год., поседовањем положаја за одбрану и организацију ватреног система наређењима стр.пов. бр. 1944-1 од 20.04.1999. год., бр. 1945-1 од 20.04.1999. год., бр. 1945-2 од 20.04.1999. год., ангажовањем јединица, наређењем стр.пов.бр. 2058-1 од 26.04.1999. год., заповест 2091-2 од 08.05.1999. год., ангажовање снага МУП-а у зони ПРК, прегледом здружног састава у зони 125. моторизоване бригаде, планом ангажовања здружног састава стр.пов. бр. 2108-1 од 29.04.1999. год., ангажовањем јединица за уништење ШТС у реону Раса-Кошаре, наређењем стр.пов. 2120-2 од 30.04.1999. год., границама зоне одговорности потчињених јединица, наређењем стр.пов. бр. 2143-1 од 01.05.1999. год., размештајем јединица стр.пов бр. 2169-1 од 03.05.1999. год., заповестима за уништење непријатеља на објекту Раса – Кошаре, бр. 2177-1 од 03.05.1999. год., бр. 2205-1 од 05.05.1999. год., наређењем 221 1-2 од 06.05.1999. год., запоседање објекта и реона, наређењем за разбијање и уништење ШТС у граничном појасу и ширем реону Кошаре, стр.пов. бр. 2279-1 од 09.05.1999. год., наређењем за стабилизацију одбране јединица 125. мтбр бр. 2351-1 од 13.05.1999. год., наређењем за затварање правца Раса-Кошаре-Јуник бр. 2351-2 од 13.05.1999. год., наређењем за одбрану правца и контролу територије у реону 3. мтб стр.пов. бр. 2359-1 од 13.05.1999. год., стањем Б/Г Треће мтбр.– реферат, стр.пов бр. 2365-1 од 14.05.1999. год., ангажовањем снага ВЈ и МУП на борбеној контроли територије стр.пов. 2454-1 од 09.05.1999. год., заповест команданта 125. мтбр за одбрану бр. 2580-1 од 20.05.1999. год., запречавањима линије Радоњичко језеро-Жабаљ-Дечанска Бистрица бр. 2585-1 од 21.05.1999. год., бр. 2585-2 од 22.05.1999. год., ангажовањем јединица 2768-1 од 26.05.1999. год., планом ангажовања снага на борбеној контроли територије, наређењем стр.пов. бр. 2830-1 од 02.06.1999. год., заповест команданта 1. мтб. за одбрану, стр.пов бр. 2864-1 од 12.04.1999. год., мобилизацијским документима-списак војних лица 177. вод Пећ, образац „ВОБ-8“, списак војних лица, учешће у рату, образац „ВОБ-8“, подаци о учешћу у рату у периоду од 24.03. до 14.06.1999. године за лица из састава ратне јединице 2493/1-6, помоћни списак за припаднике ратне јединице 2493/1-6, записник о примопредаји докумената, евиденција војне обавезе, електронску преписку са ЕУЛЕКС-ом, захтев суда Тужилаштву за ратне злочине и Институту за судску медицину и ЕУЛЕКС-у, о обављеној идентификацији за НН посмртне остатке за обдукционе записнике БА 05488 Т, НН БА 05499 Т, 05314 Т, преписку са ЕУЛЕКС-ом у вези сведочења, документацију и извештај лекара од 07.06.2013. год., за Шехрије Бања, извештај за предложеног сведока Сава Рудинац, отпусну листа са епикризом,

решења о изменама мера обавезног јављања оптужених, решење о обустави кривичног поступка према Видоју Корићанину, књигу „Решетка лифе“, извадак из матице рођених за опт. Синишу Мишића у фотокопији приложен на претресу, налаз и мишљење вештака проф. др. Слободана Савића, топографске карте на којима је објашњење вршио сведок Зоран Аврамовић, докумената која се налазе у омоту, фасцикли која носи назив „Кошаре“, докумената достављена од ВБА 18852-8 од 09.12.2011. год., (досије персоналних података за Топлицу Миладиновића, почев од персоналног листа са последњом страном списа 3104/787 на којој су резултати рада и лични квалитети, потписао командант мајор Драган Ђорђевић 08.03.2000. год.) и омот списа који је тужилаштво доставило.

У току поступка испитани су сведоци Слађан Машић, Драган Симоновић, поводом одбране Видоја Корићанина, сведок Снежана Бјелановић поводом одбране Звонимира Цветковића, према којим је кривични поступак касније обустављен и сведоци Милена Дабовић и Владан Стевановић поводом одбране окривљеног који је у току поступка закључио споразум о признању и сведочењу- А1. Суд је извршио увид и у исказе сведока Предрага Никчевића од 13.03.2010. год., и сведока Илије Пантовића од 13.03.2010.год., поводом одбране окривљеног Миленка Корићанина, према коме је кривични поступак такође обустављен. Стога се ови искази који се односе само на одбране наведених окривљених неће образлагати.

Извршен је увид у пресуду Вишег суда у Панчеву К.49/11 од 05.12.2011. год., и Апелационог суда у Новом Саду Кж.1 од 04.04.2012. год., за А1 (достављене суду уз допис Вишег суда у Панчеву од 18.04.2012. год.), пресуде Окружног суда у Београду К-1242/03 од 29.06.2006. год., и Врховног суда Кж.12296/06 од 04.04.2007. год., за Зорана Рашковића, пресуду Суда у Стокхолму донету у поступку против окривљеног Милића Мартиновића, у електронском облику, као и списе предмета Веселина Бешовића који су достављени на ЦД-у, (део списа доставио је бранилац оптуженог Славише Кастратовића у фотокопији).

У току поступка са главног претреса одржаног дана 28.01., 29.01. и 30.01. 2013. год., када је одлучивано о мерама заштите према сведоку који је касније добио псеудоним А1 и приликом његовог испитивања, са дела главног претреса одржаног дана 03.06.2013. год., када је преводилац Невена Ђорђевић вршила превод дописа ЕУЛЕКС-а од 31.05.2013. год., са дела главног претреса одржаног 20.06.2013. год., када је испитивана оштећена Шехрије Баља, са дела главног претреса одржаног дана 22.02.2011. год., и 02.10.2013. год., приликом вршења увид у један део писаних доказа, као и са дела главног претреса одржаног дана 09.12.2013. год., приликом испитивања оштећене Аријете Никчи на основу члана 363 став 1 тачка 4 ЗКП искључена је јавност, а ради заштите приватности учесника у поступку.

Процесна решења

На претресу одржаном дана 24.02.2012. год., адвокат Крсто Бобот, а придружили су се и други бранноци, предложио је да се службеним путем прибави информација о статусу адвоката Мустафе Радонићи, који је уписан у Адвокатску комору у Приштини, па са становишта Статута Адвокатске коморе Србије, он не може заступати пред судом у Београду. Пуномоћник, адвокат Мустафа Радоњићи сматрао је да је овакав предлог неоснован. Суд је приликом одлучивања ценио чињенице и то да према одредбама Статута Адвокатске коморе Србије и Београда адвокати који нису уписани у те именике могу бранити и заступати једино ако се упишу у именик адвоката страних држављана. Имајући у виду статус Косова и Метохије и чињеницу да то није страна држава, то ни Адвокатска Комора не може сматрати у РС да адвокати са Косова имају исти статус као и странци. Уважавајући, тренутне специфичне околности и прилике, као и да Адвокатска комора Косова није више у саставу Адвокатске коморе Србије, суд је нашао да приликом одлучивања треба поћи од фактичког стања, уз обезбеђивање најбоље могуће заштите за заступану страну, па како адвокат Мустафа Радоњићи, кога су ангажовали оштећени, у поступку није предузимао радње које су противне интересима издавалаца пуномоћја, то је на овај начин обезбеђено одговарајуће заступање оштећених у поступку. Осим наведеног, фактичко стање такво је да нема сметњи да се адвокату који је уписан у Адвокатску комору Косова омогући учешће у поступку, јер адвокати који су уписани у Адвокатску комору Србије- Београд, заступају и бране пред судовима у Приштини. О овоме је суд – председник већа сачинила службену белешку (сл. белешка о обављеном разговору са адв. Стевицом Чукићем од 02.02.2012. год.,- књига 15). Дакле, суд је донео решење да оштећене у поступку може да заступа адвокат Мустафа Радоњићи, који је уписан у Адвокатску комору у Приштини.

Суд је на претресу дана 03.06.2013. год., обезбедио превођење дописа ЕУЛЕКСа са енглеског језика, преко Невене Ђорђевић, запослене у ТРЗ на пословима преводиоца, која је положила заклетву и превела допис који је достављен. Иако је на списку сталних судских вештака било преводилаца за енглески језик, суд је поступио на овај начин због тога што је допис достављен непосредно пре претреса, а позивање и ангажовање преводиоца изискивало би одлагање претреса и створило додатне непотребне трошкове. Радило се о списку сведока који су позвани на претрес и извештају Еулекс од 24.05.2013. год., о томе да су неки од њих спречени да се позиву одазову. Преведена је и електронска преписка између суда и Еулекса на енглеском језику, сачињена поводом позивања сведока.

На претресу одржаном дана 26.12.2011. год., приликом испитивања сведока Рашковић Зорана, председник већа је у смислу члана 299 тада важећег ЗКП, оптуженог Поповић Срећка удаљио из суднице због вређања

суда, тужиоца и сведока. Након завршетка ове радње (испитивање сведока), а како се оптужени извинио учесницима, суд га је упознао са садржином обављене радње, 27.12.2011. год., и оптужени је наставио да присуствује претресима.

Суд је одлучујући о предлогу бранилаца и оптужених извештаје о спроведеном поступку препознавања пред Еулексом, Јединицом за истраживање ратних злочина, издвојио из списа предмета решењем К.По2.48/10 од 01.02.2013. год., јер је нашао да сведоци и оштећени пре него што су им показане фотографије са којих су вршили препознавање нису упозорени у складу са одредбом члана 102 став 2 ЗКП- који је важио у време предузимања радње (да су дужни да говоре истину, и да не смеју ништа прећутати као и да давање лажног исказа представља кривично дело). Ово решење укинуто је решењем Апелационог суда у Београду Кж2. По2.бр.10/13 од 13.02.2013. год., и предмет је враћен првостепеном суду на даље поступање. Такође, и пред истражним судијом у току истраге обављено је препознавање од стране оштећених Халита Гаши, Хазира Бериша, Реца Кељменди, Ерзена Љуши, Хакија Гаши, Хаџије Чеку, Бетима Гаши, Ардијана Кељменди, Лирие Гаши, Ифете Чеку, Хаве Гаши, Муја Гаши, Мустафе Хискувај и Тахира Кељменди, а по решењима донетим на главном претресу 27.09.2011. год., 30.09.2011. год., и 26.12.2011. год. Истражни судија је спровео поступак препознавања и то 27.09.2011. год., оптужених Милојка Николића и Ранка Момића од стране оштећене Ифете Чеку, 03.10.2011. год., напред наведених оптужених, као и оптуженог Абдулаха Сокића од стране сведока Муја Гаши и Ардијана Кељменди, а 27.12.2011. год., оптуженог Топлице Миладиновића од стране сведока Зорана Рашковића. Председник већа је поступајући по решењу донетом на главном претресу 27.11.2013. год., спровео радњу препознавања оптужених Милојка Николића и Срећка Поповића од стране оштећене Ганимете Никчи. О свим наведеним препознавањима сачињени су записници.

Окривљеном који сведочи је, због тога што је сведочио јавно, а ради заштите и претњи које су му упућене и изузетно великог страха који је осећао, на његов и предлог ТРЗ, коме су се противили браниоци адв. Крсто Бобот и адв. Мирослав Ђорђевић, одређен псеудоним А1. Суд је одлучујући о овом предлогу ценио чињенице да је, с једне идентитет окривљеног познат странкама јер је пре закључивања споразума, он био оптужен, да је закључио споразум о признању дела и на тај начин признао своје учешће у догађајима који су предмет поступка, да није изгубио статус окривљеног (мада се споразумом ТРЗ обавезао да након његовог сведочења одустане од кривичног гоњења, што је и учинио поднеском КТРЗ 4/2010 од 19.06.2013. год., а дана 19.06.2013. год., донето је решење Стр.пов.По2. 4/12 о обустави поступка) и није постао сведок, али с друге стране и чињеницу да је одмах по закључивању споразума укључен у програм ванпроцесне заштите сведока, те да је у предлогу представљена опасност која од сведочења прети.

како је ова опасност реална, окривљени који сведочи осећа страх, суд је одредио сведочење под псеудонимом.

Суд је одбио предлоге:
- адв. Петронијевића, адв. Радивојевића, адв. Крстића и адв. Перовића да се из списа предмета изузму фотографије које су у фотоалбумима, јер се по оцени суда не ради о доказима који су прибављени на незаконит начин. Ради се о фотографијама које су сачињене приликом предузимања одређених истражних радњи (нпр. фотографије из села Плављан итд), као и о фотографијама које је у преходном поступку, а и касније прибавило ТРЗ (фотографије припадника јединице), које су достављене уз оптужнице, и током претреса, и везане су за утврђивање чињеница важних у овом поступку;
- заменика ТРЗ да оштећене Зелфије Гаши, Сабрије Љуши и Шпреса Кељменди изврше препознавање оптужених, с обзиром на то да су изјавиле да не би могле да препознају ни једно лице које је критичном приликом било у селу Ћушк, и то оштећене Сабрије Љуши и Шпреса Кељменди још приликом испитивања пред истражним судијом, а оштећена Зелфије Гаши на главном претресу;
- заменика ТРЗ да оштећени Тахир Кељменди изврши препознавање преосталих оптужених (јер је ова радња обављена 01. јуна 2010. год.), као и оптужених који су накнадно лишени слободе, с обзиром да је оштећеном приликом вршења препознавања позлило, и да је изјавио да се не осећа физички и психички способним да врши препознавање;
- да се извештаче слике на којима је оптужени Срећко Поповић, да би се утврдило да су сачињене током 1998.године у Љоћи, јер ово није било спорно;
- браниоца оптуженог Срећка Поповића, адв. Бориславa Борковића, да се обави увиђај на лицу места са делимичном реконструкцијом како би оштећени показали где су тачно нашли остатке тела, јер је то по оцени суда скопчано са већим тешкоћама, о овим чињеницама постоје и други докази-искази оштећених и сведока, и у односу на радње које су овом оптуженом стављене на терет је ирелевантно;
-да се прибави извештај о владању сведока Рашковића из установе где издржава казну, и књига «По наређењу» коју је издао «Хјуман рајтс воч», јер по оцени суда наведени докази нису од значаја за утврђивање одлучних чињеница, а кредибилитет сведока је оспораван и дугим доказима. Након што је на претресу одбрана предложила да суд прибави књигу коју је написао и објавио сведок Зоран Рашковић, пре него што је одлучено о том предлогу, сведок је доставио књигу, која се налази у списима. У ову књигу суд није извршио увид, јер није ни било таквих предлога, мада су неки од оптужених коментарисали њен садржај.

-браниоца опт. Абдулаха Сокића, адв. Дејана Крстића, да се обави препознавање где ће сведок Зорана Рашковић показати међу особама постављеним у врсту да ли препознаје овог оптуженог, с обзиром да из записника и транскрипта о испитивању сведока од 09.09.2010. год., произилази да је оптужени Абдулах Сокић био присутан, да се представио и да је сведок тада био у прилици да га види, чиме је касније препознавање обесмишљено;
-браниоца опт. Вељка Корићанина, адв. Небојше Перовића да се изузме из списа предмета информација коју је послао начелник СУП-а Пећ, да се издвоје искази оштећеног Хазира Бериша, да се у својству сведока саслуша Наташа Кандић и да се саслуша сведок из предмета «Гњиланска група» «Божур 50», да се из списа издвоји скица коју је сведок Рашковић гледао на главном претресу 28.12.2011. год., јер је извођење испитивањем Наташе Кандић и «Божура 50» непотребно, а предлог је и необразложен, искази сведока Хазира Берише нису незаконити докази због којих је требало да се издвоје, а разлике у исказима су предмет оцене суда. Информација коју је послао начелник СУП Пећ је писани доказ, сачињен у време догађаја који су предмет поступка и достављен је од надлежних органа јер је и суд ову Информацију добио тражећи одређене доказе службеним путем, а скица је сачињена од стране органа који су по налогу ТРЗ прикупљали доказе током истраге;
- браниоца опт. Синише Мишића, адв. Мирослава Ђорђевића, да се овом поступку споји поступак по оптужници која је поднета за исти догађај, о чему је адвокат сазнао из медија, из разлога нецелисходности, неекономичности, јер је поступак у завршној фази,
- оптуженог Дејана Булатовића, и његовог браниоца адв. Зорана Брадића, да се испитају сведоци Милан Коматовић и Милка Булатовић јер би то довело до одуговлачења поступка. Ово стога што сведока Милан Коматовић није могао бити пронађен и позив му није уручен, а о одбрани оптуженог у односу на дан 14. мај је испитано више сведока на предлог оптуженог, док је Милка Булатовић која је требала да сведочи о 01.04.1999. год., болесна и непокретна, није могла доћи у суд већ је требало да се испита у кући, а како је о учешћу оптуженог Дејана Булатовића у догађајима од 01.04. испитано довољно сведока, изјашњавали су се и оптужени, то је испитивање предложене сведокиње сувишно.

Суд је одбио и предлоге оптужених Абдулаха Сокић, Срећка Поповић, и Милојка Николић да се подвргну испитивању на полиграфу, јер оцењује да је извођење ових доказа очигледно усмерено на одуговачење кривичног поступка, а не ради се о доказу који се може користити у поступку; као и да се обави реконструкција у ходнику суда, како би се утврдило да ли сведок Зоран Рашковић може да оптуженог Абдулаха Сокића препозна са удаљености о којој говори, и са леђа, јер је у том смислу оптужница измењена, а радње због којих је оптужени Сокић ово предлагао изостављене.

Суд је одбио и предлоге Ранка Момића, Милојка Николића, Ђејана Булатовића и Синише Мишића да се поново испитају сведоци који су на претресу испитани пре него што су они лишени слободе, јер, како то произилази из извештаја које је ЕУЛЕКС доставио суду, сведоци више нису желели или могли да дођу на претрес; као и предлог оптуженог Милојка Николића да се поново испитају Зоран Рашковић и А1, јер су детаљно испитани, а бранилац није образложио на које околности. Суд је одбио и предлог браниоца оптуженог Милојка Николића, адв. Драгана Палибрка да се изврши препознавање од стране оштећене Ганимете Никчи на тај начин што ће у врсту бити постављен и сведок Зоран Рашковић, јер би то даље одуговлачило поступак, [redacted] а није било никаквих разлога да се на овакав начин доказује нешто што није обухваћено оптужницом. Због истих разлога, а налазећи да је оштећена испитана детаљно одбијен је предлог истог браниоца да се оштећена поново позове. Одбијен је и предлог оптуженог Абдулаха Сокића да се поново испита А1, јер се о околностима да ли је видео овог оптуженог код простора за држање пољопривредих машина изјашњавао, па би поновно позивање довело до непотребног одуговлачења поступка.

Суд је отклонио извођење доказа:
- испитивање сведока Веска Перуничића и Дарка Ћорца, с обзиром на то да је бранилац опт. Ранка Момића, који је предложио извођење доказа, одустао од предлога,
- да се изврши увид у изјаве сведока Реџа Кељменди, Ерзена Љуши, Хаџије Чеку и Хазира Бериша достављене од стране Фонда за хуманитарно право 01.02.2011. год., јер су ове изјаве уз сагласност странака издвојене из списа предмета,
- да се изврши увид у службену белешку о обавештењу примљеном од грађанина Горана Јовановића, и да се изврши увид у извештаје и доказе које је тужилац доставио уз допис 01.07.2013. год. (листу страдалих лица у Љубењу на дан 01.04.1999. год., коју је сачинио ЕУЛЕКС-Комисија за нестала лица, списак идентификованих посмртних остатака на локацији Батајница 3 и 5 од 26.05.2004. год., списак запаљених кућа у Љубењу Регионалног центра Пеј, Удружења за људска права, са корекцијом списка Еулекс-Јединице за истраживање ратних злочина од 27.07.2013. год.), с обзиром да је заменик Тужиоца за ратне злочине одустао од ових предлога;

Оцена доказа и опште напомене о доказима

Изведене доказе суд је ценио у смислу 419 ЗКП. Суд је ценио исказе свих сведока и оштећених, и приликом оцене имао на уму време које је протекло од догађаја и његов могући утицај на поузданост доказа, али и

понашање сведока, и друге околности приликом испитивања, да би стекао утисак о настојању сведока да да поуздан исказ. Искази су цењени у међусобној вези, али и у вези са осталим доказима.

Суд је прихватио исказе оштећених који су сведочили на главном претресу, непосредно или путем видео конференцијске везе, односно чији су ранији искази (дати пред ЕУЛЕКСОМ или замеником тужиоца за ратне злочине) прочитани на главном претресу због немогућности да буду испитани непосредно пред судом, јер се ради о лицима која су сведочила о догађајима којима су присуствовали, у којима су страдали они или њихови најближи сродници. Поједини оштећени због старости или болести нису могли да дођу, већ су испитани путем видео-конференцијске везе. Међутим, неки од оштећених и сведока нису желели да дођу на претрес, већ су инсистирали на испитивању видео-конференцијском везом. И у овим случајевима суд је разлоге које су наводили и то нелагодност коју осећају, дуг пут и одсуствовање од куће, узнемиреност због чињенице да се могу видети са оптуженима, породични разлози везани за немогућност одсуствовања због финансијске ситуације или болести члана породице (о чему је информације достављао ТРЗ или ЕУЛЕКС), сматрао оправданим и довољним да се оштећени испитају видео-конференцијском везом, јер је на тај начин омогућено непосредно испитивање, оптужени и браниоци су могли да испитују, а оштећеном обезбеђена одређена удобност која је омогућавала давање квалитетнијег исказа.

Суд је исказе оштећених оценио као јасне и убедљиве, међусобно сагласне и сагласне са осталим доказима, пре свега записницима о обдукцији и ексхумацији, налазом и мишљењем судског вештака, јер се ради о оштећенима који су непосредно доживели оно о чему сведоче или о сродницима жртава. Приметно је било да оштећени улажу напор и стрпљење да одговоре на све што је занимало странке и суд. Одређене нејасноће или непрецизности у исказима су резулатат протека времена од догађаја, ситуације да су оштећени у време догађаја били у ситуацији да су забринути за живот или бар уплашени и због тога забављени више сопственим положајем него запажењем и памћењем детаља. Приликом оцене исказа оштећених суд је ценио да један број пружа податке и о члановима породице који су у догађајима изгубили живот, али да нису очевици сваког тренутка догађаја, посебно оног у коме је неко убијен. Ради се о томе да супруге, мајке, и други, који су одвојени и упућени ван села, или на друга места од оних где су убиства вршена, нису били у прилици да виде сам чин убиства, али су им познати подаци о настрадалима, или су догађај гледали све до тренутка када су мушкарци одведени и чули пуцање, нашли касније остатке тела. Друга група сведока–оштећених нису доживели оно што је предмет поступка и описано је у изреци, али су оштећени јер је неко њима близак (супруг, син, члан уже или шире породице) у овим догађајима изгубио живот (Ћазим Шаља, Садик Гаши и Лирије Гаши ([redacted]), Рам Никчи). Сви ови

искази су изузетно значајни и суд није имао разлога да им не верује. Ови сведоци исцрпно и убедљиво описују догађаје. Испитивани су о разним детаљима, говорили о свему чега се сећају и одговарали на сва питања. Посебно, приликом испитивања везано за број и изглед војника које су видели у ситуацијама које описују, по оцени суда трудили су се да се сете одређених детаља, али када је то тако, и да наведу да се нечега не сећају или да некога не могу да препознају Ово је посебно значајно због препознавања које је обављано преко фотографија или постављањем оптужених у врсту. Оштећени нису увек могли поуздано и са сигурношћу да укажу на неког од оптужених. Наиме, понекад су говорили о одређеним процентима вероватноће са којим препознају некога на фотографији, или у врсти, некога су са сигурношћу познавали јер се ради о особи коју знају од раније и тада су били сигурни и могли да наведу да ли су ту особу видели у догађају о коме сведоче, некада су на фотографији указивали на некога од оптужених, док у врсти када се та особа постави, нису могли бити сигурни. О свакој од ових ситуација биће речи и касније у пресуди приликом образлагања појединих навода оптужнице. Суд је сва препознавања ценио у склопу исказа који су оштећени дали и описа војника, и уверио се да и поред уложеног напора оштећени не могу увек са потпуном сигурношћу да покажу кога су видели, јер је протекло доста времена од догађаја, а били су у ситуацији да кратко време посматрају војнике, и то док су заокупљени сопственим осећањима и страхом. Описе војника и препознавање суд је ценио и у вези са исказом сведока Зорана Рашковића и А1, али и одбранама оптужених посебно њиховим наводима о томе како су изгледали и негирању присуства у одређеној ситуацији. Осим овога, појавили су се и други проблеми приликом идентификације преко фотографија, о чему ће бити речи приликом каснијег образлагања појединих навода оптужбе и тврдњи да су одређени оптужени предузимали конкретне радње.

Такође, показиване су и фотографије које су сачињене након завршетка бомбардовања, приликом вршења увиђаја, или проналаска гробница и ексхумација, или сачињене током овог поступка и пре покретања поступка у селима у којима су се десили догађаји 1. априла и 14. маја и на којима су фотографије одређених места у селима која су значајна за описане догађаје (кућа Весела Никчи са оштећењима на зидовима, фотографије пута који води у село Љубенић и зида поред куће Мухамета Шошија, Ауто сервис ‹‹Куч›› у селу Захач и друге). У односу на ове фотографије оштећени су листом могли да препознају места која су фотографисана и успели да и на фотографијама покажу детаље о којима су говорили.

Приликом оцене доказа и исказа сведока и оштећених суд је имао пред собом и извршио увид, осим препознавања које је обављено у врсти или преко фотографија пред ТРЗ или на претресу, и записнике о препознавању преко фотографија, које је по налогу ТРЗ, обављено пред ЕУЛЕКС-ом. Како је решењем Апелационог суда Кж2.По2.бр.10/13 од 13.02.2013. год., укинуто

решење овог суда К.По2.48/10 од 01.02.2013. год., којим су из списа предмета издвојени извештаји о спроведеном поступку препознавања са фотографија ЕУЛЕКСа-Јединице за истраживање ратних злочина, јер нису испуњени услови за њихово издавајање те се могу користити као доказ у поступку, и ови записници и препознавање које је забележено, цењени као и сви други докази, и суд је и том приликом ценио да ли су оштећени и сведоци претходно дали исказ, да ли су и како описивали војнике и припаднике оружаних снага, да ли описи одговарају особи на коју су евентуално указали на фотографији, и све те исказе ценио међусобно оцењујући да ли указују на исту особу, да ли сви или само неки од сведока на исти начин описују особу на коју касније показују, и ценио их и у вези са исказом А1 и одбранама оптужених. Ови записници су тек онда могли бити основ за поуздано закључивање суда о учешћу оптуженог или о томе да је неко од оптужених предузео радњу која му је оптужницом стављена на терет. О сваком од ових исказа или записника о препознавању биће речи и приликом образлагања пресуде.

У погледу тога како су се одвијали догађаји представљени у изреци искази оштећених међусобно су сагласни, а сагласни су и са исказима других сведока, пре свега исказима сведока Зорана Рашковића и А1, који су сведочили о догађајима описаним у оптужници и свом учешћу. Одређене мање разлике нису биле разлог да се закључи да у исказима нема сагласности, ове разлике, када је суд нашао да нису релевантне, нису ни објашњене. Међутим, постојале су и разлике у исказима оштећених и А1 и сведока Зорана Рашковића које су се односиле на значајне чињенице, и у таквим случајевима суд је оцењивао који је од исказа поуздан и због чега, те да ли се због одређених разлика или недоследности исказ у целини мора сматрати непоузданим, да ли је сведок можда пристрасан или има мотива да лажно сведочи.

На предлог одбране прибављен је спис Окружног суда у Пећи К.бр.136/01; поступак који се водио против Веселина Бешовића због догађаја 14.маја у селу Ћушк. Из списа предмета произилази да је поступак против Бешовића обустављен. Суд је испитао сведоке Веселина Бешовића, Југослава Стевановића Дулића, и Миливоје Здравковића.

Сведок Веселин Бешовић је тврдио да је неосновано провео у притвору четири године, да сведоци Албанци само због тога што се против некога води поступак сведоче против те особе и дају лажне исказе, што се догодило у поступку који се водио против њега, где су испитани Иса Гаши (тврдио да му је убио целу фамилију), Шкурта Гаши (тврдила да је силовао, да је тетовиран, па је вршен телесни преглед), Муј Гаши, Рец Кељменди, Хазир Бериша (тврдио да је пуцао у једној кући). Суд је ценио ове наводе приликом оцене исказа наведених сведока јер је прибавио и спис Окружног суда у Пећи. Међутим из исказа у том спису произилази да су сведоци једино описивали Веселина Бешовића, док се о евентуалним другим

учесницима односно војницима. што би било од значаја за овај поступак нису изјашњавали.

Ради утврђивања чињеничног стања суд је посебно ценио исказ окривљеног који је закључио споразум о признању дела и сведочењу дана 28.12.2012. год., и допунио 11.01.2013. год., који је прихваћен решењем Вишег суда у Београду-Одељење за ратне злочине Стр.пов.По2 4/12 од 15.01.2013. год., а затим је окривљени испитан под псеудонимом А1. Приликом оцене овог исказа суд је ценио већ наведене чињенице и то да је окривљени признао дело и заузврат добио одређене погодности које се огледају у одустанку ТРЗ од даљег гоњења, и да се обавезао да сведочи, а да су погодности које су му пружене везане управо за сведочење. Ипак, суд није могао a priori да закључи да је овај исказ тачан и истинит и да му апсолутно верује. Таква обавеза уосталом није ни предвиђена законом. Због тога је суд исказ А1 ценио као и друге доказе, и доводио га у везу и са другим доказима или неким чињеницама. Тако нпр. околност да ли је А1 био припадник јединице утврђена је из података и спискова који су достављени од ВБА, па је на овај начин и потврђена истинитост навода А1 да је био припадник јединице. Да је А1 [redacted] произилази из његовог исказа, али и исказа сведока Амруша Ушкинаја, који је А1 познавао и пре рата, и сведока Владана Стевановића (испитан на претресу 27.03.2012. год.). У погледу догађаја суд је ценио исказ у склопу исказа сведока и оштећених, па нпр. о догађајима у Љубенићу, када А1 говори да је међу мушкарцима препознао једног цивила кога познаје од раније, суд је ценио да и оштећени Амруш Укшинај наводи да је међу војницима препознао једног војника кога је познавао раније из Пећи. У осталим деловима суд је ценио да ли је исказ А1 сагласан са исказима оштећених који говоре о том догађају. То се све односи и на село Ћушк и засеоке у којима је А1 признао да је био и признао које је радње предузео. Из овог исказа, као и исказа оштећених, њиховог описа војника и у неким случајевима препознавања (сведок Хаџи Чеку је препознао Срећка Поповића јер је [redacted] радио са њим, као и Брновића који је био командир полицијске станице, као и оштећени Хазир Бериша, Бетим Гаши и Хаки Гаши оптуженог Поповића, оштећени Ерзен Љуши, Ардијан Кељменди и Тахир Кељменди оптуженог Брновића, оштећени Мустафа Хисвукај и Лирије Гаши ([redacted]), оптуженог Кастратовића, Иса Гаши оптужене Срећка Поповића и Славишу Кастратовића, оштећени Муј Гаши оптужене Брновића и Поповића), суд је утврдио ко је од оптужених предузео одређене радње. У неким пак случајевима исказ А1 ни сам, нити у вези са исказима оштећених и сведока, није био довољан да се закључи да се неки догађај одиграо на начин представљен у оптужници, нити да је неко од оптужених предузео описане радње. Тако нпр. везано за село Љубенић и војнике који су учествовали у стрељању, А1 није видео оптужене Ранка Момића, Милојка Николића и Синишу Мишића да стрељају цивиле, али описује и нацртао је положај на

коме су се ова тројица оптужених налазили и наводи да је убеђен да су пуцали. Ипак суд није могао да, из оваквог исказа и убеђења А1, поуздано утврди да су у стрељању учествовала и ова тројица оптужених који су били удаљени, јер када се тај исказ доведе у везу са исказима оштећених који су преживели стрељање и који наводе да су испред њих била само тројица војника, уверење и закључак А1 није било довољно. Тако и са неким другим радњама нпр. у селу Ћушка (јер А1 и не сведочи о догађајима у селу Плављан и Захач) када суд није могао да закључи из овог исказа да су неки од оптужених предузели радње које су им стављене на терет или пак, када ни исказ А1 није такав да описује оно што је наведено у оптужници. О овим случајевима и исказу А1 биће речи и током образлагања пресуде.

Исказ А1 суд је ценио имајући у виду и примедбе бранилаца који су тврдили да се сведоку А1 не сме веровати због тога што се ради о инцидентној особи, која из сопствених интереса у овом и другим кривичним поступцима који се воде против њега сведочи у корист оптужбе. Као пример наводили су делове исказа када је А1 подвргнут унакрсном испитивању и када је говорио о томе да је шенлучио пре рата и пуцао насумице и безразложно по Пећи (транскрипт од 29.01.2013. год., страна 22- на питање зашто је пуцао у Пећи током 1998. године сведок одговара: «Па пуцало ми се», «Нисам само ја, пуцали су, доста људи је пуцало», «Па шенлучило се, али то је чисто оно, мислим да је била победа, нека утакмица, нешто и једноставно тако»). Такође, одбрана је указивала да постоји сумња да је овај сведок пресрео Албанку са дететом, убио девојчицу стару 9 година о чему се изјашњавао и сведок Борислав Влаховић на главном претресу 01.02.2013. год., наводећи да је због тога против овог лица поднета кривична пријава, али да не зна каква је судбина тог предмета (транскрипт 01.02.2013. год., страна 50 и 51), а о убиству девојчице се изјашњавао и сведок Миладин Милојевић. Наводили су да је А1 особа која је вршила кривична дела и да је током овог поступка и осуђен због разбојништва у Панчеву.

Суд је мишљења да се кредибилтет сведока свакако може доводити у питање оваквим тврдњама, па је нашао да су тачни наводи у погледу осуђиваности А1, да је заиста забележено [redacted] у «Извештају о негативним понашањима» јер из наведеног извештаја произилази да је Ангелина Ибрај пријавила да је непознато лице, обучено у војну униформу-маслинасте боје, дана 12.05.1999. год., на магистралном путу Пећ-Рожаје у близини места Савине воде [redacted] година, и да се на основу прикупљених података сумња да је кривично дело извршио А1- припадник резервног састава ВЈ који у потпуности одговара опису и који је познат као извршилац, као и да је у истом извештају забележено пуцање у граду, о чему се и А1 изјашњавао и навео је да је шенлучио. Међутим, [redacted] није се водио, док шенлучење, безразложно пуцање, као и правноснажна пресуда због кривичног дела свакако говоре о особинама и

моралним квалитетима А1. Суд је приликом анализе исказа А1 ценио и околност да је само он говорио о томе да су цивили у Љубењу опљачкани, да им је документа и вредне ствари одузео Бато Лекић, а о томе нико од оштећених који су преживели стрељање није говорио, те да је једино он чуо наредбу коју је наводно пре стрељања узвикнуо «Мртви», и коју је више пута поновио. Ову наредбу нису чули ни оштећени, који су преживели стрељање а размеју српски језик, нити сведок Рашковић. Овакви делови исказа створили су код суда уверење да А1 жели да повећа значај своје изјаве и улоге у поступку, да због тога додаје и неке потпуно небитне чињенице, па овакве детаље који нису ни описани у оптужници, нити су од значаја за утврђивање елемената дела и одговорности оптужених, суд није ни ценио, нити је нашао да они у потпуности обеснажују овај исказ. Ипак у погледу догађаја о којима је давао исказ првенствено значајно за суд није питање моралних квалитета А1, већ питање истинитости и поузданости исказа, а наводи А1 су увек проверавани у вези са исказима осталих сведока, те ни у једном случају овај исказ није био једини доказ за утврђивање неке чињенице. Напротив, овај је исказ суд увек ценио у вези са другим доказима, и увек крајње опрезно због тога што нису занемарене погодности које је А1 добио приликом закључивања споразума. Тако оцењен, уз оцену значаја погодности које је добио закључивањем споразума, ценећи примедбе бранилаца, у вези са осталим доказима, исказ овог сведока је оцењен као истинит и убедљив и суд га је у потпуности прихватио.

Посебно је суд ценио и исказ сведока Зорана Рашковића. Првобитно, сведок је уз све мере процесне заштите давао исказ и уживао је и мере ванпроцесне заштите, али је на главном претресу одбио даље мере процесне заштите и дао исказ без псеудонима. Обављено је и вештачење овога сведока због тога што је у време догађаја имао [redacted]. Из налаза и мишљења вештака др. Бранка Мандића и спец. клиничке психологије Ане Најман од 08.09.2011.год., и изјашњења вештака на претресу 28.03.2012.год., произилази да се ради о особи [redacted], чије су интелектуалне способности на нивоу веома високе интелигенције, [redacted]. Степен опште душевне развијености одговарао је очекиваном просеку ком је припадао у време догађаја о којима сведочи, а његове когнитивне функције су усклађене и издиференциране. Не региструју се склоности ка конфабулацијама као последица неког квалитативног поремећаја сећања. Карактеристике, као што су аутодеструктивност, деструктивност, манипулација и склоност ка освети не припадају карактеристикама личности као издвојене склоности, већ као део структуре, а освета није доминирајућа карактеристика. Није установљено постојање душевне болести, душевне заосталости, привремене душевне поремећености, нити неке друге душевне поремећености.

Приликом оцене исказа овог сведока суд је констатовао да постоје записници о испитивању сведока пред Тужилаштвом за ратне злочине од 25.11.2009. год., и 18.01.2011. год., пред истражним судијом овог суда од 09.09.2010. год., сведок је по замолници Краљевине Шведске-суда саслушан 17.06.2011. год., и 26.09.2011. год., и да је на претресу давао исказ у дане 26.12., 27.12. и 28.12.2011.год., 25.01., 26.01., и 27.01.2012. год., а након проширења оптужнице на догађаје у селу Љубенић и дана 22.04.2013. год.

Примењени су исти стандарди приликом оцене и овог исказа, и то да ли је његов исказ једини доказ о неком догађају, да ли када говори о неком догађају о коме говоре и други сведоци или оштећени међу њима има противречности или су непротивречни, какав је овај исказ у односу на исказ А1, а цењен је и у вези са одбранама оптужених. Такође, овај исказ суд је ценио и у вези примедби бранилаца и оптужених, при чему су браниоци инсистирали на недоследности, некозистентности у исказу сведока, понекад самовољном одбијању да сведочи о нечему јер није добио тражене погодности, на погодностима које је добио и које се огледају у мерама ванпроцесне заштите и погодностима у вези издржавања казне на коју је осуђен, на ранијој осуђиваности сведока (што је несумњиво утврђено јер је суд на предлог одбране прибавио спис Окружног суда у Београду К.1242/3 из ког је утврдио да је пресудом овог суда К.1242/03 од 29.06.2006. год., која је у односу на сведока потврђена пресудом Врховног суда Србије КжI 2296/06 од 04.04.2007. год., оглашен кривим због продуженог кривичног дела разбојништво из члана 206 став 2 и 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, продуженог кривичног дела недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348 став 2 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355 став 2 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ и продуженог кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила из члана 213 став 2 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ. Приликом одмеравања казне узета му је као утврђена казана на коју је осуђен пресудом Окружног суда у Панчеву К.85/2000 која је преиначена пресудом Врховног суда Србије КжI 264/02 од 11.06.2002. год., па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 14 година).

Оптужени су оспоравајући кредибилитет указивали на понашање сведока у рату на Косову и у јединици, на околност да је како и сам тврди био најближи командиру Небојши Минићу «Мртвом», да је и после рата био близак са «Мртвим», да је вршио кривична дела, да има мотиве да неке од оптужених терети, као нпр. Ранка Момића који је био полицајац у Црној Гори и који је сведока ухапсио, што је потврдио и сведок Душко Милинковић (док привилеговани сведок Далиборка Момић наводи да јој је познато да је сведок Зоран Рашковић претио оптуженом Момићу који је у Црној Гори открио да сведок преноси оружје), а да остале оптужене за које нема конкретне мотиве, укључује у догађаје да се поступак не би водио против њега, или тек да би некога навео, или као нпр. Милојка Николића јер

он нема породицу, нема никога да брине о њему, па је лако да га терети у поступку. Оптужени су указивали и на исказе оштећених који, када описују војнике, углавном се сећају високог, са шеширом који је везан око врата и спуштен на леђа, са бројним тетоважама, покварених зуба, лошег тена, што одговара ономе како је изгледао Небојша Минић «Мртви», а што се види и из фотографија, и младог плавог војника, мршавог, покварених зуба што одговара изгледу Зорана Рашковића, а види се и на фотографији број 15 из фотоалбума - фотографија одузетих од оптуженог Славише Кастратовића. Оптужени наводе да су разни злочини који су почињени такви да то личи само на овог сведока, као нпр. силовање девојчице у Плављану и да је заправо овај сведок требао да буде постављен у врсту за препознавање. Ове примедбе по оцени суда, које су изнели оптужени и браниоци, заиста су тако озбиљне и такве природе да могу компромитовати сведока. Током давања исказа, суд је констатовао и да сведок минимизира своје учешће у догађајима и значај улоге коју је имао у јединици. Он упадљиво благонаклоно гледа на године које је тада имао, и своје поступање, а с друге стране по оцени суда приметно је да стално истиче и велича сопствени патриотизам и улогу у овом поступку. Али оно што је за суд било значајно јесте питање да ли када се овај исказа проверава и цени у вези са осталим изведеним доказима може бити прихваћен.

Тако оцењен исказ за суд је поуздан и истинит. Суд је ценио све околности које се односе на ранији живот сведока, на које је указивала одбрана, оспоравајућу његов кредибилитет, па иако је нашао да су тачни наводи о ранијој осуђиваности, блискости са командиром јединице у време догађаја у оптужници, погодности које је сведок добио, његов исказ је истинит.

Приликом оцене исказа суд је ценио и чињеницу да је сведок говорио и о многим стварима и давао описе, коментаре и слично, што је очигледно требало да повећа његову убедљивост. Многе од описаних догађаја или радњи ни ТРЗ није ставило оптуженима на терет, као што је нпр. наводно силовање труднице и слично. Исто и са тиме да је сведок тврдио да су се после акције вратили и да је чуо разговор између оптуженог Синише Мишића и командира «Мртвог» и да командир «Мртви» каже Синиши Мишићу «Куме како си га преклао, нисам ни морао...», што се односи на Хасана Чеку, који је убијен у шатори, а овако нешто није стављено на терет Синиши Мишићу. Или нешто што је очигледно требало да створи утисак о јединици и догађајима, бахатости и безобзирности, као што је опис сведока да је у селу Захач један војник, припадник српских снага, јахао магарца и пуцао, а да је сведоку оптужени Срећко Поповић ово објаснио да треба «пустити момка да себи да одушка».

Постојале су и одређене недоследности и непрецизности у исказу, али због њих исказ није у целини оцењен као неповерљив. Сведок говори да је након стрељања у селу Љубенић извршено тзв. оверавање тако што је

оптужени Милојко Николић зашао међу тела и уз повике «Још копрцаш Балија» и слично пуцао у главе преживелих. Међутим, овако нешто није исказао нико од једанаест преживелих оштећених. Они заиста говоре о томе да су чули крцкање, да су закључили да је неко ушао, газио по телима и гледао да ли има преживелих, да су чули и пуцње и закључили да се пуца у преживеле, да су се примирили да их не би открили да су живи. Али повике «Зар и ти Алија» и слично нико од њих није чуо. Затим, у једном наврату, у исказу пред ТРЗ-у дана 18.01 2011. год., сведок Рашковић говори да су бачене бомбе на тела стрељаних, што не одговара исказу преживелих оштећених, нити је касније тако наводио. Стога, је суд нашао да је у односу на то да ли је на стрељане цивиле бачена бомба, или да је оптужени Милојко Николић узвикивао имена док је «оверавао», исказ непрецизан, али то не значи да је исказ у целини оцењен као непоуздан и неистинит.

Постојале су одређене разлике у исказу овог сведока и оштећених и сведока о неком догађају. Исто, као и код исказа А1, ни овај сведок није видео да оптужени Ранко Момић, Милојко Николић и Синиша Мишић пуцају на цивиле у Љубенићу, али их је видео да стоје удаљени од групе цивила која је постројена. Осим тога, наводећи као разлог да му у програму заштите нису испуњена нека од датих обећања сведок, на претресу 22.04.2013.год., наводи да више неће говорити ни једно име када описује догађаје. У односу на село Ћушк, сведок говори о стрељању које су наводно, и како се то оптужницом ставља на терет, у кући Азема Гаши извршили Милојко Николић и Ранко Момић, али читав догађај описује од почетка када наводно оптужени Момић групу мушкараца позива да се склоне у хлад, затим да се чује пуцање, па да затим из куће истрчава и псује оптужени Николић јер је метак рикошетирао и пробушио униформу, као и да оптужени Момић излази опуштено, пали цигарету и лагано се приближава саборцима. Међутим, мушкарци су издвојени из групе цивила и нико од саслушаних оштећених не говори да је група одведена тако што им је неко рекао да се склоне у хлад. Напротив, сви описују да је било јасно зашто их издвајају. Ни Иса Гаши, који је стрељање у овој кући преживео, не описује да их је војник који је касније учествовао у стрељању одвео да би се склонили у хлад, нити описује војника који је разговарао са цивилима, а што је наводио сведок Рашковић. Ове разлике нису таквог значаја да би се исказ сведока сматрао непоузданим, јер се ради о детаљима који су некоме могли остати у сећању а некоме не.

Међутим, суд је оценио да је исказ истинит и поуздан пре свега у погледу односа и организације тзв. Интервентног вода, положаја, угледа и ауторитета који је у јединици свако од оптужених уживао. Посебно је исказ поуздан и истинит, али и значајан у погледу односа команданта јединице Небојше Минића са командантом 177. ВТО, али и сликом која је о пок. Минићу владала међу војницима, старешинама и у граду. Осим сведока Зорана Рашковића, о томе да су за Небојшу Минића знали и други да је био

познат у граду, говорили су и сведоци Борислав Влаховић, Миладин Милојевић, Милан Ивичић, Радисав Радисављевић, Јовица Новаковић. О односу са командантом Топлицом Миладиновићем, да је ишао код њега пре и после акција говоре и А1, као и оптужени Абдулах Сокић, Ранко Момић. У прилог истинитости исказа говори и списак припадника на коме се налази име пок. Небојше Минића, али и других оптужених и сведока Зорана Рашковића. Исказ је суд оценио као поуздан и истинит и у погледу догађаја који су предмет оптужбе и описани су у изреци пресуде, док одређене недоследности (када је тврдио да је бачена бомба у Љубенићу и сл. што је већ објашњено) као и непрецизности нису од значаја и нису биле разлози да се исказ у целини не прихвати.

Приликом оцене исказа суд је ценио и исказ који је сведок дао замолним путем у предмету број Б 5373-10 Првостепеног суда у Стокхолму, IV одељење, јединица 42, који је, као и пресуда донета у том предмету прибављен, па је нашао да се у том исказу сведок бавио једино тврдњама да Милић Мартиновић није био у Ћушкој тога дана.

Бројне писане доказе које је приложило ТРЗ или прибавио суд, на предлог одбране углавном, и нешто мање по службеној дужности од надлежних органа- ВБА, Министарства и сл, писане доказе који се односе на обављене екхумације, идентификације и везани су за догађаје који су предмет оптужбе, суд је прихватио у потпуности, као и налазе и мишљења вештака, који су оцењени као стручни и професионални. Сваки је од доказа посебно анализиран у одговарајућим деловима пресуде.

Из изведених доказа суд је утврдио следеће:

На подручју АП КиМ, у периоду који је наведен у изреци као време извршења дела, био је у току унутрашњи оружани сукоб у коме су на једној страни учествовале српске снаге, војске и полиције, а ОВК, са друге стране. Дана 24. марта 1999. године је отпочео међународни оружани сукоб између снага СРЈ и НАТО снага. У време које је наведено у изреци било је проглашено ратно стање. Потписивањем Војно техничког споразума 09.06.1999. године између НАТО и СРЈ и доношењем Резолуције УН 1244 дана 10.06.1999. године суспендована је кампања бомбардовања НАТО снага, и оружане снаге СРЈ демобилисане су и почеле повлачење са територије АП КиМ, а потписан је споразум о демилитаризацији ОВК. Ово и није било спорно, међутим из докумената који су прибављена од ВБА, поводом провере навода одбране да ли су можда настрадали мушкарци из села Ћушк убијени у борбама које су се водиле у околини, а представљени као цивилне жртве, да ли је акција у селу Ћушк имала војно оправдање јер су на том подручју биле смештене снаге ОВК и њихова пољска болница, као и уз докумената које је ВБА доставила, а односе се на формирање и структуру

јединице – 177 ВТО и припадност оптужених овој формацији, и присуство паравојних снага, добијени су и подаци о оружаном сукобу.

О оружаном сукобу који се водио на подручју и у време означено у изреци, податке пружају и остали документи. ВБА је доставила податке и о организацијско-формацијској структури ОВК која је била издељена на 7 оперативних зона у периоду јануар-јун 1999.год. Општина Пећ се налазила у оперативној зони «Дукађин» чији је командант био Рамуш Харадинај. У оквиру ове зоне деловале су 135. и 136. бригада чији су команданти били Рустем Бериша и Фљорим Ћељај. Дописом стр.пов.14913-4 од 01.11.2011.год., достављена је документација пронађена у прегледаној комплетној архивској грађи и регистратурском материјалу 125. мтбр, која је била ангажована на овом подручју и која се односи на оружане сукобе ОВК и припадника Војске на територији општине Пећ од 23. марта до 15. маја. Достављени су редовни борбени извештаји, као и борбени извештаји од 14.04. до 29.04. у којима се извештава о борбама са непријатељским снагама и губицима, прегледу попуне, реферат о стању борбене готовости. Забележена су дејства НАТО авијације, евидентирани су губици у људству. У извештајима који су достављени је констатовано и подношење кривичних пријава, због крађа или одузимања возила против припадника војске и вишеструког убиства против шиптарских терориста. Такође, они садрже и констатације да се у садејству са МУП-ом одбијају напади и уништавају непријатељске снаге. Констатовано је и деловање НАТО авијације. Достављени су и на претресу прочитани и борбени извештаји Команде ПРК за период 13.04. до 29.04. 14.04., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., до 29.04., наређење команде 125.мтбр за ангажовање јединица од 15.04.1999. год., у коме се види да су јединице 125. мтбр имале задатак да се ангажују у реонима Раша, Кошаре, Маја глава и Билек. Из наређења команде 125. мтбр за ангажовање 53.гб од 15.04.1999. год., произилази да је караула Кошаре потчињена 2. мтб/125. мтбр. ВБА је из архивске грађе Команде 3. армије, Команде Приштинског корпуса и Команде свих јединица које су биле ангажоване на Косову и Метохији доставио борбене извештаје у којима се извештава о борбама са непријатељским снагама дуж граничне линије у реону карауле Кошаре, као и о губицима јединица Војске Југославије, а ради се о 16 извештаја, који сви носе почетну ознаку стр.пов 692. Из ових извештаја произилази да су се водиле борбе у реону Кошаре, и да се радило о окршајима у којима је било доста жртава међу припадницима Југословенске војске. Како је 177. ВТО био препотчињен 125. мтбр извршен је и увид у распоред јединица команде 125.мтбр и наређење за ангажовање јединица за уништење ШТС из ког произилази где је био распоред и којим правцима напада прва моторизована чета. Из прибављених докумената произилазе информације о борбама које су се водиле током ратних дејстава 1999.године између Војске Југославије и припадника ОВК у области Кошара, (ово се тиче и навода из одбрана оптужених који су тврдили да су упућени у борбе на

Кошаре). Оптужени су у одбранама наводили да је јединица, односно Интервентни вод коме су припадали, била упућена на задатак на Кошаре. Такође, оптужени су у одбрани наводили да је било борби са припадницима ОВК и да су српске снаге трпеле губитке, што произилази из наведених извештаја.

У сваком случају, осим што потврђују одбране оптужених у погледу борби за Кошаре, из наведних извештаја произилази и да се на подручју Косова и Метохије одвијао и немеђународни оружани сукоб, да су у њему учествовале с једне стране српске снаге, а са друге стране јединице ОВК. У близини границе, у реону Кошаре, одвијале су се свакодневне борбе, било је губитака и у Јединицама војске Југославије, а који су наведени у Извештајима. Из обавештења стр.пов. 14913-6 од 03.11.2011. год., произилази да су достављени подаци пронађени у архивској грађи и регистратури 125.мтбр. који се односе на борбе ове јединице са припадницима ОВК на територији општине Пећ. Према достављеним документима произилази да су у њима наведене борбе које су се одвијале, а достављене су и заповести МУП-а које су побројане и у којима су наведени датуми борби у којима су ове јединице учествовале. У односу на дане који су у изреци пресуде наведени као време извршења дела и питање које се поставило током поступка - да ли је у то време било борби, па да су погинули припадници ОВК представљени као цивилне жртве, суд је утврдио да је за 01.04.1999. год., наведено «Ангажовање снага ПрК на обезбеђењу контроли територије и блокади рејона «Јабланице», наређење (стр.пов.1723-1 од 01.04.1999. год.), за 13. мај достављена заповест гласи «Наређење за одбрану праваца и контролу територије у рејону 3.мтб» (стр.пов. 2359-1), а за датум 14. мај није наведено да је било борбе.

У извештају стр.пов. 12245-3 од 07.11.2011. год., су достављени подаци о томе да су на подручју града Пећи биле лоциране снаге безбедности Републике Србије и то Полицијска управа Пећ, Војни одсек Пећ коме је био потчињен 177. ВТО, цивилна заштита Пећ, делови 125. мтбр (оклопни батаљон и логистички батаљон). Поред њих, налазила се и једна територијална јединица јачине батаљона која је била директно потчињена Команди Приштинског Корпуса, командат је био Љубиша Радевић, али нема података о бројном стању ни називу јединице. У граду је постојао Кризни штаб когји су чинили представници војске, полиције, цивилних општинских структура, директори јавних предузећа, а командант кризног штаба је био Поповић Јово, начелник Пећког округа. Обавезе штаба су биле непрекидна координација рада у ратним условима, и обезбеђивање неопходних услова за вођење рата (смештај, исхрана, лекови), односно стварање услова за функционисање општине Пећ у ратном стању. Кризни штаб је спроводио и мере на спречавању крађа, криминалних активности, уведен је полицијски час и сл. На територији Пећи у ратном стању било је око 10000 наоружаних

лица, а од тога је 90% чинио резервни састав, ВОд Пећ је имао око 4500, 125. мтбр. око 3588 лица, ПУ Пећ око 2000 лица и Цивилна заштита око1000 лица. Достављени су из Сектора за буџет и финансије, Рачуноводствени центар МО, подаци о припадницима којима су исплаћене дневноице и то спискови исплата ратних дневница на којима се налази поручник Топлица Миладиновић. Међутим, спискови свих лица којима су исплаћиване ратне дневнице на простору општине Пећ нису достављени, јер су сачињавани по припадности војним поштама или ратним јединицама, а не по територији где су извршавани задаци.

Према достављеним писаним документима на подручју Пећи постојале су две јединице Војне Полиције и то једна у саставу 125. мтбр и једна у саставу ВОд Пећ, који је бројао око 30 људи и био ангажован на обезбеђењу команданта ВО, контроли војног саобраћаја у реону размештаја јединица, привођењу војних обвезника који се нису одазвали позиву на мобилизацију и дезертера.

На захтев странака, достављен је извештај који се односи на податке да ли је и којој формацији у војнотериторијалном смислу био препотчињен 177. ВТО Пећ, организацијско формацијски састав 177. ВТО, ко су били командири чета и њихови ближи идентификациони падаци, да ли су команданти јединица били у обавези да воде ратни дневник и на ком образцу, да ли су команданти имали радне бележнице и коме су их након окончања ратних сукоба предали.

Према извештају стр.пов. 12309-3 од 04.11.2011. год., произилази да је у војно територијалном смислу 177. ВТО био потчињен Војном одсеку Пећ. Војни Одсек Пећ био је у саставу Војног округа Приштина, тада у саставу 3. Армије. У Војном одсеку Пећ били су још и ВТО Клина, Ђаковица, Исток. Након формирања, у краћем временском периоду, 177. ВТО Пећ био је препотчињен 125. мтбр. Косовска Митровица, која је у оперативном смислу била надлежна за Пећ и Дечане.

По формацији 177. ВТО је јединица ранга пешадијског батаљона. У свом саставу је имао команду, три пешадијске чете и минобацачку чету. Марта месеца 1999. године, на место команданта је постављен тада поручник Топлица Миладиновић, а дужност руковаоца РР, што подразумева снабдевање одреда муницијом, наоружањем, средствима везе и другим средствима је обављао Радисав Радосављевић. Командири чета и водова су били резервни официри, али ВБА до њихових идентификационих података није могла да дође, нити да их нађе.

У извештају стр.пов. 12245-3 од 07.11.2011је наведено да су припадници користили средства везе у комуникацији, при чему ВБА не располаже прецизним подацима, али располаже сазнањима да је било неколико моторола (ручних радио станица), неколико радио уређаја ознаке РУП 12 и РУП 112-2К и једно возило везе за потребе Команданта ВОд Пећ. Веза је проверавана једном месечно. Почетком рата и доласком резервиста

веза је одржавана отвореним текстом, а не шифровано. Мотороле су имали Командант ВОд Пећ, командир вода војне полиције и команданти одреда. Нема података у ВБА да ли су постојали шифарници и коме су били доступни. Према подацима из достављених извештаја, произилази да је у њима констатован систем веза радио телефонски, коришћење антена и слично, а у извештају Команде 125. Мтбр. од 29.04. пуковник Живановић тражи да се јединици доделе средства везе РУ и мотороле. У достављеним документима, и то извештајима је костатовано стабилно стање система веза пре свега жичаних.

У вези коришћења средстава везе, оптужени Топлица Миладиновић у одбрани негира да је комуницирао са Минићем преко радио везе, јер су мотороле задужили тек крајем маја 1999. године. Пре тога постојала је комуникација радио везом преко тзв. уређаја РУП, или преко телефона. Међутим, када је износио одбрану у полицији тврдио да је приликом мобилизације поделио око 15-ак радио станица-моторола «Сећам се да сам тада поделио око 15-так радио станица «мотороле», по формацији командирима чета, командирима водова. Ја сам тада на располагању имао формацијску радио станицу, а касније РУП, имао позивни знак те шифре «Шакал-1»», а наводио је да је шифра за комуникацију била и «Јаблан». О моторолама је говорио сведок Борислав Влаховић који је наводио да је слушао комуникацију преко мотороле, сведок Миличко Јанковић, сведок Зоран Рашковић, оптужени Ранко Момић, оптужени Кастратовић Славиша, који тврде да је «Шакал» био позивни знак, Топлица Миладиновић је био «Шакал 1», Мртви је био «Шакал 2», следећи који је носио моторолу био је «Шакал 3» и тако даље. Оптужени Поповић тврди да је само Минић имао моторолу. У одбранама оптужени Бобан Богићевић, Славиша Кастратовић, Милојко Николић, Синиша Мишић су сви сагласно наводили да су у јединици Интервентног вода 177. ВТО постојале мотороле, комуникација између командира јединице и команданта, као и између командира јединице и појединих припадника Интервентног вода на самом терену. Да су припадници Интервентног вода користили мотороле, те да су их имали и у дане наведене у изреци говорили су и оштећени Гани Бушати и Шабан Алимехај [redacted] као и оштећени и сведоци [redacted] и то Иса Гаши, Халит Гаши, Бетим Гаши, Сабрије Љуши, Рец Кељменди, Ардиан Кељменди, Муј Гаши, Фатима Гаши и многи други тврдећи да су припадници јединице «Мртвог», а и Срећко Поповић, кога препознају, носили мотороле или токи-воки како их зову. И оштећени [redacted] - Ђељоне Гаши, Фидан Селманај и Ганимете Никчи видели су мотороле. Дакле, када се одбране и искази оштећених и сведока повежу са наведеним извештајем у коме се говори о средствима везе, несумњиво је суд утврдио да су припадници јединице користили у комуникацији мотороле, ручне радио станице и радио уређаје РУП, да је оптужени Миладиновић поседовао

средства везе и преко њих имао комуникацију са командиром Небојшем Минић.

Проверавајући одбрану оптуженог Топлице Миладиновића, да ратни дневник који је у списима он није водио јер је у посебно формираној свесци водио ратни дневник због тога што није добио ратни дневник на одштампаном формулару, суд је затражио бележницу, али је из Министарства одбране Сектора за људске ресурсе-Управе за обавезе одбране бр. 349-5 од 16.02.2011. год., добио обавештење да је Центар МО Крушевац, као правни следбеник расформираног војног одсека Пећ, извршио преглед комплетне архиве наведеног ВОд и није пронашао радну бележницу Миладиновић Топлице нити било какву евиденцију о постојању исте. Због тога суд није прихватио ову одбрану, као ни наводе браниоца оптуженог да је дневник који је достављен суду фалсификат.

Према подацима из достављених извештаја ратни дневник је требало да буде одштампан образац, али је у ту сврху могла да послужи и свеска исцртана као образац дневника. Команданти јединица су имали радне бележнице које су по окончању ратних сукоба били у обавези да предају, али ВБА нема податке о томе да ли су то учинили, нити да ли је Топлица Миладиновић предао своју радну бележницу. У архивској грађи Регионалног центра пронађен је Ратни дневник команде ВО Пећ, који је достављен.

Суд је на претресу извршио увид у ратни дневник команде ВО Пећ. Из документа –ратног дневника је очигледно да се ради о овереном препису, како је то на њему и означено. Према акту ВБА, као и првој страни дневника, ради се о дневнику Војног одсека Пећ (у чијем су саставу осим 177. ВТО били и ВТО Исток, Клина и Дечани). Такође, из потписа на овереном препису произилази да се дневник водио у ВО и да је командант био Душко Антић. Из дневника произилази да је упис отпочет са 25.05.1998. године. Убележена је напомена «у ратни дневник уписивати непријатељске снаге, наше снаге, суседи, губици (наши), заплењено оружје, спровођење безбедносних мера, морално стање људства, исхрана, попуњеност муницијом и горивом, стање опреме (ТМС и ИнМС)», као и клаузула да «ова свеска служи за вођење ратног дневника и садржи 95 листова нумерисаних од 1 до 95, те да је уведена у списак издатих свезака под редним бројем» (није унет редни број) а да то «тврди и оверава за команданта потпуковника Душка Антића» и потпис Д. Миленковић, који је урадио оверени препис. С тим у вези, оптужени Топлица Миладиновић је тврдио да ово није препис дневника који је он водио, а што је било и потпуно јасно због ознаке формације и потписа на овереном препису. Суду је оверени препис ратног дневника ВОд Пећ два пута достављен, односно, осим уз оптужницу и списе, и накнадно, када је проверавано да ли постоји ратни дневник односно формирана свеска коју је као ратни дневник водио оптужени Топлица Миладиновић. Оба пута је међутим достављен само ратни дневник ВТОд Пећ. И од Хашког тужилаштва и трибунала суд је тражио податке да ли се

можда код њих налази ратни дневник 177. ВТО, али према добијеним извештајима никакав ратни дневник 177. ВТО се не налази у Хашком трибуналу и није достављен од стране државе Србије. Извештајем од 17.03.2011.год., шеф оперативног тима обавестио је да у поступку МКТЈ у случају тужилац против Слободана Милошевића ИТ-02-54-Т ратни дневник Душка Антића, команданта војне области Пећ није пронађен нити идентификован.

Суд је посебно проверавао датуме који су означени као време извршења дела у оптужници, те да ли је за ове датуме у ратном дневнику Команде Војног одсека у чијем је саставу био 177. ВТО унет неки упис. Како су сведок Зоран Рашковић, поједини оштећени, али и оптужени тврдили да је део 177. ВТО и то Интервентни вод био у селу Ћушк у акцији претреса села, тражења оружја, и априла месеца 1999. године, а да је учествовао у сличним акцијама и у другим селима, то је извршен увид у дневник и уносе који се односе на 177. ВТО. Увидом у Ратни дневник произилази да су припадници 177. ВТОд Пећ у време бомбардовања извршавали акције на подручју града Пећи и у околним селима Љубенић, Набрђе, Накло, Захач, Плављане, Ћушка, и у реону тзв. «Пети километар».

Увидом у препис ратног дневника ВО утврђује се да су извршени следећи уписи: за 29.03.1999. год., уписано је како је извршено чишћење непријатељских упоришта у Бреженику. О тој акцији се управо изјашњао сведок Рашковић Зоран, који наводи: «обавезно за Бреженик, ишао са Минићем код Топлице по наређење, то је прва акција, то је већ други, трећи или четврти дан рата, то је први пут по отпочињању бомбардовања да се у самој Пећи упало у једно велико насеље одакле су вршена убиства и тако даље». О томе прича и сведок А1, као и опт. Кастратовић који каже да је учествовао у овој акцији коју је водио Минић, а под командом Миладиновића, за 03.04.1999. год., уписано је да се команда ВТОд Пећ измешта у реону грудне болнице, о чему су говорили и сведоци Рашковић и А1, и оптужени. За дан 17.04.1999. год., уписана је акција «претрес села Ћушка, Пављане и Захач», о чему су говорили оштећени, мештани ових села Иса Гаши, Ифете Чеку, Хазир Бериша, Хаки Гаши, Лирије Гаши, Муј Гаши, Ерзен Љуши и Фатима Гаши.

Остали уписи у ратном дневнику команде ВТО Пећ који се односе на 177.ВТО су за 30.04. «Обиђене све јединице 177. ВТО Пећ и приштабске јединице, 177. ВТО и ИДВ се препотчињавају 125. мтбр», за 13.05 «Веза функционише по плану. Тежишни задатак за 177. ВТО, обилазак 3. чете (Бања) и других јединица на терену, позадина функционише по плану, радионица за поправку М С, преузето 200 пари ципела из комбината, извршена расподела и тежиште на 177. ВТО и вод ВС». За 14. мај извршен је упис «Веза функционише по плану 177. ВТО извршио претрес с.Ћушка, с.Захач, с.Плављан, мајор Јовић обишао 3/177, нађено стање врло добро», за 15.05. «Веза функционише по плану. Тежиште рада у 177. ВТО, обилазак

јединица на терену, контрола и утврђивање мера безбедности». До 24. маја, има два уписа који се односе на 177. ВТО и то да је у 177. стање добро, а за 24. мај «да се врше опсежне припреме за акцију «Секач»», а затим за 26.05. «у 177. ВТО ангажованост по плану 2. вода по плану акције «Секач» у рејону Рухач-Набрђе». О акцији Набрђе су говорили сведок Рашковић као и оптужени. За 27.05. «У 177. ВТО стање добро, састанак са представницима 2. армије, слање редовних извештаја, организације одбране, завршетак акције «Секач» при крају», за 28.05. «препотчињавање вода везе 177. ВТО», за 29.05. «Исплата дневница 177. ВТО,.... , 2 вода из 177. враћена која су учествовала у акцији», за 30.05. «У 177. ВТОд стање добро, санитетски преглед", за 31.05 „У 177. ВТОд стање добро, у плану извиђање, утврђивање и борба против ШТС», за 01.06. «У 177. ВТОд стање добро» а исти је упис и за 02.06. и 03.06. «У 177. ВТОд стање добро, војска здрава, морал на нивоу». За 03.06. извршен је упис и «тежиште на обуци, 2 вода ангажована на акцији «Секач»», за 04.06. «У 177. ВТОд стање добро, поседнути положаји, морал добар, људство одморно», за 05.06. «У 177. ВТОд стање добро, обука БСТ, «Секач» по плану, асанација села Рухат», за 06.06. «У 177. ВТОд људство добро, ради се по плану, интересовање за ситуацију и преговоре», 07.06. «У 177. ВТОд стање стабилно, људство здраво, налазе се на својим местима», и исти упис и за 08.06., за 09.06. «у 177. ВТО стање добро, обављају се редовни задаци», а за 10.06. «У 177. ВТОд стање добро изузев рањеног војника Дашић Милисава који је рањен у рејону села Осоја».

Дакле, у ратном дневнику 177. ВТО је за дан 01.04.1999.године као упис унето: у рубрику «време»- од «08.30 до 11.50», у рубрику «активности»- «уништена непријатељска упоришта у Љубенићу и Стреоцу, ликвидирано око 50 терориста», као ознака ко је «примио поруку» унети су иницијали ДПР (доста нечитко) и у рубрици «примедба» унето је «губитака нема».

У рубрици од 14.05. унето је «настављено је са редовним активностима, тежиште је било на претресу села Ћушка, Пављан и Захач, с обзиром да смо наишли на отпор групе терориста исти су ликвидирани и даље је настављено са интендантским занављањем».

Дакле, суд је утврдио да је достављени документ-ратни дневник аутентичан, да из њега произилази да је јединица била на терену, у селима, и у време како је наведено у изреци, да су ова села била у зони одговорности 177. ВТОд Пећ, да је извршен упис и акција које су изведене у те дане, а да је одбрана оптуженог Топлице Миладиновића усмерена на избегавање кривичне одговорности.

Суд је одбрану оптуженог Топлице Миладиновића, да није водио ратни дневник, оценио неоснованом и као уперену на избегавање одговорности, јер је и сведок Миличко Јанковић навео да свака јединица мора да води ратни дневник, па и војно-територијални одред, опужени Топлица је имао ту обавезу. Објашњавао је шта се уписује и технику уписа и

овере уписаних података свакога дана и да је Ратни дневник штампани образац са тврдим корицама. Када му је показан ратни дневник који је достављен суду навео је „то значи да би ово требало да буде службени документ“ и сматра да особа која је то исшрафирала и водила очигледно из неког разлога није имала званичан документ, а печат који је стављен је онај који се користи у миру, али је препознао потпис Душка Антића.

Сведок Јовица Новаковић, командант за позадинске послове Војног одсека Пећ, потврђује аутентичност ратног дневника 177. ВТОд Пећ, који се налази у списима, јер када му је показан ратни дневник из списа навео је да има форму ратног дневника, оверен је клаузулом и бројем страница. Исто произилази и из наведеног акта стр.пов. 12309 од 04.11.2011. год., у коме се и тврди да је документ у списима, који је достављен, оверена копија попуњеног дела Ратног дневника 177. ВТО Пећ.

Дакле, бележница о којој је говорио првооптужени није пронађена, па суд ову одбрану није прихватио, а према прибављеним писаним доказима, у Команди 177. ВО Пећ у чијем је саставу био 177. ВТО водио се ратни дневник, било је уписа који су се односили и на 177. ВТОд. Из уписа који се односе на 177. ВТО произилази да је 177. био у акцијама, да су му придодате и две чете МУП, да су акције трајале некада и по више дана, да су, осим села Ћушк, Плављан и Захач, извршили и акцију «Секач», као и акције у другим селима и насељу у Пећи. С тим у вези суд није прихватио одбрану оптуженог Топлице Миладиновића и наводе сведока, припадника штаба војног одсека Пећ, да 177. одред, као војно-територијална јединица, према војним прописима није могао да буде јединица која би могла бити употребљена за офанзивна дејства, односно за извођење борбених дејстава у току рата. Осим чињенице и података које је доставила ВБА да је једно краће време дошло до претпочињавања војно-територијалних јединица борбеним саставима оперативног дела Војске и да је 177. ВТО био претпотчињен 125. моторизованој, навода сведока Душка Антића који говори да је 177.ВТО био претпотчињен 125 мтбр и тврди да је Миладиновић команде добијао од команданта 125. бригаде Живановића, коме је био претпочињен, писаних доказа, борбених докумената 125. мтбр, околности да је и оптужени Топлица навео да је једном добио писану наредбу од пук. Николића, и из уписа који су наведени у ратном дневнику команде ВТО произилази за какве акције се користио 177. ВТО.

Такође, и одбрану оптуженог Топлице Миладиновића да села Ћушк, Плављан и Захач нису била у зони одговорности ни распореда 177. ВТО суд није прихватио јер из дневника произилази да су акције вршене у овим селима, из чега се закључује да су ова села и реони били у зони одговорности Одреда. Зона одговорности Одреда је и село Набрђе, како то тврди сведок Поповић Драган, који је испитан на предлог опт. Топлица Миладиновића, који је био распоређен у овом селу заједно са делом јединице Прве чете, а потврда је и неколико уноса о догађајима и акцијама 177. ВТОд Пећ у овом

селу. Суд је, као дату ради избегавања кривичне одговорности, оценио и одбрану опт. Топлице Миладиновића да је 177. ВТО био само у граду и обезбеђивао објекте од виталног значаја за цивилно становништво и несметано одвијање основних животних активности становништва, јер је из уписа у ратни дневник јасно да је 177. ВТО ишао у акције, да су акције биле евидентиране, за њих је постојала наредба и пратила се њихова реализација.

Првобитно оптужница је тврдила да су оптужени били припадници паравојне јединице «Шакали», док су оптужени у одбранама износили да су били припадници војске. Из акта Министарства одбране ВБА стр.пов.бр. 457-1 од 11.01.2011. год., произилази да према прегледаној комплетној архивској грађи и регистратурском материјалу Команде Треће армије Приштинског корпуса 125. мтбр из 1999.године, није пронађен податак или извештај о постојању или деловању јединице «Шакали» у току 1999.године на подручју општине Пећ. Према акту штаба Врховне команде стр.пов.бр. 01/2930-1 од 26.04.1999. год., издата је наредба да се изврши провера постојања, присуство и деловања паравојних формација у зонама одговорности јединица ВЈ, а у акту команде Треће армије стр.пов. бр. 2924-2 од 27.04.1999. год., је издата наредба да се ова провера изврши и у зонама одговорности Треће армије, па да у случају појаве паравојних формација, исте одмах треба разоружати и предузимати законске мере, а да ће органи командовања и безбедности предузети оперативне мере у циљу прикупљања података о евентуалном непоштовању наређења штаба Врховне команде о понашању припадника војске и МУП-а у борби, па у случају да се утврди и докаже непоштовање основа ратног права и кршење одредби Женевске конвенције починиоци открију, исти лише слободе и покрене кривични поступак и известе претпостављени нивои командовања. Издата је наредба да се доследно и стриктно спроводе и поштују одредбе Женевске конвенције о основи ратног права, резиме за старешине и правила понашања бораца и друга документа за шта су одговорни првопотчињени команданти. Према достављеним подацима издата је наредба да се о свему сачињавају посебни извештаји. Ову наредбу је издао командант пуковник Небојша Павковић на основу претходног наређења начелника штаба Врховне команде. Дакле, суд је прихватио овај докуметн и остале које је доставила ВБА, као и податке који су потврдили наводе из одбране оптужених да су они били припадници војске, а не паравојних јединица, мада је и оптужница у том смислу измењена и њоме се више није тврдило да су оптужени припадници паравојне јединице «Шакали».

Оптужени Топлица Миладиновић наводио је да није знао ништа о догађајима који су предмет оптужбе, да му није познато ништа о убиствима цивила, пљачкању, и осталом, да није знао каква је јединица којој је командир Небојша Минић нити каква је он особа, нити је могао да им било шта нареди, док је с друге стране тврдио и да је тражио да се ова јединица удаљи из 177. ВТО, да је од њих имао само проблеме, као и да је због

понашања неких војника тражио да припадници 177. ВТО носе око рукава беле траке да би се разликовали од припадника других јединица.

Један од доказа који су достављени уз оптужницу, а са списима предмета, био је и «Извештај о негативним понашањима припадника ВЈ», као доказ да су током рата на подручју Пећи вршена кривична дела. Оптужени Срећко Поповић говорио је у одбрани о томе да је пријављивао надлежним органима, односно «безбедњаку», овде сведоку Дејану Булатовићу да се кривична дела врше и да их врше војници, а о томе да су имали сазнања о извршењу кривичних дела је говорио и сведок Борислав Влаховић, тада један од старешина у МУП Пећ. Суд је ради провере ових навода прибавио одређене документе у које је извршен увид.

Од МУП-а Координационе управе АП КиМ, Полицијске управе за Пећ прибављен је документ са насловом «Информација о негативним понашањима припадника Војске Југославије и акт са насловом «Штабу МУП-а Приштина» стр.пов.бр. 235-268/99. Ове документе-акте је сачинио и потписао тадашњи начелник секретаријата Пећ Борислав Влаховић (овде сведок) и информација је прослеђена и војној полицији у Пећи дана 21.05.1999.год. Извршен је увид и у кривичну пријаву коју је он доставио МУП од 13.07.1999.год., која је поднета због извршеног кривичног дела на штету Кући Скендера, као и у остале писане доказе- изјаву и записник који је сачињен 1998.године о узетим изјавама на околности деловања ОВК. Из «Информације о негативним понашањима припадника Војске Југославије на терену» од 30.04.1999.год., произилази да су у првој рубрици означена кривична дела извршена од стране припадника Војске Југославије. Наведено је да је на подручју Секретаријата унутрашњих послова у Пећи у периоду од 24.03. до 30.04.1999. год., евидентирано укупно 56 случајева негативног понашања припадника Војске Југославије, од укупног броја на подручју ОУП Исток је евидентирано 30 случајева, на подручју ОУП Клина - 2 случаја и онда су ти случајеви побројани, али ни у једном од ових случајева нема евидентираног кривичног дела ратног злочина.

У другом делу Извештаја са поднасловом «Негативна понашања припадника Војске Југославије на терену подручја Клина», унети су подаци о догађајима на том подручју, а трећи део извештаја су «Негативна понашања припадника Војске Југославије на терену ОУП-а Исток». Посебан део извештаја су «Негативна понашања припадника Војске Југославије према припадницима МУП-а». У извештају није наведено да је поднета пријава за кривично дело ратни злочин. Под тачком 13 унето је да је «дана 30.04.1999.године у 10 часова у просторије дежурне службе ОКП СУП Пећ дошао Поповић Срећко, припадник ВЈ, који је тражио начелника ОКП како би наводно с њим расправио због чега је слао полицију у тазбину пок. полицајца Шалипур Видомира, том приликом у присуству дежурних оперативаца ОКП Срећко је претио начелнику ОКП да ће он видети ко је Срећко и помињао неког Топлицу из Београда кога наводно начелник ОКП

познаје. Након овога све полицајце је назвао лоповима. О овом догађају сачињена је службена белешка и биће извештена надлежна команда». Суд је ово проверавао због навода оптуженог Поповића да је он пријављивао да се врше разна кривична дела и шта се догађај у јединици. Под тачком 11 и под тачком 20 унети су уписи о оптуженом Кастратовићу и А1 да су управљали возилом без одговарајуће документације.

Суд је извршио увид и у Извештај од 21.05.1999. год., из кога произилази да је упућен војној полицији Пећ и у коме је наведено да су у прилогу службене белешке бр. 263/99 и 264/99. Извештај је сачинио тадашњи начелник Борислав Влаховић, и носи наслов «Штабу МУП-а Приштина - Тому Благојевићу». У прилогу Извештаја су кривичне пријаве против непознатих извршилаца у којима је наведено и да постоји сумња да су извршиоци припадници Војске Југославије. Уз сваку пријаву су својеручно узете изјаве и записници са изјавама који су прикупљени приликом подношења кривичних пријава. Дакле, наведени извештај и прилози потврда су исказа сведока Бориславa Влаховића и Зорана Рашковића о томе да су припадници ВЈ вршили кривична дела, и да су нека евидентирана код МУП што је тврдио сведок Борислав Влаховић.

Суд је извршио увид и у ДОСИЈЕ КиМ, и то записнике са састанака одржаних почев од 22.07.1998. године, па до 11.05.1999. године, у СУП-у Приштина и записнике са састанака Штаба МУП-а Србије за АП КиМ. Из ових докумената суд је проверавао да ли се за догађаје који су описани у изреци знало у време када су се догодили, да ли је извршен увиђај, да ли се евентуално радило о заједничкој акцији. Извршен је увид у Записник са састанка штаба Министарства са министром унутрашњих послова Републике Србије, начелницима Секретаријата са територије АП КиМ и командантима одреда ПЈП, који је одржан у Приштини 21.12.1998. год., из кога произилази да је на том састанку Бора Влаховић начелник СУП-а Пећ, извештавао о догађају у Пећи у вези убиства шест и повређивања три лица, «што је изазвало тешку безбедносну ситуацију у граду, јер се код Срба створио страх, хоће да се исељавају, а заговарају и освету, извели су више акција, претресли око 300 кућа, привели око 100 лица, и Шиптари су такође застрашени, нарочито због наше активности, један број их је побегао. Из кућа слабо излазе. Приликом претресања кућа не проналазе оружје, наставиће се полицијске акције, Шиптари су у офанзиви нарочито у реону Руговске клисуре где их има наоружаних око 250 до 300, хуманитарне организације су их добро снабделе одећом, обућом и прехрамбеним производима, због великог снега према њима не предузимају никакве акције, план борбе против тероризма су донели и он се углавном и извршава.» Известио је и да су предузете мере појачане активности РПО на заштити становништва, територије, објеката, морално стање у полицији је добро, и полиција је спремна на извршавање задатака, тражи офанзивнију акцију према терористима. Акције које су предузели вратиле су поверење грађана у

државу и у полицију. Према записнику са састанка са руководећим радницима полиције на КиМ од 04.04.1999. год., начелник Секретаријата у Пећи пуковник Борислав Влаховић је рекао да је јавни ред и мир стабилан и да је притворено 11 лица због вршења кривичних дела, одузето 25 возила, успостављена је контрола територије, итд. На том састанку истакнут је проблем возила које одузимају припадници ВЈ. И према записнику са састанка у Штабу МУП-а, за КиМ у Приштини од 07.05.1999. год., начелник СУП-а Пећ Борислав Влаховић је наводио између осталог да је 65 резервиста ВЈ починило кривична дела и пријављени су војној полицији, али исход није познат. Припадници ВЈ се супротстављају полицији, неће да стану на њихов знак, нити да сарађују са полицијом, и они, а нарочито њихов резервни састав ствара доста проблема и треба распустити део њиховог РС, итд. Према Записнику са састанка у Штабу МУП-а за КиМ у Приштини дана 11.05.1999. године, Ђуричић Крста командир чете 124. бригаде известио је да није имао проблема ни губитака, сем Шалипура који је «настрадао предузимајући неке мере без нашег знања». О страдању Шалипура говорили су и оптужени а посебно оптужени Срећко Поповић јер је то његов рођак [redacted]). Сведок Зоран Рашковић говорио је да је ова погибија тешко погодила оптуженог Срећка и да је он говорио како ће се осветити Албанцима. Суду су достављени и закључци СУП Приштина, Косовска Митровица, Пећ, Ђаковица, Призрен, Урошевац и Гњилане са одржаног састанка 07.05. и 11.05. у штабу МУП-а Републике Србије у Приштини, у којима је између осталог наведено да је неопходно обезбеђивање стабиланог јавног реда и мира, безбедности, имовинске сигурности за све грађане, да се «одржава контрола комуникација преко мешовитих патрола и заједничких пунктова Војске Југославије и полиције и да се изврши јасно дефинисање задатака Војске и припадника МУП-а тако да ВЈ контролише војна возила и униформисана војна лица у свим возилима, док припадници МУП-а контролишу полицијска возила и униформисане полицајце у свим возилима као и све цивиле и цивилна возила о чему се води прецизна евиденција. Да се спречи покретање цивила ради исељавања, уз предузимање мера безбедности свих грађана, да се спрече насиља, убиства, пљачка и друга криминалне делатности уз кривичну пријаву, одмах приводе сва лица за која су основане сумње да су извршили кривична дела, захтевати од надлежних судских органа да у најхитнијем кривичном поступку санкционишу извршиоце за сва кривична дела». Извршен је увид и у «Информацију о кривичним делима извршеним на штету Албанаца» у којој је наведено да је на подручју Секретаријата извршено и регистровано 1289 кривичних дела, од тог броја на штету Албанаца укупно 303 кривична дела, 199 извршено од стране непознатих извршилаца, 104 с познатим извршиоцима, поднете 302 кривичне пријаве, 108 против НН, 104 против познатих, 191 извештај као допуна кривичне пријаве. Од укупног броја извршених кривичних дела на штету Албанаца, 86 је извршилаца ухваћено на лицу места итд. Припадници

полиције су због постојања основане сумње да су извршили кривична дела уз службену белешку војним органима предали 75 лица која припадају резервном саставу ВЈ. Приликом мобилизације резервног састава ВЈ у тај састав је ангажован један број лица који су од раније познати као извршиоци кривичних дела. Покушаји заједничких активности полиције и војне полиције нису дали очекиване резултате због тога што су војни полицајци били из резервног састава који су недовољно оспособљени за обављање тих послова, а у том саставу је било појединаца чији је ранији живот указивао на криминално понашање. Ситуација битно побољшања након доласка регуларних јединица из војне полиције. Извештаји о томе да припадници резервног састава су особе које су раније вршиле кривична дела, потврда су навода из исказа сведока Рашковића, Влаховића, оптуженог Поповића који су потенцирали да је пок. Небојша Минић био по томе познат.

Испитани су и сведоци Миличко Јанковић, командант оклопног батаљона 125. моторизоване бригаде и Душко Антић командант ВТО.

Сведок Миличко Јанковић навео је његова јединица «А» састава и да је држала положаје за одбрану, изван Пећи, неколико јединица је било на самој албанској граници, а неке у зависности од технике по дубини отприлике од 5 до 7 километара. Његово командно место је било у Доњем Истинићу и у Побрђу. Мањи део, и то позадинске јединице које се баве снабдевањем муницијом, горивом и храном, биле су у Пећи. Када је долазио да их обиђе, могао је да примети да у граду није било добро стање, цивилне власти и органи МУПа нису или су лоше функционисали, било је пљачки и паљевина, чуо је да су цивили напуштали куће у правцу Пећ-Дечане-Ђаковица, што пешке, што аутомобилима. Град је требала да чува војно територијална бригада и органи МУП-а и да спрече све то. Сећа се да је крајем марта генерал Живановић наредио да сви у својим зонама одговорности предузму мере да се спрече паљевине, пљачке, малтретирање цивила, а људству су на мобилизацији подељени изводи из Женевске конвенције. Сматра да са МУП-ом није постојала хоризонтална комуникација, а да се потпуковник Душко Антић није снашао јер није имао никаква искуства у командовању. Сведок наводи да није имао ингеренције и надлежности над ВТО, јер је командант те бригаде био Драган Живановић. МУП је требало да има координацију са оптуженим Топлицом, али је то изостало. Он се изјашњавао и о средствима везе и ратном дневнику јер је то обавеза и за војно територијални одред.

Сведок Душко Антић командант ВТО, је на ово место постављен 13. јануара 1999. године, па како је основна намена такве формацијске јединице, била вршење мобилизације за ратне јединице Војске, то је он ово извршио. Када је примио, одсек је имао 4 војно-територијална одреда, Пећ, Ђаковица, Исток и Клина, и команду где је било 7 или 9 активних официра и око 23 цивилних лица. Сходно мобилизацијским и ратним плановима већ од 24. марта, пошто Војни одсек није борбена јединица, и нема зону одговорности,

војни одреди се препотчињавају и то Ђаковица - 549. бригади, Војни одсек Пећ - 125. бригади, Војни одсек Исток и Клина - VII пешадијској бригади, и од тог тренутка он само има дужност да у позадинском смислу те јединице имају храну, ципеле и дневнице. У 125. бригади командант је био Генерал тада пуковник Живановић. Дужност сведока је била да се попуњавају јединице и то резервним саставом, а добровољци су морали да буду мобилисани и упућени у јединице, где су их преузимали команданти. У команди су осим њега били и потпуковник Новаковић (његов помоћник за позадину), помоћник за војну обавезу-потпуковник Пејчић, помоћник за оперативце - Јовић и начелник органа безбедности. Командант 177. ВТО био је оптужени Топлица Миладиновић, сведок му је усмено наредио да прими одред јер је тако јављено из Приштине. Познато му је да је оптужени Топлица Миладиновић ишао редовно на реферисање код Живановића, који је једини и могао да првооптуженом изда наредбу, а код сведока Антића је долазио на око 15 дана да би се све што треба обезбедило за јединицу. Није му познато ништа о догађајима који су предмет оптужбе. Предочен му је и ратни дневник па је навео да потпис није његов, али већ је претходно суд утврдио да је потписана оверена фотокопија од стране онога ко је извршио оверу преписа.

Суд је прибавио доказе од ВБА који се односе на формирање 177. ВТО и то све ради утврђивања статуса оптужених. Сви оптужени (изузев Радосава Брновића и Вељка Корићанина) су тврдили да су били припадници Војске Југославије тј.177. ВТО, да нису били припадници паравојне формације. Иако је у почетку поступка оптужба тврдила да се радило о паравојној формацији «Шакали», након што су прибављени наведени подаци, оптужба је у том смислу измењена.

У односу на оптуженог Радослава Брновића оптужба је тврдила да је био припадник МУП Србије на месту командира Полицијске станице Клинчина и ово није било спорно.

У односу на оптуженог Топлицу Миладиновића оптужба је тврдила да је био командат 177. ВТО Пећ, како је и наводио у одбрани, то су наводили и остали оптужени и то произилази и из докумената која су прибављени од ВБА. За документа која се односе на запослење и пензионисање оптуженог Топлице Миладиновића, кретање у служби, унапређења, оцене рада и слично, односно комплетан досије није скинута ознака «Строго поверљиво службена тајна», јер ни суд ни странке нису сматрали да је то неопходно, па је у ове доказе извршен увид на претресу са кога је јавност искључена. Из ових доказа произилази да је Топлица Миладиновић капетан, да је разрешен професионалне војне службе са даном 31. децембар 2003. године, да је наредбом команданта Треће армије 9-28 од 28.01.1999.год., распоређен на дужност референта за оперативне послове и обуку органа за обезбеђење територије у команди војног округа Приштина, војни одсек Пећ. Дужност је примио са даном 16.03.1999. године, на овој дужности остао је до 11. априла

1999. године, када је наредбом команданта Треће армије број 9-150 од 09. априла 1999. године постављен на дужност команданта 177. ВТО и на овој дужности је остао до 08. марта 2000. године, када је премештен у гарнизон Крушевац, вод Крушевац, команда војног округа Ниш, у команду за резерву вод Пећ, наредбом команданта Треће армије број 9-531 од 30.12.1999.године. Поред наведеног суд је увидом у ове писане доказе утврдио да наредба о постављењу Миладиновић Топлице на напред наведене дужности у првом примерку персоналних података, не постоји у досијеу персоналних података, јер се само евидентирају подаци, а не чувају наредбе. Топлица је за време обављања дужности команданта 177. ВТО два пута оцењиван и то оценом за ратни период од 24.марта до 26.јуна и за период од 15. марта 1999. године до 08. марта 2001. године. Оцењиван је први пут од 24.03. до 26.06. где је наведено да је командант 177. ВТО Пећ, органа за обезбеђење територије војног одсека Пећ, команде војног округа Приштина Треће армије, а други пут 15.03.1999. до 08.03.2001. да је командант 177. ВОд Пећ, органа за ОТ КВО Пећ, ВОК Приштина Треће армије, на располагању УКВОд Крушевац КзР ВОд Пећ. Управо из ових писаних доказа произилази да је одбрана оптуженог Топлице Миладиновића истинита у делу у коме говори о томе како је распоређен и када је дошао у Пећ, у ком чину и како је са отпочињањем непосредне ратне опасности, а касније и са проглашењем ратног стања, усменом наредбом постављен за команданта 177. ВТО, а да је писану наредбу добио касније, али је сигурно да је био командант 177. ВТО током рата на АПКиМ и у време које је означено у изреци.

Такође и у списковима и припадника јединице и списковима о исплати дневница налази се име првооптуженог Топлице Миладиновића и налазе се имена сведока Зорана Рашковића и А1.

Суд се испитујући статус оптуженог Топлице Миладиновића бавио и тиме какав је био тзв. Интервентни вод, о каквој се јединици радило, да ли је командир био пок. Небојша Минић и у каквом је односу био са опт. Топлицом Миладиновићем, јер је у погледу ових чињеница оптужени Миладиновић мењао одбрану. О околностима у тзв. Интервентном воду су испитани и Радосав Церовић, коме ништа није познато и који је у време догађаја био дете, Радосава Минић, [redacted] која је од [redacted] док је пок. Минић био резервиста у полицији, прво у «Муњама», па у полицији, затим резервиста у војном одсеку. Није се много интересовала, али мисли да је њен супруг имао командну улогу у јединици, носио је шарену маскирну униформу, моторолу, и свакога јутра одлазио, користио је шарени џип без крова. У време бомбардовања је примао плату од војске. Пок. Небојша је причао да му је Топлица командант. Од његових другова из јединице зна Синишу и Зорана Рашковића, који су живели, као и они у студентском дому, Бобана Богићевића, Кастратовића, са надимком «Петроније», Срећка Поповића. Пок. Минић и Кастратовић нису били у добрим односима. «Босанца» и

«Шумадију» је упознала у Пећи. Познаје и А1, сви они су били у истој јединици 177. ВТО. О томе да је оптужени Топлица Миладиновић био командант, и наређивао Интервентном воду и имао комуникацију са пок. Минићем говорили су и А1, који је једном био код Минића, када и опт. Миладиновић, а тако наводе и оптужени Ранко Момић и Синиша Мишић, као и Зоран Рашковић, оптужени Поповић, Кастратовић, Николића, који сви тврде да је командир њихове јединице био Минић, а да је њему претпостављени био оптужени Миладиновић. Дакле у односу на одбрану оптуженог да пок. Минићу никада није издао било какво наређење, нити је Минић у оквиру његовог одреда био командир неког одељења нити вода, да га никада није видео у касарни, нити у граду, нити је овај био код њега, нити је икада био са њим, ни имао контакт оповргавају сви наведени искази и одбране, а и оптужени Миладиновић у одбрани у полицији је рекао да је имао контакте са пок. Минићем, да је поименце знао припаднике јединице којом је Минић командовао и био упознат са њиховим понашањем, да је Минић долазио код њега ради снабдевања јединице, јер је био командир вода у оквиру Прве чете, да се ради о посебној јединици. Дакле из одбране оптуженог и писаних доказа произилази да је био командант, а из одбрана осталих оптужених и сведока да је био надређен и пок. Небојши Минићу и Интервентном воду. О овоме је говорио и опт. Абдулах Сокић јер је на први положај њега и Дунђера одвезао опт.Миладиновић, где је и упознао Минића који је ту био са својих 5-6 маскираних бораца, и да је опт.Миладиновић наредио њему и извесном Дунђеру да пређу како се изразио: «у ту групу Шакала», па представио Мртвога.

У односу на оптужене Срећка Поповића, Ранка Момића, Милојка Николића, Синишу Мишића је утврђено да су били припадници 177. ВТО. Исто произилази и из документа «Списак припадника 177. ВТОд Пећ» извод из књиге В 008, у коју је извршен увид, и овереног преписа књиге –списак војних лица 177. ВТОд Пећ, где је под редним бројем 35 уписан Срећко Поповић, ВП 2493/36 –чин и ВЕС 11101, под редним бројм 7 Милојко Николић ВП2493/36 чин и ВЕС 11101, а са истом ВП и истим ознакама за чин и ВЕС су уписани и под редним бројем 37 сада пок. Небојша Минић, под редним бројем 38 оптужени Ранко Момић, под редним бројем 39 оптужени Синиша Мишић, и под редним бројем 24 оптужени Славиша Кастратовић.

У односу на неке од оптужених тражени су и додатни подаци. Наиме, оптужени Славиша Кастратовић није негирао да је био припадник 177. ВТО, већ је на почетку поступка, када је оптужба тврдила да се радило о паравојној формацији «Шакали», суд тражио податке о ангажовању овог оптуженог, и од ВБА добио извештај Министарства одбране - Сектор за људске ресурсе -Управе за обавезе одбране од 14.04.2011. год., бр. 2411-5 из кога произилази да је провером у Регионалном центру МО Крагујевац, Центар МО Крагујевац утврђено да је Кастратовић Славиша служио војни рок у периоду од 16.09.1991. до 22.09.1992. године, а о учешћу у рату

именованог у матичној књизи уписано је да је учествовао у рату у периодима од 15.10.1991. до 09.12.1991.год., 09.01.1992. до 21.06.1992. год., 06.07.1992. до 06.08.1992. год., 15.08.1992. до 15.09.1992.год., а да у војноевиденционим документима у Центру нема његовог персоналног картона. Он је био припадник 177. ВТО, што произилази и из списка припадника који је касније достављен и где је уписан под редним бројем 24. И документа-захтев за евидентирање припадника резервног састава ВЈ у рату на Косову 1999. године (редни број списка бр.135) и фотокопија војне књижице именованог потврђују да је као припадник резервног састава Војске учествовао у рату на Косову у периоду 24.03.-14.06.1999.год. Проверавајући наводе Славише Кастратовића да ли је он био ангажован у Војсци Југославије суд је тражио да се достави копија персоналног картона-извештај о начину ангажовања у Војсци Србије за Славишу Кастратовића па из извештаја Министарства одбране-Сектора заљудске ресурске-Управе за кадрове број 2443-2 од 30.03.2011. год., произилази да је увидом у службену евиденцију Управе за кадрове која се води за професионалне припаднике Војске Југославије, официре, подофицире, професионалне војнике и цивилна лица на служби у војсци, утврђено да ова Управа не располаже подацима из којих је видљиво да је именовани био у професионалној војној служби, а евиденцију о осталима служба нема. У односу на оптуженог Бобана Богићевића нису достављени подаци, а суд их је тражио на почетку поступка када му је било стављено на терет да је припадник паравојне организације. Међутим, да је и овај оптужени био припадник јединице, војник ВЈ и припадник 177. ВТО суд је утврдио из његове и одбрана осталих оптужених и исказа Зорана Рашковића и А1.

Оптужени Абдулах Сокић је навео да је у мају месецу из Новог Сада, где се добровољно јавио, упућен на Косово, затим у Пећ, са мобилизацијског места су га упутили у 177. ВТО код Топлице, који га је распоредио у вод код Небојше Минића. Међутим, како је у почетку поступка оптужени доказивао да није припадник паравојне формације већ војске, то је суд тражио податке о војном ангажовању, па из Извештаја од 16. новембра бр.12254-5 Министарства одбране ВБА произилази да се Абдулах Сокић не води у евиденцијама наших надлежних органа и да према расположивим сазнањима у периоду након отпочињања НАТО агресије на Југославију, сва лица са територије у надлежности тадашњег војног округа Нови Сад, која су се добровољно јавила на приступање јединицама ВЈ, а нису била у резервном саставу постојећих ВЈ, организовано су упућивани у касарну ВЈ у Бубањ Потоку код Београда, одакле су даље распоређивани од стране ГШ ВЈ. Он се не води у евиденцијама војнотериторијалних органа, и ни у једном органу, ЦМО Крагујевац, Сектор за политику одбране који чува војноевиденциона документа 177. ВТО, па је из одбране оптуженог и исказа А1 и сведока Зорана Рашковића, одбране оптуженог Топлице и осталих одбрана, суд утврдио да је оптужени Сокић био припадник 177. ВТО. Оптужени су

наводили да је био припадник јединице, сведок Зоран Рашковић да је имао надимак «Вампир» и да су неки желели да му промене име у Бошко, чега се сећа и оптужени Милојко Николић. И оптужени Топлица Миладиновић се сећа, у одбрани као и када се осврtао на одбране осталих оптужених, да је дошла група Босанаца.

У односу на оптуженог Дејана Булатовића није било спорно да је био припадник јединице, јер је и сам то наводио у одбрани, с тим што је тврдио да није учествовао у извршењу кривичног дела. Осим из навода А1, и сведока Зорана Рашковића, и из фотографија у фотоалбумима у које је извршен увид произилази да је оптужени Дејан Булатовић био припадник 177. ВТО, а после 01.04.1999. године и акције у Љубенићу постао је припадник интервентног вода. Пре него што је овај оптужени лишен слободе и поступак против њега спојен овом поступку, и оптужени Момић и Николић, као и оптужени Срећко Поповић и Кастратовић, говорили су о припаднику јединице са надимком «Була» и «Булат», који је био са Косова и описивали га. Дакле сви оптужени (осим Брновића и Корићанина) били су припадници Војске Југославије, распоређени у тзв. Интервентни вод и у 177. ВТО.

Оптужени Вељко Корићанин није био припадник јединице, али ни припадник ТО, како је оптужба у почетку тврдила. Током рата он је имао радну обавезу у Пивари где је и иначе био запослен. Како суд није нашао да су оптужбе да се прикључио јединици у селу Захач доказане, то је оптуженог Вељка Корићанина ослободио од оптужбе, а што је образложено у каснијем делу пресуде.

Из свих изведених доказа суд је утврдио да је јединица била у саставу ВЈ, 177. ВТО Пећ, али била самостална у односу на вод коме је формално припадала и под непосредном командом оптуженог команданта Топлице Миладиновића, да је њен назив био Интервентни вод, а пок. Минић Небојша био командир јединице. Непосредна наређења је пок. Минићу издавао оптужени Миладиновић.

О специфичном односу који је постојао између оптуженог Топлице Миладиновића и Интервентног вода и томе да је овим водом непосредно командовао Топлица Миладиновић иде у прилог и околност да је оптужени Топлица Интервентни вод снабдео оружјем и возилима и налепницама за возила. Оптужени Миладиновић је тврдио да је извршавао задатке на мобилизацији, да се мобилизација одвијала споро. Ово су и његова овлашћења и обавезе, а његове обавезе су и да врши распоред унутар 177. ВТО Пећ, (осим за оптужене Брновића и Корићанина). Он је навео да је група добровољаца коју је предводио Минић Небојша била распоређена у оквиру прве чете 177. вода. Међутим, оптужени негира да је он ову групу наоружао и да их је задуживао другом опремом, возилима или ознакама за возила. Ово је у супротности са изјавама сведока Зорана Рашковића, А1, затим Ранка Момића и свих осталих оптужених. Сведок Зоран Рашковић

наводи да је био присутан на капији КПС-а, када је Небојша Минић био на састанку код опт. Миладиновића, који је трајао око 2 сата, након чега су њих двојица заједно изашли до капије и тада је од Миладиновића добио, односно преузео сандук «калашњикова», у којем се налазило 20 «калашњикова», као и два сандука бомби. Ово је потврдио А1, који наводи да је на дан када је упућен у одред и задужио оружје видео Небојшу Минића и сведока Рашковића, оптужене Мишића и Николића на капији КПС-а да товаре сандуке са наоружањем у возило. Оптужени Ранко Момић такође наводи да је од Топлице задужио аутоматску пушку и РАП, и додаје да је од Топлице добио на употребу моторно возило марке «голф» и за то возило војне ознаке. Оптужени Богићевић је навео да су припадници његове јединице, за превоз користили цивилна возила одузета од Албанаца, а за та возила од Топлице добијали војне таблице. И сведок Миличко Јанковић наводи да је оптужени могао да као командант добије одузета војна возила на употребу, ознаке за возила и да их и сам дели.

У местима и време које је наведено у изреци суд је утврдио да се догодило:

Село Љубенић

Несумњиво је утврђено да је 01. априла 1999. године у селу Љубенић дошло до напада на цивилно становништво у коме су смртно страдали цивили, упаљене су куће, становништво је протерано и убијено је најмање 45 мушкараца албанске националности.

Тога дана, у јутарњим часовима, у село Љубенић ушли су припадници војске и територијалне одбране и то из правца гробља и из правца главног пута. Они су извршили претрес породичних кућа. Цивилно становништво које су пронашли у кућама приморали су да крене према центру села где је извршено раздвајање, тако што су на једну страну одвојени војно-способни мушкарци, који су затим окупљени код куће и дворишта Мухамеда Шоши, која се налази у близини џамије. На другу страну су одвојени жене, деца и старци којима су наредили да пешке напусте село и иду на регионални пут Пећ-Дечани, и даље у Албанију. Сви су отишли и вратили се тек после потписивања Кумановског споразума. Породичне куће и помоћни објекти су запаљени. У исто време, из групе окупљених мушкараца Адем Харадинај покушао је да се обрати војницима и да са њима разговара, па је убијен, затим и Ук Бушати, па су војници пуцали у мушко становништво које је било окупљено. Међу тела на земљи ушао је војник и газећи их, извршио такозвано «оверавање» и испаљивао пројектиле у главе и тела да неко не би остао жив. Тако је најмање 45 Албанаца убијено, док је 11 задобило повреде у виду прострелина тела и то Јусуф Авдулахај, Мађун Алимехај, Садик

Јахмуратај, Бесим Хускај, Џевдет Аличкај, Садик Бериша, Шефћет Боби, Гани Бушати, Ибер Бушати, Шабан Јахмуратај и Демуш Укшинај. Тела мушкараца који су убијени, откривена су у Батајници у масовној гробници 2003. године, извршена је обдукција и идентификација, као и на гробљу у Пећи одакле су есхумирани.

Суд је предње чињенично стање утврдио из записника о обдукцији, исказа сведока Зорана Рашковића, А1, као и оштећених Амруша Укшинај, Мађуна Алимехај, Исуфа Авдулахај, Бесима Хускај, Мифтара Укшинај, Садика Бериша, Ганија Бушати, Садика Јахмуратај, који су овај догађај преживели, и сведока Аљбана Реџај, Џевдета Аљичкај, Ђул Бушати, Кумрије Хамзај, Дина Шоши, Албана Бушати, Хајрије Хускај, Мејреме Хамзај и Елхаме Харадинај, који су сведоци догађаја у селу Љубенић. Све доказе суд је прихватио као истините и поуздане.

Извршен је увид и у фото-албум који је сачињен од ЕУЛЕКС-а 2013.године и предат суду 22.03.2013.године, у коме се налазе фотографије села. Иако је сачињен после 14 година, уз објашњење код фотографија као и објашњење оштећеног Амруша Укшинај, суд је констатовао да се у селу налази џамија, да је у близини џамије споменик са уписаним именима убијених Албанаца, а оштећени је објаснио, и сви саслушани оштећени и сведоци који су описивали село су навели, да је на месту где је убијено мушко становништво подигнут споменик. Констатовано је и да се у селу налази киоск (фотографија 3), што су оштећени и навели у исказима, а оштећени Укшинај и да је киоск исти и на истом месту, као и у време када се догађај који је предмет оптужбе одиграо. Из фотоалбума је очигледно и да кроз село пролази неасфалтирани пут, који је у нагибу и да, гледано са друге стране, а када се излази из села, пут је у успону и са благом кривином. Оштећени Укшинај је објаснио да се са места које се налази на том путу, како се види на слици 4, и када се зађе за кривину не може видети место где су цивили убијени.

Из исказа сведока Зорана Аврамовића (ВГЗ) са главног претреса 20.06.2013. год., као и увидом у карту Љубенић, суд је утврдио да се ово село налази јужније од Пећи, да се до њега стиже ширим, бољим путем, који се одваја од главног пута Пећ-Дечани и води до центра села, али да до села води и колски пут лошијег квалитета. Такође, у самом селу постоји више лошијих колских путева који воде према брдима. На главном путу, а пре уласка у село постоји кривина, као и на споредном путу у самом селу. Са главног пута се пење у село.

Да су припадници јединице-вода којом је командовао пок. Небојша Минић – «Мртви» учествовали у догађају у селу Љубенић, нападу на цивилно становништво у коме су цивили смртно страдали, и расељавању цивила суд је утврдио из исказа оштећених и сведока.

А1 - окривљени који је закључио споразум о сведочењу и Зоран Рашковић, били су припадници јединице и учествовали су у акцији 1. априла у селу Љубенић. Обојица су навели да су у акцију кренули ујутру, возилима.

А1 је описао да је након уобичајеног окупљања око 7 до 8 сати, командант «Мртви» рекао да иде до «Топа» по још нека упутства, а да је када се вратио саопштио да ће тога дана бити озбиљна акција, да ће имати подршку тенковске јединице и Миличка Јанковића, да ће у акцији бити и командант Топлица. «Мртви» је рекао да ће ићи «Да ћерају Немце, да се пале куће и да немају где говна да се врате». Иако су сви већ били спремни, оставио им је 10 минута за полазак да се евентуално попуни муниција, мањи број војника се за то време намазао гаром од ауспуха, или ималином за ципеле по лицу. Сведок Зоран Рашковић је наводио да су се у то време сакупљали у кафани, нису имали штаб, већ су касније заузели једну албанску кућу, али је потврдио да су се ујутру сакупљали, да је то било и 1. априла, када су ишли у акцију у Љубенићу. Обојица наводе да је то била једна од првих већих акција, да су са десетак возила кренули, било је 15 припадника јединице и двадесетак територијалаца. А1 набраја да су војници кренули «тамићима» маслинасте боје, сивим «мерцедесом 190», «ладом» и «асконом». Обојица описују фолклор који је пратио сваки полазак јединице у акцију и није изостао ни 1. априла. Аутомобили су се кретали у реду, један иза другог на око 50 метара, палили су све жмигавце, музика – гусле су се ориле из аута. Сведок Зоран Рашковић је детаљно описивао ову акцију. Више пута је испитиван, па је о овом догађају као првој великој акцији, говорио још пре него што је оптужница поднета, у исказима везаним за село Ћушк. Сведок Рашковић наводи да је «Мртви» возио «Аскону», да су користили и «Голф 2», «Ладу караван», све укупно око пет шест возила. Обојица су истоветно навели да су се испред села зауставили, поделили у групе, да је «Мртви» једну групу упутио да иде лево, другу десно, а он је ишао кроз центар, како је навео А1.

Сведок Рашковић каже да су у акцији били и опт. Славиша Кастратовић и Бобан Богићевић, као и пок. Небојша Минић, Мацо Вуковић, опт. Ранко Момић – «Босанац», А1, Николић Милојко –«Шумадија», Владан Крстовић. Опт. Дејан Булатовић у акцији је учествовао као територијалац који се прикључио јединици, а после акције је постао њихов припадник. Булатовић је носио пушкомитраљез «М84». Јединици и војницима који су дошли из Пећи прикључило се још око двадесетак војника територијалаца из других јединица. Међу територијалцима који су учествовали био је и Мићко Ивановић, а вероватно и Бата Лекић који је у то време био Мићков добар друг. Лазе Павловића, за кога зна да је из Белог Поља, се не сећа. Опт. Срећка Поповића не може да се сети да је био ни у једној ситуацији, па је скоро сигуран да он није ни ишао у ову акцију. У исказу који је дао пред Тужиоцем за ратне злочине, 18.01.2011. год., навео је да је и оптужени Поповић учествовао у акцији, док је на претресу 22.04.2013.год., када је

набрајао припаднике јединице који су учествовали, изоставио овог оптуженог. Навео је да оптуженог Поповића не види ни у једној ситуацији, да, иако има слике догађаја у глави, њега не види. Ово је убедљиво објашњење, јер ни у исказу од 18.01.2011. год., иако је набројао војнике, није споменуо овог оптуженог, нити описивао његово понашање, нити наводио да је овај било шта радио. Ово је у сагласности и са исказом оштећеног Садика Јахмуратај који је познавао оптуженог Срећка Поповића од раније и који га је препознао и на фотографијама које је прегледао, и који је навео да га није видео у Љубенићу тога дана. Међутим, сведок Рашковић је сигуран да је опт. Ранко Момић учествовао у овој акцији, тврди да је заиста опт. Момић отишао једном приликом у Београд и донео униформе и опрему за јединицу, али је био присутан и учествовао у акцији у селу Љубенић.

Сведок је описао да су територијалци који су учествовали били обучени у обичне војне униформе, неки у полицијске ратне униформе плаве боје, а било их је чак и у цивилној одећи, а да су припадници јединице били у војним маскирним комбинезонима. Ово је била прва акција тог типа, нико није ни слутио шта ће се догодити. Акција и чишћење је подразумевало да се улази у куће, да се људи застрашују, истерују и протерују у Албанију, да се куће пале, што су чинили једноставно палећи упаљачима сунђере којих је било у свакој кући. Пре акције сведок је возио Небојшу Минића у штаб код Топлице Миладиновића, знали су да се ради акција чишћења села, требало је да се становништво протера у Албанију која је удаљена од тог села десетак километара. Мушкарце је требало окупити у центру села. На улазу у село «Мртви» је наредио да се поделе у групе, и са најбројнијом групом ушао у село путем право. Сведок Рашковић је ушао у село, у групи са опт. Кастратовићем и опт. Богићевићем, а придружило им се и неколико територијалаца. Видео је да је и опт. Дејан Булатовић ушао десним крилом и наставио према центру. Сведок Рашковић наводи да је прошао преко ливада и прегледао куће успут. Сећа се да је улазио у куће које су биле издвојене. Куће су успут паљене и што је дубље улазио у село и приближавао се центру чула се рафална пуцњава. Све је трајало око сат, или сат и по, појединн припадници били су брутални приликом истеривања становништва из кућа, али томе се нико није успротивио. Сви су ћутали и спроводили акцију.

А1 наводи да је ушао са групом у којој су били «Мртви», Мишић, Момић, «Шумадија», Рашковић, Владан Крстовић, у групи која је отишла лево били су Бата Лекић, Маца Вуковић, Дејан Булатовић и Мићко Ивановић, а десно су били Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Славиша Кастратовић и Лаза Павловић. И он тврди да је било у акцији војника који нису били из њиховог вода, и војника из других јединица. А1 наводи да су према центру села ишли путељком, који је био у благом успону. Он је ушао у прве две куће са десне стране, затекао групу цивила, упутио их је ка центру села, нису успели да понесу ствари. Владан Крстовић је испред обезбеђивао тај део. Били су веома опрезни јер се ово сматрало опасним селом, а село

Стреоце које је поред, у то време је било познато као упориште ОВК. У близини ових кућа био је и Бата Лекић. Убрзо је овде почело и да гори. Претресање цивила вршено је у центру села, ту им је речено да изваде све што имају, а то су покупили Бата Лекић и Маца Вуковић. Са места на ком се налазио, А1 је видео да горњим путем долазе цивили, жене и деца, а да су у том правцу отишли Булатовић, Вуковић, Мићко и Бата Лекић. Албанци су у центар села заправо долазили са свих страна и лево и десно и право, а припадници јединице су се кретали свуда, нису све време били у истим групама као на уласку у село. Рафали су се током читаве акције чули, било је застрашивања, а само истеривање и читава акција у селу Љубенић је по његовом мишљењу трајала око сат и по. А1 је описао како је дошао затим поред џамије до центра села. Ту је затекао Небојшу Минића. Сведок Рашковић наводи да је дошао до центра села, сећа се трафике и минарета у који је гледао. Био је око петнаест метара удаљен од џамије.

Обојица говоре да су војници извршили раздвајање, па су жене, деца и старци упућени ка путу и изласку из села, док су мушкарци остали у центру. Сведок Рашковић наводи да се са групом приближавао центру села, налазили су се на једној узвишици и спуштали, па је видео са удаљености од око 20 метара групу од 60 или 80 мушкараца која је окупљена у близини џамије, испред једног зида. Испред њих стајали су «Мртви» (Небојша Минић), «Шумадија» (Милојко Николић), «Боске» (Ранко Момић), Мишић (Синиша), «Буба» (А1), Бата Лекић и све надзирали. «Мртви» је викао. Видео је да је из групе изашао један Албанац и рекао да нису ништа урадили, а «Мртви» га је једним рафалом, без икаквог упозорења убио. А1 наводи да је Мртви држао папир у руци и говорио «Жене терај доле према путу, жене одвој према путу», што су сви војници и радили. Обојица наводе да жене нису хтеле много да се удаљавају, плакале су, чула се кукњава, а мушкарци су остали постројени уза зид.

Прво убиство Албанаца цивила описали су идентично, јер и А1 наводи да је био 10 до 15 метара удаљен и чуо је расправу «Мртвог» и двојице Албанаца, међутим није могао да види шта се дешава, јер је ту био зид у облику полукруга, али је чуо рафале, а касније видео тела на земљи, док сведок Рашковић наводи да је видео како «Мртви» једноставно подиже аутомат који је имао и пуца у једног Албанца. Он је чуо да је Албанац говорио да су са Србима увек имали добре односе. Овакве наводе А1 и Зорана Рашковића потврђује и оштећени Садик Јахмуратај, који је посведочио да се један од униформисаних људи са белом траком на руци, обратио постројеним цивилима мушкарцима и питао које оружје поседују. Тада је покојни Адем Харадинај питао да говори у име села, подигао два прста, војник или полицајац му је дозволио, па је овај рекао да од 25. маја 1998. године када је у селу била српска полиција, немају оружје. Војник га је позвао да изађе из строја. Рекао је «Ми смо војска, нисмо полиција» и испалио рафал у његове груди. По оштећеном, тај војник је испалио око

тридесет метака у груди Адема Харадинај. Тада је све замукло. Покојни Ук Бушати, држао је неке папире у рукама, стајао је са стране, издвојен мало од других мушкараца. И он је покушао да се обрати војницима, мало је иступио и рекао да су увек имали добре односе са Србима и Црногорцима. Војник се тада окренуо и убио га испаљујући рафал. И оштећени Бесим Хускај је на исти начин описао овај догађај- да се Адем Харадинај обратио једном од војника јер је желео да објасни како су живели у добрим односима са Србима и Црногорцима, али да је тај војник на српском Адему наредио да изађе из строја и убио га пред свима, те да је након тога тај исти војник убио и Уку Бушати, који је пре тога покушавао да убеди војнике да су сви невини и питао је «Што убисте невиног човека». О убиству Адема Харадинај и Ука Бушати се на исти начин изјашњавао и оштећени Мацун Алимехај.

А1 наводи да је тада Булатовић викао «Ево вам НАТО», а оштећени Садик Јахмуратај да је војник који је стајао у средини, од тројице који су били испред групе цивила, говорио да ће добити шта су хтели «Хтели сте НАТО, ево вам НАТО» и да је рекао да су му Албанци ухватили брата у возу и убили, па ће се осветити, а о чему сведочи и оштећени Бесим Хускај описујући да је тај војник носио пушкомитраљез.

А1 је навео да, када је дошло до стрељања мушкараца, жене и деца су већ удаљени из села. Видео је да их војници застрашују, пуцају и да то раде Булатовић, Мишић и други. Лекић је био главни за паљење кућа, видео га је да виче на људе, псује и прети. Само одвајање цивила је трајало десетак минута. Како жене са децом нису хтеле да се удаље, већ су остали веома близу групе мушкараца, војници су им пуцали испред ногу и у вис, а на жену која је била последња у групи један је прислонио пушку. Викали су «Полази». Приметио је човека кога је познавао од пре рата неких пет, шест година и коме је фарбао, полирао и одржавао аутомобил, он је долазио и код њега кући. Сведок наводи да раније није знао да је овај човек из Љубенића, на претресу није могао да се сети његовог имена, већ само да је висок и крупан. Тај Албанац му је пришао и питао «Зоране, шта се овде ради». А1 је одговорио «Немој ништа да ме питаш, не знам ништа» и мало се удаљио, али је стајао близу њега са пушком у руци, а поставили су се веома близу групе жена. У том тренутку пришао је Булатовић и распитивао се зашто Албанац није са осталим мушкарцима, а А1 је ракао да ће се он побринути и довести га код осталих, па када је «Мртви» наредио да колона жене и деце крене према Дечанима и у Албанију, А-1 је викао на Албанца кога је познавао и овај је ходајући погнуто са женама и децом напустио село. Мушкарци су остали поређани уз зид дворишта, али не у врсти, већ у мањим групама, а «Мртви» је стајао неких 10-20 метара удаљен од њих. А1 је био у близини са Владаном, Мићком Ивановићем, Батом Лекићем, Булатовићем, Мишићем и Момићем и имали су задатак да пазе да неко не побегне, не баци бомбу, а на узвишењу, када се иде према џамији стајали су оптужени Бобан Богићевић,

Славиша Кастратовић, Лаза Павловић и други, који су имали задатак да обезбеђују тај део.

Да су на овај начин војници ушли у село и извршили напад на цивилно становништво које су протерали у Албанију, а мушкарце убили, навели су и оштећени и сведоци који су у јутарњим часовима чули да долазе српска војска и полиција и са осталим мештанима се окупили у центру села код џамије, а које исказе је суд прихватио као поуздане и истините.

Оштећени Аљбен Реџај (ТРЗ 04.09.2012, ЕУЛЕКС 17.08.2010, чији је исказ прочитан јер није желео да сведочи на претресу, ни непосредно ни видео конференцијском везом) је са својом породицом и породицама браће од стричева (укупно пет породица) био у кући Хускаја, која је издвојена од села и ујутру око 7, када је његов отац рекао да су село опколили војска и полиција, изашли су, а војници су их упутили наниже. На путу је видео да на свакој капији стоји по један или више војника или полицајац са оружјем, а да све породице Албанаца иду ка центру. Војници су их зауставили на једном месту, да би их наводно преконтролисали, наредили да се мушкарци одвоје на једну страну, а женама да иду наниже, низ пут. Био је са оцем и дедом. Искористио је гужву и непажњу војника, успео да се издвоји из групе мушкараца и прикључи групи жена, деце и стараца, и са њима је отишао у Албанију. Међу војницима препознао је Владана Крстовића. Видео је да је испод места где су стајали био постављен оклопни транспортер, а на улазу у село видео је блиндирано возило, доста војника било је у селу и на улазу и излазу из села. За време од око четрдесетак минута, док је био у селу од када је изашао из куће, док се нису раздвојили, нико није пуцао, али када је група цивила у којој је био, стигла на излаз из села, чула се рафална паљба која је трајала око пет минута. Овога дана међу мушкарцима је убијен његов отац-Реџ Реџај, а после рата су у селу направили списак и установили да је убијено 54 мушкарца. И оштећени Амруш Укшинај (ЕУЛЕКС 20.07 и 27.07 2010 и ТРЗ 4.09.2012. и на гл. претресу 25.03.2013-године) који се спасио и напустио село пре стрељања је тврдио да су их комшије Срби упозорили на ову акцију два дана раније, а да је тог јутра од комшија, покојних Сафера Шоши, Рамиза Хамза и Салија Рустемај чуо да је село окупирала српска војска, и да су наредили да становници за 15 минута напусте село. Са [redacted] који су боравили код њега, отишао је до џамије. Двојица војника су из његове групе издвојили Адема Бушати, Адема Харадинај, Ганија Бушати и Ибера Бушати, док су њега упутили у групу са осталим мушкарцима која је постројена код куће Мехмета Шоши. Покушавао је да напусти групу и придружи се женама, јер је био у последњим редовима. Међу војницима је видео А1 кога познаје од раније. А1 је као и други војници држао подигнуту пушку и говорио људима да морају у Албанију. Познавао се добро са А1 од пре рата, често су били у контакту због посла око аутомобила, па је покушао да разговара са њим. А1 му је помогао и он је изашао из групе мушкараца и са женама и

породицом отишао у Албанију. Тога дана видео је једног војника који је имао веће оружје од других и сандук са муницијом. Није било пљачке тога дана, само су им наредили да иду у Албанију. Познато му је и да је Алимехај Хисен убијен у крају где се налазе куће Алимехаја хицем из пушке са удаљености, а не у групи са осталим мушкарцима. Видео је аутомобиле на излазу из села: жуту «аскону», «мерцедес» ђаковачких регистрација, жуто – крем боје за који зна да га је у то време возио А1. Сачинио је и скицу у којој је нацртао своју кућу која је око 200 метара од центра села Љубенић, у брду, пут, џамију. Све што зна о догађају испричали су му касније преживели мушкарци, а сећа се војника који је носио наочаре за сунце, и А1 који је пре рата [redacted] и који га је овога дана спасао. Оштећени Мифтар Укшинај (на претресу 25.03.2013. и пред ЕУЛЕКС-ом 02.09.2010.год.) са породицом је отишао у центар села. Видео је тројицу војника који стоје испред цивила и да је један убио Адема Бушати. Уплашио се, успео да побегне из групе у шуму-луг иза села. Ту се касније извукао [redacted] Демуш Укшинај, који је рањен. Неговао је оца, а са њима су били и Исуф Абдулахај, Бесим Хускај, неки старији човек и један из породице Аљичкај. Два пута је ишао у село и видео је тела Сефера Шошај, Шабана Јахмуратај, Џавида Хамзај, Дем Абдулахај. Видео је војне камионе и особе у наранџастим оделима да негде око 18 до 20 априла одвозе тела из Љубенића. Оштећени је објашњавао да сматра да постоје разлике у пропадању тела која су несахрањена остала више дана у разним условима, јер је видео и тела убијених из другог догађаја на истом подручју и то 07.04.1999. год. Због тога су браниоци наводили да је исказ непоуздан и неважан. Међутим, суд је прихватио исказ овог сведока као истинит, јер је објаснио да је побегао из Љубенића, и неговао рањене идентично као што су наводили и остали преживели оштећени, као и да убијени мушкарци нису одмах сахрањени, о чему су осим осталих оштећених који су преживели стрељање говорили и сведок Зоран Рашковић и Марко Вукотић, док запажања сведока о начину пропадања лешева нису од значаја.

Оштећени Садик Јахмуратај (ЕУЛЕКС 18.08.2010., ТРЗ 4.09.2012. и гл. претрес 27.03.2013. год.), је одмах када је ујутру чуо да долази војска кренуо за породицу која је била измештена из куће, али их је затекао на путу, са осталим мештанима, како их војска спроводи ка центру села. Било је доста војника, у једном дворишту видео је и око 12 до 15 полицајаца, сви су држали «калашњикове» подигнуте на готовс. Био је на челу групе цивила, са стрицем и како су прилазили видели су да је међу окупљеним, раније пристиглим цивилима почело одвајање мушкараца од жена. Свуда је било униформисаних људи, они су говорили да су српска војска, видео је двојицу у цивилној одећи који су носили канистере и палили куће. Војници су псовали, гурали и обарали цивиле, пуцали у земљу. Тројица војника стајали су са упереним пушкама. Код џамије је видео да су војници у двојицу Албанаца уперили пушке. [redacted] и упорно га је

дозивао да дође и буде са њима. И оштећени Бесим Хускај (ЕУЛЕКС 17.08.2010., ТРЗ 04.09.2012., гл.претрес 26.03.2013.год.) са породицом, [redacted] када је ујутру око 7 сати чуо пуцњеве, а у дворишту затекао војника са «калашњиковом», који је наредио да што пре изађу. Сви, укупно њих 17, су кренули наниже главним путем кроз село.Тако су ишли и остали мештани, ка џамији, и месту где је данас споменик убијенима. Било је доста војника, а они код џамије су пуцали у вис. Чула се појединачна и рафална паљба. Успут је пролазећи крај куће породице Хамзај у дворишту, видео тело на земљи. Када су пролазили поред Анемове куће кроз отворена врата је видео тело. Сви војници који су тог дана били у селу су имали пушке, али сматра да је онај који је пуцао у њега и ранио га, имао другачију врсту оружја од осталих војника.

Оштећени Џевдет Аљичкај (који је одбио да сведочи на гл. претресу па је прочитан његов исказ пред ЕУЛЕКС-ом од 06.09.2010.год.) се 01. априла затекао у Љубењићу, у кући Ука Бушати, где се са породицом склонио још септембра 1998. године, када су српске снаге уништиле његове куће у селу Ирзнић. Тог јутра мештанин који живи у близини главног пута обавестио их је да је српска војска ушла у село, па је оштећени са породицом кренуо ка џамији. Из насеља Алимехај чула се пуцњава. Дуж пута, на сваких пет, шест метара стајали су војници у зеленим униформама са аутоматским пушкама упереним у људе који су ишли путем. Војници су имали и ручне гранате, ножеве и пиштоље. Усмеравали су их и пожуривали ка центру и џамији. Испред групе мушкараца окупљених у центру стајала су тројица Срба са упереним пушкама, а један је имао теже наоружање, митраљез, са два ногара и дрвеним кундаком, док је један који је причао више од свих осталих изгледао као командант. Оштећени Мађун Аљимехај (пред ЕУЛЕКС-ом 17.08.2010. год., а због болести на претресу није могао бити испитан ни непосредно ни видео конференцијском везом) је 01. априла био код рођака Хаџија Аљимехај, да попије кафу, када се око 7 ујутру зачула пуцњава, а Иљир Љокај је дошао и рекао да су Срби ушли у село и да пале и уништавају куће. Изашли су и видео је да су село заузели српски војници а стражара са аутоматским пушкама било је на сваком ћошку. Сви су кренули низбрдо према главном сеоском путу. Зауставили су их у центру села, на месту где је данас споменик, и одвојили мушкарце од жена и деце, којима је војник који је изгледао као командант, рекао да иду у Албанију. Гани Бушати, који није могао бити испитан на претресу 27. марта 2013. путем видео конференцијске везе јер има проблема са слухом, па је прочитан његов исказ од 24.08.2010.године пред ЕУЛЕКС-ом, је са породицом отишао до џамије. Путем су тројица војника упућивала цивиле ка центру, па су зауставили Адема и Ибера Бушати, увели у једно двориште, одакле се зачуо

рафал. Он сведочи да су четворица или петорица мушкараца међу којима Амруш Аљичкај, Џемаљ Хускај, Дервиш Сума успели да се придруже женама и са њима напусте село. Исуф Авдулахај (ЕУЛЕКС 24. 08. 2010. год.) је у време догађаја имао [redacted]. Живео је у Љубенићу код рођака Некеа Хускај, [redacted] који је тог дана убијен, [redacted]. Био је у групи са мушкарцима. Садик Бериша (ЕУЛЕКС 18.08.2010. год.) је 01. априла. изашао на пут да провери шта се дешава, али му војници више нису дозволили да се врати кући, један од њих само је рекао «ходај низбрдо». У центру села видео је постављене дуж пута на сваких 15 метара по једног војника. [redacted] је био у групи мушкараца на које су војници пуцали. Иако је [redacted], војници су [redacted] и да се придружи мушкарцима. На групу мушкараца војници су пуцали, а жене и деца су отерани и у село се вратили тек после потписивања Кумановског споразума, када су се српске оружане снаге повукле.

Оштећени Дин Шоши био је са породицом у кући у Љубенићу. Када је група мештана раздвојена, њега и још тројицу мушкараца због старијег животног доба упутили су у групу жена и деце. Били су на крају села, када се зачула рафална паљба. Нису видели ко је пуцао, али су знали да су мушкарци убијени. Тада је убијен [redacted], и [redacted] Сефер. Тело његовог сина пронађено је у Батајници и предато породици, као и тело пок. Сефера. Мисли да је његова кућа прва која је запаљена, јер је на улазу у село. Тада су запаљене и куће [redacted] пок. Сефера Шоши и рођака Мухамеда Шоши. У село се вратио са породицом три месеца после овог догађаја.

О нападу, убиству и протеривању сведочиле су и жене које су биле у групи која је морала да напусти село. Оштећеној Мејреме Хамзај тога дана је убијен [redacted] Рамиз Хамзај, а убијени су и [redacted] Јашар и [redacted] Џавид. Тела [redacted] Џавида су пронађена у Батајници и предата породици, док тело пок. Јашара није нађено. Тога дана у селу је убијен и Селим Хамзај. Рођак Ариф, који је боравио код њих тога дана, остао је у селу али није био са групом мушкараца у центру. Чула је причу да су га војници пронашли и убили у штали, али његово тело није нађено. Још око 6 сати тог дана њен супруг је, јер се кућа налази близу главног пута, видео да долазе војска и полиција, а они су му и наредили да изведе породицу и иде у Албанију. Војници су имали шешире и били су маскирани, имали су црвене траке око рукава. Нису дозволили да понесу ствари нити да узму трактор, а ни да сачекају [redacted] Јашара да би сви кренули заједно. Јашара су војници када је дошао у двориште убили, а [redacted] Џавида ранили. У центру села, када су одвојили мушкарце од жена, ова оштећена наводи да није хтела да оде. Стајала је и позвала и остале жене да се придруже мушкарцима, да их не остављају и да сви морају да изађу заједно из села или да их све убију. Маскирани војник јој је пришао и

запретио да ће је разнети бомбом уколико не пође са женама, муж јој је махао да оде, па је да би спасила децу отишла са осталима. Нису одмакле ни 200 метара када се зачуо рафал. [redacted] покушавала је да се врати и види шта се дешава, али је један војник са аутоматском пушком забранио. Из групе мушкараца извесни Џамил и још један старији мушкарац прикључили су се женама, и сви заједно су наставили низ пут ка крају села, када се зачуо други рафал. Ишли су ка Албанији. Код Ђаковице, војници нису дозвољавали да стану и одморе се. Путем их је до Ђаковице пратио војник који је носио шешир и био у пинцгауеру или џипу. Поред пута било је војних возила, камиона. Преноћили су у једном селу, у неком прљавом објекту, па су ујутру отишли у Албанију. Село је напустила са [redacted] рођаком-Арифовом мајком која је била глувонема, а са њом су биле Дервишова жена [redacted] Јашарова [redacted] Зећа Хамзе [redacted] и [redacted] Мисином са породицом. У село су се вратили септембра месеца те године. Њена кућа није запаљена, али су уништена два трактора, а један је одузет. Сматра да су скоро све куће изгореле тога дана, иако је и раније у селу 25. маја 1998.год., било паљења кућа, али су скоро све које су преостале запаљене и изгореле у догађају 1. априла. Када се вратила пронашла је ствари рођака Арифа у кући и донела у суд да би их показала и указала да још увек није истражено шта је са Арифом нити је, ако је убијен, његово тело нађено.

Оштећена Елхаме Харадинај у Љубењићу је била [redacted]. Из сна су је тргли ови догађаји, видела је да су породицу Шоши, већ извели на улицу. Са [redacted] Адемом Харадинај и [redacted] побегла је код [redacted] Муслије. Војници су их зауставили код куће Рустема Шоши и тада је чула да пунијег војника, не много високог, тамнијег тена, у униформи, са укрштеним раденицима позивају «Зоки дођи овамо». Неки од војника су имали мараме и рукавице без прстију, наочаре за сунце, застрашивали су их и пуцали у вис или у земљу. Њен отац и стриц Мусли, тога дана су убијени. Она је са дететом и групом жена изашла на пут, па на главни пут Пећ-Дечани-Ђаковица. Видела је кућу у селу да гори, дим, и да је село опкољено војском. Дуж пута, са свих страна било је војних и полицијских снага, разних униформи. Из села је чула рафал. У групи са женама и децом били су и Џемал Хускај и Дервиш Смајлај, старији људи, и сви су до вечери стигли до Ђаковице. Пратило их је возило. Од других је чула да је било доста војних возила, чак и тенкова. У једном селу су у некој згради преноћили и ујутру наставили до Албаније. Из Албаније се вратила 1. јула. На згаришту је пронашла ствари које су припадале њеном оцу, наочаре, оловку и слично, углавном личне ствари. Показала је фотографије које је тада сачинила на којима је уништен трактор и кућа њеног оца, и улаз у кућу Јахмуратај. Тело [redacted] Адема пронађено је у Батајници, а [redacted] Муслије на гробљу у Пећи и предата су породицама. Касније је чула да је овај масакр извршио извесни «Мртви», а показали су јој и његову слику.

Познато јој је да је убијен Адем Бушати и то када су пролазили поред његове куће јер је чула пуцањ и да неко каже «убише Адема», а из села је тада избегло 10 чланова њихове породице, [redacted]. Оштећена Ђул Бушати наводи да су на улици војници зауставили њеног девера Смаила Бушати и убили у дворишту испред Хамзине куће. Прикључила се групи жена, мушкарци су били одвојени, чини јој се да је цело село горело, а тог дана изгорела је њена кућа. Њен муж Адем Бушати није убијен са осталим мушкарцима, већ испред куће њихових рођака. Тог дана убијени су и њихови рођаци Бајрам и Ука Бушати. Жене су биле уплашене, неке полуобучене, она је била боса. Војници су им наредили да иду у правцу Албаније. Иако су биле исцрпљене успут нису могли да се заустављају и одмарају. Када се вратила пронашла је рукавице свога мужа, личну карту и новчаник и донела их на претрес. Тело њеног супруга је пронађено у Батајници и предато јој, а касније је пронађена и предата јој и једна нога.

Оштећеном Албану Бушати је 01.04.1999.године убијен отац-Смаил Бушати, стриц Адем Бушати и рођаци Ук Бушати и Рам Бушати. Пок. Хајдар Бушати, чија је кућа на улазу у село, позвао их је да изађу јер је дошла војска, а он се и поред толико година које су прошле, добро сећа да је било јутро, он, стриц и стрина и Ук Бушати, били су у кући једног комшије, мајка, отац и стриц су радили у штали. Изашли су и цело село је било на улици и у двориштима. Покушали су да побегну у шуму која је била близу куће, али војници су их зауставили на једном путељку и вратили у село. Тада је видео тело пок. Џалита Хамзај на путу, лежао је потрбушке. Када су одвојили жене и мушкарце, [redacted] и двојицу младића, Љутфан Боби и Газимета Бушати, ипак су уврстили у групу са мушкарцима. Мухарем Боби их је охрабрио да пробају да изађу из села са женама, да их неће дирати јер су млади, па су се тако спасли и отишли у Албанију. Војници су их пратили и нису дозвољавали да се успут одмарају иако је било деце која нису могла да ходају. Ноћ су провели у школи у селу Брекоц код Ђаковице. У селу је тога дана видео разна возила којима су дошли војници, ровове, изнад села војне камионе и тенкове. После бомбардовања, крајем јуна, вратили су се у село и поред неких кућа које су изгореле пронашао је остатке људских костију, а и у центру села било је остатака тела и костију, које су покупили у вреће, то сместили у пластично буре и сахранили. Тада је и сазнао ко је убијен у селу, а судбину мештана поделили су и они који су боравили код рођака, као пок. Селим Локај. Тела неких од убијених пронађена су на Пећком гробљу. Након догађаја у селу су остали само роми.

Оштећена Кумрије Јахмуратај, је са свекрвом и децом упућена до центра села, и наводи да је било доста војника, пуцали су у вис да их застраше, женама су наредили да наставе пут. Видела је и камионе пуне војника да улазе у село. Чини јој се да су рафале из села чули чим су изашли на пут Пећ -Дечани. Путем којим су ишли ка Албанији их је пратило возило

без регистарских таблица, војници које су успут сретали нису им дозвољавали да се зауставе и одморе. Она описује пут и преноћиште као и други сведоци, али наводи да су им на граници одузели личне карте и друга документа. Тога дана је убијен њен супруг Смаил Јахмуратај, свекар Мус Јахмуратај и стриц њеног супруга Кадрија Јахмуратај, али и Цун Морина и Риза Морина. Видела је да су војници пустили из групе мушкараца да оду Џемаил Хускај, Амруш Укшинај и Дервиш Џумај. Тело њеног супруга није пронађено. Вратила се у Љубениħ 2. јула. Оштећена Кумрије Хамзај је навела да је 1. априла 1999.године њен супруг- Јашар Хамзај убијен у дворишту Рамиза Хамзај, где је рањен и њен син- Џавид Хамзај који је тада имао 23 године. Џавид је успео да се прикључи женама и да исприча да му је отац убијен. Вратили су га међу мушкарце иако је био рањен, па је са осталима тога дана и он убијен. Тело њеног сина је пронађено у Батајници и предато породици 2005. год., док тело њеног мужа није нађено. Она је са ћеркама и осталим женама из села отишла у Албанију, боравила једно време код рођака и пријатеља и као избеглица у иностранству. Вратила се на Косово [redacted] Оштећена Хајрије Хускај је у овом догађају изгубила мужа Некеа Хускај, а тог дана убијени су брат од стрица њеног мужа Харадин Хускај и његови синови Тафил, Осман и Смаил, као и рођаци из породице Фехим, Наим, Рам. Тог јутра су истерани из куће и дошли су до џамије где су била двојица војника. Жене су иако су покушавале да остану заједно са мушкарцима, одвојене од њих, а војници су им пуцали у правцу ногу да би их застрашили. Са [redacted], Османовом [redacted], Метушовом [redacted] Хаџи Уке [redacted] е, и осталима отишла је у Албанију. Из породице Хускај настрадало је 11 мушкараца и то Рец Хускај, Феми Хускај, Метуш Хускај, Наим Хускај, Аџи Хускај, Тафир Хускај, Осман Хускај, Харадин Хускај, Рам Хускај, Смаил Хускај и њен супруг Ник Хускај. Видела је једног убијеног човека да лежи у дворишту куће Рамиза Хамзај. Вратила се у Љубениħ средином јуна. Након шест година добила је тело свог мужа, тело Хаџије Хускај је нађено у Пећи, а већи број тела у Батајници. Само тело Смаила Хускај није нађено.

Оштећени који су били у групи мушкараца у које је пуцано описују шта се са њима догађало.

Садик Јахмуратај наводи да је стајао на челу колоне са стрицем и да је, када је стигао до центра села, раздвајање жена било завршено. Жене су плакале и нису хтеле да оставе мушкарце, а војници су их псовали и пуцали у вис, и у земљу да их застраше. До групе мушкараца дошла су тројица војника, двојица су имала «калашњикове», а онај у средини пушкомитраљез, један је имао белу траку око рукава. Ове војнике је упамтио и касније на фотографијама које су му показане неке препознао. Чула се наредба да жене и деца иду у Албанију, а мушкарце су питали које оружје имају. Настао је тајац и тада су убијени Адем Харадинај и Ук Бушати Оштећени је навео да

сада зна да је ову прву двојицу убио Небојша Минић «Мртви». Војник који је стајао у средини са пушкомитраљезом и који је сво време ћутао, рекао је да је његовог брата ОВК извео из воза и да су га убили и да ће се сада осветити Албанцима. Овај војник није био много развијен, имао је ретку косу. Трећи војник, најмлађи од њих стајао је и ћутао. Тада је настала паника, касније су му причали да се чула наредба «немојте никога живог да оставите», а он се само сећа да су почели рафали, пао је, није имао ни болове, само се сећа топлоте и крви. Не зна да ли су пуцала само ова тројица или је дошао још неко да им помогне. Није успео да устане, из групе у којој је лежао чуо је кукњаву, тешко дисање, уздахе кроз масу, и како кроз тела која су попадала на земљу, иду војници. Тада је изгубио наду и мислио да ће га убити. Лежао је сигурно сат или два, и када је устао видео да има још преживелих, па су се сви спустили наниже кроз село. Био је погођен у обе ноге и последњи изашао из села. У месту Дошкоја пронашао је остале који су преживели, међу њима је био младић Тафил Хускај који је накнадно умро од повреда. До мрака су остали на том месту. Пратили су ситуацију у селу и видели да двојица цивила улазе у куће са кантама, да војници износе неке ствари из кућа, чули су их и да се свађају. Тек увече, када није било никога, са двојицом рањених пошао је да тражи помоћ. У селу Жебељ су нашли лекара и провели три дана, па са колоном избеглица којој су се прикључили отишао до Кукса у Албанији. Сви из села су протерани у Албанију. У овом догађају је убијено 57 мушкараца, а 11 је преживело последице рањавања, а у међувремену су и неки од њих умрли.

Описао је војнике: у средини је био војник са пушкомитраљезом. Он није био много физички развијен, већ мршав, висок око 170-180 цм, и стар око 25-30 година. Није имао ништа на глави, па је видео да има ретку косу, имао је залиске. Носио је маскирну униформу и имао укрштене реденике на грудима. Овај војник говорио је да су Албанци убили његовог брата. Други је био дебео и низак, носио је аутоматску пушку. Највиши од ове тројице био је војник који је имао ожиљке на лицу, много је говорио и понашао се као командант. Он је убио прву двојицу мушкараца. За Србина са црвеном траком за кога сматра да је командант, наводи да је имао око 30-40 година, да је имао тамну кожу и тамну косу, лоше зубе, грубу кожу лица и да је био висок око 180 или 190 цм, да је био снажне грађе и да је имао маскирну униформу. Имао је аутоматску пушку и нож. Познаје Срећка Поповића, али тога дана га није видео у селу. Сматра да су са војницима учествовали и Срби из села из породица Мијовић, Вукотић и Стојковић. Видео је тога дана само двојицу у цивилној одећи међу војницима и они су носили канистер са бензином и палили куће. Када је погођен и док је лежао и даље је чуо пуцњеве, људе како вриште, стењу, неко време је била тишина, чуо је псовке на српском и затим је чуо појединачне пуцње и псовке, јер је неко од војника ушао и «оверавао» оне које су лежали на земљи. После је настао тајац, а онда су преживели и рањени почели да устају из гомиле и да крећу према малом

сеоском путу и даље у поље и жбуње.Тада је и он, без обзира што су му обе ноге биле повређене, испузао и преко тела убијених се одвукао до сеоског пута и придружио осталима у шумарку.

Бесим Хускај био је међу мушкарцима које су одвојили од жена и притерали уз зид и капију Мухамета Шоши. Мушкарци су били старости од 14 до 90 година, јер неки од стараца нису успели да се прикључе групи жена. Одвајање су извршила тројица војника, један је издавао наредбе и сигурно је био командант. Оштећени је убиство Адема Харадинај и Ука Бушати описао идентично као и Садик Јахмуратај и навео да их је убио један од тројице војника који су били испред мушкараца. Оштећеном се чини да је неко други тада преузео команду, чуо је «Хајде више, шта чекаш, заврши то» и почело је пуцање. Он се бацио на земљу. Рафали су трајали четири или пет минута, а добро се сећа да један од оних који су требали да пуцају, веома млад, скоро дечак, није могао да пуца и да је почео да дрхти. Оштећени је рањен у стомак и ногу, губио је свест, али није осећао болове, већ само топлоту у телу. Чуо је разговор, неко је рекао «иди провери да ли има још живих, нико не сме да остане жив», па је неко пуцао појединачним пуцњевима у људе. Тада је убијено 54 мушкарца. После извесног времена чуо је јауке из групе. Прошло је доста времена када су они који су били рањени или се правили да су мртви, почели да разговарају, неко је рекао «устани, више нема никога», па су сви кренули ка главном путу, ка пољима и шумарку. Једва је устао, тешко је ходао и вукао рањену ногу, пузећи је морао да оде до шуме која је била близу села. Ту је провео дан, а они који су били лакше рањени помагали су осталима. Три дана и ноћи провели су сакривени, када су их нашла случајно двојица сељана, одвела својим кућама и чувала све до 17. јуна у кућама и ливадама. Чувао их је у Стреоцу Хаци Есцефај, бринуо о њима, долазио и доносио им храну и воду, превијао ране. Добро је упамтио војника који је пуцао на њега и та слика га је сваке ноћи две године прогањала. Имао је тешко наоружање, другачије од других војника, «калашњиков» са металним кундаком, сандук за ношење оружја, реденик му је био окачен око врата, био је мршав, не много висок, по лицу имао је или ожиљке или бубуљице и покварене зубе. Војник који је убио Адема Харадинај и Уку Бушати, био је висок, имао бразготину на лицу. Војници су имали траке на руци, неки наочаре за сунце јер је био ведар и сунчан дан. Имали су и мараме везане око главе. Чуо је да једног зову Зоки. Добро памти и младића који је дрхтао када је требало да пуца. На фотографијама није могао да препозна никога. Касније је и од супруге чуо да је на путу било много војника, возила, пинцгауер, и да је село било потпуно опкољено.

Аљбен Реџај је описао војнике и навео да је један био другачији и имао је наочаре за сунце, био је висок, мршав и имао проређену косу на челу и имао је панцирни прслук. Сви су имали аутоматско оружје.

Амруш Укшинај иако није био присутан када је извршено убиство мушкараца, пре него што је отишао видео је и упамтио војнике. Осим

сведока А1 кога је познавао, сећа се и војника који је био у униформи и са наочарима за сунце. На фотографијама је препознао једино опт. Кастратовића кога од раније познаје и за кога је сигуран да га тога дана није видео у селу. Оштећени Џевдет Аљичкај је описао да су сви војници имали ознаку ВП на униформи, аутоматске пушке, неки и теже наоружање. Он је био у групи мушкараца која је издвојена и описао убиство Ука Бушати и Адема Харадинај, разговор који је овоме претходио. Војник који је имао теже наоружање је викао «Шта гњавите са њима, пожурите». Тада се укључио и трећи војник који до тада ништа није говорио. Почео је да пуца у ваздух и погодио електричне жице које су пале. Тројица војника су пуцала на цивиле и он је погођен у леву ногу. Чуо је јауке, али пошто је лежао лицем према земљи, није могао да види шта се дешава. Чуо је кораке, неко је рекао «Арнаути су још живи», «још су живи, хајде да питамо да ли неко хоће још», «шта хоћете, сада имате НАТО, имате ОВК», војници су зашли и чуо је како газе по гомили људи и пуцају у њих. Чуо је пуцње и касније, како одлазе и певају. Чуло се крцкање, црепови са кровова су се обрушавали на земљу, јер су гореле куће. Није се усуђивао да се помери, али се зачуо шапат из гомиле, неко се мало померио, па је и он пробао да устане, али због рањене ноге није могао да хода. Отпузао је према шуми. Успут је помагао једном младићу који је у шуми умро. У шуми је било и других преживелих, њему су превили рану, чуло се да куће горе, чула се пуцњава и возила у Љубењу целог тог дана. Био је у шуми док није пао мрак, а затим га је пронашла и до краја рата чувала породица Истрефај. Никога од учинилаца не познаје. Описивао је вођу, који по његовом мишљењу није имао више од 35 година, био је у маскирној униформи, висок око 170 цм, добро грађен, таман, прилично лошег тена са акнама, имао је кратку тамну косу, тамне очи и широке обрве. Можда је чак имао неки ожиљак на лицу, имао је танак, дугачак, нос, носио је «калашњиков», нож, ручне гранате, пиштољ и за појасом му је висио конопац, на коме је, чини му се, висила нека шољица. Затим, видео је војника са тежим аутоматским наоружањем који је изгледао врло младо, вероватно није имао више од 20 година, имао је такође маскирну униформу, био је плав, обријане главе, бледог тена, добро је изгледао-био је добро грађен, висок око 175 цм, носио је пушкомитраљез са два ногара. Имао је такође метални ређеник са муницијом, који је носио од цепа на појасу, преко врата до пушкомитраљеза. Не може да се сети како је изгледао трећи војник, али је био у истој униформи и био је нижег раста.

Мађун Алимехај је описао да убијен Адем Харадинај, а онај који га је убио изгледао је као командант. Он је убио и Уку Бушати. Војници су из групе изабрали Дервиша Сумај и Џемаиља Хускај да се придруже женама и покажу им пут за Албанију. Тада је онај који је изгледао као вођа рекао другој двојици «Шта чекате», а окупљеним мушкарцима «Чекали сте НАТО, ево вам НАТО», па су ова тројица Срба отворили ватру на њих. Тада је командант викнуо на српском језику: «Лезите на земљу», и испаљен је још

један рафал. Оштећени се бацио на земљу. Осетио је да је рањен у леву ногу. Чуо је да је један војник на српском језику питао, «Зоки, шта да радимо?», чуо се одговор «Идите, проверите, нико не сме да остане жив». Затим је чуо да неко по гомили мртвих и рањених, међу којима је и он лежао, хода, да неки вриште, а неки кукају, а војник који је зашао међу њих пуца. Испаљен је још један рафал по телима и од тога је рањен и у десну ногу. Чули су се НАТО авиони, и кораци који су значили да војници одлазе. Лежао је око два сата и када се придигао видео Бесима Хускај како иде према малом сеоском путу који води у шуму, Исуфа Авдуљ и друге рањене да сви иду у том правцу, па је и он кренуо. Видео је да су многи убијени, било је крви. Мухарем Боби је био жив, али тешко рањен у обе ноге, па му је помагао и одвукао га у оближњу кућу. Био је ту и Бобијев [redacted] Из куће је чуо да је неко дошао у село где су се налазила тела, звук фотоапарата, неко је на српском рекао «Ово припада мени», као и «Ова акција је успешно завршена», неко је развалио врата. Тек када је пала ноћ, а цело село је већ било спаљено, [redacted] Боби је напустио кућу око 21,30 часова. Мухарем Боби је био исувише тешко повређен и нису могли да га воде, али је био срећан што му је [redacted] Оштећени и Шефкет Боби су отишли у шуму и ту пронашли сакривене мештане, са којима је после два дана отишао према долини Ругова, пронашао доктора и добио помоћ, а 04. априла отишао је у Црну Гору и остао све до 03. јула 1999. године, када се вратио на Косово. Није могао да пажљиво посматра војнике јер је био уплашен, али је описао онога који је убио Адема и Ука, који је био командант, да је имао лошу кожу, био у униформи са беретком и носио пушку. Имао је укрштене реденике и металну кутију на струку. Гани Бушати је навео да су женама успели да се придруже Амруш Аљичкај, Ђемаљ Хускај, Дервиш Сума, а да су осталима наредили да стану у редове испред зида. Један војник је говорио преко мотороле, а пок. Шабан Аљимехај му је рекао како је чуо да војник каже «нико неће бити жив». Тада су тројица војника рафално пуцала на мушкарце, он је погођен и пао је, а други су попадали преко њега. Изгубио је свест. Када се пробудио после неких 30 до 60 минута, са преживелима је отишао у шуму Душкаја. Чуо је од других да су Срби зашли у гомилу тела и пуцали у оне који су преживели. Имао је 36 повреда, повређени су му били прсти, чело, лактови, лице, ноге, кук и леђа. Из села су видели дим и чуло се пуцање. Са осталима је увече стигао до Стреоца, па у Зебеле, у болницу ОВК. Сећа се само тројице војника, двојица су имали «калашњикове», један другу врсту аутоматске пушке, један је био нижи од остале двојице, један је имао лоше зубе, а сви стари око 30 до 40 година.

Исуф Авдулахај који је искористио прилику и прикључио се групи жена деце и стараца, сећа се војника који је имао ружно лице и ходао је напред-назад испред ове групе мушкараца, псовао их и вређао. Међутим, оштећени је низак, био је у средини групе и није могао све добро да види. Није разумео ни шта су говорили јер не зна српски језик. Војници су стајали

испред групе, и видео је да војник са ружним лицем нешто говори, па убија Адема једним рафалом. Није видео да је убијен Ук Бушати, али када је после око пет минута војник са ружним лицем нешто рекао, он и још двојица који су били испред групе су отворили ватру, био је то дугачак рафал. Бацио се на земљу, претварао се да је мртав, није знао да ли је рањен. Преко њега пао је Зеђ Боби. Поред је био његов брат који је убијен. Тада је осетио да су му повређени чланак леве ноге и леви лакат, а Зеђ Боби жалио се на болове. Чуо је и појединачне пуцње, осетио је како неко хода и да му стоји на прстима и осетио је бол, али ништа није говорио. Видео је ногу и војне чизме. Чинило му се да Срби стоје мирно и да посматрају да ли су сви живи, то је дуго трајало. Не зна када је устао и са Тафилом отишао у шуму Душкај. Успут је падао и губио свест. Скривао се до 17. јуна код породице Истрефај. Од војника је упамтио само оног са ожиљцима у зеленој маскирној униформи, јер је како је објаснио, само њега чуо да говори. Сећа се да је тај војник носио и бомбе и пиштољ и маказе за сечење жице. Није могао да опише како су други изгледали, осим да су били у униформи, али је видео да је један војник био у плавој униформи. Садик Бериша видео је као и остали убиство Адема Харадинај и Ука Бушати. Видео је Србина у униформи како долази одоздо и виче тројици Срба «Шта чекате», па су они отворили ватру, погођен је у леви кук и леђа и пао је. Људи су вриштали, запомагали, а он се правио да је мртав. Неко је ушао међу тела и пуцао у оне који су остали живи. Са осталим преживелима био је у селу Иснић, све до августа 1999.године. Описао је Србина- војника са црвеном траком који је имао наочаре, укрштене реденике на грудима, малу сиву торбу, био је средње висине.

На претресу су оштећени навели ко је од њихових сродника убијен. Садик Јахмуратај је навео да је убијен његов отац Кадри тада стар 87 година, стричеви Шабан Јахмуратај, Муса Јахмуратај, брат од стрица Смаил Јахмуратај, нећак Рамиз Бериша, а он је рањен. Тела су пронађена у Батајници и предата породици, осим Смаила Јахмуратај. Шабан Јахмуратај је у овом догађају рањен и преминуо је три месеца после догађаја. Када је после рањавања отишао у шуму са њим су били Садик Бериша, Гани Бушати Јусуф Абдулахај, Демуш Укшинај, Агиљ Хукај и Али Шуши, а познато му је да су преживели и Цевдет Аљичкај и Бесим Хускај. Приликом прегледања фотографија указао је на две особе и о томе говорио на претресу. Једна је Небојша Минић-«Мртви», њега се добро сећа, имао је ожиљке, био је развијен, највиши од свих, псовао је и викао и изгледао и понашао се као командант. Он је убио прву двојицу мушкараца. Оштећени је навео да су пуцала тројица војника и да је пуцао опт. Дејан Булатовић. Наиме, објаснио је да је приликом испитивања пред тужиоцем за ратне злочине прегледао фотографије и препознао једну особу за коју је са великом вероватноћом тврдио да га памти и да се ради о војнику који је пуцао, а касније преко медија чуо да је ухапшен Дејан Булатовић и ово повезао. Осим тога на фотографијама је указао на опт. Булатовића и тврдио да га препознаје на

претресу са 80% сигурности, док је, када је први пут гледао фотографије и давао исказ пред тужиоцем, наводио да је скоро 100 % сигуран или 90% да је то особа која је пуцала. Објаснио је да га препознаје по изгледу, коси, оружју, лицу, имао је и тада као и на фотографији наочаре за сунце. Суд је ово објашњење прихватио, и нашао да када се повеже овај исказ, у коме оштећени тврди да препознаје оптуженог са 80% сигурности, са исказима осталих оштећених који су описивали да је пуцао војник који је носио пушкомитраљез, имао високе залиске, није био дебео, већ можда и мршав, са исказима сведока Рашковића који је на претресу децембра 2011.године навео да је пуцао «Була»- Дејан Булатовић и исказом А1 да је пуцао Булатовић, онда је и исказ оштећеног Садика Јахмуратај уверљив и поуздан. Околности под којима је оштећени видео војнике који су пуцали, временски период у коме је могао да посматра војнике као и онај који је протекао од догађаја до сведочења, иду у прилог закључку да сведок говори истину, и да управо због свега тога и не наводи да је 100 % сигуран.

Бесим Хускај, имао је прострелну рану десне ноге и погођен је у стомак, има медицинску документацију и од овог догађаја је инвалид. Упамтио је војника који је имао пушкомитраљез, он је убио прву двојицу. Други који је дошао је имао теже оружје - пушкомитраљез, сандук у кутији и причао о брату кога је из воза одвео ОВК. Он је рекао «Лезите доле мајку вам јебем» и они су легли, а он је испалио рафал. Видео је да су изгореле три, четири куће. Рањени су Исуф Авдулаху, Демуш Укшинај, Џевдет Аљичкај, Тафил Хускај који је после око два сата преминуо. Сви одрасли мушкарци су убијени, само је он рањен. Убијени су Метуш Хускај, Наим Хускај, Реџ Реџај, Харадин Хускај, Осман Хускај, Тафиљ Хускај, Феим Хускај, Рам Хускај, Смаил Хускај стар око 90 година и његово тело није нађено. Тела су откривена и предата породици, а тело брата Хаџије Хускај који је био стар [redacted] година је пронађено на пећком гробљу и предато породици. Описао је изглед војника, униформе шарене маскирне тамније боје, неки су имали наочаре за сунце, мараме повезане око главе преко чела, црвене траке око руке. Памти војника који је био висок, не крупне грађе, већ слабије, није имао косу у предњем делу, имао високе залиске.

Амруш Укшинај је навео да је касније сазнао да је војник који је убио прву двојицу «Мртви», чуо је од преживелих о тим убиствима. Такође је чуо да је један војник пре него што је пуцао питао ко му је извео брата из воза и убио и знао да се тај вероватно презива Булатовић јер је од раније знао о овом догађају и како се зове убијени Србин. Осим тога, касније када је у медијима објављено да је ухапшен Дејан Булатовић и сазнао је његово име и повезао то са догађајима у Љубењу. Овај оштећени је навео да су и у једној кући убијени, па запаљени у породици Алимехај, Фадил и Бајрам.

На основу записника о обдукцији, потврда о смрти, потврда о извршеној ДНК анализи суд је утврдио да су пронађена тела Фадила Алимехај, Хаџија Алимехај, Хазира Аљимехај, Рустема Алимехај, Шабана

Аљимехај, Гезима Авдулахај, Рама Авдулахај, Бајрама Боби, Бекиа Боби, Адема Бушати, Бајрама Бушати, Смаила Бушати, Ука Бушати, Рамиза Хамзај, Селима Хамзај, Џавида Хамзај, Адема Харадини, Фехима Хускај, Харадина Хускај, Наима Хускај, Некеа Хускај, Османа Хускај, Рама Хускај, Тафила Хускај, Кадрије Јахмуратај, Муса Јахмуратај, Илира Локај, Џуна Морина, Риза Морина, Реџа Реџај, Ганија Шошај, Сефера Шоши, Сељаима Сиљај, Рустема Укај, Рама Укшинај, Руждија Укшинај.

На основу напред наведених доказа утврђује се:

Фадил Алимехај је [redacted] његово тело је откривено и есхумирано са гробља у Пећи, као узрок смрти наведено је рањавање из ватреног оружја у пределу грудног коша, а узрок смрти је проверен обдукцијом. **Хазир Аљимехај**, [redacted] његово тело је есхумирано у Пећи, као узрок смрти наведено је рањавање из ватреног оружја у пределу грудног коша, карлице (белвис) и леве надлактице, а узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 29.11.2004. год. **Рустем Укај**, [redacted] тело је есхумирано из гробнице у Пећи, ознака «ФКТ18/001Б-ФКТ15/003БП», као узрок смрти наведена је повреда од рањавања из ватреног оружја у пределу главе два метка, а обдукција вршена 30.11.2004. год.

Из налаза и мишљења судског вештака, проф.др. Слободана Савића од 19.06.2013. год., који је прегледао обдукционе записнике посмртних остатака Фадиља Аљимехај, Хазира Аљимехај и Рустема Укај, утврђено је да у достављеној документацији нису нађени подаци о томе на који начин су тела била сахрањена, у појединачним гробовима или гробницама са већим бројем лешева, а само на телу Рустема Укаја установљени су знаци претходно вршене обдукције (лобања је отворена). Иако је вештак констатовао да постоје непрецизности у превођењу са енглеског на српски, које не утичу на суштину преведеног текста, уочио и то да је у преводу на српски језик за сва три случаја написано да су повреде вероватно настале пре смрти, док у обдукционим записницима и резимеима обдукционих записника на енглеском језику то није констатовано. У сва три случаја, идентификација је извршена на основу ДНК анализе, упоређивањем узорака коштаног ткива узетих у току обдукције и узорака крви сродника. На основу наведеног описа повреда, у сва три случаја могло се закључити да су на посмртним остацима постојале повреде нанесене пројектилима испаљеним из ватреног оружја, а на основу њихове локализације и изгледа обдуценти су у складу са правилима струке дали мишљење да су те повреде узроковале смрт, односно да је смртни исход наступио услед рањавања пројектилима испаљеним из ватреног оружја, и то код Фадиља (Шабан) Аљимехај устрелина грудног коша, код Хазира (Мањ) Аљимехај устрелине грудног коша, карлице и леве подлактице и код Рустема (Садри) Укај устрелине главе. Ни у једном од три случаја обдуценти нису навели порекло смрти, што је у складу са правилима

струке, јер су приликом сачињавања обдукционих извештаја располагали искључиво подацима установљеним прегледом скелетисаних посмртних остатака.

Тела једног броја убијених пронађена су и ексхумирана у Батајници Обдукцију и закључак је дала Комисија лекара.

Ексхумирани су и идентификовани **Хаџи Алимехај,** [redacted] ознака «БА03-122Т», узрок смрти није утврђен, обдукција извршена 27.05.2004. год. Према записнику о обдукцији констатовани вишеструки преломи костију, преломи костију леве подлактице, нанесени су дејством пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја који је пронађен у меком ткиву овог предела. **Рустем Аљимехај** [redacted] ознака «БА03-127-Д», узрок смрти су вишеструке повреде од хитаца из ватреног оружја у пределу трупа, руку и ногу, а проверен је обдукцијом која је извршена 15.09.2005. год. **Шабан Аљимехај** [redacted] ознака «БА03-149Т», узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 12.07.2006. год., а наведено је да су то вишеструке повреде из ватреног оружја у пределу грудног коша, пелвиса (карлице), леве подлактице и леве ноге. **Гезим Авдулахај** [redacted] са ознаком «БА05-489Т», узрок смрти проверен је обдукцијом која је извршена 06.06.2005. год., а наведено је да је то хитац из ватреног оружја у главу и леву руку. **Рам Авдулахај** [redacted] ознака «БА05-493Т», узрок смрти проверен је обдукцијом која је вршена 10.12.2003. год., а наведено је да је то рана од хица ватреним оружјем у пределу груди. **Бајрам Боби** [redacted] «БА03-150Т», узрок смрти проверен је обдукцијом која је вршена 27.05.2004. год., а наведено је да је то повреда од хица из ватреног оружја у пределу карлице. **Беки Боби** [redacted] ознака «БА03-132Т», узрок смрти проверен је обдукцијом која је вршена 03.06.2005. год., а наведено је да је то хитац из ватреног оружја у главу, **Адем Бушати** [redacted], ознака «БА05-500Т» и ознака «БА05-513Т», узрок смрти није потврђен, а обдукција је извршена 09.06.2005. год. Форензички извештај сачинила је Мисија прелазне управе на Косову УНМИК, Одељење правде, Канцеларије за нестала лица и форензичка испитивања, Канцеларија за судску медицину, и утврђене су повреде-напрслине на глави и врату које полазе са левог дела лобање, као и повреде 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 ребра са десне стране и повреде 3. и 6. ребра са леве стране. **Бајрам Бушати**, ознака «БА05-499Т», [redacted] узрок смрти проверен је обдукцијом која је вршена 28.05.2004. год., а наведено је да је то рана од хица из ватреног оружја у груди. Обдукцију вршила Комисија лекара у Батајници, а идентификацију су вршили представници УНМИК-а. **Смаил Бушати** [redacted] ознака «БА03-147Д», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у груди, а проверен је обдукцијом која је извршена 28.05.2004. год.

Ук Бушати ознака «БА03-162ДТ», [redacted] узрок смрти проверен је обдукцијом која је вршена 17.08.2005. год., а наведено је да су утврђене вишеструке повреде од хитаца из ватреног оружја у пределу трупа. **Селим Хамзај**, [redacted], ознака «БА05-069Т», узрок смрти није утврђен, а обдукција извршена 27.05.2004. год. **Џавид Хамзај** [redacted], ознака «БА05-487Т», узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 17.12.2004. год., а наведено је да су то вишеструке повреде од рањавања из ватреног оружја у пределу кичме, **Адем Харадинај** [redacted], ознака «БА03-070Т», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у главу, а проверен је обдукцијом која је извршена 20.12.2004. год. **Фехим Хускај** [redacted] ознака «БА03-140Т», као узрок смрти наведена рана од хица из ватреног оружја у главу а проверен обдукцијом која је извршена 27.05.2004. год. **Рамиз Хамзај** [redacted], ознака «БА03-100Т», обдукција извршена 17.08.2005. год., узрок смрти хитац из ватреног оружја у пределу главе. Уз извештај за Рамиза Хамзаја достављен је и форензички извештај ознаке «БА03-108ДТ», за који је наведено да је пол вероватно мушки, доба од 18 до 40 година. **Харадин Хускај** [redacted] ознака «БА05-515Т», као узрок смрти наведено је: хитац из ватреног оружја у главу и леву бутину, а проверен је обдукцијом која је извршена 09.06.2005. год. **Наим Хускај** [redacted] ознака «БА03-166Т», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у главу, а проверен је обдукцијом која је извршена 10.06.2005. год. **Нек Хускај** [redacted] ознака «БА03-61Т», као узрок смрти наведена рана од хица из ватреног оружја у главу и груди, а проверено је обдукцијом извршеном 27.05.2004. год. **Осман Хускај** [redacted], ознака «БА03-057Т», као узрок смрти наведена повреда од рањавања из ватреног оружја у пределу главе и карличног појаса, а узрок смрти проверен обдукцијом 17.03.2003. год. **Рам Хускај** [redacted] ознака «БА03-142Т», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у главу (два хица), десно раме и леву ногу, а проверен обдукцијом вршеном 27.05.2004. год. **Тафил Хускај** [redacted], ознака «БА05-272Т», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у пределу груди, леве руке, а проверен обдукцијом извршеном 17.08.2005. год. **Кадри Јахмуратај** [redacted], ознака «БА03-080Т», као узрок смрти наведена повреда трупа од шрапнела или хица из ватреног оружја, а узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 18.12.2004. год. **Муса Јахмуратај** [redacted] ознака «БА03-063ДТ» и «БА03-064Т», узрок смрти није утврђен, обдукција извршена 28.05.2004. год. **Илир Локај** [redacted] ознака «БА03-101Т», узрок смрти није утврђен, обдукција извршена 27.05.2004. год. **Цун Морина** [redacted] ознака «БА05-428Т», као узрок смрти наведена рана од хица из ватреног

оружја у пределу главе и врата, узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 17.03.2004. год. **Риза Морина** [redacted] ознака «БА03-045Т», узрок смрти није утврђен, а обдукција је извршена 27.05.2003. год. **Реџ Реџај** [redacted] ознака «БА03-145Т», као узрок смрти наведене повреда од хитаца из ватреног оружја у пределу груди, десне руке, леве ноге, узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 06.06.2005. год. **Гани Шошај** [redacted], ознака «БА05-446Т», као узрок смрти наведено више хитаца из ватреног оружја у пределу груди и рамена, а узрок смрти проверен обдукцијом вршеном 09.12.2003. год. **Сефер Шошај**, [redacted], ознака «БА03-123Т», као узрок смрти наведене су вишеструке повреде услед рањавања из ватреног оружја, а узрок смрти проверен обдукцијом која је извршена 29.08.2006. год.. **Сељаим Силај** [redacted] ознака «БА03-134Т», као узрок смрти наведена повреда од рањавања из ватреног оружја у пределу главе, трупа и левих екстремитета, а узрок смрти проверен обдукцијом извршеном 06.04.2006. год. **Рам Укшинај** [redacted] ознака «БА05-488Т», као узрок смрти наведена повреда од рањавања из ватреног оружја у пределу главе, леве надлактице и леве бутне кости, а обдукција вршена 04.06.2004. год. **Ружди Укшинај** [redacted], ознака «БА05-514Т», као узрок смрти наведен хитац из ватреног оружја у десном пределу карлице и десној нози, а обдукција извршена 28.05.2004. год.

Достављен је и извештај «БА03-062ДТ», за који је наведено да је доба од 18 до 30 година, пол вероватно мушки, нема узрока смрти и нема идентификације. Достављени су форензички извештаји «БА03-014Т», «БА03-092ДТ», без икаквих других прилога. Достављен је и извештај, односно записник о обдукцији у коме је наведено да је гробље непознато, обдукција је вршена у мртвачници у Ораховцу, ради се о случају «100ФКТ 15/001БП», узрок смрти није утврђен, ДНК анализа није достављена. Достављен је и записник «БА03-162ДТ» и потврда да се ради о пок. Ук Бушати, према ДНК анализи.

О томе да су тела убијених у селу Љубенић пренета из села и сахрањена говорио је и сведок Марко Вукотић. Он је навео да је дана 01.04.1999. године у поподневним сатима отишао у своју кућу, у село Згрмље које се налази поред Љубенића. Чуо је пуцање из планине и из шуме је видео како излазе тројица или четворица војника. Срео је и групу Срба, који су му испричали да се пуцало на цивиле. Следећег дана, другог априла, у Пећи је био у у Комуналном предузећу у Пећи и видео се са Слободаном Влаховићем, који му је рекао «Ето можеш да видиш где су твоји Љубенићани сада и шта је са њима, ено их, други дан стоје побијени по селу, ако хоћеш да их видиш можеш да одеш...». Тако је сазнао шта се догодило. Познато му је да је Влаховић организовао камионе комуналног предузећа и Роме који су били запослени да уклоне и сахране лешеве из Љубенића. О

томе да су тела сакупљена и заједно сахрањена произилази осим из овог и из исказа оштећених који наводе да нису могли да преузму тела и да су убијени остали несахрањени, као и посредно сведок Рашковић који је био изричит да једино у овом селу није било пљачке, да су мушкарци једноставно убијени, али не претходно опљачкани. Али, касније, неколико дана након овог догађаја, по граду су припаднике јединице заустављали Роми, који су радили у Комуналној служби и сакупљали тела, и захваљивали се «Мртвом» и интересовали се када ће бити још нека акција, јер су они приликом сакупљања, тела претресали и узимали вредне ствари.

Из изведених доказа и то исказа оштећених Ђул Бушати, Албана Бушати, Кумрије Јахмуратај, Амруша Укшинај и Мифтара Укшинај, који су сагласни у погледу ове чињенице, а иначе детаљни и јасни, и које је као такве прихватио, суд је утврдио да су Адем Бушати, Алимехај Хисен и Смајл Јахмуратај убијени пре него што је извршено стрељање одвојених мушкараца, па је тако Алимехај Хисен, а како то оштећени Амруш Укшинај наводи у својој изјави датој ЕУЛЕКС-у убијен у делу села где се налазе куће породице Алимехај, Адем Бушати је према наводима оштећене Ђул Бушати, супруге, убијен испред куће породице Бушати, а и оштећени Мифтар Укшинај наводи да је пок. Адем Бушати убијен пре осталих. Смаил Јахмуратај је убијен пре осталих како наводи оштећена Кумрије Јахмуратај, њега су војници издвојили из групе цивила још на путу којим су се спуштали према центру села.

Како је извршено убиство мушкараца који су задржани код зида куће Мехмета Шошија, и ко је пуцао, говорили су оштећени и сведоци. Они су сви идентично, убедљиво и јасно и при томе су искази оштећених сагласни исказима сведока описали убиство у центру. Према исказу сведока Зорана Рашковића, када је убио Албанца који је изашао и говорио, «Мртви» почиње да пуца у Албанце који су стајали, а онда без речи, као по немој команди, придружују се и рафално пуцају и остали, који су испред цивила. «Мртви» је истрошио оквир, али је тада извадио пиштољ и младићу из Пећи, који је имао надимак «Мачак», који је стајао поред, уперио га у главу и рекао «Мајку ти јебем пуцај, пуцај да ти не проспем мозак». Младић почиње да пуца затворених очију, тресе се целим телом. Гомила цивила пада, «топи се», чују се ужасни крици. Онда је све утихнуло и једино се чуо по неки самртни ропац. Војници су сви били уплашени и залеђени. Нико није ни наслутио шта ће се догодити. Прошло је само пар дана од почетка рата, ни једна претходна акција није била таква. Онда је одједном Милојко Николић ушао међу тела и уз псовке мајке Арнаутске, речи «Па зар и ти Алија, још копрцаш балија», навођење имена Ибро, Изет, пуца у преживеле и оверава их. Пуцао је док није истрошио муницију. «Мртви» је наредио «Мачку» да и он ради исто за казну што одмах није пуцао, али овај младић је плакао и тресао се. Када је Милојко Николић пуцао уз повике и коментаре, као да је

наступило олакшање, сви су почели да се шале, причају, опуштају се, чак се и смеју и шале на рачун «Мачка».

Дакле, и овај сведок описује као и оштећени да је претходно пок. Небојша Минић извршио убиство, с тим што је очигледно да сведок Рашковић није видео оба убиства, јер оштећени идентично описују сви да је пок. «Мртви», пре него што се отпочело са стрељањем, убио Адема Харадинај и Ука Бушати. Сведок Рашковић, као и оштећени навели су идентично да су пред групом цивила стајала тројица војника и да су они пуцали. Младића који је стајао и тресао се, за кога је сведок Рашковић рекао да је то «Мачак» (а А1 да је у питању Мићко Ивановић), описали су и оштећени. О томе да је после стрељања вршено тзв. оверавање сведок Рашковић и оштећени су говорили идентично, па је прихватањем ових сагласних изјава суд утврдио да је дошло до тзв. оверавања и да је то урадио опт. Милојко Николић. Сведок Рашковић о оверавању после стрељања је говорио када је саслушан пред замеником ТРЗ, као и на претресу 22.04.2013.год., када је, наводећи да је револтиран због ситуације у којој се налази од када је у програму заштите, због чега више не жели да каже имена војника који су пуцали, али се упадљиво у току излагања, а пре него што је описао тзв. оверавање, окренуо се, погледао у опт. Милојка Николић и рекао му «Извини».

Према казивању А1, који је био је у непосредној близини када је «Мртви» убио двојицу из групе цивила, чуо је, пре стрељања расправу, чуо је и рафалну паљбу, чуо је када је «Мртви» рекао Ранку Босанцу да «Скупи момке, да стрељају та говна», али није било потребе да Ранко Босанац одређује ко ће да стреља, јер су се неки припадници већ сами скупили и стајали пред цивилима. Цивили, њих 30-40, како процењује, су већ били постројени уз зид, један иза другог у колони од по три, четири или пет њих. У том тренутку видео је да Мићко Ивановић покушава да се удаљи од ових војника који стоје наспрам цивила, али га је видео Булатовић и рекао Небојши Минићу «Овај неће да пуца». Тада је Небојша Минић пришао и рекао Мићку «Уколико ти не будеш пуцао у њих, ја ћу да пуцам у тебе, убићу те као пса са њима», а Мићко је остао укопан и изгубљен. Ту је био и Владан Крстовић који је искористио прилику да, док «Мртви» виче на Мићка, једноставно нестане са тог места, негде је отишао. А1 наводи да се од војника који су били испред цивила формирао стрељачки вод и првобитно набраја Мишића, Булатовића, Николића, Лекића, Вуковића, Ивановића. А1 објашњава да се налазио тако да је видео прва три или четири војника, био је са доње стране и добро видео да су испред цивила први до њега Мићко Ивановић, затим Лекић, па Мајо Вуковић и Дејан Булатовић. Даље, не испред самих цивила, већ на узвишењу су били Мишић, «Шумадија» и Ранко Босанац. Видео је ову прву четворицу и добро је видео Мићка Ивановића у тренутку када је почело да се пуца. Наводи да је тада у Љубенићу видео и оне које оптужница није обухватила- Лазу Павловића и Владана Крстовића,

Мићка Ивановића и још двојицу припадника којима не може да се сети имена, за све њих зна да су били ту и да су све наредбе добили од «Мртвог», а да их је он добио са вишег нивоа. Он објашњава да је полако почео да се удаљава да нико не би приметио да одлази и то чим је чуо наредбу да се сакупе момци. Одједном је почело рафално пуцање и после првог рафала видео је да је Ивановић пуцао. Окренуо се, видео је прво да су цивили почели да падају, па кренуо брже ка путу, у правцу где су отишле жене. Био је сам, а када је стигао до паркираних возила, Владан Крстовић се практично створио крај њега.

Суд је ценио исказе и то оштећених који су преживели и који сви описују да је пред њима стајао командант «Мртви» и убио прву двојицу цивила, што наводе и сведоци Рашковић и А1, и оштећених који наводе да су испред њих били осим команданта још и војник са другачијом и већом пушком и млади војник. Ово наводе и Рашковић и А1, који су обојица младог војника описали као и оштећени, да се тресао, а из исказа А1 и Рашковића произилази да је то Мићко Ивановић «Мачак». Затим обојица сведока наводе да је оптужени Дејан Булатовић био и учествовао у акцији и да је он носио пушкомитраљез. Опт. Булатовић се брани да није учествовао у акцији, није ни био припадник јединице, а бранилац у завршној речи наводи да је и извесни Дунђер користио пушкомитраљез и постоји сумња да је он пуцао. Међутим, суд ове наводе није прихватио јер из списа и одбране опт. Абдулаха Сокића произилази да је група босанаца међу којима опт. Сокић и са њим НН Дунђер, дошла у јединицу у мају месецу, а о групи Босанаца која се прикључила јединици у мају говоре и остали оптужени и сведоци, па је јасно да НН Дунђер и није био у априлу месецу припадник јединице. Међутим, из исказа сведока Рашковића произлази да је после акције у Љубенићу, у којој се опт. Булатовић прикључио јединици, и у којој је био изузетно суров, он постао припадник јединице. Такође и А1 наводи да је Булатовић од ове акције постао припадик јединице, а овај оптужени је са осталим припадницима и на фотографијама у које је извршен увид. Оштећени описују војника, високог са залисцима, а оптужени Булатовић управо тако изгледа према фотографијама у које је извршен увид, као и према ономе како је оптуженог Булатовића описао сведок Рашковић Зоран. Сведок Рашковић је у исказу од 18.01.2011.год., навео да је пуцао и оптужени Булатовић, што је суд прихватио, без обзира што сведок на претресу од 22. априла није желео да каже имена оних који су пуцали. Дакле, из исказа оштећених, сведока Зорана Рашковића и А1 несумњиво произилази да су пред цивилима стајали и пуцали оптужени Дејан Булатовић, и НН припадници, од којих неке набрајају А1 и Рашковић, и командант «Мртви». Међутим, постојале су разлике у погледу тога да ли су пуцали и оптужени Ранко Момић, Милојко Николић и Синиша Мишић, како се то наводи у оптужници. Из исказа оштећених једино се може закључити да они то нису видели односно да не знају да ли је још неко пуцао. Они говоре само о

војницима који су били испред њих и пуцали су. Сведок Зоран Рашковић казује различито, приликом саслушања пред ТРЗ-ом наводи да су за Мртвим у цивиле почели да пуцају и «Шумадија» и «Була» и да им се накнадно прикључио и Ранко Момић, а за оптуженог Мишића једино на главном претресу 28.12.2013. год., приликом суочења са овим оптуженим наводи «Село Љубениће како из рафалне, рафално из пушке калашњиков пуца у гомилу од осамдесетак људи испред џамије ту сам те видео да пуцаш у људе». Последњи пут на претресу неће да каже имена, једино за оптуженог Николића за кога је тврдио да је вршио оверавање, показује и гестом. Ради разјашњења шта се догодило, ко је пуцао и одакле је он посматра стрељање, те шта је тачно видео, сведок је сачинио скицу на којој су оптужени Момић, Мишић и Николић даље од цивила, а не испред њих, означио је место где је стајао и да ову тројицу није видео да пуцају, већ је то само закључио јер су стајали са подигнутим и упереним пушкама. Да би разјаснио тачно шта је видео, јер говори о томе да се удаљавао са места и трудио да буде неприметан и А1 је објаснио да је видео да су пуцали Булатовић и Мићко Ивановић, Маца Вуковић и Бата Лекић, да су се чули рафали из пет шест пушака, али да се он са места где је стајао није могао да види да ли су пуцали и Момић, Николић и Мишић. Они су стајали горе, али их није видео јер се фокусирао на Мићка. Када је све почело, видео је да стоје и да су држали оружје уперено према цивилима. Сачинио је скицу у којој је уцртао где су се налазили припадници који су пуцали у селу Љубениh и описао је место где је он стајао, и како су стајали војници који су пуцали, при чему он због кривине која је била испред њега и није могао да види да ли су Момић, Николић и Мишић пуцали. Цео догађај је посматрао је са удаљености можда мање од 10 метара, а Рашковић је био удаљен неких 10, 15, 30 метара од њега у непосредној близини «Мртвог». Они који су пуцали су међусобно били на удаљени, а удаљеност између првог и последњег је била око 10 метара. Дакле, ни А1, ни сведок Рашковић Зоран нису тврдили да су стрељање вршили и Момић, Николић и Мишић. Супротно тврдњама А1 и сведока Зорана Рашковића, да је оптужени Ранко Момић учествовао у акцији у Љубенићу и чак да они закључују због положаја у коме се налазио, да је пуцао на цивиле, овај оптужени се бранио да није био у овој акцији, што суд није прихватио, јер је из исказа А1 и Зорана Рашковића утврдио да је оптужени био у акцији и предузео радње описане у изреци.

А-1 је тврдио да је, када је стигао до паркираних аутомобила, запалио цигарету и разговарао са Владаном Крстовићем. Видели су тада у близини човека у маскирној униформи, држи пушку и пуши. Имао је беретку на глави. А1 је препознао управо због посебног начина на који је носио беретку оптуженог Топлицу, пришао му с леђа и питао «Шта радиш ту». Вероватно га је изненадио, јер је опт. Миладиновић испалио рафал. Владан Крстовић је почео да се смеје, а А-1 да се извињава. Оптужени Топлица им је објашњавао да је испробавао пушку. А1 је започео разговор са оптуженим

Топлицом Миладиновићем и питао га где ће толики народ, а оптужени је одговорио да је после прве бачене бомбе на Србију дошла наредба из Београда да се протерају Албанци у Албанију, Црну Гору и Македонију, а да се нека села неће дирати. А1 описује и да је у близини на око 100 метара од места где су стајали видео два тенка Т-55, маскирне боје, прекривене мрежастом циradом и гранама, са цевима окренутим према селу Стреоци, као и војни аутомобил и војнике, за који је закључио да се њиме вероватно довезао оптужени Топлица. Разговор је престао јер је до тог места, где су иначе паркирали аутомобиле пре акције, дошао Мићко Ивановић, трчао је путем, сав избезумљен, сео у један од аутомобила, држао је икону и молио се. А1 га је умиривао, али је Мићко причао како га је «Мртви» натерао да пуца у људе. Тада су почели да стижу и остали, стигао је Рашковић, почеле су шале на Мићков рачун, сви су причали како је изгледао после стрељања. Стигао је и Небојша Минић и наредио Владану Крстовићу да узме војнике и провери да ли је неко остао жив. Владан је отишао са неким од војника и после извесног времена чуо се један пуцањ. «Мртви» је наредио да сви иду и рекао да ће он остати Топлицом, да се нешто договоре. Сведок Зоран Рашковић наводи да га је после акције пок. «Мртви» послао да купи пиво јер «ожеднело се», и да одведе Мићка Ивановића који је био у веома лошем стању јер је плакао, тресао се и држао неку иконицу у рукама. Сви су кренули ка колима, уз шалу, песму, смех, и сели да се одморе, а он је отишао за пиво. «Мртви» је наредио повратак у Пећ. Возио је пок. «Мртвог» у штаб, чекао око два сат док је он сигурно разговарао са оптуженим Топлицом, а истога дана заузели су напуштену албанску кућу у близини Пећке гимназије и ВЈ и користили је као штаб до краја рата. Само пред тужиоцем када је први пут давао исказ наводио је да када су се сви после оверавања опустили, чуо је детонацију, али то није гледао, бачена је бомба, а он је био заузет спречавањем жена да се врате и погледају шта се догодило. Ово касније није спомињао већ је објаснио да је размишљао о свему што се догодило у рату присећао ствари које је потиснуо, па је због тога његов исказ на претресу тачан, што је за суд разумљиво објашњење. Сведок Зоран Рашковић наводи да је и пре акције возио пок. Небојшу Минића у штаб код Топлице и да га је после акције возио у штаб. Опт. Топлица Миладиновић тврдио је да акцију није наредио, да за догађаје у Љубенићу није чуо све до овог поступка и да је тога дана био у селу Бање ради обиласка тзв. Бањске чете, у којој је било проблема, а ову одбрану суд није прихватио. Суд није могао да провери тврдње А1, да је видео опт. Топлицу Миладиновића, да га је изненадио и да су разговарали, јер када су Владан Крстовић и Мићко Ивановић као сведоци позвани на претрес одбили су да дају исказ да не би себе изложили кривичном прогону, јер је у то време већ био покренут кривични поступка против њих управо због злочина у Љубенићу. Осим из исказа сведока и у Ратном дневнику 177. вода, на страни 2 под датумом 01.04. (8,30-11,00) у

рубрици активност уписано је «уништена непријатељска упоришта у Љубенићу и Стреоцу, ликвидирано око 50 терориста»

Дакле, из изведених доказа суд је утврдио да су оптужени Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић и Дејан Булатовић, са пок. Небојшом Минићем и другим НН припадницима 177. ВТО дана 01.04.1999. год., у раним јутарњим сатима извршили напад на цивилно становништво у селу Љубенић, у коме су лишени живота Адем Бушати, Хисен Алимехај и Јахмуратај Смајлај, тако што су у село ушли из правца регионалног пута и прилазног пута, да су били наоружани аутоматским пушкама и пушкомитраљезом, да су се поделили у групе и пуцајући, претресали куће Албанаца и из њих истеривали цивилно становништво, претећи им да ће их убити. Пуцајући изнад глава и испред ногу приморали су становнике села да се окупе у центру, где су из групе издвојили око 60 мушкараца цивила, а остало становништво- жене децу и старије мушкарце приморали да пешице напусте село и крену према Албанији, тако што су им пуцали изнад глава и испред ногу. Мештани су село напустили у пратњи НН припадника српских оружаних снага, дошли до Ђаковице одакле су прешли у Албанију. У нападу је учествовао и оптужени Бобан Богићевић што је суд утврдио из јасних и доследних, међусобно сагласних исказа А1 и сведока Зорана Рашковића. О томе да је са јединицом учествовао у акцији у селу Љубенић, оптужени Славиша Кастратовић је говорио приликом испитивања у полицији када је говорио да је припадао војној формацији, да је командант био оптужени Топлица Миладиновић и да је оптужени Топлица био у овој акцији. Суд је ценио и да ова двојица оптужених нису желела да се изјашњавају о оптужници када је проширена на догађаје у селу Љубенић, али је нашао је њихово учешће у нападу несумњиво утврђено из међусобно сагласних у погледу те чињенице исказа А1 и сведока Зорана Рашковића, да су ова двојица оптужених ушла са јединицом у село, као и сви други оптужени и НН припадници, да су учествовали у нападу на тај начин што су улазили у дворишта и куће, пуцали у вис и ваздух и били на ободу села а нису долазили у центар, код џамије. О овоме су на исти начин говорили оптужени који је закључио споразум о сведочењу и сведок. При томе је суд ценио и чињеницу да је на фотографијама оштећени Амруш Укшинај препознао опт. Кастратовића, јер га познаје од раније, али да га није видео тог дана. Како је овај оштећени био са осталима у центру села протеран за Албанију, ово по суду потврђује исказе сведока Рашковића и А1 јер су они навели да је оптужени Кастратовић био на ободу села.

Суд налази да није утврђено да је у овом нападу лишен живота и Хадиа Гогај, јер нико од саслушаних оштећених о овоме не сведочи, а не постоји ни записник о обдукцији и есхумацији његовог тела, из којих разлога убиство овог покојног није описано у изреци пресуде.

Из изведених доказа је утврђено да су породичне куће и помоћни објекти цивила запаљени у нападу на село Љубенић 01.04.1999. године, а како расељено становништво не би имало где да се врати. Суд је ове чињенице утврдио на основу исказа сведока и оштећених, које је као јасне и убедљиве прихватио, па тако оштећена Мејреме Хамзај наводи да су запаљене куће Арифа Хамзај и Селима Хамзај, оштећена Кумрије Јахмуратај да су запаљене куће Екрема Јахмуратај и кућа Шабана Јахмуратај и његовог сина Исе Јахмуратај, оштећена Елхаме Харадинај да су запаљене куће Адема Харадинај, Рустема Хардинај, Хазира Харадинај и Рама Харадинај. Оштећена Ђул Бушати сведочи да су запаљене куће Исуфа Бушати, Исе Бушати и Џафера Бушати, а оштећени Амруш Укшинај је са места где се налазио сакривен у шуми могао да види како горе куће Армуша Аличкај, Аљија Рустемај, Џемала Хускај и Садика Бериша. Сведок А1 наводи да је «Мртви» пре него што су кренули у Љубенић рекао да ће ићи «Да ћерају Немце, да се пале куће и да немају где говна да се врате», а сведок Рашковић говорећи о овој акцији наводи да је ово била акција чишћења што је подразумевало да се улази у куће, да се људи застрашују и истерују и претерују у Албанију, да се куће пале.

Такође из изведених доказа, а нарочито из исказа А1 и сведока Зорана Рашковића датог 18.01.2011.год., који су у овом делу међусобно сагласни, а сагласни и са исказима оштећених- становника села Љубенић, те их је суд прихватио као уверљиве и истините, утврђено је да су у непосредној близини цивила који су стајали поред зида дворишта куће Мухамета Шоши, а након што су жене, деца и старији мушкарци протерани из села, стајали Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Синиша Мишић и Милојко Николић и пазили да не побегну и не пруже отпор.

Из свих изведених доказа, исказа сведока и оштећених, записника о обдукцији, који су сви докази међусобно сагласни и јасни, несумњиво је утврђено да је дана 01.04.1999. године у селу Љубенић убијено најмање 42 цивила и то: Гани Шоши, Гезим Авдулах, Хаџиј Алимехај, Тахир Ариф, Локај Илир, Салиј Рустем, Рамиз Хамзај, Фехим Хускај, Ружди Укшинај, Реџ Реџај, Рам Авдулах, Бајрам Бушати, Фадил Алимехај, Шабан,Алимехај, Хазир Алимехај, Рустем Алимехај, Бајрам Боби, Беке Боби, Мухарем Боби, Смаил Бушати, Ук Бушати, Селим Хамзај, Јашар Хамзај, Џавид Хамзај, Адем, Харадинај, Харадин Хускај, Тафил Хускај, Осман Хускај, Наим Хускај, Неке Хускај, Рам Хускај, Смаил Хускај, Мус Јахмуратај, Кадри Јахмуратај, Џун Морина, Риза Морина, Сефер Шоши, Селаим Силај, Рустем Укај, Рам Укшинај, Бајрам Алимехај, Метуш Хускај, Ук Бушати, да је Минић Небојша лишио живота Адема Харадинај и Уку Бушати, док су остале цивиле лишили живота Булатовић Дејан и НН припадници 177. ВТО Пећ, да је Николић Милојко након што је извршено стрељање зашао међу тела погинулих и рањених и проверавао ко од страљаних лица даје знаке живота и у њихове главе испаљивао пројектиле, те да су овом приликом

нанете тешке повреде у виду прострелних рана оштећенима Јусуфу Авдулахај, Мацуну Алимехај, Садику Јахмуратај, Бесиму Хускај, Цевдету Аличкај, Садику Бериша, Бобију Шевћет, Ганију Бушати, Иберу Бушати, Шабану Јахмуратај и Демушу Укшинај.

Иако не постоје записници о обдукцији за сва наведена лица- Тахира Арифа, Салија Рустем, Мухарема Боби, Јашара Хамзај, Смаила Хускај, Алимехај Бајрама и Метуша Хускај суд налази да је поуздано утврђено да су ова лица лишена живота јер се те чињенице утврђују на основу исказа оштећених. Наиме, да су Тахир Арифа и Рустем Сали лишени живота произилази из списка лица које је на главном претресу предала оштећена Ђул Бушати. О убиству Мухарема Боби сведочи Мацун Алимехај, о убиству Јашара Хамзај сведоче Амруш Укшинај, Мејреме и Кумрије Хамзај које и наводе да његово тело није пронађено. О убиству Смаила Хускај сведочи Бесим Хускај објашњавајући да је у то време Смаил имао око 90 година и да његово тело није пронађено. Бесим Хускај наводи да је тога дана лишен живота и његов стриц Метуш Хускај који је успео да рањен дође до шуме где су се крили и где је преминуо, а о његовој смрти сведочи и Хајрије Хускај. Да је лишен живота и Бајрам Алимехај утврђује се из исказа сведока Амруша Укшинаја.

Село Ћушк

Из изведених доказа суд је утврдио да су дана 14.05.1999. год., припадници интервентног вода 177. ВТО у раним јутарњим сатима, након састанка у команди, поступајући по наредби опт. Топлице Миладиновића, датој Небојши Минићу, као командиру, извршили напад на цивилно становништво у селу Ћушк, у коме су смртно страдали цивили, становништво расељили, куће су запаљене да цивили не би имали где да се врате, становништво је опљачкано. Оптужени, како је наведено у изреци, су извршили убиства цивила.

Село је од Пећи удаљено око три километра, пут Пећ- Приштина дели га на два дела, а до села осим главног, воде још два пута. Главним путем до Ћушка, четрдесетак наоружаних војника је дошло возилима, у колони. У селу је живело претежно албанско становништво у неколико насеља-оно у коме су живеле породице Гаши и Кељменди, насеље Чеку (на које се прво наилазило гледано из правца Пећи), Дечанска махала (удаљено око неких петсто метара у односу од насеље Чеку, ка реци Бистрици) и Хасан Бећ у близини гробља, на месту где се сада налази споменик жртвама рата, које у овом поступку странке називају центром села. Ово је суд утврдио на основу детаљних и јасних исказа А-1, сведока Зорана Рашковића, Зорана Аврамовића-стручњака из Војно географског института, оштећених Ерзена Љуши, Исе Гаши, Хазира Бериша, Муја Гаши, Ардијана Кељменди, Фатиме

Гаши, Фатиме Љуши, Иљфете и Хаци Чекуа, Хакија Гаши, Халита Гаши, Зелфије Гаши, Туше Гаши, Ајше Кељменди, али и одбрана оптужених који су наводили да је било више насеља.

Из исказа сведока Зорана Аврамовића као и увидом у карту Пећ, Ћушка, Плављан, суд је утврдио да главни пут Пећ -Приштина пролази кроз села Ћушк, Плављан и Захач, а до села може се доћи и путем који води од периферије Пећи-фабрике, као и лошијим путем који је паралелан са главним путем Пећ- Приштина. Сва три пута су проходна и за возила-како војна тако и цивилна, а центар села је школа.

О положају села и конфигурацији су говорили и оштећени, па је Иса Гаши на главном претресу 23.06.2011. год., навео да је село Ћушк најближе Пећи, удаљено око два до три километра, и да га магистрални пут Пећ Приштина и пруга деле на два дела. Његова кућа је од главног-магистралног пута удаљена највише седамсто метара, гледано од Пећи према Приштини, са десне стране, близу пећке Бистрице. Да би се до њега дошло морало је да се прође кроз насеље породице Чеку, које је надомак пута Пећ-Приштина, ближе Пећи. Насеље Кељменди се налази близу његовог насеља, удаљено од главног пута Пећ-Приштина 300 метара. Кућа Азема Гаши је од његове куће удаљена стотинак метара. Овако исто о положају у односу на Пећ и удаљеност говори и оштећени Хазир Бериша (МКТЈ, 22.05.2008., ЕУЛЕКС-у дана 12.01.2010., пред истражним судијом дана 06.04.2010., и на главном претресу 29.03.2011.године када је сачинио скицу села Ћушк) и тврди да у мају 1999. године у селу је било око 200-250 кућа, и око 2000-2500 становника, од којих су већина били Албанци. Само три српске породице биле су у селу и сви су се презивали Јашовић. Његова кућа се налазила на уском путу у западном делу села, са десне стране главног пута ка Приштини, удаљена 500м ваздушном линијом од места где се налазило гробље и насеље Хасан Бећ. Од његове куће до насеља Хасан Бећ су поља, предњи део куће окренут је ка путу. Исто су о положају села и удаљености од Пећи говорили сви испитани оштећени, а Муј Гаши (исказ пред истражним судијом дана 27.04.2010. год.) објаснио је да је његова кућа са десне стране пута из правца Пећи, удаљена 700 до 800 метара од главног пута, поред куће стрица Исе Гаши, њихова дворишта дели само зид. У центру села се налазе четири гробнице-породице Гаши, Чеку, и Кељменди. Кућа оштећене Фатиме Гаши налази се у насељу Гаши код Хасан Бећа недалеко од куће Лирије и Садика Гаши, раздваја их пут, и зид који је око њене куће. Оштећена Фатиме Љуши, жена покојног Чауша објаснила је да се њихова кућа налази близу насеља Хасан Бећ, деле их само пољана и ливада. Оштећени Ардијан Кељменди (ЕУЛЕКС 20.01.2010. год. и пред истражним судијом) навео је да се његова кућа налази у насељу Кељменди, на левој страни када се селу прилази са главног пута, педесет метара удаљена од куће Тахира Кељменди, а неколико стотина метара од трга и гробља. Оштећени Ерзен Љуши објаснио је да се поред главног пута у правцу Приштине, налази сеоска школа, поред школе

путељак који води према насељу Кељменди и насељу Гаши, која су нису близу магистралног пута. Насеље Кељменди је удаљено око 300м од главног пута, док насеље Гаши своја имања има поред Бистрице, а кућа Адема Гаши је тачно у средини насеља Гаши. Насеље Гаши је удаљено око 200-250 метара ваздушном линијом од насеља Љуши и та два насеља дели само ливада. Насеље Хасан беђ се налази у близини малог трга, код гробља, а његова кућа је одатле удаљена 500м ваздушном линијом близу главног пута Пеђ –Приштина (што је показао на скици коју је сачинио). Оштећени Хаци Чеку објаснио је да се кућа Расима Раме налази у његовој улици 400 метара удаљена у правцу Пеђи, а оштећена Иљфете Чеку да је у насељу Чеку било око тридесетак кућа, и одређен број помоћних објеката. Неке од кућа су биле старе, од блата, али је било и нових од тврдог материјала, између неких кућа је постојала ограда. Насеље није било ограђено ни опасано зидом. Уколико би се у село ушло путем који води од главног пута онда би насеље Чеку било прво на које се наиђе. Њихова кућа је била поред куће Хаци Чеку, удаљена педесетак метара од главног пута, 20-30 метара удаљена од другог пута којим је могло да се дође до насеља, а од гробља и трга око 400 метара ваздушном линијом. У близини њихове куће, на око 50 метара је била кућа њеног стрица Кадрије Чеку. Хаки Гаши је навео да је у селу било око 2000 становника, и то у насељима «Дечанска, Рам Дервишве, Кељмендо, Чекве, Кељмедн, Махала Кељменд, Љушаје, и Хасан Бећвај».

У насељу Дечанска Махала су куће Халита Гаши, Селима Гаши, пок. Хакија Гаши. Кућа оштећеног Халита Гашија се, како је навео, налази поред шуме-луга, у насељу Дечанска махала. У другом делу куће живео је његов брат Хаки. Од куће Сахита Гашија његова кућа је била удаљена око 500 метара. Објаснио је да је у насељу било 12-13-кућа, да се када се уђе из Пеђи у село, прво се наилази на насеље Чеку, па онда удаљено око 500м, а између је ливада, у Дечанску махалу, која се тако зове јер становници потичу из Дечана. Иза овог насеља нема више кућа, већ ту протиче река Бистрица, а кућа Бетима Гаши налазила се на улазу у село, изнад махале породице Чеку. Оштећени је на претресу сачинио скицу села, објаснио је и означио је своју кућу, кућу Ибрахима Гаши, Бетима Гаши. У Дечанској махали је и њена кућа, како је објаснила оштећена Зелфије Гаши, супруга убијеног Селима Гаши, а поред њене су и кућа Халита и Хакија Гаши, ова два дворишта дели зид на коме се налазе врата. Њена кућа била је најближа реци Бистрици. Исто и оштећена Туше Гаши (супруга пок. Хаки Гаши) је навела да су најближе њиховој кући биле–куће Селима Гаши, Садика Гаши, Халита Гаши, Исмета Гаши, Бајрама Гаши, а мало даље Мухарема Гаши и Љиман Гаши, све у Дечанској махали. Према наводима оштећене Ајше Кељменди (супруга убијеног Скендера и мајка убијеног Ердогана) њена кућа се налази у насељу Кељменди и то 150-200 метара удаљена од насеља Хасан Бећ и магистралног пута који води ка Приштини, а гробље је од њих било на 450 метара. Дакле, оштећени и сведоци описали су село тако да је суд стекао

слику како је у то доба изгледало. Они су детаљно објашњавали положај својих кућа, међусобну удаљеност, удаљеност од главног пута Пећ-Приштина, као и од места где је данас постављен споменик, где је у време које је описано у изреци било окупљено становништво, а мушкарци у групама одведени у куће и убијени, положај неких насеља и кућа места у селу од значаја у поступку.

Наредбу да иду акцију припадницима јединице саопштио је пок. Небојша Минић «Мртви», припадници су знали за акцију, као и да је то наредио опт. Топлица Миладиновић. У погледу ове чињенице доследно су током читавог поступка наводили сведоци и оптужени. А1 је изјашњавајући се о нападу на село Ћушк навео је да је овој акцији претходило уобичајено окупљање припадника јединице у штабу који се налазио у једној напуштеној кући. Он је стигао око 7,8 сати ујутру. Десетак минута након њега дошао је Небојша Минић и рекао да иде до «Топа» да узме инструкције и планове за тај дан. Они су се опремали, јер су ту били сандуци са муницијом. Пок. Минић се вратио после двадесетак минута и рекао им да се ради село Ћушк-што је значило «да се ћерају Немци», пале куће и цепају документа, као и да имају десет минута да се спреме. О овоме говори сведок Зоран Рашковић, који је објаснио да је «Мртви» захтевао претходног дана да се сви окупе ујутру, јер се иде у «Лов на Немце» (што је било уобичајено изражавање, а значило је да се иде у напад на Албанце). Следећег дана, када је и била акција, одвезао је «Мртвог» у једну напуштену кућу, где је био измештен штаб. Зна да је ишао код опт. Топлице, капетан «Топ» како су га звали, и задржао се око пола сата. По повратку, наредио је да сви буду спремни и консултовао се као и обично са оптуженима Момићем, Николићем, Поповићем и Кастратовићем. Оптужени Момић саслушан пред истражним судијом 19.05.2011. год., наводи да их је вече пре напада пок. Минић обавестио да је био у команди, наредба је била за акцију, а циљ је био да се тражи оружје и да се становништво исели према Албанији, а лична документа поцепају. Исто објашњава и опт. Бобан Богићевић који је саслушан пред органима МУП изјавио да се сећа се да су једнога дана у јутарњим часовима, након што их је «Мртви» у договору са командантом Топлицом организовао, њих четрдесетак резервиста, отишли у акцију у село Ћушк ради провере да ли има албанских терориста. Чуло се да је у том селу било пуцњаве, а у њему је живела и породица Чеку. Опт. Абдулах Сокић саслушан пред истражним судијом 07.06.2010. и 25.08.2010.год., тврди да нико не може бити сигуран да ли је пок. Небојша добио такву наредбу, али свакако је сигуран да је једне вечери «Мртви» пренео како му је Топлица рекао да се у селу Ћушк налази већа група ОВК, и да сутрадан иду да то провере. О томе да је наредбу командир њихове јединице пок. Минић добио из команде говорио је и опт. Милојко Николић на претресу дана 21.06.2011. год., наводећи да им је Минић саопштио за акцију коју је требало спровести у селу Ћушк. И иначе су од Минића добијали све наредбе, а Минић је

наредбе добијао од команде. Минић је увек после акције ишао у команду да реферише и саопштавао «Био сам у команди», или «Команда ми је издала наређење идемо ту и ту». Обично је наредба била да се иде у неко село да би проверили да ли су сакривени припадници ОВК или да ли има оружја. Сведок Зоран Рашковић наводи и да су припадници јединице носили тога дана шарене војне униформе и комбинезоне, неки траке на глави, капе, шешире или мараме, а «Мртви», оптужени Момић и Николић имали су црне комбинезоне. Били су наоружани «калашњиковом», имали и пиштоље, али и зоље, бомбе, неки су носили тромблонски наставак на аутоматским пушкама, или тромблоне на борбеним прслуцима, то је носио опт. Момић. Током акције у селу Ћушк неки од припадника јединице су користили мотороле које су добили од Топлице. Мотороле су носили осим «Мртвог» и оптужени Момић, Поповић, Николић, Кастратовић, позивни знак је био «Шакал».

Одлазак у акцију из Пећи до села Ћушк, А1, сведок и оптужени углавном описују на исти начин, јер сви наводе да су се окупили ујутру и да су након повратка пок. Минића из команде, аутомобилима, а неки и пешице, кренули. Сведок Зоран Рашковић каже да око пола девет, девет, њих око 25 је ушло у седам до десет возила и кренуло магистралним путем према Приштини, и на трећем, четвртом километру скренули су са десне стране у село Ћушк. А1 описује да су се опремали, ту су били сандуци са муницијом. За разлику од села Љубенић када су лице мазали гаром од аута, ауспуха, малинима, за акцију у селу Ћушка имали су праву боју за лице коју су добили од војске, а и опрема и униформе су били бољи него на почетку рата. Према селу су кренули возилима, Мртви у џипу, «асконом» коју је возио Рашковић, «голфом» тројка коју је возио Момић, сивим «мерцедесом» који је возио Мишић, и «ладом» труле вишње. Он је тада возио белог «голфа јединицу», а све укупно према селу је кренуло седам или осам аутомобила. Придружили су се и војници у СМБ униформама, који су дошли тог јутра, А1 је возио двојицу нових. Док су се размештали у аутомобиле видео је да Кастратовић разговара нешто са Минићем, а како је био последњи у колони, видео је Кастратовића да се одвезао негде. А1 није никада раније био у овом селу, али зна да су након изласка из града, када су прошли полицијски пункт, возили још око 2-3 километра, скренули са десне стране на макадамски пут и ушли у село. «Мртви» их је поделио у групе од по десетак војника. И опт. Срећко Поповић каже да је био у једној од четири групе када су подељени и да су се његовој групи прикључили војници које је тада први пут видео. Опт. Момић описује да су се придружили и други војници. Он је возио четворицу или петорицу «голфом тројка» са војним таблицама. Био је у полицијској маскирној униформи, са аутоматском пушком, а носили су и један или два пушкомитраљеза. Међу возилима у колони је био маскирни џип, у њему 10-15 војника, неки су седели и на хауби. Опт. Бобан Богићевић каже да су у колони, наоружани аутоматским пушкама ушли су у село и одмах по уласку су се развили у стрелце и поделили у мање групе ради провере терена и

објеката-кућа и помоћних објеката. Опт. Абдулах Сокић наводи да су већ око пола осам или осам ујутру опремљени и нагарављеног и офарбаног лица (он је на лице ставио чађ из ауспуха, неки су лице мазали бојама - зеленим, плавим, један је имао фантомку, били су у комбинезнима или обичним војним униформама, неки су носили шешире, он је имао српску шајкачу) отишли у акцију, која се завршила до поднева. Ишли су и пешке, пут није био асфалтиран, већ обичан сеоски пут, на који се силази са магистралног. Са стране где је ушао било је пет или шест кућа, у које су улазили, али тамо нису затекли никог. Наредба је била да иду од куће до куће и становништво окупе код школског дворишта. За истеривање становништва и претрес кућа требало је можда око сат, сат и по. Овај оптужени наводи да је видео убиства цивила и прву групу коју је убио Минић на сеоском путу.

Групе војника, на које су се поделили припадници јединице напале су цивилно становништво у делу села у коме су живеле породице Гаши и Кељменди (постоје породице Кељменди које се налазе најближе магистралном путу и породице са истим презименом у насељу близу Бистрице), затим насеље породице Чеку, док је један део јединице отишао у Дечанску Махалу, насеље Гаши које је крај ове махале, да би на крају сви дошли до центра села- насеља Хасан Бећ. Сведок Зоран Рашковић наводи да се по већ уиграном сценарију јединица поделила у четири групе од по пет, шест, седам војника и кренули су на све четири стране села, «Мртви» ка горњим кућама, правцем којим су ушли у село. Сведок је са још пет-шест територијалаца, као и обично остао код возила, да чека плен и евентуално упућује Албанце у Албанију. Са «Мртвим» у групи су били Синиша Мишић, «Вампир»-Абдулах Сокић и два, три територијалца. Са «Ћалетом»- Срећком Поповићем у групи су били Дејан Булатовић, А1 и Бобан Богићевић, у групи Ранка Босанца су били Маца Вуковић и Мемо- Ранков рођак, а у групи код «Шумадије»- Милојка Николића - Бата Лекић и Вук Дунђер. Опт. Абдулах Сокић (истражни судија 07.06.2010.год.) наводи да је било две групе, он је са сведоком Рашковићем-Сердаром, Срећком-«Ћалетом», Вуком, извесним Пећом Босанцем био са леве стране испод пута, а у другој групи која је отишла десно били су «Мртви», «Шумадинац», Зоран «Буба», Млађа, Ранко Босанац, Жабац- Ранков шурак. У његовој групи нико није имао моторолу. А1 каже да када су били близу центра и изашли из возила, «Мртви» је наредио да они који су били у задњем делу колоне, неких десетак војника наставе десно од почетка села ка првим кућама и да раде тај терен. «Мртви» је кренуо лево, једна група је кренула ка центру. Са А1 су били Мацо Вуковић, Дејан Булатовић, Бобан Богићевић, Срећко Поповић, Бата Лекић и други, а са «Мртвим» Зоран Рашковић, Дунђер, Мишић Синиша, трећу групу су чинили «Шумадија»-Николић Милојко, Ранко Момић, Мемо и други. Опт. Бобан Богићевић (саслушање пред органима унутрашњих послова дана 12.03.2010. год.) навео је да су се развили у стрелце и поделили у мање групе

ради претресања кућа и помоћних објеката који су припадали Албанцима. Са њим у групи су били А1 и још двојица, али је пред истражним судијом 13.03.2010. год., тврдио је његову групу предводио Срећко Поповић. И опт. Срећко Поповић (транскрипт гл.претреса од 21. и 22.12.2010. године) говори да су подељени у групе још код фабрике, на изласку из Пећи, па је његова група ишла преко Луга према насељу Чеку, а «Мртви» је са својом групом отишао у село главним путем. Опт. Милојко Николић (гл. претрес 21.06.2011. год.) наводи да је 14.05.1999. године из штаба повезао Срећка Поповића и још два борца возилом «Голф», да су дошли до фабрике «Застава» где су оставили ауто и кренули пешице према месту «Луг» дошли до неког шибља и где су на њих пуцали, они су узвратили, па наставили су према селу и ушли у прве куће.

Дакле потпуно сагласно и оптужени у одбранама и сведоци описују улазак у село, па је суд ово прихватио као и исказе оштећених и сведока који јасно и са много детаља говоре о томе шта су радили, у чему их је напад затекао, у које се време све одиграло, како су се осећали, описују улазак у село припадника јединице. И иначе као исцрпне и убедљиве у погледу описа догађаја читавог дана суд је исказе оштећених и сведока оценио као истините и као такве их прихватио.

Оштећени описују напад, па је Ерзен Љуши навео да је тог јутра око седам сати из дворишта са оцем Османом и стрицем Сефедином посматрао како се Срби приближавају селу из правца Пећи. У то време већ су гореле куће Агима Чеку и још неколико других. Чула се пуцњава из аутоматског оружја. Он је са породицом кренуо ка насељу Кељменди. Видели су како се српске снаге приближавају са свих страна, једна група преко ливада са стране Дечанске махале, друга са асфалтног пута и насеља Хасан Бећ, трећа са стране која гледа у насеље Гаши. У насељу Гаши су их опколили. Прво су, пешице, стигли војници у маскирним војничким униформама, затим група у мешовитим униформама, а било је и оних у полицијским униформама. Тога дана је видео, зелени џип. Да су Срби дошли са различитих страна, са четири стране, у различитим униформама и капама и опколили село сведочи и Фатиме Љуши, која је видела да имају укрштене реденике, неки и ножеве, видела је и паркирана возила. Војници су отишли у насеље Чеку, па одатле по селу. Чула се пуцњава. И Хаки Гаши је видео војнике како долазе из различитих праваца, можда је то било око 7 сати. Они су људе из села терали ка центру. Халит Гаши са спрата куће видео је да војници пешице улазе у село и иду ка Бистрици. Било је око 8 и 15 кад су српске снаге које су дошле пешке преко поља из правца Пећи, успут палећи куће фамилије Гаши, ушле у његово двориште и сви су били у плавим полицијским камуфлажним униформама. Оштећени Хазир Бериша је око 7, 7,15 часова ујутру чуо прве пуцње-пет или шест рафала из аутоматског оружја, па је на улици видео

војнике у маскирним униформама како долазе из правца Пећи, кроз поља према селу и његовој кући. Били су наоружани, већином аутоматским пушкама, неки су носили митраљезе са реденицима опасаним преко рамена и груди. Одмах по уласку у село почели су да пуцају и пале куће. Оштећени Мустафа Хисвукај је са места где се крио (које је обележио на скици коју је сачинио)-на ливади око 100 метара удаљеној од куће Дема Гаши, око 7 часова ујутру видео како војници улазе у село уз пут палећи куће на које су наилазили. Прво су запаљене куће које су се налазиле изнад гробља. Нису се кретали у колони већ су били распоређени тако да могу да прате да им неко не побегне. На неких 30-40м од гробља раздвојили су се у две групе. Носили су полуаутоматске пушке, имали су тромблоне на цевима као и неке боце уграђене у тим цевима. Оштећеном Рецу Кељменди је брат од стрица тог јутра рекао да је почео напад на село, и заиста је видео да горе куће, на врху села, у насељу Гаши, код Ибрахима Гаши и Рама Гаши и тако редом су паљене куће све до насеља Чеку. Видео је џип на коме је био монтиран пушкомитраљез са постољем, долазио је из правца школе. Оштећени Тахир Кељменди (који је на претресу сачинио скицу на којој је обележио где се налазио) је око 4 сата ујутру извео стоку на поље и тада је зачуо прве пуцње. Сматра да је било 5,30 или 6 часова, био је од куће удаљен око 200 метара када је видео да војска заједно са српском полицијом опкољава село. Видео је обе врсте униформе, неки од војника су носили на доњем делу лица црне мараме, неки шешире, по челу и око очију били су намазани војном маскирном бојом. Било их је сигурно 60-80 војника, у три групе кренули су од горњег дела села па наниже у правцу куће Хасана Чеку, други део према насељу Дечанска махала, а трећа се кретала у правцу Хасан Бећ и насеља Кељменди. Било је и возила. Испред је ишао џип без крова зеленкасте боје са намонтираним оружјем у коме су била петорица војника у зеленим маскирним униформама.

Прво насеље на које је наишла група припадника јединице било је насеље Горња махала, које се налази на улазу у село са десне стране пута Пећ-Приштина. Броји 10 до 12 кућа. Осим куће Ибрахима Гаши ту се налазе и куће Рама Гаши, Расима Рам и Бајрама Кељменди, Мухамеда Шаља. Ово је суд утврдио из исказа сведока Незира Тахирукај, који је био сведок догађаја, објаснио положај ове махале и навео да је касније када је са осталим становницима насеље напуштао, видео запаљене куће Арифа Кељменди, Расима Рам, Бека Соколи, Берише. Ово насеље налази се на улазу у село гледано из правца Пећи и са десне стране главног магистралног пута Пећ Приштина. Ово произилази и из карте у коју је на претресу извршен увид и исказа сведока Зорана Аврамовића, исказа сведока Бетима Гаши и Ћасима Шаља, који су навели и да се између кућа Ибрахима Гаши и његовог брата налазио пролаз кроз који се могло проћи из једног у друго двориште. На овом месту сада се налази зид на коме је тај пролаз затворен и он је

фотографисан на фотографијама број 6 и 7 у фотоалбуму лице места у с. Ћушка код Пећи, дана 24.06.2010.год. Утврђено је да се на ово насеље прво наилази када се са главног пута скрене на сеоски пут који даље води у село. Тог јутра, суд је утврдио, да су сви мештани већ били у дворишту када су чули да долази војска. Ово произилази из исказа Ћасима Шаља, [redacted] Мухамета Шаља, који је посматрао догађај. Овај оштећени је на претресу 30.09.2011. када је испитан видео конференцијском везом и пред ЕУЛЕКС-ом 09. и 10.03.2010. год., навео да је 14. маја ујутру приметио дим из правца куће Зенуна Шаља. Одмах се вратио у кућу и узео двоглед да би видео шта се догађа. Сакрио се поред пруге и одатле гледао. Видео је војску како долази путем, било је бораца у разним, углавном војним униформама. Видео је џип – «ландровер» на коме је био пушкомитраљез. Гледао је јер је [redacted] Мухамед Шаља био код Ибрахима Гашија, колеге из пећке пиваре, тог јутра. Са њима, код Ибрахима, био је и комшија Селим. Оштећени Ћасим Шаља објаснио је да су он и брат Мухамед живели «под истим кровом» са породицама, Мухамед је [redacted]. Оштећени је видео како војници изводе његовог брата и Расима Рама и одводе у Расимово двориште. Чуо је пушкомитраљез, сигуран је, јер познаје звук тог оружја. Како је пуцањ долазио из правца где су одвели његовог брата и Расима био је сигуран да су их убили. Онесвестио се. Супруга Расима Раме, Фата која је била код своје куће, такође је кренула да потражи мужа када су дошли војници, ишла је према дворишту Ибрахима Гаши и видела како војници воде њеног мужа и Мехмеда. Она је дотрчала код оштећеног Ћасима и рекла да су их убили. Оштећени Ћасим наводи да је касније, 16. маја кренуо са супругом Расима Рама, из ливада и забачених места где се са око 200-300 мештана сакривао, да потражи тело свога брата. У кући су пронашли тела. Видео је са десне стране трагове пуцања, и да је његов брат погођен у десно раме. Пронашао је и чауре. Увио га је у ћебе и сахранио на њиви поред куће. Расима Рам је сахранила породица. Син Расима Рам, Исмет, причао му је касније, после рата, да је плакао када је видео да војници воде оца, али да је пок. Расим рекао да се не брине, да су то његове колеге и да се ништа неће десити. Објаснио је да је Расим Рам имао супругу Фатиму, мајку и петоро деце-четворицу синова и ћерку. Оштећена Хаве Гаши (пред истражним судијом дана 05.07.2010. год.) је била у дворишту кад су извели Расима Рам и Мехмеда Шаља из њиховог дворишта, до степеништа Расимове куће и ту их убили. Одвели су и њеног свекра Ибрахима до дворишта његовог брата и убили га. Када је касније отишла до ове куће видела је сва три тела. На главном претресу је саслушан Незир Тахирукај који је био код Бајрама Кељменди, око 7,30 тога јутра, видео да гори кућа његовог комшије Адема Хајдари. Чуо је плач и врисак деце. Видео је да војници из три правца улазе у село. Војници су дошли, прескочили ограду, и упали у двориште и све становнике жене, децу упутили ка кући Ибрахима Гаши. Војници су их блокирали са свих страна. Окупљеним

цивилима говорили да сада треба да им помогне неко из породице Чеку, да је Агим Чеку њихов генерал и слично. Један војник је питао где је кућа Агима Чеку, а Расим Рам је одговорио да се сви презивају Чеку, па га је војник, иако је Расим видно био болестан, ошамарио, а овај је од тога пао. На поново постављено питање је одговорио Мухамед Шаља, да је кућа 200м даље, па су га војници заједно са Расимом Рам повели ка кући Ибрахима Гаши. Одатле се чула пуцњава. Ибрахим Гаши је покушао да одобровољи војнике, питао их да ли хоће кафу или ракију, али су га одвели кроз пролаз и чуло се пуцање. Ибрахима су стрељали на степеницама. Сви окупљени цивили знали су да је он убијен, жене су почеле да плачу, деца су плакала. Војници су се вратили и наредили да се испразне џепови и све баци на земљу. Оштећени је навео да га је дете његових комшија старо око 2 године сво време држало обгрливши му ногу, а један војник пуцао је у њиховом правцу у земљу. Бачене ствари су војници скупили, новац су понели, а личне карте поцепали. Наредили су да се из куће изведе непокретан старац Ниман Гаши и да сви иду, било где, да иду за Албанију. Окупљени су довезли трактор, па како нису успели да га упале кренули су пешке. Видео је да један војник држи моторолу и каже да су завршили посао. Описао је да су војници били у војној униформи и у шареним маскирним униформама, али не зна да ли би данас после толико година неког препознао. Сигуран је да може да препозна онога ко је показао руком као да наређује убиство иако је прошло 11 година и видео га је само на 30 секунди. На фотографијама из фотоалбума «Документација сачињена приликом увиђаја у селу Ћушка» је показао куће и двориште где се ово догађало, и показао које су фотографије сачињене у насељу Чеку. Из Горње махале је око 60 становника напустило тада село. Сместили су се у близини тј. у насељу преко пруге и вратили када су видели да су војници отишли. Неки становници су се вратили тек после рата. Видео је да је 20-ак војника отишло ка насељу Чеку које је удаљено око 600 метара.

Бетим Гаши је у овом догађају изгубио оца, брата, стрица и брата од стрица. Он је тог јутра чувао стражу са Ибрахимом Гаши на улазу у село и у повратку су свратили код Расима Рам да попију кафу. Тада је дошла војска, жене и деца су се окупљали у дворишту. Успео је да кроз врата-пролаз у зиду побегне у своје двориште, па је легао у растиње и коров и сакрио се. Одатле није могао да види шта се догађа са женама и децом у стричевом дворишту. Видео је након неколико минута да двојица војника од којих је један био висок и плав, носио је мараму везану око главе и други са униформом, кратких рукава, маскирним прслуком, моторолом, за кога мисли да је Срећко Поповић, стоје и када питају шта да раде. Срећко одговара радите му шта хоћете. Тада су војници одвели и убили Расима и Мухамеда у дворишту Расима Раме. Након неколико минута исти војник довео је његовог стрица Ибрахима, војник је држао аутоматско оружје уперено у Ибрахима, а други је водио Ибрахима за руку. Стрељали су Ибрахима испред шупе.

Војска је отишла према насељу Чеку, а оштећени Бетим почео да бежи кроз јаз. Успут је срео Лирију и Садика Гаши, рекао им шта се догодило. Сакривао се у оближњој шумици док све није завршено. У кући Азема Гаши, у центру села, убијен је тога дана његов отац. Његов брат Џафер је убијен у кући из које је преживео Хазир Бериша. Оштећени Бетим Гаши је навео да је у Горњој махали било око 7-8 војника, војник са аутоматском пушком је убио његовог стрица Ибрахима. Један од војника је био по његовом мишљењу Срећко Поповић. Познато му је да је Поповић сву тројицу жртава познавао јер је радио са њима у пивари. Један је војник имао нацртану српску заставу на образу и носио је браду. Двојица војника тога дана су дошли џипом маскирне боје, који је био отворен. Показао је на фотографијама из фотоалбума села кућу, своју и стричеву, и где се налази пролаз кроз који је прошао и сакрио се. Објаснио је да су у зиду касније направљена врата, у то време је био отворен.

Да су убијени Расим Рам, Мухамед Шаља и Ибрахим Гаши произилази и из обдукционих записника, извештаја о ексхумацији са фотографијама и налаза и мишљења вештака проф. др. Слободана Савића. Сва тела су ексхумирана са локације «Ћушка 1» 19.08.1999. год., а обдуценти су били Петер Јуел Летх, Ниелс Лунеруп, сачињене су и фотографије. У обдукционом налазу КО 149103, у предмету 026/99/ДК-С, наведено је да је ексхумиран Расим Рам, стар 41 годину, констатовано стање спољашњег и унутрашњег налаза, као повреда услед које је наступила смрт наведена је рана од ватреног оружја на грудима и абдомену (улазне ране), четири ране од ватреног оружја на леђима (излазне ране), лезија од ватреног оружја на срцу, плућима, јетри и цревима, као узрок смрти наведена лезија од ватреног оружја на грудима, а као начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 148669, предмет 017/99-ДК-С наведено је да је ексхумиран Брахим Гаши, [redacted] да је леш веома нагорео и у поодмаклој фази распадања, а према унутрашњем налазу, сачувано је свега неколико органа. Као повреде услед којих је наступила смрт наведене су фрактуре нанете ватреним оружјем на десној страни торакса на два места, као узрок смрти рана од ватреног оружја (два на тораксу) и начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 149207, предмет 001/99-ДК-С, датум обдукције 21.08.'99.године, наведено је да је ексхумиран Мухамет Шаља, [redacted] година, описан спољашњи налаз, повреде, унутрашњи налаз и да су повреде услед којих је наступила смрт и узрок смрти ране од ватреног оружја.

О нападу на насеље Чеку сведочили су оштећени Хаџи Чеку и Иљфете Чеку. Обоје наводе да су тог јутра, у махали изнад њихове куће чули буку видели људе како беже. Оштећени Хаџи Чеку наводи да је чуо и рафал, изашао пред капију и ту је већ био војник који му је уперио пушку и натерао га иде у двориште Кадрије Чеку где се већ окупила породица Чеку, 50-60

чланова, његова, породице Кадрије Чеку, Хасана Чеку, Незира Чеку, Бајрама Чеку, Даута Чеку и још две породице избеглица из Грабанице које су тада биле смештене код њих. Петорица наоружаних војника су стајала, а један од њих био је Срећко Поповић (ког оштећени познаје од раније јер је радио са Хасаном Чеку) у војној униформи, на глави је носио шешир, необријан и дебео, и Небојша Минић. И Иљфете Чеку каже да су тог јутра чули да долази војска и да су већ убијени Мет Шаља, Ибрахим Гаши и Расим Рам, па су се сви окупили у дворишту Кадрије Чеку. Она се сећа десетак војника, маскираних, офарбаних лица, у маскирним војним униформама, један са црвеним шалом око врата, и један млад, висок, плав са зеленим очима. Сматра да су војници могли да уђу и на други улаз, да их је можда било више. Обоје оштећених наводе да су војници ставили ћебе пред њих и наредили да предају документа, новац и накит, па су новац и накит узели, а докумената су им поцепали. Оштећена Иљфете наводи да су из личних карата војници видели презиме и да су тада почели да прете да ће их све убити и бацити у бунар. И пре тога су мушкарце и старије малтретирали. Сви су били узнемирени. Двојица војника су увели Кадрију Чеку у кућу, наводно да провере да ли има још некога унутра, а затим га убили на вратима дневне собе, па запалили кућу. Оштећени Хаци Чеку каже да је касније нашао тело делом на софи делом на поду, са четири или пет рупа од метака. Онда су двојица војника у кућу одвели пок. Хасана Чеку, оштећена Иљфете наводи да је један од њих био онај високи плави војник, наводно да траже документа Агима Чеку, а вратили су се са сликом на којој су били Агим Чеку, Хасан Чеку и Иљфете Чеку. Питали су ко је отац Агима Чеку, па када се Хасан јавио, тражили су му да окупи чланове ближе породице и да се сви наслоне на зид. Иљфете Чеку спасила се тако што је рекла да на слици није она већ, њена сестра, држала је и дете, па је војници нису малтретирали. Међутим мушкарце су тукли, посебно њеног оца. Двојица војника, оштећени Хаци, тврди да је један био Срећко Поповић, су затим Хасана Чеку одвели у шталу. Ово наводи и оштећена Иљфете, која каже, да су га одвела двојица, а тројица војника остала су и питала се шта да раде са њима. Из штале су се зачула два пуцња, како тврде обоје оштећених, а након тога је штала запаљена. После убиства Хасана Чеку војници су напустили двориште и отишли у махалу Хасан Бећ. Оштећена Иљфете наводи да је отрчала у кућу која је горела. Оштећени Хаци је у штали нашао Хасаново тело, али већ је горело и није због велике ватре могао да га извуче. Ипак, видео је да је Хасанов гркљан пререзан, а лева страна главе напрсла и у њој је видео један метак, као и рупу од метка на грудима. Тога дана убијен је и Незир Чеку, али не зна како. Пре него што су отишли војници су окупљеном становништву наредили да напусти село и иду у Албанију. Кренули су на три трактора ка Пећи, он је управљао једним. Оштећена Иљфете наводи да су на улазу у село срели и друге мештане и чули да су мушкарци из села убијени. Брновић их је водио до контролног пункта, ту су заустављени, задржали су их око три, четири

сата, како наводи оштећена Иљфете, натерали да се врате у село, а затим поново упутили ка Пећи, када се њиховој колони прикључило становништво из Захача. На пункту су им поново наредили да се врате у село. Тада је, наводи Хаџи Чеку, видео да су војници издвојили једну жену, Есму, одвели је и од тада се о њој ништа не зна. Оштећена Иљфете тврди да је на контролном пункту видела и војнике и полицајце, и паравојску. Увече су успели да се врате, пронашли тела убијених и сахранили их, у својој башти, јер су се плашили да их носе на гробље.

Да су у нападу који је извршен у насељу Чеку лишени живота Кадрија Чеку и Хасан Чеку, осим из ових сагласних исказа, суд је утврдио и из обдукционих записника, обдукције су обавили Петер Јуел Летх, Ниелс Лунерул, и извештаја о есхумацији, све са гробнице «Ћушка 2» са фотографијама, од 19.08.1999.год, и налаза и мишљења вештака проф. др. Слободана Савића. У обдукционом налазу КО 148699, у предмету 2002/99/ДК-С, наведено је да је есхумиран Кадри Чеку [redacted] констатовано је стање нађено спољашњим и унутрашњим прегледом, и у закључку наведено да су повреде од којих је наступила смрт и узрок смрти шест рана од ватреног оружја на тораксу. Према обдукционом налазу КО 1491131, у предмету 001/99/ДК-С, ексхумиран је Хасан Чеку, [redacted] Описана је одећа, спољашњи налаз и то да је леш тешко нагорео у поодмаклој фази распадања, као повреде услед којих је наступила смрт и узрок смрти наведене су ране од ватреног оружја на глави и грудима, начин смрти је убиство. У односу на Хасана Чеку проф.др. Слободан Савић је мишљења да како нису детаљно описане прострелине на телу, а фотографије су неупотребљиве јер се само на једној распознаје тело и глава, мора да се прихвати закључак обдуцента о узроку и пореклу смрти, да како је леш тешко нагорео, а недостају делови тела, да се не може утврдити, да ли је тај недостатак заживотан или посмртан.

О нападу на део села у коме су породице Гаши и ономе што се догодило, исказ су дали оштећени Халит Гаши, Зелфије Гаши и Туше Гаши. Халит Гаши је тог јутра око 8 часова био у дворишту, када су ушли војници и полицајци. Наредили су му да пусти краве из штале. Пришла су му двојица, један је почео да га удара, тражећи новац, други је наредио да закачи приколицу за трактор. Када се вратио у двориште, ту је већ било око 50 војника, држали су оружје у рукама, били су маскирани и намазани бојама у полицијским и војним униформама, један је разговарао токи вокијем. У његово двориште доведена је породица његовог стрица, и било је окупљено око 40 чланова породице Гаши. У његовој кући су убијени Хаки Гаши (који је и живео у истој кући) и Селим Гаши. Видео је да Селима у кућу уводе војници и чуо да је неко рекао «Сада те стрељам у име Србије». По изласку из дворишта војници су наставили према насељу Хасан Бећ, а њима наредили да на трактору напусте село. Пуцали су из оружја–пиштоља налик топу на кућу и одмах је почела да гори. Трактором су кренули према главном

путу, а њега су уз пут три пута покушали да убију- на самом изласку из дворишта, мало даље на путу, а трећи пут када су покушали да се зауставе код насеља Чеку, где га је један од војника ударао толико да је почео да крвари, и опљачкао га је. Возио је до главног пута, па до Пећи, у колони, први трактор је возио његов брат од стрица Хаџија, иза је био Зељан, он је био трећи. И њих су неколико сати задржали на пункту, па вратили у село. Увече су се вратили, све је било изгорело. Његова снаја је у кући, у кухињи, нашла остатке два тела која су још увек горела, угасила старом одећом, па су препознали Хакија, а од Селима су остале само кости. Спаковали су тела у пластичну кесу и покопали у близини. Како је његова, као и остале куће у насељу била спаљена отишли су у кућу Садика Гаши и ту су остали 60 или 70 дана. Укупно 101 особа је била смештена у тој кући. И оштећена Зелфије Гаши, са супругом пок. Селимом Гаши била је у овом насељу и наводи да су осим њих тада у кући били и стриц њеног оца Адем Гаши [redacted] и њена болесна свекрва. Око осам сати војска је дошла и опколила њихову кућу. Војници су их постројили у колону, један иза другог и одвели у двориште Халита Гаши. Видела је да војник баца нешто на Халитову кућу и тако је запалио. Један војник је ухватио за косу [redacted] и гурао ка кући која је горела. Док су били окупљени у дворишту војници су наредили да изваде злато, новац и друге вредне ствари. Предали су све, Хакију Гаши су тукли, малтретирали и оптуживали да је био припадник ОВК. Двојица војника су његову жену Туше увели у кућу и тамо се задржали око 20 минута, претресли су је, пронашли 200 марака и узели јој. Када су извели Туше, увели су и оштећену Зелфије, нешто су говорили на српском што није разумела, па су на албанском тражили новац. Све време цевима пушака су јој подизали сукњу наводно да провере да ли је сакрила новац. За то време Селим и Хаки Гаши били су у дворишту окружени десеторицом или петнаесторицом војника у зеленим и маскирним униформама, неки су имали и црне мараме везане око главе, неки су били намазани бојама по лицу, неки су имали и ножеве. Један од војника рекао је Селиму да требају да иду у Албанију. Сви су се укрцали на трактор Халита Гаши, у дворишту су остали само Селим и Хаки. Трактором је управљао Халит, кога су успут војници два пута заустављали и тукли-приликом изласка из дворишта и код куће Шабана Селмани. На путу којим су ишли према Пећи видела је пуно наоружаних и униформисаних лица. И она описује да су код фабрике «Застава» остали неколико сати, војска их је питала да ли хоће да иду у Албанију, видела је да један од војника разговара преко токи вокија. Када су се касније вратили у село пожар је био на све стране. Око месец дана морала је да проведе код Садика Елези, јер је њена кућа изгорела. Хаки Гаши и Селим Гаши су убијени у истој кући, већ су били изгорели када су их нашли, па су Хакија препознали по џемперу, јер није потпуно изгорео, а Селима по карактеристичним зубима јер је тело изгорело. Сахранили су их у пољу у

истој гробници, а касније, са осталим жртвама на месту где се данас налази споменик. Оштећена Туше Гаши се са мужем пок. Хакијем Гаши, и двоје деце, шураком и његовом женом, сином, комшијама-Хиснијем Гаши, Ветоном Гаши, Софе Гаши, Халидом Гаши, Поне Гаши, Рифе Гаши и Алдитом Гаши, Халитом Гашијем (који је био њен старији девер), Ризом Гаши и Халитовим унуком налазила у кући, када је раног ујутру видела пламен из других кућа. У њихово двориште су ушли војска и полиција. Неки су имали мараме везане на глави, неки су носили капе, неки били у чизмама, али су сви били наоружани. Породица је била на балкону, а војници су их опколили и уперили пушке, један, са шеширом је ушао и аутоматом ударао прозоре. Наредили су им да изађу и предају документа, новац и злато. Она и муж су бацили личне карте, један је тукао њеног мужа када је видео да му је новчаник празан. Код њих у двориште су утерали породицу Селима Гаши. Један војник је бацио нешто на спрат куће и упалио је. Упаљена је и штала. Хакија Гаши су натерали да уђе у кућу и из ходника се чуло «Немам, немам». Хакију су малтретирали пред целом породицом. Један војник је изашао и наредио да Хакијину децу уведу у кућу, неко је покушао и Селимовог сина Мацуна да увуче, али га је извукла Хатице. Онда су оштећену Туше војници позвали у кућу, уперили су пушке и тражили новац. Предала је сакривених 200 марака. Претресли су је. У ходнику је била Селимова жена - Зелфије, која је викала да нема ништа од пара. Када је и Зелфије изашла, сви су, заједно са женом и децом Бајрама Гаши, морали да се попну на трактор који је возио Халит Гаши. Селим и Хаки остали су. Трактор је заустављен код махале Чеку где је један војник тукао Халита, а други су ударали по даскама на приколици и тражили да се преда злато. После задржавања код фабрике које је трајало око два или три сата, вратили су се и по повратку видела је упаљене куће. У њеној кући био је само пламен и дим, изгорела је. Нису изгореле куће Садика Гаши и Мухарема Гаши. Три дана касније јој је Халит и рекао да су Селима и Хакију пронашли мртве и да су им тела изгорела. Селим и Хаки Гаши су сахрањени у истом гробу. Оштећена је навела да ово није први напад јер је око месец дана раније војска била у селу, мушкарце су окупили у насељу Хасан беђ и тражили су оружје, неке куће су и тада запаљене.

На основу сагласних исказа, које је оценио као уверљиве и приватио као истините, оштећених Туше Гаши, Зелфије Гаши и Халита Гаши суд је утврдио да су у нападу у насељу Дечанска махала убијени Хаки Гаши и Селим Гаши и то у заједничкој кући Халита Гаши и Хакија Гаши, и да су њихови посмртни остаци спаљени. Да су ова лица убијена произилази и из записника о обдукцији, који су сачињени 19.08.1999.год., обдуценти Петер Јуел Летх, Ниелс Лунеруп, записника о есхумацији са локалитета гробница „Ћушка 1“, са фотографијама, као и налаза и мишљења судког вештака др. Слободана Савића, и изјашњења вештака са главног претреса. У обдукционом налазу К0149114, у предмету 031/997ДК-С, наведено је да је

ексхумиран Хаки Гаши [redacted], описано шта је утврђено спољашњим и унутрашњим прегледом, а као повреда услед које је наступила смрт наведена је лезија од ватреног оружја на торакалним пршљеновима 9-10, као узрок смрти лезија од ватреног оружја на грудима, а као начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО149117, предмет 032/99-ДК-С, наведено је да је ексхумиран Селим Гаши, [redacted], констатовано стање нађено спољашњим и унутрашњим прегледом, нису пронађене повреде услед којих је наступила смрт, узрок смрти је непознат, а као начин смрти претпоставља се убиство. Идентификација није обављена, већ је идентитет утврђен према речима породице. Проф. др. Слободан Савић, у вези обдукционог записника који се односи на Хакија Гаши мишљења је да је у овом записнику констатовано да су посмртни остаци веома нагорели и распаднути, као и да недостају делови тела, ове чињенице упућују на закључак да ово може бити последица дејства пламена и следствене угљенисаности. У обдукционом записнику који се односи на Селима чија идентификација није обављена, околност да је наведено да се као начин претпоставља убиство, је закључак обдуцената највероватније на основу установљених околности случаја.

Из исказа сведока и оштећених суд је у утврдио да су војници напредовали са нападом на цивилно становништво у овом селу и пуцањем истеривали преостало становништво из кућа и наредили им да се окупе у центру села у насељу Хасан Бећ, где су прво одвојили мушкарце од жена деце и стараца. Цивили су и овде опљачкани. Жене, децу и старце су војници након тога спровели у дворишта Хакија Гаши и Сељија Гаши, где су пуцајући у ваздух и испред њихових ногу отимали златан накит, новац и друге драгоцености, а у дворишту Ајета Гаши где су били издвојени мушкарци са оружјем у рукама приморали мушкарце да им предају лична документа, новац, злато, накит и све драгоцености и то тако што су их одложили на тло, а Ерзен Љуши је приморан да све покупи, спакује у две торбе и преда. Лична документа су запалили. Након тога су мушкарци подељени на групе и одведени у три куће и то Дема Гаши, Сахита Гаши и Азема Гаши, где су убијени, а њихова тела спаљена. У нападу су код улаза у кућу Ајета Гаши убијени Суљ Мухарем Гаши и Скендер Гаши. Војници су раселили жене, децу и старце међу којима су биле породице Кељменди, Љуши, Гаши, Мет и Бериша тако што су им наредили да тракторима са приколицама напусте село и оду према Албанији. Све ове чињенице суд је утврдио из исказа оштећених Ајше Кељменди, Фатиме Љуши, Шпресе Кељменди, Ерзена Љуши, Хазира Бериша, Исе Гаши, Сабрије Љуши, Ардијана Кељменди, Лирије Гаши [redacted], Реџа Кељменди, Муја Гаши, Фатиме Гаши, Хакија Гаши, Лирије Гаши ([redacted].), Садика Гаши, Хазира, Бериша, Тахира Кељменди, Мустафе Хискувај.

Оштећена Ајша Кељменди је наводила да је била већ са породицом у насељу Хасан Бећ када су се војници са врха села спуштали ка окупљеним цивилима, пришли и почели да пуцају у вис. Свима су наредили да руке

ставе на потиљак, да се мушкарци одвоје од жена, и да се све вредне ствари и злато предају. Приметила је да један војник носи црне рукавице без врхова прстију. Њеном сину Ердогану, када је почео да бежи, један војник је скинуо ланчић који је носио на руци и ставио у џеп. Сви су предали- бацили на земљу злато и остале вредне ствари. Ардијан Кељменди је сакупљао оно што су предали мушкарци, а војници су га ударали све време. Видела је сина и мужа, они су предали новац, а њен муж и кључеве камиона, па га је војник са црвеном марамом отерао да довезе камион. Исти војник претражио је одмах кабину. Када су опљачкане, жене и деца су раздвојени на две групе, њена група је била у дворишту Салија Гаши. Док су их водили видела је да су мушкарци постројени уз зид, руке су држали на потиљку. Кућа Салија Гаши је горела. Заборавила је да скине једну минђушу, па јој је један војник висок и мршав, са шеширом, реденицима око тела, пришао и рекао да ће јој узети и ухо. Једва је, од страха, успела да је скине. Мушкарци су тада убијени у три различите куће, то није видела већ сазнала касније од оних који су тела нашли. Њу су са осталим женама извели из дворишта и послали у правцу Албаније, па су тракторима отишли ка Пећи, када се вратила њена кућа је изгорела, боравила је до краја рата код Ганија Кељменди. Оштећена је описала да су неки од војника били маскирани, видела је џип, имали су неке боце које су бацали и тако палили куће, имали су мотороле и видела је да преко тога разговарају.

Супруга убијеног Бесима Кељменди оштећена Шпреса Кељменди је са мужем, [redacted] и мајком живела у кући мужевљевог [redacted] Ибера Кељменди, и била са осталима код гробља. Одмах ујутру њен муж је сакрио трактор. Десетак војника који су дошли на трг били су у зеленим маскирним униформама, црно обојених лица, неки су носили шешире, или имали укрштене реденике, а у близини је био и полицијски џип, са митраљезом на крову. Пуцали су и палили куће, наредили су да се мушкарци одвоје од жена, наредили да све што имају вредно код себе предају, махали ножевима, питали хоће ли да их убију. Све време су пуцали у ваздух и испред ногу, одвојили жене од мушкараца и видела је једног од војника како пушком гура њеног мужа и удара га кундаком у груди. Била је у групи жена и деце која је спроведена у двориште Салија Реце. Кућа Салија Реце била је у пламену, а после неког времена двојица војника су довели Ардијана Кељменди и покушали да утерају у кућу која је горела. Њеној заови један војник је претио да ће исећи ухо због минђуше коју је заборавила да скине. Војници су улазили и излазили из дворишта, и наредили им да напусте село и иду у Албанију. Са децом је ишла ка главном путу, па су се попели на трактор и тако са осталима опишли до Пећи. На путу је било пуно војника, а било је и цивила који су напуштали села Захач и Плављан. Укупно су три пута одлазили до Пећи и враћали се назад. После овога до краја рата живела је код Ментора Кељменди.

Оштећени Ардијан Кељменди је са породицом из своје куће отишао у Хасан Бећ, јер се у селу пуцало, видео се и дим, већ се окупило око 200 жена, деце и мушкараца, било је и пуно избеглица из других села. Пуцњи су се чули све ближе, а онда је видео српске војнике да из правца Пећи, поред Мухаремове куће долазе до њих. Војници су дошли из свих праваца, ишли су пуцајући у земљу и ваздух, меци су ударали близу, а камење и песак су летели. Били су обучени у две врсте униформе и то војне маскирне и тамнозелене са шарама, сви су имали аутоматско оружје, неки и пиштоље. Неки од војника су имали мараме везане око руку, на главама капе, шлемове, неки су носили маске, а некима су мараме покривале по пола лица. Један од војника који је био јаке телесне грађе, дебљи, је све време викао и оштећеном се чини да је он био задужен за операцију. Опколили су их, пуцајући и даље у земљу и ваздух и наредили да се одвоје жене и деца од мушкараца. Једну групу жена и деца су одвели у двориште Ајета Гаши, а другу групу у двориште Салија Реџе. Његова мајка Ајмона и стрина Шпреса су одведене у двориште Салија Реџе. Он је остао са мушкарцима и њих су поставили у ред поред ограде гробља, морали су да подигну и ставе руке за потиљак. Са његове леве стране је стајао Ердоган Кељменди, поред њега стриц Бесим, можда други или трећи од њега је био његов отац, близу је стајао и Сефедин Љуши. Све што су имали код себе морали су да баце на земљу испред, чак и лекове, а неки од војника су долазили и са земље узимали шта им се допадне и трпали у џепове. Један млађи војник са црном косом и намазаним округлим лицем и капом на глави, видео је да пок. Ердоган Кељменди има златан ланац на руци, пришао му је, скинуо ланац и ставио у џеп. Када би неком од мушкараца војници пронашли кључеве од аутомобила, водили би га да довезе аутомобил. Наредили су Дему Кељменди да довезе возило, а стрицу Скендеру - камион. Тада их је последњи пут видео. Стриц Бесим је почео да се расправља са једним од војника, па га је војник пушком гурао у груди и претио да ће га убити. Онда су их, гурајући их оружјем и претећи, отерали на други део трга и поставили у два или три реда на углу Ајетове куће. Тада се на трг довезао џип зелене боје са уграђеним митраљезом. Један од од војника је на српском питао Аријана Љуши колико има година, одвели су га испред џипа, војник му је скинуо ручни сат. Видео је да војници разговарају радио везама, један је на леђима имао нешто што личи на антену. Војници су одвојили групу мушкараца међу којима је био његов отац, и у колони су, подигнутих руку одвели. Пратило их је четири или пет војника, сви са аутоматским пушкама, а само један је имао веће оружје. Њега је један војник одвео у двориште Салија Реџе, где су биле окупљене жене. Кућа Салија Реџе је била запаљена, један војник га је зграбио за руку и одвео до степенице куће, наредио да уђе и жив изгори. Други војник је то спречио. Гурали су га, расправљали шта да раде са њим, а војник који га је спречио да уђе у кућу, одвео га је и наредио да седи поред жена и деце. То су све посматрале његова мајка и стрина. Тада

се електрична жица која је била изнад запалила, варнице су падале по њима. Сво време се чула рафална паљба из различитих праваца. Видео је како су војници свукли [redacted], како би проверили да ли има сакривен новац и викали «Паре, паре.» Оштећеном је тада један војник рекао да повезе трактор са женама и децом. Гурали су га, тукли, пао је, војници су га шутирали. Наредили су му да покупи са земље сва документа и ствари које су остале близу гробља и стави у џак. Осим њега, ствари је скупљао и Ерзен Љуши [redacted], а један војник га је сваки пут када је доносио ствари и стављао у џак, ударао. Када је оштећени покупио ствари војник му је наредио да вози, жене и деца су се попели у приколицу. Док је чекао да се сви попну, видео је војника, високог, мршавог, који погрбљено хода, са маскирним шеширом, ободом подигнутим, како излази из куће Сахита Гаши. Носио је пушку већу од «калашњикова» из које је излазио дим, на телу имао реденике са мецима великог калибра. Војник му је пришао и кундаком га ударио у нос и раскрварио га. Од пожара на кући у близини, јер су запаљени делови летели и падали, упалила се и приколица. На путу из села је било жена и деце, војник са марамом на лицу возио је камион Скендера Кељменди. Видео је да Чауша Љуши двојица војника доводе са друге стране пута, туку га и гурају, а касније је на том месту Чауш пронађен мртав. Видео је код куће Ибиша Кадри, ауто Чауша Љуши, један, можда и двојица војника су пуцали у ауто, који се запалио и убрзо експлодирао. Док је возио прошао је и видео да му је кућа запаљена, а на раскрсници и путу било је војника који су стајали или пролазили у возилима. Успео је да сустигне колону која је тракторима изашла из села. Полицијске патроле су усмеравале саобраћај, препознао је Брновића. Код контролног пункта враћена у село, али су опет истерани у Пећ, када су им се прикључили и мештани села Захач и Плављан. Војници су их терали да иду у Албанију или Црну Гору. Увече су се вратили у село и од Садика и Ајета Гаши чуо је да има убијених. Са Рецом Кељменди је отишао до куће Дема Гаши и у ходнику видео спаљена тела. Сутрадан су све сахранили.

Оштећени Ерзен Љуши је описивао акцију коју су војници извели средином априла месеца када је запаљена његова и још неколико других кућа, а у насељу Гаши је одузет «мерцедес» и «БМВ». Од тада су његова и стричева породица живеле заједно, било их је седам чланова. Навео је оштећени Ерзен да је 14.маја са оцем, две сестре, пет чланова породице Сефедина Љуши, четири члана породице Рамиза Љуши, шест чланова породице Скендера Љуши, десет чланова породице Чауша Љуши, из породице Ук Љуши, четири, из породице Абдуља Љуши, седам и из породице Сељманај који су избеглице из Глођана, и шест из породице Рецепа Љуши кренуо ка насељу Кељменди. Међутим, војници су се приближавали и том месту и то од врха села, од стране школе и насеља Кељменди, тако да су морали да иду у Хасан бећ. Породице Кељменди су им се придружиле у области око Бинак раме, тако да је било већ око 30 или 40

цивила. Видео је како војници и припадници паравојних јединица све становнике села гурају према центру села, на трг су војне снаге долазиле са стране Дечанске махале, преко ливада, из правца његове куће, и са главног асфлатног пута. Описивао је да су војници у војним униформама, већина њих је имала обојена лица, неки су били маскирани, наоружани, неки са ножевима, а један висок и мршав са опасаним редеником је носио митраљез, (неки су долазили возилима). Неки су војници имали апарате за радио везу и разговарали, пуцали су у вис. И овај оштећени је описао раздвајање жена и мушкараца. Једног тренутка му се чини да је стигао командант, крупан, у униформи, кратке браде, са ТТ пиштољем, изашао је из џипа са антеном. Он је наредио да цивили све што имају баце испред себе. Командант је више пута ишао до возила и натраг, а када би се год вратио издавао је нова наређења, па оштећени претпоставља да је и он добијао преко радија наредбе. Оштећеном је један војник наредио да покупи новац од мушкараца, и то само немачке марке и да све ставља у једну војничку торбу. Сакупљао је и вредне ствари дукате, сатове и накит. Новац је ставио поред торбе. Ово је трајало сигурно 40 минута, а војници су сво време стајало око њега. Мушкарце су поделили у групе, он је био са оцем и рођаком Уком Љуши. Одвели су их у двориште Ајета Гаши. Ту је војник средње висине, са црвеном марамом на глави, наредио да ако је нешто остало и то предају. Приметио је високог, мршавог војника са лаким митраљезом који је дошао на трг возилом на које је био намонтиран митраљез, и који му је пришао, па када му је одговорио да има 16 година, одвео га је у двориште Хакија Гаши где су биле жене и деца. Војници су га водили и у двориште Садика Гаши где је такође сакупљао новац и злато од жена. Тада га је један војник повео до куће код мајке. Путем видео је двојицу маскираних војника да воде Чауша Љуши, који му је рекао да иду за његово возило «тојота», да ће га предати да би спасао [redacted] Аријана. Оштећени наводи да му је један од војника који су га водили, офарбаног лица, али очигледно млад, рекао да се зове Бобан и да је из Београда. Војник је оштећеног довео до трактора, наредио му да укрца мајку и бабу, и придружи се осталима. Успео је да се прикључи колони која је из Хасан Бећа ишла ка Пећи. Сећа се да их је путем пратио Радослав Брновић. И овај оштећени је причао о задржавању на пункту, враћању и поновном изласку из села, и мештанима Захача и Плављана који су им се прикључили. Навео је да су тога дана запаљене куће у његовом насељу, и насељима Кељменди, Гаши код школе, код породице Хајдари и код главног асфалтног пута где се налазила кућа Реџа Кељменди, и набројао их. Сва тела су покупили и сахранили. Оштећени је чуо и за друга убиства која су се тог дана десила.

Оштећеној Фатиме Љуши у овом нападу су убијени супруг Чауш Љуши и син Аријан Љуши, [redacted]. Ујутру је са мужем и сином и са Чаушевом браћом Абдулахом, Уком, Џафером и Скендером отишла у насеље Хасан бећ. Са овом оштећеном била је и оштећена Сабрије Љуши

чији је супруг Рамиз убијен. Обе оштећене су навеле да су их на тргу војници опколили, викали су, псовали, неке тукли, тражили су вредне ствари. Оне су биле са женама, као и Фатимина ћерка Антонета са двоје деце и снаја са децом. Фатиме је причала како је молила војника црвенкасте косе са пегама на лицу да Аријана не дирају. Када су им наредили да предају вредне ствари, Фатиме и Сабрије и остале жене предале су злато и накит, Сабрије је бацила на земљу 300 марака, а Рамиз, њен муж око 2000 марака, Аријан -1500 марака, а када је бацио на земљу кључеве од аута, војник са марамом око главе и намазаног лица ишао је са Фатиминим мужем Чаушем за аутомобил. Чауш је предао и 80000 марака, дали су све само да би војници поштедели живот њеном сину. Оштећена Фатиме видела је да је ауто касније запаљен, Чауша су одвели у неку кућу, а Аријан је био у групи мушкараца. Сабрије је причала да је њен муж у рукама држао сина који је имао две године, па су двојица војника дете узела и дала њој. Она је видела како одводе мушкарце. Чауш Љуши није био са осталим мушкарцима, као и Ибиш Кадрија Гаши. Оштећена Фатиме Љуши је навела да је њен супруг Чауш Љуши убијен у дворишту Азема Реце. Обе оштећене су биле у дворишту Салија Реце (Салија Гаши) са осталим женама, где су војници тукли Скендера Гаши и одвели га у подрум Салија Реце. Ни једна од њих није видела убиство, али су чуле пуцње. Обе наводе да су после стрељања војници женама, старцима и деци наредили да се попну на тракторе, па су у колони напустили село, а војници су их у џипу пратили. Фатиме добро памти да јој је војник који је ишао са Чаушем за ауто, придржао унука Агрона и помогао јој да се попне у камион, а оштећена Сабрије наводи да је једним трактором управљала жена Фериде. Оштећена Сабрије је набрајала куће које су запаљене, и да је нашла тело пок. Чауша и пок. Ибиша. Видела је и рањеног Хазира Бериша. Оштећена Фатиме Љуши наводи да када се вратила у село, њена кућа је изгорела као и друге, па је била приморана да са породицом живи у гаражи.

Оштећена Фатима Гаши је у нападу изгубила мужа Суља Гаши званог «Мухарем». На тргу код гробља где је била са осталима од ње су одузели 50 марака, лична документа није имала, а муж је предао личну карту и возачку дозволу. Њеном мужу су наредили да покупи новац и злато и дали му две мараме, а војник је узео документа. Мушкарце су спровели до куће Ајета Гаши, а жене су подељене у две групе и спроведене до дворишта Хакија Гаши и двориште Салија Гаши. Са женама и децом и старцима у дворишту су остали њен муж Мухарем Суљ Гаши, као и Скендер Гаши. Њима су војници наредили да упале тракторе, а женама да се попну у приколице. Ипак, њен муж Суљ није успео да се спаси јер су му наредили да сиђе са трактора, рекли му да је неко звао путем радио везе, и увели у кућу Ајета Гаши, где је убијен. Она је са осталима у трактору који је возио син напустила село, када су војници наредили да иду у Албанију. Сутрадан је у кући Ајета Гаши у ходнику, на тераси нашла тело свог мужа, које је још увек

горело, а препознала га је по одећи и лицу које није изгорело. У истој кући пронашли су у дневној соби тело Скендера Гаши. Тело њеног мужа је спаковано у посебну кесу и он је сахрањен заједно са осталима који су убијени. Пре овога, војници су долазили и априлу у село, таду су њеној породици одузели ловачку пушку, 1000 марака и возило.

Оштећени Муј Гаши је у нападу изгубио оца Халила Гаши. Он је са породицом и осталима био у насељу Хасан Бећ и описао је како су их војници у војним и полицијским униформама жуте и сиве-шарене боје опколили. Неки су носили маске, неки траке на глави и шешире, а некима су лица била офарбана. један је имао реденике укрштене на грудима, а неки бомбе и ножеве. Пуцали су и видео је војника који је био крупан, кратке браде, разговарао је радио везом, и сматра да је био командант, војници су га називали Срећко. Чуо је да једног војника са марамом на глави други ословљавају именом «Нула». Војници су најпре раздвојили мушкарце од жена, наредили им да све што имају код себе од ствари као и документа баце испред себе. Оштећени је био са осталим мушкарцима, и морао је да баци на земљу све што има па су му тако овом приликом одузели сат, личну карту, златни ланац, око 800 марака, а његовом оцу око 5 хиљада марака. Те ствари по наредби војника покупио је Ерзен Љуши. Мушкарци су затим подељени у три групе, он је био у групи која је касније одведена у кућу Сахита Гаши, у којој је био и преживели Хазир Бериша. Наредили су им да стану уз зид куће Хакија Гаши, а један од војника их је пратио. Претварао се да је инвалид и да тешко хода, и овом војнику је рекао да има 16 година иако је заиста имао 21 годину, па га је он одвео у групу где су биле жене и деца. Тамо је морао да се изује да би проверили да није рањен као борац. Са женама и децом у колони је, када су им наредили да иду у Албанију, напустио село. Са њим у приколици су биле мајка Вехиба, сестра Зумрета, рођак Сађих и породица Ганија Авдуљи. Његов отац је убијен и спаљен у кући Азема Гаши, нашао је остатке «фактички тело мог оца сам видео колико износи ова чашица за воду», и сахранио са осталима. Тела убијених су покупили и закопали у једну гробницу. Тог дана у селу је запаљено је возило Чауша Љуши. Извесни Саша и Мићко које је описао, као и Срећко Поповић и «Нула» су били на тргу када су се предавале вредне ствари. И он је описао акцију која је била у априлу у којој је војска два дана долазила и тражила оружје, и пронашла само ловачку пушку и пиштољ.

Кућа оштећеног Хакија Гаши се налазила у насељу Хасан бећ, он је прво чуо пуцање, па видео да војници долазе. Међу војницима који су дошли у село био је Срећко Поповић кога оштећени зна од раније. Оштећени је покушао са другима да изађе из села, али су их војници опколили, тражили новац и остало. Њему је висок, обријан војник који је носио црне наочаре тражио новац, па је предао 10 марака и рекао да код куће има још. Послали су га за новац, али је ово искористио и преко реке Бистрице побегао према пољанама села Гораждевац где је остао до увече. Са места где се налазио

могао је да види цело село и Пећ. Видео је куће како горе. Са породицом се нашао увече. И он наводи да је видео да војници имају радио везу, видео је Срећка Поповића. За убиства је чуо када се вратио увече, и са осталима је пронашао тела. Тела су била изгорела и није могао да препозна о коме се ради, а једино тела Чауша Љуши, Расима Рам, Мета Шаља, Ибиша Гаши, Авдије Бериша нису била изгорела. Тело Мета Шаља су нашли на пољани, а он је убијен у кући Расима Рам. Тело Расима Рам су нашли у његовој кући. Тог дана убијен је код куће Садика Гаши и рођак Рам Гаши, који је боравио код њега, зна да су убијени и Смаил Гаши, Џафер Гаши и његов отац, Муј и Емруш Краснићи. Он је такође навео да су поред куће Дема Гаши расле веома високе коприве, као и да је средином априла војска, а са њима и опт. Срећко Поповић, окупила у Хасан бећу мушкарце и тражили оружје. Од његовог брата Суља је тада одузет аутомобил марке «БМВ». Оштећена Лирије Гаши [redacted] супруга оштећеног Хакија Гаши је навела да је у мају у њиховој кући било избеглица из околних села. Кућа се налазила око 50 метара од гробља ка Гораждевцу. Након што су чули пуцње и видели дим, војска је ушла у њено двориште, били су у војним униформама, маскирним, неки су носили мараме. Наредили су им испразне џепове и пођу на трг и гробље, где су поново наредили да се преда све што имају - злато и новац, и тада је њен муж искористио прилику да побегне. Једна група жена и деце, око 50, остала је у њеном дворишту, друга је одведена у двориште Салија Гаши. Она је била са децом Леотримом и Дуримом Лири, као и свекрвом Зизом и заовом Наимом. Била је веома уплашена јер је један војник викао да ће их убити ако нешто не предају а код њеног сина у одећу заова Наима ставила 100 марака. Војник је пуцао у земљу испред њихових ногу. Погодио је веома близу, све је пиштало. Ташну са новцем и накитом већ је ставила на трактор али је војник одвео да и то преда. Све је предала. Наредили су им да иду за Албанију, или Црну Гору. Чула је рафале из куће Дема Гаши, а приликом изласка из дворишта приметила је да је кров куће Дема Гаши запаљен. И на улици је било пуно дима. Мухарем Суљ Гаши је покушавао да скочи на трактор, али га је један војник повукао са возачевог места и одвео у кућу Ајета Гаши која је била у пламену. Нису се чули никакви пуцњеви, није било пуно буке. Војници су их пратили до главног пута и отишли ка селу Плављан. Увече се вратила у село, кућа је била запаљена па су ноћ провели у кући Тахира Кељменди. Следећег јутра су пронашли тело Скендера Кељменди близу места где су стајали трактори са приколицама.

О овим догађајима сведочили су и оштећени Рец Кељменди, Иса Гаши и Хазир Бериша који описују и догађаје у кућама Дема Гаши, Сахита Гаши и Азема Гаши, у које су мушкарци одведени и где је извршено њихово стрељање, а они су преживели, као и оштећени Лирије Гаши [redacted] Садик Гаши, Тахир Кељменди и Мустафа Хискувај који су са одређене удаљености посматрали шта се у селу дешава.

Оштећени Рец Кељменди је више пута давао исказ и то Хашком трибуналу 07.06.2005.год., УНМИК полицији 17.10.2000.год., у смислу члана 504Љ ЗКП-а, саслушан је 07.06.2005.год., пред ТРЗ, ЕУЛЕКС полицији дана 20.01.2010.год., пред истражним судијом дана 06.04.2010.год., и на главном претресу 29.03.2011.год. Он је наводио да је видео како горе куће на врху села и да му је познато да су ту убијени Мет Шаља, Брахим Дервиш Гаши, Расим Рама, као и у насељу Чеку, Агимов отац и Кадри Чеку, а у Дечанској махали су убијени Хаки Гаши и Селим Гаши. У насељу Хасан Бећ где је био са осталима од присутних су узели сав новац и накит, а затим су су његовом рођаку Аријану Кељменди наредили да покупи сва лична документа која су ставили на једну гомилу и запалили. Након тога мушкарце су поделили у три групе. Био је у групи са још осморицом коју су војници одвели у кућу Дема Гаши. Све осим њега су убили. Сигуран је да су са њим у групи били још и Ахмет Гаши, Бесим Кељменди, Ердоган Кељменди. Војници су врата отворили шутирањем, па су сви ушли у ходник. У колони је био први, а за њим су ушли Ахмет Гаши, Ердоган и Бесим Кељменди. Тада је неко бацио упаљач, а војници су му рекли да га подигне и запали завесе. Међутим, док је био савијен, један војник је на српском узвикнуо «Пали», па је почело пуцање. Нису га погодили, па је потрчао ка прозору са десне стране, поцепао најлон који је био постављен и искочио. Отрчао је ка ливадама иза куће до места званог Луга Бистрица и био сакривен пет, шест сати. Била је ту и породица Балоку из Пећи. Када је проценио да је све готово, вратио се и у кући Дема Гаши, у ходнику, пронашао тела убијених, изгорела, осим тела Ердогана Кељменди, које је било мало даље. По одећи и због тога што су лежали лицем ка бетону, могли су да идентификују тела убијених, и сахране. Објаснио је да су им војници, који нису ни ушли у кућу, са степеништа, пуцали у леђа. Познато му је да су 14.маја убијени двојица Брахима Гаши и то Брахим Дервиш Гаши из насеља Хасан бећ и Брахим Шабан Гаши који је његов комшија. Ибиша Кадрију Гаши су убили у његовом дворишту јер није знао да вози трактор. Касније је чуо за остала убиства, која је набројао. Иако се сведок Рец Кељменди током поступка различито изјашњавао због чега је био у сагнутом положају када су ушли у кућу Дема Гаши, јер је приликом испитивања код истражног судије рекао да се сагнуо како би узео упаљач и запалио цигару, док се на главном претресу и приликом давања осталих исказа пред различитим органима изјашњавао да је био у сагнутом положају да би узео упаљач и запалио завесе на кући. Суд је прихватио исказ оштећеног са главног претреса јер разлике у погледу тога да ли је он палио цигарету или завесу суд не сматра битним за оцену истинитости сведочења. Ово су мање недоследности и нејасноће до којих је дошло приликом превођења, с једне стране и с друге стране настојања оштећеног да што јасније опише ситуацију у којој је убијена група мушкараца у којој је био. Суд прихвата као најубедљивије објашњење да се он сагнуо, да би узео упаљач, а како је то објаснио на претресу када је ово питање детаљно

разјашњавано. У сваком случају суд је несумњиво утврдио да је оштећени Реџ Кељменди био сагнут и да је због положаја у коме се налазио избегао да буде погођен. Оштећена Лиријe Гаши ([redacted] и [redacted] Садик Гаши објашњавају да је 14. маја ујутру са њима у кући, [redacted], био и Рама Гаши, отац Џафера Гаши, који преноћио код њих. Од Бетима Гаши ([redacted]) сазнали су да је стигла војска и да су већ убили Брахима Гаши и Мухамета Шаља. Видели су дим и чули пуцње. Њихов син Дардан је отишао у шуму-луг, да се сакрије, а они су отишли код Насера Гаши. Ту су се сместиле и друге породице. Оштећена Лиријe наводи да ју је муж послао да види шта се догађа у селу. Видела је са пута да се код гробља са све четири стране окупљају војне снаге. Војска је блокирала пут до куће где је она била, па је побегла у високе коприве и сакрила се. Одатле је видела групу мушкараца које су војници водили према кући Дема Гаши, први у колони је био Реџ Кељменди, други Ахмет Гаши, трећи Бесим Кељменди, а међу њима су били још и Хасан Гаши, Брахим Гаши, Брахим Кељменди, Хасан Метај. Водила су их тројица војника из правца десне стране главног пута. Двојица војника су ушла у кућу за мушкарцима, један је остао испред. Након тога су се зачула три рафала. Пре него што су ушли у кућу Брахим Гаши је био одвојен од групе, доведен до терасе, и он је шутирајући их, отворио врата. После пуцњева војници су изашли, а кућа је почела да гори. Са места где је стајала није могла да види Ајетову кућу јер је зид којим је опасана кућа Азема Гаши заклањао видик. На тај зид се попела да би видела шта се дешава у центру, и видела је мушкарце наслоњене на зид куће Ајета Гаши. Оштећени Садик је у међувремену са Тахиром Кељменди побегао у луг и тамо су већ биле породица његовог брата од стрица и породица Лукај. Оштећена се вратила по децу и са њима побегла у шуму где се нашла са супругом. Увече су се вратила у село и ноћ су провели у кући Реџа Кељменди. Поподне су се мушкарци који су били сакривени у лугу, Тахир Кељменди, њен син Дардан, и други, вратили у село, сакупили тела убијених у врећу, ископали раку на гробљу, и сахранили их. Суд је оценио да су неосноване примедбе на исказ ове сведокиње које је на претресу износила одбрана и односе се на то да је немогуће да су коприве у којима се она сакрила и посматрала догађај тако високе да достижу до струка сведокиње, па да она не говори истину ни о томе нити о осталом. Јасно је по ставу одбране да је немогуће да коприве буду толике, и сигурно је да је она све измислила да би поткрепила приче оштећених и осталих сведока о томе да су мушкарци одведени у куће и стрељани. Суд је прво настојао да отклони евентуалне непрецизности до којих може доћи у превођењу, али је изричито објашњено да се реч коприва и на албанском разликује од грмља, жбуња, корова, па затим да са сведокињом разјасни о којој висини коприва говори, на шта није могао да се добије прецизан одговор па је суд ценио да ли су примедбе основане и да ли је исказ сведокиње истинит и поуздан. Надаље ценећи околности да

сведокиња нема разлога да било кога терети, да није заинтересована за исход поступка јер није оштећена кривичним делом, да се уопште није изјашњавала о изгледу војника нити вршила препознавање и указала на било кога, те да о томе да су уведени у куће и стрељани мушкарци, а да је у кућу Дема Гаши уведена једна група у којој је био Рец Кељменди, да овај оштећени као и сведокиња описује да је био први у колони, да је о овоме говорио и оштећени Хаки Гаши, да је оштећени Тахир Кељменди навео да је и Лирије Гаши била сакривена са породицом и није била у центру села са осталима, суд налази да су примедбе бранилаца несоноване, а да је исказ сведокиње поуздан и истинит, није супротан ни једном другом исказу оштећених и сведока, па га је прихватио.

Оштећени Иса Гаши је био са својом породицом децом и супругом када је у његову кућу дошла група од око 12 војника у војним и полицијским униформама лица намазаних различитим бојама, наоружаних аутоматским оружјем, а имали су и радио везу и неки су преко тога разговарали. Опљачкали су их и кућу запалили. И породицу његовог брата Хаљиља Гаши (чија кућа је била удаљена неких двадесетак метара) су опљачкали. Обе породице су натерали да иду ка центру села. Све време су пуцали ка њима. У центру села, су већ били сви мештани из насеља Кељменди, Љуши и Гашиних око 500 (жена, деце и стараца, младића и девојака) било је пуно војника и џип на ком је било неко оружје. Ту су поново опљачкани- одузели су им сав новац, злато и сатове које су имали. Укупна вредност одузетих ствари била је 500-700 марака, највише 1.000. Најпре су одвојили мушкарце од жена и деце а затим све мушкарце поделили у три групе. Био је у групи која је одведена у кућу Азема Гаши. До куће их је спровело пет, шест војника са упереним оружјем, а један од војника носио је пушкомитраљез. Када су дошли до куће Азема Гаши војници су се распоредили тако да је један остао на улазу у двориште, други је био на улазу у собу, трећи унутар ходника, а један је био код собних врата. Оштећени је последњи у колони цивила ушао у кућу. Војници су им наредили да се окрену ка зиду, али их нису послушали. Видео је да неки од војника разговарају радио везом, а онда је војник са пушкомитраљезом пуцао, остали су пуцали тек када су сви цивили погођени-попадали. Успео је да се спасе, мада је погођен у леву бутину, јер су Ибер Кељменди и Хаљиљ Гаши пали преко њега, тако да су га заштитила њихова тела. Војник који је први пуцао је отишао до прозора, разбио стакло и разговарао са некима који су били напољу, чуо је наредбу да се све запали, неко је пуцао по плафону који је одмах почео да гори. По читавој просторији се развио густ дим. Оштећени је успео да оде до прозора, искочио је, успео да се удаљи од куће педесетак метара и сакрије се. Крио се у трави док није видео своје ћерке које су се враћале у село, јавио им се и оне су отишле по помоћ. Док је био сакривен чуо је свађу између Чауша Љуши и неког од Срба, а касније је сазнао да је син Чауша Љуши убијен иако им је он дао пуно пара и ауто. Објаснио је да је одведена група од 12 цивила, осим њега

још Емин Гаши, Јашар Гаши, Рама Гаши, Хаљиљ Гаши, Ибер Кељменди, Скендер Кељменди, Дем Кељменди, Ук Љуши, Осман Љуши, Динај Исмет, Јевдијаљ Гани. Сви они су убијени. Познато му је да је у кући Сахита Гаши убијено је 13 људи, Хазир Бериша је преживео, а у кући Дема Гаши је убијено 8, а преживео је Рец Кељменди. Тога дана у селу је видео оптуженог Срећка Поповић кога познаје од раније. Имао је кратку браду, давао је налоге и наредбе, разговарао радио везом. Видео га је у центру села. Војска је и у априлу била у селу, тражили су оружје и у насељу Гаши тада је спаљено 20-23 куће.

Оштећени Хазир Бериша је једини преживео масакр у кући Сахита Гаши. Био је у групи мушкараца када су опљачкани, војници су претили да ће их побити уколико пронађу нешто у џеповима. Један војник је шчепао дете за косу и ставио му нож под грло те је поновио наредбу. И он сведочи о каблу који је горео изнад глава жена и деце, ужасу који је тада наступио, плачу и вриштању. Када су их опљачкали, четворица или петорица војника, групу у којој је био, као и Ибер Кељменди, Скендер Кељменди, Ук Љуши, Дин Гаши, Јашар Гаши, Исмет Дин, Дем Кељменди. и други, војници су одвели у двориште Ајета Гаши. Наредили су да се наслоне на зид и пуцали испред њих, изнад глава и испред ногу и тражили им да им предају ручне сатове, а неке цивиле су послали да довезу аутомобиле и тракторе. Од чланова његове породице одузели су 500 марака и документа. Након тога мушкарце цивиле су поделили на две групе, једну су одвели ка кући Дема Гаши, а ону у којој је он био четворица или петорица војника сви са аутоматским пушкама и један са пушкомитраљезом, одвела је у кућу Сахита Гаши. Са њим у групи су били Џафер Гаши, Мус Гаши, Иса Шаља, Емруш Краснићи, Авдуљај Љуши, Рамиз Љуши, Џафер Љуши, Скендер Љуши, Аријан Љуши. Кретао се последњи у колони, а све време су руке морали да држе изнад главе. У кућу Сахита Гаши, је ушао последњи и сео на кауч поред врата. Са његове десне стране седео је Исуф Шаља, са леве Аријан Љуши који му се наслонио на груди. Четворица војника су стајала на вратима, на средини је био онај са пушкомитраљезом (висок, мршав и имао је ређеник на телу) псовао и почео да пуца. Први меци су погодили Аријана Љуши и Исуфа Шаља. Војник је испалио три рафала. Војници су отишли у други део собе, узели ћебе и запалили га. Неки од погођених су јецали, па су војници пуцали у тела, али и то је преживео, рањен је у обе ноге. Чим су војници изашли из просторије пришао је прозору и видео четворицу или петорицу војника како разговарају, један се вратио и унутра бацио флашу из које је почео да излази црни дим. Оштећени Хазир је успео да пређе у другу просторију, и побегне кроз прозор до ливаде одакле је позвао помоћ. Док је бежао чуо је рафалну паљбу из правца гробља, жене и децу како вриште. Оштећени је говорио и о акцији априла месеца када је војска долазила и тада је запаљена кућа Садрије Азими, од Брахима Љуши је одузет пиштољ, а од

Суља Гаши аутомобил «БМВ», ловачка пушка и новац у износу од 3000 евра.

Оштећени Тахир Кељменди је 14.маја '99.године изгубио седам чланова породице и двојицу зетова, и то Кељменди Ибера, Скендера, Бесима, Брахима, Ментора, Брена и зета Исмета Динај. Његова породица је била у центру, али је он успео да побегне и сакрије се, а са њим су се током овог догађаја сакривали и Бајрам Гаши са женом и три ћерке. Са места где је био сакривен видео је окупљање цивила, одузимање новца и злата и да су жене одведене у двориште Сали Реџа. Видео је да су мушкарци подељени у три групе и одведени у дворишта Азема Реџе (Азема Гаши), Садика Гаши и Дема Гаши. У кућу Азема Реџе је уведено око 12 мушкараца, у кућу Садика Гаши око 11, а у кућу Дема Гаши око 10, али тачан број не зна, а пратило их је по отприлике шест српских војника. Мушкарци су држали руке на потиљку док су се кретали, а након неких пет минута по уласку у дворишта чуо је рафалну паљбу из аутоматских пушака. Прва група мушкараца је одведена и стрељана у кући Азема Реџе, друга у кући Садика Гаши, а трећа у кући Дема Гаши, иза које је он био. Најбоље је видео кућу Дема Гаши, она је била једноспратна, изграђена од блокова и споља није била измалтерисана, на улазу куће су била три степеника, а групу која је у ову кућу доведена из правца гробља пратила су петорица маскираних војника. Са места где је стајао видео је како је Реџ Кемљменди изашао кроз прозор куће Дема Гаши, видео је и Хазира Бериша, коме је горела ватра на леђима, иако му је нога повређена, искочио је кроз прозор.

Оштећени Тахир навео је да није све време стајао на истом месту, бојећи се да га не примете, кретао се и око 11 сати био је близу главног пута према Пећи. Видео је да цивили у 10-12 трактора напуштају село, а војска одлази у правцу Плављана и Захача. Причали су му шта се дешавало са колоном цивила. Након одласка војних снага са Ајетом Гаши и Рустемом Хисвукај и другима угасио је ватру у кући Дема Гаши и сакупили су остатке тела у џакове, а три дана касније је организована заједничка сахрана у селу. Једина тела која нису овом приликом запаљена су тела пок. Авдија Бериша, Чауша Љуши и Ибиша Гаши. И он је испричао да су војници месец дана пре овог претраживали село због оружја.

Оштећени Мустафа Хисвукај догађај од 14. маја је гледао са удаљености од око 100 метара од кућа Дема Гаши, Азема Гаши и Сахита Гаши, где је био сакривен у копривама. Одатле је видео како војници распоређени тако да нико не побегне, улазе у село и пале редом куће. Видео је да међу војницима има и оних са полицијским униформама. Описао је тријаж-раздвајање мушкараца од жена и одузимање вредних ствари и да су мушкарце поделили у три групе и једну су тројица или четворица војника са упереним пушкама одвели у кућу Адема Реџе. И остали војници држали су пушке уперене на цивиле. Са места где је био сакривен видео је како Хазир Бериша искаче кроз прозор куће Сахита Гаши, али није могао одмах да му

прије и помогне јер је војска била близу. Видео је да је Хазиру пришла извесан Ђула. После убистава је отишао у кућу Тахира Кељменди, па је те вечери са њим и Фадилом Бериша, прво у кући Дема Гаши угасио пожар, па су сакупили остатке убијених у тој, и кући Азема Гаши и Сахита Гаши. И он је говорио о акцији у априлу месецу када је војска била у селу.

Из исказа оштећених и сведока произилази да су мушкарци старости од 15 до 60 година који су били окупљени у центру села Хасан беђ раздвојени у три групе и спроведени у куће где је извршена егзекуција-кућу Дема Гаши, где је стрељање преживео Рец Кељменди, кућу Азема Гаши из које је успео да побегне Иса Гаши и кућу Сахита Гаши из које је успео, иако рањен, да побегне Хазир Бериша. У кући Дема Гаши убијено је осам цивила, у кући Азема Гаши 11, а у кући Сахита Гаши је убијено укупно 9 лица. Чињенице ко је од цивила убијен у којој кући суд је утврдио и из исказа оштећених који су у тим кућама били, али су преживели, као и исказа оштећених-рођака убијених који су говорили о члановима породице и фамилије које су изгубили и о томе где су пронађена њихова тела.

Да је у кући Дема Гаши убијено осам цивила потврђује сведок Мустафа Хисвукај који је након што је извршен масакр ушао у ту кућу и затекао осам лешева, и Рец Кељменди који објашњава да је осим њега у ту кућу уведено још осам лица који су и убијени и то Бесим Кељменди, Ердоган Кељменди, као и Ахмет Гаши, а осталих се не сећа. Да су у овој кући убијени Бесим Кељменди и Ердоган Кељменди потврђује и оштећена Шпреса Кељменди, којој је Рец Кељменди то сутрадан саопштио, оштећени Ардијан Кељменди који је пронашао тело Ердогана Кељменди у овој кући, као и оштећена Ајша Кељменди која наводи да су Ердоган и Бесим Кељменди одведени у ту кућу и убијени. Да су у кући Дема Гаши убијени Рамиз Љуши и Сафедин Љуши навела је оштећена Сабрије Љуши која је видела како их тројица војника воде према кући Салија Реџе, и да је касније из ове куће искочио Рец Кељменди. Оштећена Лирије Гаши која је сакривена у жбуњу близу куће Дема Гаши, посматрала шта се догађа видела је како војници у ту кућу уводе Брахима Кељменди, Ахмета Гаши, Реџа Кељменди, Хасана Гаши, да је врата од те куће отворио ногом Брахим Гаши. Оштећени Хаки Гаши је у кући Дема Гаши пронашао тело Брахима Шабан Гаши, а оштећени Садик Гаши је међу убијенима препознао тела Хасана Гаши и Ердогана Кељменди.

Осим тога, оштећени Ардијан Кељменди наводи да је у масакру изгубио оца Ибера, стричева Скендера, Дина и Бесима Кељменди, брата од стрица Ердогана Кељменди, рођака Дема, и да су из фамилије Кељменди убијени и Брахим и Ментор Кељменди, убијени су у различитим кућама где су касније и пронађена њихова тела, а оштећени Ерзен Љуши да је страдао његов отац Осман Љуши, стриц Сафедин Љуши и рођаци Абдулах Љуши, Ук Љуши, Џафер Љуши, Рамиз Љуши, Скендер Љуши, Чауш Љуши, Аријан Љуши, да је Осман Љуши био у кући у којој је био Иса Гаши, а да су сви остали осим Чауша Љуши убијени у различитим кућама.

Ценећи исказе свих наведених оштећених за које налази да су истинити, појединачно и у њиховој међусобној вези, и уз околност да оштећени Рец Кељменди није могао да се сети свих који су били са њим у групи, суд је утврдио да су у кући Дема Гаши лишени живота Ахмет Гаши, Брахим Гаши од оца Шабана, Бесим Кељменди, Ердоган Кељменди, Ибрахим Кељменди, Ментор Кељменди, Сафедин Љуши и Рамиз Љуши. Исто произилази и из записника са есхумације са гробнице «Ћушка 1», обдукционих налаза, датум обдукције 19.08.'99.године са фотографијама, па тако: у обдукционом налазу КО 148681, у предмету «Ћушка» 1023/99/ДК-С, наведено је да је есхумиран **Ахмет Гаши,** [redacted], од делова тела нађена је само кичма и делови пелвиса, све нагорело, повреде нема, према унутрашњем налазу постоји мало унутрашњих органа. Нису наведене повреде услед којих је наступила смрт, није наведен узрок смрти, као ни начин, односно порекло смрти. У обдукционом налазу КО148694 у предмету 028/99/ДК-С наведено је да је есхумиран **Брахим Гаши,** [redacted]. Према спољашњем налазу леш је умерено распаднут, од повреда постоје три улазне ране на тораксу. Коса црне боје, кратке дужине, права, описан унутрашњи налаз и као повреда услед које је наступила смрт констатовано је-три ране од ватреног оружја на тораксу, а као порекло смрти убиство. У обдукционом налазу КО 149099, у предмету 024/99/ДК-С, наведено је да је есхумиран **Бесим Кељменди,** [redacted]. Констатовано је шта је пронађено од одеће, спољашњи налаз и унутрашњи, као и да недостаје лобања, десна половина торакса је делимично изгорела, а руке и ноге скоро у потпуности недостају. Повреде нису нађене. Према закључку повреда услед које је наступила смрт је haemopericaridum, могућно трауматски. Наведено је да су идентификацију извршили рођаци на основу места у гробници и пластичне фолије којом је тело прекривено. Узрок смрти haemopericaridum, начин смрти претпоставља се убиство. У обдукционом налазу КО 148643, предмет број 005/99/ ДК-С, да је есхумиран **Ердоган Кељменди,** описан је спољашњи и унутрашњи налаз, и наведен закључак да је повреда услед које је наступила смрт две прострелне ране на доњем тораксу кроз горњи абдомен са обостраним хематораксом, да је узрок смрти- две прострелне ране на тораксу, а начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 148648, предмет број 007/99/ ДК-С наведено је да је есхумиран **Брахим Сиљ Кељменди,** [redacted] одећа која је нађена, спољашњи и унутрашњи налаз. Од повреда су констатоване две фрактуре од ватреног оружја ТХ 11, и повреде услед којих је наступила смрт наведене две ране од ватреног оружја у доњем тораксу тако да је узрок смрти рана од ватреног оружја на доњем тораксу (две ране), а начин (порекло) смрти убиство. У обдукционом налазу КО 149059, у предмету 004/99/ДК-С наведено је да је есхумиран **Ментор Кељменди,** [redacted] одећа која је нађена, и идентификациона плочица коју су рођаци ставили у гроб, спољашњи и унутрашњи налаз и закључак да је повреда услед које је наступила смрт могући хемоторакс на левој страни,

пронађени докази фотографија, узрок смрти непознат-могући хемоторакс на левој страни, а начин смрти претпоставља се да је убиство. У обдукционом налазу у предмету «Ћушка» 1/030/99/ДК-С КО 149113, ПС 47012-21847, наведено је да је есхумиран **Рамиз Љуши**, [redacted], констатован унутрашњи налаз као и да породица сматра да је то вероватно Рамиз Љуши јер није било могућно потврдити идентитет. Никакве повреде нису нађене. Нису наведене повреде услед којих је наступила смрт, узрок смрти непознат, начин смрти непознат (претпоставља се убиство).

Међу писаном документацијом која је достављена није било података о есхумацији ни обдукционог налаза за Сафедина Љуши. Међутим, како из изведених доказа, посебно исказа Мустафе Хискувај који је пронашао и сахранио тела, као и осталих оштећених, чланова породице Љуши, произилази да је и Сефедин Љуши био у групи мушкараца која је уведена у кућу Дема Гаши, то је суд из ових доказа несумњиво утврдио да је и он убијен у овој кући. У оптужници је наведено да је у кући Дема Гаши убијен и Авдиљај Хасан. Током поступка из изведених доказа ово није утврђено, јер нико од сведока и оштећених није говорио да је и Авдиљај Хасан био у овој групи мушкараца, а не постоји ни записник о обдукцији и есхумацији његовог тела, суд је ово изоставио из изреке пресуде.

Да су у кући Азема Гаши лишени живота Емин Гаши, Јашар Гаши, Рама Гаши, Хаљид Гаши, Ибер Кељменди, Скендер Кељменди, Дем Кељменди, Ук Љуши, Осман Љуши, Исмет Динај и Авдљијај Гани суд је утврдио из исказа оштећеног Исе Гаши који је преживео масакр из ове куће и који је навео да су са њим у групи били управо ови цивили и који је навео да су их до куће спровели војници, да је он последњи ушао у ту кућу, као и да је успео да се спаси зато што су преко њега пали Ибер Кељменди и Хаљиљ Гаши. Осим овог оштећеног, да су у кућу Азема Гаши одведени ови цивили сведочи и Хазир Бериша који је видео како према овој кући четворица или петорица војника воде групу међу којима су били Ибер Кељменди, Скендер Кељменди, Ук Љуша, Дин Гаши, Јашар Гаши, Исмет Дин, Дин Кељменди и други. Оштећени Ерзен Љуши наводи да је његов отац Осман Љуши убијен у кући Азема Гаши из које се спасао Иса Гаши, док је оштећени Ардијан Кељменди тело свог оца Ибера Кељмендија пронашао у тој кући, а ово наводи и оштећена Ајша Кељменди када објашњава да су Скендер и Ибер Кељменди одведени у кућу Азема Гаши. Оштећени Муј Гаши изјашњавајући се о члановима фамилије који су убијени тога дана наводи да их је убијено укупно 12 и да у истој кући са његовим оцем Халилом Гаши убијени Ибер Кељменди, Ук Љуши и Скендер Љуши, а да су у овој кући убијени Осман Љуши и Ук Љуши потврђује и оштећена Сабрије Љуши. Све ове исказе суд је као јасне и међусобно сагласне прихватио.

Исто произилази и из обдукционих налаза, записника са есхумације са фотографијама, а ради се о телима која су есхумирана из гробнице «Ћушка 1» са датумом обдукције 19.08.'99.године, па тако: у обдукционом

налазу у предмету 1025//99/ДК-С КО 148683, наведено је да је есхумиран **Емин Гаши**, [redacted] спољашњи налаз, унутрашњи налаз, од повреда констатована фрактура од ватреног оружја на петом десном ребру спреда и страга. У закључку је наведено да су повреде услед којих је наступила смрт рана од ватреног оружја на десној страни торакса, као узрок смрти рана од ватреног оружја на десној страни торакса, као начин и порекло смрти убиство. У обдукционом налазу у предмету 021/99/ДК-С КО 148679, наведено је да је есхумиран **Јашар Гаши**, [redacted], описан спољашњи налаз, повреда нема, према унутрашњем налазу сачувано мало унутрашњих органа у веома нагорелом стању. Нису наведене повреде услед којих је наступила смрт, узрок смрти непознат, начин и порекло смрти непознато. У обдукционом налазу у предмету 008/99/ДК-С КО 1490069, наведено је да је есхумиран **Рам Гаши**, [redacted] Описана је одећа, спољашњи налаз делови тела који недостају, констатоване повреде и унутрашњи налаз, а као повреда услед које је наступила смрт и узрок смрти наведена је рана од ватреног оружја на грудима (улазна, с преда на левој страни), начин смрти убиство. У обдукционом налазу у предмету 010/99/ДК-С КО 149073, наведено је да је есхумиран **Халил Дервиш Гаши**, [redacted]. Описана је одећа, идентификациони документ-дрвена плочица са иницијалима (рођаци је ставили у гроб), спољашњи и унутрашњи налаз, од делова тела недостаје лобања, а у закључку као повреда услед које је наступила смрт наведена је рупа од метка из ватреног оружја на десној лопатици (fossa supraspinatus), хемоторакс с десне стране, узрок смрти рана из ватреног оружја на грудима, начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 148658, у предмету 011/99/ ДК-С, је есхумиран **Ибеђ(р) Кељмендија**, [redacted], описана одећа, а стање леша је такво да је сачувана само рука и доњи делови ногу, повреда нема, нема унутрашњих органа, нису констатоване повреде услед којих је наступила смрт, тако да је непознат узрок смрти, а начин или порекло смрти је претпоставља се убиство. У обдукционом налазу КО 148654, предмет број 009/99/ ДК-С наведено је да је есхумиран **Дем Кељмендија**, [redacted], описани су делови одеће, делови који недостају су лобања са вилицама, сачувано је мало унутрашњих органа, констатоване су повреде рупа од ватреног оружја кроз шесто ребро на десној страни, за које је и наведено да су повреде услед којих је наступила смрт, а као узрок смрти је наведена рана од ватреног оружја на тораксу и начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 149091, у предмету 020/99/ДК-С, је есхумиран **Ук Љуши**, [redacted], описана одећа и констатовано је да су рођаци препознали одећу. Наведени су спољашњи налаз, унутрашњи, утврђене повреде лезија од ране нанете ватреним оружјем на 12 торакалном пршљењу, за које је и наведено да је повреда услед које је наступила смрт и као узрок смрти наведена је лезија од ране нанета ватреним оружјем на дванаестом торакалном пршљењу. У обдукционом налазу КО 149112, у предмету 029/99/ДК-С, је есхумиран **Осман Љуши**, [redacted]

година, па с обзиром да су према унутрашњем налазу остаци костију тешко нагорели, породица сматра да је то вероватно Осман Љуши, али није било могућно потврдити идентитет, никакве повреде нису нађене. Према закључку повреда услед које је наступила смрт није нађена, узрок смрти непознат, начин смрти непознат (претпоставља се убиство). У обдукционом налазу КО 149076 у предмету 012/99/ДК-С, је есхумиран **Исмет Динај**, [redacted], описана одећа, а наведено да су кожни опасач са копчом препознали рођаци. Описан је спољашњи налаз, да од делова тела недостају лобања, руке и стопала. Описане су повреде рана од метка из ватреног оружја (улазна) позади, на леђима, наспрам груди, средином преко лумбалног пршљена, излазну рану није било могуће наћи, ово је повреда услед које је наступила смрт, а као узрок смрти је наведена рана од метка из ватреног оружја, начин смрти је убиство. Иако произилази из исказа сведока и оштећених, да су убијени и Скендер Кељменди и Авдиљај Гани, међу записницима о обављеној есхумацији и обдукцији нису достављени подаци о томе да су пронађени њихови остаци, па је суд да су и ова двојица цивила убијени утврдио из јасних и сагласних исказа оштећених који су видели како их војници уводе у кућу и нашли њихова тела као и оштећеног Исе Гаши који тврди да су ова лица убијена у кући Азема Гаши.

На основу исказа оштећеног Хазира Берише који је као истинит суд прихватио и који је објаснио како се догађај у кући Сахита Гаши одиграо, ко је био са њим у групи и како је успео да побегне из куће, суд је утврдио да су у тој кући убијени Мус Гаши, Џафер Гаши, Абдулах Љуши, Џафер Љуши, Аријан Љуши, Зејир Аљиљај, Исуф Шаља, Емруш Краснићи и Скендер Љуши, а овакав исказ потврђује и оштећена Сабрије Љуши која наводи да су Аријан, Абдулах, Џафер и Скендер Љуши убијени у истој кући.

Да су ови цивили лишени живота произилази и из обдукционих налаза, записника са есхумације са фотографијама (сва су тела есхумирана из гробнице «Ћушка1»), са записницима о обављеној обдукцији, од 18.08.1999.год., у којима је наведено: у обдукционом налазу број КО 148632, предмет број 001/99/ ДК-С да је есхумиран **Мус Гаши**, [redacted], да постоје спаљени делови изгорелог тела, а да недостаје највећи део тела и екстремитета. Нису назначене повреде услед којих је наступила смрт нити узрок смрти, с тим што се претпоставља да је начин смрти убиство. У обдукционом налазу КО 149055, у предмету 002/99/ДК-С, да је есхумиран **Џафер Гаши**, [redacted]. Одећа се не може идентификовати, личне ствари нема, од идентификационих докумената постоји дрвена плочица са иницијалима (рођаци је ставили у гроб). Констатован спољашњи налаз и унутрашњи налаз и повреде, у закључку као повреда услед које је наступила смрт констатована је устрелна рана од ватреног оружја на левој лопатици и обострани хемоторакс, узрок смрти рана од ватреног оружја на тораксу, а начин порекла смрти убиство. У обдукционом налазу у предмету 006/99/ДК-С КО 149064, да је есхумиран **Абдулах Љуши**, [redacted], пронађен од

идентификационих докумената дрвена плочица са иницијалима (ставили рођаци у гроб). Описан је спољашњи и унутрашњи налаз и у оквиру закључка је наведено да је повреда услед које је наступила смрт рана од ватреног оружја, улазна на леђима, наспрам груди, с леве стране. Као узрок смрти је наведена рана од ватреног оружја на грудима, начин смрти-убиство. Према обдукционом налазу број КО 148635, предмет број 0033/99/ ДК-С је есхумиран **Аријан Љуши,** [redacted], описани су одећа спољашњи и унутрашњи налаз, повреде, и закључак да су повреде услед којих је наступила смрт четири прострелне ране на тораксу, а узрок смрти прострелна рана на тораксу, начин смрт је убиство. У обдукционом налазу КО 149095, у предмету 022/99/ДК-С, да је есхумиран **Зећир Аљиај,** [redacted] Описани су одећа, спољашњи и унутрашњи налаз, и пронађени кожни опасач са карактеристичном копчом коју су препознали рођаци. Према закључку повреда услед које је наступила смрт није нађена, није нађен ни узрок смрти, начин смрти непознат (претпоставља се убиство). У обдукционом налазу КО 149088, у предмету 1/018/99/ДК-С, да је есхумиран **Емруш Краснићи,** [redacted], описана одећа-пицама коју су препознали рођаци, спољашњи и унутрашњи налаз. Повреде нису нађене. У оквиру закључка повреда услед које је наступила смрт није нађена, узрок смрти непознат, начин, односно порекло смрти непознато (претпоставља се убиство). У обдукционом налазу КО 148666 у предмету 015/99/ ДК-С, наведено је да је есхумиран **Скендер Љуши,** [redacted], да је од одеће имао веома нагорелу јакну црвене и црне боје, спољашњи и унутрашњи налаз и да је повреда услед које је наступила смрт фрактура од ватреног оружја на летом десном ребру, узрок смрти рана нанета ватреним оружјем на десном делу торакса, а начин односно порекло смрти убиство.

Иако је несумњиво утврђено да су и Џафер Љуши и Исуф Шаља убијени у истој кући о чему говори оштећени који је са њима уведен, и оштећени који су нашли тела и сахранили их, као и они који су видели како их војници уводе у кућу, подаци о есхумацији и обдукцији тела ове двојице нису достављени. Суд је, нашао да и поред тога што недостају обдукциони и записници о есхумацији, искази оштећених, посебно исказ Хазира Бериша који је преживео стрељање и био у кући, видео ову двојицу, они су уведени са њиме, су довољни да се поуздано закључи да су и ова двојица цивила убијени у кући Сахита Гаши.

Вештак проф. др. Слободан Савић прегледао је 36 појединачних обдукционих записника од којих 33 се односи на обдукције посмртних остатака са локалитета «Ћушка 1», два записника са обдукције посмртних остатака са локалитета «Ћушка 2» и један записник који се односи на обдукцију тела са локалитета «Ћушка 3», при чему је у 33 записника констатовано да је извршена идентификација и да се у свим случајевима радило о особама мушког пола и да у записницима од 21 до 33 није наведен начин вршења идентификација, док је у два наведено да је идентификација

извршена од страна рођака. Из налаза и мишљења и усмене речи вештака произилази да се примењене методе идентификације које се помињу у обдукционим записницима као што су препознавање гробног места, утврђивање локалитета тела у гробници, препознавање одеће, обуће и личних предмета не представљају методе које са потпуном сигурношћу омогућавају утврђивање идентитета посмртних остатака, већ да је једина поуздана метода идетификовања ДНК анализа. Вештак је мишљења да су достављени обдукциони налази оскудни - са кратким описима изгледа посмртних остатака, да установљене повреде на меком ткиву и костима нису описане, већ је у записницима само наведена њихова дијагноза и изршено уцртавање у шеме тела или скелета, као и да су фотографије које су приложене уз фотодокументацију неупотребљиве за закључивање о врсти повреда јер се ни на једној од фотографија не може разазнати изглед повреда, а у већини случајева ни изглед посмртних остатака, али да се то може делимично објаснити тиме што су обдуценти написали да су извештаји састављени на основу аутопсије извршене на терену, на озбиљно распаднутим лешевима. Суд је прихватио налаз и мишљење вештака, који је и на претресу додатно објаснио одређене недоумице које су постојале и то да у 15 обдукционих записника описано је да недостају неки делови тела што по вештаку може бити последица дејства пламена и следствене угљенисаности, у 10 обдукционих записника није наведен узрок смрти већ су обдуценти као порекло смрти навели као претпостављено убиство, што је по вештаку највероватније учињено на основу установљених околности случаја. У два записника порекло смрти није наведено.

Осим цивила који су убијени у кућама Дема Гаши, Азема Гаши и Сахита Гаши, у нападу на село Ћушк су лишени живота и Чауш Љуши, Ибиш Гаши, Сали Рец и Бериша Авдија.

Чауш Љуши је лишен живота у пољском ВЦ-у у близини куће Ајета Гашија, а ове чињенице суд је утврдио на основу исказа које је као истините прихватио, његове супруге, оштећене Фатиме Љуши, која је описала како је предао новац и ауто, познато јој је где је нађено тело, Сабрије Љуши која је након што су се вратили у село са контролног пункта, тело Чауша Љушија затекла у пољском ВЦ-у поред пута код насеља Хасан Бећ, оштећене Лирије Гаши (1962. годиште) која је сутрадан, када је пустила краве на испашу, пролазила поред пољског ВЦ-а Азема Гаши, који се налазио поред пута, видела полуотворена врата и унутра леш Чауша Љуши (пререзаног врата), оштећеног Муја Гаши који је видео како Чауша Љушија два војника туку и гурају ка месту где је касније пронађен мртав, оштећеног Хакија Гаши који је тело изнео ради сахране и оштећеног Тахира Кељменди који је са раздаљине од око 80м видео да је Чауш Љуши убијен код пољског ВЦ-а и да су тада поред њега била тројица војника, при чему он није могао да види ко од њих пуца. Да је Чауш Љуши убијен произилази и из обдукционог налаза КО 148672, од 18.08.1999.год., у предмету 019/99-ДК-С, гробница «Ћушка

1», записника о есхумацији са фотографијама, као и налаза и мишљења судског вештака Слободана Савића. Наведено да је есхумиран **Чауш Љуши**, [redacted], постоје повреде, а као оне од којих је наступила смрт наведена је прострелна рана нанета ватреним оружјем на тораксу и левој бедреној кости. Пронађени су и докази и то пројектил: кошуљица од пушчаног метка у левој ингвиналној регији. Узрок смрти је прострелна рана кроз срце, а начин смрти убиство. Проф. др. Слободан Савић није могао да се изјасни да ли је покојни био преклан или му је рафалом пререзан врат, како су говорили неки од оштећених, јер у обдукционом записнику нема података који указују на то.

По оцени суда уверљиви су искази које је суд прихватио о убиству Ибиша Гаши оштећене Сабрије Љуши, која је док је била, као и остале жене, у дворишту Салија Реце, видела да су га војници убили када је рекао да не уме да вози трактор а сутрадан је нашла његово тело (које је по дужини било изрезано) на улазу у кућу Салија Реце, Тахира Кељменди, чија је супруга видела тело пок. Ибиша, и коме је супруга причала о убиству, Садика Гаши који је нашао тело на улазу у кућу Салија Гаши и Реџа Кељменди који је видео тело убијеног, коме је супруга причала како је убијен када је рекао да не уме да вози трактор. И оштећена Лирије Гаши [redacted] наводи да је сутрадан са супругом Ибиша Гаши- Ајмоне Гаши пронашла тело Ибиша Гашија на степеништу, лежао је лицем окренутим на горе, десна рука му је била на грудима, три прста одсечена, а видели су му се и сви органи. Ово произилази и из писаних доказа, јер је екхумација обављена са локалитета гробница «Ћушка 1», датум обдукције 19.08.'99.године, у обдукционом налазу КО 148686, у предмету 1027/99/ДК-С, наведено је да је есхумиран **Ибиш Гаши**, [redacted]. Описан је спољашњи налаз, изглед тела коса, бркови и од повреда наведена је убодна рана на десном ребарном луку и испод њега, и трећи прст леве руке је одсечен у бази средњег чланка, као и улазна рана у тораксу с десна позади и две излазне ране на левој страни торакса с преда, а од повреда констатоване оне које одговарају убодној рани и ранама од ватреног оружја. Закључак је да су повреде услед којих је наступила смрт четири ране од ватреног оружја на тораксу, убодна рана на десној страни торакса, а да је трећи прст леве руке одсечен у бази средњег чланка. Као узрок смрти наведена је рана од ватреног оружја и убодна рана на тораксу. Као начин смрти убиство. Проф. др. Слободан Савић, навео је да на лешу према обдукционом записнику нису нађени знаци да је «труп овог лица исечен», како су наводили неки оштећени. Дакле из свих ових доказа које је оценио као истините и поуздане суд је утврдио да је у нападу на село смртно страдао Ибиш Гаши.

Очевидац убиства Авдије Бериша је оштећени Тахир Кељменди који је са места где је стајао видео Абдију Бериша како напушта кућу и како је на неких 40м од куће убијен хицем из полицијског возила које је стајало на главном путу, а о овом убиству сведочи и оштећени Хаки Гаши који је

пронашао тела убијених мушкараца, а тело овог покојног на пољани близу школе. У обдукционом налазу КО 149121, у предмету 033/99/ДК-С, гробница «Ћушка 1» (појединачни гроб), датум обдукције 19.08.'99.године, наведено је да је ексхумиран **Авди Бериша**, [redacted]. Ово тело је сахрањено у одећи, али је наведено да према спољашњем налазу леш је тешко нагорео у поодмаклој фази распадања, нема делова тела који недостају, од повреда констатовано пет рана од ватреног оружја (улазних) на десној страни груди, три ране од ватреног оружја (улазне) на левој страни груди, две ране од ватреног оружја (улазне) на абдомену горе на левој страни и пет рана од ватреног оружја (излазних) на левој страни леђа. Као повреда услед које је наступила смрт наведене су ране од ватреног оружја на грудима и абдомену, узрок смрти ране од ватреног оружја на грудима, начин смрти убиство. Изјашњавајући се о томе да ли је тело покојног Авбдије Бериша било изгорело или не, судски вештак Слободан Савић је навео да у обдукционом записнику није описано да су делови леша били нагорели, већ је дијагностиковано 10 улазних и 5 излазних рана на трупу и констатоване су повреде на срцу и плућима што упућује на закључак да труп није био веома нагорео, односно угљенисан, при чему су фотографије које су као прилог достављене лошег квалитета тако да се на основу њих не може са сигурношћу установити да ли су на неким деловима посмртних остатака постојали знаци дејства пламена односно нагорелости, нити су на њима видљиве констатоване повреде. Могуће је да је констатација тешко нагорео, унета само омашком особе која је сачинила записник, где је просто прекопирана фраза која се користила у осталим налазима. јер нема знакова да је тело тешко нагорело. Како су искази сведока и оштећених јасни и међусобно сагласни и сагласни са подацима из записника о обдукцији и ексхимацији и фотографија на којима се види да тело пок. није нагорело ни запаљено суд је исказе прихватио као истините.

Да је у критичном догађају убијен Сали Рец потврђује оштећена Сабрија Љуши која је по повратку у село тело Салија Реџе видела, како наводи, скроз исечено са извађеним органима, а сећа се да је Сали Рец том приликом носио неки качкет. Иако тело пок. Салија Реџа није пронађено суд је на основу исказа оштећене Сабрије Љуши, којој је у потпуности поверовао јер је детаљно описала где је и у ком стању пронашла тело говорила на претресу, утврдио да је и он убијен у нападу на село Ћушк 14. маја.

Код улаза у кућу-балкон Ајета Гаши су лишени живота оштећени Суљ Гаши звани Мухарем и Скендер Гаши, а ова кућа је касније запаљена. Ове чињенице суд је утврдио на основу исказа Фатиме Гаши, супруге убијеног Суља Гаши и оштећене Лирије Гаши која је са оштећеном Фатиме сутрадан после масакра, отишла до куће Ајета Гашија где су у ходнику, а где се налази и балкон, пронашле тело пок. Суља Мухарема Гаши, а тело Скендера Гаши нису виделе. Оштећени Хаки Гаши је тела Мухарема Суља Гаши и Скендера Гаши пронашао у кући Ајета Гаши, у ходнику, једно поред другог,

тела су била запаљена. И оштећени Садик Гаши у кући Ајета Гаши је затекао тело Мухарема Суља Гаши на улазу код балкона, препознао га је по каишу и доњем вешу, а Скендерово тело које је осим једног дела лица било изгорело, нашли су у купатилу, а да је Мухарем Гаши овде убијен познато је и оштећеном Мују Гаши. Сви оштећени су тела видели тек сутрадан. Иако се сведоци различито изјашњавају о тачном месту где су тела затекли, суд је ценећи међусобно ове исказе нашао да је поуздано утврђено да су у кући Ајета Гаши- на улазу, убијени Суљ Гаши и Скендер Гаши, да су у тој кући тела и пронађена. Чињеница да сведоци различито описују на ком су месту видели тела није од значаја за оцену поузданости исказа, због протека времена од догађаја, околности да су сведоци проналазили после овог догађаја тела убијених на разним местима и другим кућама у селу, па је стога могућа забуна код сведока и оштећених у погледу тога где се тачно, у којој просторији у кући, налазило тело када су га они видели. Осим овога и субјективна својства оштећених и посебно, стање у коме су се налазили, јер су о месту где су тела нађена говориле супруга убијеног и мештани-преживели мушкарци, који су били у добрим односима са убијенима, по уверењу суда су објашњење за одређене разлике у погледу тачног места у кући где су тела нађена. Коначно ова околност-како је ко од оштећених и сведока описао да је пронашао тела није од значаја за утврђивање да су ова два лица убијена.

Из обдукционог налаза КО 148661, гробница «Ћушка 1», број предмета 013/99/ ДК-С од 18.08.'99.године, утврђено је да је есхумиран **Суљ Гаши,** [redacted] описана је одећа, спољашњи и унутрашњи налаз, задобијене повреде су фрактура из ватреног оружја на шестом левом ребру и четвртом кичменом пршљену које су и наведене као повреда услед које је наступила смрт, а узрок смрти су ране нанете ватреним оружјем, а начин смрти је убиство. Наведено је да су пронађени докази: пројектил, метак лево од кичме. У обдукционом налазу КО 149084, у предмету 016/99/ДК-С, гробница «Ћушка 1», датум обдукције 18.08.'99.године, наведено је да је есхумиран **Скендер Гаши,** [redacted] Описани одећа и спољашњи и унутрашњи налаз, препознали су га рођаци по карактеристичним деловма одеће. Према унутрашњем налазу стање леша је тешко нагорело и у поодмаклој фази распадања. Делови тела који недостају су стопало и десна рука. У оквиру закључка наведено је да је повреда услед које је наступила смрт лезија од ране изазвана ватреним оружјем кроз леви јетрени режањ са хемоперитонеумом, а узрок смрти лезија од ране изазване ватреним оружјем и начин смрти-убиство. Дакле из свих ових доказа које је суд оценио као истините и поуздане утврђено је да су у нападу на уласку у кућу Ајета Гаши смртно страдали Суљ Гаши звани Мухарем и Скендер Гаши.

Суд је из изведених доказа- исказа саслушаних оштећених и списка који је сачинио Хаџи Чеку и предао суду утврдио да је у селу Ћушк дана 14. маја '99.године пожаром и паљењем уништен већи број породичних кућа и

других објеката чији су власници били цивили оштећени Расим Рам, Незир Тахирукај, Ибрахим Гаши, Рам Гаши, Африм Чеку, Хусеин Чеку, Сул Чеку, Бајрам Чеку, Даут Чеку, штала Хасана Чаку, породична кућа Халила и Хакија Гаши, њихова штала и гаража, куће Селима Гаши, Нимана Гаши, Ајета Гаши, Шабана Гаши, Суља Гаши, Халида Гаши, Исмета Гаши, Бајрама Гаши, Мухарема Гаши, Хаци Вокши, Сахита Гаши, Дема Гаши, Хакија А. Гаши, Муч Ломија, Савдије Бериша, Зејира Тахирукај, Тахира Гаши, Јашара Гаши, Муја Гаши, Рамадана Гаши, Салија Гаши, Ђевдета Гаши, Бејира Гаши, Ђазима Сафуј, Хајдара Пајазит,Тахира Кељменди, Уке Љуши, Чауша Љуши, Мацара Гаши, Бека Соколи, Шкрељија Дрејтан, Абдула Бериша, Зукана Вукчи, Ибера Кељменди, Скендера Кељменди, Хазира Кељменди, Реџа Кељменди и кућа и штала Исе Гаши.

О чињеницама да су тог дана запаљене куће у селу изјашњавају се и оптужени у одбранама. Тако, Абдулах Сокић приликом саслушања пред истражним судијом дана 25.08.2010. год., наводи да је идући према центру села видео неколико спаљених кућа, а на главном претресу одржаном дана 24.12.2010.год., да је у селу тог дана пре него што су они дошли било пуно спаљених кућа. Опт. Срећко Поповић саслушан на главном претресу дана 21.12.2010.год., наводи да је видео дим у селу, али да не зна које су куће спаљене, а опт. Славиша Кастратовић на главном претресу дана 22.12.2010.год., да је он прошао рубом села Ћушка и да је видео дим у даљини те претпоставља да су упаљене куће. Такође, опт. Радослав Брновић на главном претресу одржаном дана 23.12.2010.год., изјавио је да је видео велики дим у селу, а опт. Милојко Николић на главном претресу одржаном дана 21.06.2011.год., да је док је боравио у селу видео како горе две или три куће и да је видео дим.

О запаљеним кућама у селу Ћушк тога дана изјашњавају се и саслушани оштећени, па је тако Ерзен Љуши пред ЕУЛЕКС полицијом дана 08.12.2009.год., изјавио је да је после рата сазнао да су осим три куће у којима су убијени цивили, запаљене две или три куће породице Гаши у области Бистрице, куће Хасана Чеку, Ука Гаши, Чауша Љуши, Реџепа Хајдари, Ибера Кељменди и Реџ Кељменди, као и кућа Муча Љуљај, али да он није видео да горе куће јер се тада налазио у насељу Гаши. Оштећена Сабрије Љуши испитана на претресу 03.10.2011.год., наводи да су, осим три куће у којима је извршено убиство цивила – Дема Гаши, Сахита Гаши и Азема Гаши истог дана упаљене и куће Уке Љуши, Ерзена Љуши и Чауша Љуши. Њена кућа није била запаљена само су поломљени прозори. Оштећена Фатиме Љуши испитана на главном претресу 07.10.2011.год., навела је да је видела како горе куће Хације Гаши, куће код Хасан Бећа, куће Хације Вокши, Уке Љуши, као и њена кућа (кућа Чауша Љуши). Оштећени Ардијан Кељменди је видео да гори кућа Салија Гаши док су у двориште одведене жене и деца, а изгорела је и кућа Ибера Кељменди. Оштећени Реџ Кељменди наводи да је паљење кућа почело најпре у насељу Гаши код куће

Брахима Гаши, Рама Гаши, па редом ка насељу Чеку. Видео је да гори кућа Халита Гаши, као и кућа Дема Гаши. Оштећена Шпреса Кељменди је док је ишла од куће Ибера Кељменди, према гробљу, видела дим изнад многих кућа. Када је уведена у двориште Салија Гаши његова кућа била је у пламену, као и кућа у коју су одведене жене и деца. Запаљене су и куће у којима су убијени мушкарци. Оштећена Ајша Кељменди наводи да је кућа Салија Гаши у потпуности изгорела, као и њена кућа (кућа Скендера Кељменди). Оштећени Тахир Кељменди је са места где је стајао видео како су Срби уз помоћ запаљивих метака испаљених из специјалног оружја, које је описао, запалили куће у којима су пре тога убили албанце, а видео је запаљену и кућу Сали Реџе. И оштећени Мустафа Хисвукај је са места где се крио видео да војска приликом уласка у село пали куће редом, видео је да горе куће у којима је вршено стрељање цивила, као и куће Џафера Гаши, Исе Јашари и Хаљиља Авдија. Оштећеном Иси Гаши су тога дана спаљени кућа и штала, а видео је да горе куће Јашара Гаши, Халила Гаши, Салија Гаши. Оштећени Муј Гаши ујутру када је устао видео је како горе куће из правца где су се налазиле куће породице Љуши и породице Чеку. Оштећеној Туше Гаши је упаљена кућа и видела је како избија пламен и дим из других кућа. Када су војници дошли у њихово двориште бацили су нешто на други спрат куће Халита и Хакија Гаши и тада је приметила пламен, а упаљене су и штала и гаража. По повратку из Пећи видела је да су упаљене куће Селима Гаши, Бајрама Гаши, Алија Гаши, Шабана Гаши, Нимона Гаши и Исмета Гаши. Оштећена Зелфије Гаши навела је да су запаљене куће Халита и Хакија Гаши, као и да је док су ишли главним путем према Пећи видела да све куће у насељу Чеку горе, а биле су упаљене и њена кућа-то јест кућа Селима Гаши, кућа Шабана Гаши, изгорела је и кућа Али Имера. Када је оштећени Халит Гаши напуштао двориште своје куће видео је војнике како пуцају из пиштоља налик топу и да је кућа почела одмах да гори. Тог дана су све куће у његовој махали спаљене, а у насељу Дечанска махала је спаљено укупно осам кућа. Објаснио је да су пре него што су дошли до његове куће Срби прво запалили Зејнелову кућу, кућу Нимона Гаши, кућу Шабана Гаши и кућу Суљ Гаши, а по повратку у село из Пећи, видео је како гори и Хацијина кућа. Сведок Хаки Гаши са места где је стајао није видео ни једно убиство, али је зато видео како горе куће у његовом насељу односно у насељу Гаши као и у насељу Дечанска махала. Оштећена Лирије Гаши ([redacted]) је из своје куће видела како се шири дим кроз село од насеља где су се налазиле куће породице Љуши је долазио дим, да многе куће горе, а међу тим кућама је била кућа Хакијиног рођака Ферије. Видела је и да је кров куће Дема Гаши запаљен, као и запаљене куће Ајета и Салија Гаши. Њена и њеног мужа Хакија Гаши кућа је потпуно изгорела. Оштећена Фатиме Гаши наводи да је изгорело укупно 12 кућа и то куће Јашара Гаши, Исе Гаши, Халита Гаши и Суљ Гаши (њена кућа), Сали Гаши, Ајета Гаши, Дема Гаши, Џевдета Гаши, Садика Гаши, Ибрахима Гаши, Муја Гаши и Хакија Гаши.

Оштећени говоре да су запаљене све три куће у којима су цивили убијени. У вези кућа суд је у изреци унео да је упаљена кућа Мухарема Гаши уместо Азема Гаши јер је из исказа оштећеног Муја Гаши утврдио да је Мухарем Аземов отац.

Оштећени Хазир Бериша у исказу на записнику сачињеном у Тужилаштву за ратне злочине 07.06.2005.год., навео је да је запаљена куће Салија и Сахита Гаши, Суља Гаши, Дема Гаши, Тахира Гаши, Расима Рам, Исе Гаши, Рамадана Гаши, Халила Гаши, укупно више од 15 кућа у насељу Хасан бећ. Војници су са паљењем почели од Дечанског насеља према насељу Хасан бећ. Оштећена Иљфете Чеку је објаснила да су критичног дана запаљена њихова кућа односно кућа Хасана Чекуа и штала, а оштећени Хаци Чеку, који је био старешина села у то време је након извршеног масакра сачинио списак спаљених кућа који је доставио суду. Из списка спаљених кућа суд је утврдио да су критичног дана спаљене куће и штала Африма Чеку, куће Хаџије Вокши, Реџа Келенда, Шабана Гаши, Сахита Гаши, Сила Гаши, Дема Гаши, Муча Лони, Севдије Бериша, Зећира Тахирука, Рама Расим, Хусеина Чеку, Солие Чеку, Сила Чеку, Хакија А. Гаши, Тахира Гаши, Јашара Гаши, Исе Гаши, Муја Гаши, Рамадана Гаши, Салија Гаши, Џевдета Гаши, Бећира Гаши, Сафуја Ћазим, Хајдараја Пајазит, Тахира Кељменди, Ибера Кељменди, Скендера Кељменди, Уке Лукши, Халита Гаши, Мацуна Гаши, Бека Саколи, Дрејтона Шкрели, Незира Тахирукај, Муча Лони, Хисана Чеку, Бајрама Чеку, Даута Чеку, Авдила Бериша, Зукана Викчи и Хазира Кељменди. Овај списак суд је прихватио као тачан јер су о запаљеним кућама говорили оштећени и сведоци, који нису видели сви цело село, већ су говорили о оним деловима села које су видели и кућама у том делу, као и о ономе што су чули, док је у списак који је сачинио и предао оштећени, након догађаја, унет попис свих запаљених објеката. Имајући у виду природу односа и уређења у селу, суд је нашао да је списак који сачињава старешина поуздан, да је списак сачињен после догађаја, да се у великој мери поклапа са осталим исказима и да, имајући у виду да су и саслушани оштећени и сведоци, говорили да је било зиданих, од тврдог материјала објеката, али и оних који нису велике вредности, старих па чак и од блата, овај списак није сачињен ради остваривања неке користи.

Такође на основу исказа оштећених и сведока суд је утврдио да су припадници 177. ВТО међу којима су били и оптужени од цивилног становништва окупљеног у центру села и насељу Гаши одузели новац, златни накит, сатове, као и да су мештани који су испред себе бацили кључеве од возила натерани да та возила довезу. У погледу одузимања вредних ствари сви су искази сагласни и суд их је као истините прихватио. На основу исказа оштећене Фатиме Љуши суд је утврдио да је 14.маја од њеног супруга одузето 80.000 марака и моторно возило марке „Тојота" беле боје, које је предао војницима да како би спасао живот свог сина Аријана Љуши. Такође на основу исказа ове оштећене суд је утврдио и да је одузет и

новац у износу од 1500 дем који је пок. Чауш сакрио у доњи део тренерке сина Аријана. На основу исказа оштећеног Реџа Кељменди утврђено је да је од њега одузето 100 марака, сат марке „сеико", а од његове супруге 200 марака и златан накит. На основу исказа оштећеног Хазира Берише утврђено је да је од њега одузето 150 марака, а на основу исказа оштећеног Исе Гаши да су од њега у центру села узели 200 марака, од његове супруге и ћерке 300 марака и златан накит, а у насељу Гаши у дворишту куће Хаљиља Гашија, од Хаљијеве супруге, а снаје овог оштећеног- Зимрете Гаши -700 марака. Оштећена Шпреса Кељменди на претресу је навела да је од ње одузето 2000 марака и златне минђуше, а да је у насељу Гаши од оштећене Туше Гаши одузето 200 марака суд је утврдио на основу исказа оштећене, као и исказа оштећене Зелфије Гаши, које су обе понаособ војници уводили у кућу и претресали, а ошт. Зелфије познато је да је Туше Гаши предала овај новац који је био сакривен.

Да је од Ахмета Гаши 14.маја 1999. године одузето возило «Опел омега» беле боје сведочи Муј Гаши. Од Скендера Кељмендија је тог дана одузет камион марке «Мерцедес». О овоме је говорила оштећена Ајша Кељменди и објаснила да је тог дана Скендер Кељменди у насеље Хасан Бећ, по наредби војника, довезао њихов камион марке «Мерцедес», црвене боје, предао им га је, и камион им је одузет. Оштећени Ардијан Кељменди био је присутан када су војници Скендеру Кељменди, након што је кључеве од камиона бацио испред себе, наредили да оде и да га довезе, а касније када је ишао ка својој кући у пратњи војника испред куће Ибиша Кадрије, видео је млађег војника коме је половина лица била покривена марамом, како управља тим камионом. Оштећени Тахир Кељменди је касније од супруге Скендера Кељменди- Ајше Кељменди чуо да је Скендер, како би спасао живот своме сину Ердогану довезао и војницима предао камион који су имали. Оштећени Реџ Кељменди је са трга, да довезе трактор, кренуо са Скендером Кељменди који је ишао да довезе камион, јер су тако наредили војници. Осим тога из исказа оштећеног Реџа Кељменди се утврђује и да је од његовог брата- Дема Кељменди тог дана одузето путничко возило марке «Пежо».

Догађаје који су се у селу Ћушк одиграли дана 14.05.1999. године описују и припадници 177.ВТО. А1 и сведок Зоран Рашковић били су припадници јединице која је извршила напад, били су у овом селу и стога су могли, за разлику од сведока оштећених, да идентификују оптужене и опишу радње које су поједини предузели, а о томе су говорили и неки од оптужених. Како наводи А-1 група у којој је био пешице је дошла до прве куће на улазу у село макадамским путем, ушла, тако што су прошли кроз малу капију, а након што су му предочене фотографије кућа у списима предмета, показао је кућу коју препознаје и у којој је био, па је суд констатовао, према легенди у фотоалбуму, да се ради о кући где су убијени Расим Рам, Мехмед Шаља и Брахим Гаши. Сведок А1 наводи да је први

ушао у ту кућу и двориште да је на улазу са леве стране била велика група цивила, мушкараца, жене и деце, са њима је дошао и опт. Абдулах Сокић и почео да виче «Хтели сте Албанију, хтели сте НАТО, добићете». Цивили су почели да пакују ствари, али су им они говорили да им ствари не требају тамо где иду. А1 је питао једног човека обученог у сако и белу кошуљу да ли још неког има у кући и ушао је да изврши претрес. Око десет минута је претраживао кућу, а за то време се чула из дворишта, кукњава, пуцање. Приликом изласка из куће видео је да су опт. Дејан Булатовић и Маца Вуковић извојили тројицу старијих цивила од којих се један тешко кретао, да их гурају. Видео је да су их убили пуцајући им у леђа поред тог зида. Булатовић је пуцао из пушкомитраљеза. Разлику од исказа оштећеног Бетима Гаши, који је тврдио да су ове цивиле војници одводили једног по једног, А1 објашњава тиме да је могуће да су их издвајали појединачно из групе, и довели до зида, тако да када је он изашао из куће коју је претресао, сва тројица су већ била код зида. Ово објашњење је по оцени суда убедљиво. Ово посебно јер је и оштећени Незир Тахирукај који је гледао читав догађај, видео да сва тројица цивила стоје код зида, управо онако како је описао А1. Када је опт. Булатовић након стрељања ушао у двориште, опт. Абдулах Сокић наредио је цивилима да иду у Албанију, па су он и Бато Лекић пуцали у вис да би их натерали да крену. Видео је да Срећко Поповић узима личне карте од цивила и цепа их. У међувремену је Бата Лекић запалио кућу коју је он претресао. Из тог дворишта прешли су у друго. Срећко и још неки војници више нису били ту, не зна где су отишли. Друго двориште било је удаљено око 100 метара и тамо су затекли велику групу цивила, жена, деце и старијих људи, било је више жена и деце, него мушкараца, али су ту били и оптужени Срећко, Мишић, Дунђер, Бобан, Сокић, у близини је био опт. Бобан Богићевић. Командант «Мртви» је држао списак и разговарао са цивилима. А1 наводи да је знао да ће и овде бити ликвидације. Тврди да се увек знало где је Минић или се радило о великој количини новца или ће некога убити. А1 је тада отишао даље, према другим насељима у селу, преко њива, кућа, ограда, зидова, споредним путевима. Дошао је до места које је сматрао за центар села. Са десне стране било је гробље. Ту су већ били окупљени цивили, паркиран један трактор, а у близини је био Зоран Рашковић. Чуло се за све време пуцање, рафали и био је општи хаос. Видео је у једном дворишту двојицу цивила мушкараца, који иду ка центру и како им прилази опт. Абдулах Сокић. Гледао је све са удаљености од око 10 до 15 метара. Очигледно је да су та двојица желели нешто да питају, јер су пришли опт. Абдулаху Сокићу, а и он је нешто расправљао са њима, па почео да их удара пушком и гура испред себе. А1 се приближио и видео да они улазе у неки објекат без врата, наткривени простор за оставу машина, који на средини има стуб. Ови цивили нису ни ушли, а опт. Сокић им је већ пуцао у леђа и убио их. Дошао је и Бата Лекић и запалио тај објекат. А1 се вратио на трг, тако да је могао да види простор око гробља, видео је Рашковића како

стоји код цивила, да долази већа група цивила, а на трг стижу и Небојша Минић, Синиша Дунђер, Срећко, Бобан, сви су били ту негде у близини. «Мртви» је ушао у двориште где су убијена двојица код пољопривредних машина. Тада, А1 наводи да је видео ћебе бачено на земљу, и чуо како је «Мртви» наредио да се жене и деца одвоје и помере ка гробљу. Иако су цивили кренули, опт. Сокић је викао, а остали борци су гурали цивиле. Жене и деца су отерани код гробља, а А1 је видео да из села одлази трактор, а неки цивили и пешке излазе из села. Групи цивила, већином мушкараца, која је стајала код Небојше Минића њих 40 до 50, «Мртви» је наредио да све што имају, личне карте, новац, накит, сатове, ланчиће, баце на земљу. Са «Мртвим» су тада стајали оптужени Мишић, Дунђер, који је носио ПКТ, а недалеко од тог места били су оптужени Ранко Момић, Срећко Поповић, Бобан Богићевић. Били су ту и Бато Лекић и оптужени Абдулах Сокић. А1 је као и остали, шетао поред цивила са пушком, а један човек му се тихо обратио: «Да ли могу нешто да те питам» и рекао «Даћу ти ауто и пуно пара да ми не повредите сина». А1 се заинтересовао који је ауто у питању, а човек му је рекао да ће то видети из саобраћајне дозволе коју је већ одбацио на земњу. А1 је желео да узме тај ауто, подигао је саобраћајну дозволу, отишао до «Мртвог» и показао му Албанца. «Мртви» је наредио да Синиша Мишић поведе Албанца до аутомобила и Бати Лекићу и још једном војнику да крену и довезу аутомобил. Док је А1 чекао аутомобил, пок. Минић рекао је опт. Дејану Булатовићу «Узми, одвој једну групу и ради шта треба». А1 наводи да можда није цитирао речи, али је сигуран да је «Мртви» рекао опт. Булатовићу да уради шта треба. Опт. Дејан Булатовић тада је узео пушкомитраљез, из групе мушкараца издвојио око 10 до 15 људи, гурао их је у леђа пушком, викао «Полази», и сви су на десно ка једној кући, кренули у колони. Са оптуженим Булатовићем су били Мемо и Мацо Вуковић. Није прошло ни пет или десет минута када су се из тог правца чули рафали из пушкомитраљеза. Тада су се вратили и Бато Лекић и опт. Синиша Мишић. Опт. Синиша Мишић је носио у рукама кесу или крпу беле боје и предао «Мртвом», и када је овај то отворио, А1 је видео да је увијена велика количина новца-немачких марака. Албанац који је био са њима се није вратио. Довезли су и ауто, кључеви су били унутра, па је А1 одмах пришао и почео да га загледа, пробао је радио и остало. Баш док је А1 био на возачком месту и желео да упали ауто, појавио се «Мртви» са ПКТ-ом и пуцао у ауто. А1 је искочио, бацио се на земљу. «Мртви» је псовао. Тада је на кући коју је Бато запалио и где је опт. Сокић убио двојицу цивила, све плануло, пламен је био огроман, почели су да пуцају црепови, било је веома врућe. «Мртви» је рекао Бати Лекићу «Пали овај ауто», па је Бата засекао сиц, извадио сунђер и запалио га. А1 је једноставно отишао до аутомобила којим је дошао у село, који је био паркиран на крају колоне и остао да ту сачека јединицу и повратак у Пећ. Седео је у аутомобилу и излазио је до главног пута. Видео је колону цивила која се кретала према Пећи на тракторима и камионима.

Мисли да је прошло око два сата, када је видео да су џип у коме је био «Мртви», а за њима и «Аскона» кренули ка Плављану и Захачу. Опет је видео колону цивила на путу. Прошло је још око два сата када су припадници јединице почели да иду ка Пећи, возили су разне аутомобиле, сећа се да је био «БМВ 850» тегет боје, велики камион са плавом циладом и црвеном шасијом. А1 се тада придружио јединици. На самом улазу у Пећ код пункта, где су возили спорије, један полицајац је рекао «Добро људи шта ово радите, ви терате људе, а ми их враћамо». Вратили су се у штаб. Камион и «БМВ» одвезли су негде, колико је касније сазнао у Бело Поље. А1 је ушао у штаб, у кућу коју су користили, скувао је кафу, седео, пушио. Ушли су оптужени Мишић и Рашковић, одмах је видео по њима да нешто није у реду, «Мртви» је викао на Бату Лекића, ту је био и опт. Момић. «Мртви» је рекао «Момци ко је узео гомилу пара, нек је врати, ја ћу да изађем да не буде проблема, оставите ту и ником ништа». «Мртви» је тада наредио некима и да се свуку, и А1 је морао да се свуче да би проверили да ли је новац код њега, али новца није било. Никада није сазнао која је сума у питању, али сигуран је да је велика. Било је ту и других прича, како оптужени Мишић повраћа, по Рашковићевим речима, због убиства у каналу које је извршио. Било је већ око два или три по подне када је одлучио да оде до болнице у Пећи. Добио је уверење, лекове и поштеду две недеље. Вратио се у штаб и то рекао «Мртвом», отишао у штаб команде код Топлице, и јавио се у одсеку где је мобилисан, предао потврду, и већ петнаестог маја је био у Црној Гори.

Сведок Зоран Рашковић испитан пред тужилаштвом за ратне злочине у смислу члана 504Ђ ЗКП-а дана 20.11.2009.год., пред истражним судијом дана 09.09.2010. год., и на главном претресу 26., 27., и 28.12.2011. год., 25., 26. и 27.01.2012. год., изјавио је да су се војници по доласку у село Ћушк по уиграном сценарију у групи по петорица, које су предводили «Мртви», «Боске», «Ћале» и «Шумадија», расули по селу у већ договореним правцима. «Мртви» је са својим групом, а придружили су му се и двојица, тројица територијалаца из тог краја, први кренуо ка горњим кућама села, «Вампир» је убио двојицу албанских цивила старости око 45 година који су изашли у сусрет и питали да ли могу да им помогну, а он је испалио рафал из „калашњикова“ и убио их одмах ту поред пута. Шта се касније десило са њиховим телима сведоку није познато. Остале три групе су отишле у својим правцима. Са Срећком Поповићем-«Ћалетом» у групи су били опт. Дејан Булатовић, Зоран звани «Буба» и Бобан, у групи оптуженог Ранка Момића «Босанца»- Маца Вуковић и Ранков рођак Мемо, а у групи са оптуженим Милојком Николићем «Шумадијом», Бата Лекић и Вук Дунђер. Сведок Рашковић наводи да је он са још неколико територијалаца остао да чува возила у центру села и чека плен и евентуално упућује Албанце у Албанију. Убрзо су се зачули пуцњи и видели се пламенови из запаљених кућа са свих страна села. Цивили су се спуштали према центру, довозили су и тракторе. Од група, у центар је прво стигла она коју је водио Срећко Поповић и видео

је како је «Ћале» уз зид куће постројио тројицу Албанаца и убио их. Остале групе су пристизале једна за другом и доводиле у колони по неколико Албанаца. На тргу је било сигурно око 25 мушкараца цивила који су стајали у врсти поред пута и на које су мотрила двојица припадника јединице. Тада је већ цела јединица била на тргу. Жене и деца су били на тракторима и излазили су из села. Видео је како је оптужени Срећко Поповић пришао мушкарцима који су стајали и десеторицу или више одвојио и повео на десну страну, путем којим су ушли у село. За њим је кренуо опт. Булатовић који је носио митраљез (ЦЕЦУ 84). Описао је опт. Дејана Булатовића као црну мршаву особу, старости око 35 година. Сведок је пришао осталим цивилима-мушкарцима и чуо да оптужени Ранко Момић прича да се ништа не брину, да им се неће ништа догодити, да ће доћи аутобус из Пећи јер морају да их пребаце у Албанију. Чак је једном од Албанаца дао цигарету. Опт. Момић је рекао овим Албанцима да све што имају код себе- сатове, ланце, новац, личне карте баце на неку пољаву која се налазила на земљи испред, што су они послушно и учинили. Небојша Минић је све посматрао, па је једном дечаку Албанцу, најмлађем међу мушкарцима, наредио да све што је бачено покупи, а Рашковић је донео два ранца у која ће то да се стави. Видео је тада да опт. Момић предлаже Албанцима код којих је стајао да се склоне у хладовину, и да их води до приземне куће удаљене око 20 до 30 метара од трга и места где су стајали, око које је била само тараба. Опт. Ранко је ишао први, пушка је била спуштена, цев ка земљи, а придружили су му се опт. Милојко Николић који је држао пушку на готовс и Мацо Вуковић. Ушли су у двориште, а затим и у кућу и није прошло много времена када се чула рафална паљба из аутомата. Након што су утихнули рафали, из куће је први истрчао опт. Николић-«Шумадија», љут, псовао је јер је један од метака рикошетирао, пробушио му униформу и окрзнуо га по нози, затим оптужени Ранко Момић- «Босанац», а последњи је изашао Мацо Вуковић, који је запалио кућу. Младићу који је сакупљао новац, опт. Сокић пришао је да га убије и прислонио му већ цев у главу, али је пок. «Мртви» рекао да га остави, како би могао да иде и да прича Албанцима о томе шта се десило.

Док је стајао у центру села видео је да је А1 загледао бели јапански спортски ауто и дивио се, што је изнервирало команданта «Мртвог», па је читав оквир из калашњикова испалио у ауто. За време акције видео је Бату Лекића како скида ланчиће цивилима, тражи новац. Тога дана је видео да гори сигурно 15 до 20 кућа.

Дана 14. маја прва мета заправо је био засеок поред главног пута где су се налазиле породичне куће породице Агима Чеку. Напад на то насеље предводио је Небојша Минић, а са њим су поред територијалаца били оптужени Мишић и Сокић. Успут до тог насеља су палили куће и пуцали рафално ка цивилима који се нађу на путу и тако су убијена двојица Албанаца. У делу села где су се налазиле куће фамилије Чеку спаљено је најмање пет кућа, убиства није видео која су се ту догодила али је о њима

чуо по повратку у штаб. Тог дана када су на крају акције дошли у штаб «Мртви» је наредио да изнесе плен и донесе у дневни боравак где ће га он поделити, а сведок је објаснио да га је увек делио са најближима и то «првом лигом» у јединици-оптуженима Момићем, Кастратовићем, Шумадијом. Суд је исказе А1 и Зорана Рашковића прихватио као истините и јасне, међусобно сагласне.

Након што су завршили напад у селу Ћушк, «Мртви» је наредио да се крене даље, ка Захачу и ишли су споредним путем и кроз засеоке.

Суд је испитао сведока Миладина Милојевића који је био шеф одсека за сузбијање општег криминалитета СУП-а Пећ, како би проверио да ли је након догађаја 14.маја у селима, првенствено селу Ћушк, јер у време када је сведок позван на претрес још увек није подигнута оптужница за села Захач и Плављан, полиција обавила увиђај, али је сведок навео да је тек после рата чуо шта се догодило у овом селу. Међутим, након завршетка рата обављен је увиђај, а током поступка по захтеву ТРЗ обављени су прегледи одређених локација у селу Ћушк и сачињене фотографије, које су показане на претресу, па су на њима оштећени и сведоци показивали одређена места у селу о којима су се изјашњавали. Како су оштећени говорили о томе да је у селу било и полиције, на предлог пуномоћника оштећених испитани су Горан Радосављевић «Гури» и Саша Џудовић, који су навели да у овој акцији нису учествовали нити су за ове догађаје чули. Такође на предлог Тужилаштва и одбране саслушани су Видоје Јашовић и Зоран Јашовић који су навели да у делу села где су биле њихове куће није било пуцања и да им о дешавањима од 14. маја ништа није познато. Извршен је увид у предмет који се против Милића Мартиновића водио пред судом у Стокхолму, Шведска, из кога произилази да је Милић Мартиновић ослобођен од оптужбе, а да је у том поступку испитан сведок Рашковић о учешћу Мартиновића у акцији у селу Ћушк. На предлог одбране испитан је Веселин Бешовић против кога се пред Окружним судом у Пећи водио поступак због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва у селу Ћушк, 14. маја, па је он тврдио да су сви Албанци у том поступку дали лажне исказе, да они то увек раде да би отерали Србе са Косова, и да су у поступку против њега испитани Иса Гаши, Шкурта Гаши, Муј Гаши, Рец Кељменди, Хазир Бериша, који су сви тврдили да је он учествовао у злочину, али је после четири године у притвору и пете у којој се бранио са слободе, поступак обустављен. Прибављени су и списи овог предмета и извршен увид у исказе сведока и оштећених који су испитани у том поступку, и пред овим судом, па из истих произилази да су они пред Окружним судом у Пећи давали исказе везане за учешће Веселина Бешовића.

Да су Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић учествовали у акцији у селу Ћушк дана 14.05.1999. год. наводе и оптужени у одбранама, али негирају да су предузели радње које су им оптужницом стављене на

терет. Међутим из исказа А1 и сведока Рашковић Зорана, као и осталих изведених доказа, које је оценио као поуздане и истините, а у вези са чим су и оцењене одбране утврђено је чињенично стање из изреке пресуде. Да су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић у насељу породице Гаши и Кељменди, као и са Мишић Синишом у насељу породице Чеку и са другим НН припадницима ВТО Пећ у насељу Дечанска махала претресали породичне куће, пуцали према цивилима, истеривали их из кућа, а након што су им одузели лична документа приморали их да напусте село и крену према Албанији, суд је утврдио на основу исказа А1 који је оценио као истинит, уверљив и поткрепљен другим изведеним доказима, јер је и А1 био у овој групи, у нападу на прво насеље када су убијени Мет Шаља Расим Рам и Брахим Гаши, и затим био и у насељу Чеку где је видео оптужене Срећка Поповића, Синишу Мишића, Бобана Богићевића и Абдулаха Сокића, Дунђера, односно дошла је цела „екипа" из првог дворишта, а ту је био и „Мртви". И оштећени који га познају од раније, Бетим Гаши и Хаци Чеку, видели су опт. Срећка Поповића у овим насељима, оштећени Хаци Чеку препознао је и пок. Минића. Дакле, искази А1, као и искази оштећеног Бетима Гаши, Хаве Гаши, Назира Тахирукај и Ћазима Шаље, и оштећених Иљфете Чеку и Хаци Чеку, су поуздани докази да је напад прво почео у насељу где су породице Гаши и Кељменди, где је смртно страдало троје цивила, наставио се у насељу Чеку где је убијено двоје цивила, што потврђује и исказ оштећеног Тахира Кељменди, који говори о томе где је напад прво почео и да су се српске снаге кретале у три правца. Да су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић и Абдулах Сокић окупили цивиле у дворишту, а да је опт. Дејан Булатовић издвојио Расима Рам, Мухамета Шаља и Брахима Гаши из групе и лишио живота, суд је утврдио на основу исказа А1 који је поткрепљен осталим изведеним доказима.

Да су у центру села, у насељу Хасан беј са НН припадницима 177. ВТО Пећ пљачкали цивиле, вршили раздвајање жена, деце и стараца од мушкараца, па их протерали, оптужени Синиша Мишић, Срећко Поповић, Абдулах Сокић, Бобан Богићевић, Дејан Булатовић, Милојко Николић и Ранко Момић, суд је утврдио на основу исказа оштећених који су догађај описали и сагласних исказа А1 и сведока Рашковић Зорана, јер је А1 навео да су у центар дошли пок. Минић и Дунђер, и оптужени Синиша Мишић, Срећко Поповић, Бобан Богићевић, да «Мртви» наређује да се жене и деца одвоје, да опт. Абдулах Сокић виче, да су сви учествовали у гурању људи и њиховом раздвајању, да је централно место заузео «Мртви» са ким су били Дунђер и оптужени Мишић и Сокић, а у близини су били оптужени Момић, Поповић и Богићевић. Овај исказ суд је прихватио и нашао да је у потпуности сагласан са исказом сведока Рашковића који објашњава како је стајао у центру, да је један део мештана већ био окупљен ту, а да су се остали тек скупљали, да је у центар прво дошла «Ћалетова» (опт. Срећко

Поповић) група, а након тога и остале, тако да су се на тргу нашли сви- «Мртви», «Ћале», «Босанац» (оптужени Ранко Момић) и «Шумадија» (оптужени Милојко Николић) као вође група и сви који су били у њиховим групама.

Оштећеном Ерзену Љушију, командант је наредио да покупи новац од мушкараца, само немачке марке. Осим новца скупљао је и дукате и сатове, као и накит. Док је скупљао новац око њега су стајала четворица или петорица војника. Када се овакав исказ оштећеног Ерзена Љушија доведе у везу са исказом сведока Рашковић Зорана који објашњава да је из групе мушкараца, «Мртви» одвојио најмлађег и наредио му да покупи све што су албански цивили избацили из џепова, да је он отишао до џипа, донео ранац који је дао младићу, очигледно је да је пок. Минић захтевао да се предају вредне ствари и новац.

Чауш Љуши је, како би спасао свог сина, војницима дао 80 хиљада марака и путничко возило марке «Тојота» беле боје. Ове чињенице суд је утврдио из исказа оштећене Фатиме Љуши, супруге Чауша Љуши. Ове чињенице потврђује и оштећени Ерзен Љуши који је, док је ишао ка својој кући у пратњи једног војника, срео Чауша у пратњи два маскирана војника. Чауш му се тада прикључио и објаснио да су му наредили, како би поштедели живот његовог сина, да оде за возило. Оштећеном Тахиру Кељменди је супруга Чауша Љуши рекла да је Чауш дао новац како би спасао сина, а видео је како су тројица војника одвела Чауша до пољског ВЦ-а где је убијен и где је пронађено његово тело, а и оштећени Иса Гаши је касније чуо да је Чауш дао пуно пара и ауто да би спасао сина. Оштећени Ардијан Кељменди је видео да је у Чаушев ауто који је био беле боје пуцано и да је он касније експлодирао. Из исказа оштећених и сведока који су говорили о томе како је пок. Чауш Љуши предао аутомобил и новац и исказа А1 и сведока Рашковић Зорана несумњиво је утврђено да је новац у кеси донео оптужени Мишић јер је А1 видео да оптужени доноси кесу или крпу, показује пок. Минићу па је А1 тада видео много новца. Сведок Зоран Рашковић сматра да је А1 довезао ауто, јер се дивио, загледао га, седео на месту возача, што је сагласно исказу А1 који наводи да је он саопштио пок. Минићу да Албанац нуди ауто, да је аутомобил разгледао и дивио се, па обојица тврде да је Минић пуцао и да је ауто изгорео.

Да је опт. Абдулах Сокић лишио живота Суља Гаши и Скендера Гаши произилази из исказа оштећених који су описали да су ова двојица убијена и где су пронашли тела, и А1 који је видео како оптужени Сокић води двојицу Албанаца у једно двориште, гура их и пуца код оставе за пољопривредне машине, а ово место је препознао и на фотографијама. Овај исказ када се повеже са исказима оштећених да се ради о истом дворишту, ономе у коме се налази остава за пољопривредне машине и кућа односно тераса на којој су била тела, те уз околност да су и кућа и остава за машине запаљени, а оштећени по целом селу у кућама проналазили тела убијених, једини могући

закључак је био да је опт. Сокић одвео и убио ову двојицу цивила. Ово одговара исказима и оштећених који су видели како су одведени и тела нашли, а разлике у погледу тога где су тела нађена према исказима оштећених и где је убиство извршено према исказу А1 су небитне посебно код околности да ни оштећени нису навели исто место на коме су нашли тела. Дакле, суд поуздано утврђује из исказа овако повезаних, да је опт. Абдулах Сокић убио из ватреног оружја Суља Гаши и Скендера Гаши, да се то догодило на простору где су објекти кућа и помоћни објекти чији је власник Ајет Гаши, да околности да су лишени живота пуцањем из ватреног оружја несумњиво произилазе и из обдукционих записник, а да тачно место где су тела пронађена није могло да буде утврђено, чиме није доведена у питање поузданост исказа оштећених који су пронашли тела нити поузданост исказа А1 који је убиства видео. Околности да су оштећени сигурни да су тела пронашли, у ком су стању били, јер су захваћени ватром и изгорели, али су их препознали по одређеним карактеристикама, су поуздано утврђене, а одређене разлике у погледу тога где су тачно тела била и разлике нису такве да доведу у питање поузданост исказа, јер по оцени суда су чињенице таквог карактера да је могуће да су им због протека времена и стања узнемирености, страха и туге избледеле у сећању. Разлика у томе да је А1 видео стрељање код објекта за машине, а тела оштећени нашли у кући, тераси и остало не доводи у питање ни поузданост исказа А1, јер за разлику од оштећених који су на разним местима нашли и друга тела, код А1 чињеница да је видео убиство је упечатљива и стога је његов исказ поуздан. Коначно и ватра којом су били захваћени кућа, објекти и зид су такве природе да се објекти који су горели не препознају и не идентификују потпуно после пожара на згаришитима.

Из исказа оштећеног Хазира Бериша који је преживео стрељање у кући Сахита Гаши произилази да су их одвела четворица или петорица војника од којих је један носио пушкомитраљез, а остали аутоматске пушке, и да је висок, мршав војник са редеником на телу који је носио пушкомитраљез и стајао на средини пуцао, да је овај оштећени препознао оптуженог Срећка Поповића јер је он одвојио његову групу од других. Овог оптуженог је препознао и Муј Гаши, док је вршио одвајање мушкараца на групе и чуо је да војници говоре Срећко. Када се ови искази повежу са исказом Зорана Рашковића да је видео да је «Ћале» (Срећко Поповић) пришао групи мушкараца који су стајали у врсти поређани уз пут у центру села, из групе одвојио десетак људи и повео их на десну страну путем којим су они ушли у Ћушку, те да је за њим кренуо и Булат (Дејан Булатовић), суд оцењује да је исказ сведока Рашковића истинит. Имајући у виду да је Хазир Бериша описао војника који је у кући пуцао у њих као лице које је било високо, мршаво са радеником на телу и које је носило пушкомитраље, а да сведок Рашковић окривљеног Булатовића описује као црног, мршавог, старости око 35 година и да је носио сво време пушкомитраљез, и наводи да

је то Булат, суд је из оваквих исказа неспорно закључио да је Булатовић Дејан заједно са још три НН припадника 177. ВТО Пећ одвео групу од десет цивила у којој је био оштећени Хазир Бериша, до куће Сахита Гашија и да је у кући из пушкомитраљеза испалио више хитаца и на тај начин лишио живота девет цивила, након чега је запаљена кућа. Овоме у прилог иде и исказ Ардијана Кељменди који је из дворишта где је стајао са осталим мушкарцима видео како су прво одвојили групу мушкараца међу којима је био његов отац, одвели их до куће Сахита Гаши, а касније је овај оштећени, када је са осталима био на трактору и хтео да напусти село, видео да из ове куће излази висок мршав војник, погрбљеног хода и носи пушку већу од калашњикова из које је излазио дим. Иначе осим сведока Рашковића и из фотографија припадника јединице које су у списима, али и одбране опт. Булатовића, суд је утврдио да је опт. Булатовић изгледао тако- висок, мршав.

У кући Азема Гашија преживео је стрељање Иса Гаши, и током поступка различито се изјашњавао о томе колико их је војника пратило до куће; 6 војника (изјава дата УНМИК-у 2000.године), затим четири војника (изјава дата ЕУЛЕКС полицији), да би на главном претресу навео четири до пет војника односно 6 војника, при чему није могао да препозна ни једног од њих јер су неки носили маске, а некима су лица била намазана бојом. Он је описао војника који је пуцао као лице које је било плаво, не много високо и са намазаним лицем које је носило пушкомитраљез. У одбрани оптужени Абдулах Сокић наводи да је једну групу одвојио и одвео Ранко Момић. Када се са овим повеже исказ сведока Рашковић Зорана који је видео како је Ранко Момић одвојио групу цивила које је повео ка једној кући, да су са њим кренули Милојко Николић и Мацо Вуковић, али није видео шта се догађало у кући и ко је пуцао, суд је поуздано закључио да су цивиле одвели оптужени Момић и Николић. Међутим, како оштећени Иса Гаши наводи да је пуцао из пушкомитраљеза војник не много висок, плав, намазаног лица, а сведок Рашковић није видео ко је пуцао, суд није могао да поуздано утврди да су наведена двојица оптужених и пуцала на те цивиле. Суд је при томе ценио и да према наводима А1, сведока Рашковића, и из одбрана оптужених, произилази да су пушкомитраљез користили Мацо Вуковић, опт. Булатовић, извесни Дунђер, а да из овог оружја никада нису пуцли нити га носили оптужени Николић и Момић.

Из свих изведених доказа утврђено је да су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић, са другим НН припадницима 177. ВТО-д Пећ, 14.05.1999. год., наоружани пешадијским наоружањем, подељени у више група извршили напад на цивилно становништво у селу Ћушк који је имао за последицу смрт 8 лица- Кадрије Чеку, Хасана Чеку, Хакије Гаши, Селима Гаши, Чауша Љуши, Ибиша Гаши, Сађије Рец и Берише Авдија, да су пуцајући према цивилима албанске националности и њиховим кућама оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Дејан

Булатовић и Абдулах Сокић, претресали породичне куће у насељу породице Гаши и породице Кељменди, у насељу породице Чеку заједно са оптуженим Мишић Синишом, а са другим НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ у насељу Дечанска махала, да су цивилно становништво силом оружја истеривали из кућа, и приморали преко 40 чланова породица Гаши, Шаља, Рама и Тахирукај да се окупи дворишту ошт. Брахима Гашија, преко 50 чланова породица Чеку и две породице избеглица, да се окупи у дворишту ошт. Чеку Кадрије и око 40 чланова породице Гаши да се окупи у дворишту куће ошт. Хакија Гаши, да су преостало становништво истеривали из кућа и наређивали им да се окупе у центру села- у насељу Хасан Бећ, као и да је у нападу на село Ћушк у кући Дема Гашија (насеље Хасан Бећ) лишено живота 8 цивила, као и да је Рец Кељменди успео да преживи стрељање које је извршено у овој кући

Такође је утврђено да су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић, са другим НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, претећи оружјем и пуцајући изнад глава, а након што су цивиле-углавном жене, децу и старије мушкарце који су били окупљени у двориштима оштећених Брахима Гаши, Кадрије Чеку и Хакија Гаши приморали да им предају лична документа, приморали да пешице или на тракторским приколицама, напусте село и крену главним регионалним путем према Пећи за Републику Албанију, на који начин су извршили њихово расељавање, и да су у центру села- насељу Хасан Бећ од окупљених становника, након што су издвојили и задржали 32 мушкарца, од остатка становништва- преко 250 жена, деце и стараца, међу којима су били чланови породице Кељменди, Љуши, Гаши, Мет и Бериша, одузели лична документа која су спалили, а ови цивили су у тракторима са приколицама село напустили, као и да су преко 40 породичних кућа и помоћних објеката власништво цивила албанске националности запалили, да расељено становништво не би имало где да се врати.

Утврђено је да су поступајући по Минићевом наређењу у насељу „Хасан Бећ" оптужени Мишић, Поповић, Сокић, Богићевић, Булатовић, Николић и Момић у двориштима Хакија Гаши и Сађи Гаши, у којима су биле окупљене жене, деца и старци, пуцали у ваздух и испред ногу цивила, и од њих отимали златан накит, новац и друге драгоцености, и да су у дворишту Ајета Гаши, у ком су били издвојени мушкарци, стајали са оружјем у рукама у непосредној близини и пазили да неко не побегне или не пружи отпор, да су цивиле приморали да лична документа, новац, златан накит и све драгоцености које поседују одложе испред себе, а да је мал. Ерзен Љуши приморан да ове ствари покупи, спакује у две торбе величине ђачког ранца и преда пок.Минић Небојши, да је опт. Мишић одузео од пок. Чауша Љуши новац у износу око 80.000 марака, који је предао пок. Минић Небојши, и да су на тај начин од становништва, одузели златан накит и

драгоцености у неутврђеној вредности, од Чауша Љуши 1.500 ДМ, од Реџа Кељменди 100 ДМ и сат марке „Сеико“, од његове супруге 200 ДМ и златан накит, Хазира Берише 150 ДМ, Исе Гашија 200 ДМ,од Исине супруге и ћерке 300 ДМ и златан накит, Шпресе Кељменди 2.000 ДМ и златне минђуше, од Ахмета Гашија возило «Опел Омега» беле боје, од Скендера Кељмендија камион марке „Мерцедес“, од Дема Кељмендија путничко возило марке „Пежо“, и да су у насељу Гаши НН војници су одузели од Гаши Зимрете 700 ДМ, а од Туше Гаши 200 ДМ.

Утврђено је и да је опт. Абдулах Сокић код улаза у кућу-балкона Ајета Гашија, пуцањем из свог наоружања лишио живота оштећене Суља и Скендера Гаши, да је оптужени Дејан Булатовић из групе цивила коју су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Абдулах Сокић окупили у дворишту ошт. Брахима Гаши, издвојио оштећене Расима Рам, Мухамета Шаља и Брахима (Дервиша) Гаши, одвео их у двориште куће Расима Раме, и пуцањем из наоружања лишио живота, као и да је из групе од 32 мушкарца у насељу Хасан Бећ, које су са оружјем у рукама опколили оптужени Поповић, Богићевић и Сокић, са НН припадницима 177. ВТОд-а Пећ, и пазили да неко не побегне или не пружи отпор, заједно са још 3 НН припадника 177. ВТОд-а Пећ, присилио 10 цивила да уђу у кућу Гаши Сахита у њој лишио живота 9 цивила тако што је у њих из пушкомитраљеза испалио више хитаца, а Хазир Бериша је рањен, и да су оптужени Ранко Момић и Милојко Николић са НН припадником 177. ВТОд-а Пећ из групе издвојили 12 цивила, одвели до куће Азема Гашија у којој је лишено живота 11 цивила а Иса Гаши је рањен, као и да су од стране НН припадника 177. ВТО Пећ куће и посмртни остаци запаљени.

Село Плављан

Суд је утврдио да је након догађаја у селу Ћушк, јединица наставила кретање локалним споредним путем и регионалним путем Пећ- Приштина и ушла у село Плављан, које се налази непосредно уз село Ћушк, протеже дуж магистралног пута Пећ-Приштина, и то са десне стране гледано у правцу Приштине. Припадници јединице у село су ушли локалним путем који спаја ова села. Околности о положају села утврђене су из топографске карте у коју је извршен увид, исказа које је прихватио као истините и то: сведока Зорана Аврамовића - стручњака из Војно географског института, који је објаснио да су села Плављан и Ћушк једно уз друго и да се до центра Плављана може стићи путем који води од регионалног пута Пећ- Приштина, али и лошијим (локалним) колским путем од села Ћушк, исказа сведока Зорана Рашковића који је навео да су села Ћушк и Плављан једно до другог, да су ишли неким локалним путем и да он испрва и није знао да су већ ушли у друго село. У село Плављан су поједини припадници ушли и преко шумарака и лугова.

Осим припадника јединице које су у село ушли пешице било је и оних који су дошли аутомобилима и то ‹‹Голфом›› зелене боје, ‹‹Фолксвагеном џета›› и ‹‹Опелом омега››. Из исказа саслушаних сведока, суд је утврдио да је напад на село извршен око 9,30 часова. Са припадницима јединице у село су ушли и мештани-Срби из околних села - припадници ТО и самоорганизованих снага, које сведок Рам Никчи набраја и које познаје од раније.

Суд је утврдио да су се догађаји одиграли на неколико локација, у кућама и двориштима, онако како је то представљено у оптужници, да су у нападу убијени Весељ Никчи, Хатице Никчи и Џејране Никчи, као и Нимон Гаши, Агим Сељманај, Муђ Љуљај, Шабан Кељменди, Хаџи Дрешај, Зенун Шаља, да је том приликом убијен и Зимер Гаши и да су упаљене куће, као и да су војници пресрели оштећене тада малолетне Ганимете Никчи и Аријете Никчи. Војници су ове оштећене тукли, а у кући извесног Џуфе Ганимете Никчи је силована. Становништво је из села расељено.

Ово произилази из изведених доказа, исказа сведока које је суд прихватио као истините и то Иљфете Хаџијај, Ганимете Никчи, Аријете Хајдари дев. Никчи, Халита Гаши, Џејљоне Гаши, Рама Никчи, сведока Зорана Рашковић, писмених доказа, обдукционих записника, записника о увиђају, извештаја ЕУЛЕКС-а, КФОР јединице, налаза и мишљења вештака проф.др Слободана Савића.

Суд је утврдио, прихватајући као истините детаљне исказе оштећених, да су мештани ујутру приметили или су обавештени о доласку српских снага.

Оштећена Ганимете Никчи у исказу је навела, да су из куће извесног Џуфе, где су се крили неколико дана пре овог догађаја она и родитељи, пок. Весел и Џејране и читава породица, као и рођаци, прешли у своју кућу која се налази одмах до главног пута, али је отац послао њу и њену сестру од стрица Аријете, поново у Џуфину кућу за личну карту и храну. Када су кренуле, у њиховој кући су остали осим оца Весела и мајке Џејране, стрина Хатице, рођака Тане са двојицом синова, Илијраном и Херолиндом, и рођака Вјолца са сином. Успеле су да стигну до Џуфине куће, узму ствари и кренуле су натраг. Међутим, група војника је ишла према њима и пресрела их. Пронашли су и одузели им 200 америчких долара и дозволу за ношење оружја која је припадала оцу Ганимете Никчи. Све ово дешавало у близини куће Весела Никчи. Оштећена Ганимете навела је да су је војници ударали, највише по глави, да је пала, а војници су је подигли. Петорица војника их је одвела до куће, тројица су ушла са њима, а остали су били око куће. Обе су увели у шупу која је у њиховом дворишту. Одатле је чула пуцње из куће, прво рафал, а затим појединачне. Испитивали су их да ли у селу има припадника ОВК. Затим су их утерали у кућу извесног Џуфе. Аријете је вриштала и плакала, па су је ударили два пута. Одвели су их у дневну собу, пуцали у правцу њених ногу, а затим Аријете послали за воду. Са оштећеном су остала тројица војника, а двојица су отишла са Ајетом. Тада су оштећену

Ганимете Никчи [redacted] натерали да се свуче и претили да ће је силовати. Она је лагала [redacted] да би је оставили. Један војник тукао ју је по глави и телу, а други је пуцао у њеном правцу. Трећи војник, за кога зна да је Ром из села Благаје, [redacted] да је оставе и не дирају и омогућио јој да се обуче. Оштећена је на претресу изменила исказ и навела да је у Цуфиној кући силована. Висок и мршав војник, коме је лице било намазано црном бојом и који је носио зелену униформу са браон и жутим шарама, а на глави имао црвену мараму, натерао ју је да скине панталоне, оборио на кауч, а након тога је изгубила свест. Дошла је свести тек када је Ајета ушла у собу, а како је била гола и крвава од појаса надоле, Ајета јој је помогла да се обуче. Другог војника, који је такође био у кући, ословљавали су са команданте и тај војник је био мало крупнији, имао је крађу браду и седу косу, на глави је носио шешир и имао тетоваже по рукама. Он ју је ударио у ходнику, а након тога држао пушку уперену у њу и смејао се. Трећи је био „Циганин из села Благаје" и он је све време на албанском причао са војником који је имао црвену мараму, говорио је «Пусти је, видиш да је дете».

Оштећена је приликом испитивања пред тужиоцем, када су јој показане фотографије указала на опт. Милојка Николића као војника који је био са црвеном марамом, а на претресу је објаснила да га памти и препознаје по цртама лица, а не само због тога што је он једини у фотоалбуму са марамом око главе. Са сигурношћу од 99% би могла да покаже на војника који је тукао, па у Цуфиној кући натерао да се свуче. Такође, на фотографијама је препознала и Срећка Поповића, за кога је навела да је био у Цуфиној кући и пуцао према њој у ходнику.

На главном претресу 27.11.2013.год., суд је донео решење да оштећена Ганимете Никчи обави препознавање, тако што ће међу лицима постављеним у врсту сличног животног доба и телесних карактеристика означити да ли некога препознаје, и из које ситуације. Спровођење ове радње је обавио председник већа, а међу особама које су се налазиле у врсти били су и оптужени Милојко Николић и Срећко Поповић. Приликом препознавања, оштећена је са сигурношћу од 99% препознала по доњем делу лица и бради Срећка Поповића, као команданта који је 14. маја, био у Цуфиној кући и који је ударио, док је за Милојка Николића изјавила да је мало подсећа на лице које је 14. маја тукло и силовало, с тим да није сигурна. Објаснила је да је видела да командант има седу косу јер му је, док је ишао путем од њихове куће, шешир пао на леђа, а тетоважу је видела јер је носио мајицу кратких рукава, као и да је војник са црвеном марамом у то време имао више од тридесет година.

Након извршеног препознавања, на главном претресу од 29.11.2013. год., директна комуникација оштећене Ганимете Никчи са оптуженим Поповићем, док је одговарала на његова питања, довела је до тога да је оштећена почела да плаче и тешко дише, због чега је морало бити прекинуто

њено испитивање. Она је била, по налажењу суда, изузетно уплашена и узбуђена због утиска под којима се уобичајено налазе оштећени и сведоци на претресу, као и због подсећања на трауматичан догађај. Бранилац оптуженог Милојка Николића предложио је да се настави испитивање, те да се овај исказ не узима у обзир због тога што је испитивање прекинуто. Међутим, суд то није прихватио јер налази да је оштећена детаљно испитана на претресу 28.11.2013.год., да је објашњавала разлике у исказима, да је обавила препознавање, и да је додатно испитана и на претресу од 29.11.2013.год., па да је поновно испитивање непотребно и да би даље испитивање створило непотребне трауме оштећеној, као и трошкове јер она живи у Белгији и само због учешћа у поступку дошла је у Београд. При томе суд је ценио и налаз и мишљење вештака Ане Најман и др. Светлане Никшић да би у стресној ситуацији било могуће да испољи афективно понашање, са суицидним тенденцијама.

Суд је прихватио исказ оштећене Ганимете Никчи са главног претреса да је силована у кући извесног Џуфе. Иако је оштећена Ганимете Никчи све до главног претреса тврдила да није силована и да је од тога спасао циганин из села Благаје, суд је прихватио њен исказ дат на главном претресу. Наиме, оштећена је објаснила да раније није говорила о силовању, јер се бојала и осећала понижено када прича о томе, као и да су увек мушкарци присуствовали испитивању, тако да је о силовању први пут причала свом психологу у Белгији. Суд је овакво објашњење оштећене прихватио као логично и уверљиво, а при том је ценио и изјашњење судског вештака Ане Најман са главног претреса 27.11.2013. год., као и писани налаз и мишљење вештака др. Светлане Никшић, специјалисте за психијатрију и Ане Најман, из којих произилази да степен душевне развијености оштећене Ганимете Никчи, која је у време критичних догађаја [redacted], није одступао од њеног календарског узраста, [redacted], да код ње нису регистровали психотична испољавања, као ни склоност ка конфабулацијама, патолошком лагању и лажном представљању ствари и догађаја на психопатолошкој основи, и да је процесно способна - да може да присуствује главном претресу, да исти прати и даје свој исказ у својству сведока. Осим тога, утврђено је и да је сведокиња у периоду од 2-6 година од смрти својих родитеља (14.маја 1999. год.) [redacted] као и да је вештаку Ани Најман као разлоге редоследом навела: «то је оно што сам ја преживела», «смрт родитеља» и «смрт брата», [redacted]

[redacted].

Суд је, налазећи да је исказ оштећене да је силована уверљив, да је потврђен и исказом Аријете Никчи која је испитана 09.12.2013. год., путем видео конференцијске везе, и објаснила је да су њу и Ганимете пресрела четворица војника, да су се двојица удаљила, а двојица њу и Ганимете увела у Џуфину кућу. Послали су је да донесе воду из дворишта, а они су са Ганимете остали у кући. Након што се вратила у кућу, увели су је у другу просторију и после извесног времена пустили је да уђе у собу где се налазила Ганимете. Оштећену Ганимете је затекла како склупчана, плачући лежи на каучу, гола, а доњи део тела јој је био крвав. Од Ганимете је сазнала да је ова силована, али о томе никоме нису више ни детаљније разговарале. Ова оштећена није спомињала «циганина из Благаја», навела је да су у кући са њима била четворица војника, један је имао капу, а војник с црвеном марамом око главе био је у селу, а не и у Џуфиној кући.

Војници су како су обе навеле, њих оставили у кући, запалили завесе, а кућу закључали и изашли. Међутим, оне су успеле да угасе пожар, остале су ту око два сата, а затим успеле да изађу и спасу се. Ноћ су провеле у шумарцима у близини. Оштећена Ганимете Никчи видела је кроз прозор војника како је упалио шталу, која се налази у дворишту и у којој је тада било само сено. Док су биле у кући, чула је запомагање из другог дворишта и пуцње. Није знала шта се догодило са њеном породицом, то јој је сутрадан рекао брат Рам Никчи. Ова оштећена описивала је војнике који су били 14. маја у њеном селу, као особе у зеленим маскирним униформама, за једног је сигурна да је имао радио станицу-моторолу, сигурна је да је видела војника из села Благаје.

Ценећи исказе оштећене Ганимете Никчи и оштећене Аријете Никчи, које је суд прихватио, несумњиво је утврђено да је оштећену Ганимете Никчи, [redacted] силовао припадник војске. Претходно су оштећену војници ударали шакама и оружјем по глави и телу. Због ових чињеница које су утврђене – да је за време рата оштећену која је била девојчица силовао војник, припадник стране у сукобу различите националности од оне којој припада жртва, [redacted]. Ганимете, свакако би било услова да се примене Женевске Конвенције и додатни протоколи, као међународни документи који штите одређене категорије лица и обавезују припаднике страна у сукобу на одређено понашање и одређена понашања забрањују, и одредбе члана 3. став 1. тачка а. и ц. и члана 27 став 2. Четврте Женевске конвенције у вези са чланом 77. тачка 1. Допунског протокола I и чланом 4.став 2 тачка е. Допунског протокола II. Међутим, по оцени суда, из ових исказа није поуздано могло да се закључи да су то учинили оптужени Срећко Поповић и Милојко Николић. Наиме, оштећена Аријете Никчи је изричита у томе да војник који је носио црвену мараму око главе, није био са њима у Џуфиној кући, већ да су га среле у селу, а осим тога ни из исказа

оштећене Ганимете Никчи се не може на несумњив начин утврдити да је ју је Милојко Николић силовао. Оштећена Ганимете тврди да је то учинио војник са црвеном марамом око главе, али приликом препознавања обављеног у суду није га са сигурношћу препознала, при том тврдећи да је тај војник био много виши од оптуженог Николића. Осим тога, обе оштећене тврде да је у кући било присутно лице које је носило шешир - како каже Ганимете, односно капу како то тврди Аријете. Иако је оштећена Ганимете приликом препознавања, указала на оптуженог Поповића као лице које је тог дана било у Џуфиној кући и које ју је ударало и пуцало у правцу ње, имајући у виду опис тог војника и то да је навела како је војник био истетовиран, суд налази да ниеј доказано да је то оптужени Срећко Поповић. Како на несумњив начин није утврђено да је опт. Срећко Поповић испалио пројектил у правцу оштећене Ганимете и ударио је кундаком по телу, као ни да је опт. Милојко Николић силовао оштећену Ганимете суд је ове радње изоставио из изреке пресуде којом су ова двојица оптужених оглашени кривим, о чему ће бити речи и у наставку образложења пресуде. Суд је приликом оцене исказа оштећене Ганимете ценио и одбране оптужених Срећка Поповића да никада није дирао децу, ни ударао ни силовао, и Милојка Николића да не зна албански, као и да су обојица оптужених, да би потврдили своју одбрану предлагали полиграфско испитивање, а оптужени Поповић се изненада свукао приликом изношења завршних речи да би показао да није тетовиран.

Међутим, поуздано се могло закључити из исказа оштећених да су ова двојица учествовала у нападу на цивилно становништво у селу Плављан, како је то наводио и Зоран Рашковић, као и оштећени Рам Никчи, који је сакривен посматрао шта се дешава у селу и препознао управо ову двојицу оптужених.

У нападу, у кући породице Никчи војници су убили Весела Никчи, Џејране Никчи, Хатиџе Никчи, а затим кућу запалили. Ово произилази из обдукционих записника из којих се види да су на овим телима, која су откривена у гробници, есхумирана и обдуцирана, констатоване прострелине, да су сва тела нагорела, као и из исказа које је као поуздане и убедљиве суд прихватио и то: оштећеног Рама Никчи, који је прочитан на претресу, а који је видео како војници са покојнима улазе у кућу, затим чуо рафале и видео упаљену кућу. О убиству, сведочи и оштећени Сали Никчи који је тела заједно са Рамом Никчи пронашао. И оштећена Ганимете Никчи оставила је родитеље Весела и Џејране и стрину Хатиџе, као и остале чланове породице у кући, а касније је сазнала да су убијени, а што потврђује и оштећена Аријете Никчи. Ово произилази и из исказа оштећеног Халита Гаши који је породицу Никчи оставио тога јутра у кући и касније, када је војска отишла, а он се са још неким мештанима вратио у село, пронашао остатке покојних у кући, сакупио их и сахранио.

Околности везане за убиство Весела Никчи, Џејране Никчи и Хатиџе Никчи, суд је утврдио из исказа Рама Никчи, сина покојних Весела и

Џејране. Исказ овога оштећеног суд је прочитао због тога што се он, према информацијама ЕУЛЕКС-а, наводима пуномоћника адв. Мустафе Радоњићи и оштећене Тане Никчи, налази у затвору у Албанији, па је суд нашао да без обзира што се овај сведок налази на адреси коју је могуће утврдити, да би његово сведочење у великој мери било отежано. Оштећени је према записнику о испитивању пред ЕУЛЕКС-ом претходно упозорен на обавезе и поучен о правима.

Оштећени Рам Никчи је навео да је тога јутра, када су обавештени да долази војска, отишао у село Благај, док је његовог брата (Сали Никчи) отац послао у Захач. Поделили су сав новац који су имали. Он је око 8,30 отишао ка селу Благаје и сакрио се у шуми која је око 200м удаљена од куће. Одатле је видео дим и како гори шупа у његовом дворишту, уплашио се за родитеље, па се померио до места са кога је могао да види шта се дешава код његових. Видео је мајку и стрину Хатице како стоје, а да наспрам њих стоји војник и држи уперену пушку, док су други војници улазили и излазили из дворишта. Само двориште и оно што се догађало у њему, није могао да види у потпуности, тако да када су његову мајку и стрину увели са улице, више није знао шта се са њима дешава, али је из куће и правца дворишта чуо два или три појединачна пуцња. Испред куће је видео и возила, а нека су улазила и у двориште - ‹‹Опел Аскона›› млечно беле боје и возило ‹‹пинцгауер››-џип. Након пуцњаве џип је отишао, а после извесног времена и ‹‹Аскона›› у којој је био само један војник-возач. Видео је да су код његове куће остала тројица војника, који су износили ствари и слагали их поред капије, као и да су ствари утоварене у аутомобил ‹‹Аскона›› када се вратио и возило је отишло ка Пећи. Тројица војника су остала у његовом дворишту.

Изјаснио се да би могао да препозна војнике које је видео и описао. Навео је да је неке од војника познавао од раније- Србе који су живели у близини, Власту Вулевића и Сашу Марковића. Са места на коме се налазио видео је колону мештана која се креће ка Захачу, било је око две до три хиљаде људи, на тракторима, камионима, неки су ишли и пешице. Ишли су главним путем. Припадници српских снага су их зауставили у близини куће оштећеног. Тада је видео да се један човек издвојио из масе, да је потрчао ка кући, ушао у његово двориште где су била тројица војника. Успео је да види и да један војник излази из куће са овим човеком, и да га са упереном пушком води ка капији стричеве куће. Код те капије, овај Албанац је опет покушао да побегне, отворио је капију и брзо утрчао и још брже затворио да војник не уђе, али је овај шутнуо капију и ушао. Затим је оштећени видео како овај Албанац излази са друге стране зида стричевог дворишта, трчи према пољу и војника како трчи за њим. Зауставили су се на крају зида и војник је одатле испалио рафал. Када је овај пао, војник му је пришао и испалио је још један рафал. Удаљио се, али се још неколико пута враћао и испаљивао рафале и на крају извадио пиштољ и пуцао у њега. Затим се војник вратио у кућу и убрзо су и његова и стричева кућа биле у пламену.

Оштећени Рам Никчи у својој кући увече је видео ствари које су припадале његовом оцу и схватио да су му отац, мајка и стрина убијени.

Видео је паркиран и црвени ‹‹Фолксваген›› који је возио мушкарац у плавом капуту, а који је и убио Албанца који је бежао. Војника је препознао на телевизији, јер су објављене фотографије војника, и то је био Саша Марковић из села Накло. Албанца је препознао, то је био Хамзи Мурати из Захача. На фотографијама је препознао и оптуженог Кастратовића, кога је иначе 14. маја видео у близини асфалтног пута, на делу пута који се налази после села Ћушк.

О убиству Весела, Џејране и Хатиџе Никчи, сведоче и оштећена Ганимете Никчи и оштећена Аријете Никчи. Оштећена Ганимете Никчи је за убиство својих родитеља Весела и Џејране Никчи и стрине Хатиџе Никчи, сазнала сутрадан од свог брата Салије Никчи. Њена браћа Сали и Рам Никчи су остатке тела ставили у буре и сахранили. Она се вратила у село тек након рата и тамо је пронашла ствари- очев сат и мајчину одећу, и шналу које је узела, као и делове тела. У кући, на зиду дневне собе видела је трагове од пуцања из аутоматске пушке. По местима на којима је затекла ствари својих родитеља закључила је где су убијени. Оштећена је прегледала фотографије које су сачињене приликом вршења увиђаја у селу Плављан од стране Данског форензичког тима, и препознала је своју кућу и означила просторије у кући, а на фотографијама 7, 9 , 10 и 11 собу у којој су убијени њени родитељи и стрина. Оштећена Аријете Никчи је објаснила да су њу и Ганимете, док су ишле према кући Весела Никчија зауставили и ухватили војници, и да су се тада зачули пуцњи. За то време Весел, Џејране и Хатиџе су били у башти и чекали их да се врате. Војници су и њих ухватили и одвели у кућу, где су их убили, а након тога кућу запалили.

На главном претресу, видео конференцијском везом, саслушан је и оштећени Сали Никчи, син Весела и Џејране Никчи. Он је ујутру око 8,30 или 9,00 часова побегао из села, а око 10 часова се приближио кући на око 300 метара и видео како она гори. Осим његове куће гореле су и куће Алија Никчи и Шабана Никчи, Амера Салику, Рама Садику, Есада Гаши, Сахита Гаши. Стајао је сакривен иза жбуна и са тог места видео је војнике како пуцају у селу, а међу војницима је препознао Власту Вулевића. Поподне, око 17,00 или 17,30 часова је са братом Рамом Никчи и браћом од стрица Халилом и Халитом Гаши, дошао до куће и ту су затекли тела убијених Весела, Џејране и Хатиџе Никчи како горе. Веселова и Хатиџина тела су била делимично изгорела, а Џејранино тело је било потпуно изгорело. Препознали су их по гардероби и накиту.У кући је било и трагова од оружја. Тела су се налазила у салону куће и то од улаза у салон прво су наишли на Џејранино тело, затим на Веселово, па на Хатиџино. Покупили су остатке, ставили у кесе, па у пластично буре које су закопали. Он је за то време чувао стражу. Прегледао је фотографије сачињене приликом увиђаја у селу Плављан од стране Данског форензичког тима, и објаснио је да је на

фотографији 9 место где су пронађена тела покојних, на фотографији 10 део кревета где је било тело покојне Џејране, а на фотографији 12 место где се налазило Веселово тело, на слици број 16 буре у које су они ставили остатке тела.

Такође, оштећени Халит Гаши који је давао исказ пред ЕУЛЕКС полицијом, а на главном претресу испитан је видео конференцијском везом, навео је да је војска у село ушла бар из два правца, од центра села, одакле се одваја пут ка делу села где се налази кућа Весела Никчи, у којој је он био, док је из центра села могуће стићи и на другу страну, у део села који води ка школи у Ћушку. Оштећени је објаснио и да постоји пут који је узан и пролази кроз шумицу и завршава се у селу Захач. Тим путем је могуће стићи и до реке Бистрице, и преко ње у Гораждевац, а објаснио је и положај кућа и то да је у једном делу села кућа Весела Никчи, где је он тог јутра био, да су триста метара даље куће Зимера Гаши, Нимона Гаши и Џафера Гаши, а да је близу ових кућа и кућа Агима Сељмани. Када је због доласка војске побегао из куће пок.Весела Никчија, он је прво прошао кроз двориште Агима Сељмани, па се сакрио у оближњи шумарак-луг. Видео је да су у дворишту Агима Сељмани, били окупљени мештани. Са места где је био сакривен, пратио је и осматрао ситуацију у селу, и објаснио је да како се кретао по тој шумици и видео различите делове села, вероватно највише зна о догађају. Овај оштећени је објаснио да непосредних очевидаца ни једног убиства, ликвидације мушкараца у кући и цивила у кући пок. Весела Никчија, нити убистава пок- Зимера Гашија, нема, убиствима нико није присуствовао, нити их је видео. У кућама, када су вршена убиства, били су само војници и жртве. Он је видео да неке од покојних, војници воде у кућу, или пак зна да су неки од покојних остали у кући, па је после догађаја пронашао остатке тела, покупио их и сахранио. Касније је видео и да су упаљене куће и то Весела Никчи, где је пронашао тела троје убијених, као и куће Агима Сељмани, Зимера и Нимона Гаши, Сали Никчи, Туш Сељмани, Хајија Никчи и Мухарема Никчи. Оштећени Халит Гаши убедљиво је објаснио положај свих кућа у селу Плављан, локације кућа и где је касније пронашао остатке убијених и запаљених тела, начин на који се кроз шумицу – луг он кретао и шта је био све у прилици да види, па му је суд у потпуности поверовао.

Видео конференцијском везом на главном претресу испитана је и оштећена Тане Никчи, која је свој исказ давала и пред ЕУЛЕКС-ом дана 22.04.2010. год. Са породицом је, када су сазнали да српска војска улази у село, била у кући рођака Џуфе. Свекар Весел је својим синовима Раму и Салију, рекао да не буду заједно, те је њеног мужа Раму послао у село Благај, а другог сина Салија у Захач. Она је са децом, Иљијраном и Херолиндом, свекром и свекрвом- Веселом и Џејране, и рођацима Хатице, Ганимете, Ајете, Вјолцом и њеним сином, отишла у кућу Весела Никчија. Весел је [redacted] Ганимете и Аријете послао у Џуфину кућу за личну карту, новац и друге

ствари. Ганимете и Аријете су војници ухватили, и Ганимете јој је касније испричала да јој је један од војника наредио да се скине, а да је други причао «Пусти, видиш да је дете», да се Ганимете скинула и да су војници причали и на српском и на албанском. Оштећена Тане је, када су војници наредили да иду, са децом и рођаком Вјолцом отишла у Захач, у центар села где је било већ окупљено становништво. Успут, видела је дим из из правца села Ћушк, Плављан, чуло се и пуцање. Било је око 10 ујутру када су у центар Захача стигли први војници, наредили да се предају вредне ствари, а један старац је морао да их сакупи. Војници су пуцали у вис, претили да ће жене морати да се свуку до гола да би проверили да ли је све злато предали. Највише се уплашила када је један војник, кога описује као високог око 170цм, јаке конституције, са кратком брадом и зеленим шеширом, а марамом везаном око врата, у униформи, са чизмама, старости око 30 или 35 година, потпуно наоружан јер је имао и бомбу за појасом и аутомат и реденике преко груди, једног тренутка притрчао телету, јер се стока кретала около, ставио му нож под грло и почео да пева албанску песму ‹‹Ганимете, љубави ти имаш албанско срце››. Сви су били уплашени, а ситуација је била напета. Тада је један војник наредио да се скупе трактори и возила, и сви крену у Албанију. Војници су узели боља возила, а мештани су били углавном у тракторима. Она је била у трактору Аљија Никчи, а Хаљиљ је возио камион. Када су стигли до аутосервиса «Куч» придружили су им се и Албанци из села Накло. Видела је да из правца Пећи долази зелено возило у коме су била четворица мушкараца у цивилној одећи, који су, када су изашли из возила преко лица навукли маске. Говорили су «Брка» некоме и састали се са војницима који су пешице дошли из доњег дела Захача. Стекла је утисак да траже неког конкретног Брку, можда Хамзија Мурати који је имао бркове. Видела је да су војници са трактора и камиона извукли све младиће и како је пребројала издвојили шеснаесторицу. Младићима су наредили да скину јакне, а осталима да наставе пут. Ишли су до фабрике ‹‹Застава››, где су их војници задржали четири сата, и за то време тукли мушкарце из колоне песницама или су их шутирали. Видела је да су тукли Халила Никчи. Војник у зеленој униформи, са кошуљом заврнутих рукава, чизмама, и амблемом са српским крстом и заставом, млад, који је и зауставио колону је извукао Халила из камиона, ударио песницом у стомак, псовао. Тај војник је једног старијег човека извукао са трактора, ударао и одвео до јарка у близини пута, шутирао у лице и груди. Онда су војници колону цивила упутили преко Витомирице у Рожаје. Два пута су их до Витомирице заустављали војници, први пут је то био један војник који је тражио да му дају вредне ствари, а други пут на контролном пункту одакле су им наредили да се врате кући. У повратку родитељи одведених младића зауставили су се код сервиса ‹‹Куч››, а она се са мужем Рамом Никчи нашла у шуми и сазнала да су њени свекар и свекрва Весел и Џејране, као и Хатице Никчи убијени, а након тога и спаљени. Када се вратила у кућу, приметила је рупе од метака по зидовима дневне собе.

Њен супруг и његов брат од стрица су покупили посмртне остатке, умотали у платно, ставили у буре и сакрили га, а тек после рата сахранили. Пратила је на телевизији да је ухапшена група људи због догађаја од 14. маја и чини јој се да је на објављеним фотографијама препознала једног који је имао мараму око главе, плаву косу, носио је радио апарат на леђима, био је мршав и млад.

Да су у кући пок. Весела Никчи убијени он, његова супруга Џејране и снаја Хатиџе Никчи, да је кућа потом запаљена, а да су и тела изгорела у том пожару произилази и из других изведених доказа.

У форензичко техничком извештају Данског форензичког тима бр. ДК99-0006-1 од 21.02.2000. год., и фотодокументацији која је сачињена приликом увиђаја приказана су оштећења на зидовима кућа од пројектила и на зиду у дворишту. У рупи, у зиду пронађен је један испаљени пројектил, са металном кошуљицом калибра 7,62 мм, а у кући пет испаљених чаура 7,62 х 39 мм. У соби куће на површини од 1,5 х 2 метра, нађени су угљенисани делови костиjу, а за неке од њих је констатовано да потичу од људске лобање. У башти, у југоисточном делу Пављана ископано је пластично буре у коме су нађени посмртни остаци, посебно упаковани у чаршаве у три групе, па је наведено према изјавама рођака, да остаци потичу од Весела, Џејране и Хатице Никчи. Ово је у потпуности у сагласности и са исказима Халита Гаши, Ганимете Никчи, Тане Никчи, Сали Никчи и Рама Никчи, који су говорили како су сакупили остатке тела. У извештају о извршеној обдукцији бр. 006-008/99/ДК-С од 21.08.1999. год., наведено је да се ради о помешаним, изгорелим и распаднутим деловима тела, да је већина костиjу јако фрагментисана због дејства топлоте и да је присутно неколико изгорелих делова одеће. Побројани су делови тела који се могу идентификовати и то десна бутњача, лева бутњача, кичмени стуб и јетра и закључено да посмртни остаци потичу од најмање три одрасле особе, од којих је једна вероватно мушког пола, једна вероватно женског пола, а за трећу се пол не може утврдити. Констатована је и тешка контузија на пронађеној јетри, а посмртни остаци су фотографисани. Обдуценти су навели да је узрок смрти за две особе непознат, а за једну вероватно устрелина tubule, да је порекло смрти за једну особу убиство, а за две претпостављено убиство. Наведено је да идентификација није вршена.

Вештак судске медицине проф др. Слободан Савић, који је прегледао записнике о обдукцији са фотографијама и сву документацију која је сачињена приликом вршења увиђаја, ексхумације и обдукције, мишљења је да су подаци о идентификацији особа који постоје у достављеној документацији, са судско-медицинског становишта непоуздани и да би због јако измењеног стања у коме су били посмртни остаци, једина поуздана метода била ДНК анализа и то посебно у овим случајевима, јер су помешани изгорели посмртни остаци, за које је наведено да потичу од најмање три особе. Међутим, иако суд прихвата овакво мишљење вештака, када се доведу у везу записници о обављеној ексхумацији и обдукцији, и подаци који су

садржани у њима и фотодокументација, са исказима оштећених Халита Гаши, Салија Никчи и Рама Никчи, несумњиво је утврђено да се ради управо о Веселу, Хатице и Џејране Никчи. При овоме, суд је ценио и чињеницу да су у документацији која је сачињена приликом обдукције и ексхумације, имена и животно доба различито наведени, на шта је указао и вештак судске медицине, али да и поред ових разлика као и разлика у писању имена, Џејране-Ђељане, Аптероне-Ђејроне и Хејране Никчи, као и разлике код имена Хатице-Xhatigje и Hatixhe за коју је наведено да је [redacted] несумњиво произилази да се ради о наведеним особама, а да су разлике у писању имена у различитим документима, последица тога што су имена записивана очигледно по казивању рођака, а не прегледом идентификационих докумената. Ове разлике, нису такве да не би могло да се поуздано из свих изведених доказа закључи да су у кући Весела Никчи убијени и запаљени Весел, Хатице и Џејране Никчи, и да се ради управо о овим особама, без обзира што ДНК анализа посмртних остатака није вршена. По оцени суда из наведених писаних доказа, обављеног увиђаја, пронађених пројектила, чаура, који када се доведу у везу са исказима сведока и оштећених који су пуцњеве чули, као и стањем у коме су касније пронађена тела, произилази да су ове три особе убијене из ватреног оружја, како то наводе и сведоци и оштећени који су чули пуцње из тог правца, а њихова тела изгорела у пожару који је настао када је запаљена и кућа.

Међутим, како осим препознавања које су оштећени извршили на основу фотографија које су им предочене од стране ЕУЛЕКС полиције и заменика Тужиоца за ратне злочине (оштећени Рам Никчи означио је оптуженог Синишу Мишића као лице које је тога дана изашло из њихове куће, Ганимете Никчи, је означила Милојка Николића као лице које су сви остали ословљавали као командант и који је након што су се чули пуцњи изашао из њихове куће, а Срећка Поповића као лице које је запалило њихову шталу) других доказа није било, то није могло поуздано да се утврди да су Милојко Николић и Синиша Мишић лишили живота ово троје цивила, а након тога запалили кућу, а оптужени Поповић и шталу. Ове радње изостављене су из изреке пресуде којом их је суд огласио кривим, што је посебно образложено и у делу пресуде који се односи на изостављене радње.

У нападу на село, у кући Нимона Гаши је убијен Зимер Гаши. Оштећени Рам Никчи са места на коме је био сакривен, видео је како су војници приморали Зимера Гаши да уђе у једну кућу, чуо је пуцање и видео како та кућа гори. Ово произилази и из форензичко техничког извештаја са фотодокументацијом од 22.02.2000.год., Данског форензичког тима ДК99-0006-2 и извештаја о извршеној обдукцији бр. 001/99/ДКС од 21.08.1999. год., за Зимера Гаши. У извештају је приказана кућа Нимона Гаши, наведено да су сви запаљиви материјали у кући уништени пожаром, а да приликом прегледа зида у соби није пронађено ништа што би указивало на оштећења или улазне ране од метака. У извештају о извршеној обдукцији наведено је

да се ради о Зимеру Гаши, јер је идентификација извршена, пронађени су изгорели остаци одеће, тело је веома нагорело и распаднуто, при чему недостају лобања и екстремитети, а од повреда су констатоване улазна рана од ватреног оружја на предњој страни грудног коша између 5.и 6. ребра (пречника 8мм). Као узрок смрти је наведена рана од ватреног оружја, а начин на који је наступила смрт убиство. Вештак судске медицине проф. др. Слободан Савић навео је у мишљењу да није могуће утврдити старост особе на коју се односи овај записник о обдукцији и за коју је наведено да је Зимер Гаши, у табеларном приказу наведена је старост 70 и 80 година, а у записнику о обдукцији 32 године. Како се ради о лешу који је тешко нагорео, без лобање и екстремитета на основу форензичке анализе није могуће проценити о ком животном добу се ради, као ни да ли је устрелина грудног коша, како је наведено, била узрок смрти. Једино је сигурно да се ради о једној особи. И код ових писаних доказа постоје различито написана имена и то Zymer Gashi, Zymber Gashi, Zimer Lashi. Међутим, осим очигледне погрешке у писању имена, из јасног и убедљивог исказа Рама Никчи, записника о обдукцији и ексхумацији, и исказа оштећене Ђељоне Гаши која је пронашла тело, поуздано је утврђено да је у нападу у кући Нимона Гаши убијени Зимер Гаши.

У нападу, у кући Зимера Гаши, убијени су Нимон Гаши, Агим Сељманај, Муђ Љуљај, Шабан Кељменди, Хаџи Дрешај и Зенун Шаља. Ово је суд утврдио из исказа оштећене Ђељоне Гаши, Сервете Сељманај, Халита Гаши, записника о увиђају, ексхумацији и обдукцији, налаза и мишљења вештака судске медицине проф. др. Слободана Савића. Оштећена Иљфете Хаџијај је непосредно пре убиства била у кући Зимера Гаши и напустила је са осталим члановима породице и на кратко је била у дворишту Агима Гаши, а оштећена Ђељоне Гаши, са још око 50 до 55 становника у дворишту Агима Сељмани, одакле су у кућу Зимера Гаши одведени и убијени мушкарци цивили, међу којима и њен отац, док је оштећени Халит Гаши из шумарка посматрао догађај и видео да су у дворишту војници и да они уводе у кућу мушкарце албанске цивиле, а затим чуо рафално пуцање.

Иљфете Хаџијај је приликом испитивања пред ЕУЛЕКС-ом 08.06.2010.год., као и на претресу, када је испитана путем видео конференцијске везе, навела да је 14. маја живела у кући Зимера Гаши. Осим ње, њеног мужа и свекрве, тече Зимера и тетке Зизе, њихових синова Мирза Гаши, Абудрахман Гаши и Риза Гаши, снаје Ајете и ћерке Албиона, у овој кући били су и Халил Никчи, Аљи Никчи, Агим Хаџиљај, Беким Хаџиљај, Беге Хаџиљај, Хајрија Хаџиљај. У ту кућу дошла је из села Благај неколико дана пре овог догађаја, са бебом старом пет месеци, јер су се из страха када је убијен комшија, склонили у село Плављан. Не зна тачно време, када су добили вест да је војска ушла у село, па су напустили кућу. Пок. Зимер Гаши је остао у кући јер је желео да пусти краве и стоку коју је гајио. Она је са осталима отишла у двориште Агима Гаши, а затим у шумарак близу реке

Бистрице. Оштећена описује да су окупљеним мештанима војници наредили да крену путем и да иду за Албанију и да је тада настао метеж. Видела је војнике да долазе и пуцају у вис, а један од њих јој је био познат. Смакао је црну мараму коју је имао преко доњег дела лица и тада је видела да се ради о Славиши Кастратовићу, кога је познавала од раније. Сигурна је да се ради о њему јер је одлазила са родитељима у Гораждевац, одакле је и он, а са њим је истим аутобусом путовала у школу. Старији је од ње три године и тада је имао 27 година. Описала је да је средње грађе и висине и да има зелене очи. Био је у маскирним панталонама, имао маскирни прслук, на глави зелени маскирни шешир. На предњем делу прслука, у џеповима имао је ножеве, а носио је црну аутоматску пушку. Сећа се да је добро знао албански. Војници који су пресрели мештане упућивали су их у Албанију. Оптуженом Кастратовићу који је пуцао изнад њих, обратила се и он је по њеном мишљењу спасао мештане Плављана који су ту били окупљени, никоме није претио, ништа ни од кога одузео, већ је заправо омогућио да жене, деца, старци и сви остали напусте село. Заправо их је заштитио од осталих војника и рекао им да беже. Оштећена је приликом предочавања фотоалбума униформисаних лица на фотографијама снимљеним 1999. год., на КиМ, пред ЕУЛЕКС-ом дана 10.03.2011. год., пред Тужилаштвом за ратне злочине 28.06.2011. год., међу војницима на групној фотографији показала на опт. Славишу Кастратовића. Даље је навела да су сви, напустили село и били окупљени у жбуњу, и да су тада дошла тројица српских војника који су пуцали у вис, један је рекао да морају да се врате у Плављан. Тамо су их упутили у кућу Есата Гаши. Она се враћала до куће Зимера Гаши да би узела одећу и ствари за бебу, па је у кући видела тело мушкарца како гори. Мислила је да се ради о пок. Зимеру, али није прилазила, већ јој је то било логично јер се радило о његовој кући. У овој кући, међутим, како је утврђено из исказа сведока који су тела пронашли и сахранили убијена су шесторица мушкараца, док је пок. Зимер Гаши убијен у кући Нимона Гаши.

Оштећена Ђељоне Гаши, испитана пред ЕУЛЕКС-ом, Тужилаштвом за ратне злочине и на главном претресу путем видео конференцијске везе, навела је да се налазила у кући стрица Џафера, да је из ове куће отишла по договору са својим оцем, у двориште Агима Сељмани, где су били и други мештани. Све ове куће се иначе налазе на путу Пећ-Приштина и то на десној страни близу магистралног пута. Док се налазила у дворишту видела је, па је приликом испитивања и описала четворицу војника који су били на њеној тераси, као и војнике који су ушли у двориште Агима Сељмани. Војници када су ишли у двориште тражили су им новац и злато ‹‹Дајте паре, злато, све што имате иначе ћете сви бити побијени››. Дала је 200 марака и златни прстен који је имала на руци. Дечаку који је имао око 9 или 10 година, наредили су да ствари покупи и преда им. Након тога, војници су, а по налогу једног који је имао токи воки, из дворишта шесторицу мушкараца-њеног оца Нимона Гаши, Шабана Кељменди, Хадија Дрешај, Муја Љуљај,

Зенуна Шаља и Агима Сељмани који је био последњи у колони, одвели у кућу Зимера Гаши. Након тога чули су се пуцњи и кућа је запаљена. Она је, сутрадан, у тој кући пронашла њихова тела. У својој кући (кући Нимона Гаши) у очевој спаваћој соби пронашла је тело Зимера Гаши, о чему је касније обавестила Зимеровог брата Ису. Са осталим женама ишла је путем који води према Пећи, а када је дошла до куће Ћазима Кељменди, сакрила се у шуму. Док је ту стајала, дошла је група Срба- три војника и један цивил, војници су пуцали у ваздух, а цивил је извео Селима Херечи и наредио да им покупи новац. Међу тим војницима препознала је двојицу- србе из села Накло из породице Живановић.

Приликом испитивања пред ТРЗ оштећеној су показане фотографије, па је на њима препознала оптуженог Срећка Поповића, за кога је објаснила да је држао токи воки, да је био у дворишту Агима Сељмани и наредио да се мушкарци који су били ту одведу до друге куће. За оптуженог Ранка Момића на групној фотографији, сигурна је била око 60%, да га је видела том приликом, и носио токи воки. Препознала је оптуженог Милојка Николића да је био у дворишти Агима Сељманај и носио мараму на глави. Сетила се да су и други војници имали мараме на глави црне, зелене или црвене, а неки капе. Они војници који су имали мараме, били су и маскирани и намазани по лицу. За двојицу војника које је препознала зна да су тражили новац, али се не сећа да су малтретирали цивиле.

Да су из дворишта Агима Сељмани одведени мушкарци у кућу Зимера Гаши и убијени утврђено је и из исказа сведока Сељима Херечи који је навео да је видео како војници одводе у Зимерову кућу мушкарце и одмах после тога је чуо рафалну паљбу из аутоматског оружја. Он је навео да је шесторицу Албанаца одвело 12 или 14 војника, који су сви били у маскирним униформама, плаве боје, обојених лица са маскама или марамама на глави, и различито наоружани-аутоматским пушкама са црвеним дрвеним кундацима, снајперским пушкама са дугим црним цевима.

О одвођењу и убиству шесторице мушкараца у исказу се изјаснила и оштећена Сервете Сељманај која је испитана пред ЕУЛЕКС-ом, а на главном претресу путем видео конференцијске везе. У Плављану је живела са мужем Агимом Сељманај и шесторо деце. Код њих су се склониле још две породице –Шабана Кељменди и Хаци Дрешај. Тог јутра дотрчао је њен син Фидан и рекао да сви из села беже, да морају и они. Међутим, како је муж одлучио, остали су у кући, али се убрзо зачуло из куће Нимона Гаши да неко јауче и један пуцањ. Нису знали шта би то могло да буде јер је Нимон Гаши био са њом и осталима у дворишту. Тада је у двориште ушао прво један, а затим још 15 или више војника, сви са оружјем упереним у цивиле. Мушкарце је опколило њих седам или осам, Ђиље Сељманај дала им је воду, а Нимон Гаши цигарете. Војници су наредили да сви изваде новац, злато и друге вредне ствари, а њеном сину Фидану су наредели да све покупи и преда. Тада је група од око десет војника одвела шесторицу мушкараца- њеног

супруга Агима Сељмани, Муђа Љуљај, Зенуна Шаља, Шабана Кељменди, Хаџија Дрешај и Нимона Гаши у тзв. мушку собу која се налазила поред помоћне зграде у дворишту, а остали војници су се распоредили по дворишту и претражили унутрашњост главне куће. Из помоћне просторије су извели мушкарце, одвели их до бунара у дворишту и видела је да Агим разговара са њима. Затим су војници извели мушкарце кроз капију на сеоски пут где је било сигурно око 15 припадника српских снага, а један од војника је разговарао радио везом. Војници су наредили да становништво крене ка Албанији, и већ су прешли око 15 метара када је чула шест пуцњева из правца куће Зимера Гаши. Оштећена је навела да су тога дана запаљене куће Нимона Гаши, Зеһира Селманај, Агима Селманај, Зимера Гаши. Са пута, када су дошли до радионице-ауто сервиса, скренули су сви у поља и сакрили се. Не сећа се војника, сви су били у маскирним униформама, није смела ни да их гледа и не би могла никога да препозна, памти једино онога који је имао дугачку браду и бркове, био је мало пунији, висок око 175 цм, у маскирној униформи, носио је пушку са дрвеним кундаком, а на глави је имао мараму црну са белим шарама. Сећа се и војника у белој мајици са маскирним прслуком.

Из исказа испитаних оштећених и сведока, Ђељоне Гаши и Сервенте Селманај као и исказа Сељима Херечи, које је прихватио јер је нашао да су истинити и међусобно сагласни, суд је несумњиво утврдио да су у дворишту Агима Сељманај од осталих мештана, издвојена шесторица мушкараца и одведена до куће Зимера Гаши где су стрељани. Међутим, из изведених доказа није могло бити поуздано утврђено да је издвајање и стрељање наредио опт. Срећко Поповић. Ово стога што оштећена Сервете Сељманај није могла да препозна никога од војника који је био у дворишту, а из исказа и препознавања оштећене Ђељоне Гаши није могло да се поуздано закључи да је овај оптужени како се наводи у оптужници наредио издвајање и стрељање. Ова оштећена је на фотографијама означила оптуженог Срећка Поповића, али претходно када је описивла војнике које је видела, није описала никога чији би изглед одговарао изгледу оптуженог. Стога су ове радње изостављене из изреке пресуде.

Да су наведени цивили убијени у нападу произилази и из писаних доказа, записника који је сачињен 21.08.'99.год., приликом ексхумације коју су обавили патолози ангажовани од стране Међународног кривичног трибунала у Хагу и прегледа 14 тела, у коме је наведно да је отворена гробница, обележена ознаком 002-005/99 и да су извађени делови костију 6 угљенисаних тела. Увиђај је извршен 18.07.1999.год., у селу Плављан, прегледана је велика кућа у дворишту са оградом, где је пронађено шест особа у соби на првом спрату. Они су смртно устрељени, након чега је кућа спаљена. Такође, је наведено да су мештани угљенисана тела уклонили са лица места, а да је кућа потпуно уништена ватром. Пластична кеса са изгорелим људским костима висила је на северном зиду приземља, то је

фотографисано на фотографији 7. Прекопавањем три различита места на поду у околини северног зида пронађени су угљенисани остаци људских костију и једна испаљена чаура калибра 7,62х 39 мм. У соби су, приликом увиђаја, рођаци показали изгореле делове одеће и предмете као што је џепни сат. На северном зиду, на првом спрату, пронађена су оштећења од пројектила, фрагменти два испаљена пројектила калибра 7,62 мм, а рођаци су показали место у башти где су закопали посмртне остатке шест особа. У обдукционом записнику је наведено да према изјавама рођака посмртни остаци потичу од Нимона Гаши, [redacted], Зенуна Шаља, [redacted], Муја Љуљај, [redacted] Агуша Сељманај, [redacted], Хаџи Дрешај, [redacted] и Шабана Кељменди, [redacted]. Идентификација није извршена, јер се ради о помешаним, изгорелим и распаднутим деловима тела, већина костију је јако фрагментисана због дејства топлоте, а нађени су и изгорели остаци кошуље. Закључак је да посмртни остаци потичу од најмање четири одрасле особе мушког пола, да је узрок смрти за три особе непознат, а за једну устрелина грудног коша, а порекло смрти за три особе непознато, а за једну особу убиство. У обдукционом записнику 002-005/99/ДК-С је наведено да се ради о посмртним остацима шест особа, а према обдукционом записнику је наведено да је то најмање четири особе, а у одговарајућем форензичко техничком извештају ДК 99-006-3 нису наведена имена ових особа.

Према налазу и мишљењу вештака судске медицине проф. др. Слободана Савића, у овим извештајима и записницима недостају подаци о идентификацији, јер идентититет особа није утврђен применом форензичких метода идентификације, укључујући ДНК анализу, а што је једина поуздана метода идентификовања, јер су описани помешани изгорели посмртни остаци најмање четири особе. Описи изгледа посмртних остатака и повреда, нису у складу са судскомедицинским принципима, фотографије су неупотребљиве за закључивање о врсти повреда, а закључци о пореклу и узроку смрти су такви да се не може у свим случајевима поуздано тврдити да су нанете повреде смртоносе. Иако суд прихвата овакав налаз као стручан и убедљив, са довољно детаљних образложења за све закључке, остали докази и то искази сведока и оштећених који су такође поуздани, стварају основ за закључивање да се ради управо о шест мушкараца који су убијени у кући. Начин на који су ови цивили страдали, као и њихов идентитет, суд је утврдио из исказа сведока и оштећених, који су наводили како су уведени у кућу одакле се недуго затим чула пуцњава. Дакле, чињенице да су из дворишта Агима Сељманај у кућу одведени убијени цивили суд је утврдио из исказа Ђељоне Гаши, која је са својим оцем Нимоном дошла у ово двориште, па је видела да њеног оца и остале цивиле одводе војници, исказа оштећеног Хаљита Гаши, који наводи да је из шумарка у близини посматрао како су мушкарци одведени, као и исказа Сервете Сељманај, која је видела како војници одводе шесторицу мушкараца најпре у мушку собу, одакле кроз

капију на сеоски пут, и да је након тога чула шест пуцњева из правца куће Зимера Гаши, као и оштећеног Сељима Херечи који је видео како војници шесторицу мушкараца одводе у кућу Зимера Гаши.

Из исказа напред наведених сведока и оштећених, као и сведока Зорана Рашковића, који је говорио о нападу, утврђено је да је након што је извршен напад на цивилно становништво у селу Ћушк, дана 14.05.1999. год., извршен напад и у селу Плављан, да су у овом нападу лишени живота и то у кући Нимона Гаши - Зимер Гаши, у кући породице Никчи- Весел Никчи, Цејране Никчи и Хатиџе Никчи, а у кући Зимера Гаши - Ниман Гаши, Агим Сељманај, Шабан Кељменди, Хаџи Дрешај, Зенун Шаља и Муђ Љуљај, као и да су ове куће након тога запаљене, као и да је у овом нападу након што су је тукли силована и оштећена Ганимете Никчи.

У дворишу Агима Сељманај опљачкана је имовина цивила тако што су их војници натерали да испред себе одложе све што имају- лична документа, новац и друге драгоцености, које је затим Фидан Селманај морао да покупи и преда војницима. Пљачкање је извршено тако што су војници цивиле држали на нишану, пуцали им изнад глава и испред ногу, уз претњу да ће их убити. Овако наводе у исказима које је као јасне и убедљиве суд прихватио, Сервете Сељманај у чијем дворишту се пљачкање цивила одвијало, која се сећа како су војници пуцали да би их уплашили, а њен син Фидан, који је тада имао 12 или 13 година, је морао да сакупи све и преда војницима, као и Ђељоне Гаши која је са осталим мештанима села, а било их је око 60, била у дворишту и која је на наредбу «Дајте паре, злато, све што имате иначе ћете сви бити побијени», предала 200 марака и златан прстен, а и сви остали су бацали вредне ствари и новац.

Суд је утврдио да је становништво расељено јер је цивилно становништво истерано из кућа и приморано да напусти село и крене пут Албаније према Пећи, једна група тракторима са приколицама, а друга, међу којима је била и Иљфете Хаџијај, пут Гораждевца. Трећа група која је била окупљена у дворишту Агима Сељманај је натерана да крене ка Пећи, па у Албанију. Ово произилази из сагласних и јасних исказа оштећеног Рама Никчи, који је видео да цивили на тракторима напуштају село, Тане Никчи која је и сама изашла из села на трактору, Иљфете Хаџијај која је са групом жена и деце кренула пут Гораждевца, као и Сервенте Сељманај и Ђељоне Гаши које наводе да су им војници наредили да напусте двориште Агима Сељманај, изађу на главни пут који води према Пећи и иду за Албанију, а што потврђује оштећени Хаљит Гаши, који је са места на коме је стајао видео као жене и деца напуштају двориште Агима Сељманија и одлазе према Пећи.

Међутим, суд налази да нема доказа да су пљачкање цивила вршили Милојко Николић, Ранко Момић и Срећко Поповић, као и да је Поповић Срећко наредио цивилима који су били у дворишту Агима Сељманај да напусте село и крену пут Албаније према Пећи. Ово стога, што оштећена

Сервете Сељманај није могла да препозна на фотографијама никога од војника које је видела том приликом, а опис војника из исказа оштећене Ђељоне Гаши, која је на фотографијама показала на ову тројицу оптужених, не одговара опису нити изгледу ове тројице оптужених. Обављено препознавање суд је могао да цени једино у склопу исказа и описа који је оштећена пре него што су јој фотографије показане навела. Стога је суд и ове радње оптужених изоставио из изреке пресуде.

Суд је утврдио је селу Плављан био и оптужени Славиша Кастратовић, али да није предузимао никакве радње које би имале обележја кривичног дела због кога је оптужен. Наиме, оптуженом Кастратовићу оптужницом се ставља на терет да је зауставио групу жена и деце међу којима је била и оштећена Илфете Хаџијај, тако што је испалио рафал из аутоматске пушке изнад њихових глава и наредио да напусте село јер имају наређење да пљачкају, спаљују и убијају све што виде. Ценећи исказ Илфете Хаџијај, која оптуженог познаје од раније, јер је заједно са њим ишла у школу и која је објаснила да се критичном приликом обратила оптуженом Кастратовићу за помоћ и да је по њеном мишљењу он спасао мештане Плављана, заштитио их од осталих војника и омогућио им да напусте село, као и исказ Рама Никчи, који је сакривен посматрао догађања у селу и који је навео да је видео оптуженог у близини алсфалтног пута, како пролази, по оцени суда нема доказа да је овај оптужени у селу Плављан предузео радње које су му оптужницом стављене на терет, већ је напротив својим поступцима и држањем заправо помогао окупљеним цивилима, због чега су његове радње изостављене из изреке пресуде и радњи због којих је оглашен кривим и осуђен. Ово је образложено и у осталом делу пресуде. Осим ових исказа и А1 је Кастратовића видео само у једном тренутку, када су кренули према селу Ћушк, како улази у кола и одлази у непознатом правцу, а сведок Рашковић Зоран у свом исказу не описује радње Кастратовића у селу Плављан.

Суд је ценио и одбрану Кастратовић Славише, који је саслушан пред органима унутрашњих послова, навео да му је Топлица Миладиновић рекао да оде до Гораждевца и да постави стражу код Бистрице, да Албанци не крену на село, што је и учинио. Након тога је кренуо да стигне јединицу, па и он наводи да је у центру села, међу окупљеним мештанима, била његова школска другарица која га је питала је шта да раде, нико му се од цивила није жалио да је опљачкан, у селу није било пуцања. Приметио је дим и претпостављао је да је горела нека кућа. На главном претресу, одбрану је изменио утолико што је навео да му је Топлица Миладиновић, са којим се срео у команди у дворишту, ујутру 14. маја, дозволио да оде у родно село и рекао му да постави сеоску стражу, као и да је јединицу срео тек у поподневним сатима на уласку у село Захач. Ценећи овакву одбрану оптуженог Кастратовића у вези са осталим изведеним доказима, суд налази да је потврђена и исказима А1 који наводи да Кастратовић није заједно са

јединицом кренуо према селу Ћушк, као и оштећена Иљфете Хаџијај која описује одакле познаје оптуженог Кастратовића, и да је са њим разговарала тог дана. Одбрана коју је оптужени изнео, и у осталом делу, који се односи на село Захач, где је тврдио да је пронашао Каплана Кастрати, колегу и интервенисао да нико не дира ову породицу, потврђена је исказима оштећених и сведока, и исказом сведока Зорана Рашковића. Из свега напред наведеног, како одбране оптуженог Кастратовића тако и из исказа оштећених и сведока, суд налази да нема доказа да је оптужени учествовао у нападу на села Ћушк, Плављан и Захач. Он је, како произилази из исказа, био у селу Плављан, у униформи, са оружјем и јединицом, али није учествовао у нападу на цивиле, већ им је помогао.

Суд је утврдио да је у селу Плављан дана 14.05.1999. год., пожаром и паљењем уништен већи број кућа и других објеката чији су власници били оштећени Рам Никчи, Шабан Никчи, Али Никчи, Хаџи Никчи, Зећир Селмани, Зимер Гаши, Весел Никчи, Сали Никчи.

О запаљеним кућама у селу изјашњавају се сведоци и оштећени па тако оштећене Ганимете Никчи, Аријете Никчи и Тане Никчи наводе да је тога дана запаљена кућа Весела Никчи, оштећени Рам Никчи да су тога дана запаљена његова кућа и стричева кућа, оштећена Ђељоне Гаши да су спаљене куће Нимона и Зимера Гаши, оштећена Иљфете Хаџијај да је запаљена кућа Есата Гаши и Зимера Гаши, оштећена Сервете Сељманај да су упаљене куће Нимона Гаши, Зећира Селманај, Агима Селманај, Зимера Гаши а сведок Хаљит Гаши да су упаљене куће Агима Сељманај, Зимера и Нимона Гаши, Весела Никчи, Сали Никчи,Туш Сељмани, Хаџи Никчи и Мухарема Никчи. Оштећени Сали Никчи изјашњавајући се о запаљеним кућама наводи да су тога дана упаљене његова кућа, и куће Весела Никчи, Алија Никчи, Шабана Никчи, Амера Салику, Рам Садику, Есада Гаши, Сахита Гаши, као и да је у селу Захач видео да горе куће Зеки Мери, Беки Мери и Хаџи Мери.

Како нико од испитаних сведока и оштећених не наводи да су запаљене куће Бећира Дрешај, Ризе Гаши, Бајрама Гаши, Адема Гаши, Ђавита Гаши, Фатмира Салмонај и Халита Гаши, суд налази да нема доказа да су ове куће тога дана запаљене због чега их није навео у изреци пресуде. Међутим, иако из исказа саслушаних сведока произилази да су 14.05.1999. год., у селу Плављан запаљене куће других цивила као што су куће Агима Селманај, Туш Сељмани, Мухарема Никчи, Амера Салику, Рам Садику, Есада Гаши, Сахита Гаши, како оне нису наведене у оптужници, суд их није навео ни у изреци пресуде како не би прекорачио предмет оптужбе.

Иако опт. Момић и Милојко Николић у одбранама тврде да у село Плављан нису ни улазили, опт. Синиша Мишић да у овој акцији није учествовао јер је био болестан, док опт. Срећко Поповић тврди да је са Милојком Николићем био у лугу између Ћушк и Плављана, суд овакве одбране оптужених није прихватио јер из осталих изведених доказа- исказа сведока и оштећених који су вршили препознавања, исказа А1 који

објашњава да је јединица након што је завршена акција у селу Ћушк наставила према селима Плављан и Захач, да се он вратио после села Ћушк у Пећ, али је у штабу сазнао да је акција била и у другим селима, као и исказа сведока Зорана Рашковића који је објаснио како су припадници јединице, након што је завршена акција у селу Ћушк наставили у село Плављан, објаснио начин како су ушли у село- подељени у две групе при чему су једну групу предводили «Ћале» и «Шумадија», а другу Ранко «Босанац» и «Мртви», суд налази да је несумњиво утврђено да су оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић заједно са НН припадницима 177. ВТО Пећ, након што су извршили напад на село Ћушк, извршили напад на цивилно становништво албанске националности у селу Плављан који је имао за последицу смрт најмање 10 лица, да је у нападу силована оштећена Ганимете Никчи, [redacted], да је извршено расељавање цивила и да су подметањем пожара и паљењем уништене њихове куће и други објекти и да су након тога наставили кретање према селу Захач, при чему суд налази да нема доказа да је Милојко Николић пљачкао имовину становништва у дворишту куће Агима Сељманај, да је силовао оштећену Ганимете Никчи, а након што ју је приморао да уђе у кући извесног «Цуфе», да је у кући Весела Никчи лишио живота Весела, Џејране и Хатице Никчи, да нема доказа да су и оптужени Срећко Поповић и Ранко Момић вршили пљачкање цивила, да је Срећко Поповић након што је са Милојком Николићем пресрео оштећену Ганимете и одвео је у кућу извесног «Цуфе» у правцу ње испалио пројектил из пушке и ударио је кундаком по телу, да је запалио шталу породице Никчи, као и да је у дворишту куће Агима Сељманај извршио тријаж становништва и одвојио шест војноспособних мушкараца, који су касније убијени, а остало становништво приморао да напусти село и крене пут Албаније према Пећи. Такође, суд налази и да нема доказа да је Синиша Мишић заједно са Милојком Николићем у кући Весела Никчи лишио живота Весела, Џејране и Хатице Никчи, а затим кућу са посмртним остацима запалили.

Ове догађаје пратило је и силовање оштећене Шехрије Бања која је испитана на главном претресу 20.06.2013. године навела да је тада живела у селу Благаје које се налази између Плављана и Захача- ближе Плављану, да је тог дана била у кући са мужем и четворо деце, да су у кући четворица наоружаних војника у маскирним униформама, тукли њу и мужа, а затим је колима и одвезли до неког места и тамо силовали. Након тога су је оставили у шуми, па се тек увече нашла са породицом. Суд је ову сведокињу испитао на предлог ТРЗ и пуномоћника оштећених, међутим, како у оптужници уопште није описано ништа у вези сведокиње, суд само спомиње овај исказ и оно што је из њега утврдио а што су околности које су пратиле извршење дела, које суд није сматрао за последице дела нити радње због кога су оптужени оглашени кривим и осуђени.

Село Захач

Након села Ћушк и Плављан, акција се наставила у селу Захач. Ово је суд утврдио из исказа оштећених, сведока, који су испитани или су прочитани њихови искази и то: Сани Ук – ЕУЛЕКС 31.03.2010. и ТРЗ 27.06.2012., Бајрам Рама ЕУЛЕКС -14.04.2010, Бајрам Смајлај – ЕУЛЕКС 18.3.2010, Али Никчи- ЕУЛЕКС 10.06.2010. и ТРЗ 28.06.2012., Азем Мехмети- ТРЗ 25.06.2010., Хајрулах Хисени- ТРЗ 25.06.2010 и 17.03.2010. ЕУЛЕКС, Рамуш Рама- ЕУЛЕКС 16.3.2010 и 24. 6.2010.ТРЗ, Рашид Ђокај – ЕУЛЕКС 04.05.2010., Назир Кастрати ТРЗ-24.06.2010., Шехиде Добра ЕУЛЕКС -21.04.2010, Зиле Добра ЕУЛЕКС -15.04.2010, Вахиде Шаља- ЕУЛЕКС -24.05.2010, Незир Кастрати- ЕУЛЕКС -21.04.2010., Рама Рам 16.3.2010.год. ЕУЛЕКС, обдукционих записника, записника о увиђају, фотодокументације, налаза и мишљења вештака, као и фотоалбума са фотографијама припадника јединице и униформисаних лица. О томе шта се све догађало у селу Захач сведочио је и Зоран Рашковић.

Из топографске карте села Захач и исказа сведока Зорана Аврамовића произилази да од главног пута Пећ-Приштина до села води макадамски пут, а од њега јужније обичан колски пут којим се може ићи према Гораждевцу (у ком правцу се налази и река Пећка Бистрица), и лошији колски пут од раскрнице до главног пута. Сведок Зоран Аврамовић је објаснио да, иако на карти није означено да постоји пут Плављан- Захач, терен између тих села је такав да се лако се може проћи војним возилом. И сведок Вујадин Ђоровић је објаснио да кроз село Захач пролазе три пута, пут који повезује село са главним путем, стари пут према Пећи и пут који води од Захача према Клинчини. Припадници јединице у село су ушли из три правца како су навели сведок Зоран Рашковић, оштећени Сани Ука, Хаљит Гаши (који је побегао из села Пављан, па је из шумарка посматрао како неки војници одлазе од Бистрице, према Захачу). Сведок Зоран Рашковић је навео да се села Захач и догађаја у њему не сећа много, има «флешеве», памти само неке сцене, али да су наставили тога дана акцију, путем ишли у сва села, па и у Захач, све по истом сценарију. Он је са припадницима јединице ушао са доње стране, док је друга група ушла, како он каже, са горње стране. Сећа се да су из овога села одузели сиви «Мерцедес». (О одузетим аутомобилима говорио је и сведок Рашид Ђокај који је навео да се сећа како је овога дана од Капланија одузет аутомобил марке «Мерцедес»). Чини му се да, док је у селу Ћушк све било организовано, у Захачу, растурили су се на све стране, што каже, «куд који мили моји», упадало се у куће, групе војника, по тројица, четворица, није видео ниједно масовно убиство, али је видео да се одвајају цивили. Сећа се и сигуран је да су у дворишта и куће улазили и Ранко «Босанац» (опт. Ранко Момић), «Вампир» (опт. Абдулах Сокић) и Синиша (опт. Синиша Мишић) и Бата Лекић, али и пок.Небојша Минић –

«Мртви». И у овом селу су окупљени цивили бацали своје ствари- злато и новац на поњаву и тако су опљачкани. Осим овог сведока и други, оштећени и сведоци, описују да су у село припадници јединице ушли из три правца: једна група из села Плављан, друга, међу којима је очигледно био сведок Зоран Рашковић, из правца асфалтног пута што је једини пут којим је било могуће да се дође возилима и трећа, мањи број војника, из правца реке Бистрице. Овако сведочи и Халит Гаши који је догађај посматрао и видео неке од војника како одлазе до Бистрице, а одатле у Захач, а и оштећени Сани Ука. И оштећени Рамуш Рам је навео да је војска ушла у село и извршила напад. Он је тврдио да су, због тога што је село било са свих страна окружено српским снагама сакупили 7000 ДЕМ и платили Србима заштиту и предали сво оружје које су имали. Претходног дана, 13. маја, његовом сину Шабану, комшија Србин, вероватно припадник паравојних снага рекао је да ће бити акција и напад на село. И заиста 14. маја ујутру из правца села Ћушк и Плављан чули су пуцњеве, видео се дим. Били су уплашени, па је са Хајрулахом Хисени отишао одмах код Милисава Марјановића, да питају шта да раде. Затекли су ту и друге Србе, који су им гарантовали да су безбедни и да се врате кућама, да нико не би посумњао да има припадника ОВК у селу. О овоме говоре и сведоци Велимир Вулевић и Милисав Марјановић који су навели да су ујутру видели овог оштећеног. Међутим, наводи оштећени Хисени, ситуација се није поправљала, број мештана Захача који су истерани из кућа и окупљани код гробља се увећавао, а дим је почео да се види и из правца Плављана, али и из неких делова њиховог села. Тада су видели војнике који су ушли у село, сви су били у СМБ униформама, са маскама, пушкама, имали су и пушкомитраљез и пушке, пуцали су у ваздух, и према људима. Тако су људе истеривали из кућа и натерали све у центар села. Видео је да носе флаше, које су убацивали у куће и тако их палили. Војници су долазили и колима и пешице, а видео је да долазе из два правца. Видео је маскирни комби, а међу војницима видео је и Србе које познаје од раније, Кастратовића, Бешовића, Манојловића, Веска Вулевића, Брајовића, Милисава. У центру села код гробља била је окупљена група од око 300 цивила и војници су их опколили са свих страна. Познато му је да су у овом нападу убијени Садри, Фатон и Ваљдет Рама, јер је видео да један војник позива остале, показује у правцу куће Садри Раме, где су затим војници отишли, а касније, када се све завршило, а он се са осталима вратио у село, у штали је нашао тела ове тројице. Оштећени Рашид Ђокај је навео да је напад извршен тако што су из правца ромске куће дошли војници и у његово двориште ушла шесторица, сви наоружани аутоматским пушкама, са црним марамама повезаним око главе и намазани по лицу. Неке памти, један је био висок, други црн као да је Ром, тукли су их аутоматима, претресли кућу и натерали да формирају колону и крену трактором из села. Оштећени Азем Мехмети навео је да су у преподневним часовима у село са три стране, из правца Ћушка, Плављана и Захача, односно из правца

Бистрице и с друге стране асфалтног пута Пећ-Приштина, ушли припадници српске војске, сви са аутоматским пушкама, са реденицима преко груди. Имали су маске и били намазани црном бојом по лицу. На овај начин село је потпуно опкољено. Улазили су у куће и дворишта и истеривали људе. Натерали су све становнике да се скупе у центру села, затим су их раздвојили на две групе- једна је била у његовом дворишту, а друга, већа, код гробља. Оштећени Хајрулах Хисени је навео да је група војника ушла из правца кућа породице Кастрати и целу ту породицу, као и породицу овог оштећеног натерала у центар села, војници су пуцали и тако застрашивали и приморавали становнике да се окупе у центру. Оштећена Љаурета Рама наводи да се тога дана још од јутарњих часова од око 7 сати чуло пуцање, а да су војници ушли у село око 11 часова. У њено двориште су ушла двојица војника, са две стране. Један је био висок, снажне грађе, са црном марамом око главе, обојеног лица, носио је пушку, пиштољ и бомбе за појасом, а други висок, мршав, плав, обојеног лица, са шеширом. И оштећени Незир Кастрати објашњава да је напад извршен из неколико праваца, да је једна група војника долазила из правца Пећи и да је прво извршен напад на Горњу махалу, где се налази и његова кућа, а оштећени Шабан Кастрати објашњава да је напад почео са источне и западне стране села, као и да су војници уз пут како су пролазили палили куће и пљачкали становништво.

Оштећени Сани Ука је навео да је био код куће са породицом када је његова мајка из дворишта викнула да долази војска. Ушла су двојица-један са каубојским шеширом, у маскирној униформи и наоружан аутоматском пушком, намазаног-нагарављеног лица, а говорио је српски са босанским акцентом. Овај војник позвао их је да изађу из куће, рекао им да га интересује само новац, те му је оштећени Сани Ука предао 1.100-1.300 марака. У дворишту је био други војник, обучен у маскирне панталоне и кошуљу, тамне косе и пути, био је мали и дебео, стајао са упереним «калашњиковим» у Бајрама Рама, Цевдета Рама, Садрију Рама, Валдета Рама и Фатона Рама испред амбара. Кроз отворену капију оштећени је видео да на друму стоји Шабан Незири. Војник који је држао цивиле, позвао је и оштећеног, али је високи војник коме је Сани Ука већ платио рекао «Куме, овај је мој». Дебели војник је тада наредио Албанцима које је држао на нишану, да уђу у амбар и оштећени је чуо да је тражио новац. Цевдет Рама је изашао, вероватно су га ослободили јер је душевни болесник. Изашао је и Бајрам Рама и кренуо ка групи мештана која се окупила у близини. Неколико секунди касније оштећени је чуо пуцњаву из амбара и видео је Садрија Рама како пада на земљу. Чуо је два до три пуцња, па онда још два до пет пуцња и тада је видео како је војник запалио шталу, заједно са кравама које су биле унутра, и изашао у двориште и испалио рафал ка њему. Ово потврђују у својим исказима и оштећени Бајрам Рама и Љаурета Рама, а из обдукционих записника произилази да су пронађена тела ове тројице и да је установљено да су у њих испаљени пројектили. Да су овом приликом убијени Садрија

Рама, Вељдет Рама и Фатон Рама, произилази и из исказа оштећених који су касније, у делом изгорелој штали пронашли тела убијених, и изгорелу краву.

Оштећени Бајрам Рама је у исказу навео да су припадници паравојних снага опколили село, а двојица су ушла на њихова имања код куће Садри Рама. Он је са Шабаном Незиријем био у свом дворишту. Све су их (њих око 15) скупили у дворишту Садри Рама и тражили им новац и злато. Садри Рама је дао 1200 марака, а жене су дале сво злато које су имале. Од мушкараца, осим њега ту су били Али Рама, Исуф Рама, Садри Рама, Ваљдет Рама, Фатон Рама и Шабан Незири. Војници су били маскирани, наоружани- један је имао АК47 аутоматску пушку, а други машинку, један од њих је носио капу- шешир на глави, а други који је био нижи-мараму. Војник са марамом на глави који је био наоружан машинком је из групе издвојио старе људе и послао их ка гробљу, а жене и децу отпратио у двориште Азема Мехмети, а други је остао са њим, Садријом, Вељдетом, Фатоном и Шабаном. Када се војник вратио, а како је Шабан рекао да има 500 марака у кући тај војник га је одвео, а са њима је кренуо и Сани Ука. Њега су, са Садријом Рама, Ваљдетом Рама и Фатоном Рама повели у двориште Санија Ука где их је чекао војник са марамом. Шабан је остављен на улици испред овог дворишта. Уведени су у шталу где им је војник који је носио АК47 –висок и помало дебео, са шеширом на глави, тражио новац. Предао му је златник своје жене, војник га је кундаком пушке ударио, али одмах и ослободио и рекао му да може да иде. Он је кренуо према кући Азема Мехмети и уз пут је чуо прво неколико пуцњева, а онда рафалну паљбу из штале Санија Ука. Тај исти војник је касније дошао до дворишта Азема Мехмети и ту од окупљеног становништва тражио новац. Жена оштећеног је дала све што је имала, па их је одвојио од остатка групе. На путу до куће отишли су до штале Сани Ука. Видели су унутра тела у пламену и пробали да пожар угасе водом. Ваљдетово тело је потпуно било изгорело, Фатоново делимично, а Садријино најмање. Након тога он и син су узели тракторе, па су напустили село и кренули према фабрици батерија. Приликом вршења препознавања са фотографија пред ЕУЛЕКС-ом дана 22.02.2011.год., оштећени је у фотоалбуму одузетом од Славише Кастратовића на фотографији број 3 указао на Милојка Николића као особу која је била критичног дана у Захачу, која га је отпратила до амбара, а након тога пустила.

О убиству ове тројице цивила у штали говорила је и оштећена Љаурета Рама, којој су то били отац, брат и стриц. Видела је у кући свога оца војнике који су му узели новац, а упамтила је двојицу, једног високог са марамом, другог нижег, са шеширом, обојицу са реденицима преко груди. Држали су списак и питали њеног оца ко је Садри Рама, па је онај са марамом, увео оца у кућу, а други остао да чува њу и остале чланове породице. Били су ту [redacted] Ваљдета Рама [redacted] Шабана Незири, [redacted] Бајрама Рама. Описала је да је војник водио ове цивиле и изгледало је да ће да пуца на Бајрама Рама. Војницима је њен отац дао по 1.000 марака , јер су

тражили новац и злато. Свим цивилима који су тада били у дворишту наредили су да предају личне карте, па су документа и кућу запалили, а женама наредили да иду у центар села, један војник их је отпратио до дворишта Азема Мехмети где су били окупљени мештани. Видела је да је војник бацио на кућу молотовљев коктел. Њен отац, стриц и брат остали су, видела је да их је једна војник увео у шталу и чула је пуцње, а по повратку у село те вечери тела су нашли и сахранили. Ови војници који су остали са њеним оцем и осталима, придружили су се касније војницима у центру села.

Да су у штали убијени ови цивили произилази и из обдукционих записника, уз које су приложене фотографије, потврда о аутентичности докумената са потписом патолога и печатом Тужилаштва МКТЈ. Из записника произилази да са локалитета «Захач -1» потичу остаци ове тројице цивила, па је у извештајима наведено да су све обдукције извршене 10.08.1999.год., а под бројем 03/99/DK S, ради се о посмртним остацима одраслог лица Sadri Y. Rama, без навођења животног доба, установљено је да су пронађени делови одеће, а спољњим прегледом леша да је тело делимично изгорело. У закључку је наведено да је идентификација извршена, да су узрок смртног исхода ране нанете хицима из ватреног оружја кроз лобању и тело, као узрок смрти наведене су ране од хитаца испаљених из ватреног оружја кроз главу и труп, а као врста смрти: убиство.

У извештају о извршеној обдукцији бр. 01/99/DK-S, ради се о посмртним остацима мушке особе, чије је име Valdet N. Rama, животне доби 36 година, висине 177 цм, а тело је пронађено без одеће. Описан је налаз спољашњег и унутрашњег прегледа, а у оквиру закључка је наведено да је идентификација извршена, да је траума која је довела до смртног исхода, рана од ватреног оружја на бочној страни грудног коша, од једне до друге стране хоризонтално, а узрок смрти је рањавање хицем из ватреног оружја у пределу грудног коша, а начин смрти: убиство. У извештају о извршеној обдукцији бр. 02/99-DK/S, наведено је да се ради о лицу Ваљдету Рама, мушкој особи старости 36 година, висине 170 цм., описани су одећа, стање које је констатовано спољашњим и унутрашњим прегледом, повреде-три ране од ватреног оружја у пределу грудног коша и абдомена, и наведено да је узрок смрти убиство. Како је у два записника наведено исто име – Ваљдет Рама, а очигледно да су описане различите особе, те да су и оштећени Сани Ука, Љаурете Рама, Бајрам Рама говорили о тројици убијених и сахрањених, како је и вештак навео да је сигурно да се ради о две различите особе, суд је нашао да је у питању техничка грешка приликом израде извештаја када је наведено исто име. Очигледно је и из обдукционих записника да се ради о три различите мушке особе, те да су у питању Ваљдет, Фатон и Садри Рама. Ово произилази и из налаза и мишљења и усмене речи проф. др. Слободана Савића који је навео да, иако у документацији није наведено како је извршена идентификација и који је метод примењен, а с обзиром да се ради о постморталним променама на лешевима, препознавање као метода

форензичког идентификовања није било могуће, сигурно је идентификација извршена на основу изјава сведока којима је било познато где је која особа убијена и где је тело сахрањено. Што се тиче узрока смрти Садрије Рама-устрелине главе и трупа, овај податак је веродостојан с обзиром на то да постоје подаци и о улазним и о излазним ранама и пролазак пројектила кроз трбух, грудни кош и главу, а у остала два записника су као узрок смрти констатоване устрелине, што је такође у складу са установљеним налазом. Суд је извршио увид и у фотографије штале Сани Ука, у којој су ова тројица цивила убијена, али су фотографије сачињене у време вођења поступка, и достављене од стране ТРЗ.

Оштећени Сани Ука је описао убиство и Шабана Незири тако што је навео да је исти, дебели војник, који је одвојио њега и четворицу из породице Рама, позвао Шабана Незири, са пута, да прође, па су њега и Шабана увели у Шабанову кућу, а дебели војник је тражио од Шабана новац. Шабан је дао 500 марака, али на излазу је од мајке узео још 200 ДЕМ. Шабан Незири и дебели војник су ушли у двориште и кренули ка Шабановој кући за још новца. Оштећени Сани Ука је кроз капију која је остала широм отворена гледао шта се догађа и видео да је војник наредио Шабану да отвори сва кућна врата и да погледа по собама, па су из те прешли у стару кућу, Шабан је отворио једна врата, али када је требало да отвори друга, војник га је са три хица убио. Овакав исказ сведока одговара и записнику о обдукцији и извештају о обављеном увиђају. Из извештаја о обдукционом налазу бр.04/99 /DK/S од 10. августа 1999. год., на локалитету «Захач 2», пронађени су остаци за које је утврђено да су у питању остаци мушке особе по имену Шабан Незири, старе 40 година, описана је одећа, спољашњи налаз и констатоване су и описане ране од ватреног оружја: две у пределу грудног коша и једна у пределу леве надлактице, а као узрок смрти наведен је хитац из ватреног оружја у пределу грудног коша, као врста смрти: убиство. Сачињене су и фотографије. Судски вештак мишљења је да је узрок смрти-устрелина грудног коша у складу са обдукционим налазом. Достављен је и записник о увиђају са фотографијама лица места од 10.08.1999.год., на којима је двориште у коме је Шабан убијен, а описано је да се налази између две куће које су лоциране једна наспрам друге, да се између кућа налазе високи зидови, и констатовано је да је зид оштећен на два места, при чему је могуће да се ради о оштећенима од метака, као и да има мрља које личе на крв.

После убиства у штали и убиства Шабана Незири, оштећени Сани Ука наводи да му војник наредио да се са породицом прикључи осталима и иде у Албанију, а дебели војник је прешао преко дворишта, и запалио им кућу.

Становништво је било окупљено на више места у селу Захач и опљачкано је.

Оштећени Азем Мехмети је навео да је у његовом дворишту међу цивилима био и Исмаил Исуфи, коме су војници скинули јакну, и бацили на

земљу, па наредили да сви на њу баце све вредне ствари. Оштећени је дао 600 марака, а његов зет 300 марака. Ови војници су имали маске или су били намазани по лицу, али је и поред тога, препознао међу њима свог комшију Вељка Корићанина, по конституцији и начину хода. Вељко је окретао главу да га не би препознали. Након тога су се џипом маскирне боје који је на врху имало постављено оружје, довезли војници од којих је један који је једини имао само пиштољ, наредио да се направи конвој и сви крену ка Албанији. Овај оштећени тада је видео међу војницима и Славишу Кастратовића кога добро познаје од раније. Оптужени Кастратовић био је као и други у маскирној униформи и са маскирним шеширом и питао га је где је кућа Каплана Кастрати. Оштећени је видео да оптужени одлази тамо издваја ову фамилију, која је имала неких четрдесет кућа, из конвоја. Из те фамилије нико у овом догађају није настрадао. Том приликом међу војницима били су и Срби које од раније познаје. И оштећени Сани Ука који је такође био у овом дворишту наводи да је војник који је увео тројицу цивила у шталу дошао, са другим војницима опљачкао цивиле и упутио их у колону и у Албанију, а и оштећена Љаурета Рама која је била у дворишту Мехмети наводи да је уз пут док је ишла према овом дворишту срела, по њеној процени, 20-30 цивила који су упућени на исто место, при чему је доста цивила већ било у дворишту, као и да су им војници наредили да предају све вредне ствари и злато које имају, након чега су их упутили ка Албанији. Колона је заустављена код фабрике «Застава», одатле упућена у Ћушк, а међу војницима видела је особу коју је препознала на слици из фотоалбума – оптуженог Срећка Поповића.

О догађајима у групи која је била окупљена у центру села-код српског гробља, где је становништво опљачкано, па расељено, сведочили су Рамуш Рама, Хајрулах Хисени, Незир Кастрати, Шабан Кастрати, Фазиле Хисени, Хајрије и Фатон Демаку, Зиље Добра. Оштећени Рамуш Рам, је био у групи од око 300 цивила и испричао је да су војници тражили злато и новац, претили да ће стрељати оног ко нешто од тих вредних ствари задржи код себе, да ће их убити и да ће жене свући до голе коже. Војници су им у центру села у једном тренутку наредили да седну на земљу. Њему су скинули јакну, бацили је на земљу и наредили да се ту ставе све вредне ствари. Његовог сина су натерали да се свуче и остане у доњем вешу да би га претресли. Овај оштећени видео је и оптуженог Славишу Кастратовића, да је отишао у кућу пријатеља и колеге из пиваре Тајата Дељијаја, рекао им да захвале богу што имају таквог пријатељ и да су спашени, па ова породица није отишла ка окупљеним цивилима у центру, већ код фамилије Кастрати. Заиста, тој породици се ништа није десило. Осталима, окупљеном становништву, војници су наредили да оставе сва документа и личне карте јер им неће требати и крену ка Албанији. Оштећени Аљи Никчи навео је да су сви војници том приликом били исто обучени, неки су били обријане главе. Били су код гробља када су им војници наредили да све вредне ствари које имају

предају или ће их у супротном свући и стрељати, тако да је он војницима предао 1000 марака, његов син Халил Никчи 500 марака, а брат Шабан 400 марака. Сећа се да је вредне ствари сакупљао старац, Осман, и предао војницима. Након што су им одузели лична документа и све што су имали, војници су им наредили да се попну на тракторе и крену према Албанији.

О догађајима у центру села сведочио је Хајрулах Хисени, који је навео да су војници дошли из правца села где је породица Кастрати, пуцали су и тако застрашивали становнике и све их натерали у центар, а то је место између његове куће, куће Сађија Рам и куће Милисава Марјановића. Окупљено становништво-њих преко 200 је морало да преда све вредне ствари, новац и лична документа која је имало код себе и то је требало да ставе на ћебе које је било испред њих, а претили су им да ће их у супротном натерати да се свуку голи и да се зна шта ће бити после. Он је на то ћебе ставио 200 марака, а од чланова његове породице није ништа одузето јер они новац нису имали. Описао је војнике и навео да су били у маскирним униформама, један је био висок, раскопчане кошуље, један је имао фантомку. У центру села су стајали око сат времена, а онда су им војници-Милисав и Брновић, наредили да напусте село и крену према Пећи, а затим да иду за Албанију. Такође и оштећени Незир Кастрати који је тада био са Хајрулахом Хисени, објаснио је да су војници у село дошли из неколико праваца, да су прво ушли у махалу где се налази и његова кућа као и да је његова кућа прва запаљена. Тог дана запаљена је и кућа Муља Кастрати, Зимера Рам, али и друге. Оштећени Сани Ук навео је да су тога дана у селу запаљене куће Исефа Зећири, Брахима Никчи, Садрија Рама, Санија Ука, Авдије Мурићи и Ганија Мехмети.

Оштећени Хајрулах Хисени је навео да је са породицом кренуо ка центру села и војници су их зауставили код гробља. Ту су већ били и други мештани села. Опљачкали су их-одузели им новац, злато и све што је било вредно, а након тога их послали кућама. У центру села су мештане и тукли као нпр.Алију Незири. Након што су опљачкани у колони су морали да крену ка Пећи. Оштећени Шабан Кастрати објашњава да су војници у село дошли из два правца, да су његову породицу истерали из куће и отерали у центар села, поред гробља. Ту је по његовом мишљењу већ било окупљено око 470 мештана села-стараца, жена и мушкараца. Војници су носили различите униформе-преовлађивали су они који су били у зеленим униформама, али било је оних који су били у црним униформама, као и оних који су били у маскирним. Војници су пуцали у ваздух, а након тога, код гробља одвојили мушкарце од жена и од мушкараца су одузели лична документа, неке натерали да се свуку, и одузели новац. Двојица војника су уперили «калашњикове» у главу његовом сину и наредили женама да предају све вредно што имају код себе- новац и накит. Неким женама су чак војници скинули минђуше са ушију. Жене су одведене у двориште Зенера Кастрати. Од њега су том приликом одузели 500 марака, а новац је одузет и

од Алија Кастрати, Мета Кастрати, Рамиза Зећири, Ганија Ћарети, Скендера Мехмети и многих других. Војници су их поделили у две групе, група у којој је он био је остала у селу, а друга је у колони морала да напусти село.

И оштећена Фазиле Хисени описала је да су им војници који су били у униформа наредили да све што имају вредно- новац, накит, предају и ставе на неку блузу која је била испред, на земљи. Од ње је том приликом одузет новац, а од њене снаје златан сат и огрлица. И оштећени Фатон Демаку и Хајрије Демаку наводе да су, након што су одведени из куће до српског гробља, опљачкани. Ту су их војници малтретирали, узели им новац, злато, ручне сатове и остале вредне ствари, након тога рекли да се попну на тракторе и крену за Албанију, а оштећена Зиље Добра наводи да је да је од ње одузет златан накит вредности око 2000 марака и новац у износу од 200 марака. Оштећени Авдуљ Хисени је објаснио да када су војници дошли у село истерали су их из кућа, и испред куће Рам Салихуа, ставили бунду на коју су сви окупљени мештани, а било је око 200, 300 морали да ставе све вредне ствари које имају. Он сматра да је Славиша Кастратовић наредио да предају лична документа, новац и злато и да је за то време, а како би их заплашио држао уперен аутомат у жене и децу. По мишљењу оштећеног тога дана је одузето око 15.000 марака, он је дао сав новац који је имао код себе- око 300 марака. Након што су их опљачкали војници им наредили да на тракторима и камионима иду из села. Суд је исказе сведока и оштећених прихватио као јасне, убедљиве и истините.

И сведок Зоран Рашковић потврђује исказе сведока и оштећених-мештана села Захач, да је у селу на више места вршено пљачкање цивила. Он објашњава да су мање групе војника на више места вршили сабирање од 20-40 Албанаца и наређивали им да на ћебе или шаторско крило које им је стајало испред ногу изваде и ставе све што имају код себе. Осим вредних ствари које су цивили када су окупљени бацали на земљу и новца, у селу су одузети и аутомобили. Сведок Зоран Рашковић навео је да је у селу Захач одузето доста аутомобила, мисли да је то око двадесетак возила, у повратку сви су се у Пећ враћали аутомобилима, а Небојша Минић је оставио једном Албанцу да му чува одузета возила. Оптужени Ранко Момић навео је да му је један Албанац дао аутомобил да га чува, међутим из исказа сведока Зорана Рашковића је утврђено да је оптужени Момић у Захачу одузео аутомобил марке «Ауди-100» или «Ауди-80», тегет боје. Сведок је навео да је и иначе оптужени Момић на посебан начин одузимао возила, са собом је носио непопуњена, бланко пуномоћја, па када нађе Албанца, који има аутомобил, одмах му да да потпише пуномоћје, као да му је поклонио аутомобил, па ако је задовољан Албанца није убијао. Дакле исказ сведока Рашковића, који је суд прихватио и који је детаљан у погледу тога како је оптужени Ранко Момић одузимао аутомобиле, као и да је у Захачу одузео аутомобил је потврђен исказима оштећених. О одузетим аутомобилима говорио је и оштећени Рашид Ћокај који је навео да се сећа како је овога дана од

Капланија одузет аутомобил марке «Мерцедес», као и оштећени Шабан Кастрати који је навео да су тога дана из села војници одузели 4 луксузна аутомобила међу којима су били «Ауди» (беле или затворено металик боје) власништво његовог брата од стрица и «Мерцедес» жуте боје. Да су возила тог дана у селу одузета потврђује и оштећени Али Никчи који није могао да се сети о којим возилима се ради.

Из исказа оштећених и сведока, како оних који су саслушани на главном претресу тако и оних у чије исказе је суд извршио увид, утврђено је да су у нападу на село Захач 14.маја 1999. год. пожаром и паљењем уништене породичне куће и други објекти цивилног становништва. Оштећени Сани Ук испитан на главном претресу објашњава да су у овом догађају запаљена његова кућа као и штала у којој су убијени Садри, Фатон и Ваљдет Рам, заједно са телима убијених и стоком која се налазила унутра. Оштећени Незир Кастрати изјашњавајући се на главном претресу о дешавањима у селу Захач наводи да су тога дана запаљена његова кућа, као и куће Маља Кастрати, Зимера Рама. Да је запаљена кућа Незир Кастратија потврђује и оштећени Аљи Никчи, који наводи да су поред ове куће у Захачу запаљене и куће Салија Рама, Уке Никчи, Шабана Мурићи, Хаџије Маљ. Оштећени Шабан Кастрати је видео да су тога дана запаљене куће Шабана Рама, породице Добаја, Малија Кастрати, породице Рамаја и Ахмета Делија. Оштећеном Бајраму Рама познато је да су изгореле куће Исефа Заћири, Брахима Никчи, Авдије Мурићи, Ганија Мехмети, део куће Сани Ука, једна соба у кући Садри Рама. Да је запаљена кућа Садри Рама потврђује и сведок Љаурета Рама, а оштећени Рашид Ђокај наводи да је запаљена његова кућа. Оштећене Зиле Добра и Шехиде Добра дајући своје изјаву ЕУЛЕКС-у наводе и то Зиље Добра да је запаљен њена кућа, а Шехиде Добра да су запаљене куће породице Добра. Осим тога, оштећени Сађи Никчи који је критичног дана из села Плављан отишао у Захач наводи да су у Захачу запаљене куће Зекија Мери, Бекија Мери и Хација Мери. Сведок Зоран Рашковић наводи да је тог дана у селу Захач спаљено двадесет, тридесет кућа. Такође, утврђено је да су куће паљене да расељено становништво нема где да се врати јер сведок Зоран Рашковић наводи да се и у овом селу, наставило са акцијом да се становништво истерује и куће пале, а и из исказа А1 произилази да су се акције тако одвијале.

Дакле из изведених доказа-исказа сведока и оштећених утврђено је да су 14.маја у селу Захач запаљене кућа и штала Санија Ука, куће Незира Кастрати, Зиле Добра, Садри Рама, Зекија Мери, Бекија Мери и Хација Мери, али и куће Маља Кастрати, Зимер Рама, Салија Рама, Ук Никчи, Шабан Мурићи, Хаџије Маља, Шабана Рама, породице Добај, Малија Кастрати, породице Рам, Ахмета Дели, Исефа Заћири, Брахима Никчи, Авди Мурићи, Ганија Мехмети, Рашида Ђокај, међутим суд куће ових цивила није унео у изреку пресуде, како не би прекорачио предмет оптужбе.

Оптужени, као и други припадници који су учествовали у нападу, затим су окупљено становништво раселили и наредили им да крену за Пећ и даље за Албанију. Суд је ове чињенице утврдио на основу исказа оштећених Санија Ука, Азема Мехмети, Рашида Ђокај, Љаурете Рама, Рамуша Рама, Бајрама Смаиљ, Хајрулаха Хисени, Аљије Никчи, Бајрама Рама, Незира Кастрати, Шабана Кастрати, Фазиле Хисени, Исмета Авдиу, Авдуља Хисени, Хајрије и Фатона Демаку, Зиље Добра, Шехиде Добра и Вехиде Шаља, који су међусобно сагласни и које је као јасне и истините прихватио. Ове чињенице суд је утврдио и на основу исказа оштећеног Рама Никчи који је из шумарка у ком је био сакривен након извршеног напада на село Плављан видео мештане села Захач како се у колони крећу главним путем, неки су ишли пешице, али је већина била на тракторима и камионима, оштећене Тане Никчи која је из Плављана побегла у село Захач и била у колони цивила која је напустила село Захач и кренула у правцу Пећи. Такође сведок Зоран Рапковић саслушан пред Тужиоцем за ратне злочине дана 17.11.2010. год., објашњава да им је пре уласка у Захач, «Мртви» издао наредбу «Ајд, да се ћерају говна» што је значило да треба да се изврши прогон албанског становништва, да су се поступајући по тој наредби разбркали по селу у мањим групама, да су народ истеривали из кућа, куће палили, као и да су Албанци након што су истерани из кућа формирали колону и на тракторима напуштали село.

Оштећени Сани Ук навео је да је са трактором кренуо, са стварима и породицом, био је први у колони. Кренули су према фабрици «Застава». Успут, видео је Србе из околних села, које познаје од раније, а син Ђуре Марјановића им је рекао да иду у Албанију. Видео је оптуженог Брновића, који их је упутио у Ђушк, али су их ипак одатле двојица маскираних војника са «калашњиковима», маскама са прорезима за очи на глави, вратили на пут за Пећ. Колона је заустављена код фабрике батерија и ту су неки од мушкараца претучени. Сећа се једног мушкараца у цивилној одећи који је издавао наређења. Рашид Ђокај ишао је трактором у колони ка Пећи, исто као и Љаурета Рам, Рамуш Рам. Рашид Ђокај који је излазио из свог засеока на главни пут, наводи да му је Брновић наредио да постави трактор попреко пута да би се тако формирала колона и да тако путују, па су се сви скупили и кренули заједно. Рамуш Рам је видео овај попречени трактор, па наводи да су иза њега формирали колону и кренули ка Пећи, и да су заустављени код ауто сервиса «Куч». Двојица војника са маскама на лицу из колоне су издвојили укупно 18 мушкараца, попели су се на камион и извели неке мушкараце, а затим су издвојили и мушкарце са трактора. Његовим синовима Шабану и Миљаиму је такође наређено да сиђу са трактора, али су Миљаима ослободили да би остао неко ко ће возити трактор. Шабан је са осталима убијен. Дуж пута за то време стајало је око петнаестак војника. Међу војницима је видео Србе из околине, сматра да су то били припадници паравојних снага који су се прикључили, међу њима били су Власта

Бољевић, Слободан Марјановић, Славиша Кастратовића и Вељко Корићанин. Војник са фантомком на глави наредио је да колона крене. Ишли су ка Пећи, заустављени код фабрике аутоделова, где су војници наредили да сиђу и тукли су његовог сина, Зенељ Беку, Османа Зећима и још неке мушкарце. Колона је затим наставила до Витомирице, заустављена па су их вратили у село. Успут, код ауто-сервиса «Куч» видели су делове одеће, убијене мушкарце, међу којима је био и његов син Шабан Рам. Покушавали су касније да преко Срба из села преузму и сахране тела убијених, али то није било могуће. Срби из села- Брајевић, Марјановић и Ђоровић саветовали су им да се крију.

Оштећени Азем Мехмети такође наводи да су војници наредили да се направи конвој и крене ка Албанији, да су се кретали ка Пећи, али да су заустављени код ауто-сервиса «Кучи», да је тада наишао сиви «Мерцедес», у коме су била тројица војника, један са обријаном главом. Ови војници су наредили да се из конвоја издвоје мушкарци. Из његовог трактора истерали су Фазлија, Мухамета и Хаљита Добра и Дема Хатеши. Један од војника који је издвајао ове мушкарце био је агресиван, средње висине, гојазан, није имао маску, био је у војничкој униформи, стар 30-35 година. И други су били сличних година. Сећа се једног који је био плав и висок. Издвојени мушкарци су притерани уз зид аутомеханичарске радионице. Цивилима у колони су наредили да иду, заустављени су код фабрике батерија, и тада су неки мушкарци из колоне претучени. Путем, колону су претицали војници у колима. Оштећени је навео да су их војници пратили до раскрснице са Рожајем и Витомирицом, ту поново тражили да предају све вредне ствари, па наредили да се врате у село, а на повратку видели су разбацане делове одеће испред ауто-сервиса «Куч». Неки су сишли са трактора и видели тела убијених у каналу. Овај оштећени је навео да зна да су тога дана убијени Фазли Добра, Мухамет Добра, Халит Добра, Шпенд Хисени, Бајруш Хисени, Исмет Хисени, Наим Хисени, Сабит Хисени, Агим Хисени, Шабан Рам, Беким Делиа, Фехми Ђокај, Хисен Ђокај, Дем Хаташи, Зимер Смајлај, Шабан Смајлај, Хамез Мурати, али и у селу Садри, Ветон и Ваљдет Рама, Никчи са женом и свастиком у селу Плављан.

О томе да је из колоне која је упућена у Албанију издвојено 18 мушкараца, осим Азема Мехмети и Рамуша Рама, сведочили су Бајрам Смајљај (који је стрељање у сервису «Куч» преживео), Хајрулах Хисени, Рашид Ђокај, Али Никчи, Фезиле Хисени, Авдуљ Хисени, Шабан Кастрати, Шехиде Добра, Зиље Добра, Вахиде Шаља. Ови мушкарци убијени су, оштећени и сведоци су тела затекли у каналу аутосервиса када су се враћали у село. Исказ оштећеног Бајрама Смајљај је прочитан. Он је одбио да дође на претрес наводећи, у обавештењу које је доставио ЕУЛЕКС, да сваки пут када се присећа онога што је преживео, доживи додатну трауму. Суд је извршио увид у записник о испитивању пред ЕУЛЕКС-ом, и отклонио непосредно испитивање и испитивање путем видео конференцијске везе, јер

је према овом записнику оштећени упознат са правима и упозорен на обавезе сведока, а долазак оштећеног је отежан јер би га то изложило додатној трауми. Из записника произилази да је оштећени навео да је био у колони цивила који су протерани из Захача. Када су стигли до ауто сервиса «Куч» Срби су одвојили 18 мушкараца из конвоја. Војници нису имали списак већ су само показивали на оне који треба да сиђу са трактора и наредили су им да се наслоне на зид ауто сервиса. Из колоне је Хамзи Мурати изашао и почео да бежи, али је један од војника потрчао за њим. Оштећеног и остале мушкарце чували су војници са пушкама у ауто сервису, све до до доласка једног високог војника са седом или црвенкастом брадом, у маскирној униформи и са аутоматском пушком са дрвеним кундаком «АК калашњиковим». Војник је дошао аутомобилом из правца Пећи, и почео је одмах да испаљује кратке рафале према каналу за уље у коме су они стајали. Онда је отишао. Оштећени је остао међу телима убијених, па је касније успео да изађе из канала и аутосервиса.

Када је оштећени Хајрулах Хисени са колоном дошао до аутосервиса тамо су већ били заустављени цивили, а око њих су били војници. Он се сећа једног војника који је дошао сивим «мерцедесом», имао је фантомку. Сећа се да је он разговарао са високим војником који је носио велики златан ланац око врата. Тада је војник обријане главе и снажне грађе, средње висине, нагарављеног лица из колоне издвојио 19 мушкараца, који су постројени уз зид аутосервиса подигнутих руку. Овај војник им је и претресао џепове. Оштећени наводи да је једна војник који је стајао са стране издао наредбу да се издвоје мушкарци. Овај оштећени се сећа да је тада међу војницима видео једног са фантомком који је пљачкао цивиле у центру села, као и једног са марамом везаном око главе и нагарвљеног лица. Када су мушкарци задржани, колона је упућена даље, а код фабрике «Застава», су војници претукли Османа Ђека и Ахмета Делија, који је касније од последица преминуо. Те вечери када се колона враћала у село, испред аутосервиса је видео разбацану одећу и тела убијених. Сви су силазили са трактора, силазили у канал, чуо се плач и кукање. На степеништу које служи за силазак у канал лежала су тела– Исмета, Наима, Сабита, Агима, Шпенда и Бајруша Хајрулах. Поново се зачуло пуцање, па су цивили побегли, а касније није могао да преузме тела и сахрани. Неко је касније из канала уклонио тела. Убијени су и синови његове браће Авдиља и Фејзија.

Оштећеном Рашиду Ђокај, убијени су синови Фехми и Хисен Ђокај, а они су код аутосервиса са осталим мушкарцима, који су сви били стари од 20 до 40 година, задржани. Спасао се само најмлађи син који је тада имао 14 година, мада су и њега три пута изводили из колоне и враћали. Видео је да су сви, па и његови синови постројени уз зид аутосервиса, и видео је да их туку. Колони цивила су војници наредили да иду у Албанију. Сећа се да је један од цивила из колоне покушао да побегне, али су га појурила и убила двојица војника. До магистралног пута је колона заустављана четири пута. Видео је

да војници возе «Мерцедес» сиве боје који је припадао Каплану Кастрати. На фотографијама које је прегледао на претресу је препознао оптуженог Булатовића као војника који је био у селу и код канала. Око 19 часова су се вратили у село и у каналу видели тела убијених. Нису могли да их преузму и сахране.

Оштећени Али Никчи је био у колони која је напустила село Захач и кренула у правцу Пећи и објаснио је да их је код радионице Идриза Куч десетак или петнаест војника зауставило и осаманаесторици младића су наредили да сиђу са трактора и камиона. Његов син је прво издвојен са мушкарцима, али су му наредили да вози камион. Хамзи Мурати је покушао да побегне, али су војници кренули за њим и убили га поред куће извесног Ибрахима. Код фабрике акумулатора су их поново зауставили и ту је један од официра наредио његовом сину да сиђе са камиона и тукао га. Затим су војници цивилима наредили да крену у Црну Гору. По повратку у село убијени младићи били су у каналу. О томе да су колону заустављали код фабрике батерија и враћали у село, па опет наредили да се окрену и иду у Албанију сведочили су и Азем Мехмети, Бајрам Рам и Љаурета Рам која је међу војницима видела особу коју је препознала на слици из фотоалбума – оптуженог Срећка Поповића. Оштећени Бајрам Рама наводи и да су их код фабрике зауставили и рекли да се врате у село, а на путу, када су били близу Ћушка наишли су на оптуженог Брновића који им је рекао да се не враћају у село јер ће бити убијени. Свратили су у Ћушк где су им војници наредили да иду за Албанију. Поново су дошли до фабрике акумулатора, где су их задржали три сата, а онда су враћени у село.

И син оштећене Фазиле Хисени, Шпенд Хисени који је имао 31 годину је код аутосервиса издвојен из колоне цивила и убијен. Међу убијенима у том сервису били су и синови њених девера- Бајруш Хисени, Исмет Хисени, Наим Хисени, Сабит Хисени и Агим Хисени, чија тела су касније пронађена и предата породици, док тело њеног сина није. Младиће су из колоне издвојили војници који су били у војним униформама, а на глави су носили везане мараме. Њен муж је разговарао са оптуженим Брновићем који је рекао да се ништа неће догодити већ су их само задржали јер су на списку. Цивилима су војници наредили да иду у Албанију, али су касније наредили да се врате, па су у каналу затекли тела убијених. Синове својих девера видела је у каналу, по зидовима канала било је крви. Сина је препознала по јакни, и коси, глава му је била чудно извртнута. Није успела да изнесе тело, канал је био опкољен. Касније је неко тела убијених уклонио. Оштећеном Авдуљу Хисени је у аутосервису «Куч» убијен син Бајруш Хисени [redacted]. Оштећени памти да је међу војницима тада видео Брновића, и неке маскиране војнике. Цивилима су наредили да иду у Пећ. Тело његовог сина је пронађено касније у Руховцу, било је бачено поред Дрима. Оштећени Шабан Кастрати је од Хајрулаха Хисени сазнао шта се дешавало, а са осталима из села је покушао да преузме тела ради сахране.

Сигуран је да су тела тог дана и уклоњена, а ауто сервис је запаљен после три дана.

Исказ оштећене Вахиде Шаља пред ЕУЛЕКС-ом је прочитан на претресу уз сагласност странака. Сведокиња је пре испитивања упозорена на обавезу казивања истине и упозната са правима, како произилази из записника. Ова оштећена се са породицом последња придружила колони цивила која је по наредби Срба напустила Захач. Око 13,00 часова конвој је заустављен код аутосервиса «Кучи» и мушкарци су издвојени. Чим су их издвојили војници су их држали у групи, упереног оружја, и постројили уз зид аутосервиса. Путем је прошло доста путничких возила која су возили војници. На путу је било много војника Срба. Те вечери је са осталима покушала да извуче тела ради сахране, али то није било могуће, неко их је касније уклонио. Прочитани су и искази Зиље Добра и Шехида Добра које су испитане пред ЕУЛЕКС-ом и оне су објасниле да се 17 чланова породице Добра, придружило колони и кренуло ка Пећи. Догађај код аутосервиса описују као и остали, али Зиље Добра наводи да памти војника високог, плавих очију, који је држао списак, он је тражио породицу Добра и на списку су били и Фазљи, Мухамет ([redacted] Шехиде Добра) и Хаљит Добра. Они су се придружили осталима и убијени су у каналу. Ова оштећена је навела да су код фабрике, војници док је колона била заустављена тукли неке мушкарце. Њихове су куће запаљене па су до краја рата, још три недеље биле код рођака Хаљиља Шаља.

Осим оштећених мештана села Захач о догађају у аутосервису «Кучи» изјашњавао се и оштећени Рам Никчи који је из села Плављан побегао због напада на то село. Он је догађај посматрао из шумарка. Око 13,00 часова приметио је тројицу униформисаних мушкараца како излазе из «фолксвагена» и чуо их је како испред аутомеханичарске радње «Куч» разговарају на српском са тројицом војника. Након десет минута видео је зелено возило марке «Голф1» које је стигло из правца Захача. Возач је био обучен у црно, он мисли да је то био Власта Вулевић, са којим је ишао у школу. Онда су сви отишли. Видео је да пред аутосервис долази и сиво возило у коме су била тројица војника. Овима се касније продружио Власта Вулевић и четворица војника, сви су имали аутоматске пушке, а један и ручни минобацач. Један од војника је на аутомату имао тромблон. Није могао да чује шта разговарају, нити шта се све догађало испред аутосервиса због зида који му је једним делом заклањао видик али, видео је да улазе и чуо је нешто што је личило на пуцање и затим и запомагање.

О догађајима су исказе давали и Срби који су тога дана били у селу. Милисав Марјановић се 14. маја задесио у Захачу, код мајке. Кућа се налази на око 30м- 40 м од гробља, на истој страни. У селу је живела неколицина Срба, његова мајка и стрина стара 80 година, сестра од стрица, Вујо Ђоровић, а први комшија му је Хајрулах Хисени. Тога дана је видео војску у маскирним зеленкасто жућкастим униформама, али је и иначе стално било

војске. На његовој капији је био војник намазаног лица и рекао му да иде унутра, уплашио се и ушао у кућу. Није чуо пуцање тога дана, не зна шта се догодило, сматра да се нико није иселио јер су се мештани вратили. Одмах следећег јутра Хајрилах Хисени му је рекао да су му сви синови, њих четворица, убијени, да су и његовој двојици браће убијени синови, али није тражио никакву помоћ да преузме тела. Тога дана сведок Властимир Вулевић ишао је на гробље, био је и код Милисава Марјановића, када је дошла војска и тражили воду, он је изнео кофу. Било је ту пет или шест војника, један је носио фантомку, али нико није носио оружје. Видео је Албанце окупљене код гробља, крај њих и војнике у маскирним војним зеленим униформама. Из правца Плављана чуло се пуцање. Отишао је на славу у Гораждевац, и касније чуо за убиство у каналу, убијена су двојица младића из породице Ђокај које је познавао.

Да је аутосервису «Кучи» 14.маја 1999. год., извршено убиство цивила потврђују и форензичко технички извештај Данског форензичког тима бр. ДК99-008-1 од 29.фебруара 2000.год., као и фотодокументација сачињена приликом увиђаја вршеног у аутобуској гаражи на западном ободу места Захач. Из извештаја произилази да је аутобуски терминал подељен на два дела, у источном делу се налази канцеларија и стамбена јединица, а у западном радионица и гаража, на левој-источној страни гараже је радионица, а на десној страни је канал приближне дужине 8 метара и приближне ширине 1 метар, дубине 1,4 метра. Канал је сазидан од ливеног бетона са дашчаним подом који покрива уљани сливник. Увиђајем на лицу места утврђено је да је гаража тешко оштећена пожаром, а највеће оштећење констатовано је у источном делу где се налази и девастирани и блокирани аутобус који је био паркиран изнад канала. У каналу је установљено присуство многобројних мрља налик на крв, као и неколико испражњених шаржера који су лежали на поду око канала, пронађени су бројни делови одеће, ципеле и тако даље. Дуж целог простора уз источни зид гараже пронађено је више испражњених шаржера, те је са лица места изузето укупно 28 испражњених шаржера. На удаљености од 2 метра иза капије пронађен је деформисани и вероватно експлодирани магацин и опруга магацина од пушке типа «калашњиков». Недалеко од магацина пронађен је велики број експлодираних шаржера, а узрок експлозије била је велика топлота из неистрошених шаржера, најверованије из магацина, те су са места увиђаја узети магацин и опруга магацина, 20 деформисаних и делимично експлодираних и празних шаржера и 20 шиљатих и пуних металних чаура са метцима. Такође, и на око 2 метра иза капије пронађена су два испражњена шаржера. У југозападном делу гараже пронађена је велика количина одеће оштећене пожаром и запрљане црвенкастим и браонкастим мрљама, а испитивањем одеће, пронађене у југозападном углу гараже није утврђено присуство мрља које би личило на крв, јер су мрље потицале од земље и прљавштине помешане са уљем. На западном ободу канала на око 2 метра од краја канала пронађен је један

жилет на коме је било крви. Испитивањем канала пронађено је по зидовима на јужном крају канала присуство великог броја размаза и мрља налик на крв, као и перфорација од испаљених пројектила у даскама на поду. Испитивањем мрља налик на крв утврђено је присуство неколико за које се са великом сигурношћу може претпоставити да потичу од крви, да су настале отирањем крвавих шака, прстију, одеће и тако даље. Такође, откривено је и неколико дисперзивних крвавих мрља у виду концентрисаних тачкица приближног пречника до 1 милиметра. Под канала је веома запрљан, а велики делови пода испод возила марке «југо» били су оштећени пожаром. Испитивањем пода канала пронађене су три истрошена шаржера калибра 7,62 милиметра, 7 празних чаура метака калибра 7,62 милиметра са испупчењима и жлебовима, делови перфорираног бројчаника часовника на коме се види датум петак 14.мај, приближно време 16.40 часова, део поломљене шнале опасача, 7 метака калибра 7,62 милиметра без испупчења и жлебова као и део кости приближних димензија 30x4 цм, вероватно од људске лобање. Након што је под рашчишћен установљено је присуство великог броја перфорација пројектила који су пробили даске пода. Прегледан је и аутобус који је пронађен у гаражи, па се на основу испитивања може претпоставити да је пожар у унутрашњости аутобуса заправо био извор пожара у целој гаражи. Аутобус је био блокиран на левом задњем точку. Сви докази који су пронађени на лицу места су испитани тако да су сви пронађени шаржери били истрошени калибра 7,63x39мм и да одговарају стандардном типу муниције који се користи за пушке марке «калашњиков». Магацин и опруга магацина који су пронађени на лицу места такође изгледају оштећени пожаром, деформисани су и готово експлодирани, а на основу истраге може се претпоставити да је магацин лежао на лицу места током пожара да је био напуњен живим патронама које су експлодирале услед излагања топлоти. На свим испражњеним шаржерима и мецима постоје знаци експлозије услед топлоте, сви делови метака наизглед потичу од зашиљених метака са чаурама од пуног метала калибра 7,62 милиметра. На личној исправи која је пронађена утврђено је да је штампана српском ћириличном писму и да се на њему могло прочитати име Мехмети Демаку, [redacted] и Легир Демаку [redacted] Закључак Данског форензичког тима је да је неколико лица највероватније убијено у описаном каналу, да се може претпоставити да су пуцњи испаљени са позиције на западној страни канала којом се кретао један од учинилаца уздужним смером и да је пронађена муниција вероватно била коришћена у аутоматским пушкама марке «калашњиков» која је избацивала чауре метака са десне стране. Такође у списима предмета постоје фотографије унутрашњости аутосервиса «Кучи» и канала за уље у овом каналу које приказују њихов изглед у данашње време а које су достављене од стране МКТЈ.

Из исказа оштећених и сведока суд је утврдио и околности које су пратиле овај догађај, а то су убиство Хамзија Мурати, који је покушао бекство, али је том приликом убијен о чему су у исказима наводили Бајрам Рам, Али Никчи и Рам Никчи, као и отмица Есме Демаку, која је изведена из колоне цивила која се кретала путем ка Пећи и која још увек није пронађена, о чему су говорили Хајрије Демаку, Фатон Демаку и Исмет Авдиу, објашњавајући да су двојица војника наредили Есми да сиђе са трактора, одвели је до возила зелене боје (сведоци Фатон Демаку и Исмет Авдиу наводе да се ради о возилу марке «Голф») и одвезли се у правцу Клине. Оштећени Рамуш Рам навео је да су аутомобилом дошли војници, двојица маскираних које је видео и код аутосервиса, један је имао папир у рукама, питали су «Ко је фризерка Есма Демаку», она се јавила, сишла, увели су је у црвени «Голф» и одвезли, и од тада јој се губи сваки траг. Такође и оштећенима Хајрулаху Хисени и Рашиду Ђокај је познато да је тога дана Есма Демаку издвојена из колоне и да се о њој још увек ништа не зна, ово је познато и оштећеном Хаџи Чеку, а Шехиде Добра објашњава да када су се вратили у Ћушк, два Србина у полицијским униформама су наредили Есми да сиђе са трактора, убацили је у црвено возило и одвезли се. Такође, и оштећене Зиље Добра и Шехиде Добра наводе да је у селу Ћушк колона цивила заустављена, да су их Срби питали за Есму Демаку, натерали је да сиђе са трактора, да уђе у «голф». Оштећена Зиље Добра је овај догађај посматрала и сматра да је то учинио Србин по надимку «Мијо», а оштећена Шехиде Добра наводи да је она од осталих цивила у конвоју чула да су то били Часлав и Лазар Марковић. Оштећени Али Никчи навео је да се сећа да се код ауто-сервиса «Кучи» из групе Албанаца издвојио Хамзи Мурати, за којим су потрчала двојица војника и убила га. Оштећени Рамуш Рам је видео како убијају Муратија Хамзи и касније је тело нађено на имању Рама Никчи. Рам Никчи је такође видео да Хамзи покушава да побегне, да војници трче за њим и убијају га. О томе да је овај цивил убијен утврђено је и из форензичко техничког извештаја Данског форензичког тима ДК-99-008-3 од 04.11.1999. године за Хемез Муратија.

Из исказа саслушаних оштећених и сведока суд је утврдио да је код аутосервиса «Кучи» из колоне цивила издвојено 18 мушкараца. Међу њима је био и Хамез Мурати који је покушао да побегне, али је убијен као и Бајрам Смајљај који је преживео стрељање. Из исказа оштећених Зиље и Шехиде Добра и Рамуша Рама утврђује се да су из колоне издвојени Фазли Добра, Мухамет Добра и Халит Добра, исказа оштећених Фазлије Хисени и Хајрулах Хисенија- да су изведени и убијени Шпенд Хисени, Исмет Хисени, Наим Хисени, Сабит Хисени, Агим Хисени и Бајруш Хисени (о чијем издвајању и убиству сведочи и Авдуљ Хисени), исказа оштећених Рамуш Раме, да су изведени и убијени Шабан Рама, Хаташи Дем, исказа оштећеног Рашида Ђокаја да су убијени [redacted] Фехми Ђокај, Хисен Ђокај. Да су сви ови цивили лишени живота 14. маја произилази и из списка лица

убијених од стране српских војних, полицијских и паравојних снага у периоду март јун, а који је достављен од стране ЕУЛЕКС-а, у који је суд извршио увид. Да су лишени живота Зимер Смајлај и Шабан Смајлај суд је утврдио на основу исказа Рамуша Раме, а да је убијен и Делиа Беким суд је утврдио на основу списка убијених лица. Све ове доказе суд је прихватио оцењујући их као јасне и истините.

Сведок Зоран Рашковић је такође причао о догађају у аутосервису «Кучи», али он о овом догађају нема непосредних сазнања. Он је навео да се причало да је то учинио опт. Синиша Мишић. Сведок Зоран Рашковић такође је говорио о неким догађајима и околностима под којима је дело извршено, да је пок. Минић убио борца из Крагујевца, да је видео двојицу Албанаца да беже и војнике да их убијају, као и о неки убиствима која су наводно извршили неки од оптужених, али нису описана у оптужници.

Овај сведок је описао повратак јединице у Пећ и то да су из Захача за Пећ кренули магистралним путем, возили су, певали, са три прста подигнута и трубили, а полицајци који су стајали код рампе, код фабрике, одпоздрављали са три подигнута прста. Видео је успут три тракторске приколице које су стајале на путу без горива или на други начин онеспособљене за вожњу. Објаснио је да је напад на село Захач трајао око три или до три и по сата. Када су се вратили у штаб све одузете ствари је унео у штаб и њих је пок. Небојша Минић поделио са себи најближима – «Шумадијом», Синишом, Ранком «Босанцем». Тада је, док су разговарали, први пут и сазнао да је разлог одласка у акцију у село Ћушк породица Агима Чеку чији је отац тада и убијен. Након тога одвезао је пок. Небојшу Минића код Топлице Миладиновића.

Из свих изведених доказа несумњиво је утврђено да су оптужени Синиша Мишић, Срећко Поповић, Абдулах Сокић, Бобан Богићевић, Дејан Булатовић, Милојко Николић и Ранко Момић заједно са НН припадницима 177. ВТО Пећ, извршили напад на цивилно становништво у селу Захач, тако што су у село дошли из три правца (из села Плављан, са друге стране асфалтног пута Пећ-Приштина и од стране шуме код реке Бистрице), да су претресали породичне куће а цивилно становништво силом истерали из кућа, неконтролисано и насумично отварали ватру из аутоматских пушака, пуцајући у ваздух или испред ногу цивила, натерали да се окупе у центру села, код српског гробља и код куће Азема Мехмети, да је међу њима било чланова породица Хисени, Ђокај, Рама, Добра, Мурати, Смајлај, да је овај напад за последицу имао смрт пок. Фазлије Добра, Мухамета Добра, Халита Добра, Шпенда Хисени, Бајруша Хисени, Исмета Хисени, Наима Хисени, Сабита Хисени, Агима Хисени, Шабана Рама, Бекима Делиа, Фехмије Ђокај, Хисена Ђокај, Дема Хаташи, Зимера Смајлај, Шабана Смајлај, Хамеза Мурати, који су издвојени из колоне цивила која се кретала према Пећи и који су лишени живота у ауто сервису «Куч», да је међу издвојеним цивилима био и Бајрам Смајљај, који је иако тешко повређен преживео овај

догађај, да је у својој кући лишен живота Шабан Незири, као и да су у штали Сани Ука лишени живота Садри Рам, Фатон Рам, Ваљдет Рам, а да је Бајрам Рам успео да се спасе. Такође, несумњиво је утврђено и да је имовина становништва окупљеног код српског гробља и код кућа Азема Мехмети и Салихуа Рам уз претњу оружјем опљачкана, од становништва су одузети новац, златни накит и драгоцености (од Азема Мехмети одузето је 600 ДМ, његовог зета 300 ДМ, Зуле Добра златан накит у вредности од око 2.000 ДМ и новац у износу од 200 ДМ), у дворишту је од Сани Ука одузето 1200 марака, од мајке Шабана Незири 200 ДМ а од Бајрама Рам у штали Санија Ука златан дукат), а да је оптужени Ранко Момић одузео путничко моторно возило марке «Ауди». Несумњиво је утврђено и да су оптужени Синиша Мишић, Срећко Поповић, Абдулах Сокић, Бобан Богићевић, Дејан Булатовић, Милојко Николић и Ранко Момић заједно са НН припадницима 177. ВТО Пећ из села Захач извршили расељавање цивилног становништва, тако што су им претили да ће их побити ако не крену за Албанију. Тога дана су пожаром и паљењем унишене породичне куће и други објекти у селу, чији су власници били цивили оштећени: Незир Кастрати, Зиле Добра, Садри Рама, Сани Ук, куће Зекија Мери, Бекија Мери и Хаџија Мери, а све у циљу да расељено становништво нема где да се врати.

Оцена одбрана

Опт. Топлица Миладиновић се бранио да је непосредно пре бомбардовања постављен за команданта ВТО. Није познавао никога, није познавао сва правила рада и командовања и организације ВТО, јер је похађао војне школе, командовао и био у професионалним војним јединицама, док су у ВТО мобилисани цивили из резервног састава из мирнодопских прилика, којима се командује другачије него када су у питању професионалци. Није познавао ни оне који су мобилисани, нити оне који су били у војном врху. Нетачни су наводи да је делио оружје, налепнице за возила, користио моторолу, састајао се са Минићем, чак ни зона одговорности нити размештаја његове јединице нису била села о којима је реч у овом поступку. Није тачно да је наредио напад на Ћушк и друга села, јер то фактички нити формално по правилима организације и устројства јединице није могао да ради. Није му познато да је ова јединица вршила злочине. За догађаје у овим селима чуо је тек када је лишен слободе. У селу Љубенић није био, није наредио налад и расељавање нити је тако нешто могуће, тога дана је био у селу Бање због неспоразума у јединици око командовања. Није тачно да је стајао на узвишењу у селу док је трајала акција.

Суд је нашао да ова одбрана није истинита и усмерена је на избегавање одговорности и потпуно оповргнута изведеним доказима.

У односу на део одбране да није наредио напад и расељавање и да није ни знао за догађаје у селима која су предмет оптужбе, одбрана је оповргнута исказима А1, сведока Рашковића, одбранама оптужених који су сви наводили да је пре сваке акције пок. «Мртви» ишао у штаб, исказима сведока Влаховића, уписима у ратни дневник, а што је све већ претходно образложено.

У односу на одбрану да није био у селу Љубенић, суд је испитао сведоке које је предложио оптужени и нашао да сведоци настоје да му помогну, па те исказе није прихватио. Из изведених доказа, посебно исказа А1 који је видео оптуженог Миладиновић код села Љубенић, али и одбране опт. Кастратовића коју је изнео у полицији, несумњиво је утврђено да је оптужени за време док је трајао напад у селу Љубенић, био изнад села, а из исказа А1 као и Зорана Рашковића је утврђено да је оптужени наредио напад. Испитан је, на предлог одбране, сведок Душан Ламбулић, који је био курир и возач оптуженог Топлице током рата. Сећа се да је 31. марта са оптуженим ишао у село Бање, да су успут прошли поред куће рођака оптуженог, поздравили се и кратко разговарали. Ишли су «Заставом» која је мобилисана из «ПЕ Транс Пећ». У Бање су стигли око 12 сати, дочекао их је командант Дашић, предао рапорт, преноћили су у селу, па је 01.04. извршено постројавање, оптужени је разговарао са војницима, ручали су око 13 или 14 часова, и вратили се на командно место у Пећ. Добро је упамтио датум јер су тог дана погинула двојица официра. Објаснио је положај Пећке Бање, која је на путу ка Митровици, удаљена од Пећи 15км, на другој страни од Љубенића који је на путу ка Дечанима, па стога није било могуће да истога дана оптужени стигне и до Љубенића. И сведок Милан Ивичић испитан на претресу 28.11.2013. год., наводи да је 30. или 31. марта са оптуженим Топлицом Миладиновићем отишао у Пећку Бању, да је ишао својим возилом јер је требало да настави даље, а Топлица је требало да, како он то наводи, «остане са својом јединицом». Накнадно је објаснио да је то било 31. марта, а ово памти зато што су тог дана погинула двојица његових колега и пријатеља, што је сведок сазнао тог дана поподне-око 4,5 сати када се вратио у Пећ. Топлица се вратио у Пећ сутрадан поподне, пре мрака. Видео га је на реферисању код команданта Антића, 01. априла поподне. Сведок је Пећку Бању напустио 31. марта око 12 сати поподне, и након тог периода, а до сутрадан када је Топлицу видео у Пећи, није му познато шта је оптужени радио, ни да ли је спавао у Бањи. Објаснио је положај Пећке Бање и да се село Љубенић од ње налази удаљено око 25км. И сведок Јован Дашић који је испитан такође по предлогу одбране опт. Миладиновића, навео је да Топлицу упознао 31.марта или 01.априла када је Топлица са сведоком Ивичићем дошао у Пећку Бању како би решио проблеме у јединици. Ивичић се у Бањи није задржавао већ је отишао према Клини, а опт. Топлица се упознао са проблемима у јединици, решио несугласице и одржао смотру. Смотра је одржана сутрадан ујутру, око 7, 8 сати (а на инсистирање

браниоца оптуженог, адв. Горана Петронијевића, навео је и да је могла бити око 10 сати, али свакако пре ручка) и трајала је око пола сата или четрдесет минута. Након одржане смотре сведок је отишао и након тога опт. Топлицу тога дана није више видео.

Анализирајући ове исказе суд је закључио да сведоци настоје да помогну оптуженом, ни они нису били сигурни у погледу времена када је оптужени ишао и напустио село Бање. Супротно, несигурним исказима сведока које је предложио оптужени, искази А1 и Зорана Рашковића су били потпуно јасни и убедљиви, а акција је евидентирана и у ратном дневнику. Чак и када би се прихватили искази сведока да је оптужени био у селу Бање и напустио га после смотре, и тада би било могуће и логично да је наредио акцију и налазио се изнад села. Из ратног дневника произилази да је убележена акција у Љубенићу, али не и одлазак у село Бање. Стога суд оцењује да су искази дати у намери да помогну опт. Миладиновићу и да се из исказа А1, који када се доведе у везу са ратним дневником, одбраном оптуженог Славише Кастратовића, јасно утврђује да је оптужени предузео радње наведене у изреци. Околност да ли је оптужени 31. марта био у селу Бања, мирио посвађане командире и вршио смотру, ручао, застајао да поздрави течу и слично су ирелевантни. Једино настојањем да помогну оптуженом могу се објаснити наводи сведока који су се сећали, али тек када је то навео оптужени, управо овог дана од свих дана током рата и тачног датума када су ишли у Бање, да су застајали да поздраве рођака, али нису излазили из аутомобила и слично. Суд је проверавао и исказ сведока Душана Ламбулића који је тврдио да датум памти по погибији војника, али није могао да се сети ни једног датума када је јединица имала губитке, нити имена настрадалих. У односу на Ћушк и села која су нападнута 14. маја, оптужени осим што тврди да за ове догађаје није чуо, накнадно наводи да ово и друга села из оптужнице и нису била у зони његове одоговорности, нити зони распореда. Предложио је да се испита сведок Драган Поповић, који је имао чин резервног капетана и био мобилисан током бомбардовања на Косову. Због лошег здравственог стања, овај сведок био је у селу Накло (код своје куће), као заменик командира чете, и ангажовао мештане села на обезбеђењу. Са њима је у селу био и део прве чете. Осим у овом селу колико је сведоку познато, јединице којима је командовао опт. Миладиновић биле су смештене и у селу Набрђе, а оба села су са леве стране пута Пећ-Приштина. У овим селима није било чишћења терена. Сведоку није познато где су биле распоређене остале јединице, а Топлица је командовао 177. ВТО који је био надлежан за Пећ. Топлица му је причао и да овај одред обезбеђује објекте у граду. И сведок Душан Ламбулић објаснио је да је јединица којом је командавао Топлица држала села Накло, Набрђе, Бању, «Пети километар»-изнад Ругове и Јеринак-брдо изнад Пећи. Он је Топлицу возио у обилазак ових јединица. У селоЋушк нису ишли јер тамо нису биле распоређене њихове јединице, а кроз село Захач су прошли једном-почетком априла

месеца када су ишли у село Набрђе. Јединице којима је командовао Топлица биле су распоређене само са леве стране магистралног пута Пећ-Приштина и пруге, према Истоку, Бањи, Ђураковцу. Сведок Дејан Булатовић на претресу 28.11.2013. год., објаснио је да је 177. ВТО био формиран за општину Пећ и да села Захач, Плављан, Ћушк и Љубенић административно припадају општини Пећ, али не зна да ли су ова села била у зони одговорности и размештаја 177. ВТО, при чему зона одговорности представља територију где јединица физички боравио а зона размештаја представља конкретан размештај јединица. Сведок Милан Ивичић је навео да је село Љубенић држао оклопни батаљон којим је управљао Миличко Јанковић и да Топлица није имао шта да ради у том селу, али да је теоријски могао да да наредбу за напад 01.04., а што се тиче села Ћушк, Плављан и Захач да су она била на зони одговорности 177. ВТО, али не зна које су јединице ту биле. Међутим из извештаја ВБА произилази да је 177. ВТО Пећ формиран за територију општине Пећ и да су ВТО формирани по административним јединицама-општинама, а овако је наводио и сведок Антић, па је по оцени суда код ових сагласних доказа јасно да су и ова села била у зони одговорности 177. ВТО. Уосталом исто је тврдио и оптужени Миладиновић када је први пут на претресу износио одбрану.

Околност да је оптужени знао о каквим се акцијама ради, да у селима Ћушк, Плављан и Захач нема припадника ОВК, већ само цивила произилази и из околности да је предходно јединица вршила акцију тражења оружја у овим селима, у априлу месецу, што произилази из ратног дневника и исказа сведока и оштећених.

У одговарајућим деловима пресуде образложено је због чега суд није прихватио одбрану оптуженог да јединица није имала мотороле, да је он није снабдевао оружјем, налепницама за возила, да није комуницирао са пок. Минићем.

Оптужени је у одбрани до детаља, «школски» објашњавао организацију јединице, задужења појединих командира, чиме жели да докаже да није имао непосредну команду над водом којим је командовао «Мртви» у коме су били овде оптужени, те да догађаји од 1. априла и 14. маја су изведени без његове наредбе и знања, али ово оповргавају изведни докази, искази А1 и Рашковића, и одбране оптужених.

Суд је ценио одбрану опт. Срећка Поповића да је борац и ратник и да се није борио са цивилима, већ са ОВК. Такође, да међу Албанцима није било цивила јер је начин ратовања ОВК био такав да су дању живели у својим кућама и селима са породицама и обрађивали њиве, а ноћу су се преоблачили у униформе и ратовали. Стога су у селима били припадници ОВК. Коначно и најболније за овог оптуженог су Срби који су настрадали на Косову и имовина Срба која је уништена, па је више пута наводио имена Срба који су убијени и потенцирао догађај када су убијена деца, малолетни

дечаци на купању на реци Грачаници, и како сви ови случајеви нису истражени нити се против некога водио поступак због овога.

Суд није прихватио ове наводе јер налази да је из изведених доказа јасно утврђено да су у селима у којима су се одиграли догађаји који су предмет поступка били цивили и да убијено и протерано становништво су цивили и међу њима није било припадника ОВК. Такође је несумњиво утврђено да није било никаквог напада ни пуцања на јединицу из села или околине, у дане 01.04. ни 14.05.1999.год., нити је било борби, нити је до убистава или уништавања имовине дошло у борби. О овим околностима су се јасно изјашњавали оштећени и сведоци Зоран Рашковић и А1.Тако нпр. сведок Рашковић Зоран на питање председника већа «Да ли је било неког пуцања на вас у селу, да ли сте били у ситуацији да било ко од Албанаца пуца са било које стране» сведок одговара «... то је било јутро, ушли смо, нити је ко пуцао, нити сам видео те терористе» (транскрипт 26.01.2012. год.,страна 61), а на претресу дана 27.01.2012. год «Није било шиптарског увета у Пећи и околини бре, то су колоне које су ишле из дана у дан к'о река ка Албанији се сливало. Зашто? Зато што је неко ушао једно сунчано јутро у село, нит сам видео терористу, нит сам видео пушку, нит сам чуо метак, сабрано људи у гуњевима и опанкама и сатерани у ћошак зида и дошло човеку да стреља и насложи». (транскрипт од 27.01.2012. год, страна 13).

У односу на одбрану да су «и они нама и они нас» када мисли да су Албанци убијали Србе и све то генерализује и уопштава као да се ради о сукобу народа у целини, суд налази да се ова одбрана не може прихватити, јер примена међународног хуманитарног права није заснована на реципроцитету између држава или учесника у сукобу, већ су ове одредбе успостављене у циљу заштите међународне заједнице и заштићених категорија лица.

Међутим, у односу на село Љубенић одбрана оптуженог да није учествовао у овој акцији је потврђена исказима сведока па је суд, изоставио ове радње из изреке, јер наводи оптужнице нису доказани. Исто, и у односу на село Плављан и 14. мај, и радње које су оптуженом стављене на терет суд је изоставио оне за које није доказано да их је оптужени извршио, што је све образложено у одговарајућим деловима пресуде. У селу Ћушк оптужени је учествовао у акцији и није напустио село после уласка у насеље Чеку како је тврдио, јер о томе да је био и у насељу Хасан Бећ и другим деловима села, па у наставку акцији и у Плављану и Захачу су говорили А1 и Зоран Рашковића, а исто произилази и из исказа оштећених који познају од раније оптуженог из Пећи, као и оних који су га упамтили. Његова одбрана да је био само у насељу Чеку је оцењена као усмерена на избегавање кривичне одговорности.

Оптужени је у одбрани тврдио да се само борио за Србију, да је патриота, да није пљачкао ни силовао, што су нечасне радње, али да је у борбама учествовао и свакако у том случају некога убио. Ово је објашњавао узвикујући «Ове руке нису прљаве, али јесу крваве». Међутим суд налази да

због става оптуженог да са собом није понео неку вредну ствар или новац из акције и да је то очигледно, јер живи у тешким економским условима, не може да се прихвати да није предузео радње којима је становништво опљачкано, јер је несумњиво утврђено да је са групом војника са пушкама опколио цивиле који су предавали злато и вредне ствари. Изведеним доказима одбрана оптуженог је оповргнута. Оптужени се бранио и да су сва злодела учинили пок. Небојша Минић и група око њега, да је надлежнима пријавио шта се дешава, али сведок Дејан Булатовић ово није потврдио.

У односу на одбрану опт. Славише Кастратовића суд налази да је у погледу 14. маја и напада и расељавања истинита, да је он заиста тога дана био у родном селу Гораждевац на сеоској слави. Ову одбрану потврдили су и сведоци Веселин Бешовић који је из тог села и видео је оптуженог, Милисав Марјановић који је потврдио да је тога дана (14. мај. сеоска слава у селу Гораждевац Јеремијин дан) па је ишао код ћерке у госте. И сведоци Југослав Стевановић Дулић и Миливоје Здравковић, комшије оптуженог, потврђују да су 14.маја, када је сеоска слава у Гораждевцу, видели Кастратовића који је био у шареној маскирној униформи, у селу. Сведок Југослав Стевановић Дулић наводи да је Кастратовића видео испред цркве, и то ујутру око 9 и касније око 12 или 13 часова, а сведок Здравковић наводи да је Кастратовића срео ујутру око 9 сати испред свог дворишта. Оптужени је ишао према центру села-према цркви. Сведоци су описали положај својих кућа у односу на кућу оптуженог и положај Гораждевца у односу на Ћушк. И А1 и сведок Зоран Рашковић у погледу тога да ли је опт. Славиша Кастратовић био у селу Ћушк нису били сигурни, или су наводили да је ишао у родно село. Стога су ове радње изостављене из изреке пресуде, као и радње које су оптуженом стављене на терет, везано за расељавање у Плављану и Захачу јер није било даказа да је оптужени предузео оно што му се ставља на терет. Ово је образложено у одговарајућим деловима пресуде о изостављеним радњама. У погледу учешћа у акцији и предузимања радњи које су описане у изреци, а односе се на 1. април и село Љубенић, оптужени је саслушан пред полицијом изјавио да је учествовао у овој акцији, као и припадници 177. ВТО, и да се радило о акцији чишћења терена а да је учествовао у овом догађају и које је радње предузео утврђено је из изведених доказа.

Опт. Бобан Богићевић мењао је одбрану, углавном се изјашњавао о наводима у првобитној оптужници да је одузео возило из села Ћушк, тако што је тврдио да у овом селу није био 14. маја већ месец дана раније. Међутим недоследну одбрану, коју је мењао више пута суд није прихватио јер је иста супротна свим изведеним доказима, посебно исказима А1 и Зорана Рашковића који су добро познавали оптуженог, и били у приснијим односима него са другима, старијим борцима у јединици. Обојица сведока тврде да је оптужени био у овим акцијама и из њихових исказа је суд утврдио које је оптужени радње предузео.

Опт. Абдулах Сокић тврдио је да је био у акцији у селу Ћушк, али да није убио двојицу Албанаца. Наводио је да се у односу на њега конструишу и мењају радње у оптужници, све према исказу Зорана Рашковића који не говори истину. Када се тужилац увери да је исказ сведока нетачан и не одговара другим доказима, онда промени радње које му се стављају на терет, па га оптужи за неко друго убиство. Наводио је да је у акцији био, да није никога истеривао из кућа ни протеривао јер није ни било потребе за тим, становништво је већ било напустило све куће у које је ушао. Цивили су спонатано излазили. Он је видео да се врше убиства у кућама, да су одведене четири групе цивила и стрељане у кућама и о томе је говорио у одбрани још када је први пут испитан. Није убио двојицу Албанаца. Исказ А1 који то тврди није тачан и супротан је осталим доказима. Међутим суд налази да је ова одбрана, да није убио двојицу Албанаца супротна изведеним доказима и то исказима оштећених који су видели како војник одводи цивиле Суља Гаши званог „Мухарем" и Скендера Гаши, обдукционим записницима и исказима Фатиме Гаши, супруге убијеног Суља Гаши, Хакија Гаши, Лирије Гаши ([redacted], Садика Гаши, који су тела нашли и сахранили. У осталом делу, када је приступио у јединицу, како је распоређен у 177. ВТО, како су га поједини борци исмејавали и малтретирали због имена, суд налази да оптужени говори истину, ово произилази из свих доказа.

Ценећи одбрану опт. Милоја Николића у којој негира дело, суд је није прихватио јер је оповргнута изведеним доказима. Оптужени наводи да је борац, био је у Луговима, где су он и Поповић оружано нападнути, није учествовао у злочину против цивила јер је ратник, па га „Жене и бабе", како је често говорио не интересују, није учествовао у пљачкању што је очигледно из његовог живота после рата и данас, јер живи од повремених послова и нема никакву имовину. Током поступка је настојао да одбрану прилагоди одбранама осталих оптужених, одбрани опт. Срећка Поповића, као и другима које су већ биле изнете на претресу када је поступак против њега спојен поступку који се већ водио, па тако због тога што је опт. Поповић наводио да је са «Шумијем» био у луговима и он тврди да су били у Луговима, али за разлику од опт. Поповића наводи да није видео групу цивила, а што би морао да је био са Поповићем. Исто и у односу на одбране опт. Бобана Богићевића и опт. Славишу Кастратовића којима настоји да помогне и подржава одбране које су они износили на записнику у полицији, и очигледно не зна да су на претресу изменили одбране.

Основно, он тврди да је ратник, поступао је по наређењу, борио се за Србију. Ове чињенице, да је припадник јединице, произилазе и из писаних доказа и списка припадника. Он не негира да је учествовао у акцијама 1. априла и 14. маја, већ само тврди да дело није извршио. Ова одбрана је супротна исказима сведока и оштећених у погледу тога шта се догодило и свим изведеним доказима. Околност да је оптужени сада тешко материјалног

стања суд не прихвата као аргумент да није учествовао у пљачкању, јер је несумњиво утврђено да је са другима учествовао у свим радњама наведеним у изреци због којих је осуђен, па и пљачкању. Одбрану оптуженог да је узвратио на ватру у Лугу када је сишао са магистралног пута Пећ -Приштина и кренуо ка селу, дана 14.маја 1999.године, суд не прихвата јер налази да је произвољна и нема упориште ни у једном од изведених доказа, а чак ни оптужени који је наводно био са опт. Николићем овако нешто није тврдио. Нико осим опт. Николића ово није наводио у одбрани. У односу на одбрану да није извршио убиства у селима Плављан и Захач и силовање оштећене Ганимете Никчи, суд налази да нема доказа да је оптужени ово учинио, због чега је ове радње изоставио из изреке што је образложено у делу пресуде под насловом «Изостављено из оптужнице».

У односу на оптужене Милојка Николића и Ранка Момића који су оповргавали исказ сведока Зорана Рашковића и тврдили да није тачно да су у кући у селу Ћушк стрељали групу цивила, па да је оптужени Момић изашао опуштено, пушио, а оптужени Николић Милојко истрчао, псовао, јер га је погодио метак који је рикошетирао, суд је на сагласан предлог одредио телесни преглед опт. Милојка Николића. Ово стога што је оптужени тврдио да ожиљака од повреде од овог рикошетираног метка нема. Вештаци др. Драган Јечменица и др. Ђорђе Алимпијевић су прегледали оптуженог и приликом давања налаза и мишљења и испитивања на претресу се изјаснили да на левој потколеници и стопалу има ожиљке од повреде за коју наводи да се догодила 04.10.1995. год., од распрскавајућег експлозивног средства, након које је збринут у Клиничком центру у Бања Луци, затим пребачен у Ургентни центар КЦС, па на ВМА где је оперисан, и да пронађени ожиљци одговарају овој повреди. У пределу десне ноге и бутине, као и леве ноге и бутине нису установљене никакве друге повреде и није нађен ожиљак ван тога што је везано за ову повреду и операције. Вештаци су се изјаснили да уколико је приликом рикошета дошло до настанка ране остао би ожиљак. Уколико од рикошета није настала рана и ако је енергија пројектила који је рикошетирао била таква да не доводи до прекида континуитета коже већ је дошло само до нпр. крвних подлива или огуљотина, то не би оставило никакав траг и не може да се утврди да ли је те повреде било или не. Мишљења су, да уколико је дошло до рањавања, то би довело до одређених тегоба које би такву особу учиниле неспособном за физичке активности укључујући и борбена дејства, то би било праћено крварењем. Мање обимно повређивање не онемогућава особу да обавља физичке активности. Налаз и мишљење вештака је суд прихватио као стручан, дат савесно и детаљно, и нашао да су неосноване тврдње оптужених Милојка Николића и Ранка Момића да се након овог вештачења види да сведок Зоран Рашковић не говори истину. Напротив, вештачење није довело у сумњу истинитост исказа сведока јер он није ни тврдио да је метак који је рикошетирао ранио оптуженог Николића, већ само да му је пробушио униформу. Саслушан код

истражног судије сведок наводи «... из куће истрчава Шумадија и пуцје, касније сам видео кад је дошао код нас да је рикошетирао неки метак од зида и да му је пробушио униформу и окрзнуо га по нози...»(транскрипт од 09.09.2010. год., страна 12). Међутим, остали наводи из оптужнице, да су ова двојица оптужених пуцала у цивиле у кући нису доказани изведеним доказима, па их је суд изоставио из изреке, као и наводе који се односе на догађаје у селима Плављан и Захач, што је све образложено у делу пресуде који се односи на изостављене наводе оптужнице.

Суд није прихватио одбрану опт. Ранка Момића да није учествовао у акцији у Љубенићу јер је у то време био у Ковину где је код тетке одвезао супругу и свастику. У вези са тим испитане су сведокиње које је оптужени предложио, његова супруга, свастика и њихова тетка, Далиборка Минић, Мирјана Новићевић и Марта Стојановић. Оне су потврдиле да их је оптужени одвезао у Ковин, односно да је стигао код ње у Ковин, а и опт. Срећко Поповић, је ово наводио, као и Зоран Рашковић који је причао о томе да је оптужени једном ишао у Србију. Међутим, суд није поверовао исказима да је опт. Момић остао у Ковину 5, 6 или 10 дана. А1 и Рашковић Зоран изричито и сагласно су тврдили да је оптужени био у Љубенићу, да је ишао у Србију, али на кратко. О овој одбрани оптуженог и исказима сведокиња било је речи и у делу пресуде који се односи на Љубенић.

Опт. Момић је тврдио да га нико од оштећених и сведока не пропознаје, слободно је излазио и стајао пред сваким од сведока на претресу, али га се нико није сетио, што би се свакако догодило да је некоме нешто учинио. Међутим суд ово није прихватио као аргумент у прилог одбране да није предузео радње због којих је оглашен кривим и осуђен, јер су сви оштећени и сведоци наводили да памте само по неког од војника и то оне изузетно упадљиве, са карактеристичним знацима, тетоважа, висина, лош тен, лоши зуби, груб и гласан говор, шешир, спојене јаке обрве, висина, марама на глави и слично, а често су говорили и да нису смели да гледају, да никога не могу да опишу, да се никога не сећају, да су војници били намазани црном бојом по лицу. Стога би по оцени суда било потпуно нереално очекивати да се оштећени и сведоци сете и упамте и овог оптуженог који се понаша неупадљиво, који и према фотографијама у које је извршен увид нема ништа тако карактеристично што би упало у очи и по чему би га оштећени упамтили. Суд је нашао да су наводи одбране оптуженог да сада живи у тешким економским приликама, подстанар је, а чак и после бомбардовања Косово је напустио у позајмљеном аутомобилу из чега може да се закључи да није учествовао у пљачкању становништва јер би сада био богат, не могу да се прихвате, јер је несумњиво утврђено да је оптужени на начин описан у изреци учествовао у пљачкању и које је радње предузео, а околност да сада нема никакво богатство не може бити основ за закључивање да нема доказа да је предузео радње пљачкања и да га сведок лажно терети. Мотив да лажно сведочи по оптуженом сведок Зоран

Рашковић има због тога што је оптужени док је радио у полицији у Црној Гори, учествовао у хапшењу овог сведока. Ово је требало да потврди сведок Душко Милинковић који се сећао полицијске акције сличне оној коју је описивао оптужени. Међутим суд ову одбрану не прихвата јер осим исказа Зорана Рашковића и из других доказа је утврђено које је радње предузео оптужени, о Ранку Босанцу су говорили и остали оптужени и А1. Наводе одбране да оптужени сада нема средстава за егзистенцију, да је подстанар, да није понео новац, већ је пашиним колима отишао у са Косова, тамо почео да ради, по оцени суда нису такви да би довели у питање истинитост исказа сведока и осталих изведених доказа.

У свему осталом одбране оптужених Милојка Николића и Ранка Момића оповргнуте су изведеним доказима, а тврдње да сведок Зоран Рашковић не говори истину су неосноване. јер не само из овог, већ и из другиих доказа утврђено је чињенично стање из изреке пресуде.

Наводе оптуженог Синише Мишића, да у акцији у Љубенићу није учествовао, да је током рата био болестан, па није био ни у акцији 14. маја. јер је имао обољење гласних жица, тешко је говорио, често имао грозницу, и због тога углвном остајао код куће, а после женидбе још током рата је оперисан на ВМА, касније је наставио са лечењем, суд је проверавао и прибавио медицинску документацију. Из Клиничког центра Ниш, Клинике за плућне болести и туберкулозу Кнез Село, достављена је комплетна медицинска документација да је оптужени лечен од 15.06.2000. до 14.08.2000. год. У извештају је наведено да је током 1999.год., оптужени [redacted] ВМА у Београду. Из дописа Управе за војно здравство ВМА број 8-1943 од 07.12.2011.год., произилази да Мишић Синиша није хоспитално лечен на ВМА, а о амбулантним прегледима нема извештаја јер се протоколи чувају 10 година, а извештај даје пацијенту. Из Извода из МКВ произилази да је опт. Мишић у Пећи закључио брак дана 24.04.1999. год. Дакле суд је из наведних писаних доказа нашао да је тачно оно што оптужени тврди да се оженио, да је био болестан, а о овоме су говорили и други оптужени и то Абдулах Сокић у одбрани пред истражним судијом на питање заменика тужиоца како изгледа Минићев кум наводи «Изгледа висок, мршав и црн. Имао је ту нешто испод врата као, имао некад неку операцију, неку гуту ту имао...» (транскрипт од 07.06.2010.год., страна 36), као и сведок Зоран Рашковић који је говорио о Мишићевој женидби. Међутим, из изведених доказа несумњиво је утврђено да је оптужени учествовао у обе акције и дана 1. априла и дана 14.маја и предузео радње које су описане у изреци. Његова одбрана да није учествовао због болести оцењена је као усмерена на избегавање одговорности, јер из исказа А1 и сведока Зорана Рашковића, који су у погледу учешћа овог оптуженог сагласни, као и са тим сагласним одбранама осталих оптужених који набрајају ко је све учествовао у акцији, јасно произилази да је и опт. Мишић у акцијама био, био је припадник јединице што произилази и из списка

припадника 177. ВТО, редни број 39, ВП2493/36 чин и ВЕС 11101. Међутим и у односу на опт. Мишића су одређене радње изостављене из описа радњи због којих је оглашен кривим и осуђен, што је образложено у одговарајућим деловима пресуде. Иако сведок Зоран Рашковић наводи да је, када су ушли у село Плављан, Синиша са «Вампиром», с Маџом Вуковићем и са још двојицом војника, кренуо да повезе неколико возила које су узели у селу Ћушк, код Минићеве жене у Пећ, и да је требао да стигне јединицу у Захачу из чега суд закључује да је сведок тачно знао шта је Мишић радио у акцијама, да је Мишић учествовао у акцији у овом селу суд утврђује и из чињенице да је оштећени Рам Никчи приликом предочавања фотографија означио Мишића као лице које је видео да излази из њихове куће, а ово препознавање суд прихватио јер га је ценио у склопу исказа оштећеног као и осталих изведених доказа.

Оптужени Дејан Булатовић је наводио да у акцији 1.априла у Љубенићу није био и на ову околност је предлагао да суд испита на лицу места, у кући, јер је непокретна, Милку Булатовић која би потврдила да је са њом био тога дана. Суд међутим није прихватио ову одбрану, али није испитао сведокињу јер је из свих изведених доказа, чак и исказа оштећених који су описивали и на фотографијама указивали на овог оптуженог, исказа А1 и Зорана Рашковића, до те мере јасно и поуздано утврђено да је оптужени био у Љубенићу, са јединицом и које је радње предузео, да је извођење предложеног доказа било сувишно. Управо за село Љубенић и А1 и Зоран Рашковић везују време од када је оптужени Дејан Булатовић постао припадник јединице. Оптужени је везано за 14. мај тврдио да није могао да учествује у акцији јер је имао обољење вена, био је свакодневно у болници на превијању и кретао се уз помоћ штака. Суд је испитао сведоке Нега Томовића и Славка Рудинца, Чедомира Кордина, Милојицу Алексића и Срђана Остругнаја, обавио вештачење тако што су вештаци судске медицине проф. др. Ђорђе Алемпијевић, и проф.др. Драган Јечменица и васкуларни хирург проф.др Петар Стојанов прегледали оптуженог и медицинску докуметацију коју поседује. Након анализе ових доказа, као и исказа сведока Зорана Рашковића и А1 који су тврдили да је оптужени 14. маја са јединицом учествовао у догађајима у селима Ћушк, Плављан и Захач, исказа оштећених и описа војника који су они наводили, а који одговарају изгледу оптуженог у то време према фотографијама, суд је нашао да је одбрана оптуженог усмерена на избегавање одговорности.

Ову одбрану ни искази сведока које је предложио оптужени нису потврдили јер осим што су очигледно настојали да помогну оптуженом, сведоци су били несигурни и непоуздани, без икаквог објашњења у погледу чињенице како су упамтили управо датум 14. мај и оптуженог са којим се нису ни добро познавали. Сведок Него Томовић био је у инжењеријској бригади у тенковском батаљону, па су у једној борби рањена тројица војника које је он као командир пратио до Пећке болнице и у Пећи је преноћио код

Дејана Булатовића. Сигуран је да су његови војници рањени 15. маја и да је тада ишао у Пећ, а Дејана кога познаје још из Краљева, је затекао у болници, мисли да је можда код њега преспавао 16. маја. Датума се сећа зато што му је оптужени донео оптужницу у којој је видео датум извршења дела, па је позвао једног од војника који је био рањен и који добро памти датум рањавања. Он му је рекао да је то било 15. маја. Сведок је навео да је оптужени у болници био на превијању, имао је проблем са венама, ногавица му је била заврнута и носио је гипс или нешто слично, а ходао уз помоћ штака. Сазнао је тада од оптуженог да је ангажован у ТО, да има проблем са венама и да је пре тога већ пет, шест пута био на превијању. Оптужени је исто изгледао као и на фотографијама које су му показане и веома слично изгледа и данас. Сведок Славко Рудинац је био рањен у борби, и у болници у Пећи од 15. до 19. маја, а што је утврђено и увидом у отпусну листу са епикризом коју је доставио, где је упознао Дејана Булатовића који га је посећивао са сведоком Томовићем. Сигуран је да је примљен 15. маја, да је оптужени свакога дана долазио у посету, да је некада био у цивилу, а некада у војној униформи, имао је штаке. Сведок је сигуран у погледу датума рањавања и периода који је провео у болници, као и да га је оптужени обилазио, међутим када су му показане фотографије он није препознао оптуженог. Тада је објаснио да је на претрес дошао јер га је сведок Томовић позвао да сведочи о томе да су га у болници посећивали он и оптужени. Сведок Чедомир Кордин је био лекар ортопед и у Пећи радио од 1. до 16 маја. 1999. год. Сетио се оптуженог када га је видео на претресу, али није могао да се сети да ли га је и када лечио. Навео је да протокол у лечењу вена подразумева поступак који је описао оптужени, чишћење и превијање, он је увек тај поступак примењивао, могуће је да је оптужени носио и лонгету. Добро се сећа из тих дана извесног Мице-Милојице и сабље коју му је тај човек донео, јер сведок сакупља трофејно оружје и све везује за Ђурђевдан који слави. Могуће је да су му Милојица и оптужени заједно донели сабљу. У то време било је доста рањеника са подручја Кошара и Савине воде био је окупиран тиме и ничега другог се не сећа добро. Сведок Милоица Алексић је у периоду од 10. или 12. маја па до 24. јуна био болничар у Пећкој болници. Оптуженог Булатовића је познавао од раније и за време док је био у болници оптуженог је видео три-четири пута, при чему се десило да га је у периоду од шест седам дана видео три пута. Оптужени је на нози носио гипс и ходао је уз помоћ штака. И сведок Срђан Остругнај који је био возач санитета и боравио у Пећкој болноици од 10.или 11.маја (јер је тражио да га повуку са терена), потврдио је да је Булатовића виђао у болници. Видео га је тог првог данас, јер је сведок радио на пријему и после пар дана још три- четири пута. Оптужени се кретао уз помоћ штака, а на нози је имао или гипс, или лонгету или шину.

Суд је одредио и вештачење оптуженог на сагласан предлог странака, па из медицинске документације у коју су вештаци др Ђорђа Алимпијевића и

Драгана Јечменице, и др Петар Стојанов извршили увид, прегледа оптуженог, вештаци су мишљења да је окривљени имао операцију о чему постоји отпусна листа Здравственог центра Студеница бр. 372 где је био у периоду од 2. до 6. априла 2009. год., и имао интервенцију на десној нози. Ожиљци које су вештаци констатовали на телесном прегледу последица су ове операције. Они нису могли да се изјасне да ли нека од промена потиче из претходног периода и да ли је последица раније интеревенције, јер било која повреда након шест месеци таква је да се не може одредити старост ожиљка. Према налазу и мишљењу васкуларног хирурга др Петра Стојанова болест вена коју има овај окривљени и која је контролисана не омета га у знатној мери у свакодневном функционисању, а могуће је да се приликом лечења примењује поступак који оптужени описује, носи лонгета или се креће уз помоћ штака.

По оцени суда иако несумњиво произилази да је оптужени имао обољење вена и да се од тога лечио, ни из једног од изведених доказа не произилази да је 14. маја био тако болестан да се кретао уз помоћ штака. Напротив из изведених доказа поуздано је суд утврдио да је оптужени био са припадницима јединице у акцији. Ни исказ сведока Чедомира Кордина није потврдио одбрану оптуженог јер је сведок описивао начин на који се поступа приликом лечења, али се није могао сетити да је оптужени био његов пацијент. Стога како је већ наведено одбрана оптуженог да је 14. маја био болестан, са штакама није прихваћена и није потврђена ни доказима који су на предлог одбране изведени.

Правна оцена

Радње оптужених правно су квалификоване као кривично дело ратни злочин против цивилног становништва у саизвршилаштву из члана 142 ст. 1 у вези члана 22 КЗЈ.

Суд је пошао од тога да се у време означено у изреци пресуде 1. априла и 14. маја на подручју АП КиМ одвијао оружани сукоб, међународни који је отпочео 24. марта и окончао се 10. јуна 1999. године и унутрашњи који је отпочео раније и окончао се истовремено са међународним. Актери сукоба су с једне стране били припадници српске војске и полиције, а са друге ОВК и снаге НАТО пакта које су се ставиле на страну ОВК. Ова околност није била спорна, ради се о notорним чињеницама које истовремено произилазе и из доказа који су достављени суду од стране ВБА, јавно објављених докумената као што су Одлука о проглашењу и укидању ратног стања и коначно, одбране оптужених који су тврдили да су бранили своју домовину. У образложењу су већ анализирани докази из којих произилази да се на подручју АПКиМ одвијао оружани сукоб, да су на овом подручју деловале 135. и 136. бригада ОВК, да су недалеко од Пећи

постојали штабови ОВК у селима Стреоци и Јабланица. На овом подручју је била, са друге стране 125. моторизована бригада Војске Југославије, чији је командант био генерал Драган Живановић, односно делови ове бригаде и то логистички и оклопни батаљон, под командом потпуковника Миличка Јанковића као и 177. Војнотериторијални одред Пећ, Полицијска управа Пећ, Цивилна заштита Пећ, чета Војне полиције из састава 125. моторизоване бригаде, као и снаге полиције. Дакле, како се у време које је наведено између страна у сукобу, на простору АП КиМ, па и на простору општине Пећ, одвијао оружани сукоб довољног обима и интезитета, то се примењује ратно права - Женевске конвенције од 12.08.1949. године и Допунски протоколи уз Женевску конвенцију.

Сви оптужени у време извршења дела били су припадници 177. ВТО Пећ, дакле припадници једне стране у сукобу. Оптужени Топлица Миладиновић био је командант, оптужени Абдулах Сокић ступио је у јединицу у мају месецу 1999. год. Оптужени Дејан Булатовић прикључио се јединици у селу Љубенић, од тада је и припадник 177 ВТО. Оптужени Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Срећко Поповић, Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, али и А1 и сведок Зоран Рашковић су припадали овој јединици. У оквиру 177. ВТО били су припадници Интервентног вода којим је командовао пок. Небојша Минић. Оптужени су се од почетка поступка тако и бранили, а исто произилази и из доказа који су прочитани. Једино у односу на Абдулаха Сокића, како је већ образложено, нису се могли прибавити подаци о војном ангажовању, али осим оптуженог Сокића и сведоци и остали оптужени су наводили да је он почетком маја 1999.године ступио у јединицу и распоређен је у овај вод. О томе да се оптужени Дејан Булатовић прикључио јединици у селу Љубенић и заједно са осталима учествовао у акцији, те да је и после тога био припадник јединице говорио је детаљно Зоран Рашковић, као и остали оптужени. Током акције оптужени Дејан Булатовић се јединици прикључио у селу Љубенић и био је у униформи. У одбрани он је наводио да је био припадник 177. ВТО, одазвао се позиву и добио распоред, али да је његов превасходни задатак био обезбеђење објеката, па очигледно ни он не негира да је био припадник 177ВТО, док је суд из исказа сведока Рашковића и А1 утврдио да је од акције у Љубенићу оптужени Булатовић постао припадник Интервентног вода. Дакле, у време означено у изреци сви оптужени имали су својство борца, припадника једне стране у сукобу. Интервенти вод био је мања формација која је постојала у оквиру Прве чете, којом је командовао пок. Небојша Минић, и који је осим оптужених бројао и друге борце. Његова улога и задаци су били специфични и то произилази из одбране оптуженог Срећка Поповића који је наводио да су они били као «Полиција», исказа Зорана Рашковића који је наводио да су непосредне наредбе примали од оптуженог Топлице Миладиновића, а да је приступању 177. ВТО Пећ претходио састанак у кафани на коме су се договорили о формирању ове мање

јединице. Он је наводио и да је пок. Небојша Минић прво, почетком бомбардовања био у полицији, где се добровољно пријавио, а затим када ту нису пристали да га ангажују, да је био у војној команди и изашао задовољан јер му је оптужени Топлица Миладиновић рекао «Такви борци нам требају». О томе да су били под непосредном командом оптуженог Топлице Миладиновића говори и оптужени Абдулах Сокић кога су, са осталим Босанцима који су дошли у Пећ, упутили да је јави оптуженом Топлици Миладиновићу, а он га је распоредио у јединицу код пок. Небојше Минића.

Из изведених доказа поуздано је утврђено да су оптужени извршили радње наведене у изреци.

У селу Љубенић оптужени Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић, извршили су напад на цивилно становништво који је имао за последицу смртно страдање цивила, и расељавање, а куће су упаљене да становништво не би имало где да се врати, а опт. Дејан Булатовић и Милојко Николић, убиство цивила, док су Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић стајали у непосредној близини и пазили да не побегну или не пруже отпор, у селу Ћушк оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић извршили напад који је имао за последицу смртно страдање цивила, извршили пљачкање и расељавање, а куће су упаљене да становништво не би имало где да се врати, оптужени Дејан Булатовић у насељу Гаши, од цивила окупљених у дворишту општ. Брахима Гаши (а које су окупили оптужени Поповић, Богићевић и Сокић) издвојио Расима Рам, Мухамета Шаља и Брахима (Дервиш) Гаши, одвео у двориште куће Расима Рам и пуцањем из наоружања лишио живота, као и у насељу Хасан Беђ од групе цивила (коју су опколили Поповић, Богићевић и Сокић) са још 3 НН припадника 177. ВТО присилио 10 цивила да уђу у кућу Сахита Гаши у којој је пуцањем из свог наоружања лишио живота Муса Гаши, Џафера Гаши, Абдулаха Љуши, Џафера Љуши, Аријана Љуши, Зеһира Аљијај, Исуфа Шаља, Емруша Краснићи, Скендера Љуши, а оптужени Ранко Момић и Милојко Николић са НН припадником 177. ВТО из исте групе издвојили 12 цивила и довели до куће Азема Гаши у којој су убијени Емин Гаши, Јашар Гаши, Рам Гаши, Хаљиљ Гаши, Ибер Кељменди, Скендер Кељменди, Дем Кељменди, Ук Љуши, Осман Љуши, Исмет Динај, Гани Авдиљај, док је оптужени Абдулах Сокић код улаза у кућу- балкона Ајета Гаши пуцањем из свог наоружања лишио живота Суљу Гаши, званог «Мухарем» и Скендера Гаши. У селу Плављан оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић извршили напад на цивилно становништво који је имао за последицу смртно страдање цивила, извршили пљачкање и расељавање, а куће су упаљене да становништво не би имало где да се врати, а у овом нападу је силована [redacted] оштећена Ганимете Никчи. У селу Захач

Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић извршили напад на цивилно становништво који је имао за последицу смртно страдање цивила, извршили пљачкање и расељавање, а куће су упаљене да становништво не би имало где да се врати.

Ове акције су предузете и радње извршене на основу наредбе које је издао оптужени Топлица Миладиновић. Ово је суд утврдио из околности да је он био командант 177. ВТО, да је у саставу 177. ВТО била јединица – Интервентни вод којим је командовао пок. Небојша Минић, са којим је оптужени Топлица био у непосредном контакту и издавао му команде, што је и образложено код оцене одбрана оптужених, а ово произилази и из исказа сведока и одбрана оптужених. О томе да је оптужени наредио напад на село Љубенић 01.04.1999.године сведочи Зоран Рашковић који наводи да је ујутру на састанак возио пок. Минића код оптуженог Топлице, да је одмах после састанка сазнао за постојање наређења јер му је то пок. Небојша Минић саопштио, па сведок каже: «Таква је наредба да се ћера гамад, ту је све речено, све је објашњено не треба ни питати за детаље у смислу протеривања, уз што јаче ефекте пропратне, паљење итд.». О томе да је оптужени Топлица наредио ову акцију говори и А1: «Дош'о је Мртви, после тога када је реко идем још по нека упутства код Топа, враћа се и каже «Момци, данас се ради једна озбиљна акција где ћемо имати подршку, тенковску подршку Миличка Јанковића, ту ће да буде и наш командант Топлица», «Идемо, ради се, ћерају се Немци и све остало, да идемо да ћерамо Немце и да се пале куће да немају где говна да се врате» и даље «То нам је била прва већа акција коју ја знам да смо имали почетком априла, то је то село Љубенић». Наредба за акцију заправо је значила напад на цивиле у селу и расељавање. А1 и сведок Зоран Рашковић објашњавају да су то били «Немци».

Околност да је акција спроведена, произилази из из уписа у ратни дневник, а да није било отпора, да су у селу били само цивили, утврђује се из исказа сведока и оштећених.

О томе да је издата наредба од 14.05.1999.године суд је утврдио из исказа сведока, али и неких оптужених. А1 објашњава да је Небојша Минић отишао код оптуженог Миладиновића да узме инструкције за тај дан, враћа се после 20-так минута и наређује: «Момци спремите се за 10 минута крећемо, ради се о селу Ћушка, треба да идемо да ћерамо Немце, пале се куће, цепају се документа и све остало што је потребно», такву наредбу је пренео Небоша Минић. Сагласан је исказ сведока Зорана Рашковића који је навео да : «У 08 ујутро сећам се, ту је испред штаба; каже Мртви да га возим у команду код Топлице. Ја га возим сад у команду која је измештена по трећи, четврти пут. Ту сам га повезао и Мртви се ту задржао око 40 минута, изашао је, у возилу ми ништа није говорио, вратили смо се назад, врло кратко је рекао «покрет, спремајте се, покрет» и у његовом жаргону покрет

идемо, лове се Немци и сада углавном већина нас се ту и намазала са гаром из ауспуха, неко је имао ималин или шта знам, врло брзо смо били спремни». Оптужени Ранко Момић је навео да је сврха акције у Ђушкој била: расељавање. Ова акција је убележена и у ратни дневник.

Дакле пок. Небојша Минић примио је и ову наредбу и пренео припадницима своје јединице. Као и претходна, и ова се односила на напад на цивилно становништво и расељавање.

У складу са издатом наредбом, припадници Интервентног вода у чијем су саставу били оптужени, су непосредно пре отпочињања напада од Минића добили задатке да предузму радње на претресању породичних кућа цивила Албанаца, да траже оружје и из кућа истерају становнике, окупе их на једно место у селу, и одатле, организовано, пешке или на тракторима и камионима, натерају да напусте село и крену у Албанију. Ово произилази из исказа А1, сведока Зорана Рашковића, одбране Ранка Момића «Све значи, да се иселе, тражите оружје и сви да се иселе, да иду, сви. Е видите, ту су овај рекли да се цијепају документа. Значи кад смо основани и то, једино кад идемо кажем вам у акцију», онда каже «све исељавајте», јер је тад цело Косово, све се исељавало, то је вероватно била политика тада врха државног. Ми смо ту да слушамо». Ово произилази и из конкретних радњи које су оптужени предузели на терену, а што је суд утврдио из исказа оштећених и сведока.

Дакле, околност да је оптужени Топлица Миладиновић издао ове наредбе, суд је утврдио посредно и из одбрана оптужених који су говорили о томе да се пок. Минић консултовао са Топлицом, да је био код њега пре акција, да је био са њим и после акција, да је првооптужени био командант 177. ВТО у оквиру кога је био Интеревентни вода чији је командир био «Мртви». По оцени суда сви ови докази, уз одбране оптужених који наводе да су припадали Војсци Југославије, да им је Топлица био командант, а да је њиховим водом непосредно командовао Минић који је био подређен Топлици, доводе до јединог могућег закључка да је наредбе издао оптужени Миладиновић. Суд је при томе ценио одбрану овог оптуженог да није издао наредбе, да нема писане наредбе ни за 01.04., ни за 14.05., да сведоци који говоре о састанцима оптуженог Топлице Миладиновића и пок. Минића нису присуствовали састанцима, и не преносе нешто што су чули непосредно већ говоре да им је то пок. Минић рекао, па налази да је оваква одбрана усмерена на избегавање кривичне одговорности. Како се ради о незаконитим наредбама то је јасно да оне нису издате у писаном облику, али сагласни искази А1 и сведока Зорана Рашковића, оптужени који говоре о томе да је свакој акцији претходио састанак код првооптуженог, начин на који су обе акције вршене, околност да су забележене у ратни дневник, су докази из којих је суд закључио да је првооптужени наредбу издао. Такође, начин понашања и предузете радње у селима, јер су акције извршене на исти начин у сваком селу, такође су доказ да је наредба издата. Дакле оптужени Топлица

Миладиновић је издао наредбу, што у члану 142 ст. 1 КЗСРЈ се и предвиђа као једна од радњи извршења дела јер је наведено «ко нареди или изврши». Одговорност онога ко је издао наредбу постоји независно од тога да ли је дело уопште извршено, па и у конкретном случају у односу на оптуженог Топлицу Миладиновића, самим тим што је издао наредбу он је предузео радње које имају обележја кривичног дела и прекршио одредбе међународних конвенција.

У односу на издавање наредбе оптужени је поступао умишљајно, свестан својих радњи и последица које је желео, а при томе је суд ценио и околност да су А1 и оптужени Момић тврдили да је све био део плана вишег руководства, као и да су се све акције одвијале на исти начин. Оптужени Миладиновић, као командант јединице којој је издао наређење за акцију је знао да се у овим селима налази цивилно становништво, а не наоружане војне формације јер је пре издавања наредби, ова јединица у више наврата вршила претрес тих села, ради тражења оружја, када је констатовао да нема оружја ни припадника ОВК, што се утврђује и из навода у ратном дневнику 177. ВТОд Пећ. У односу на село Љубенић оптужени је имао сазнања да у њему нема војника већ су тамо само цивили јер о томе говори сведок Марко Вукотић, као и А1 који је навео да је познато упориште ОВК било у Стреоцу.

Приликом издавања наредби оптужени је знао да ће припадници Интервентног вода, извршавајући наредбу палити куће, пљачкати цивиле, вршити тријаж и стрељати цивиле, и на то пристао и био свестан конкретних околности ових дела. У односу на село Љубенић суд овај закључак заснива на томе што се оптужени, у време извршења забрањених радњи налазио на улазу у село. Оптуженог је на овом месту видео А1, видео је и војна возила, као и војни џип који је користи оптужени Миладиновић и неколико војника који су га чекали, а око 100м даље и два тенка. Оптужени Славиша Кастратовић 12.03.2010. год., у одбрани пред МУП навео је да је оптужени Миладиновић био на улазу у село Љубенић приликом извођења акције. Сведок Зоран Рашковић је потврдио да је видео војна возила «пинцгауер», војни камион, није видео команданта, а сведок Горан Јовановић је потврдио да су се лево и десно од пута ка Дечанима налазили тенкови, и да су их одмах на почетку рата изместили од села Љубенић уз комуникацију Пећ-Дечани. О тенковима су говорили и оштећени Аљбан Реџај, Бесим Хускај, Амруш Укшинај.

Дакле из ових доказа је несумњиво утврђено да је оптужени био на улазу у село, за време док се спроводила наредба коју је издао, а његово присуство је давало додатно самопоуздање свим оптуженима и другим припадницима јединице којом је командовао да издате наредбе за напад и расељавање цивилног становништва спроведу на терену у потпуности.

У односу на села Ћушк, Плављан, Захач, реализацију акције и спровођење наредбе коју су остали оптужени извршили, оптужени Миладиновић је пратио преко средстава везе. Суд је поуздано утврдио да је

јединица имала и користила мотороле и да је у овој акцији пок. Небојша Минић преко мотороле одржавао везу са командом, а о томе да су се користили моторолама говорили су А1 и сведок Зоран Рашковић, оптужени Ранко Момић, али и оштећени. О одбрани оптуженог који је тврдио да нису имали мотороле већ само РУП, као и постојању средстава везе у јединици било је речи и у одговарајућим деловима пресуде. Суд је несумњиво утврдио да је оптужени Топлица комуницирао путем мотороле са пок. Минићем, да је знао шта се дешава на терену, да је како је сам и навео по завршетку акција, добијао извештаје од командира чета који су учествовали у акцији или његовог заменика, усмено у команди где су долазили да реферишу, и са лица места реферисали су и путем уређаја радио везе. Знао је да су припадници његове јединице, све његове до тада издате наредбе увек извршавали вршећи појединачна или масовна убиства цивила, пљачке и отимачине, уништавање цивилне имовине, тешко кршећи одредбе међународног права. На такво понашање припадника ове јединице више пута је био упозораван од стране начелника ОУП Пећ, сведока Бориславa Влаховића, а исто произилази и из «Информација о негативним понашањима припадника Војске Југославије на терену од 30. априла 1999. године», који је прослеђен штабу МУП у Приштини, који је заправо заједнички штаб као и писмо Штабу МУП-а Приштина, насловљено на Тому Благојевића. Акција у Бреженику, насељу у Пећи, као и однос према Албанцима у Пећи, о чему је говорио сведок Зоран Рашковић, свакако је била позната и оптуженом Миладиновићу. Коначно и репутација коју је уживао пок. Небојша Минић, која је била опште позната у граду, по оцени суда немогуће да је остала непозната оптуженом. Уосталом он је и наводио у једном наврату износећи одбрану да је знао да се дешавају паљења и пљачкања, али није био његов посао да о томе реферише команданту. О томе да је оптужени знао на који се начин извршавају наредбе и шта прати акције сведочио је Зоран Рашковић који је навео да је после акције одвезао пок. Минића у штаб, где је остао око два сата, а после акције 14. маја га је такође возио у штаб.

Околност да је командир Интервентног вода Минић саопштио припадницима пре акције да је добио наредбу и био у команди, да је имао комуникацију током акције средствима везе, пружала је оптуженима додатно самопоуздање. Стога је оптужени Топлица Миладиновић поступао као саизвршилац са осталим оптуженима.

У односу на убиства цивила, у селима наведеним у изреци, паљење кућа, пљачкање становништва, чиме је уништавана имовина цивила у великим размерама што није било оправдано војним потребама, оптужени Миладиновић је поступао са евентуалним умишљајем јер је знао шта се може догодити у акцији, па је на ове последице пристао.

Под командом покојног Небојше Минића наредбу за напад на цивилно становништво и расељавање цивилног становништва из села Љубенић, Ћушк, Плављан и Захач извршили су оптужени Срећко Поповић (осим у

селу Љубенић), Славиша Кастратовић (осим у селима Ћушк, Плављан и Захач), Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић и Дејан Булатовић, а заједно и са њима Абдулах Сокић у селима Ћушк, Плављан и Захач, и то као припадници Интервентног вода, заједно и истовремено, делујући у саставу своје једнице и наоружани пешадијским наоружањем, свесни да вршећи нападе на цивилно становништво албанске националности и расељавање цивилног становништва албанске националности, поступају по наредби опт. Топлице Миладиновића и свесни заједничког деловања. Оптуженима је била позната природа акције и наредбе, као и да у селима нема припадника ОВК, већ само цивила. Акције су извршаване у основи на исти начин, упадало се у село, војници су били нагарављени и маскирани, становништво би се избацивало из кућа, раздвајали су војноспособне мушкарце, који су убијани, а жене и деца протеривани ка Албанији. Акције је пратило и насумично пуцање у вис и испред ногу цивила, претње, а наредбу за расељавање извршавали су тако што су одвојене жене, децу и старце, силом оружја и претећи како ће и њих ликвидирати, говорећи «хтели сте НАТО, хтели сте Албанију, сада у Албанију» и слично, расељавали и приморавали их да пешице, или у тракторима напусте село, а куће су паљене да не би имали где да се врате. Осим паљења кућа, паљена су и тела убијених у селима Ћушк, Плављан и Захач да би се прикрили трагови. На овај начин су вршене акције и у другим селима о чему је говорио сведок Зоран Рашковић јер је навео да су припадници Интервентног вода од почетка бомбардовања, па све до половине маја 1999. године вршили такве исте нападе, у Пашином пољу, насељима у самом граду.

Одбране оптужених који негирају да су предузели радње наведене у изреци посебно су анализиране у образложењу пресуде под насловом оцена одбрана. Из изведених доказа суд је утврдио да су оптужени, онако како су наведени у изреци, по селима и данима, извршили напад на цивилно становништво тако што су у јутарњим часовима улазили у село са главног пута и преко ливада и прилазних путева, да су сви били наоружани пешадијским наоружањем, подељени у више група и да су напад извршили пуцајући, претресали су породичне куће, истеривали цивилно становништво албанске националности из кућа, претили да ће их побити, пуцали изнад глава, испред ногу, приморавали их да се окупе на одређеним местима-центру или двориште у селима. Ово све у односу на сваког од оптужених и у односу на свако од села, већ је појединачно образложено када је утврђено ко је од оптужених коју радњу приликом вршења напада на цивилно становништво предузео.

У односу на радње наведене у изреци суд налази да су их оптужени предузели умишљајно, да су свесно и вољно предузели сваку радњу. Оптужени су у односу на напад који је имао за последицу смртно страдање цивила у свим селима били свесни да делују заједно као припадници

јединице, да поступају по наредби да врше напад према цивилном становништву јер из села није отварана ватра, а сви мештани су били у цивилу и без оружја, и оптужени су предузимање ових радњи и хтели. Радње оптужених и то долазак до села под пуном војном опремом, са наоружањем и улазак у распореду као за напад са свих страна у групама, улазак у куће уз пуцање и претресање представља напад, а у нападу су убијени цивили који су набројани у изреци. Оптужени су били свесни заједничког деловања, и да радње сваког од њих доприносе извршењу дела. Приликом закључивања о томе да су деловали заједно, као саизвршиоци и оцене одговорности оптужених, суд налази и да су се они добро познавали, дружили, неки становали заједно (у студентском дому Рашковић, извесно време Момић и пок. Минић), неки заједно учествовали у ратовима на подручју бивше Југославије (Николић, Момић, Мишић, Кастратовић) раније, неки претходно у току 1998. године били припадници једнице полиције «Мује» (Момић, Николић, Поповић, Кастратовић, пок. Минић). У извршењу радњи због којих су оглашени кривим они су поступали као саизвршиоци свесни заједничког деловања јер је одредбом члана 22 КЗЈ одређено да саизвршилаштво постоји ако више лица, учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички учине кривично дело.

У односу на расељавање су поступали умишљајно свесни да без икаквог војног оправдања и потребе, цивилно становништво из кућа у којима су цивили живели, протерују, уз пуцање и псовке и упућују у Албанију, стим да су им претходно одузели лична документа у селима Ћушк, Плављан и Захач која су уништавали, спаљивали. Расељавање су оптужени вршили тако што су претходно вршили тријаж, односно раздвајали жене, децу и старце од мушкараца које су задржавали, а осталима наређивали да иду у Албанију, пуцали изнад глава и испред ногу, викали ‹‹хтели сте НАТО, ево вам НАТО›› и остало, па су становници на тракторима и приколицама и пешице у колонама напуштали село. Ове радње представљају расељавање јер је становништво упућено ван места у коме живи. И у односу на ове радње су поступали као саизвршиоци свесни да сви доприносе извршењу дела. Последица оваквих поступака оптужених као припадника Интервентног вода 177. ВТО Пећ огледа се у чињеници да је сво албанско становништво заувек напустило своје домове у селима, при чему су се у село Љубенић, вратили после рата. Суд је ценио околност да су се у села из којих су расељени, Ћушк, Плављан и Захач, неки цивили вратили истог или следећег дана, боравили у својим, ако нису спаљене, кућама, или у кућама рођака, али налази да је радња довршена већ самим тим што је становништво из својих домова и села расељено, напустило их је и упућено у Албанију, а да околност да су се вратили није од значаја јер је радња извршења довршена одмах када су цивили напустили куће и село и кренули у колонама ка Пећи и даље ка Албанији. Тек по окончању рата вратило се у ова села сво становништво.

Оптужени Дејан Булатовић у селу Љубенић 01.априла 1999.год., је пуцао у групу цивила мушкараца заједно са НН припадницима 177. ВТО свестан да ће их пуцањем са НН припадницима лишити живота што је и желео. Оптужени Милојко Николић истога дана је након што је извршено стрељање, газио по телима погинулих и рањених узвикивао и проверавао ко од стрељаних даје знаке живота и пуцао у њихове главе, свестан да ће на овај начин преживеле лишити живота што је и желео. У селу Ћушк оптужени Абдулах Сокић је издвојио из групе окупљених цивила двојицу мушкараца Суља Гаши званог ‹‹Мухарем›› и Скендера Гаши и одвео их до зида где је, пуцао у њих, свестан да ће их тиме усмртити, што је и желео. У овом селу је Дејан Булатовић најпре из групе цивила издвојио Расима Рам, Мухамета Шаља и Брахима (Дервиш) Гаши одвео их до дворишта и пуцањем у њих лишио их живота, а затим из друге групе цивила присилио 10 цивила- Муса Гаши, Џафера Гаши, Абдулаха Љуши, Џафера Љуши, Аријана Љуши, Зејира Аљијај, Исуфа Шаља, Емруша Краснићи, Скендера Љуши и Хазира Бериша да уђу у кућу Сахита Гаши, пуцао у њих и све осим Хазира Бериша, који је рањен, пуцањем лишио живота, свестан да ће их на тај начин усмртити што је и желео. У селу Љубенић 01.04.1999.године оптужени Славиша Кастратовић, Бобан Богићевић, Синиша Мишић и Милојко Николић који су стајали у близини окупљених су пазили да они не побегну или не пруже отпор све онако како је већ претходно образложено. У селу Ћушк у насељу Хасан Бећ оптужени Срећко Поповић, Бобан Богићевић и Абдулах Сокић су са НН припадницима 177.ВТО Пећ са оружјем у рукама опколили групу од 32 мушкарца и пазили да неко не побегне или не пружи отпор. Оптужени Ранко Момић и Милојко Николић су са НН припадником 177. ВТО из групе издвојили 12 цивила и одвели до куће Азема Гаши, што је такође претходно образложено, па су оптужени на овај начин поступали као саизвршиоци, јер су знали да ће цивили бити убијени и да они својим радњама доприносе да цивили не побегну и да тако омогућавају да они буду лишени живота.

У сваком од села о којима је реч у изреци и образложењу пресуде упаљена је имовина – куће и помоћни објекти, али како се суд уверио из исказа А1 да је могуће утврдити ко је предузео ове радње, то је у изреци само описано да се и ово- подметање пожара и паљење кућа, догодило. Исто и у односу на пљачкање становништва одузимање вредних ствари новца, накита, злата и личних докумената. Како из исказа А1, Зорана Рашковића и оштећених и сведока, није могло да се поуздано утврди да су то учинили управо они оптужени за које је то наведено у диспозитиву оптужнице, односно произилази из исказа А1 и Зорана Рашковића да је у појединим случајевима могуће утврдити ко је то учинио, суд је опис да се догодило пљачкање оставио у изреци пресуде јер је то несумњиво и утврђено, сво становништво је опљачкано. Међутим суд је поуздано утврдио да је у селу Ћушк оптужени Синиша Мишић од покојног Чауша Љуши одузео новац у износу од 80.000 марака, а оптужени Ранко Момић у селу Захач одузео

путничко моторно возило марке «Ауди», да су били свесни да на овај начин пљачкају албанско становништво, што су и желели. Имајући у виду да су куће и помоћни објекти цивила у селима Љубенић, Ћушк, Плављан и Захач паљени, да су од цивилног становништва одузимана возила (од којих су нека и уништена као нпр. возило Чауша Љушија), да је становништво опљачкано суд налази да је у великим размерама уништавана имовина цивила и да то није било оправдано војним потребама.

Суд није прихватио тезу ТРЗ да су сви одговорни за паљење кућа и подметање пожара, да су сви одговорни за пљачкање, и то тако што су неки били непосредни-главни извршиоци, док су други били саизвршиоци јер су били у истој акцији. Ово стога што, како је већ објашњено, могуће је утврдити ко је предузео неке од ових радњи, док у другим случајевима није поуздано утврђено да су непосредни извршиоци они оптужени за које је то наведено у диспозитивну оптужнице. Овакво проширивање појма саизвршиоца на све оне који су били у селима и на сваку од радњи која је предузета, а која има обележја кривичног дела, значило би обесмишљавање принципа кривичног права да свако одговара за оно што је учинио, те да као саизвршилац одговара за све радње које је било ко предузео, без разматрања да ли је то обухваћено и умишљајем починиоца. Само присуство оптужених наоружаних и у униформи није било основ за утврђивање да су сви оптужени предузели све радње које имају обележја кривичног дела. Суд је утврдио које је радње ко од оптужених предузео, ко је поступао као саизвршилац и због чега, из којих је то околности утврдио, како је утврдио да је неко од оптужених предузео умишљајно одређену радњу, односно ако је поступао као саизвршилац у којој је мери допринео извршењу дела и да ли је то обухваћено његовим умишљајем. Суд није могао да закључи на начин да, када је утврдио да се догодила пљачка, као и да су у селу били оптужени, да су сви оптужени као саизвршиоци предузели ту радњу. Напротив, када је из изведених доказа утврдио да су Срећко Поповић, Бобан Богићевић, Ранко Момић, Милојко Николић, Синиша Мишић, Дејан Булатовић и Абдулах Сокић извршили пљачкање становништва, суд је утврђивао и ко је од њих предузео коју радњу, да ли су поступали умишљајно и као саизвршиоци, или у неким случајевима који су образложени није могао утврдити да су неки од оптужених за које је оптужба то тврдила предузели неку од радњи. У вези пљачкања становништва суд је ценио одбране оптужених Милојка Николића, Ранка Момића, Срећка Поповића да тако лоше живе са својим породицама да се већ из саме те чињенице може закључити да то нису учинили, па је нашао да је ова одбрана неприхватљива јер је протекао значајан временски период од када је радња предузета, а одузета имовина није такве вредности да би се било ко могао обогатити. Такође суд је испитивао да ли се уопште ради о пљачкању јер је у неким случајевима одузета имовина сама по себи богателне вредности, као нпр. 100 ДЕМ или један златан ланчић, па је нашао да су испуњени сви услови да се такво

одузимање сматра пљачкањем јер је од становништва одузета сва имовина коју су имали. Без обзира на то што је у појединим случајевима имовина реално мале вредности као нпр. новчани износ од 100 или 300 ДЕМ, то је у истом том случају сва имовина коју је оштећена особа поседовала и она је одузимањем остале без ичега. У селу Ћушк на дан 14.05.1999.године у насељу Хасан Бећ оптужени су пљачкали имовину становништва тако што су: оптужени Синиша Мишић, Срећко Поповић, Абдулах Сокић. Бобан Богићевић, Дејан Булатовић, Милојко Николић и Ранко Момић у двориштима где су били окупљени жене, деца и старци, а затим и у дворишту Ајета Гашија где су били издвојени мушкарци, предузимали радње као што су пуцање у ваздух, испред ногу цивила, стајали у близини са оружјем у рукама и пазили да неко не побегне или не пружи отпор, због чега је становништво било приморано да преда све вредне ствари, златан накит, новац, лична документа онако како је то наредио пок. Минић. Ове радње су по оцени суда све имале за сврху да се становништво опљачка јер су таквим понашањем, пуцањем и стајањем са подигнутим оружјем код становништва створиле утисак да по наредби да се предају вредне ствари и новац мора да се поступи и стога ове радње по оцени суда представљају радње извршења дела. Оптужени Синиша Мишић је одузео новац од покојног Чауша Љушија и предао га пок. Небојши Минићу што је суд поуздано утврдио из исказа А1 како је то претходно образложено, па и ова радња представља радњу извршења дела. Ово стога што је суд поуздано утврдио да је пок.Чауш Љуши предао претходно новац који је он имао, да је новац предао и његов син, да је предао и аутомобил и новац, све у уверењу да ће на тај начин постићи да његов син са женским делом цивилног становништва напусти село и да га не убију. Околност да је оптужени Мишић новац предао пок. Минићу није од значаја јер је свакако по оцени суда он, када је отишао и узео новац од покојног Чауша Љушија и донео, предузео радњу извршења дела.

Све радње - напад, протеривање, убиства, паљење и пљачкање имовине и уништавање имовине великих размера нису имале никакво војно оправдање већ су предузете према заштићеној категорији лица, цивилима.

Из изведених доказа произилази да су заиста сви убијени (осим Џејране и Хатиџе Никчи) били мушкарци разног животног доба, велики број су били војно способни мушкарци. Овако су исказивали сведоци Зоран Рашковић и А1, да је наредба командира тзв. Интервентног вода била да се окупе сви који могу да носе оружје, сви старији од 13 година и слично. Они међутим нису били припадници ОВК и суд није прихватио одбрану да су Албанци били такви и тако ратовали да су преко дана радили у њиви и пољу, а ноћу се преоблачили и ратовали. Несумњиво је утврђено да у селима у којима су мушкарци убијени није било сакривеног оружја, нико од убијених није носио нити употребио оружје, сви су били ненаоружани сељаци. Из изведених доказа, исказа оштећених који су преживели догађај у селу Ћушк, и ратног дневника ВО Пећ произилази да је месец дана раније, 17. априла

вршен претрес у овом селу ради проналажења оружја, да је пронађена једна пушка и да маја месеца, на дан 14. када је извршен напад и убиство мушкараца није било оружја. Ни у селима Плављан и Захач није било оружја, јер из исказа оштећеног Рамуша Рам произилази да су Албанци тражили заштиту мештана и комшија Срба од војске и полиције, јер су били ненаоружани. Несумњиво је утврђено и да нападима није претходила нити се истовремено одвијала оружана акција у којој су српске снаге биле нападнуте, током уласка у села на припаднике 177. ВТО –Интервентни вод и овде оптужене није испаљивана ватра из села или околине. Ово произилази из исказа свих испитаних сведока, из исказа сведока Рашковића који каже да су ишли да «Ћерају Немце» што се односило на цивиле, из исказа испитаних сведока који су били у селима и који су наводили да су одмах ујутру се спонтано окупљали или су натерани да се окупе у центру села, али да у селима није било припадника ОВК, нити је неко пуцао на српску војску.

Сведок Зоран Рашковић и каже на претресу 27.01.2012. год., «ово о чему год овде причамо о овим селима у непосредној близини Пећи, ја Шиптаре терористе у УЧК униформи или да је неко пуцао по нама нисам видео». Суд је ценио и примедбе да се не ради о цивилима, или да није било толико жртава колико то у исказима представљају оштећени и које су наведене у изреци због тога што је у извештајима о обдукцији и идентификацији и уопште података о жртвама, у више наврата наведено да су жртве све рођене 1. јануара одговарајуће године. Због тога је по ставу одбране јасно да се ради о лажним подацима, јер је немогуће да су сви рођени истог датума и то баш 1. јануара. Суд је међутим нашао да су ови наводи неосновани због тога што су у одређеним случајевима податке о жртвама давали и сведочили сродници којима датум рођења није познат, а врло често, посебно код особа старијег животног доба, такви подаци нису забележени. Такође, суд је ценио и наводе др. Ђорђа Алемпијевића са главног претреса 23.09.2013. год., када је објаснио да су у Институту за судску медицину, за настрадале чија су тела ексухумирали у Батајници током 2001. и 2002. године, сачињавали потврду о смрти-која је садржала податке име, презиме, име родитеља уколико је било познато, датум рођења, те да је на једном броју потврда као датум рођења уписан 01.01., да су то чинили према документацији достављеној од УНМИК-а уз објашњење да су датум 01.01. као датум рођења користили за све ситуације када давалац података није знао тачан датум рођења (али је знао годину). Вештак је суду презентовао и документ Међународног комитета црвеног крста, на коме за одређени број лица уместо датума 01.01. стоје цртице. Суд је нашао да су без основа примедбе одбране да није тачно утврђен број и идентитет жртава због тога што нема контролних узорака за накнадну ДНК анализу, није познато да ли су такви узорци узимани са посмртних остатака и где се чувају. Ово стога што је по оцени суда поуздано из изведених доказа утврђено ко је од цивилног становништва страдао, ово произилази из исказа оштећених и

сведока, записника о екхумацији и обдукцији, како је све већ претходно анализирано, а из ових доказа је јасно и на који је начин извршена идентификација ексхумираних остатака. Посебно је суд оценио да су ове примедбе без значаја када се ради о посмртних остацима смртно страдалих у селима Љубенић и Захач чији су остаци екхумирани у Батајници, обдуцирани у Батајници и за које је члан комисије која је ово обављала објаснио како су узимали узорке за идентификацију, како су се узорци достављали Међународним експертима који су вршили идентификацију, а с друге стране оштећени сродници убијених у исказима су наводили како су они давали узроке за ДНК анализу.

Стога је суд несумњиво утврдио да су напади у наведеним селима извршени према цивилном становништву, и да је последица ових напада смртно страдање цивила. Суд није прихватио одбрану окривљеног Милојка Николића да је неко на њих пуцао када су се приближавали селу Ћушк и да су узвратили ватру. Радњама оптужених Дејана Булатовић и Милојка Николића које су описане под тачком II 1в, а оптужених Дејана Булатовића и Абдулаха Сокића које су описане под тачком II 2г жртве су цивили. Из села која су наведна у изреци жене и деца и старци су расељени и они су цивилно становништво које ужива заштиту према наведним одредбама међународних докумената.

Суд је затим анализирајући доказе утврдио и да је ситуација – да је на подручју Косова био оружани сукоб и да је с једне стране учесник у сукобу била српска страна, а са друге албанска страна и ОВК искоришћена за извршење кривичног дела. У тој ситуацији искључиво због националне припадности становништва једној страни у сукобу, оптужени који су припадници друге стране су извршили кривично дело, а починиоци су били искључиво мотивисани и руковођени тиме да се ради о припадницима исте националности као што је друга страна у сукобу.

Када су нападнути само цивили албанског порекла, закључак суда је да је једини могући узрок напада и расељавања била верска и национална припадност жртава и да је дело почињено са дискриминаторном намером. Предмет напада јесу цивили који су сви припадали несрпској групи, па напад и остали извршени злочини имају дискриминаторски карактер у смислу међународног хуманитарног права.

Имајући у виду чињеницу да су описане радње које су оптужени предузели почињене у оквиру оружаног сукоба, то су, оптужени, као припадници оружане стране у сукобу, били у обавези да поштују одредбе Женевских конвенција. Ово стога што су кривична дела за која се оптужени терете уско повезана с оружаним сукобом и што су сви оптужени при извршењу конкретног кривичног дела деловали у служби или под окриљем оружаног сукоба. Свака од жртава конкретних злочина, извршених у оружаном нападу на села Љубенић, Ћушк, Плављан и Захач била је цивил и припадник албанске националности, које се морају сматрати «заштићеним

лицима» у смислу одредаба Четврте Женевске конвенције и допунских протокола. Суд је наиме, нашао да како су све радње предузете у време оружаног сукоба и извршили су их оптужени као припадници једне стране у сукобу били у обавези да поштују одредбе Женевских конвенција и Допунских протокола које су наведене и у изреци пресуде, јер је Женевском Конвенцијом о заштити грађанских лица за време рата (IV Женевска Конвенција) у чл. 3 –Сукоби који немају међународни карактер у ставу 1 тачка 1 предвиђено да у оружаним сукобима који немају карактер међународног сукоба свака страна је дужна да поштује минималне одредбе према лицима која не учествују у непријатељствима, подразумевајући под тим и припаднике који су положили оружје, па су у том смислу забрањени поступци који су набројани и то повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења, узимање талаца, повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци, изрицање казни без претходног суђења од стране редовно установљеног суда и и пропраћеног свим судским гаранцијама које цивилизовани народи признају за неопходне, док је чланом 33 – који носи назив забрана колективних казни, пљачке и репресалија у ставу 2 предвиђено да је пљачка забрањена, а чланом 49 – Забрана депортације, пресељења и евакуације је одређено је да су масовни или појединачни присилни премештаји, као и депортације заштићених особа с окупираног подручја на подручје окупацијске силе или на окупирано или неокупирано подручје било које друге државе, забрањени, без обзира на разлоге. У II Допунском протоколу уз Женевске конвенције у делу II –Хуман поступак, у члану 4 су прописане основне гаранције и да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, да ће она у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације и да је забрањено наређивати да не сме бити преживелих, а ставом 2 да јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне; колективне казне; узимање талаца; акти тероризма; вређање људског достојанства, нарочито понижавајући и деградирајући поступак, силовање, принудна проституција и сваки облик недоличног напада; ропство и трговина робљем у свим облицима; пљачка; претње извршењем било ког од горе поменутих дела. Ставом 3 је прописано да ће деци бити пружена нега и помоћ која им је потребна, и набројано је шта се нарочито има обезбедити. Члан 13. у тачки 2. овог Протокола изричито прописује да цивилно становништво и појединци цивили неће бити предмет напада. Забрањени су акти или претње насиљем, чији је главни циљ да шире страх међу цивилним становништвом, док је одредбом члана 17. тачка 2, прописано да цивили не

смеју бити присиљени да напусте своју територију из разлога који су у вези са сукобом. Први допунски протокол уз Женевске конвенције од 12. августа 1949 године у делу IV- цивилно становништво, одељак I , глава II – Цивили и цивилно становништво у члану 51, предвиђа заштиту цивилног становништва тако што је одређено да оно ужива општу заштиту од опасности које проистичу из војних операција, те да ће се у свакој прилици поштовати правила, која су побројана, те је предвиђено да цивили неће бити предмет напада, набројани напади који се сматрају забрањеним (напади без избора циља итд), предвиђено да су забрањени акти или претње насиљем, којима је главни циљ да шире терор међу цивилним становништвом, да ће цивили уживати заштиту уколико не узимају директног учешћа у непријатељствима, односно за време док не узимају директног учешћа у непријатељствима. Чланом 52 предвиђена је општа заштита цивилних објеката. У одељку III- поступак са лицима у власти стране у сукобу, глава I чланом 75 одређене су основне гаранције које су набројане- да ће се са лицима која су у власти стране у сукобу и која не уживају повољнији третман поступати хумано у свим приликама и да ће она уживати заштиту, без икакве неповољне разлике која би се заснивала на раси, боји, полу, језику, вери или убеђењу, политичком или другом мишљењу, националном или социјалном пореклу, богатству, рођењу или другом статусту, или било којем другом сличном критеријуму, да ће се поштовати њихова личност, част, убеђења и верски обреди, као и да су дела која су и која остају забрањена у свако доба и на сваком месту: насиље над животом, здрављем или физичким или менталним благостањем људи, а нарочито: убиство; мучење сваке врсте, физичко или ментално; телесна казна; сакаћење; вређање људског достојанства, нарочито понижавајући и деградирајући поступак, принудна проституција и сваки облик недоличног напада; узимање талаца; колективне казне; и претње извршењем било којег од поменутих дела, Чланом 85- Сузбијање повреда овог протокола у ставу 3а) и 4а) да се забрањује премештање делова цивилног становништва од стране окупацијске силе на подручје које окупира, или премештај и дела становништва окупираног подручја и изван тог подручја.

Коначно анализирајући последице које су наступиле извршењем дела суд налази да се ради о тешким последицама, због великог броја цивила који су смртно страдали у нападу на цивилно становништво, великог броја убијених цивила и расељених, те околности да се ради о последицама које су наступиле у четири села на територији АПКиМ.

Суд је вршећи овакву анализу, нашао да се у радњама окривљних стекли сви елементи кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ у вези са чланом 22 КЗЈ, при том приликом одлучивања који ће закон применити суд је применио закон који је важио у време извршења дела налазећи да је исти најблажи за учиниоце у смислу члана КЗ СРЈ. По оцени суда неосновано се у примедбама браниоца и

завршне речи предлаже да се као најблажи примени закон који као максималну запрећену казну предвиђа 15 година затвора. Приликом одлучивања о томе који ће закон применити суд је ценио да се од момента извршења кривичног дела Кривични закон мењао више пута али само у погледу запрећене казне, па како је одредбама КЗ СРЈ (Сл.лист СРЈ 37/93 од 16.07.1993) запрећена казна затвора од најмање 5 година или затвор од 20 година, овај закон је најблажи и стога га је суд применио.

При томе је суд имао у виду да је одредбама Кривичног закона СФРЈ („Службени лист СФРЈ", бр. 44/76, 46/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90 и 54/90), за кривично дело из чл. 142. ст. 1 била је прописана казна затвора најмање пет година или смртна казна, док је одредбом чл. 37 КЗ СФРЈ одређено је да се смртна казна не може прописати као једина главна казна за одређено кривично дело и да се може изрећи само за најтеже случајеве тешких кривичних дела за која је законом прописана, а одредбом члана 38 став 1 да затвор не може бити краћи од 15 дана, ни дужи од 15 година, а ставом 2 истог члана да за кривична дела за која је прописана казна смртна казна суд може изрећи и затвор од двадесет година.

Законом о изменама и допунама кривичног закона СФРЈ („Службени лист СРЈ", бр. 35/92 од 25.09.1992. године) промењен је назив закона у Кривични закон СРЈ.

Изменама и допунама Кривичног закона СРЈ („Службени лист СРЈ", бр. 35/92 од 16.07.1993. године) брисан је члан 37 КЗСРЈ, извршена измена става 2 члана 38 тако што је прописано да се за најтежа кривична дела може прописати и затвор од двадесет година, а извршене су и измене тако што је на свим местима смртна казна замењена казном затвора, те је овим изменама извршена измена и члана 142 став 1 КЗСРЈ тако што се за ово дело учинилац може казнити затвором од најмање 5 година или затвором од 20 година.

Кривичним законом Републике Србије („Службени гласник СРС", бр. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89 и 42/89, „Службени гласник РС", бр. 21/90, 16/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93) у систему кривичних санкција није била предвиђена смртна казна и она је је уведена тек изменама и допунама Кривичног закона РС („Службени гласник РС", бр. 47/94 од 14.07.1994. године). Смртна казна је у систему кривичних санкција РС била све до 2002. године када је изменама и допунама Кривичног закона РС(„Службени гласник РС", бр. 10/2002 од 01.03.2002. године) избрисана.

Законом о изменама и допунама Кривичног закона СРЈ („Службени гласник РС", бр. 39/2003 од 11.04.2003. године) промењен је назив закона у Основни кривични закон.

Доношењем Кривичног закона РС („Службени гласник РС", бр. 85/2005 од 06.10.2005. године), а који је ступио на снагу 01.01.2006. године престали су да важе Основни кривични закон („Службени лист СФРЈ", бр. 44/76, 46/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90 и 54/90, „Службени

лист СРЈ", бр. 35/92, 16/93, 31/93, 37/93, 24/94 и 61/01, „Службени гласник РС", број 39/03) и Кривични закон Републике Србије („Службени гласник СРС", бр. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89 и 42/89, „Службени гласник РС", бр. 21/90, 16/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/02, 11/02, 80/02, 39/03 и 67/03);

Чланом 45 став 1 КЗРС („Службени гласник РС", бр. 85/2005 од 06.10.2005. године) прописано је да казна затвора не може бити краћа од 30 дана нити дужа од 20 година, а чланом 372 став 1 истог закона којим је одређено кривично дело ратни злочин против цивилног становништва прописано је да ће се учинилац овог дела казнити затвором од најмање 5 године.

Каснијим изменама и допунама Кривичног закона РС које су објављене у „Службеном гласнику РС", бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 нису мењане одредбе члана 45 став 1 КЗРС и члана 372 став КЗРС.

Према томе, суд је нашао да су се у радњама оптужених стекла сва битна обележја кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142.став 1. КЗЈ. у вези 22 КЗЈ.

Казне

Приликом одмеравања казни суд је ценио, у смислу члана 41 КЗЈ све околности које утичу да казна буде мања или већа, односно олакшавајуће и отежавајуће околности, па је нашао:

У односу на оптуженог Топлицу Миладиновића животно доба, тешке економске прилике у којима живи као подстанар са породицом, околност да му је током поступка преминула ташта због чега су његове породичне прилике постале сложеније, као и чињеницу да је [redacted], суд је ценио као олакшавајуће околности. Такође, суд је ценио и место у војној хијерахији командне структуре српских оружаних снага на Косову током бомбардовања и рата 1999. год., јер је у питању нижерангирани официр у односу на официре који су командовали јединицом којој је 177. ВТО био препотчињен, и ВТО у чијем је саставу био, као и нижег чина јер је био у чину активног артиљеријског поручника. Приликом одмеравања казне суд је имао у виду став тадашњих војнобезбедносних структура којима су још одмах, како то произилази из изведених доказа и околности да су тела цивила пребачена у Батајницу, макар били познати догађаји који су предмет поступка и нису их истражили. Степен одговорности и бројност радњи цењене су приликом одмеравања казне.

У односу на оптуженог Срећка Поповића економске прилике су такође оцењене као олакшавајуће околности, јер живи у малом, неусловном стану [redacted], без запослења је и сталних извора

прихода. Међутим, у односу на оптуженог Срећка Поповића суд је као отежавајуће околности ценио однос према жртвама, посебно јер је током поступка у више наврата оштећенима постављао питања и стављао примедбе које су доводиле до тога да се осећају веома непријатно и које и поред реаговања суда нису могле бити потпуно отклоњене, па је тако нпр. оштећеном Хаџи Чеку након што је овај одговорио да му је погинуо син рекао «у Љоћу сам био, можда сам му баш ја и сина скинуо и не жалим» (транскрипт са главног претреса од 30.03.2011.год.,-страна 36). Наводи овог оптуженог да су сведоци инструирани да не говоре истину, да су припадници ОВК и Албанци уопште убијали Србе, да има много злочина над Србима који нису расветљени и слично, цењени су у склопу одбране овог оптуженог и нису сматрани за отежавајуће околности. Такође, понашање оптуженог Поповића и нарушавање дисциплине на претресу, уз увреде упућене Заменику Тужиоца и сведоку Зорану Рашковићу, због чега је суд ради одржавања реда оптуженог морао да опомиње и удаљи са претреса за време док се испитује сведок, као процесна решења већ су образложени и нису приликом одмеравања казне цењени као отежавајуће околности. Понашање према жртвама и однос према жртвама и наступелим последицама, који је показао као у наведеном примеру, суд је узео у обзир приликом одмеравања казне.

У односу на оптуженог Славишу Кастратовића, исто тако породичне прилике и обавезе подизања двоје деце, као и економске прилике у којима се нашао јер је из Гораждевца дошао у ужу Србију и живи са породицом у изнајмљеном стану и у тешким финансијским приликама, али и моралне особине, што је суд утврдио из исказа сведока о понашању оптуженог, а о томе је говорио и сведок Зоран Рашковић, су олакшавајуће околности, да је несебичан, пожртвован, док је раније осуђиваност отежавајућа околност.

У односу на оптуженог Бобана Богићевића, породичне прилике, јер је [redacted], као и обавезе у вези издржавања и васпитавања и подизања детета су узете за олакшавајуће околности, а раније осуђиваност за отежавајућу околност. Током поступка из исказа сведока Зорана Рашковића и А1, као и одбрана појединих оптужених произилази да је опт. Бобан Богићевић био без посебног места и утицаја у јединици, што сведок Зоран Рашковић описује «као девојчица», па такав његов положај у јединици и ангажовање у акцијама, је суд такође ценио приликом одмеравања казне.

Оптужени Ранко Момић је раније, пре него што је извршио дело због кога је сада осуђен, више пута осуђиван, па је ово суд ценио као отежавајућу околност. Породичне прилике, [redacted] и лоше економско стање породице, јер је супруга незапослена, су олакшавајуће околности.

Оптуженом Милојку Николићу здравствено стање које је погоршано због рањавања, као и околност да нема породицу ни ближе сроднике јер му

је током поступка преминула сестра, па је један део бриге о сестрићима морао да преузме, су цењене као олакшавајуће околности.

У односу на оптужене Милојка Николића, Ранка Момића и Срећка Поповића, посебно је цењена чињеница да је током поступка суд утврдио да је и у Интервентном воду постојао у извесном виду хијерархијски однос, те да су неки од бораца и то ова тројица оптужених уживали веће поверење команданта, били му ближи, имали слободу одлучивања у акцијама, а остали борци су их уважавали. Ово је суд утврдио из исказа сведока Зорана Рашковића и А1. Они су ову тројицу оптужених представили као искусне борце, јер су Момић и Николић учествовали у ратовима у Босни, о чему су и сами говорили, а касније, као и оптужени Срећко Поповић у полицијској јединици познатој као «Муње», у којој је био и пок. Небојша Минић-«Мртви», која је деловала до краја 1998.год. О томе су говорили и сами оптужени. Ови борци од краја 1998. год., нису били у полицијској јединици већ су били мобилисани и примљени у резервни састав 177. ВТО. Њих је – оптужене Момића и Николића, пок. Минић прве ангажовао, они су били на састанку и договору у кафани «Славица», приликом формирања групе која је ушла у 177. ВТО и од које је формиран Интервентни вод. Сведок Зоран Рашковић у исказу је добар део посветио осликавању ситуације и односа у воду и примерима и догађајима за положај који су поједини од оптужених уживали у јединици. Ово се односи на оптужене Ранка Момића, Срећка Поповића и Милојка Николића. У односу на оптуженог Поповића карактеристичан је надимак «Ћале» (како и оптужени наводи) јер је био не само старији од других бораца, већ искуснији и борци су га слушали, уважавали и били спремни да га послушају у одређеним ситуацијама. Опт. Милојко Николић уживао је углед великог борца, што је требало да значи да је пожртвован у борбама и брине о саборцима, а у односу на понашање у догађајима који су предмет поступка, као и у сличним акцијама, он је увек као искусан борац водио једну групу. У односу на опт. Ранка Момића, сведок Зоран Рашковић тврди да је такође због искуства које је имао, јер је имао и чин у тзв. Аркановој војсци и обучавао Арканове борце, увек у акцијама водио једну групу војника, био је близак са командантом. Управо ови оптужени у одбрани која је претходно коментарисана, инсистирају на сопственом часном понашању посебно према женама, на томе да су учествовали у борбама са ОВК, а у акцијама које су као ове због којих се води поступак, и када су се случајно затекли ништа нису радили јер се нису ни борили против цивила. Статус који су имали у јединици, јер су сва тројица били у извесно вишем положају од других бораца, уживали повластице и привилегије, искуство и познавање правила ратовања, по оцени суда показује да они имају већи степен одговорности. Из изведених доказа је утврђено да су и у акцијама 1.априла и 14. маја имали описан положај, због тога што су сведоци Зоран Рашковић и А1 наводили да су оптужени Момић и Николић предводили групе војника у селима Ћушк и другима у акцији 14.

маја, у једном засеоку су били и заједно. У Љубенићу су били заједно, у истој групи како наводи А1. И А1 наводи да су они и иначе били међу главнима у јединици. Осим тога и сведок Борислав Влаховић објашњава да су Поповић, Николић и Момић често били у друштву Небојше Минића, да су били стари ветерани, добро наоружани пешадијским наоружањем, па су изгледали супериорно у односу на остале и имали ауторитет у јединици, као и да се у јединици причало да су најспособнији јер знају да ратују. Ово подразумева да су у овим акцијама имали и већи степен одговорности, и стога им је то и узето као отежавајућа околност.

Здравствено стање опт. Абдулаха Сокића, је погоршано и ово је суд ценио као олакшавајућу околност, као и то да је без породице, сродника, имовине, као и његово држање у поступку, јер је још приликом првог саслушања, иако је негирао да је предузео радње које имају обележје кривичног дела, детаљно описивао односе у јединици и 177. ВТО, и догађај од 14. маја 1999.год., и акције у којима је јединица учествовала, док је раније вишеструка осуђиваност отежавајућа околност.

Опт. Синиша Мишић је без сталног запослења, издржава се од повремених послова, са обавезама према породици, [redacted] са којима не живи у заједници, као и његово здравствено стање, [redacted], су олакшавајуће околности. Током овог поступка и боравка у притвору успео је да успостави присан однос са сином из првог брака са којим се није видео још од 1992.год., што по оцени суда представља олакшавајућу околност јер свакако показује спремност оптуженог да усвоји позитивне социјалне вредности. Отежавајућа околност је његова раније осуђиваност.

Здравствено стање опт. Дејана Булатовића који [redacted] као и околност да у тешким финансијским приликама, живи са мајком, суд је ценио као олакшавајуће околности.

Уопште узев, околности везане за личне и породичне прилике оптужених, економске прилике, њихово или здравствено стање чланова породице су узете као олакшавајуће околности. Степен учешћа оптужених у извршењу дела и бројност радњи због којих их је суд огласио кривим су такође биле од значаја за одмеравање казне. Ово стога што учешће Славише Кастратовића, Бобана Богићевић је морало бити цењено на један начин док је степен учешћа оптужених који су имали командне положаје у групама подразумевало учешће у акцијама на други начин, па га је суд тако и ценио, ценећи и степен учешћа и бројност радњи због којих су оглашени кривим.

Оптужени Момић, Николић и Булатовић су дело извршили са више радњи. Тако, у односу на опт. Дејана Булатовића, бројност радњи којима је извршио дело због кога је осуђен, околност да је утврђено да је убијао цивиле, имало је одговарајући значај приликом одмеравања казне. У односу на Милојка Николића суд је ценио бројност радњи, околност да је

учествовао у свим акцијама које су предмет поступка, у селу Љубенић извршио тзв. оверавањем јер је зашао међу тела и проверавао ко даје знаке живота, и пуцао, али и понашање том приликом јер је из исказа сведока Зорана Рашковића утврђено да је том приликом оптужени узвикивао речи као што су «Зар и ти Алија, Балија» и слично. Суд је ове речи-пошалице, јер је такво понашање опустило војнике и изазивало смех изоставио јер сведок није тачно могао да се сети имена «Алија, Балија, Ибро » или нешто слично и да ли је то било «Још копрцаш» или «Зар и ти» и слично и није могао да их цитира, али је био сигуран у узвикивање и смисао, а и сведок А1 говори о томе да је после овога дошло и до опуштања и подсмешљивих примедби и шале на рачун оних које је овај догађај узнемирио. Стога је ово понашање суд ценио прилико одмеравања казне. Бројност радњи приликом одмеравања казне суд је ценио и у односу на оптужене Ранка Момића, који је учествовао у обе акције, и у селу Ћушк са више радњи, као и у односу на оптуженог Абдулаха Сокића који је у селу Ћушк предузео више радњи. У односу на оптуженог Срећка Поповића који је оглашен кривим за догађаје од 14 маја, суд је ценио степен његовог учешћа и положај у јединици.

У односу на Славишу Кастратовића и Бобана Богићевића суд је нашао да има места ублажавању и примени одредби члана 42 и 43 КЗЈ. Осим њиховог положаја у јединици који је и у акцији у селу Љубенић био такав да су они заједно са припадницима јединице и овде оптуженима извршили напад и расељавање цивилног становништва, приликом извршења није утврђено да су показали суровост, јер из исказа сведока Зорана Рашковића и А1 произилази да су били на ободу села. У односу на Бобана Богићевића у акцији од 14. маја произилази да је на исти начин предузимао радње извршења, односно да је био једноставно учесник групе, а и иначе га сведоци описују као припадника јединице који је био неупадљив и миран. У односу на олт. Славишу Кастратовића као особито олакшавајућу околност суд је сматрао спашавање породице Кастрати у селу Захач.

Суд је ценио и наступеле последице и околности под којима је дело извршено. Број жртава овога дела је изузетно велики, у једном дану у селу Љубенић убијено је 45 цивила, а у једном дану у три села на подручју Пећи убијено је око 70 цивила. Животно доба убијених у акцијама од 1.априла и 14. маја је такође било од значаја, као и друге околности приликом извршења дела, јер су убијени мушкарци, али и старци од преко 89 година, или непокретне особе (старица у кући Кадрије Чеку која није могао да устане и изађе у двориште са осталим члановима породице) из чега је очигледно да се само стицајем околности или срећом (Муј Гаши) и милошћу команданта (као.нпр. Ерзен Љуши) неко спасао. Суд је ценио и чињеницу да су у појединим породицама убијени сви мушкарци, о чему су говорили оштећени (Рашид Ћокај, или Хајрулах Хисени из Захача, јер су убијени њихови и синови њихове браће).

Приликом извршења дела становништво је пљачкано и без обзира што су у појединим случајевима од цивила одузети мањи новчани износи као што је 100ДМ или 200ДМ, или пар минђуша, ово је економски погодило целе породице јер су у свим случајевима од цивила опљачкане све вредне ствари које су имали, а уништена је и сва имовина јер су упаљене куће и помоћни сеоски објекти. Пљачкање је извршено уз претњу, пуцање у вис, а у појединим случајевима и изузетно сурово о чему говоре оштећени Ерзен Љуши који је сакупљао ствари и навео да није смео да подигне главу, оштећени Ардијан Кељменди, да је један од војника пришао детету које је имало седам-осам година, свукао му одећу проверавајући да нема сакривен новац, као и оштећене Ајше Кељменди којој су војници претили да ће јој одсећи уво уколико не скине минђушу. Вредне ствари су одузимане од жена и уз понижења јер су неке претресане, неке су уводили у кућу и претресали о чему су говориле Зелфије и Туше Гаши које су прозване као Селимова и Хакијева жена, па претресане у кући, а одузет им је накит и новац који су имале, као и сво злато и лична документа. Оштећени причају како су покушавали да спасу стоку и пуштали је из штала када су чули да долази војска. Суд је ценио све околности под којима је дело извршено јер су цивили застрашивани уз пуцање, псовке, повике што је стварало додатну панику и страх, становништво је окупљано и било у прилици да види куће како горе, приликом догађаја у селу Ћушк од ватре запалио се и електрични кабл, што је код окупљених жена и деце изазвало додатни неспокој. Расељавање је вршено тако што становништво није имало могућности да понесе било шта од неопходних ствари, о чему сведочи оштећена Мејреме Хамзај из села Љубенић, а оштећена Иљфете Хаџиљај из села Плављан говори како се вратила да узме пелене за бебу. Становништво је протерано, тако да је после догађаја село Љубенић остало пусто све до јуна 1999.год., док су из села Ћушк, Плављан и Захач неки становници боравили у селу, али како су куће изгореле сви заједно били у истој кући или боравили код рођака.

Број жртава, висина причињене штете и висина износа новца и вредних ствари који су одузети и који су тешко погодили цивиле били су од значаја приликом одмеравања казни. Приликом давања значаја околностима које су пратиле извршење дела суд је водио рачуна да оно што је наведено као начин на који је нека радња преузета или наступеле последице не буду узете у обзир и приликом одмеравања казне.

Посебно је суд ценио и да су тела убијених запаљена и тако уништавана, као и чињеницу да сродницима убијених није дозвољено да преузму и сахране убијене. У селу Захач родитељи и чланови породица су знали да су тела у каналу од петка када су стрељани, молили су тога и следећег дана и покушавали да их преузму, а у недељу су открили да нема тела, док у Љубенићу преживели цивили, мушкарци који су испитани као оштећени говоре да су тела убијених остала у селу, али они нису смели да

прију и преузму их. Иако је гробница у Пећи и Батајници откривена, ексхумирана и тела пронађена, још увек има несталих из ових догађаја. Ово је суд приликом одмеравања казне ценио као околности под којима је дело извршено.

Стога је суд ценећи околности од значаја за одмеравање казни оптужене осудио и то Топлицу Миладиновића, Милојка Николића и Дејана Булатовића на казне затвора у трајању од по 20 година, оптуженог Ранка Момића 15 година, оптуженог Абдулаха Сокића на казну затвора у трајању од 12 година, оптуженог Срећка Поповића на казну затвора у трајању од 10 година, Синишу Мишића на казну у трајању од 5 година а оптужене Славишу Кастрастовића и Бобана Богићевића на казне затвора у трајању од по две године, у уверењу да се једино оваквим казнама може остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 33 КЗЈ и сврха кривичних санкција прописана чланом 41 КЗЈ. Оптуженима је, применом члана 50 КЗЈ, у казне на које су осуђени урачунато време које су провели у притвору и то: опт.Топлици Миладиновићу од 12.03.2010. год., до 28.12.2011. год., опт. Милојку Николићу од 27.12.2010. год., до 18.03.2013.год., опт. Ранку Момићу од 14.01.2011. год., до 06.02.2013. год., опт. Абдулаху Сокићу од 18.05.2010. год., до 21.12.2012. год., опт. Срећку Поповићу од 07.04.2010.год., до 25.06.2012.год., опт. Синиши Мишићу од 04.11.2011. год., до 25.03.2013. год., опт. Славиши Кастратовићу од 12.03.2010. год., до 28.12.2011. год., и опт. Бобану Богићевићу од 12.03.2010. год., до 24.12.2010. год.

Према опт. Топлици Миладиновићу и опт. Славиши Кастратовићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду К.По1 К.По2 83/10 од 13.03.2010. год., и укинут решењем К.По2. 48/10 од 28.12.2011. год., када су им одређене мере забране напуштања боравишта и које су им укинуте решењем донетим на главном претресу 21.12.2012. год.; опт. Милојку Николићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду К.По1 К.По2 83/10 од 14.04. 2010. год., и наређено је издавање потернице, оптужени је лишен је слободе у Р. Црној Гори те се налазио у екстрадиционом притвору од 27.12.2010. год.(када је лишен слободе) до 08.04.2011. год., притвор му је укинут решењем Апелационог суда Кж-По$_2$-16/13 од 18.03.2013. год., и одређена мера забране напуштања боравишта која је решењем Вишег суда у Београду, одељења за ратне злочине К.По2.48/10 од 02.10.2013. год., замењена мером забране напуштања територије Р. Србије; опт. Ранку Момићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду К.По1 К.По2 83/10 од 14.04.2010. год., и наређено је издавање потернице, оптужени је лишен је слободе у Р. Црној Гори те се налазио у екстрадиционом притвору од 14.01.2011. год., (када је лишен слободе) до 19.04.2011. год., притвор му је укинут решењем Апелационог суда у Београду Кж-По$_2$-8/13 од 06.02.2013. год., и одређена мера забране напуштања боравишта која је решењем Вишег суда у Београду,

одељења за ратне злочине К.По2-48/10 од 16.10.2013. год., замењена мером забране напуштања територије Р. Србије; опт. Абдулаху Сокићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду, одељења за ратне злочине К.По1 К.По2 83/10 од 14.04.2010. год., и наређено је издавање потернице а укинут решењем Вишег суда у Београду, одељења за ратне злочине К-По$_2$-48/10 од 21.12.2012. год., и одређена мера забране напуштања боравишта која је решењем К.По2.48/10 од 02.10.2013. год., замењена мером забране напуштања територије Р. Србије; опт. Срећку Поповићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду, одељења за ратне злочине Ки.По2 83/10 од 07.04.2010.год., а укинут решењем Вишег суда у Београду, одељење за ратне злочине К-По$_2$-бр. 48/10 од 25.06.2012. год., и одређена мера забране напуштања боравишта; опт. Синиши Мишићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду К.По1 К.По2 83/10 од 14.04. 2010. год., и наређено је издавање потернице а укинут решењем Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К-По$_2$-бр. 48/10 од 25.03.2013. год., и одређена мера забране напуштања боравишта која је решењем К.По2-48/10 од 16.10.2013. год., замењена мером забране напуштања територије Р. Србије; опт. Бобану Богићевићу притвор је одређен решењем истражног судије Вишег суда у Београду, одељења за ратне злочине К.По2 83/10 од 13.03.2010.год., и укинут решењем К.По2. 48/10 од 24.12.2010. год., када му је одређена мера забране напуштања боравишта и која је укинута решењем донетим на главном претресу 07.06.2013. год.

Одлука о трошковима кривичног поступка

Оптужени су ослобођени обавезе плаћања трошкова поступка и паушала јер је суд нашао да би њиховим плаћањем двила доведена у питање егзистенција оптужених и лица која по закону требају да издржавају, а имајући у виду имовно стање оптужених, да се издржавају од повремених хонорарних послова или пензије, као и њихове личне и породичне прилике.

Одлука о имовинско правном захтеву

Оштећени Рец Кељменди, Иса Гаши, Хазир Бериша, Бесим Хускај, Садик Јахмуратај, који су у нападима који су извршени на села Ћушк и Љубенић били рањени, али и чланови породица убијених у нападима на села Љубенић, Ћушк, Плављан и Захач који су тим приликама опљачкани и натерани да напусте своје куће које су им касније спаљене Ерзен Љуши, Хаци Чеку, Бетим Гаши, Халит Гаши, Ћазим Шаља, Сабрије Љуши, Муј Гаши, Ардијан Љуши, Туше Гаши, Ајше Кељменди, Ђејљоне Гаши, Рашид

Ђокај, Сани Ука, Али Никчи, Незир Кастрати, Фазиле Хисени, Сервенте Селманај, Елхаме Харадинај, Ђул Бушати, Албан Бушати, Кумрије Јахмуратај, Ганимете Никчи су приликом испитивања на главном претресу истицали да људски живот нема цену, али да траже одштету због свега што су преживели- опљачкани су, куће и помоћни објекти су им запаљени, натерани су да напусте своје домове, претрепели су велику бол због губитка најближих, при чему нису били у могућности да определе висину имовинског захтева. Неки од оштећених- Фатиме Љуши, Фатиме Гаши, Љаурета Рама, Хајрулах Хисени, Авдуљ Хисени, Дин Шоши, Кумрије Хамзај, Хајрије Хускај, наводе да због губитка својих најближих- деце, супруга, оца, брата и чланова ближе родбине трпе велику бол и да то ништа не може да надокнади, али су оставили могућност да касније преко свог пуномоћника поставе имовинско правни захтев, док оштећене Иљфете Чеку, Зелфије Гаши, Шпреса Кељменди, Мејреме Хамзај наводе да нису дошле пред суд да би тражиле одштету, већ да би кривци за почињене злочине били кажњени, а оштећени Сали Никчи о имовинско правном захтеву није могао да се изјасни. Тахир Кељмедни, Садик Гаши, Хаки Гаши, Лирије Гаши ([redacted]) и Лирије Гаши ([redacted]) Фадил Бериша, Незир Тахирукај, Иљфете Хацијај, Халит Гаши, Бајрам Рама, Амруш Укшинај, Мифтар Укшинај, Шабан Кастрати, Исмет Авдиу, Тане Никчи и Аријете Никчи се о имовинско правном захтеву нису изјашњавали, као ни Хајрије Демаку и Фатон Демаку-мајка и брат Есме Демаку која је 14.маја одведена из колоне цивила и о којој се ништа не зна као ни Шехрије Бања која је 14.маја силована.

Пуномоћници оштећених су у завршној речи у име свих оштећених истакли имовинско правни захтев чију висину нису определили.

Како оштећени уопште нису определили имовинско правни захтев то је суд оштећене на основу члана 258 ЗКП за остваривање овог захтева упутио на парницу.

Изостављени наводи оптужнице

Суд је у изреци пресуде изоставио радње које су некима од оптужених стављене на терет оптужницом јер није доказано да су их предузели. Иако је и у претходним деловима пресуде о томе било речи, ради се о:

Село Љубениђ

Изостављени су наводи оптужнице да је у извршењу дела у овом селу учествовао оптужени Срећко Поповић, као и прецизно навођење онога што је оптужени Милојко Николић узвикивао када је проверавао ко је од стрељаних цивила преживео.

У односу на оптуженог Срећка Поповића и радње које су му стављене на терет оптужницом, суд је нашао да није доказано да је он учестовао у акцији у селу Љубенић. Оптужени је тврдио да у овој акцији није био. Сведок Зоран Рашковић је у исказу датом ТРЗ дана 18.01.2011. год., тврдио, када је набрајао припаднике јединице који су учествовали, да је међу њима био и оптужени Срећко Поповић. Међутим, када је подигнута оптужница због злочина у селу Љубенић и сведок Зоран Рашковић поново позван на претрес, објаснио је да је након прве изјаве размишљао и присећао се, па да је сигуран да оптужени Поповић у овој акцији није био. Објаснио је да је раније набрајао припаднике јединице, да је набројао и опт. Поповића, али да је сигуран након што је дуже размишљао и присећао се догађаја из рата, да овај оптужени није учествовао у акцији. Када је саслушан и А1 је приликом набрајања, тврдио да међу припадницима јединице у акцији у Љубенићу није био оптужени Срећко Поповић. Оштећени Садик Јахмуратај испитан пред ТРЗ дана 04.09.2012. год. (приликом предочавања фотографија- страна 9 и 10) и на главном претресу 27.03.2013. год., (транскрипт од 27.03. страна 15 и 16) је тврдио да познаје оптуженог Поповића и да га у Љубенићу није видео. Нико од оштећених који су преживели стрељање и испитани, и којима су показане фотографије, није видео тога дана у Љубенићу међу војницима оптуженог Поповића. Стога је суд из описа дела због кога је овог оптуженог огласио кривим изоставио радње које је према наводима оптужнице предузео у селу Љубенић 01.04.1999.године, јер није било доказа да је оптужени учествовао у овој акцији.

Изостављено је и да су оптужени Ранко Момић, Милојко Николић и Синиша Мишић, «са Дејаном Булатовићем вршили убиства издвојених цивила, испаљујући у њих пројектиле из својих пушака», јер из исказа сведока, како преживелих цивила, тако и А1 и Зорана Рашковића суд није могао поуздано да утврди да су ова тројица оптужених стрељала цивиле. Доказ за ове наводе оптужнице требало је да буду искази А1 и сведока Зорана Рашковића, који су обојица идентично описали место на коме су стајали оптужени Николић, Момић и Мишић, и да су имали оружје, они нису никада навели да су оптужене видели да пуцају у цивиле. А1 је пратио шта се дешава са Мићком Ивановићем, па отишао, и закључује да су и ови оптужени пуцали. Сведок Зоран Рашковић наводи да су се и ови оптужени придружили, да он то није видео, али закључује, по положају где су се налазили, да су се придружили стрељању. Међутим, суд налази да није доказано да су ови оптужени учествовали у стрељању јер их А1 и сведок Рашковић нису видели, а оштећени који су преживели стрељање говоре о тројици војника који су стајали испред њих и пуцали.

У оптужници је у односу на оптуженог Милојка Николића наведено да је након што су цивили стрељани зашао међу тела и проверавао ко од стрељаних даје знаке живота и пуцао у главу и тела преживелих и да је том приликом узвикивао. Ове речи сведок Зоран Рашковић је различито наводио

па је тако када је испитан пред ТРЗ-ом дана 18.01.2011. год навео да је Николић док је «оверавао» срељане цивиле говорио «Ох, још се копрцаш Балија», «Па зар и ти Алија» (страна 3 записника од 18.11.2011. год.), докна претресу 22.04.2013. год. (страна 5 транскрипта) наводи «...он јури видљиву главу, туп, имена виче Идриз, Ибро, туп, туп, туп ...» док на предочавање председника већа његовог раније датог исказа наводи «Добро, ја имена сада конкретно не памтим која су употребљавана, тако да коришћена су та локална имена шиптарска» (страна 8 транскрипта), па како суд није могао поуздано да утврди шта је тачно оптужени говорио то у изреци, иако је утврђено да је оптужени узвикивао, нису цитиране речи.

Из изреке је изостављено да је у нападу смртно страдао Гогај Хација јер није било доказа да је овом приликом и ово лице убијено.

Село Ћушк

Радње које су некима од оптужених стављене на терет оптужницом да су их предузели у селу Ћушк, а изостављене су из изреке пресуде образложене су у делу који се односи на ово село, претходно у пресуди, а ради се о:

- оптуженима Милојку Николићу и Ранку Момићу да су стрељали групу мушкараца у кући Азема Гаши, јер је суд само поуздано утврдио да су они одвели групу мушкараца, али не и да су их стрељали, јер тако нешто једини преживели-оштећени Иса Гаши није сведочио. Он је говорио о једном војнику са пушкомитраљезом да је пуцао у цивиле.

-да су ова двојица оптужених у насељу „Дечанска Махала", истеривали цивилно становништво албанске националности из кућа, јер је несумњиво утврђено да су они били у акцији и били у селу Ћушк, учествовали у нападу, али и поред навода оштећених да су војници били у насељу „Дечанска Махала", објашњењу где се та махала налази, нису се могли потпуно поуздано повезати ови искази са наводима сведока Зорана Рашковића из ког правца су на трг „Хасан Бећ" дошла ова двојица оптужених

- оптужени Синиша Мишић и Ранко Момић вршили пљачкање имовине издвојених мушкараца, које су приморали да лична документа, новац, златан накит и све драгоцености које поседују одложе на тло испред себе, што су ови и учинили, а потом приморали Ерзена Љуши да све драгоцености покупи јер је суд из исказа сведока и оштећених утврдио да је ово наредио пок. Небојша Минић

-радње које је наводно предузео оптужени Славиша Кастратовић јер је несумњиво утврђено да он није био са јединицом у селу Ћушк. Дана 14. маја је сеоска слава Јеремијин дан у родном Горждевцу и оптужени Кастратовић је био на слави о чему су сведочили, сведоци Веселин Бешовић, Југослав Стевановић Дулић и Миливоје Здравковић који су из села Гораждевац и они су посведочили да су Славишу Кастратовића видели у селу на слави, као и

сведок Милисав Марјановић који је био код ћерке у гостима у том селу и видео оптуженог, а и сведок Зоран Рашковић, као и А1 су навели да оптужени није био са јединицом у селу Ћушк. Стога су радње које је он наводно предузео изостављене из изреке.

Из изреке је изостављено да је у кући Дема Гаши лишен живота Авдиљај Хасан јер није било доказа да је и он био у групи мушкараца која је уведена у кућу и стрељана.

Село Плављан

Суд је изоставио радње које се стављају на терет оптуженима Милојку Николићу, Срећку Поповићу, Синиши Мишићу и Ранку Момићу да су их извршили у селу Плављан дана 14.05., а описане су под тачком II оптужнице.

У оптужници се тврди да су оптужени Срећко Поповић и Милојко Николић ушли у село Плављан и на путу пресрели тада мал. оштећену Ганимете Никчи [redacted]) и Ајете Никчи ([redacted]). Њих две пок. Весел послао је да из куће извесног Џуфе, где је породица боравила донесу неке ствари и документа. Војници су их пресрели, увели у кућу и раздвојили. Неки су са оштећеном Ганимете ушли у собу и један је силовао, а други су били са Ајете јер су тражили да им донесе воду. У оптужници се наводи да су међу овим војницима били оптужени Николић и Поповић, а да је оптужени Милојко Николић силовао оштећену Ганимете, јер их је она препознала на фотографији и у врсти. Међутим овако нешто није се могло закључити из изведених доказа нити из обављеног препознавања.

Наиме оштећена Ганимете дала је исказ више пута и то пред ЕУЛЕКС-ом дана 18.03.2010. год., пред ТРЗ-ом 27.06.2010. год и на главном претресу 27.11 и 28.11.2013. год

ЕУЛЕКС-у су достављене фотографије, па је она дана 09.03.2011. год на њима указала на ове оптужене.

Оштећена је испитана на претресу дана 27.11 и 28.11.2013. год. Тада је у исказу навела да је војник са марамом силовао, да раније није говорила о томе, због стида и условима у којима се нашла, јер су јој истога дана убијени и родитељи, остала је са браћом и њиховим породицама, било јој је тешко, а имала је због силовања психичке проблеме и лечила се на Косову. Сада живи у Белгији и након терапије којој се подвргла у стању је да исприча шта се догодило. О томе да је силована познато је и оштећеној Ајете Никчи, она ју је видела крваву, повређену и без одеће. Оштећена Ганимете јој ништа није рекла нити је са њом касније о томе разговарала, нити је желела да Ајете то некоме исприча, али је било јасно шта се догодило.

Оштећена је о догађају и одређеним детаљима различито говорила, јер је наводила да је био у питању различит број војника, различито је наводила на коме месту су их пресрели војници, али оно што је било од значаја, у

погледу силовања тврдила је да је са њом у соби било више војника, да је један рекао да је не дирају јер је дете, док је други пут ове речи приписивала извесном «Циганину из Благаја» кога од раније познаје, описивала је да се један војник смејао док је силована. У свим исказима описивала је двојицу и то једног високог крупног са шеширом и другог млађег, са марамом повезаном око главе. На претресу је такође навела да је један од двојице војника који су са њом били у соби био висок са шеширом, црн, у мајици и тетовиран, а други нижи од њега, али такође висок и са марамом повезаном преко главе која је била црвена са белим цветићима. Приликом прегледања фотографија пред ЕУЛЕКС-ом она је показала фотографију на којој је оптужени Милојко Николић, и другу на којој је Срећко Поповић. На претресу је навела да је силовао војник са марамом и да је ту био и други, и обојицу показала на фотографијама. Затим је суд ову двојицу оптужених поставио у врсту и обављено је препознавање, па је оштећена показала у врсти такође на ову двојицу оптужених, ограђујући се уз наводе да није потпуно сигурна. Испитивање оштећене на претресу је након тога прекинуто, јер је била изузетно узнемирена.

Оцењујући изведене доказе, суд је нашао да без обзира на непрецизности у погледу места на коме су их пресрели војници, броја војника, из исказа оштећене Ганимете Никчи као и из исказа оштећене Ајете несумњиво произилази да је током напада у кући извесног «Џуфе» оштећена Ганимете силована. И оштећена Ајете наводи да су их у кући војници раздвојили, да су са оштећеном у собу ушла двојица војника, она је отишла да донесе воду. Задржала се кратко време, и сигурна је да су са Ганимете у собу ушла двојица. Видела је оштећену после овог догађаја, па исто описује да је оштећена била без доњег дела одеће, крвава, узнемирена, помогла јој је да се среди и обуче. Она не описује да су у собу са оштећеном Ганимете ушли војници од којих је један имао мараму, нити да их је било више од двојице.

Суд није могао да поуздано утврди да је опт. Милојко Николић силовао оштећену Ганимете, иако су обављена препознавања преко фотографија и у врсти. Наиме, по оцени суда показивање фотографија оштећеној је било до те мере сугестивно да је то потпуно обесмислило ову радњу, и то због тога што је оштећена говорила о војнику који је имао на глави мараму, за коју је на претресу навела да се ради о марами црвене боје са белим цветићима, а онда су јој показане фотографије војника (извештај о извршеном поступку препознавања са фотографија пред ЕУЛЕКС-ом од 09.03.2011. год.) на којима само опт. Милојко Николић има мараму, па је по оцени суда логично и разумљиво да она покаже управо на ту фотографију као и на фотографију опт. Срећка Поповића која је јавно објављена. Она ипак и тада говори да није потпуно сигурна. Након што је дала исказ на претресу обављено је препознавање тако што су ова двојица постављена у врсту, па је онда оштећена међу особама које је препознавала указала на ову двојицу,

навела да није сигурна да су то они јер јој се чини да је опт. Милојко Николић био виши, а код опт. Поповића да јој личи на једног војника. По оцени суда оцена овог препознавања захтева додатан опрез јер је оштећена која је препознавање вршила претходно видела фотографије на којима су оптужени. Суд је ценећи исказ ове оштећене и обављено препознавање нашао да исти нису поуздани у погледу тога када говори ко је силовао, јер поред тога што је видела фотографије, па оптужене у врсти, она ни тада није била потпуно сигурна да се ради о овој двојици оптужених. Међутим, оно што је додатно уверило суд да ово препознавање није поуздано јесте опис оних војника који су са њом били у соби и војника са марамом, који не одговара изгледу оптужених у то доба. Потпуно поуздано је утврђено да опт. Срећко Поповић није носио шешир, није био тетовиран, како она описује једног од војника. У односу на опт. Милојка Николића, иако је он на једној од фотографија у албуму са марамом на глави, опис војника о коме оштећена говори - висок око 180 и виши, плавушан, мршав и у друштву онога са шеширом, никако не одговара изгледу опт. Милојка Николића чији су изглед у то време описали сведоци. Дакле, оштећена није са сигурношћу препознала оптужене Николића и Поповића, ова двојица оптужених нису изгледала онако како је описала војнике у соби, они не знају албански, а она је тврдила да су војници у соби говорили албански, па је суд када је оценио исказ, у вези и са исказом оштећене Ајете, да не може никога да препозна, али је сигурна да су са Ганимете у соби била само двојица, да није видела никаквог „Циганина из Благаја", да нису говорили албански, нашао да на несигурном и сугестивом препознавању, како је већ образложено, не може поуздано да се закључи да је опт. Милојко Николић силовао оштећену, па је ову радњу изоставио из описа дела због кога је оптужени осуђен. Изостављени су и наводи оптужбе да је опт. Срећко Поповић кундаком ударио мал. Ганимете и пуцао ка оштећенима да их застраши јер, како је већ објашњено, суд није утврдио да је овај оптужени то учинио, нити да га је оштећена Ганимете препознала са сигурношћу. Из околности да је оштећена на претресу плакала, узнемирила се када је видела овог оптуженог, суд не закључује да је она препознала оптуженог, већ се ради о околностима које прате сведочење о осетљивим догађајима на претресу, психичком стању оштећене и изузетно гласном говору и обраћању оптуженог током претреса, па и на том рочишту.

Међутим, како је суд утврдио да се силовање догодило, да је оно извршено у време оружаног сукоба, то је исто учињено противно одредбама члана 3. став 1. тачка а. и ц. и члана 27 став 2. Четврте Женевске конвенције у вези са чланом 77. тачка 1. Допунског протокола I и чланом 4. став 2 тачка е. Допунског протокола II којима је и предвиђено и ово је околност која је пратила извршење дела и догађаје у селу Плављан, где је суд несумњиво утврдио да је извршен напад и расељавање цивила и да су ове радње (напад и расељавање) са осталим припадницима извршили и оптужени Милојко Николић и Срећко Поповић.

Изостављени су наводи оптужнице да су оптужени Милојко Николић, Ранко Момић и Срећко Поповић пљачкали имовину становништва у дворишту Агима Сељманај, и наредили да тада мал. Фидан Сељманај покупи ствари које су цивили одложили на земљу пред себе, јер иако је суд с једне стране, поуздано утврдио да су ова тројица учествовала у акцији у селу Плављан, и с друге стране, из исказа оштећених да су војници наредили да се ствари које су вредне, новац и лична документа баце на земљу, а тада мал. Фидан да их покупи, није поуздано утврђено да су то учинила ова тројица оптужених. О пљачкању становништва нису се изјашњавали А1 који није био у селу Плављан, нити сведок Зоран Рашковић. Једино је оштећена Ђељоне Гаши приликом препознавања преко фотографија пред ЕУЛЕКС-ом дана 08.03.2011. год., показала на Милојка Николића и Срећка Поповића, навела да их је видела у дворишту, али није навела да су они пљачкали становништво и наредили мал. Фидану да покупи вредне ствари. Она је и приликом испитивања код ТРЗ дана 27.06.2012. год., када су јој показане фотографије показала и на оптуженог Ранка Момића, као војника кога је видела у дворишту. Међутим, претходно ова оштећена је описала војнике које памти и опис не одговара изгледу оптужених које је показала на фотографијама. Коначно ова оштећена, која је препознала на фотографијама неке од оптужених, није навела да их је видела у ситуацији да пљачкају имовину цивила, па како није било доказа да су оптужени предузели ове радње то их је суд изоставио из изреке пресуде.

Оптужницом је стављено на терет оптуженом Срећку Поповићу да је извршио тријаж становништва у дворишту Агима Сељманај, издвојио шесторицу мушкараца и наредио НН припадницима да их лише живота, што су они и учинили. Међутим, иако је у односу на ове радње оптужница заснована на исказу и препознавању које је обавила оштећена Ђељоне Гаши из њеног исказа суд није могао да закључи да она говори о оптуженом Поповићу. Наиме, оштећена је на фотографијама показала на оптуженог Поповића, и с друге стране она је описала да је тријаж становишта извршио један војник који је затим наредио НН војницима да шесторицу цивила које је издвојио лише живота. Она међутим није особу на коју је указала на фотографијама повезала са тим војником кога памти, јер навела је, није у то сигурна. Оштежена Ђељоне Гаши је навела да је тај војник кога памти наредио цивилима да напусте село и крену у Албанију. Међутим није била сигурна да је то учинила особа коју је препознала на фотографијама. Ценећи овај исказ и препознавање, као и околност да су фотографије оптуженог Срећка Поповића јавно објављене пре поступка у штампаним и електронским медијима и повезиване са догађајима од 14. маја 1999.године, суд је нашао да из исказа не може поуздано да се утврди да је оптужени Поповић извршио тријаж становишта, наредио да НН војници убију издвојене мушкарце, а преосталим цивилима да иду у Албанију. Како других

доказа осим овог исказа није било суд је ове радње изоставио из изреке пресуде.

Изостављене су и радње које је наводно извршио оптужени Славиша Кастратовић и то да је испалио рафал из аутоматске пушке и становницима наредио да напусте село, јер из исказа оштећене Иљфете Хаџијај је суд утврдио да је оптужени Кастратовић заправо спасио цивиле, посаветовао их да се склоне, разговарао са њом јер се познају. Иако је суд утврдио да је оптужени био са војницима у овом селу, његово понашање како је то навела оштећена није било као понашање других војнике, он је заиста рекао да ће војници убијати и слично, али само да би помогао становништву да се склони. Тако су, захваљујући оптуженом цивили избегли даље малтретирање, како је навела оштећена. Стога су ове радње изостављене из изреке.

Изостављено је и да су опт. Синиша Мишић и опт. Милојко Николић у кући породице Никчи, лишили живота: Весела Никчи, Џејрану Никчи и Хатице Никчи тако што су испалили рафално пројектиле у виталне делове тела оштећених, а затим кућу са посмртним остацима запалили, док је опт. Поповић запалио и шталу породице Никчи, јер из изведених доказа ово није могло бити утврђено

Препознавање и опис војника из исказа оштећених није било тако поуздано, оштећени Рам Никчи је видео да у кућу где су његови родитељи улазе војници, неке је видео да улазе у двориште, па када се овај исказ и препознавање које је преко фотографија обавио оштећени и препознао Синишу Мишића за кога тврди да је то «исти онај човек» ког је видео 14. маја како излази из његове куће, који је био у зеленој маскирној униформи и возио црвени аутомобил марке «фолксваген цета» повеже са исказима оштећених Ганимете и Ајете Никче које су тврдиле да су војници који су били са њима отишли ка кући у којој су били њихови родитељи, то ови искази нису били такви да се из њих несумњиво утврди да су оптуженилишили живота троје цивила, па су ове радње изостављене из изреке и описа дела због кога су ови оптужени оглашени кривим и осуђени. Смртно страдање ових цивила, паљење куће и помоћног објекта штале, несумњиво је утврђено да се догодило и ове последице нису изостављене из изреке.

Из изреке пресуде изостављено је да су запаљене куће Бећира Дрешај, Ризе Гаши, Бајрама Гаши, Адема Гаши, Ђавита Гаши, Фатмира Салмонај и Халита Гаши, јер није било доказа да су ове куће тога дана запаљене. О овоме је било речи и у делу пресуде који се односи на село Плављан.

Село Захач

Према тврдњама оптужнице опт. Милојко Николић је наредио оштећенима: Садрији Рам, Фатону Рам, Ваљдету Рам и Бајраму Рам да уђу у

шталу оштећеног Санија Ук, где је од оштећеног Бајрама Рам одузео злато, потом га ударио кундаком пушке и пустио да оде, док је оштећене Садрију Рам, Фатона Рам и Ваљдета Рам, пуцајући из свог наоружања лишио живота, након чега је подметањем пожара запалио шталу заједно са телима, а потом приморао оштећеног Шабана Незири да уђе у своју кућу, где је и њега пуцајући из аутоматског оружја лишио живота као и да су оптужени Милојко Николић и Дејан Булатовић, у дворишту куће Садрија Раме, од присутних одузели лична документа, која су потом запалили, од Садрија Рам отели 2.000 ДМ, од мајке Шабана Незири одузели 200 ДМ. Током поступка је суд утврдио да је у нападу на село Захач смртно страдало више цивила и да су убијени и Садри Рам, Ваљдет Рам и Фатон Рам у штали Санија Ука, да је у кући убијен и Шабан Незири, а да је Сани Ук опљачкан, да је новац одузет и од мајке Шабана Незири. Докази из којих је ово утврђено образложени су у делу пресуде који се односи на напад на село који је за последицу имао смртно страдање цивила и пљачкање које се догодило истом приликом.

Међутим није доказано да је Милојко Николић убио цивиле, а да су овај оптужени и Дејан Булатовић опљачкали Садрја Рам, због тога што су ови наводи оптужнице засновани на препознавању оптужених преко фотографија, које је суд оценио као непоуздано. Препознавање су обављали Љаурета Рам, Сани Ук и Бајрам Рам. Ови оштећени дали су исказе у којима су описали догађај и војнике које су том приликом видели, па је Сани Ук описао војнике који су га опљачкали и његове комшије увели у шталу, војнике је описао и Бајрам Рам. Љаурета Рам описала је двојицу војника које је видела том приликом. Суд је прихватио ове сагласне исказе у погледу догађаја који се одиграо, и из исказа закључио да су заиста, како сви наводе ово учинила двојица војника, да је један од њих, који је на глави имао мараму, увео цивиле у шталу и убио их и затим убио Шабана Незири. Међутим, опис војника не одговара изгледу војника на које су они затим указали на препознавању преко фотографија, а радња препознавања је обављена сугестивно, па је суд није прихватио и нашао је да се на тако обављеном препознавању не може засновати поуздан закључак да је опт. Милојко Николић особа о којој су говорили оштећени. Ово стога што су оштећенима показане фотографије на којима је само опт. Милојко Николић са марамом на глави. Ово је у знатној мери довело у сумњу тачност обављеног препознавања, јер је изузетно сугестивно. Оштећени чак ни тада нису потпуно сигурно показали на овог оптуженог, већ су наводили да га препознају са мањим или већим степеном вероватноће. По оцени суда, имајући у виду околности да је због протека времена и другог, као што је нпр. извесна солидарност међу припадницима јединице због чега нису сви који их имају спремни да предају фотографије и слично, отежано прикупљање доказа, да је логично и да произилази из исказа сведока Зорана Рашковића и А1 да нису сви, већ само поједини припадници јединице

носили мараме, због чега је јасно да се нису сви ни могли фотографисати са марамом на глави, да је један од оних који је носио мараму и опт. Милојко Николић, што је и сам навео у одбрани, а види се и на фотографији, прегледању и препознавању преко фотографија се мора приступити изузетно пажљиво. Осим редоследа који налаже Закон, а да се претходно опише предмет или особа коју треба препознати, у ситуацији као што је била ова, да само једна особа има мараму на глави на прибављеним фотографијама, а да оштећени описују војника са марамом на глави, требало би претходно на други начин издвојити војнике и показати оштећенима ради препознавања или им показати и неке друге фотографије војника са марамама који не морају нужно бити из исте јединице, или на други начин обезбедити да то препознавање буде правично. Јер у оваквој ситуацији показивање фотографије јединог оптуженог који је са марамом је до те мере сугестивно да суд није могао да се из тога увери да су оштећени са сигурношћу препознали опт. Николића. Ово без обзира на то што су сво троје оштећених показали управо фотографију на којој је опт. Милојко Николић, јер препознавање у оваквој ситуацији није поузданије због тога што је већи број особа показао управо овог оптуженог. Ово посебно и када се доведе у везу препознавање са описом војника који су оштећени наводили јер они описују високог војника са шеширом који је везан али спуштен на леђа, и плавушана, млађег, мршавог који има мараму, а овај изглед не одговара изгледу опт. Милојка Николића нити Дејана Булатовића. Сам догађај- смртно страдање и пљачка за које је несумњиво утврђено да су се догодили, суд није изостављао из изреке већ их само није ставио на терет овој двојици оптужених.

Изостављене су и радње које је према наводима оптужнице у селу Захач 14. маја предузео опт. Славиша Кастратовић, и то да је претио оружјем и наредио окупљеним цивилима да предају све драгоцености, златан накит и новац који поседују, као и лична документа, што су ови и учинили јер ово не произилази из изведених доказа. Само оштећени Авдуљ Хисени наводи да је опт. Славиша Кастратовић наредио да се преда новаци и накит, а овај исказ је усамљен и потпуно супротан исказима осталих оштећених и сведока. Наиме, Азем Мехмети навео је да је видео опт. Славишу Кастратовића који га је питао за кућу Каплана Кастрати, и отишао тамо. Породица Кастрати није са осталима напуштала село, спасила се и из те фамилије нико није убијен. Оштећени Рамуш Рам наводи да је опт. Славиша Кастратовић питао за колегу Таљата Дељаја, да је ову породицу сместио код породице Кастрати те да се ни њима ништа није десило. Сведок Зоран Рашковић наводи да је опт. Кастратовић у Захачу спашавао неке Албанце, није био са осталима, да је за то сазнао и «Мртви» који се љутио и говорио «Кастрати, Кастратовић све је то исто». Дакле како осим Авдуља Хисени нико од испитаних оштећених не наводи да је оптужени претио и наређивао да се предају ствари, већ напротив из исказа произилази да је опт. Кастратовић био

окупиран тиме да помогне онима које је познавао суд је ове радње оптуженог изоставио из изреке. Осим тога и сведок Велимир Вулевић наводи да Славишу Кастратовића, кога познаје, није видео 14. маја у Захачу иако је видео српске војнике који су стајали око окупљених Албанаца код српског гробља.

Иако је несумњиво утврђено да је становништво у селу Захач опљачкано суд није могао да поуздано утврди да су новац и злато у износу око 7000 ДЕМ одузели оптужени Синиша Мишић и пок. Небојша Минић. Сведок Зоран Рашковић је говорио о томе да су плен обично делили пок. Минић и њему најближи, међу којима и кум, опт. Синиша Мишић, затим је говорио о томе да се пок. Минић љутио после акције и тражио 8000 ДЕМ јер је новац одједном нестао, али овај исказ за суд није био довољан да закључи да су злато и новац који су одузети од становништва одузели оптужени Мишић и пок. Минић, па је стога изоставио ове радње из оних због којих је оптужени Мишић оглашен кривим и осуђен.

ОСЛОБАЂАЈУЋИ ДЕО ПРЕСУДЕ

Суд је ослободио од оптужбе Вељка Корићанина и Брновић Радослава јер је нашао да није доказано да су извршили кривично дело које им је стављено на терет.

У оптужници се наводи и током поступка ТРЗ је настојало да докаже да и поред тога што је оптужени Радослав Брновић командир полицијске станице Клинчина, а Вељко Корићанин није припадник ни једне јединице нити ТО, већ је цивил, да су се њих двојица прикључили 177. ВТО у акцији 14.маја, и то Брновић у својству командира, а Корићанин, својевољно, да би у последњи пут прецизираној оптужници, овој двојици оптужених стављено на терет да су се акцији прикључили само у селу Захач, и то Брновић као командир ПС Клинчина, а Корићанин овог пута у униформи и са пушком у рукама. Њихове радње описане су и то да је Вељко Корићанин приликом пљачкања становништва у селу Захач стајао са пушком у руци испред окупљених цивила код српског гробља и код кућа Азема Мехмети и Салихуа Рам и пазио да неко од окупљених цивила не побегне или не пружи отпор, и то за време пљачкања окупљених цивила, као и да су на главном путу Пећ Приштина код аутосервиса «Кучи» оптужени Брновић зауставио и задржао колону, када су НН припадници 177. ВТО одвојили војноспособне мушкарце, а да је Вељко Корићанин стајао са пушком у руци у близини колоне, а потом и у близини цивила који су постављени уз зид аутосервиса пазећи да неко не побегне или не пружи отпор, па да је онда Радослав Брновић наредио цивилима у колони да крену даље, предводећи колону или је пратећи својим службеним возилом усмеравао њено кретање према Пећи.

Овакви наводи немају упориште у изведеним доказима.

У односу на Вељка Корићанина ТРЗ тврди да је из исказа сведока Сани Ук, Азема Мехмети и Бајрама Рам, који су из села Захач, који су препознали овог оптуженог, доказано да је он предузео описане радње. Оптужени је у одбрани тврдио да у овој акцији није учествовао, да се није прикључио јединици ни у претходним селима нити у селу Захач, а једино тиме што га многи Албанци познају, а говорили су о Србима мештанима споменули су вероватно и њега. Он је из Накла, породица његове мајехе је из села Ђушк, одлазио је са браћом по оцу, и мајехом често у госте, па га и тамо сви познају. Сматра да је значајно и то што постоје нерашчишћени имовински односи његове мајехе и њене фамилије и Албанца који је купио од њих имање у Ђушкој. Немогуће је да га је било ко видео да у акцији учествује, јер није стајао код групе цивила и прикључио се војсци како је наведено у оптужници. Није војни обвезник ВО Пећ, није мобилисан нити се добровољно јавио за учешће у рату 1999.године, уопште није ни имао оружје. Током рата је радио и свакодневно одлазио на посао. Радио је у Пећкој Пивари радно време је било од 6 до 14 часова. Никада није био у сукобу са Албанцима, иако му је после рата срушена кућа одлазио је на Косово, пријавио се за повратак, његова мајка је после рата одлазила на Косово.

Бранио се да је 14.маја, отишао на посао, вратио се и био код куће читавог дана. 14. мај за њега није неки посебан дан. Није приметио колоне нити упаљене куће и друге објекте када се враћао кући, односно и оно што је видео није се разликовало од свакодневне слике коју је био у прилици да гледа тих дана, јер су куће гореле и виђао је цивиле како се крећу и напуштају своје куће. Фабрика у којој је радио се налазила на уласку у град и није имао потребе да улази у град и не зна шта се тамо догађало, а не зна ни шта се догађало у селима у околини јер је одмах по завршетку радног времена журио кући. Село Накло и засеок Велика Башта, у коме је живео су близу села Захач, удаљени су око два или три километара, његов засеок је можда удаљен и километар и по од Захача. Описао је и да је висок и крупан карактеристичног изгледа, па да због тога што је његов изглед лако описати сведоци и оштећени га описују. Ово по оптуженом не значи да су га заиста и видели на местима која су наведена већ да га сви познају и да је лако описати његов изглед. Током читавог поступка оптужени се бранио на исти начин.

Предложио је сведоке који могу да потврде да је био свакога дана на послу. Суд је тако испитао Слађану Марковић која је потврдила су да је на посао ишла свакога дана, ишла је некада и са оптуженим и заједно су се враћали, да је немогуће да се сети 14. маја јер тај дан за њу није ни по чему значајан. Сведок Бранко Сајичић који је радио као шеф обезбеђења Пиваре није сачувао евиденцију коју је водио, али се сећа да је оптужени долазио на посао свакога дана. Ни он не издваја 14.мај од других дана током бомбардовања, јер се тада ништа посебно није догодило. Сведок Чедомир

Церовић је радио у фабрици пива и добро познаје оптуженог. Вељко је свакога дана током бомбардовања, као и сви други радници, долазио на посао, некада је ишао бициклом, а некада са другим радницима аутомобилом. Важила је радна обавеза, а радно време је било од 6 до 14 часова. Сви радници су морали на уласку да се јаве шефу, који их је распоређивао, водио карнет и писао дневнице. Капија фабрике се затварала и отварала кад истекне радно време, а у току радног времена није могло да се излази и напушта радно место. Вељко је са њим био у столарској радионици имали су истог пословођу, сада пок. Милорада Шутића. Са њима су били и Трифун Корићанин, Слободан Перовић и Спасоје Мартиновић. Сведок Обрад Ћошовић је радио у машинској радионици у Пивари и добро познаје оптуженог Вељка који је радио у столарској радионици, виђао га је свакога дана на послу током рата, а уосталом о доласку и одласку на посао се водила евиденција.

По ставу оптужбе, иако су сведоци тврдили да су свакодневно радили са оптуженим, па је оптужница прецизирана тако да се оптуженом не ставља на терет да се прикључио јединици у селима Ћушк и Плављан, сигурно је да се прикључио у селу Захач јер су га препознали сведоци Азем Мехмети, Сани Ук и Бајрам Рама, па када се ови искази повежу са исказима А1 и сведока Зорана Рашковића да су се јединици прикључили и непознати борци, као и због тога што је приликом претресања стана од оптуженог одузета војничка блуза са амблемом Војске Југославије, јасно је да је он био у акцији у селу Захач, да је предузимао радње које су му стављене на терет.

Овакве наводе суд није могао да прихвати, јер по оцени суда из изведених доказа се не може се поуздано закључити да је оптужени био у акцији и предузимао радње које су му стављене на терет.

Суд је анализирао исказе сведока који су говорили о оптуженом. У исказу Бајрам Рам на записнику од 14.04.2010. каже да никога не би могао да препозна, док из записника о препознавању од 22.02.2011. који је сачињен пред Еулексом, а о коме је претходно у образложењу пресуде већ било речи, произилази да је оштећеном показана табла са 90 фотографија, фотоалбум одузет од осумњичених Саше Џудовића, Славише Кастратовића, Вељка Корићанина и Топлице Миладиновића, па, иако је препознао многе од Срба који су живели у селима у околини,(Вујадин Ћоровић, Марковић итд), те иако је показао на неке од војника и описао шта су они радили није указао на оптуженог Вељка Корићанина. Азем Мехмети на истом препознавању код ЕУЛЕКСА и када су му показане исте фотографије, указао је на оптуженог Вељка и то само тако што је навео да га познаје, али није навео да је овај оптужени био у акцији са војницима у селу Захач. Насупрот томе овај оштећени препознао је исте Србе који су живели у околини као и претходни и навео је у којим ситуацијама их је видео, препознао је и оптуженог Славишу Кастратовића и објаснио да је он спасио породицу Кастрати, односно навео је да је управо њега оптужени Кастратовић питао где је кућа

Каплана Кастратија. Он је такође навео да је војнике код ауто сервиса видео, били су удаљени око 10 метара, двојица нису носили маске, али их на фотографијама које су му показане није видео. Оштећени Сани Ук вршио је препознавање преко фотографија пред Еулексом, што је претходно коментарисано у образложењу, и тада је само показао на оптуженог Милојка Николића као војника са марамом, а оптуженог Вељка Корићанина није показао. На претресу када је испитан видео конференцијском везом није могао да види ни једну фотографију, јер је у међувремену оболео и веома слабо види. Ни када је испитан 27.06 2012. пред ТРЗ и када је на фотографијама показао оптуженог објаснио је само да се ради о особи из Накла.

Једино Азем Мехмети на записнику пред ТРЗ од 25.06. 2010. године када је испитан у смислу чл. 504ђ је навео да су војници били маскирани бојама и да је препознао једног, иако је и он био маскиран и са шеширом на глави. То је његов комшија, сигуран је да је то Вељко Благоја Корићанин из Накла. Видео је да и он као и други носи аутоматску пушку. Познаје га добро и објаснио је да познаје добро целу породицу, покојног оца и браћу. О томе да су видели оптуженог у селу Захач тј. код аутосервиса говорили су оштећени Сани Ук и Азем Мехмети који је навео да је оптуженог Вељка Корићанина препознао по конституцији и начину хода и да је Вељко окретао главу како га не би препознали.

Када се анализирају ови докази по оцени суда из њих не може поуздано да се закључи да је оптужени Вељко Корићанин предузео радње које су му оптужницом стављене на терет. Закључивање као што је: да се оптужени прикључио у униформи што би требало да се потврди тиме да је код њега пронађена униформа са амблемом ВЈ, да су у акцији у Захачу учествовали и непознати војници, па да је онда то био и оптужени, да оштећени познају добро Вељка Корићанина који је из истог села, па да се онда може прихватити као поуздано препознавање по стасу, ходу и држању, јер оштећени Азем Мехмети иначе добро познаје Вељка Корићанина, по налажењу суда не представља такав скуп доказа који доводи до једино могућег и сигурног закључка да се оптужени прикључио јединици, код окупљених цивила и аутосервиса. Ово посебно када се ови докази доведу у везу са исказима сведока о томе да је оптужени током бомбардовања имао радну обавезу, да је био на послу свакога дана, није мобилисан, да је слободно ишао у родно село после рата, сигуран да неће имати никаквих непријатности јер се понашањем и поступцима током рата није никоме замерио. Како других доказа за тврдње оптужбе да је Вељко Корићанин извршио радње које су му оптужницом стављене на терет није било, то га је суд ослободио од оптужбе.

Радославу Брновићу се ставља на терет оптужницом да је извршио са осталима оптуженима расељавање цивилног становништва из села Захач.

Оптужени се бранио да је био командир полицијске станице, да је после радног времена ишао кући у Пећ, видео је на путу колону цивила, прошао поред њих колима, сигурно је да су га неки препознали јер га сви добро познају, али то што је био иза или испред колоне не значи да је цивиле предводио или пратио, већ је пролазио колима, разговарао је са некима, познавао је многе из села Ћушк, Плављан и Захач, а њега су познавали сви, обавестио је командира у Пећи шта се догађа. Сигурно је да никоме није рекао да напусти Косово, јер је наредба била да се становиштво убеђује да не напушта Косово. Не зна шта се догодило у аутосервису, није се заустављао.

Оптужба тврдње да је оптужени извршио дело и предузео радње које су наведене заснива на доказима –исказима сведока и оштећених који су наводили да су видели «Командира Брновића» и закључује да је због статуса полицајца – командира Полицијске станице у Клинчини, и активности у оквиру свакодневног извршавања редовних полицијских задатака, имао увид и знање о ономе што се свакодневно догађало у Пећи и околним селима, да је самим тим што је био полицајац, био и припадник једне стране у сукобу, а и оптужени Топлица Миладиновић навео је да је у многим акцијама тражио садејство припадника МУП-а, и то од Милоша Стојановића, који је био старешина Радославу Брновићу. Због тога је јасно да је оптужени учествовао у акцији, и он у одбрани наводи да је са старешином тог дана контактирао више пута. Оптужба тврди да је он учествовао у формирању колона, старању о реду у колонама, усмеравању у правцу Албаније што је све део напада и расељавања становништва. По ставу оптужбе он је био свестан да својом помоћи даје подршку злочинима осталих оптужених у расељавању, дели њихову намеру, па је стога саизвршилац. Објашњење које је дао породицама издвојених мушкараца да ће све бити у реду уколико нису на списку за ликвидацију о чему је говорила оштећена Фазли Хисени, јасно показује да је био свестан да ће цивили бити ликвидирани. Ово је скраћена верзија завршне речи заменика ТРЗ који је образлагао због чега сматра да су се у радњама оптуженог стекла обележја кривичног дела.

Овакав начин анализирања изведених доказа и закључивање суд није могао да прихвати.

Пре свега суд се бавио тиме да ли је оптужени који и сам тврди да је на путу срео колону цивила, са некима разговарао, својим возилом их претицао, учинио било коју од радњи за које га терети оптужница. О томе шта је он радио у којој су га ситуацији видели говорили су оштећени Бајрам Рам - да је Брновића видео на путу у близина села Ћушк, када су се враћали од фабрике батерија и да им је рекао да се не враћају у село јер ће бити убијени, Хајрулах Хисени- да га је са извесним Милисавом видео у центру Захача и да су им они наредили да напусте село, крену према Пећи и иду према Албанији, Сани Ук – да га је видео на путу и да их је Брновић упутио у село Ћушк, Рашид Ђокај- да га је срео када је излазио из свог засеока на главни пут, и да му је Брновић наредио да постави трактор попреко пута да

би се тако формирала колона, Фазиле Хисени да га је видела ујутру у селу, да им је рекао да напусте село и крену према Пећи, да је био међу војницима који су зауставили конвој цивила код аутосервиса и њеном мужу рекао да се издвојеним младићима неће ништа десити јер су на неком списку, а њих упутио према Пећи, Авдуљ Хисени – да је код аутосервиса зауставио колону цивила и наредио да се укупно 18 младића издвоје, а остатак цивила је упутио према Пећи, као и оштећени Али Никчи који је Брновића видео код фабрике батерија. Осим оштећених из села Захач и мештани села Ћушк-Хаци Чеку, Ардијан Кељменди, Ерзен Љуши и Тахир Кељменди објашњавају да су тога дана видели Брновића на путу према Пећи, а оштећени Халит Гаши да је у повратку у село колону предводио командир полицијске станице Клинчина.

Ни један од ових исказа није супротан одбрани оптуженог и ни из једног од њих суд није могао да утврди да је он формирао или предводио колону. Околност да се нашао на путу када су цивили већ изашли из села и кренули ка Пећи и Албанији да је једно време био иза колоне, да је био и испред не значи да је он колону формирао и пратио. Јасно је и из исказа оштећених да су они оптуженог Радослава Брновића видели тек на путу, јасно је да га се сећају, јер га и иначе од раније познају и да могу да наведу шта је радио. Ово међутим не значи да је он узео учешће у радњи расељавања и нападу. По оцени суда тако нешто се не може закључити из изведених доказа. Оптужени је разговарао са некима од оштећених, он о овоме говори, о томе говоре и оштећени и то је разумљиво јер се познају. Код околности да је оштећена Фазли Хисени чула да се њен супруг интересује шта ће бити са синовима и осталим издвојеним мушкарцима и да преноси одговор оптуженог, не може се закључити да је он знао да ће издвојени мушкарци бити ликвидирани. Ни један од навода из исказа оштећене нити било који други аргумент не иде у прилог том закључку. Напротив много је логичнији закључак да се и оптужени интересовао за издвојене мушкарце, покушавао да им помогне, пријавио је шта се дешава свом старешини, што је потврдио сведок Милош Стојановић. Оптужени је пријављивао и раније случајеве насиља и кривичних дела над Албанцима о чему је говорио у одбрани, а што је потврдио сведок Борислав Влаховић коме је познато да је Брновић пријавио да је једна Албанка нападнута и о томе поднео белешку. Осим тога из исказа оштећених могло је да се закључи и да су они у ситуацији када су нападнути, напуштали су своје куће, убијени су им синови, огорчени и да им се чини да је оптужени могао да им помогне и да спречи убиство њихових синова и чланова породице. Међутим није било доказа да радње оптуженог имају обележја кривичног дела. Коначно, иако је оптужени био командир ПС Клинчина, његов статус, уз чињеницу да је у појединим акцијама МУП садејствовао са 177. ВТО, не даје основ за закључивање да је он извршио кривично дело. Супротан закључак, онакав о коме у завршној речи говори заменик ТРЗ проширио би поље одговорности

на свакога припаника ВЈ или полиције, па не би ни било важно осим статуса, позиције у служби и евентуално присуства на одређеном месту и у одређено време доказивати било шта, јер би се одговорност за почињено дело подразумевала. Како изведеним доказима није доказано да је Радослав Брновић извршио кривично дело суд га је ослободио од оптужбе.

Како су оптужени Радослав Брновић и Вељко Корићанин ослобођени од оптужбе то трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средства суда.

Записничар
Наташа Арсић

Председник већа-судија
Снежана Николић-Гаротић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против ове пресуде може се изјавити жалба
Апелационом суду у Београду а преко овог суда и то:
Тужилаштво за ратне злочине и оптужени у року од 15 дана,
а браниоци оптужених у року од 30 дана
од дана пријема писменог отправка пресуде.